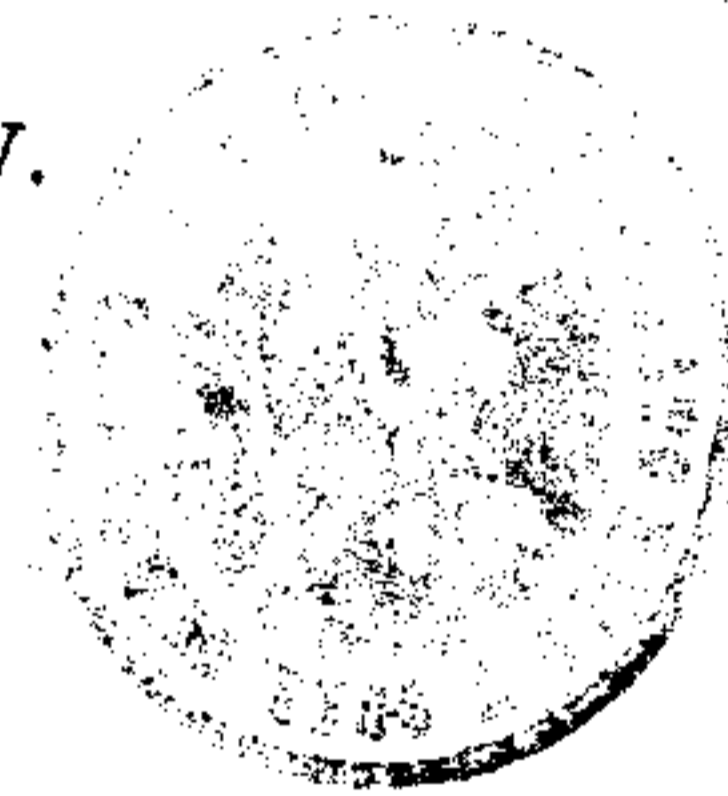


PLUTARCHI
VITAE PARALLELAE.

ITERUM RECOGNOVIT
CAROLUS SINTENIS.

VOL. V.



LIPSIAE.
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.
MDCCCLXIV.

ADNOTATIO CRITICA.

INDEX NOTARUM.

Br = Bryanus
C = Coraes
R = Reiskius
S = Sintenis

Sch = Schaeferus
So = Solanus
St = Stephanus
X = Xylander.

Vita Dionis 1, 5 scribebatur Ἀκαδημία, et sic infra. —
16 ἀντῶ C: ἀντοῦ v. — 22 οὔσαι αἰ hiant. — 2, 7 δεισιδαιμο-
νίαν C: εἶναι δεισιδαιμονίαν v. — 19 βίαν Br: βίῳ v. — 3,
6 προτέρα ὑπῆρχε hiant. — 17 δόντας R: διδόντας v. — 22
βαλλόμενος C cl. Platon. ep. 7: παραβαλλόμενος v. — 4, 9
πάντα] πάντας R. — 32 καὶ add Laarius (observ. cr. in Dion.
pag. 17) omisso τε post ἔθανμάσθη. — 5, 16 ἀδελφοῦ Θεαρί-
δου] alterum utrum del S. — 6, 25 ἀπολείπειν C: ἀπολιπεῖν v.
— 26 ἐνενήκοντα] cf. Athen. 10, 435°. — 7, 17 ἀνορθοῦν]
ὄρθοῦν S cl. comp. 3. — 8, 10 ἐχάλεπνε C et codices duo:
ἐχάλεπαινε v. — 26 θειότατον pro θειότερον anonymus. — 29
μηχανήσεται Sch: μηχανήσεται v. — 9, 8 τῷ μὲν σώματι] τὸ
μὲν σῶμα S. — 24 λόγος S cl. Platon. ep. 7, 328° Marini vit.

a*

Proel. 14: ἐν λόγοις v. — 27 λατρεύειν C et codices duo: λατρεύειν v. — 10, 8 μηδὲ] μηδὲν Stephaniana. — 13, 27 μεταπέμψασθαι pro μεταπέμψασθαι anonymus. — 14, 17 ἐπιτεθρομμένον] ἐπιτεθρομμένον Ruhnkenius ad Tim. p. 250. — 15, 18 τριήρη. Laarius cl. Platon. ep. 7: τριήρεις v. — 25 Σκύλλαν S cl. Platon. l. 1.: Σικελίαν v. — 31 ἐξαιρετος Br et codices: ἐξαιρετός v. — 17, 22 μόνω pro μόνον anonymus. — 18, 23 ὑποδεχομένην] ὑποδεχομένην S. — 19, 19 αἴρεσθαι C et codices: αἰρεῖσθαι v. — 20, 19 τινος C: τινά v. — 22, 3 Λιβύη R: Λιβύην v. — 14 ἰστίων R: ἰστίον v. — 26 οὐδὲν] μηδὲν? S. — 23, 11 Διονυσίου δ' ἀδελφῆ codices duo: Διονυσίου ἀδελφῆ v. — φίλων] φυλάκων Kaliwasser. — 24, 8 Ἄγκρας Palmerius: Μακράς v. — 25, 13 Τεμενίτιδας Dorvillius Sicul. p. 193: τὰς Μενιτίδας v. — 21 προστρεπομένων R: προστρεπομένων v. — 24 τοῦτο προσβάς So: τούτω προσβάς v. — 26, 16 ῥαστώνην pro ῥαστώνης anonymus. — ἄν add C et codex. — σύμψηφοι] μὴ σύμψηφοι C. — 19 ἄδειαν αὐτὸς Emperius: ἂ δεῖ αὐτὸς v. — 25 ἐδοκίμασε C: ἐδοκίμαξε v. — 28 ποιήσασθαι pro ποιήσασθαι S. — 27, 1 ἐφῆκε S: ἀφῆκε v. — 16 προσφερομένους] τοὺς προσφερομένους S. — 28, 29 τοὺς Συρακουσίους Br et codices duo: τοῖς Συρακουσίοις v. — 29, 22 διδομένην C. et codices duo: δεδομένην v. — 30, 13 ἠγούμενοι S: ἠγούμενος v. — 31, 5 βάρους C: βάρους v. — 33, 31 κατασχεῖν] κατέχειν S. — 34, 1 διοσημίαι Sch et codex: διοσημίαι v. — 3 ὑπὸ C: ἀπὸ v. — 27 ἐκέτευεν Sch et codices: ἐκέτευσεν v. — 35, 4 ἀπέστρεψεν pro ἐπέστρεψεν vel ἐπέτρεψεν R. — 16 ἀνελάμβανον pro ἀπελάμβανον St. — πολιτείας] πολιτεία S. — 36, 7 ἐφῆκε Br: ἀφῆκε v. — 37, 19 ἐκπίπτοντα Sch: ἐμπίπτοντα v. — 38, 24 σπουδὴν S: σχολὴν v. — 40, 3 ὁμοῦ del S. — 10 φίλαντος] φίλαντος οὕτως R. — 19 ὑπὸ Sch: ἀπὸ v. — 22 ὑποτρέχοντες R et codex: ἐπιτρέχοντες v. — 30 ἀπολειφθέντας S: ἐναπολειφθέντας v. — 41, 1 τραπομένων Sch: τρεπομένων v. — 2 κατασβασάντων Br: κατασκειασάντων v. — 29 οὐ τοι C: οὔτι v. — 42, 7 κόψαντα σταυρὸν X: κόψαντας τάφρον v. — 19 καὶ τὰλλα pro κατ' ἄλλα anonymus. — 44, 18 ἀπολείποντος Laarius: ἀπολιπόντος v. — 45, 15 προκεχωρηκότων So: προσκεχωρηκότων v. — 16 πρότερον R: πρῶτον v. — 32 τοῦτον] τόπον Platon. ep. 4. — 48, 21

παιδικὴν pro παιδιὰν anonymus. — 49, 15 Κορείοις Br: Κορείοις v. — 26 κατάγγχειν C secundum Amiotum: κατέχειν v. — 51, 13 καθ'] τὰ καθ' Pflugkii.

Vita Bruti 51, 32 δυσχερέστερα R: δυσχερέστατα v. — 52, 4 Μαλλίου X: Μαλλίων v. — 28 scribebatur Ἀκαδημίαν. — 53, 3 ἦν C: μὲν ἦν v. — 15 περὶ Παταρέων del Voegelinus. — 54, 15 Κιλικίαν Voegelinus: Σικελίαν v. — 25 μεγάλης Br: ἄλλης μεγάλης v. — 27 Βρούτω οὐ hiant. — 55, 6 χαριζόμενος Sch: χαριζόμενον v. — 26 πύλας C: πύλας ἔρχεσθαι v. — 28 ἐξελθῶν C et codices: ἐξελθῶν δὲ v. — 56, 10 περὶ τούτου post αὐτοῦ v. 11 transponit Voegelinus. — 16 ὅποι Sch: ὅπου v. — 19 ὑπὸ Sch: ἀπὸ v. — 57, 3 ἦ Βρούτος R: ὁ Βρούτος v. — 14 δὲ] δὴ S. — 25 ἐκτέμνοντα pro ἐκτείνοντα anonymus. — 59, 10 Βρούτου τοῦ So: Βρούτου καὶ v. — 11 Βρούτε S: Βρούτος v. — 31 παρῆναι] παριέναι S. — 60, 1 καθήσοιεν R: καθίσσοιεν v. — 3 ἔφη ὁ Βρούτος vitiosa sunt. — 10 θείας Appianus b. c. 2, 113: θείατα v. — 26 ἀνεκοινοῦντο C et codices: ἀνεκοινωνοῦντο v. — 61, 14 τὸν Sch et codices: τὸν θ' v. — 15 Ἀλβίνον pro Λαβιηνὸν X. — 62, 1 αὐτὸν ἢ Voegelinus: αὐτῆ ἢ v. — 10 ἀπομνημονευμάτων So: ἀπομνημονευμα τῶν v. — 11 φιλόστοργος S: φιλόσοφος v. — 63, 14 μία R: μίαν v. — 28 παρὰ Wyttenbachius: περὶ v. — 32 ἐκάστοις Voegelinus: ἕκαστος v. — 64, 3 μαρτυρόμενος R: μαρτυρούμενος v. — 65, 6 ἀνωλόλυξαν S: ἀνηλάλαξαν v. — 12 γε Sch: δὲ v. — 16 ὑπερβάλλεσθαι Sch et codices tres: ὑπερβαλέσθαι v. — 30 σπουδὴν Br et codices duo: σπουδῆ v. — 66, 3 ἐποιεῖτο] ἐπεποίητο S. — 15 κατεφίλου] καταφιλοῦντες S. — 21 Ῥωμαῖστί ἀνακραγόντος hiant. — 67, 1 προελθῶν] παρελθῶν S. — 14 ὑποτιθεῖς C: ὑποθεῖς v. — 68, 23 ὡς τις pro ὅστις St. — 69, 26 καθήγγιον C: καθηγιάζον v. — 70, 8 εἶναι R et codices: ὀφθῆναι v. — 16 φορὰς ἀσταθμήτους Br: φορὰς ἀσταθμήτου v. — 23 ὑπὸ Καίσαρος ἐστρατευμένων] ὑπὸ Καίσαρι στρατευσαμένων S et sic 71, 15. — 71, 2 προσήκειν Dacierius: προσῆκεν v. — 14 κατεστασίαζε Sch: κατεστασίασε v. — 27 τοῦ R: τὸν v. — 72, 20 ἀριστεύει Sch et codex: ἀριστεύσει v. — 26 Ἀκαδημαϊκοῦ S: Ἀκαδημαϊκοῦ v. — 73, 31 βαδίζειν Sch: καὶ βαδίζειν v. — 74, 1 Βατίνιος Voegelinus: Γαβίνιος v. — 78, 5 Βρούτω C et codex: Βρούτου v. — 17

ἐν Rr: ἔτ' γ. — 79, 10 ἐπέπεμψεν Sch et codex: ἐπεμψεν v. — 22 ἀσθόμενων] ἀσθουμένων S, nisi quid exoidit. — 80, 12 ἐξετραχήλιζεν So et codices: ἐξετραχηλίαζεν v. — 81, 13 κατά S: καί v. — 14 ἀρχήν] μάχην Wyttenbachius. — ὑπὸ C: ἀπὸ v. — 16 κατὰ ταῦτά R: κατ' αὐτά v. — 21 ἀπέφαινε] ἀπέφηνε S. — 82, 26 πεποίηκεν Sch: ἐπεποίηκε v. — 83, 6 Ῥωμαίων R: Ῥωμαίων v. — 26 ἐπεγογγήγορος C et codices: ἐπεγογγορῶς v. — 84, 7 βαθυτάτη C et codices duo: ἡ βαθυτάτη v. — 13 ἢ post θεῶν del S. — 14 δ' αὐτῶ Benseler: δὴ αὐτῶ v. — 19 μήτε δ' C: μήτ' v. — 23 ἡμέτερος pro ὑμέτερος X. — 28 ἔοικεν] ἔξωθεν anonymus. — 85, 10 ἐμβαινόντων R: ἐκβαινόντων v. — 25 ἡμέραις C et codex: ἡμέρας v. — 26 ἐναντίον Βρούτου R: Ἀντωνίου Βρούτου v. — 86, 6 κτημάτων pro κτήματα anonymus. — 87, 6 Ἀτέλλιος C et codices duo: Ἀτέλλιος v. — τόνγε R: τὸν v. — 22 ἔχωμεν C: ἔχομεν v. — 24 εἰπόντα anonymus pro εἰπών. — 26 κεκλημένος S: κεκλημένον v. — 88, 4 φιλοσοφία] φιλοσοφία S. — 13 ἐκείνην R: ἐκείνον v. — 26 ἐμβάλλοντες R: ἐμβαλόντες v. — 30 χρῆσθαι Bekkerus: χρῆσεσθαι v. — 89, 12 καταβαλόντες Sch: καταβάλλοντες v. — 23 συμπεσόντες S: συνεμπεσόντες v. — 24 χερσὶν] χερσὶ S. — 28 καιρὸς pro Καῖσαρ X. — 90, 17 ἐρήριπτο Emperius: ἠρείπετο v. — 32 ὅτε S: ὅτι v. — 91, 1 περιμέναι R: περιεῖναι v. — 29 ὑφ' αὐτοῦ So: ὑπ' αὐτοῦ v. — 93, 14 αὐτοῦ del S. — 94, 2 ἐκείνοι S: ἐκείνου v. — 7 ἐναλέσθαι C: ἐνάλλεσθαι v. — 16 τοῦ C et codex: τὸ τοῦ v. — 27 ᾤοντο Sch: ᾔετο v. — 95, 7 παρὰ Καίσαρος] πρὸς Καίσαρα Sch. — 24 μοναρχίας pro μοναρχιῶν anonymus. — 96, 18 προαγαγῶν Br: προσαγαγῶν v. — 27 ὑπ' C: ἀπ' v. — 97, 2 δὲ λειπομένων] λειπόμενον C. — 3 μέσον C et codex: τὸ μέσον v. — 100, 28 τοι S: σοι v. — 101, 6 ἀνασπάσασαν Woelfflinus: ἀνασπάσασαν v. — 101, 23 τοῦ pro τὸ anonymus. — 102, 1 ἐαυτῶ So et codices: ἐαυτοῦ v. — 11 ἐν add Br. — 103, 10 σώσαντος pro σώματος X. — 104, 17 περιαψάμενον Br: περιαψαμένων v. — 26 πιστευθέντας C: πιστεύσαντας v.

Vita Artaxerxis 106, 22 ὡς del Br, eo servato τέκοι C. — 30 ἂν add C. — 107, 1 σύκων C: σύκον v. — 2 τερμίνθου C et codices: τέρμινθον v. — 15 ἤδη ἀποθνήσκειν hiant. — 108, 8 χαρίζεσθαι τὸ R: τὸ χαρίζεσθαι v. — 10 ἐν δὲ C: ἐν v.

— 11 ἐν C: ἐν δὲ v. — 25 βασιλεῖ del S. — 109, 1 δέραια C: δῶρα v. — 13 ἀσπάσασθαι αὐτήν] ἀσπάσασθαι τ' αὐτήν S. — 110, 9 ὑποψίας ὄντων Benseler: ὑποψία ὄντων v. — 21 μυθῶδες pro θυμῶδες X. — 111, 2 ἀλλὰ ἅμα C. — 22 ἐμπαθῆ Emperius: ἐν πάθει v. — 28 μαχομένων Emperius: Μακεδόνων v. — 31 μέγα τῶ Br et codex: μετὰ τὸ v. — 112, 26 μέλειν So: μέλλειν v. — 29 πλεῖστον C: τὸ πλεῖστον v. — 113, 2 κακοῦς Br: καλοῦς v. — 6 Αὐτίκα δὲ] αὐτίκα δὴ S. — 22 ἀναβαλόντος R: ἀναλαβόντος v. — 114, 10 βαλῶν C et codices: βάλλον v. — 115, 1 ὀλίγοι παρόντες ἐπεχείρουν codices: παρόντες ὀλίγοι ἐπεχείρουν v. — 10 φίλοις C: φίλοι v. — 116, 14 ζητήσας] ζήσας Br et codex. — 23 αὐτῶ Br: αὐτοῦ v. — 117, 3 Φαλίνου et mox Φαλίνον C pro Φαύλλου et Φαῦλλον. — 16 ἐτίμησε R: ἐπετίμησε v. — 21 φυγόντα pro φεύγοντα anonymus. — 119, 26 ἐξελάσει] ἐπελάσει S. — 120, 16 ἐσθιόντων] ἐσθύντων S. — 121, 21 εὐνούχους] εὐνοῦς S. — 122, 9 ἐν] ἐπὶ So. — 10 αὐτὸς δὲ φοβούμενος Bekker: αὐτὸν δὲ φοβούμενον v. — 124, 2 μὲν add S. — 26 Τιμοκράτην S: Ἐρμοκράτην v. — 125, 21 ἀφ' C: ἐφ' v. — 27 Ἀνταλκίδας C: Ἀνταλκίδης v. — 126, 8 δείπνου ἐπεμψε hiant. — 18 προαπώλετο So: προσαπώλετο v. — 128, 1 οὖν S: γαῖν v. — 129, 11 φθάνειν ἀλλήλους Bekker: φθονεῖν ἀλλήλους v. — 130, 28 κατεργάσεσθαι pro κατεργάσασθαι St. — 131, 29 προεξελεθόντα So et codices: προσεξελεθόντα v. — 132, 8 Ἀναΐτιν C: Ἀνεΐτιν v. — ἀνέδειξεν R: ἔδειξεν v. — 18 Ὁρόντη pro Ὁροίτη X. — 133, 2 εἰ add anonymus. — 11 ἀνάγκην pro ἀνάγκη St. — 136, 5 ὑπερβαλλόμενον C et codices: ὑπερβαλλόμενον v.

Vita Arati 136, 14 διατίθεται St et codex pro διατίθεσθαι. — 137, 6 πάντων ἀεὶ βέλτιστον ἑαυτὸν ἠγεῖσθαι ut videtur X, sed latet haud dubie aliud. — 138, 6 σκαφεῖον S: σκάφιον v. — 8 κομψότερον R: κομψότερος v. — 24 ἐκινδύνευσεν C: ἐκινδύνευσεν v. — 139, 5 παρήκε] παρήγε C. — 11 Ἀκαδημαῖκου S: Ἀκαδημαϊκοῦ v. — 25 πάνν ἀνέφικτον hiant. — 140, 10 ἐξ ὀλίγων — παρέσχεν] ἐξ, ὀλίγοι — παρέσχον S. — 26 προσελθῶν So: προσελθῶν v. — 30 ἀπήγεν S: ἀπήρεν v. — 141, 12 τότε Sch: τὸ δὲ v. — 142, 3 οἱ πρῶτοι Μνασίθεος καὶ Ἐκδηλος] οἱ περὶ τὸν Μνασίθεον καὶ Ἐκδηλον S. — 16 πύργου αὐτῶ ἀντεφώνησε mendosa sunt. — 31 ἀνῆλθεν C:

ἐπανήλθεν codices, ἐπήλθεν v. — 143, 17 οὔτε C: οὐδὲ v. — 23 ἐπὶ] ὑπὸ anonymus. — 144, 1 ἐκουσίας] ἀκουσίας E. Curtius. — 26 ἄλλον C: ἄλλ' ἢ v. — 29 ἐπιβολώτατος C et codices duo: ἐπιβουλότατος v. — 145, 9 ἐκφερούσας Emperius: ἐκφέρουσα v. — 16 αὐτῶ] αὐτὸν S. — 32 Ἀδρίας] Ἀνδρίας Palmerius, Ὑδρίας vel Ὑδρείας Bergkiius. — 147, 11 διήλειψεν pro διείληψεν anonymus, ἐξήλειψεν Cobetus v. l. p. 220. — 148, 11 δαιμόνιον J. F. T. Zeitzius: δαίμων ἴσον v. — 149, 2 ἔρωσι pro ἔρωτι anonymus. — 28 τὸν ἄρχοντα καὶ] καὶ ἄρχοντα τὸν Zeitzius. — 150, 1 καὶ βασιλεῦσι S: βασιλεῦσι δὲ v. — 2 ἐμμανεστάτων ἐρώτων] ἐμμανέστατα ἐρώτων Cobetus p. 152. — 151, 8 πράξει pro πατρίδι Amiotus. — 152, 8 ἀργύριον pro ἀργύριον ὁ δὲ X. — 30 οὐν del S. — 154, 6 λαμβάνουσι] λαμβανουσιν οἱ Sch. — 12 ἔπεσθαι κελύσας ὡς codex: κελύσας ἔπεσθαι ὡς v. — 25 τε del S. — 155, 32 ἀπέφαινε C: ἀπέφηνε v. — 157, 28 ὥστ' εἰ] ὥστ' ἐπεὶ C. — 158, 8 ὅλου So: ἄλλου v. — 10 δὲ pro τε anonymus. — 20 περιθίεις C et codices: περιτιθίεις v. — 161, 21 Νεμείων pro Νεμίων St. — 163, 3 καὶ — ἐξυγραίνεσθαι addita ex Photio p. 398. — 19 μεταβαλλόμενος C et codices: μεταβαλλόμενος v. — 164, 1 ἤρχεν pro ἤρχε μὲν anonymus. — 4 παρῶφθη Pflugkiius: γὰρ ὥφθη v. — 14 ἀφικόμενον C et codex: ἀφικνουμένου v. — 165, 2 ἐπιπεσῶν] ἐπιῶν Pflugkiius. — 24 ἀλλὰ καὶ R: ἀλλὰ v. — 166, 15 προσβαλόντα C: προσβάλλοντα v. — 167, 7 ἐπειδὴ Ἄρατος] ἐπεὶ γ' Ἄρατος Benseler. — 15 scribebatur Ἀναδημίας. — 168, 1 ὑπόθεσιν pro ὑπόσχεσιν X. — 7 πεντήκοντα Br et codex: τὰ πεντήκοντα v. — 26 καὶ del S. — 169, 28 ὀπίτας Br: πολίτας v. — 30 ὡς αὐτὸν C: ὡς αὐτὸς v. — 170, 2 θυμοῦ C et codices: θυμοῦ δὲ v. — 171, 4 εἰ δ' add anonymus. — 7 μηδὲ C: μήτε v. — 14 ἄξιον So: ἠξιόν v. — 32 τῷ πολέμῳ μάλιστα συνεχῶς ἄγοντος codex: μάλιστα συνεχῶς τῷ πολέμῳ ἄγοντος v. — 172, 18 ἔγραφε Bekkerus: γέγραφε v. — 29 ἄφνω Br: ἄνω v. — 173, 6 Σικυῶνι διεφθαμένους S: Σικυωνία ἐφθαμένους v. — 174, 12 Εὐρυκλείδην Bergkiius cl. Pausan. 2, 9, 4: Εὐκλείδην v. — 17 ποιεῖν] διοικεῖν? S. — 175, 20 τὸν Ἀντίγονον οὐδὲ codices: τῷ Ἀντιγόνῳ οὐδὲ v. — 30 καὶ τὰλλα C et codices duo: καὶ κατὰ τὰλλα v. — 176, 4 excidisse aliquid in confesso est. — 177, 18 περιδῶν pro πε-

ριδόντα anonymus. — 29 ἠτιῶντο] ὧν ἠτιῶντο Sch. — 178, 1 γε pro τε St. — 7 διαρκῆσθαι R et codex: διακείσθαι v. — 10 ἐν add S. — 21 Ἀχαιῶν E. Curtius: Ἀργείων v. — 179, 14 Δυμαίων pro Κυμαίων X. — 180, 3 Μεγαλέου S: Μεγαλαίου v. — 181, 14 πολλῶν προεστῶτας Br: πόλεων προεστῶτας v. — 183, 11 αὐτὸς pro αὐτὸν anonymus. — 25 ἐν del Br. — 184, 25 Ἀράτειον R: Ἀράτιον v. — 30 τοῦ] ὁ τοῦ R. — 32 ὀλόλεσκον Cobetus p. 161: ὄλον λευκὸν v. — Vita Galbae 186, 13 ἐρωμένον] αἰωρούμενον So. — 187, 18 τῷ pro τὸ St. — 19 ἀποστασίαν] ἀπόστασιν R. — 188, 19 σὺν] ἐν Sch. — 24 μεγάλους] μεγάλοις R. — 27 ἐκεῖ S: ἐπεὶ v. — ἐπιτρόπων pro ἐπίτροπος ὧν X. — 28 ἐκείνῳ R: ἐκείνων v. — 29 αὐτῷ δὲ τῷ φανερός C: αὐτὸ δὲ τὸ φανερός v. — 189, 4 Οὐίνδιξ pro Οὐίνδιος vel Οὐίνδικος St. — 20 Οὐίνμιος Br: Ὀβίνμιος v. — στρατηγικοῦ pro στρατιωτικοῦ X. — 21 αὐτὸς] αὐτοῖς? S. — 22 μενούμεν R: μένομεν v. — 31 φανερός Sch: φανερός v. — 190, 17 καὶ λίαν del C. — 21 ὠνητὰς Br: ὄντας v. — 24 Μάκρος pro Μαῦρος X. — 191, 4 τοῦς del C. — 9 μεταβαλουμένων Br pro μεταβαλομένων vel μεταβαλλομένων. — 14 Κλοννίαν pro Κολοννίαν X. — 19 Ἴκελος Lipsius: Σικελὸς v. — 32 ἡμέραις] ἡμέραις ὕστερον secundum Amiotum C. — Οὐίνμιος Τίτος Br: Ὀβίνμιος Τίτος St, ὁ τίτος vel οὐ τίτος libri. — πολλὰ τῶν del C, lacunam post πολλὰ monstrant editiones vet. — 192, 4 ὁ Ἴκελος S: Οὐίκελος v. — 24 αὐτὸν Br: ἑαυτὸν v. — 193, 9 Μαύρικον S: Μαυρίσκον v. — 16 ἐπιμισθίου S: ἐπὶ μισθῷ οὐ libri ἐπὶ μισθῷ v. — 25 τὸ Σπόρῳ R: τῷ Σπόρῳ v. — 28 Ποππαίαν Casaubonus: Ποππαῖον v. — 194, 1 καὶ παρτίκει del S. — 5 καὶ add R et codices duo. — 8 ἀποστατικῷ R: ἀποστατικῶς v. — 11 μεγίστη ῥοπή — ἀπαλλαγῇ C: μεγίστη ῥοπή — ἀπαλλαγῇ v. — 23 ἀνειπεῖν R: εἰπεῖν v. — 29 τὸν Οὐεργίνιον οἰόμενος C: τοῦ Οὐεργίνιου οἰόμενος v. — 30 κολούειν So: κωλύειν v. — 195, 8 βασιλικῆς Grinaeus: ἠλικῆς v, αὐλικῆς So. — 14 μεγάλων So: μεγάλην v. — 31 κεράμεια S: κεραμεῖα v. — 196, 2 ὑφ' αὐτῷ C: ὑπ' αὐτῷ v. — 18 πεμπτέον εἶναι So: πεμπτέον εἶναι δεῖν v. — 27 Μάκρον pro Μάρκον St. — 197, 15 ἔχειν Sch: ἔχει v. — 22 ἐπιθυσώμεθα pro ἐπιθυσόμεθα St. — 198, 10 τούτην R: αὐτήν v. — 18 δι' αὐτῶν So: δι' αὐ-

τὸν v. — 25 Τουρπιλιανὸς pro Τερτουλιανὸς X et postea. — 26 Μάρκωνα] supra c. 13 Μάρκος. — Τρεβωνιανού] Τρεβωνίου S. — 26 Φροντήιον Br: Φροντήιον v. — 31 γραμμασιν Emperius: πράγμασιν v. — 199, 4 συλλοχίσας R: συλλοχίσας v. — 5 παρόντες Sch: παρόντος v. — 6 τὸν αὐτοκράτορα pro ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος St. — 22 αὐτῶ So: αὐλῶ v. — 200, 15 Ἡλιος secundum Dion. Cass. 63, 12: Ἡλεῖος v. — 20 μεγάλοις pro μεγάλας St. — 201, 25 τὸ μὲν] τῶν μὲν R. — 27 τῶ νεωτερισμῶ R: τῶν νεωτερισμῶν v. — 202, 29 προβαλεῖν C et codex: προβάλλειν v. — 203, 15 δεδομένην R: διδομένην v. — 16 αὐτὸς] αὐτῶ So. — 20 ἡγεμόνι ἐμμελῶς hiant. — 24 τῇ συνηθείᾳ R et codex: ἡ συνήθεια v. — 26 τότε So: Τὸ δὲ v. — 32 Ἴκελον] Σικέλιον libri. — 204, 3 αἰὶ Sch: αἰεὶ v. — 17 διάθεσιν] θέσιν? S cl. 206, 5. — 206, 9 Σκριβωνίας Lipsius: Κρητίανος v. — 13 διοσημίαι S: διοσημεῖαι v. — 17 ἐξεχύθη εἰς hiant. — 23 ἀνεμπλήκτως] ἀνεκπλήκτως C. — 207, 11 Οὐετούριος — ὀπίων — τεσσεράριος — διαγγέλων — διοπτήρων Lipsius: Ἰτούριος — ὀπίων — τεσσεναίριος — δι' ἀγγέλων — δι' ὀπτήρων v. — 12 οὕτω — τελοῦντες del Benseler. — 14 Ὀνόμαστος Sch: Ὀνομαστός v. — 15 διέφθειρεν S: διέφθειρον v. — 18 πίστιν R: πᾶσιν v. — 23 προσιδεῖν C: προιδᾶν v, ιδεῖν aut ὀρᾶν post σημεῖα aut post αὐτοκράτορα excidisse suspicabatur R. — 32 ἔδει ἀπαντηῆσαι] ἔδει συναντηῆσαι? S. — 208, 3 πωληταῖς So: πολίταις v. — 10 τῇ ψυχῇ C: τῆς ψυχῆς v. — 14 φορειαφόρους Sch: φορειαφόρους v. — 22 Μαρτιάλις S: Μαρτιάλιος v. — 23 ἐφῆκεν Br: ἀφῆκεν v. — 30 ἀτενωῶς Wyttenbachius: ἀγεννωῶς v. — 209, 4 Βιψανία So: Βαψανία v. — 11 Ἄττιμος pro Ἀττίμος X. — 31 Ἀτιλλίου δὲ Βεργελλῶνος S: Ατιλλίου δὲ Σερκέλλωνος v. — 210, 5 ἦν Δῆνος S: Ἰνδρισος v. — 20 Λεκάριον C: Ἀρκάδιον v. — 21 ἀποκόψαντα Br: ἀποκρούσαντα v. — 211, 1 Μούρκον pro Μάρκον X. — 31 γυνὴ ἔλαβεν hiant. — Οὐερανία Lipsius: Οὐρανίου v. — 32 καὶ Οὐιτελλίου del X. — 212, 2 ὑπὸ C: ἀπὸ v. — 3 Σεσσώριον G. A. Beckerus: Σηστέριον v. — 12 καθελεῖν Νέρωνα: τῶν γὰρ C. — 14 ἀπηξίωσαν R: ἠξίωσαν v. — 20 scribebatur τετιθασσευμένων. — 22 γῆρα ἄχοι] γῆρα μέχρι S.

Vita Othonis 213, 11 αὐτὸ Grivaeus: αὐτοῦ v. — ἐγκε-

κλήσθαι idem pro ἐκλελῆσθαι. — 22 ἐκάστων S: ἕκαστον libri, ἐκάστων St. — 31 αὐτὰς C: αὐτὸς libri, αὐτοῦ v. — 214, 3 ἀντάξια] ἀνταξίαν R. — 7 παρορμούντων Sch et codices duo: παρορμώντων v. — 9 πεισθέντι C: πεισθέντα v. — 18 Κλούβιος Lipsius: Κλαύδιος v. — 20 θετὸν J. Fr. Gronovius: θεῖον v. — 26 κολούειν Br: κωλύειν v. — 29 Ὡστίως ἀπάξοντα S: ὡς τινὰς ἄξοντα v. — 31 πάντες] πάλιν? S. — 215, 20 διὰ] βίη S. — 216, 1 παραλαβῶν pro παραβαλῶν St. — 9 δὲ add Sch, lacunam notavit Bekkerus. — 17 ἀντέγραψε Sch: ἀντέγραψε v. — 21 τὸν ἕτερον ἂ codices: τῶ ἑτέρῳ ἂ v. — 23 χρεῶν C: καὶ χρεῶν v. — 217, 4 τοσοῦτος Sch: τοιοῦτος v. — 7 διαπωλοῦσι] διατηροῦσι C. — 18 φοβήσονται R: ἐμφοβήσονται v. — 26 Σουητώνιον S: Σουιτώνιον v. — 28 ἐπὶ C: ὑπὸ v. — 218, 3 γε R: τε v. — τοῦ] τὸ C. — 7 κόμπῳ ἐπαμπέχειν hiant. — 22 φρονοῦντας pro φρονοῦντες St. — 219, 19 Γάλλος pro Γάλβας St. — 29 οὗτος C: τοὺς v. — 220, 3 ἐπισπόμενοι So: ἐπισπώμενοι v. — 6 παρώξυνον Sch: παρώξυναν v. — 22 εἰς Βητριακὸν S: εἰς τὸ Βητριακὸν v. — 221, 5 ἀφθόνους pro ἀφθόνῳ St. — 8 Παυλίῳ pro Παύλῳ St. — 14 ἄλλαι ὑπ'] ἄλλαι δ' ὑπ'? S. — 22 τοὺς — λογισμοὺς S: τοῖς — ἐκλογισμοῖς v. — 222, 2 τοῖς add C. — 10 ἐμβαλεῖν R: ἐμβάλλειν v. — 14 Βριξίλλον C: Βριξίλον v. — 15 ὅτι R: ὅτι τοῦτο v. — 19 στόμαμα Th. Doehner: τι σῶμα v. — 23 πλοῖα So: ὄπλα v. — 224, 14 ἦδη δὲ Sch: ἦδη v. — 21 Ἀλφῆνος C: Ἀλφῆνος v. — Βατάβους So: Βατάλους v. — 23 τούτους R: τούτοις v. — 25 ἐπὶ pro ὑπὸ St. — 225, 8 κεκρατηκότας Br: κεκρατηκότες v. — 12 ἐθελήσαντος pro ἐθελήσαντος St. — 226, 24 ἀετῶν C: ἐναντίων v. — 26 τοὺς ἐμφυλίους πολέμους Sch: τοῖς ἐμφυλίοις πολέμοις v. — 29 τοσοῦτο C: τοῦτο v. — 31 εἴωθε C: εἰώθει v. — 227, 4 οὐκ ἀπῆλθεν οὐδὲ οὐδὲ vel οὐδὲ ἀπῆλθεν οὐδὲ S: οὐδὲ ἀπῆλθεν οὐδὲ v. — 6 οὐδ' R: οὐκ v. — καθ' αὐτὸν ζητῶν S: καθ' αὐτὸ ζητοῦν v. — 7 θύρας R: θύραις v. — 8 προελθόντος S: προελθόντες v. — 8 προστρόπαιοι C: τρόπαια v. — 9 καὶ add R. — 24 οὔτε — οὔτε C: οὐδὲ — οὐδὲ v. — 27 καταβαίνουσαν So: καταβαίνουσιν v. — 228, 11 τοὺς παρόντας Dacerius: τοῖς παρούσιν v. — 12 post τὰς πόλεις excidisse ἔπεμπε susp. R. — 15 οὐ add R. — 17 βουλόμενος Sch: βουλόμενον v. — 18 post ἀνα-

βαλλοθαι vulgo addita μνημονεύειν ὅτι Καῖσαρ ἀθετεῖ post C del Sch. — 19 προσαπόλοιτο Sch: προαπόλοιτο v. — 23 θύραις R: θύρας v. — 229, 3 προσεκαλεῖτο R: προεκαλεῖτο v. — 8 βαθέως So: βαρέως v. — 23 κατ' αὐτὸν C: καθ' αὐτὸν v. — 29 ὑφέντες So: ἀφέντες v. — 230, 11 δηλώσει] δαίμοσι Lobeckius. — 22 κατακελεύοντες] κελεύοντες S.

Δ Ι Ω Ν.

958 I. Ἄρα γε, ὥσπερ ὁ Σιμωνίδης φησίν, ᾧ Σόσσιε Σευερίων, τοῖς Κορινθίοις οὐ μηνίειν τὸ Ἴλιον ἐπιστρατεύσασι μετὰ τῶν Ἀχαιῶν, ὅτι κἀκείνοις οἱ περὶ Γλαῦκον ἐξ ἀρχῆς Κορίνθιοι γεγονότες συνεμάχουν προθύμως, οὕτως εἰκὸς τῇ Ἀκαδημαίᾳ μῆτε Ρωμαίους μῆτε Ἑλληνας ἐγκαλεῖν ἴσον φερομένους ἐκ τῆς γραφῆς ταύτης, ἢ τὸν τε Βρούτου περιέχει βίον καὶ τὸν Δίωνος, ᾧν ὁ μὲν αὐτῷ Πλάτωνι πλησιάσας, ὁ δὲ τοῖς λόγοις ἐντραφεὶς τοῖς Πλάτωνος, ὥσπερ ἐκ μιᾶς ᾤρησαν ἀμφοτέρω παλαιστρας ἐπὶ τοὺς μεγίστους ἀγῶνας; καὶ τὸ μὲν 10 ὅμοια πολλὰ καὶ ἀδελφὰ πράξαντας μαρτυρῆσαι τῷ καθηγεμόνι τῆς ἀρετῆς, ὅτι δεῖ φρονήσει καὶ δικαιοσύνη δύναμιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ τύχην συνελθεῖν, ἵνα κάλλος ἅμα καὶ μέγεθος αἱ πολιτικαὶ πράξεις λάβωσιν, οὐ θαυμαστόν ἐστιν. Ὡς γὰρ Ἰππόμαχος ὁ ἀλείπτης ἔλεγε τοὺς 15 γεγυμνασμένους παρ' αὐτῷ καὶ κρέας ἐξ ἀγορᾶς ἰδὼν φέροντας ἐπιγυῶναι πόρρωθεν, οὕτω τὸν λόγον ἐστὶν εἰκὸς τῶν πεπαιδευμένων ὁμοίως ἔπεσθαι ταῖς πράξεσιν ἐμρέλειάν τινα καὶ θυθμὸν ἐπιφέροντα μετὰ τοῦ πρόποντος. 20

II. Αἱ δὲ τύχαι τοῖς συμπτώμασι μᾶλλον ἢ ταῖς προαιρέσεσιν οὔσαι αἱ αὐταὶ συνάγουσι τῶν ἀνδρῶν τοὺς βίους εἰς ὁμοιότητα. Προανηρέθησαν γὰρ ἀμφοτέρω τοῦ τέλους, εἰς ὃ προὔθεντο τὰς πράξεις ἐκ πολλῶν καὶ μεγάλων ἀγῶνων καταθέσθαι, μὴ δυνηθέντες. Ὁ δὲ 25 πάντων θαυμασιώτατον, ὅτι καὶ τὸ δαιμόνιον ἀμφοτέροις ὑπεδήλωσε τὴν τελευτήν, ὁμοίως ἑκατέρω φάσμα-

τος εἰς ὄψιν οὐκ εὐμενοῦς παραγενομένου. Καίτοι λό-
 γος τίς ἐστὶ τῶν ἀναιρούντων τὰ τοιαῦτα, μηδενὶ ἄν-
 νοῦν ἔχοντι προσπεσεῖν φάντασμα δαίμονος μηδὲ εἰδω-
 λον, ἀλλὰ παιδάρια καὶ γύναια καὶ παραφόρους δι'
 5 ἀσθένειαν ἀνθρώπους ἐν τινὶ πλάνῳ ψυχῆς ἢ δυσπρα-
 σίᾳ σώματος γενομένους δόξας ἐφέλκεσθαι κενὰς καὶ ἄλ-
 λοκότους, δαίμονα πονηρὸν ἐν αὐτοῖς δεισιδαιμονίαν
 ἔχοντας. Εἰ δὲ Δίων καὶ Βρούτος, ἄνδρες ἐμβριθεῖς
 καὶ φιλόσοφοι καὶ πρὸς οὐδὲν ἀκροσφαλεῖς οὐδ' εὐάλω-
 10 τοι πάθος, οὕτως ὑπὸ φάσματος διετέθησαν, ὥστε καὶ
 φράσαι πρὸς ἐτέρους, οὐκ οἶδα, μὴ τῶν πάνυ παλαιῶν
 τὸν ἀτοπώτατον ἀναγκασθῶμεν προσδέχεσθαι λόγον,
 ὡς τὰ φαῦλα δαιμόνια καὶ βάσκανα προσφθονοῦντα τοῖς
 ἀγαθοῖς ἀνδράσι καὶ ταῖς πράξεσιν ἐνιστάμενα ταραχὰς
 15 καὶ φόβους ἐπάγει σείοντα καὶ σφάλλοντα τὴν ἀρετὴν,
 ὡς μὴ διαμεινάντες ἀπτῶτες ἐν τῷ καλῷ καὶ ἀκέραιοι
 βελτίονος ἐκείνων μοίρας μετὰ τὴν τελευτὴν τύχῳσιν.
 Ἀλλὰ ταῦτα μὲν εἰς ἄλλον ἀνακείσθω λόγον. Ἐν τούτῳ
 δέ, δωδεκάτῳ τῶν παραλλήλων ὄντι βίῳ, τὸν τοῦ πρε-
 20 σβυτέρου προεισαγάγωμεν.

III. Διονύσιος ὁ πρεσβύτερος εἰς τὴν ἀρχὴν κατα-
 στάς εὐθὺς ἔγημε τὴν Ἐρμοκράτους τοῦ Συρακουσίου
 θυγατέρα. Ταύτην, οὕπω τῆς τυραννίδος ἰδρυμένης 959
 βεβαίως, ἀποστάντες οἱ Συρακούσιοι δεινὰς καὶ παρα-
 25 νόμους ὑβρεῖς εἰς τὸ σῶμα καθύβρισαν, ἐφ' αἷς προή-
 κατο τὸν βίον ἐκουσίως. Διονύσιος δὲ τὴν ἀρχὴν ἀνα-
 λαβὼν καὶ κρατυνάμενος αὐτίς ἄγεται δύο γυναῖκας
 ἅμα, τὴν μὲν ἐκ Λοκρῶν ὄνομα Δωρίδα, τὴν δὲ ἐπιχώ-
 ριον Ἀριστομάχην, θυγατέρα Ἰππαρίνου, πρωτεύσαντος
 30 ἀνδρὸς Συρακουσίων καὶ Διονυσίῳ συνάραξαντος ὅτε
 πρῶτον αὐτοκράτωρ ἐπὶ τὸν πόλεμον ἠρέθη στρατηγός.
 Λέγεται δ' ἡμέρᾳ μὲν ἀμφοτέρως ἀγαγέσθαι μιᾷ καὶ μη-

δενὶ γενέσθαι φανερός ἀνθρώπων, ὁποτέρᾳ προτέρᾳ
 συνέλθοι, τὸν δὲ ἄλλον χρόνον ἴσον νέμων ἑαυτὸν δια-
 τελεῖν ἑκατέρᾳ, κοινῇ μὲν εἰθισμένων δειπνεῖν μετ' αὐ-
 τοῦ, παρὰ νύκτα δὲ ἐν μέρει συναναπαυομένων. Καί-
 5 τοι τῶν Συρακουσίων ἐβούλετο τὸ πλῆθος τὴν ἐγγενῆ
 πλέον ἔχειν τῆς ξένης· ἀλλὰ ἐκείνη προτέρᾳ ὑπῆρχε τε-
 κούση τὸν πρεσβεύοντα τῆς Διονυσίου γενεᾶς υἱὸν αὐ-
 τῇ βοηθεῖν πρὸς τὸ γένος. Ἡ δὲ Ἀριστομάχῃ πολὺν χρό-
 νον ἄπαις συνῶκει τῷ Διονυσίῳ καίπερ σπουδάζοντι
 περὶ τὴν ἐκ ταύτης τέκνωσιν, ὅς γε καὶ τὴν μητέρα τῆς 10
 Λοκρίδος αἰτιασάμενος καταφάρμακεύειν τὴν Ἀριστο-
 μάχην ἀπέκτεινε.

IV. Ταύτης ἀδελφὸς ὢν ὁ Δίων ἐν ἀρχῇ μὲν εἶχε
 τιμὴν ἀπὸ τῆς ἀδελφῆς, ὕστερον δὲ τοῦ φρονεῖν διδοῦς
 πείραν ἤδη καθ' ἑαυτὸν ἠγαπᾶτο παρὰ τῷ τυράννῳ. Καὶ 15
 πρὸς ἅπασιν τοῖς ἄλλοις εἶρητο τοῖς ταμίαις ὅ τι ἂν αἰτῇ
 Δίων διδοῦναι, δόντας δὲ πρὸς αὐτὸν αὐθημερὸν φρά-
 ζειν. Ὡν δὲ καὶ πρότερον ὑψηλὸς τῷ ἤθει καὶ μεγαλό-
 φρων καὶ ἀνδρῶδης ἔτι μᾶλλον ἐπέδωκε πρὸς ταῦτα θεία
 20 τιλὶ τύχῃ Πλάτωνος εἰς Σικελίαν παραβαλόντος κατ' οὐ-
 δένα λογισμὸν ἀνθρώπινον· ἀλλὰ δαίμων τις, ὡς ἔοικε,
 πόρρωθεν ἀρχὴν ἐλευθερίας βαλλόμενος Συρακουσίοις
 καὶ τυραννίδος κατάλυσιν μηχανώμενος ἐκόμισεν ἐξ Ἰτα-
 λίας εἰς Συρακούσας Πλάτωνα καὶ Δίωνα συνήγαγεν
 εἰς λόγους αὐτῶ, νέον μὲν ὄντα κομιδῇ, πολὺ δὲ εὐμα- 25
 θέστατον ἀπάντων τῶν Πλάτωνι συγγεγονότων καὶ ὀξύ-
 τατον ὑπακοῦσαι πρὸς ἀρετὴν, ὡς αὐτὸς γέγραφε Πλά-
 των καὶ τὰ πράγματα μαρτυρεῖ. Τραφεῖς γὰρ ἐν ἡθε-
 σιν ὑπὸ τυράννῳ ταπεινοῖς, καὶ βίου μὲν ἀνίσου καὶ κα-
 30 ταφόβου, θεραπείας δὲ νεοπλούτου καὶ τρυφῆς ἀπει-
 ροκάλου καὶ διαίτης ἐν ἡδοναῖς καὶ πλεονεξίαις τιθεμέ-
 νης τὸ καλὸν ἐθαῖς καὶ μεστὸς γενόμενος, ὡς πρῶτον
 1*

ἐγεύσατο λόγου καὶ φιλοσοφίας ἡγεμονικῆς πρὸς ἀρετὴν, ἀνεφλέχθη τὴν ψυχὴν ταχύ, καὶ τῇ περὶ αὐτὸν εὐπειθείᾳ τῶν καλῶν ἀκρίτως πάννυ καὶ νεωτερικῶς προσδοκήσας ὑπὸ τῶν αὐτῶν λόγων ὅμοια πείσεσθαι Διονύσιον, ἐσπούδασε καὶ διεπράξατο ποιησάμενος σχολὴν αὐτὸν ἐντυχεῖν Πλάτωνα καὶ ἀκοῦσαι.

V. Γενομένης δὲ τῆς συνουσίας αὐτοῖς τὸ μὲν ὄλον περὶ ἀνδρὸς ἀρετῆς, πλείστον δὲ περὶ ἀνδρείας διαπορηθέντων, ὡς πάντα μᾶλλον ὁ Πλάτων ἢ τοὺς τυράν-
10 νους ἀπέφαινε ἀνδρείους, ἐκ δὲ τούτου τραπόμενος περὶ δικαιοσύνης ἐδίδασκεν, ὡς μακάριος μὲν ὁ τῶν δικαίων, ἄθλιος δὲ ὁ τῶν ἀδίκων βίος, οὔτε τοὺς λόγους ἔφερεν ὁ τύραννος ὥσπερ ἐξελεγχόμενος, ἤχθετό τε τοῖς παροῦσι θαυμαστῶς ἀποδεχομένοις τὸν ἄνδρα καὶ κη-
15 λουμένοις ὑπὸ τῶν λεγομένων. Τέλος δὲ θυμωθεὶς καὶ παροξυνθεὶς ἠρώτησεν αὐτὸν, ὅ τι δὴ βουλόμενος εἰς Σικελίαν παραγένοιτο. Τοῦ δὲ φήσαντος ἀγαθὸν ἄνδρα ζητεῖν, ὑπολαβὼν ἐκεῖνος „Ἀλλὰ νῆ τοὺς θεοὺς“ εἶπε „καὶ φαίνῃ μήπω τοιοῦτον εὐρηκῶς.“ Οἱ μὲν οὖν
20 περὶ τὸν Δίωνα τοῦτο τέλος ᾤοντο τῆς ὀργῆς γεγονέαι 960 καὶ τὸν Πλάτωνα σπεύδοντα συνεξέπεμπον ἐπὶ τριήρους, ἢ Πόλλιν ἐκόμιζεν εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸν Σπαρτιάτην· ὁ δὲ Διονύσιος κρύφα τοῦ Πόλλιδος ἐποίησατο δέησιν μάλιστα μὲν ἀποκτεῖναι τὸν ἄνδρα κατὰ πλοῦν, εἰ δὲ μή,
25 πάντως ἀποδόσθαι· βλαβήσεσθαι γὰρ οὐδέν, ἀλλ' εὐδαιμονήσειν ὁμοίως δίκαιον ὄντα, καὶν δοῦλος γένηται. Διὸ καὶ λέγεται Πόλλις εἰς Αἴγυπτον φέρων ἀποδόσθαι Πλάτωνα, πολέμου πρὸς Ἀθηναίους ὄντος αὐτοῖς καὶ ψηφίσματος, ὅπως ὁ ληφθεὶς Ἀθηναίων ἐν Αἴγυγι π-
30 πράσκηται. Οὐ μὲν ὁ γε Δίων ἔλαττον εἶχε παρὰ τῷ Διονυσίῳ τιμῆς ἢ πίστεως, ἀλλὰ πρεσβείας τε τὰς μεγίστας διώκει καὶ πεμπόμενος πρὸς Καρχηδονίους ἐθαν-

μάσθη διαφερόντως· καὶ τὴν παρρησίαν ἔφερεν αὐτοῦ μόνου σχεδὸν ἀδεῶς λέγοντος τὸ παριστάμενον, ὡς καὶ τὴν περὶ Γέλωνος ἐπίπληξιν. Χλευαζομένης γὰρ, ὡς ἔοικε, τῆς Γέλωνος ἀρχῆς αὐτὸν τε τὸν Γέλωνα τοῦ Διονυσίου γέλωτα τῆς Σικελίας γεγονέαι φήσαντος, οἱ μὲν ἄλλοι τὸ σκῶμμα προσεποιούντο θαυμάζειν, ὁ δὲ Δίων δυσχεράνας „Καὶ μὴν“ ἔφη „σὺ τυραννεῖς διὰ Γέλωνα πιστευθεὶς· διὰ σὲ δὲ οὐδεὶς ἕτερος πιστευθήσεται.“ Τῷ γὰρ ὄντι φαίνεται κάλλιστον μὲν Γέλων ἐπιδειξά-
10 μενος θέαμα μοναρχουμένην πόλιν, αἰσχιστον δὲ Διο-
νύσιος.

VI. ὄντων δὲ Διονυσίῳ παιδῶν τριῶν μὲν ἐκ τῆς Λοκρίδος, τεττάρων δὲ ἐξ Ἀριστομάχης, ὧν δύο ἦσαν θυγατέρες, Σωφροσύνη καὶ Ἀρέτη, Σωφροσύνη μὲν Διονυσίῳ τῷ υἱῷ συνώκησεν, Ἀρέτη δὲ Θεαρίδῃ τῷ
15 ἀδελφῷ. Τελευτήσαντος δὲ τοῦ ἀδελφοῦ Θεαρίδου Δίων ἔλαβε τὴν Ἀρέτην ἀδελφιδὴν οὔσαν. Ἐπεὶ δὲ νοσῶν ἔδοξεν ὁ Διονύσιος ἀβιώτως ἔχειν ἐπεχείρησεν αὐτῷ διαλέγεσθαι περὶ τῶν ἐκ τῆς Ἀριστομάχης τέκνων ὁ Δίων. Οἱ δ' ἰατροὶ τῷ μέλλοντι τὴν ἀρχὴν διαδέχεσθαι χαριζό-
20 μενοι καιρὸν οὐ παρέσχον· ὡς δὲ Τίμαιός φησι, καὶ φάρμακον ὑπνωτικὸν αἰτοῦντι δόντες ἀφείλοντο τὴν αἰσθησιν αὐτοῦ, θανάτῳ συνάψαντες τὸν ὕπνον. Οὐ μὲν ἀλλὰ συλλόγου πρώτου τῶν φίλων γενομένου παρὰ τὸν νέον Διονύσιον οὔτω διελέχθη περὶ τῶν συμφερόντων πρὸς
25 τὸν καιρὸν ὁ Δίων, ὥστε τοὺς ἄλλους ἅπαντας τῇ μὲν φρονήσει παῖδας ἀποδείξει, τῇ δὲ παρρησίᾳ δούλους τῆς τυραννίδος ἀγεννῶς καὶ περιφόβως τὰ πολλὰ πρὸς χάριν τῷ μειρακίῳ συμβουλευόντας. Μάλιστα δὲ αὐτοὺς ἐξέπληξε τὸν ἀπὸ Καρχηδόνας κίνδυνον ἐπικρεμά-
30 μενον τῇ ἀρχῇ δεδοικότας, ὑποσχόμενος, εἰ μὲν εἰρήνης θέοιτο Διονύσιος, πλεύσας εὐθὺς εἰς Λιβύην ὡς ἄριστα

διαθήσεσθαι τὸν πόλεμον, εἰ δὲ πολεμεῖν προθυμοῖτο, θρέψειν αὐτὸς ἰδίους τέλεσι καὶ παρέξειν εἰς τὸν πόλεμον αὐτῷ πεντήκοντα τριήρεις πλεύσας.

VII. Ὁ μὲν οὖν Διονύσιος ὑπερφυῶς τὴν μεγαλοψυχίαν ἐθαύμασε καὶ τὴν προθυμίαν ἠγάπησεν· οἱ δὲ ἐλέγχεσθαι τῇ λαμπρότητι καὶ ταπεινοῦσθαι τῇ δυνάμει τοῦ Δίωνος οἰόμενοι ταύτην εὐδὺς ἀρχὴν λαβόντες οὐδεμιᾶς ἐφείδοντο φωνῆς, ἢ τὸ μειράκιον ἐξαγριαίνειν ἐμελλόν πρὸς αὐτὸν ὡς ὑπερχόμενον διὰ τῆς θαλάττης τυραννίδα καὶ περισπῶντα ταῖς ναυσὶ τὴν δύναμιν εἰς τοὺς Ἀριστομάχης παῖδας ἀδελφιδοῦς ὄντας αὐτῷ. Φανερώταται δὲ καὶ μέγιστα τῶν εἰς φθόνον καὶ μῖσος αἰτιῶν ὑπῆρχον ἢ τοῦ βίου διαφορὰ καὶ τὸ τῆς διαίτης ἄμικτον. Οἱ μὲν γὰρ εὐδὺς ἐξ ἀρχῆς νέου τυράννου καὶ τεθραμμένου φαύλως ὀμιλλᾶν καὶ συνήθειαν ἠδοναῖς καὶ κολακείαις καταλαμβάνοντες αἰεὶ τινὰς ἔρωτας καὶ διατριβὰς ἐμηχανῶντο ἑμβώδεις περὶ πότους καὶ γυναικῶν καὶ παιδιᾶς ἑτέρας ἀσχήμενας, ὑφ' ὧν ἢ τυραννίς, ὥσπερ σίδηρος, μαλασσομένη τοῖς μὲν ἀρχομένοις ἐφάνη φιλάνθρωπος καὶ τὸ λίαν ἀπάνθρωπον ὑπανῆκεν, οὐκ ἐπιεικέα τινὲ μᾶλλον ἢ ἑαυτοῦ τοῦ κρατοῦντος ἀμβλυνομένη. Ἐκ δὲ τούτου προοιούσα καὶ νεμομένη κατὰ μικρὸν ἢ περὶ τὸ μειράκιον ἄνεσις τοὺς ἀδαμαντίνους δεσμοὺς ἐκείνους, οἷς ὁ πρεσβύτερος Διονύσιος ἔφη δεδεμένην ἀπολείπειν τὴν μοναρχίαν, ἐξέτηξε καὶ διέφθειρεν. Ἡμέρας γὰρ, ὡς φασιν, ἐνενηκόντα συνεχῶς ἐπινεν ἀρξάμενος, καὶ τὴν αὐλήν ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ σπουδαίοις ἀνδράσι καὶ λόγοις ἄβατον καὶ ἀνείσοδον οὔσαν μέθαι καὶ σκώμματα καὶ ψαλμοὶ καὶ ὀρχήσεις καὶ βωμολοχίαι κατεῖχον.

VIII. Ἦν οὖν, ὡς εἰκόσ, ὁ Δίων ἐπαχθῆς εἰς οὐδὲν ἠδὲ καὶ νεωτερικὸν ἐνδιδοὺς ἑαυτόν. Διὸ καὶ πιθανὰ

κακιῶν προσρήματα ταῖς ἀρεταῖς ἐπιφέροντες αὐτοῦ διέβαλλον, ὑπεροψίαν τὴν σεμνότητα καὶ τὴν παρρησίαν ἀνθάδειαν ἀποκαλοῦντες· καὶ νουθετῶν κατηγορεῖν ἐδόκει καὶ μὴ συνεξαμαρτάνων καταφρονεῖν. Ἀμέλει δὲ καὶ φύσει τινὰ τὸ ἦθος ὄγκον εἶχεν αὐτοῦ καὶ τραχύτητα δυσπρόσοδον ἐντεύξει καὶ δυσξύμβολον. Οὐ γὰρ μόνον ἀνδρὶ νέῳ καὶ διατεθρομμένῳ τὰ ὦτα κολακείαις ἄχαρις ἦν συγγενέσθαι καὶ προσάντης, πολλοὶ δὲ καὶ τῶν πάννυ χρωμένων αὐτῷ καὶ τὴν ἀπλότητα καὶ τὸ γενναῖον ἀγαπῶντων τοῦ τρόπου κατεμέμφοντο τῆς ὀμιλίας, ὡς ἀγροικότερον καὶ βαρύτερον πολιτικῶν χρειῶν τοῖς δεομένοις συναλλάσσοντα. Περὶ ὧν καὶ Πλάτων ὕστερον ὥσπερ ἀποθεσπίζων ἔγραψε πρὸς αὐτὸν ἐξευλαβεῖσθαι τὴν ἀνθάδειαν ὡς ἐρημῖα συνοικοῦσαν. Οὐ μὴν ἀλλὰ τότε πλείστου δοκῶν ἄξιος ὑπάρχειν διὰ τὰ πράγματα καὶ μόνος ἢ μέλιστα τὴν τυραννίδα σαλεύουσαν ἀνορθοῦν καὶ διαφυλάττειν ἐγίνωσκεν οὐ πρὸς χάριν, ἀλλ' ἄκοντος ὑπὸ χρείας τοῦ τυράννου πρῶτος ὧν καὶ μέγιστος.

IX. Αἰτίαν δὲ τούτου τὴν ἀπαιδευσίαν εἶναι νομίζων ἐμβαλεῖν αὐτὸν εἰς διατριβὰς ἐλευθερίους ἐφιλοτιμεῖτο καὶ γεῦσαι λόγων καὶ μαθημάτων ἠθοποιῶν, ὡς ἀρετὴν τε παύσαιτο δεδιῶς καὶ τοῖς καλοῖς χαίρειν ἐδιδασθείη. Φύσει γὰρ οὐ γηγόνει τῶν φαυλοτάτων τυράννων ὁ Διονύσιος, ἀλλ' ὁ πατήρ δεδοικῶς μὴ φρονήματος μεταλαβὼν καὶ συγγενόμενος νοῦν ἔχουσιν ἀνθρώποις ἐπιβουλεύσειεν αὐτῷ καὶ παρέλοιτο τὴν ἀρχὴν, ἐφρούρει κατάκλειστον οἶκον, δι' ἐρημίαν ὀμιλίας ἑτέρας καὶ ἀπειρίᾳ πραγμάτων, ὡς φασιν, ἀμάξια καὶ λυχνίας καὶ δίφρους ξυλίνους καὶ τραπέζας τεκταινόμενον. Οὐ γὰρ ἦν ἄπιστος καὶ πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους ὑποπτος καὶ προβεβλημένος διὰ φόβον ὁ πρεσβύτερος Διο-

νύσιος, ὥστε μηδὲ τῆς κεφαλῆς τὰς τρίχας ἀφελεῖν κου-
 ρικαῖς μαχαίραις, ἀλλὰ τῶν πλαστῶν τις ἐπιφοιτῶν ἄν-
 θρακι τὴν κόμην περιέκαιεν. Εἰσῆει δὲ πρὸς αὐτὸν εἰς
 τὸ δωμάτιον οὔτε ἀδελφὸς οὔθ' υἱὸς ὡς ἔτυχεν ἡμφιεσμέ-
 5 νος, ἀλλ' ἔδει πρὶν εἰσελθεῖν ἀποδύντα τὴν ἑαυτοῦ στο-
 λὴν ἕκαστον ἐτέραν ἀναλαβεῖν, ὀραθέντα γυμνὸν ὑπὸ
 τῶν φυλαττόντων. Ἐπεὶ δὲ Λεπτίνης ὁ ἀδελφὸς αὐτῷ
 ποτε χωρίου φύσιν ἐξηγούμενος λαβὼν λόγχην παρὰ
 τινος τῶν δορυφόρων ὑπέγραψε τὸν τόπον, ἐκεῖνῳ μὲν
 10 ἰσχυρῶς ἐχαλέπηνε, τὸν δὲ δόντα τὴν λόγχην ἀπέκτει-
 νεν. Ἐλεγε δὲ τοὺς φίλους φυλάττεσθαι νοῦν ἔχοντας
 εἰδῶς καὶ βουλομένους μᾶλλον τυραννεῖν ἢ τυραννεῖ-
 σθαι. Καὶ Μαρσύαν δὲ τινὰ τῶν προηγημένων ὑπ' αὐ-
 τοῦ καὶ τεταγμένων ἐφ' ἡγεμονίας ἀνείλε δόξαντα κατὰ
 15 τοὺς ὕπνους σφάττειν αὐτόν, ὡς ἀπ' ἐννοίας μεθήμερι- 962
 νῆς καὶ διαλογισμοῦ τῆς ὄψεως ταύτης εἰς τὸν ὕπνον
 αὐτῷ παραγενομένης. Ὁ μὲν δὲ Πλάτωνι θυμῶθεις
 ὅτι μὴ πάντων αὐτὸν ἀνθρώπων ἀνδρείοτατον ὄντα ἀπέ-
 φηνευ, οὕτω περίφοβον καὶ τοσοῦτων ὑπὸ δειλίας κα-
 20 κῶν μεστήν εἶχε τὴν ψυχὴν.

X. Τὸν δ' υἱὸν αὐτοῦ, καθάπερ εἴρηται, διαλελω-
 βημένον ἀπαιδευσία καὶ συντετριμμένον τὸ ἦθος ὁ Δίων
 ὄρων παρεκάλει πρὸς παιδείαν τραπέσθαι καὶ δεηθῆναι
 τοῦ πρώτου τῶν φιλοσόφων πᾶσαν δέησιν ἐλθεῖν εἰς Σι-
 25 κελίαν· ἐλθόντι δὲ παρασχέιν αὐτόν, ὅπως διακοσμη-
 θεῖς τὸ ἦθος εἰς ἀρετῆς λόγον καὶ πρὸς τὸ θειότατον
 ἀφομοιωθεῖς παράδειγμα τῶν ὄντων καὶ κάλλιστον, ᾧ
 τὸ πᾶν ἡγουμένῳ πειθόμενον ἐξ ἀκοσμίας κόσμος ἐστὶ,
 πολλὴν μὲν εὐδαιμονίαν ἑαυτῷ μηχανήσεται, πολλὴν δὲ
 30 τοῖς πόλταις, ὅσα νῦν ἐν ἀθυμίᾳ διοικοῦσι πρὸς ἀνάγκην
 τῆς ἀρχῆς, ταῦτα σωφροσύνη καὶ δικαιοσύνη μετ' εὐμε-
 νείας πατρονομούμενα παρασχῶν καὶ γενόμενος βασι-

λεὺς ἐκ τυράννου. Τοὺς γὰρ ἀδαμαντίνους δεσμοὺς
 οὐχ, ὥσπερ ὁ πατὴρ ἔλεγε αὐτοῦ, φόβον καὶ βίαν καὶ
 νεῶν πλῆθος εἶναι καὶ βαρβάρων μυριάνδρον φυλακὴν,
 εὐνοίαν δὲ καὶ προθυμίαν καὶ χάριν ἐγγενομένην ὑπ'
 ἀρετῆς καὶ δικαιοσύνης, ἃ, καίπερ ὄντα μαλακώτερα
 5 τῶν συντόνων καὶ σκληρῶν ἐκείνων, ἰσχυρότερα πρὸς
 διαμονὴν ἡγεμονίας ὑπάρχειν. Χωρὶς δὲ τούτων ἀφι-
 λότιμον εἶναι καὶ ἄζηλον τὸν ἄρχοντα, τῷ μὲν σώματι
 περιττῶς ἀμπεχόμενον καὶ τῇ περὶ τὴν οἴκησιν ἀβρότῃτι
 καὶ κατασκευῇ λαμπρυνόμενον, ὁμιλίᾳ δὲ καὶ λόγῳ μη-
 10 δὲν ὄντα τοῦ προστυχόντος σεμνότερον μηδὲ τῆς ψυχῆς
 τὸ βασίλειον ἀξιοῦντα κεκοσμημένον ἔχειν βασιλικῶς
 καὶ πρεπόντως.

XI. Ταῦτα πολλάκις τοῦ Δίωνος παραινούντος, καὶ
 τῶν λόγων τοῦ Πλάτωνος ἔστιν οὕστινας ὑποσπείροντος, 15
 ἔσχεν ἔρως τὸν Διονύσιον ὄξυς καὶ περιμανῆς τῶν τε
 λόγων καὶ τῆς συνουσίας τοῦ Πλάτωνος. Εὐθύς οὖν
 Ἀθήναζε πολλὰ μὲν ἐφοῖτα γράμματα παρὰ τοῦ Διονυ-
 σίου, πολλαὶ δ' ἐπισκῆψεις παρὰ τοῦ Δίωνος, ἄλλαι δ'
 20 ἐξ Ἰταλίας παρὰ τῶν Πυθαγορικῶν διακελευομένων
 παραγενέσθαι καὶ νέας ψυχῆς ἐξουσία μεγάλη καὶ δυνά-
 μει περιφερομένης ἐπιλαβέσθαι καὶ κατασχέιν ἐμβριθε-
 στέροις λογισμοῖς. Πλάτων μὲν οὖν, ὡς φησιν αὐτός,
 ἑαυτὸν αἰσχυνθεῖς μάλιστα, μὴ δόξειε λόγος εἶναι μό-
 νον, ἔργου δ' ἐκῶν οὐδενὸς ἂν ἄψασθαι, καὶ προσδο- 25
 κήσας δι' ἐνὸς ἀνδρὸς ὥσπερ ἡγεμονικοῦ μέρους ἐκκα-
 θαρθέντος ὅλην ἰατρεύσειν Σικελίαν νοσοῦσαν, ὑπή-
 κουσεν. Οἱ δὲ τῷ Δίῳ πολемоῦντες φοβούμενοι τὴν
 τοῦ Διονυσίου μεταβολὴν ἐπεισαν αὐτὸν ἀπὸ τῆς φυγῆς
 μεταπέμπεσθαι Φίλιστον, ἄνδρα καὶ πεπαιδευμένον 30
 περὶ λόγους καὶ τυραννικῶν ἡθῶν ἐμπειρότατον, ὡς ἀν-
 τίταγμα πρὸς Πλάτωνα καὶ φιλοσοφίαν ἐκεῖνον ἔξουτες.

Ὁ γὰρ δὴ Φίλιστος ἐξ ἀρχῆς τε τῆ τυραννίδι καθίστα-
 μένη προθυμώτατον ἑαυτὸν παρέσχε, καὶ τὴν ἄκραν διε-
 φύλαξε φρουραρχῶν ἐπὶ πολὺν χρόνον. Ἦν δὲ λόγος,
 ὡς καὶ τῆ μητρὶ πλησιάζοι τοῦ πρεσβυτέρου Διονυσίου,
 5 τοῦ τυράννου μὴ παντάπασιν ἀγνοοῦντος. Ἐπεὶ δὲ Λε-
 πτίνης ἐκ γυναικός, ἣν διαφθείρας ἑτέρῳ συνοικοῦσαν
 ἔσχε, γενομένων αὐτῷ θυγατέρων τὴν ἑτέραν
 ἔδωκε Φιλίστῳ μὴδὲ φράσας πρὸς Διονύσιον, ὀργισθεὶς
 ἐκεῖνος τὴν μὲν γυναῖκα τοῦ Λεπτίνου δῆσας ἐν πέδαις
 10 καθεῖρξε, τὸν δὲ Φίλιστον ἐξήλασε Σικελίας φυγόντα
 παρὰ ξένους τινας εἰς τὸν Ἀδρίαν, ὅπου καὶ δοκεῖ τὰ
 πλεῖστα συνθεῖναι τῆς ἱστορίας σχολάζων. Οὐ γὰρ
 ἐπανῆλθε τοῦ πρεσβυτέρου ζῶντος, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐκεί-
 νου τελευτήν, ὥσπερ εἴρηται, κατήγαγεν αὐτὸν ὁ πρὸς 963
 15 Δίωνα τῶν ἄλλων φθόνος, ὡς αὐτοῖς τε μᾶλλον ἐπιτή-
 δειον ὄντα καὶ τῆ τυραννίδι βεβαιότερον.

XII. Οὗτος μὲν οὖν εὐθύς κατελθὼν διεπεφύκει
 τῆς τυραννίδος· τῷ δὲ Δίῳ καὶ παρ' ἄλλων ἐτύχα-
 νου οὔσαι διαβολαὶ καὶ κατηγορίαι πρὸς τὸν τύραννον
 20 ὡς διειλεγμένῳ περὶ καταλύσεως τῆς ἀρχῆς πρὸς τε Θεο-
 δότην καὶ πρὸς Ἡρακλείδην. Ἦλπιζε μὲν γὰρ, ὡς εἶοικε,
 διὰ Πλάτωνος παραγενομένου τὸ δεσποτικὸν καὶ λίαν
 ἄκρατον ἀφελῶν τῆς τυραννίδος ἐμμελῆ τινα καὶ νόμι-
 25 νοι καὶ μὴ μαλάσσοιτο, καταλύσας ἐκεῖνον ἐγνώκει τὴν
 πολιτείαν ἀποδιδόναι Συρακουσίους, οὐκ ἐπαινῶν μὲν
 δημοκρατίαν, πάντως δὲ βελτίω τυραννίδος ἡγούμενος
 τοῖς διαμαρτάνουσιν ὑγαινούσης ἀριστοκρατίας.

XIII. Ἐν τοιαύτῃ δὲ καταστάσει τῶν πραγμάτων ὄν-
 30 των Πλάτων εἰς Σικελίαν ἀφικόμενος περὶ μὲν τὰς πρῶ-
 τας ἀπαντήσεις θαυμαστῆς ἐτύχανε φιλοφροσύνης καὶ
 τιμῆς. Καὶ γὰρ ἄρμα τῶν βασιλικῶν αὐτῷ παρέστη κε-

κοσμημένον διαπρεπῶς ἀποβάντι τῆς τριήρους, καὶ θυ-
 σίαν ἔθυσεν ὁ τύραννος ὡς εὐτυχήματος μεγάλου τῆ
 ἀρχῆς προσγεγονότος. Αἰδῶς δὲ συμποσίων καὶ σχημα-
 τισμὸς αὐλῆς καὶ προότης αὐτοῦ τοῦ τυράννου περὶ ἑκα-
 στα τῶν χρηματιζομένων θαυμαστὰς ἐνέδωκεν ἐλπίδας 5
 μεταβολῆς τοῖς πολίταις. Φορὰ δὲ τις ἦν ἐπὶ λόγους καὶ
 φιλοσοφίαν ἀπάντων, καὶ τὸ τυραννεῖον, ὡς φασι, κο-
 νιορτὸς ὑπὸ πλήθους τῶν γεωμετρούντων κατεῖχεν.
 Ἡμερῶν δὲ ὀλίγων διαγενομένων θυσία μὲν ἦν πάτριος
 ἐν τοῖς τυραννεῖοις· τοῦ δὲ κήρυκος, ὥσπερ εἰώθει, 10
 κατευξαμένου διαμένειν τὴν τυραννίδα ἀσάλευτον πολ-
 λούς χρόνους, ὁ Διονύσιος λέγεται παρεστῶς „Οὐ παύ-
 ση“ φάναι „καταρῶμενος ἡμῖν;“ Τοῦτο κομιδῇ τοὺς
 περὶ τὸν Φίλιστον ἐλύπησεν, ἄμαχόν τινα τοῦ Πλάτωνος
 ἡγούμενος ἔσεσθαι χρόνῳ καὶ συνηθείᾳ τὴν δύναμιν, 15
 εἰ νῦν ἐκ συνουσίας ὀλίγης ἠλλοίωκεν οὕτω καὶ μετα-
 βέβληκε τὴν γνώμην τὸ μειράκιον.

XIV. Οὐκέτ' οὖν κατ' ἓνα καὶ λαθραίως, ἀλλὰ πάν-
 τες ἀναφανδὸν ἐλοιδόρουν τὸν Δίωνα, λέγοντες ὡς οὐ
 λέληθε κατεπάδων καὶ καταφαρμάσσων τῷ Πλάτωνος 20
 λόγῳ Διονύσιον, ὅπως ἀφέντος ἐκουσίως αὐτοῦ καὶ
 προεμένου τὴν ἀρχὴν ὑπολαβῶν εἰς τοὺς Ἀριστομάχης
 περιστήσῃ παῖδας, ὧν θεῖός ἐστιν. Ἐνιοὶ δὲ προσε-
 ποιοῦντο δυσχεραίνειν, εἰ πρότερον μὲν Ἀθηναῖοι ναυ-
 25 τικαῖς καὶ πεζικαῖς δυνάμεσι μεγάλας δεῦρο πλεύσαν-
 τες ἀπώλοντο καὶ διεφθάρησαν πρότερον ἢ λαβεῖν Συ-
 ρακούσας, νυνὶ δὲ δι' ἑνὸς σοφιστοῦ καταλύουσι τὴν
 Διονυσίου τυραννίδα, συμπίσαντες αὐτὸν ἐκ τῶν μυ-
 30 ρίων δορυφόρων ἀποδράντα, καὶ καταλιπόντα τὰς τετρα-
 κοσίας τριήρεις καὶ τοὺς μυρίους ἵππους καὶ τοὺς πολ-
 λάκις τοσοῦτους ὀπλίτας, ἐν Ἀκαδημείᾳ τὸ σιωπώμενον
 ἀγαθὸν ζητεῖν καὶ διὰ γεωμετρίας εὐδαίμονα γενέσθαι,

τὴν ἐν ἀρχῇ καὶ χρήμασι καὶ τρυφαίς εὐδαιμονίαν Δίῳ
καὶ τοῖς Δίῳ ἀδελφιδοῖς προέμενον. Ἐκ τούτων ὑπο-
φίας πρῶτον, εἶτα καὶ φανερωτέρας ὀργῆς καὶ διαφο-
ρᾶς γενομένης, ἐκομίσθη τις ἐπιστολὴ κρύφα πρὸς Διο-
5 νύσιον, ἣν ἐγεγράφει Δίῳ πρὸς τοὺς Καρχηδονίαν
ἐπιμελητὰς κελεύων, ὅταν Διονυσίῳ περὶ τῆς εἰρήνης
διαλέγωνται, μὴ χωρὶς αὐτοῦ ποιήσασθαι τὴν ἐντευξίν,
ὡς πάντα θεσομένους ἀμεταπτώτως δι' αὐτοῦ. Ταύτην
ἀναγνοὺς Διονύσιος Φιλίστῳ καὶ μετ' ἐκείνου βουλευ-
10 σάμενος, ὡς φησι Τίμαιος, ὑπῆλθε τὸν Δίωνα πεπλα-
σμέναις διαλύσεσι· καὶ μέτρια σκηψάμενος διαλλάττε-
σθαι τε φήσας, μόνου τε ἀπαγαγὼν ὑπὸ τὴν ἀκρόπολιν 964
πρὸς τὴν θάλασσαν, ἐδειξε τὴν ἐπιστολὴν καὶ κατηγορή-
σεν, ὡς συνισταμένου μετὰ Καρχηδονίαν ἐπ' αὐτόν.
15 Ἀπολογεῖσθαι δὲ βουλομένου τοῦ Δίῳ οὐκ ἀνασχό-
μενος, ἀλλ' εὐθύς, ὡς εἶχεν, ἐνθέμενος εἰς ἀκάτιον
προσέταξε τοῖς ναύταις κομίζοντας αὐτὸν ἐκδεῖναι πρὸς
τὴν Ἰταλίαν.

XV. Γενομένου δὲ τούτου καὶ φανέντος ὁμοῦ τοῖς
20 ἀνθρώποις, τὴν μὲν οἰκίαν τοῦ τυραννοῦ πένθος εἶχε
διὰ τὰς γυναῖκας, ἡ δὲ πόλις τῶν Συρακουσίαν ἐπῆρτο
πράγματα νεώτερα καὶ μεταβολὴν προσδεχομένη ταχεῖαν
ἐκ τοῦ περὶ Δίωνα θορύβου καὶ τῆς πρὸς τὸν τύραννον
ἀπιστίας τῶν ἄλλων. Ἄ δὴ συνορῶν ὁ Διονύσιος καὶ
25 δεδοικώς, τοὺς μὲν φίλους παρεμυθεῖτο καὶ τὰς γυναῖ-
κας, ὡς οὐ φυγῆς, ἀλλ' ἀποδημίας τῷ Δίῳ γεγενημέ-
νης, ὡς μὴ τι χεῖρον ὀργῇ πρὸς τὴν ἀνθάδειαν αὐτοῦ
παρόντος ἀμαρτεῖν βιασθείη· δύο δὲ ναῦς παραδοὺς
τοῖς Δίῳ οἰκείοις ἐκέλευσεν ἐνθεμένοις ὅσα βούλονται
30 τῶν ἐκείνου χρήματα καὶ θεράποντας ἀπάγειν πρὸς αὐ-
τὸν εἰς Πελοπόννησον. Ἦν δ' οὐσία μεγάλη τῷ Δίῳ
καὶ σχεδόν τι τυραννικὴ πομπὴ καὶ κατασκευὴ περὶ τὴν

δλαιταν, ἣν οἱ φίλοι συλλαβόντες ἐκόμιζον. Ἄλλα δ'
ἐπέμπετο πολλὰ παρὰ τῶν γυναικῶν καὶ τῶν ἐταίρων,
ᾧστε χρημάτων ἕνεκα καὶ πλούτου λαμπρὸν ἐν τοῖς Ἑλ-
λησιν εἶναι καὶ διαφανῆναι τῇ τοῦ φυγάδος εὐπορίᾳ τὴν
τῆς τυραννίδος δύναμιν. 5

XVI. Πλάτωνα δὲ Διονύσιος εὐθύς μὲν εἰς τὴν
ἀκρόπολιν μετέστησεν, ἐντιμὸν αὐτῷ σχήματι ξενίας φι-
ανθρώπου φρουρὰν μηχανησάμενος, ὡς μὴ συμπλέοι
Δίῳ μάρτυς ὢν ἠδίκητο. Χρόνον δὲ καὶ συνδιαιτήσει,
καθάπερ ψαύειν ἀνθρώπου θηρίου, ἐθισθεὶς ὑπομένειν 10
τε τὴν ὀμίλιαν αὐτοῦ καὶ τὸν λόγον, ἠράσθη τυραννικὸν
ἔρωτα, μόνος ἀξιῶν ὑπὸ Πλάτωνος ἀντερᾶσθαι καὶ θαν-
μάζεσθαι μάλιστα πάντων, ἔτοιμος ὢν ἐπιτρέπειν τὰ
πράγματα καὶ τὴν τυραννίδα μὴ προτιμῶντι τὴν πρὸς
Δίωνα φιλίαν τῆς πρὸς αὐτόν. Ἦν οὖν τῷ Πλάτῳ 15
συμφορὰ τὸ πάθος αὐτοῦ τοῦτο, μαινομένου καθάπερ οἱ
δυσέρωτες ὑπὸ ξηλοτυπίας, καὶ πολλὰς μὲν ὀργὰς ἐν ὀλί-
γῳ χρόνῳ, πολλὰς δὲ διαλλαγὰς καὶ δεήσεις ποιουμένου
πρὸς αὐτόν, ἀκροᾶσθαι δὲ τῶν λόγων καὶ κοινωνεῖν τῆς
περὶ φιλοσοφίαν πραγματείας σπουδάζοντος μὲν ὑπερ- 20
φυῶς, αἰδουμένου δὲ τοὺς ἀποτρέποντας ὡς διαφθαρη-
σομένου. Ἐν τούτῳ δὲ πολέμου τινὸς ἐμπεσόντος ἀπο-
πέμπει τὸν Πλάτωνα, συνθέμενος εἰς ὄραν ἔτους μετα-
πέμψασθαι Δίωνα. Καὶ τοῦτο μὲν εὐθύς ἐψεύσατο,
τὰς δὲ προσόδους τῶν κτημάτων ἀπέπεμπεν αὐτῷ, 25
ἀξιῶν Πλάτωνα συγγνωῖναι περὶ τοῦ χρόνου διὰ τὸν πό-
λεμον· εἰρήνης γὰρ γενομένης τάχιστα μεταπέμψασθαι
τὸν Δίωνα, καὶ ἀξιῶν αὐτὸν ἡσυχίαν ἄγειν καὶ μηδὲν
νεωτερίζειν μηδὲ βλασφημεῖν κατ' αὐτοῦ πρὸς τοὺς Ἑλ-
ληνας. 30

XVII. Ταῦτα ἐπειρᾶτο ποιεῖν Πλάτων, καὶ Δίωνα
τρέφας ἐπὶ φιλοσοφίαν ἐν Ἀκαδημείᾳ συνέειχεν. Ὡς κει

μὲν οὖν ἐν ἄστει παρὰ Καλλίππῳ τιμὴ τῶν γνωρίμων,
 ἀγρὸν δὲ διαγωγῆς χάριν ἐκτήσατο, καὶ τοῦτον ὕστερον
 εἰς Σικελίαν πλέων Σπευσίππῳ δωρεὰν ἔδωκεν, ᾧ μά-
 λιστα τῶν Ἀθήνησι φίλων ἐχρήτητο καὶ συνδιητᾶτο, βου-
 5 λομένον τοῦ Πλάτωνος ὁμιλίᾳ χάριν ἐχούση καὶ παιδείᾳ
 ἐμμελοῦς κατὰ καιρὸν ἀπτομένη κεραννύμενον ἀφηδύ-
 νεσθαι τοῦ Δίανος τὸ ἥθος. Τοιοῦτος δὲ τις ὁ Σπεύ-
 σιππος ἦν· ἧ καὶ σ κ ῶ ψ α ι ἀ γ α θ ὸ ν αὐτὸν ἐν τοῖς Σιλ-
 λοῖς ὁ Τίμων προσηγόρευσεν. Αὐτῷ δὲ Πλάτωνι χορη-
 10 γοῦντι παίδων χορῶ τὸν τε χορὸν ἤσκησεν ὁ Δίαν καὶ
 τὸ δαπάνημα πᾶν ἐτέλεσε παρ' ἑαυτοῦ, συγχωροῦντος
 τοῦ Πλάτωνος τὴν τοιαύτην φιλοτιμίαν πρὸς τοὺς Ἀθη-
 ναίους, ὡς ἐκείνῳ μᾶλλον εὐνοίαν ἢ δόξαν αὐτῷ φέρου- 965
 σαν. Ἐπεφοίτα δὲ καὶ ταῖς ἄλλαις πόλεσιν ὁ Δίαν καὶ
 15 συνεσχόλαζε καὶ συνεπανηγύριζε τοῖς ἀρίστοις καὶ πο-
 λιτικωτάτοις ἀνδράσιν, οὐδὲν ἐν τῇ διαίτῃ σόλοικον
 ἐπιδεικνύμενος οὐδὲ τυραννικὸν οὐδὲ ἐπιτεθρομμένον,
 ἀλλὰ σωφροσύνην καὶ ἡρετήν καὶ ἀνδρείαν καὶ περὶ λό-
 γους καὶ περὶ φιλοσοφίαν εὐσχήμονας διατριβὰς. Ἐφ'
 20 οἷς εὐνοία παρὰ πάντων ἐγένετο καὶ ζῆλος αὐτῷ τιμαί-
 τε δημόσιαι καὶ ψηφίσματα παρὰ τῶν πόλεων. Λακε-
 δαιμόνιοι δὲ καὶ Σπαρτιάτην αὐτὸν ἐποίησαντο, τῆς Διο-
 νυσίου καταφρονήσαντες ὀργῆς, καίπερ αὐτοῖς τότε
 προθύμως ἐπὶ τοὺς Θηβαίους συμμαχοῦντος. Λέγεται
 25 δὲ ποτε τὸν Δίωνα τοῦ Μεγαρέως Πτοιόδωρου δεόμε-
 νον ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐλθεῖν· ἦν δὲ, ὡς ἔοικε, τῶν πλου-
 σίων τις καὶ δυνατῶν ὁ Πτοιόδωρος· ὄχλον οὖν ἐπὶ
 θύραις ἰδὼν ὁ Δίαν καὶ πλῆθος ἀσχολιῶν καὶ δυσέν-
 τευκτον αὐτὸν καὶ δυσπρόσοδον, ἀπιδῶν πρὸς τοὺς φί-
 30 λους δυσχεραίνοντας καὶ ἀγανακτοῦντας „Τί τοῦτον“
 ἔφη „μεμφόμεθα; καὶ γὰρ αὐτοὶ πάντως ἐν Συρακού-
 σαις ὅμοια τούτοις ἐποιοῦμεν.

XVIII. Χρόνου δὲ προϊόντος ὁ Διονύσιος ζηλοτυπιῶν
 καὶ δεδοικῶς τοῦ Δίανος τὴν παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν εὐνοίαν
 ἐπαύσατο τὰς προσόδους ἀποστέλλων καὶ τὴν οὐσίαν
 παρέδωκεν ἰδίῳσι ἐπιτρόποις. Βουλόμενος δὲ καὶ τὴν
 εἰς τοὺς φιλοσόφους διὰ Πλάτωνα κακοδοξίαν ἀναμάχε- 5
 σθαι πολλοὺς συνῆγε τῶν πεπαιδευσθαι δοκούντων.
 Φιλοτιμούμενος δὲ τῷ διαλέγεσθαι περιεῖναι πάντων
 ἠναγκάζετο τοῖς Πλάτωνος παρακούσμασι κακῶς χρῆ-
 σθαι. Καὶ πάλιν ἐκείνον ἐπόθει, καὶ κατεγίνωσκεν αὐ-
 τὸς αὐτοῦ μὴ χρησάμενος παρόντι μηδὲ διακούσας ὅσα 10
 καλῶς εἶχεν. Οἷα δὲ τύραννος ἐμπληκτος ἀεὶ ταῖς ἐπι-
 θυμίαις καὶ πρὸς πᾶσαν ὀξύρροπος σπουδὴν εὐθύς ὤρ-
 μησεν ἐπὶ τὸν Πλάτωνα, καὶ πᾶσαν μηχανὴν αἴρων συνέ-
 πεισε τοὺς περὶ Ἀρχύταν Πυθαγορικούς τῶν ὁμολογου-
 μένων ἀναδόχους γενομένους καλεῖν Πλάτωνα· δι' ἐκεῖ- 15
 νου γὰρ αὐτοῖς ἐγγόνει φιλία καὶ ξενία τὸ πρῶτον. Οἱ
 δ' ἐπεμψαν Ἀρχέδημον παρ' αὐτόν· ἐπεμψε δὲ καὶ Διο-
 νύσιος τρίτην καὶ φίλους δεησομένους τοῦ Πλάτωνος·
 αὐτὸς τε σαφῶς καὶ διαρρήδην ἔγραψεν, ὡς οὐδὲν ἂν
 γένοιτο τῶν μετρίων Δίωνι μὴ πεισθέντος Πλάτωνος 20
 ἐλθεῖν εἰς Σικελίαν, πεισθέντος δὲ πάντα. Πολλὰ δ'
 ἀφίκοντο πρὸς Δίωνα παρὰ τῆς ἀδελφῆς καὶ γυναικὸς
 ἐπισκήψεις δεῖσθαι Πλάτωνος ὑπακοῦσαι Διονυσίῳ καὶ
 μὴ πρόφασιν παρασχεῖν. Οὕτω μὲν δὴ φησιν ὁ Πλάτων
 ἐλθεῖν τὸ τρίτον εἰς τὸν πορθμὸν τὸν περὶ Σκύλλαν, 25
 ὅφρ' ἔτι τὴν ὀλοὴν ἀναμετρούσειε Χάρυβδι.

XIX. Ἐλθὼν δὲ μεγάλης μὲν αὐτὸν ἐπέπλησε χα-
 ρᾶς, μεγάλης δὲ πάλιν ἐλπίδος Σικελίαν συνευχομένην
 καὶ συμφιλοτιμουμένην Πλάτωνα μὲν Φιλίστου περιγε-
 νέσθαι, φιλοσοφίαν δὲ τυραννίδος. Ἦν δὲ πολλὴ μὲν 30
 τῶν γυναικῶν σπουδὴ περὶ αὐτόν, ἐξαιρέτος δὲ παρὰ
 τῷ Διονυσίῳ πίστις, ἣν οὐδεὶς ἄλλος εἶχεν, ἀδιερεύνη-

τον αὐτῷ πλησιάζειν. Δωρεὰς δὲ χρημάτων πολλῶν καὶ
πολλάκις τοῦ μὲν δίδοντος, τοῦ δὲ μὴ δεχομένου, παρῶν
Ἀρίστιππος ὁ Κυρηναῖος ἀσφαλῶς ἔφη μεγαλόψυχον εἶ-
ναι Διονύσιον· αὐτοῖς μὲν γὰρ μικρὰ δίδουσι πλείονων
5 δεομένοις, Πλάτωνι δὲ πολλὰ μηδὲν λαμβάνοντι. Μετὰ
δὲ τὰς πρώτας φιλοφροσύνας ἀρξαμένου Πλάτωνος ἐν-
τυγχάνειν περὶ Δίωνος ὑπερθέσεις τὸ πρῶτον ἦσαν,
εἶτα μέμφεις καὶ διαφοραὶ λανθάνουσαι τοὺς ἐκτός, ἐπι-
κρυπτομένου Διονυσίου καὶ ταῖς ἄλλαις τὸν Πλάτωνα 966

10 θεραπεΐαις καὶ τιμαῖς πειρωμένου παράγειν ἀπὸ τῆς
Δίωνος εὐνοίας, οὐδ' αὐτὸν ἐν γε τοῖς πρώτοις χρόνοις
ἀποκαλύπτοντα τὴν ἀπιστίαν αὐτοῦ καὶ ψευδολογίαν,
ἀλλ' ἐγκαρτεροῦντα καὶ σχηματιζόμενον. Οὕτω δὲ δια-
κειμένων πρὸς ἀλλήλους καὶ λανθάνειν πάντας οἰομένων,
15 Ἐλίκων ὁ Κυζικηνὸς εἰς τῶν Πλάτωνος συνήθων ἡλίου
προεῖπεν ἔκλειψιν· καὶ γενομένης, ὡς προεῖπε, θαν-
μασθεῖς ὑπὸ τοῦ τυράννου δωρεὰν ἔλαβεν ἀργυρίου τά-
λαντον. Ἀρίστιππος δὲ παίζων πρὸς τοὺς ἄλλους φιλο-
σόφους ἔφη τι καὶ αὐτὸς ἔχειν τῶν παραδόξων προει-
20 πεῖν. Ἐκείνων δὲ φράσαι δεομένων „Προλέγω τοίνυν“
εἶπεν „ὀλίγου χρόνου Πλάτωνα καὶ Διονύσιον ἐχθροὺς
γενησομένους.“ Τέλος δὲ τὴν μὲν οὐσίαν τοῦ Δίωνος
ὁ Διονύσιος ἐπῶλε καὶ τὰ χρήματα κατεῖχε, Πλάτωνα
δ' ἐν τῷ περὶ τὴν οἰκίαν κήπῳ διαιτώμενον εἰς τοὺς μι-
25 σθοφόρους μετέστησε πάλαι μισοῦντας αὐτὸν καὶ ζη-
τοῦντας ἀνελεῖν ὡς πείθοντα Διονύσιον ἀφεῖναι τὴν
τυραννίδα καὶ ζῆν ἀδορυφόρητον.

XX. Ἐν τοιούτῳ δὲ κινδύνῳ γενομένου τοῦ Πλά-
τωνος οἱ περὶ Ἀρχύταν πυθόμενοι ταχὺ πέμπουσι πρε-
30 σβείαν καὶ τριακόντορον, ἀπαιτοῦντες τὸν ἄνδρα παρὰ
Διονυσίου καὶ λέγοντες, ὡς αὐτοὺς λαβῶν ἀναδόχους
τῆς ἀσφαλείας πλεύσειεν εἰς Συρακούσας. Ἀπολεγόμε-

νου δὲ τοῦ Διονυσίου τὴν ἐχθρὰν ἐστίασεσι καὶ φιλο-
φροσύναις περὶ τὴν προπομπήν, ἐν δέ τι προαχθέντος
πρὸς αὐτὸν τοιοῦτον εἶπεῖν· „Ἢ που, Πλάτων, πολλὰ
καὶ δεινὰ κατηγορήσεις ἡμῶν πρὸς τοὺς συμφιλοσο-
φούντας“ ὑπομειδιάσας ἐκεῖνος ἀπεκρίνατο· „Μὴ το- 5
σαύτη λόγων ἐν Ἀκαδημαίᾳ γένοιτο σπάνις, ὥστε σοῦ
τινα μνημονεῦσαι.“ Τοιαύτην μὲν τὴν ἀποστολὴν τοῦ
Πλάτωνος γενέσθαι λέγουσιν· οὐ μὲντοι τὰ Πλάτωνος
αὐτοῦ πάνυ τούτοις συνάδει.

XXI. Δίων δὲ καὶ τούτοις ἐχαλέπαινε, καὶ μετ' ὀλί- 10
γου χρόνον ἐξεπολεμώθη παντάπασι πυθόμενος τὸ περὶ
τὴν γυναῖκα, περὶ οὗ καὶ Πλάτων ἠνίξατο γράφων πρὸς
Διονύσιον. Ἦν δὲ τοιοῦτον. Μετὰ τὴν ἐκβολὴν τοῦ
Δίωνος ἀποπέμπων Πλάτωνα Διονύσιος ἐκέλευσεν αὐ-
τοῦ δι' ἀπορρήτων πυθέσθαι, μὴ τι καλύοι τὴν γυναῖκα 15
πρὸς γάμον ἐτέρῳ δοθῆναι· καὶ γὰρ ἦν λόγος εἶτ' ἀλη-
θῆς εἶτε συντεθεῖς ὑπὸ τῶν Δίωνα μισούντων, ὡς οὐ
καθ' ἡδονὴν ὁ γάμος εἴη Δίωφι γενοῦς οὐδ' εὐάρμο-
στος ἢ πρὸς τὴν γυναῖκα συμβίωσις. Ὡς οὖν ἦκεν ὁ
Πλάτων Ἀθήναζε καὶ τῷ Δίωφι περὶ πάντων ἐνέτυχε, 20
γράφει πρὸς τὸν τυράννον ἐπιστολὴν τὰ μὲν ἄλλα σαφῶς
πᾶσιν, αὐτὸ δὲ τοῦτο μόνῳ γνώριμον ἐκείνῳ φράζουσαν,
ὡς διαλεχθεῖη Δίωφι περὶ τοῦ πράγματος ἐκείνου καὶ
σφόδρα δῆλος εἴη χαλεπαίνων, εἰ τοῦτο Διονύσιος ἐξερ-
γάσαιτο. Καὶ τότε μὲν ἔτι πολλῶν ἐλπίδων οὐσῶν πρὸς 25
τὰς διαλύσεις οὐδὲν ἔπραξε περὶ τὴν ἀδελφὴν νεώτε-
ρον, ἀλλ' εἶα μένειν αὐτὴν μετὰ τοῦ παιδίου τοῦ Δίω-
νος οἰκοῦσαν. Ἐπεὶ δὲ παντάπασι ἀσυμβάτως εἶχε καὶ
Πλάτων αὐτίς ἐλθὼν ἀπεπέμφθη πρὸς ἀπέχθειαν, οὐ-
τω τὴν Ἀρέτην ἄκουσαν ἐνὶ τῶν φίλων Τιμοκράτει δι- 30
δωσιν, οὐ μιμησάμενος τὴν κατὰ γε τοῦτο τοῦ πατρὸς
ἐπιείκειαν. Ἐργόνοι γὰρ, ὡς ἔοικε, κάκεινῳ Πολύξε-

νος ὁ τὴν ἀδελφὴν ἔχων αὐτοῦ Θέστην πολέμιος. Ἀποδράντος οὖν αὐτοῦ διὰ φόβον καὶ φυγόντος ἐκ Σικελίας μεταπεμφάμενος ἤτιατο τὴν ἀδελφὴν, ὅτι συνειδυία τὴν φυγὴν τοῦ ἀνδρὸς οὐ κατεῖπε πρὸς αὐτόν. Ἡ δ' ἀνεκ- 5 πλήκτως καὶ νῆ Δί' ἀφόβως „Εἶθ' οὕτω σοι δοκῶ, Διονύσιε, φανύλη γυνὴ γεγονέναι καὶ ἄνανδρος, ὥστε προγνοῦσα τὴν φυγὴν τοῦ ἀνδρὸς οὐκ ἂν συνεκπλεῦσαι καὶ μετασχεῖν τῆς αὐτῆς τύχης; ἀλλ' οὐ προέγγων ἐπεὶ καλῶς εἶχέ μοι μᾶλλον Πολυξένου γυναῖκα φεύ- 967 10 γοντος ἢ σοῦ τυραννοῦντος ἀδελφὴν λέγεσθαι.“ Ταῦτα τῆς Θέστης παρρησιασαμένης θαυμάσαι λέγουσι τὸν τύραννον. Ἐθαύμασαν δὲ καὶ οἱ Συρακούσιοι τὴν ἀρετὴν τῆς γυναικός, ὥστε καὶ μετὰ τὴν κατάλυσιν τῆς τυραννίδος ἐκείνη τιμὴν καὶ θεραπείαν βασιλικὴν ὑπάρχειν, 15 ἀποθανούσης δὲ δημοσίᾳ πρὸς τὴν ταφὴν ἐπακολουθησαί τοὺς πολίτας. Ταῦτα μὲν οὖν οὐκ ἄχρηστον ἔχει τὴν παρέμβασιν.

XXII. Ὁ δὲ Δίων ἐντεῦθεν ἤδη τρέπεται πρὸς πόλεμον, αὐτοῦ μὲν Πλάτωνος ἐμποδῶν ἰσταμένου δι' 20 αἰδῶ τῆς πρὸς Διονύσιον ξενίας καὶ γῆρας, Σπεύσιππου δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἐταίρων τῷ Δίῳ συλλαμβανόντων καὶ παρακελευομένων ἐλευθεροῦν Σικελίαν χειρὸς ὀρέγουσαν αὐτῷ καὶ προθύμως ὑποδεχομένην. Ὅτε γὰρ ἐν Συρακούσαις Πλάτων διέτριβεν, οἱ περὶ Σπεύσιππου, 25 ὡς ἔοικε, μᾶλλον ἀναμιγνύμενοι τοῖς ἀνθρώποις κατεμάνθανον τὴν διάνοιαν αὐτῶν. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐφοβοῦντο τὴν παρρησίαν ὡς διάπειραν οὔσαν ὑπὸ τοῦ τυράννου, χρόνῳ δ' ἐπίστευσαν. Ὁ γὰρ αὐτὸς ἦν παρὰ πάντων λόγος δεομένων καὶ παρακελευομένων ἔλθειν 30 Δίῳνα μὴ ναῦς ἔχοντα μηδ' ὀπλίτας μηδ' ἵππους, ἀλλ' αὐτὸν εἰς ὑπηρετικὸν ἐμβάντα χρῆσαι τὸ σῶμα καὶ τοῦνομα Σικελιώταις ἐπὶ τὸν Διονύσιον. Ταῦτα τῶν περὶ

Σπεύσιππον ἀγγελλόντων ἐπιρρωσθεῖς ἐξενολόγει κρύφα καὶ δι' ἑτέρων ἐπικρυπτόμενος τὴν διάνοιαν. Συνέπραττον δὲ καὶ τῶν πολιτικῶν πολλοὶ καὶ τῶν φιλοσόφων, ὃ τε Κύπριος Εὐδήμος, εἰς ὃν Ἀριστοτέλης ἀποθανόντα τὸν περὶ ψυχῆς διάλογον ἐποίησε, καὶ Τιμωνί- 5 δης ὁ Λευκάδιος. Συνέστησαν δὲ καὶ Μίλταν αὐτῷ τὸν Θεσσαλόν, ἄνδρα μάντιν καὶ μετεσχηκότα τῆς ἐν Ἀκαδημείᾳ διατριβῆς. Τῶν δ' ὑπὸ τοῦ τυράννου πεφυραδευμένων, οὐ μείον ἢ χιλίων ὄντων, πέντε καὶ εἰκοσι μόνοι τῆς στρατείας ἐκοινώνησαν, οἱ δ' ἄλλοι προῦ- 10 δοσαν ἀποδειλιάσαντες. Ὀρμητήριον δ' ἦν ἡ Ζακυνθίων νῆσος, εἰς ἣν οἱ στρατιῶται συνελέγησαν ὀκτακοσίων ἐλάττους γενόμενοι, γνώριμοι δὲ πάντες ἐκ πολλῶν καὶ μεγάλων στρατειῶν καὶ τοῖς σώμασιν ἡσκημένοι διαφερόντως, ἐμπειρία δὲ καὶ τόλμη πολὺ πάντων κρᾶ- 15 τιστοι καὶ δυνάμενοι πλῆθος ὅσον ἠλπιζεν ἔξειν ἐν Σικελίᾳ Δίῳ ὑπεκκαῦσαι καὶ συνεξορμηῆσαι πρὸς ἀλκὴν.

XXIII. Οὗτοι τὸ μὲν πρῶτον ἀκούσαντες ἐπὶ Διονύσιον καὶ Σικελίαν αἰρεσθαι τὸν στόλον ἐξεπλάγησαν καὶ κατέγνωσαν, ὡς ὀργῆς τινος παραφροσύνη καὶ μανία 20 τοῦ Δίῳνος ἢ χρηστῶν ἐλπίδων ἀπορία ῥιπτοῦντος ἑαυτὸν εἰς ἀπεγνωσμένας πράξεις· καὶ τοῖς ἑαυτῶν ἡγεμόσι καὶ ξενολόγοις ὠργίζοντο μὴ προειποῦσιν εὐθύς ἐξ ἀρχῆς τὸν πόλεμον. Ἐπεὶ δὲ Δίων τῷ λόγῳ τὰ σαθρὰ τῆς τυραννίδος ἐπέξιῶν ἐδίδασκεν, ὡς οὐ στρατιώτας, ἀλλὰ 25 μᾶλλον ἡγεμόνας αὐτοὺς κομίζοι Συρακουσίων καὶ τῶν ἄλλων Σικελιωτῶν πάλαι πρὸς ἀπόστασιν ἐτοίμων ὑπαρχόντων, μετὰ δὲ τὸν Δίῳνα διαλεχθέντος αὐτοῖς Ἀλκιμένους, ὃς πρῶτος ἂν Ἀχαιῶν δόξῃ καὶ γένει συνεστράτευεν, ἐπέισθησαν. Ἦν μὲν οὖν θέρους ἀκμὴ καὶ 30 κατεῖχον ἐτησίαι τὸ πέλαγος; ἢ δὲ σελήνη διχομηρίαν ἤγε. Τῷ δ' Ἀπόλλωνι θυσίαν μεγαλοπρεπῆ παρασκευά-

σας ὁ Δίων ἐπόμπευσε μετὰ τῶν στρατιωτῶν κεκοσμη-
 μένων ταῖς πανοπλίαις πρὸς τὸ ἱερόν· καὶ μετὰ τὴν θυ-
 σίαν ἐν τῷ σταδίῳ τῶν Ζακυνθίων κατακλιθέντας αὐ-
 τοὺς εἰστία, θαυμάζοντας ἀργυρῶν καὶ χρυσῶν ἐκπομά-
 5 των καὶ τραπεζῶν ὑπερβάλλουσαν ἰδιωτικὸν πλοῦτον
 λαμπρότητα, καὶ λογιζομένους, ὅτι παρηγμακῶς ἀνῆρ
 ἦδη καὶ τοσαύτης εὐπορίας κύριος οὐκ ἂν ἐπιχειροίη 968
 παραβόλοις πράγμασι χωρὶς ἐλπίδος βεβαίου καὶ φί-
 λων ἐνδιδόντων ἐκείθεν αὐτῷ τὰς πλείστας καὶ μεγίστας
 10 ἀφορμὰς.

XXIV. Μετὰ δὲ τὰς σπονδὰς καὶ τὰς νενομισμένας
 κατευχὰς ἐξέλιπεν ἡ σελήνη. Καὶ τοῖς μὲν περὶ τὸν
 Δίωνα θαυμαστὸν οὐδὲν ἦν λογιζομένοις τὰς ἐκλειπτι-
 κάς περιόδους καὶ τὴν γινομένην τοῦ σκιάσματος ἀπάν-
 15 τησιῶν πρὸς τὴν σελήνην καὶ τῆς γῆς τὴν ἀντίφραξιν
 πρὸς τὸν ἥλιον. Ἐπεὶ δὲ τοῖς στρατιώταις διαταραχθεῖ-
 σιν ἔδει τινὸς παρηγορίας, Μίλτας ὁ μάντις ἐν μέσῳ κα-
 ταστὰς ἐκέλευε θαρρεῖν αὐτοὺς καὶ προσδοκᾶν τὰ κρά-
 τιστα· σημαίνει γὰρ τὸ δαιμόνιον ἐκλειψίῳ τινος τῶν
 20 νῦν ἐπιφανῶν· ἐπιφανέστερον δὲ μηδὲν εἶναι τῆς Διο-
 νυσίου τυραννίδος, ἧς τὸ λαμπρὸν ἀποσβέσειν ἐκείνους
 εὐθὺς ἀψαμένους Σικελίας. Τοῦτο μὲν οὖν ὁ Μίλτας
 εἰς μέσον ἐξέθηκε πᾶσι· τὸ δὲ τῶν μελισσῶν, αἷ περὶ
 τὰ πλοῖα τοῦ Δίωνος ὠφθησαν ἐσμὸν λαμβάνουσαι κατὰ
 25 πρύμναν, ἰδίᾳ πρὸς αὐτὸν καὶ τοὺς φίλους ἔφραζε δε-
 διέναι, μὴ καλαὶ μὲν αἱ πράξεις αὐτοῦ γένωνται, χρό-
 νον δ' ὀλίγον ἀνθήσασαι μαρανθῶσι. Λέγεται δὲ καὶ
 τῷ Διονυσίῳ πολλὰ τερατώδη παρὰ τοῦ δαιμονίου γε-
 νέσθαι σημεῖα. Ἄετός μὲν γὰρ ἀρπάζας δοράτιόν τινος
 30 τῶν δορυφόρων ἀράμενος ὑψοῦ καὶ φέρων ἀφῆκεν εἰς
 τὸν βυθόν· ἡ δὲ προσκλύζουσα πρὸς τὴν ἀκρόπολιν
 θάλασσα μίαν ἡμέραν τὸ ὕδωρ γλυκὺ καὶ πότιμον παρ-

έσχεν, ὥστε γευσάμενοις πᾶσι κατάδηλον εἶναι. Χοῖροι
 δ' ἐτέχθησαν αὐτῷ τῶν μὲν ἄλλων οὐδενὸς ἐνδεεῖς μο-
 ρίων, ὅτα δ' οὐκ ἔχοντες. Ἀπεφαίνοντο δ' οἱ μάντις
 τοῦτο μὲν ἀποστάσεως καὶ ἀπειθείας εἶναι σημεῖον, ὡς
 οὐκέτι τῶν πολιτῶν ἀκουσομένων τῆς τυραννίδος, τὴν 5
 δὲ γλυκύτητα τῆς θαλάσσης μεταβολὴν καιρῶν ἀνιαρῶν
 καὶ πονηρῶν εἰς πράγματα χρηστὰ φέρειν Συρακου-
 σίοις. Ἄετός δὲ θεράπων Δίος, λόγῃ δὲ παράσημον
 ἀρχῆς καὶ δυναστείας· ἀφανισμὸν οὖν καὶ κατάλυσιν
 τῆ τυραννίδι βουλευεῖν τὸν τῶν θεῶν μέγιστον. Ταῦτα 10
 μὲν οὖν Θεόπομπος ἰστόρηκε.

XXV. Τοὺς δὲ στρατιώτας τοὺς Δίωνος ἐξεδέξαντο
 στρογγύλαι δύο ναῦς, τρίτον δὲ πλοῖον οὐ μέγα καὶ δύο
 τριακόντοροι παρηκολούθουν. Ὅπλα δέ, χωρὶς ὧν εἶ-
 χον οἱ στρατιῶται, δισχιλίας μὲν ἐκόμιζεν ἀσπίδας, βέλη 15
 δὲ καὶ δόρατα πολλὰ καὶ πλῆθος ἐφοδίων ἄφθονον,
 ὅπως ἐπιλίπη μηδὲν αὐτοὺς ποντοποροῦντας, ἅτε δὴ τὸ
 σύμπαν ἐπὶ πνεύμασι καὶ θαλάσση πεποιημένους τὸν
 πλοῦν διὰ τὸ τὴν γῆν φοβεῖσθαι καὶ πυνθάνεσθαι Φί-
 λιστον ἐν Ἰαπυγία ναυλοχοῦντα παραφυλάττειν. Ἄραι 20
 δὲ καὶ μαλακῷ πνεύματι πλεύσαντες ἡμέρας δώδεκα τῆ
 τρισκαιδεκάτῃ κατὰ Πάχυνον ἦσαν, ἄκραν τῆς Σικελίας.
 Καὶ Πρῶτος μὲν ὁ κυβερνήτης κατὰ τάχος ἐκέλευσεν
 ἀποβαίνειν, ὡς, ἂν ἀποσπασθῶσι τῆς γῆς καὶ τὴν ἄκραν
 ἐκόντες ἀφῶσι, πολλὰς ἡμέρας καὶ νύκτας ἐν τῷ πελά- 25
 γει τριβησομένους ὥρα θέρους νότον περιμένοντας.
 Δίων δὲ τὴν ἐγγὺς τῶν πολεμίων ἀπόβασιν δεδιὼς καὶ
 τῶν πρόσω μᾶλλον ἄψασθαι βουλόμενος παρέπλευσε τὸν
 Πάχυνον. Ἐκ δὲ τούτου τραχὺς μὲν ἀπαρτίας ἐπιπε-
 σῶν ἤλαυνε πολλῷ κλύδωνι τὰς ναῦς ἀπὸ τῆς Σικελίας, 30
 ἄστραπαι δὲ καὶ βρονταὶ φανέντος ἀρκτούρου συμπε-
 σοῦσαι πολὺν ἐξ οὐρανοῦ χειμῶνα καὶ ῥαγδαῖον ὄμβρον

ἔξέχεαν· ὃ τῶν ναυτῶν συνταραχθέντων καὶ πλάνης
 γενομένης καθορῶσιν αἰφνίδιον ὑπὸ τοῦ κύματος ᾧθου-
 μένας τὰς ναῦς ἐπὶ τὴν πρὸς Λιβύη Κέρκιναν, ἣ μάλιστα
 κρημνώδης ἀπήντα καὶ τραχεῖα προσφερομένοις αὐτοῖς
 5 ἢ νῆσος. Μικρὸν οὖν δεήσαντες ἐκριφῆναι καὶ συντρι-
 βῆναι περὶ τὰς πέτρας ἐβιάζοντο πρὸς κοντῶν παραφε-
 ρόμενοι μόλις, ἕως ὃ χειμῶν ἐλώφησε καὶ πλοῖα συντυ-
 χόντες ἐγνώσαν ἐπὶ ταῖς καλουμέναις κεφαλαῖς τῆς με- 96
 γάλης Σύρτεως ὄντες. Ἄθυμοῦσι δ' αὐτοῖς πρὸς τὴν γα-
 10 λήνην καὶ διαφερομένοις αὖραν τινα κατέσπειρεν ἢ χάρα
 νότιον, οὐ πάνυ προσδεχομένοις νότου οὐδὲ πιστεύουσι
 τῇ μεταβολῇ. Κατὰ μικρὸν δὲ ῥωννυμένου τοῦ πνεύ-
 ματος καὶ μέγεθος λαμβάνοντος ἐκτείναντες ὅσον ἦν
 ἰστίων καὶ προσευξάμενοι τοῖς θεοῖς πελάγιοι πρὸς τὴν
 15 Σικελίαν ἔφρουγον ἀπὸ τῆς Λιβύης· καὶ θέοντες ἐλα-
 φρῶς πεμπταῖοι κατὰ Μίνωαν ᾠρῆσαντο, πολισμάτιον
 ἐν τῇ Σικελίᾳ τῆς Καρχηδονίων ἐπικρατείας. Ἐτυχε δὲ
 παρῶν ὁ Καρχηδόνιος ἄρχων Σύναλος ἐν τῷ χωρίῳ, ξέ-
 νος ὢν καὶ φίλος Δίωνος. Ἄγνοῶν δὲ τὴν παρουσίαν
 20 αὐτοῦ καὶ τὸν στόλον ἐπειρᾶτο κωλύειν τοὺς στρατιώ-
 τας ἀποβαίνοντας. Οἱ δὲ μετὰ τῶν ὄπλων ἐκδραμόντες
 ἀπέκτειναν μὲν οὐδένα, ἀπειρήκει γὰρ ὁ Δίων διὰ τὴν
 οὖσαν αὐτῷ φιλίαν πρὸς τὸν Καρχηδόνιον, φεύγουσι δὲ
 συνεισπεσόντες αἰρουῦσι τὸ χωρίον. Ὡς δ' ἀπήντησαν
 25 ἀλλήλοις οἱ ἡγεμόνες καὶ ἠσπάσαντο, Δίων μὲν ἀπέδωκε
 τὴν πόλιν Συνάλῳ, οὐδὲν ἀδικήσας, Σύναλος δὲ τοὺς
 στρατιώτας ἐξένιξε καὶ συμπαρασκεύαζεν ὧν Δίων ἐδεῖτο.

XXVI. Μάλιστα δ' αὐτοὺς ἐθάρονε τὸ συμβεβηκὸς
 αὐτομάτως περὶ τὴν ἀποδημίαν τοῦ Διονυσίου· νεωστὶ
 30 γὰρ ἐκπεπλευκῶς ἐτύγγχανεν ὀγδοήκοντα ναυσὶν εἰς τὴν
 Ἰταλίαν. Διὸ καὶ τοῦ Δίωνος παρακαλοῦντος ἐνταῦθα
 τοὺς στρατιώτας ἀναλαμβάνειν πολὺν χρόνον ἐν τῇ θα-

λάσση κεκακωμένους, οὐχ ὑπέμειναν αὐτοὶ σπεύδοντες
 ἀρπάσαι τὸν καιρὸν, ἀλλ' ἐκέλευον ἡγεῖσθαι τὸν Δίωνα
 πρὸς τὰς Συρακούσας. Ἀποσκευασάμενος οὖν τὰ περι-
 όντα τῶν ὄπλων καὶ τῶν φορτίων ἐκεῖ καὶ τοῦ Συνάλου
 δεηθεὶς, ὅταν ἦ καιρὸς, ἀποστείλαι πρὸς αὐτόν, ἐβάδι- 5
 ξεν ἐπὶ τὰς Συρακούσας. Πορευομένῳ δ' αὐτῷ πρῶτον
 μὲν Ἀκραγαντίνων προσεχώρησαν ἰππεῖς διακόσιοι τῶν
 περὶ τὸ Ἐκνομον οἰκούντων, μετὰ δὲ τούτους Γελῶι.
 Ταχὺ δὲ τῆς φήμης διαδραμούσης εἰς Συρακούσας Τι-
 μοκράτης, ὁ τῇ Δίῳ γυναικὶ συνοικῶν, Διονυσίου 10
 δ' ἀδελφῆ, τῶν ἀπολελειμμένων ἐν τῇ πόλει φίλων προ-
 εστῶς, ἐκπέμπει κατὰ τάχος ἄγγελον τῷ Διονυσίῳ γραμ-
 ματα κομίζοντα περὶ τῆς Δίῳ ἀφίξεως. Αὐτὸς δὲ τοῖς
 κατὰ τὴν πόλιν προσεῖχε δορῦβοις καὶ κινήμασιν, ἐπηρ-
 μένων μὲν πάντων, διὰ δ' ἀπιστίαν ἔτι καὶ φόβον ἡσυ- 15
 χαζόντων. Τῷ δὲ πεμφθέντι γραμματοφόρῳ τύχη τις
 συμπίπτει παράλογος. Διαπλεύσας γὰρ εἰς τὴν Ἰταλίαν
 καὶ τὴν Ῥηρίνην διελθὼν, ἐπειγόμενος εἰς Καυλωνίαν
 πρὸς Διονύσιον ἀπήντησέ τινα τῶν συνήθων ἱερεῖον
 νεωστὶ τεθυμένον κομίζοντι· καὶ λαβὼν παρ' αὐτοῦ 20
 μοῖραν τῶν κρεῶν ἐχώρει σπουδῇ. Τῆς δὲ νυκτὸς μέρος
 ὀδύσας καὶ μικρὸν ἀποδαρθεῖν ὑπὸ κόπου βιασθεὶς,
 ὡς εἶχε, παρὰ τὴν ὁδὸν ἐν ὕλῃ τινὶ κατέκλιεν ἑαυτόν.
 Πρὸς δὲ τὴν ὁσμὴν λύκος ἐπελθὼν καὶ λαβόμενος τῶν
 κρεῶν ἀναδεδεμένων ἐκ τῆς πήρας ὄχετο φέρων ἅμα 25
 σὺν αὐτοῖς τὴν πήραν, ἐν ἣ τὰς ἐπιστολάς ὁ ἄνθρωπος
 εἶχεν. Ὡς δὲ διεγερθεὶς ἤσθετο καὶ πολλὰ μάτην πλα-
 νηθεὶς καὶ διώξας οὐχ εὔρεν, ἔγνω μὴ πορεύεσθαι δίχα
 τῶν γραμμάτων πρὸς τὸν τύραννον, ἀλλ' ἀποδρᾶς ἐκ-
 ποδῶν γενέσθαι. 30

XXVII. Διονύσιος μὲν οὖν ὄψε καὶ παρ' ἐτέρων
 ἐμελλε πυνθάνεσθαι τὸν ἐν Σικελίᾳ πόλεμον, Δίῳ δὲ

πορευομένων Καμαριναῖοι τε προσέθεντο καὶ τῶν κατ' ἀγροὺς Συρακουσίων ἀνισταμένων ἐπέρρει πλήθος οὐκ ὀλίγον. Οἱ δὲ μετὰ Τιμοκράτους τὰς Ἐπιπολὰς φυλάσσοντες Λεοντῖνοι καὶ Καμπανοὶ λόγον ψευδῆ προσπέμψαντος εἰς αὐτοὺς τοῦ Δίωνος, ὡς ἐπὶ τὰς πόλεις πρῶτον 970 τὸν τρέποιτο τὰς ἐκείνων, ἀπολιπόντες ὄχοντο τὸν Τιμοκράτην τοῖς οἰκείοις βοηθήσαντες. Ὡς δ' ἀπηγγέλη ταῦτα πρὸς τὸν Δίωνα περὶ τὰς Ἄκρας στρατοπεδεύοντα, νυκτὸς ἔτι τοὺς στρατιώτας ἀναστήσας πρὸς τὸν Ἀναπον ποταμὸν ἤκεν ἀπέχοντα τῆς πόλεως δέκα σταδίου. Ἐνταῦθα δὲ τὴν πορείαν ἐπιστήσας ἐσφαριάζετο πρὸς τὸν ποταμὸν, ἀνατέλλοντι τῷ ἡλίῳ προσευξάμενος· ἅμα δ' οἱ μάντις παρὰ τῶν θεῶν νίκην ἐφραζον αὐτῷ. Καὶ θεασάμενοι τὸν Δίωνα διὰ τὴν θυσίαν ἐστεφανωμένοι 15 οἱ παρόντες ἀπὸ μιᾶς ὀρμῆς ἐστεφανοῦντο πάντες. Ἦσαν δὲ πεντακισχιλίων οὐκ ἐλάττους προσγεγονότες κατὰ τὴν ὁδόν· ὀπλισμένοι δὲ φάυλως ἐκ τοῦ προστυχόντος ἀνεπλήρουν τῇ προθυμίᾳ τὴν τῆς παρασκευῆς ἔνδειαν, ὥστε κινήσαντος τοῦ Δίωνος δρόμῳ χωρεῖν 20 μετὰ χαρᾶς καὶ βοῆς ἀλλήλους παρακαλοῦντας ἐπὶ τὴν ἐλευθερίαν.

XXVIII. Τῶν δ' ἐν τῇ πόλει Συρακουσίων οἱ μὲν γνώριμοι καὶ χαρίεντες ἐσθῆτα καθαρὰν ἔχοντες ἀπῆντων ἐπὶ τὰς πύλας, οἱ δὲ πολλοὶ τοῖς τυράννου φίλοις 25 ἐπετίθεντο καὶ συνήραζον τοὺς καλουμένους προσαγωγίδας, ἀνθρώπους ἀνοσίους καὶ θεοῖς ἐχθρούς, οἱ περιενόστουν ἐν τῇ πόλει καταμειγμένοι τοῖς Συρακουσίοις πολυπραγμονοῦντες καὶ διαγγέλλοντες τῷ τυράννῳ τὰς τε διανοίας καὶ τὰς φωνὰς ἐκάστων. Οὗτοι μὲν οὖν 30 πρῶτοι δίκην ἐδίδοσαν ὑπὸ τῶν προστυγγανόντων ἀποτυμπανιζόμενοι· Τιμοκράτης δὲ συμμῖξαι τοῖς φρουροῦσι τὴν ἀκρόπολιν μὴ δυνηθεὶς ἵππον λαβὼν διεξέ-

πесе τῆς πολεως καὶ πάντα φεύγων ἐνέπλησε φόβου καὶ ταραχῆς, ἐπὶ μείζον αἴρων τὰ τοῦ Δίωνος, ὡς μὴ δοκίῃ μείτριόν τι δείσας ἀποβληκέναι τὴν πόλιν. Ἐν τούτῳ δὲ καὶ Δίωv προσερχόμενος ἤδη καταφανῆς ἦν πρῶτος αὐτὸς ὀπλισμένος λαμπρῶς, καὶ παρ' αὐτὸν ἔνθεν μὲν ὁ 5 ἀδελφὸς Μεγακλῆς, ἔνθεν δὲ Κάλλιππος ὁ Ἀθηναῖος, ἐστεφανωμένοι. Τῶν δὲ ξένων ἑκατὸν μὲν εἶποντο φύλακες περὶ τὸν Δίωνα, τοὺς δ' ἄλλους ἤγον οἱ λοχαγοὶ διακεκοσμημένους, θεωμένων τῶν Συρακουσίων καὶ δεχομένων ὥσπερ ἱερὰν τινα καὶ θεοπροπῆ πομπὴν ἔλευ- 10 θερίας καὶ δημοκρατίας δι' ἑτῶν ὀκτὼ καὶ τετταράκοντα κατιούσης εἰς τὴν πόλιν.

XXIX. Ἐπεὶ δὲ εἰσῆλθεν ὁ Δίωv κατὰ τὰς Τεμεντίδας πύλας, τῇ σάλπιγγι καταπαύσας τὸν θόρυβον ἐκήρυξεν, ὅτι Δίωv καὶ Μεγακλῆς ἦκοντες ἐπὶ καταλύσει 15 τῆς τυραννίδος ἐλευθεροῦσι Συρακουσίους καὶ τοὺς ἄλλους Σικελιώτας ἀπὸ τοῦ τυράννου. Βουλόμενος δὲ καὶ δι' ἑαυτοῦ προσαγορευῆσαι τοὺς ἀνθρώπους ἀνῆει διὰ τῆς Ἀγραδιωῆς, ἑκατέρωθεν παρὰ τὴν ὁδὸν τῶν Συρακουσίων ἱερεῖα καὶ τραπέζας καὶ κρατῆρας ἰσάντων, καὶ 20 καθ' οὓς γένοιτο προχύταις τε βαλλόντων καὶ προστροπομένων ὥσπερ θεὸν κατευχαῖς. Ἦν δ' ὑπὸ τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ πεντάπυλα, Διουσίῳ κατασκευάσαντος, ἡλιοτρόπιον καταφανὲς καὶ ὑψηλόν. Ἐπὶ τοῦτο προβάς 25 ἐδημηγόρησε καὶ παρώρμησε τοὺς πολίτας ἀντέχεσθαι τῆς ἐλευθερίας. Οἱ δὲ χαίροντες καὶ φιλοφρονούμενοι κατέστησαν ἀμφοτέρους αὐτοκράτορας στρατηγούς καὶ προσείλοντο, βουλομένων καὶ δεομένων ἐκείνων, αὐτοῖς συνάρχοντας εἰκοσιν, ἃν ἡμίσεις ἦσαν ἐκ τῶν μετὰ Δίωv 30 ἀπὸ τῆς φυγῆς συγκατερχομένων. Τοῖς δὲ μάντεσιν αὐθις ἐδόκει τὸ μὲν ὑπὸ πόδας λαβεῖν τὸν Δίωνα δημηγοροῦντα τὴν φιλοτιμίαν καὶ τὸ ἀνάθημα τοῦ τυράννου

λαμπρόν εἶναι σημείον· ὅτι δ' ἡλιοτρόπιον ἦν, ἐφ' οὗ
 βεβηκῶς ἠρέθη στρατηγός, ὠρρώδουν, μὴ τροπήν τινα
 τῆς τύχης αἰ πράξεις ταχεῖαν λάβωσιν. Ἐκ τούτου τὰς
 μὲν Ἐπιπολὰς ἐλὼν τοὺς καθειργμένους τῶν πολιτῶν
 5 ἔλυσε, τὴν δὲ ἀκρόπολιν ἀπετείχισεν. Ἐβδόμη δ' ἡμέρα 971
 Διονύσιος κατέπλευσεν εἰς τὴν ἀκρόπολιν, καὶ Δίῳ
 προσῆγον ἄμαξαι πανοπλίας ἄς Συνάλῳ κατέλιπε.
 Ταύτας διένειμε τοῖς πολίταις, τῶν δ' ἄλλων ἕκαστος
 ἑαυτὸν, ὡς δυνατὸν ἦν, ἐκόσμιε καὶ παρείχεν ὀπλίτην
 10 πρόδρυμον.

XXX. Διονύσιος δὲ πρῶτον ἰδίᾳ πρὸς Δίῳνα πρέ-
 σβεις ἐπεμπεν ἀποπειρώμενος· ἔπειτα κελεύσαντος ἐκεί-
 νου διαλέγεσθαι κοινῇ Συρακουσίους ὡς ἐλευθέρους οὖ-
 σιν, ἐγένοντο λόγοι διὰ τῶν πρέσβων παρὰ τοῦ τυράν-
 15 νου φιλάνθρωποι, φόρων ὑπισχνουμένου μετριότητα καὶ
 φαστάνην στρατειῶν, ὧν ἂν αὐτοὶ σύμφηφοὶ γένωνται.
 Ταῦτα ἐχλεύαζον οἱ Συρακούσιοι. Δίῳ δ' ἀπεκρίνατο
 τοῖς πρέσβεσι, μὴ διαλέγεσθαι πρὸς αὐτοὺς Διονύσιον,
 εἰ μὴ τὴν ἀρχὴν ἀφήσιν· ἀφέντι δὲ συμπράξιν ἄδειαν
 20 αὐτός, κἂν ἄλλο τι τῶν μετρίων δύνηται μεμνημένος
 τῆς οἰκειότητος. Ταῦτα Διονύσιος ἐπῆνει, καὶ πάλιν
 ἐπεμπε πρέσβεις κελεύων ἤκειν τινὰς εἰς τὴν ἀκρόπολιν
 τῶν Συρακουσίων, οἷς τὰ μὲν κείθων, τὰ δὲ κειθόμενος
 διαλέξεται περὶ τῶν κοινῇ συμφερόντων. Ἐπέμφθησαν
 25 οὖν ἄνδρες πρὸς αὐτὸν, οὓς Δίῳ ἐδοκίμασε. Καὶ λό-
 γος πολὺς ἐκ τῆς ἄκρας εἰς τοὺς Συρακουσίους κατῆι
 Διονύσιον ἀφήσειν τὴν τυραννίδα καὶ μᾶλλον ἑαυτοῦ
 ποιήσεσθαι χάριν ἢ Δίῳνος. Ἦν δὲ δόλος ἢ προσποίη-
 σις αὕτη τοῦ τυράννου καὶ σκευωρία κατὰ τῶν Συρα-
 30 κουσίων. Τοὺς μὲν γὰρ ἐλθόντας πρὸς αὐτὸν ἐκ τῆς
 πόλεως συγκλείσας εἶχε, τοὺς δὲ μισθοφόρους πρὸς ὄρ-
 θρον ἐμπλήσας ἀκράτου δρόμῳ πρὸς τὸ περιτείχισμα

τῶν Συρακουσίων ἐφῆκε· γενομένης δὲ τῆς προσβολῆς
 ἀνεπίστου καὶ τῶν βαρβάρων θράσει πολλῶ καὶ θο-
 ρύβῳ καθαιρούντων τὸ διατείχισμα καὶ τοῖς Συρακου-
 σίοις ἐπιφερομένων, οὐδεὶς ἐτόλμα μένων ἀμύνεσθαι,
 πλὴν τῶν ξένων τῶν Δίῳνος, οἱ πρῶτον αἰσθόμενοι τὸν 5
 θόρυβον ἐξεβοήθησαν. Οὐδ' οὔτοι δὲ τῆς βοηθείας τὸν
 τρόπον συνεφρόνουν οὐδ' εἰσήκουον ὑπὸ κραυγῆς καὶ
 πλάνης τῶν φευγόντων Συρακουσίων ἀναπεφυρμένων
 αὐτοῖς καὶ διεκθεόντων, πρὶν γε δὴ Δίῳ, ἐπεὶ λέγον-
 τος οὐδεὶς κατήκουεν, ἔργῳ τὸ πρακτέον ὑφηγήσασθαι 10
 βουλόμενος ἐμβάλλει πρῶτος εἰς τοὺς βαρβάρους. Καὶ
 γίνεται περὶ αὐτὸν ὄξεια καὶ δεινὴ μάχη, γινωσκόμενον
 οὐχ ἦττον ὑπὸ τῶν πολεμίων ἢ τῶν φίλων· ὠρμησαν
 γὰρ ἅμα πάντες ἐμβοήσαντες. Ὁ δ' ἦν μὲν ἤδη βαρύ-
 15 τερος δι' ἡλικίαν ἢ κατὰ τοιοῦτους ἀγῶνας, ἀλκῇ δὲ καὶ 15
 θυμῷ προσφερομένους ὑφιστάμενος καὶ ἀνακόπτων τι-
 τρώσκειται λόγχῃ τὴν χεῖρα, πρὸς δὲ τὰ ἄλλα βέλη καὶ
 τὰς ἐκ χειρὸς πληγὰς μόλις ὁ θώραξ ἤρκεσε διὰ τῆς ἀσπί-
 20 δος δόρασι πολλοῖς καὶ λόγχαις τυπτόμενος· ὧν κατα-
 κλασθέντων κατέπεσεν ὁ Δίῳ. Εἶτα ἀναρπασθεὶς ὑπὸ 20
 τῶν στρατιωτῶν ἐκείνοις μὲν ἠγεμόνα Τιμωνίδην ἐπέ-
 στησεν, αὐτὸς δὲ τὴν πόλιν ἵππῳ περιελαύνων τοὺς τε
 Συρακουσίους ἔπαυε φυγῆς καὶ τῶν ξένων τοὺς φυλάτ-
 τουτας τὴν Ἀχραδινὴν ἀναστήσας ἐπῆγε τοῖς βαρβάρους
 ἀκμήτας ἐκπεπονημένοις καὶ προθύμοις ἀπαυδῶσιν ἤδη 25
 πρὸς τὴν πείραν. Ἐλπίσαντες γὰρ ἅμα τῇ πρώτῃ θύμῃ
 τὴν πόλιν ἄπασαν ἐξ ἐπιδρομῆς καθέξειν, εἶτα παρὰ
 δόξαν ἐντυγχάνοντες ἀνδράσι πλήκταις καὶ μαχίμοις
 ἀνεστέλλοντο πρὸς τὴν ἀκρόπολιν. Ἔτι δὲ μᾶλλον, ὡς
 30 ἐνέδωκαν, ἐπικειμένων τῶν Ἑλλήνων τραπόμενοι κατε-
 κλείσθησαν εἰς τὸ τεῖχος, ἑβδομήκοντα μὲν καὶ τέσσαρας

ἀποκτείναντες τῶν μετὰ Δίωνα, ἑαυτῶν δὲ πολλοὺς ἀποβαλόντες.

XXXI. Γενομένης δὲ λαμπρᾶς τῆς νίκης οἱ μὲν Συρακούσιοι τοὺς ξένους ἑκατὸν μναῖς ἐστεφάνωσαν, οἱ δὲ 5 ξένοι Δίωνα χρυσῷ στεφάνω. Κήρυκες δὲ παρὰ τοῦ 972 Διονυσίου κατέβαινον ἐπιστολὰς πρὸς Δίωνα παρὰ τῶν οἰκείων γυναικῶν κομίζοντες. Μία δ' ἦν ἔξωθεν ἐπιγεγραμμένη „Τῷ πατρὶ παρ' Ἰππαρίνου.“ τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῷ Δίωνα υἱῷ. Καίτοι φησὶ Τίμαιος Ἀρεταίου 10 αὐτὸν ἀπὸ τῆς μητρὸς Ἀρέτης καλεῖσθαι. Τιμωνίδη δὲ μᾶλλον, ὡς οἴομαι, περὶ γε τούτων πιστευτέον, ἀνδρὶ φίλῳ καὶ συστρατιώτῃ Δίωνα. Αἱ μὲν οὖν ἄλλαι τοῖς Συρακουσίοις ἀνεγνωσθήσαν ἐπιστολαὶ πολλὰς ἰκεσίας καὶ δεήσεις ἔχουσαι παρὰ τῶν γυναικῶν, τὴν δὲ παρὰ 15 τοῦ παιδὸς εἶναι δοκοῦσαν οὐκ ἑώρων φανερώς λυθῆναι βιασάμενος ὁ Δίων ἔλυσεν. Ἦν δὲ παρὰ τοῦ Διονυσίου, τοῖς μὲν γράμμασι πρὸς τὸν Δίωνα, τοῖς δὲ πράγμασι πρὸς τοὺς Συρακουσίους διαλεγόμενου, σχῆμα μὲν ἔχουσα δεήσεως καὶ δικαιολογίας, συγκειμένη δὲ 20 πρὸς διαβολὴν τοῦ Δίωνα. Ὑπομνήσεις τε γὰρ ἦσαν, ἃν ὑπὲρ τῆς τυραννίδος ἐπραξε προθύμως, καὶ κατὰ τῶν φιλητάτων ἀπειλαὶ σωμάτων, ἀδελφῆς καὶ τέκνου καὶ γυναικός, ἐπισκήψεις τε δεινὰ μετ' ὀλοφυρμῶν καὶ τὸ μάλιστα κινήσαν αὐτόν, ἀξιοῦντος μὴ καθαιρεῖν, ἀλλὰ 25 παραλαμβάνειν τὴν τυραννίδα μηδ' ἐλευθεροῦν μισοῦντας ἀνθρώπους καὶ μνησικακοῦντας, ἀλλ' αὐτὸν ἄρχειν, παρέχοντα τοῖς φίλοις καὶ οἰκείοις τὴν ἀσφάλειαν.

XXXII. Ἀναγνωσσομένων δὲ τούτων οὐχ, ὅπερ ἦν δίκαιον, εἰσήει τοὺς Συρακουσίους ἐκπλήττεσθαι τὴν 30 ἀπάθειαν καὶ τὴν μεγαλοψυχίαν τοῦ Δίωνα ὑπὲρ τῶν καλῶν καὶ δικαίων ἀπισχυριζομένου πρὸς τοιαύτας οἰκειότητας, ἀλλ' ὑποψίας καὶ φόβου λαβόντες ἀρχὴν, ὡς

μεγάλῃς οὔσης ἀνάγκῃς ἐκείνῳ φεῖδεσθαι τοῦ τυράννου, πρὸς ἑτέρους ἤδη προστάτας ἀπέβλεπον· καὶ μάλιστα πυνθανόμενοι καταπλεῖν Ἡρακλείδην ἀνεπτοήθησαν. Ἦν δὲ τῶν φυγάδων Ἡρακλείδης, στρατηγικὸς μὲν ἀνθρώπος καὶ γνώριμος ἀφ' ἡγεμονίας, ἣν ἔσχε παρὰ τοῖς 5 τυράννοις, οὐκ ἀραρώς δὲ τὴν γνώμην, ἀλλὰ πρὸς πάντα κοῦφος, ἥμιστα δὲ βέβαιος ἐν κοινῶν πραγμάτων ἀρχὴν ἐχόντων καὶ δόξαν. Οὗτος ἐν Πελοποννήσῳ πρὸς Δίωνα στασιάσας ἔγνω καθ' αὐτὸν ιδιόστολος πλεῖν ἐπὶ τὸν τύραννον, εἰς τε Συρακούσας ἀφικόμενος ἑπτὰ τριή- 10 ρεσι καὶ τρισὶ πλοίοις Διονύσιον μὲν αὐθις εὔρε περιτετειχισμένον, ἐπηρμένους δὲ τοὺς Συρακουσίους. Εὐθύς οὖν ὑπέδύετο τὴν τῶν πολλῶν χάριν, ἔχων μὲν τι καὶ φύσει πιθανὸν καὶ κινητικὸν ὄχλου θεραπεύεσθαι 15 ζητοῦντος, ὑπολαμβάνων δὲ καὶ μετάγων ῥᾶον αὐτούς, 15 οἱ τὸ σεμνὸν τοῦ Δίωνα ὡς βαρὺ καὶ δυσπολίτευτον ἀπεστρέφοντο διὰ τὴν γεγεννημένην ἐκ τοῦ κρατεῖν ἀνεσιν καὶ θρασύτητα, πρὸ τοῦ δῆμος εἶναι τὸ δημαγωγείσθαι θέλοντες.

XXXIII. Καὶ πρῶτον μὲν εἰς ἐκκλησίαν ἀφ' αὐτῶν 20 συνδραμόντες εἴλοντο τὸν Ἡρακλείδην ναύαρχον. Ἐπεὶ δὲ Δίων παρελθὼν ἤτιατο τὴν ἐκείνῳ διδομένην ἀρχὴν ἀφαίρεσιν εἶναι τῆς πρότερον αὐτῷ δεδομένης, οὐκέτι γὰρ αὐτοκράτωρ μένειν, ἀν ἄλλος ἡγήται τῶν κατὰ θάλασσαν, ἄκοντες οἱ Συρακούσιοι πάλιν ἀπεψηφίσαντο 25 τὸν Ἡρακλείδην. Γενομένων δὲ τούτων μεταπεμφάμενος αὐτὸν ὁ Δίων οἴκαδε καὶ μικρὰ μεμψάμενος, ὡς οὐ καλῶς οὐδὲ συμφερόντως ὑπὲρ δόξης στασιάζοντα πρὸς αὐτὸν ἐν καιρῷ ῥοπῆς ὀλίγῃς δεομένῳ πρὸς ἀπώλειαν, αὐθις ἐκκλησίαν αὐτὸς συναγαγὼν ναύαρχον ἀπέδειξε 30 τὸν Ἡρακλείδην, καὶ τοῦ σώματος ἐπεισε φυλακὴν δοῦναι τοὺς πολίτας, ὥσπερ αὐτὸς εἶχεν. Ὁ δὲ τῷ μὲν λόγῳ

καὶ τῷ σχήματι τὸν Δίωνα θεραπεύων καὶ χάριν ὁμολο-
 γῶν ἔχειν παρηκολούθει ταπεινός, ὑπηρετῶν τὸ κελευό- 973
 μενον, κρύφα δὲ τοὺς πολλοὺς καὶ νεωτεριστὰς διαφθεί-
 ρων καὶ ὑποκινῶν θορόβοις τὸν Δίωνα περιέβαλλεν εἰς
 5 ἅπασαν ἀπορίαν καθιστάμενον. Ἐἴτε γὰρ ἀφιέναι κε-
 λεύοι Διονύσιον ὑπόσπονδον ἐκ τῆς ἄκρας, διαβολὴν
 εἶχε φείδεσθαι καὶ περισώζειν ἐκείνον, εἴτε λυπεῖν μὴ
 βουλόμενος ἐπὶ τῆς πολιορκίας ἡσυχάζοι, διατηρεῖν ἐδό-
 κει τὸν πόλεμον, ὡς μᾶλλον ἄρχοι καὶ καταπλήττοιο
 10 τοὺς πολίτας.

XXXIV. Ἦν δέ τις Σῶσις, ἄνθρωπος ἐκ πονηρίας
 καὶ θρασυτήτος εὐδοκιμῶν παρὰ τοῖς Συρακουσίοις,
 περιουσίαν ἡγουμένους ἐλευθερίας τὸ μέχρι τοιούτων
 ἀνεῖσθαι τὴν παρρησίαν. Οὗτος ἐπιβουλεύων Δίω-
 15 πρῶτον μὲν ἐκκλησίας οὔσης ἀναστὰς πολλὰ τοὺς Συρα-
 κουσίους ἐλοιδόρησεν, εἰ μὴ συνιᾶσιν, ὡς ἐμπλήκτου
 καὶ μεθυστικῆς ἀπηλλαγμένοι τυραννίδος ἐργηγορότα
 καὶ νήφοντα δεσπότην εἰλήφασιν· ἔπειτα φανερόν τοῦ
 Δίωνος ἐχθρόν ἀναδείξας ἑαυτὸν τότε μὲν ἐκ τῆς ἀγορᾶς
 20 ἀπῆλθε, τῇ δ' ὑστεραία γυμνὸς ὄψθη διὰ τῆς πόλεως
 θέων ἀνάπλεως αἵματος τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπον,
 ὡς δὴ τινὰς φεύγων διώκοντας. Ἐμβαλῶν δὲ τοιοῦτος
 εἰς τὴν ἀγορὰν ἔλεγεν ὑπὸ τῶν ξένων τοῦ Δίωνος ἐπι-
 βεβουλεῦσθαι, καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπεδείκνυε τετρωμένην·
 25 καὶ πολλοὺς εἶχε τοὺς συναγανακτοῦντας καὶ συνιστα-
 μένους κατὰ τοῦ Δίωνος, ὡς δεινὰ καὶ τυραννικὰ πράτ-
 τοντος, εἰ φόνοις καὶ κινδύνοις τῶν πολιτῶν ἀφαιρεῖται
 τὴν παρρησίαν. Οὐ μὴν ἀλλὰ, καίπερ ἀκρίτου καὶ τα-
 ραχῶδους ἐκκλησίας γενομένης, παρελθὼν ὁ Δίων ἀπε-
 30 λογεῖτο καὶ τὸν Σῶσιν ἀπέφαινε τῶν Διονυσίου δορυ-
 φόρων ἐνὸς ἀδελφὸν ὄντα καὶ δι' ἐκείνου πεπεισμένον
 στασιάσαι καὶ συνταράξαι τὴν πόλιν, οὐδεμιᾶς Διονυ-

σίῳ σωτηρίας οὔσης, πλὴν τῆς ἐκείνων ἀπιστίας καὶ δια-
 φορᾶς πρὸς αὐτούς. Ἄμα δ' οἱ μὲν ἱατροὶ τοῦ Σῶσιδος
 τὸ τραῦμα καταμανθάνοντες εὗρισκον ἐξ ἐπιπολῆς μάλ-
 λου ἢ καταφορᾶς γεγεννημένον. Αἱ μὲν γὰρ ὑπὸ ξίφους
 πληγαὶ μάλιστα τὸ μέσον ὑπὸ βάρους πιέζουσι, τὸ δὲ τοῦ
 5 Σῶσιδος λεπτόν ἦν διόλου καὶ πολλὰς εἶχεν ἀρχάς, ὡς
 εἰκός, ὑπ' ἀλγηδόνης ἀνιέντος, εἴτα αὐθις ἐπάγοντος.
 Ἦκον δὲ τινες τῶν γνωρίμων ξυρὸν κομίζοντες εἰς τὴν
 ἐκκλησίαν καὶ διηγούμενοι βαδίζουσαν αὐτοῖς καθ' ὁδὸν
 ἀπαντῆσαι τὸν Σῶσιν ἡμαγμένον καὶ λέγοντα φεύγειν 10
 τοὺς Δίωνος ξένους ὡς ἀρτίως ὑπ' ἐκείνων τετρωμένος·
 εὐθὺς οὖν διώκοντες ἄνθρωπον μὲν οὐδένα λαβεῖν, ὑπὸ
 πέτραν δὲ κολίην κείμενον ἰδεῖν ξυρὸν, ὅθεν ἐκείνος
 ὄψθη προσερχόμενος.

XXXV. Ἦν μὲν οὖν ἤδη μοχθηρὰ τὰ περὶ τὸν Σῶ- 15
 σιν· προσγενομένων δὲ τούτοις τοῖς ἐλέγχοις οἰκετῶν
 καταμαρτυρούντων, ὡς ἔτι νυκτὸς ἐξέλθοι μόνος ἔχων
 τὸ ξυρὸν, οἱ τε κατηγοροῦντες τοῦ Δίωνος ὑπεχώρησαν
 ὅ τε δῆμος καταψηφισάμενος θάνατον τοῦ Σῶσιδος διηλ-
 λάσσετο τῷ Δίω-
 20 τῶν δὲ μισθοφόρους οὐδὲν ἦττον 20
 ἐν ὑποψίαις εἶχον, καὶ μάλιστα τῶν πλείστων ἀγῶνων
 πρὸς τὸν τύραννον ἤδη γινομένων κατὰ θάλατταν, ἐπει-
 δὴ Φίλιστος ἦκεν ἐξ Ἰαπυγίας ἔχων πολλὰς τριήρεις Διο-
 νυσίῳ βοηθήσων, καὶ τῶν ξένων ὄντων ὀπλιτῶν οὐδε-
 μίαν ἔτι χρῆσιν ἐνόμιζον εἶναι πρὸς τὸν πόλεμον, ἀλλὰ 25
 κἀκείνους ἐφ' ἑαυτοῖς ἔσεσθαι ναυβάταις οὔσι καὶ τὸ
 κράτος ἐκ τῶν νεῶν κτωμένοις. Ἐτι δὲ μᾶλλον αὐτοῖς
 ἐπῆρεν εὐτυχία τις γενομένη κατὰ θάλασσαν, ἐν ἣ
 νικήσαντες τὸν Φίλιστον ὁμῶς καὶ βαρβαρικῶς αὐτῷ
 προσηνέχθησαν. Ἐφορος μὲν οὖν φησιν, ὡς ἀλισκομέ- 30
 νης τῆς νεῶς ἑαυτὸν ἀνέλοι, Τιμωνίδης δὲ πραττομέναις
 974 ἐξ ἀρχῆς ταῖς πράξεσι ταύταις μετὰ Δίωνος παραγενό-

μενος καὶ γράφων πρὸς Σπεύσιππον τὸν φιλόσοφον ἱστορεῖ ζῶντα ληφθῆναι τῆς τριήρους εἰς τὴν γῆν ἐκπε-
 σούσης τὸν Φίλιστον· καὶ πρῶτον μὲν ἀποδύσαντας αὐ-
 τοῦ τὸν θώρακα τοὺς Συρακουσίους καὶ γυμνὸν ἐπίδει-
 5 ξαμένους τὸ σῶμα προπηλακίζειν ὄντος ἤδη γέροντος·
 ἔπειτα τὴν κεφαλὴν ἀποτεμεῖν καὶ τοῖς παισὶ παραδοῦ-
 ναι τὸ σῶμα, κελεύσαντας ἔλκειν διὰ τῆς Ἀγραδινῆς καὶ
 καταβαλεῖν εἰς τὰς Λατομίας. Ἔτι δὲ μᾶλλον ἐφυβρί-
 ζων ὁ Τίμαιος ἐκ τοῦ σκέλους φησὶ τοῦ χαλοῦ τὰ παιδά-
 10 ρια τὸν νεκρὸν ἐφαψάμενα τοῦ Φιλίστου σύρειν διὰ τῆς
 πόλεως, χλευαζόμενον ὑπὸ τῶν Συρακουσίων πάντων,
 ὁρῶντων τοῦ σκέλους ἐλκόμενον τὸν εἰπόντα μὴ δεῖν ἐκ
 τυραννίδος φεύγειν Διονύσιον ἴππῳ ταχεῖ χρώμενον,
 ἀλλὰ τοῦ σκέλους ἐλκόμενον. Καίτοι τοῦτο Φίλιστος,
 15 ὡς ὑφ' ἐτέρου λεχθέν, οὐχ ὑφ' αὐτοῦ, πρὸς Διονύσιον
 ἐξηγγέλκεν.

XXXVI. Ἀλλὰ Τίμαιος οὐκ ἄδικον λαβὼν πρόφασιν
 τὴν ὑπὲρ τῆς τυραννίδος τοῦ Φιλίστου σπουδῆν καὶ πί-
 στιν ἐμπίπλεται τῶν κατ' αὐτοῦ βλασφημιῶν, ᾧ τοὺς
 20 μὲν ἀδικηθέντας τότε συγγνωστόν ἐστίν ἴσως ἄχρι τῆς
 εἰς ἀναίσθητον ὀργῆς χαλεποὺς γενέσθαι, τοὺς δ' ὕστε-
 ρον συγγράφοντας τὰ πεπραγμένα καὶ τῷ μὲν βίῳ μὴ
 λυπηθέντας αὐτοῦ, τῷ δὲ λόγῳ χρωμένους, ἡ δόξα παρ-
 αίτεται μὴ μεθ' ὕβρεως μηδὲ μετὰ βωμολοχίας ὄνειδί-
 25 ζειν τὰς συμφορὰς, ἃν οὐδὲν ἀπέχει καὶ τὸν ἄριστον
 ἀνδρῶν ἐκ τύχης μετασχεῖν. Οὐ μὴν οὐδ' Ἐφορος ὑγι-
 αίνει τὸν Φίλιστον ἐγκωμιάζων, ὅς, καίπερ ὢν δεινότα-
 τος ἀδίκους πράγμασι καὶ πονηροῖς ἤθεσιν εὐσχήμονας
 αἰτίας περιβαλεῖν καὶ λόγους ἔχοντας κόσμον ἐξευρεῖν,
 30 αὐτὸς αὐτὸν οὐ δύναται πάντα μηχανώμενος ἐξελέσθαι
 τῆς γραφῆς, ὡς οὐ φιλοτυραννότατος ἀνθρώπων γένοιτο
 καὶ μάλιστα πάντων αἰεὶ ζηλώσας καὶ θαυμάσας τρυφῆν

καὶ δύναμιν καὶ πλοῦτους καὶ γάμους τοὺς τῶν τυράν-
 νων. Ἀλλὰ γὰρ Φιλίστου μὲν ὁ μήτε τὰς πράξεις ἐπαι-
 νῶν μήτε τὰς τύχας ὄνειδίζων ἐμμελέστατος.

XXXVII. Μετὰ δὲ τὴν Φιλίστου τελευταίην Διονύσιος
 ἔπεμπε πρὸς Δίωνα τὴν μὲν ἀκρόπολιν ἐκείνῳ παραδι- 5
 δούς καὶ τὰ ὄπλα καὶ τοὺς μισθοφόρους καὶ πέντε μη-
 νῶν ἐντελῆ τούτοις μισθόν, αὐτὸς δ' ἀξιῶν ὑπόσπονδος
 εἰς Ἰταλίαν ἀπελθεῖν κακεῖ κατοικῶν καρποῦσθαι τῆς
 Συρακουσίας τὸν καλούμενον Γύαρτα, πολλὴν καὶ ἀγα-
 θὴν χώραν ἀνήκουσαν ἀπὸ θαλάττης εἰς τὴν μεσόγειον. 10
 Οὐ προσδεξαμένου δὲ τοῦ Δίωνος, ἀλλὰ δεῖσθαι τῶν
 Συρακουσίων κελεύσαντος, οἱ μὲν Συρακούσιοι ζῶντα
 λήψασθαι τὸν Διονύσιον ἐλπίσαντες ἀπήλασαν τοὺς
 πρέσβεις, ἐκεῖνος δὲ τὴν μὲν ἄκραν Ἀπολλοκράτει, τῷ
 πρεσβυτέρῳ τῶν παίδων, παρέδωκεν, αὐτὸς δὲ πνεῦμα 15
 τηρήσας ἐπίφορον καὶ τὰ τιμιώτατα τῶν σωμάτων καὶ
 τῶν χρημάτων ἐνθήμενος εἰς τὰς ναῦς λαθῶν τὸν ναύ-
 αρχον Ἡρακλείδην ἐξέπλευσεν. Ὁ δὲ κακῶς ἀκούων καὶ
 φοροβούμενος ὑπὸ τῶν πολιτῶν Ἰπκωνά τινα τῶν δη-
 μαγωγῶν καθήσει προκαλεῖσθαι τὸν δῆμον ἐπὶ γῆς ἀνα- 20
 दाσμόν, ὡς ἐλευθερίας ἀρχὴν οὔσαν τὴν ἰσότητα, δου-
 λείας δὲ τὴν πενίαν τοῖς ἀκτήμοσι. Συνηγορῶν δὲ τούτῳ
 καὶ τὸν Δίωνα καταστασιάζων ἐναντιούμενον ἔπεισε
 τοὺς Συρακουσίους ταῦτα ψηφίσασθαι καὶ τῶν ξένων
 τὸν μισθὸν ἀποστρεφῆν καὶ στρατηγούς ἑτέρους ἐλέσθαι 25
 τῆς ἐκείνου βαρύτητος ἀπαλλαγέντας. Οἱ δ' ὥσπερ ἐκ
 μακρῶς ἀρρωστίας τῆς τυραννίδος εὐθύς ἐπιχειροῦντες
 975 ἐξανίστασθαι καὶ πράττειν τὰ τῶν αὐτονομουμένων παρὰ
 καιρὸν ἐσφάλλοντο μὲν αὐτοὶ ταῖς πράξεσιν, ἐμίσουν δὲ
 τὸν Δίωνα βουλόμενον ὥσπερ ἰατρὸν ἐν ἀκριβεῖ καὶ σω- 30
 φρονοῦσιν διαίτῃ κατασχεῖν τὴν πόλιν.

XXXVIII. Ἐκκλησιάζουσι δ' αὐτοῖς ἐπὶ νέαις ἀρχαῖς
 PLUT. VII. V. 3

θέρους μεσοῦντος ἐξαιῖσιοι βρονταὶ καὶ διοσημίαι πονη-
 ραὶ συνέβαινον ἐφ' ἡμέρας δεκαπέντε συνεχῶς, ἀνιστάσαι
 τὸν δῆμον ὑπὸ δεισιδαιμονίας κωλυόμενον ἐτέρους ἀπο-
 δεῖξαι στρατηγούς. Ἐπεὶ δὲ φυλάξαντες εὐδίαν σταθε-
 5 ρὰν οἱ δημαγωγοὶ συνετέλουν τὰς ἀρχαιρεσίας, βούς
 ἀμαξεύς οὐκ ἀήθης οὐδ' ἄπειρος ὄχλων, ἄλλως δὲ πῶς
 τότε πρὸς τὸν ἐλαύνοντα θυρωθεὶς καὶ φυγῶν ἀπὸ τοῦ
 ξυγοῦ δρόμῳ πρὸς τὸ θέατρον ὤρμησε· καὶ τὸν μὲν δῆ-
 10 μον εὐθύς ἀνέστησε καὶ διεσκέδασεν οὐδενὶ κόσμῳ φεύ-
 γοντα, τῆς δ' ἄλλης πόλεως ἐπέδραμε σκιρτῶν καὶ τα-
 ράττων ὅσον ἕστερον οἱ πολέμιοι κατέσχον. Οὐ μὴν
 ἀλλὰ ταῦτα χαίρειν ἑάσαντες οἱ Συρακούσιοι πέντε καὶ
 εἴκοσι στρατηγούς ἐχειροτόνησαν, ὧν εἷς ἦν Ἡρακλεῖ-
 15 δης· καὶ τοὺς ξένους ὑποπέμποντες κρύφα τοῦ Δίωνα
 ἀφίστασαν καὶ μετεκάλουν πρὸς αὐτούς, ἐπαγγελλόμενοι
 καὶ τῆς πολιτείας ἰσομοιρίαν. Οἱ δὲ ταῦτα μὲν οὐ προσ-
 εδέξαντο, τὸν δὲ Δίωνα πιστῶς καὶ προθύμως μετὰ τῶν
 ὀπλων ἀναλαβόντες καὶ συμφράξαντες ὑπῆγον ἐκ τῆς
 πόλεως, ἀδικοῦντες μὲν οὐδένα, πολλὰ δὲ τοὺς ἐντυγ-
 20 χάνοντας εἰς ἀχαριστίαν καὶ μοχθηρίαν ὄνειδίζοντες. Οἱ
 δὲ τῆς ὀλιγότητος αὐτῶν καὶ τοῦ μὴ προεπιχειρεῖν κατα-
 φρονήσαντες καὶ γενόμενοι πολὺ πλείους ἐκείνων ἐφώρ-
 μησαν ὡς ῥαδίως ἐπικρατήσαντες ἐν τῇ πόλει καὶ πάν-
 τας αὐτοὺς κατακτενοῦντες.

25 XXXIX. Ἐν τούτῳ δὲ γεγονῶς ἀνάγκης καὶ τύχης ὁ
 Δίων ἢ μάχεσθαι τοῖς πολίταις ἢ μετὰ τῶν ξένων ἀπο-
 θανεῖν, πολλὰ μὲν ἰκέτευεν ὀρέγων τὰς χεῖρας τοῖς Συ-
 ρακούσιοις καὶ τὴν ἀκρόπολιν περιπλεων πολεμίων οὐ-
 σαν ὑπερφαινομένων τὰ τεῖχη καὶ τὰ γινόμενα καθο-
 30 ρῶντων ἐπιδεικνύμενος· ὡς δ' ἦν ἀπαραίτητος ἢ τῶν
 πολλῶν φορὰ καὶ κατεῖχεν ὥσπερ ἐν πελάγει τὸ τῶν δη-
 μαγωγῶν πνεῦμα τὴν πόλιν, ἐμβολῆς μὲν ἀποσχέσθαι

τοῖς ξένοις προσέταξεν, ὅσον δ' ἐπιδραμόντων μετὰ βοῆς
 καὶ τοῖς ὀπλοῖς τιναξαμένων οὐδεὶς ἔμεινε τῶν Συρα-
 κουσίων, ἀλλ' ὄχοντο φεύγοντες ἀνὰ τὰς ἀγυῖας, οὐδε-
 νὸς ἐπιδιώκοντος· εὐθύς γὰρ ἀπέστρεψεν ὁ Δίων τοὺς
 ξένους καὶ προῆγεν εἰς Λεοντίους. Οἱ δ' ἄρχοντες τῶν 5
 Συρακουσίων καταγέλαστοι γεγονότες ὑπὸ τῶν γυναι-
 κῶν, καὶ τὴν αἰσχύνην ἀναλαβεῖν ζητοῦντες, αὐθις ὀπλί-
 σαντες τοὺς πολίτας ἐδίωκον τὸν Δίωνα. Καὶ κατέλα-
 βον μὲν ἐπὶ διαβάσει τινὸς ποταμοῦ καὶ προσίππευσαν
 ἀψιμαχοῦντες· ὡς δ' ἐώρων οὐκέτι πρῶως οὐδὲ πατρικῶς 10
 ὑπομένοντα τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν, ἀλλὰ θυμῷ τοὺς ξέ-
 νους ἐπιστρέφοντα καὶ παραταττόμενον, αἰσχίονα φυγῆν
 τῆς προτέρας φυγόντες ὑπεχώρησαν εἰς τὴν πόλιν, οὐ
 πολλῶν ἀποθανόντων.

XI. Δίωνα δὲ Λεοντῖνοι λαμπραῖς ἐδέχοντο τιμαῖς, 15
 καὶ τοὺς ξένους ἀνελάμβανον μισθοῖς καὶ πολιτείαις·
 πρὸς δὲ τοὺς Συρακούσιους ἐπρέσβευον ἀξιοῦντες τὰ
 δίκαια τοῖς ξένοις ποιεῖν. Οἱ δὲ πρέσβεις ἐπεμψαν κατη-
 γορήσαντας Δίωνα. Τῶν δὲ συμμάχων ἀπάντων εἰς
 Λεοντίους ἀθροισθέντων καὶ γενομένων λόγων ἐν αὐ- 20
 τοῖς, ἔδοξαν ἀδικεῖν οἱ Συρακούσιοι· τοῖς δὲ κριθεῖσιν
 ὑπὸ τῶν συμμάχων οὐκ ἐνέμειναν τρυφῶντες ἤδη καὶ
 μεγαλοφρονοῦντες ἐπὶ τῷ μηθενὸς ἀκούειν, ἀλλὰ χρῆ-
 σθαι δουλεύουσι καὶ φοβουμένοις τὸν δῆμον στρατηγοῖς.

XII. Ἐκ τούτου καταπλέουσιν εἰς τὴν πόλιν παρὰ 25
 976 Διονυσίου τριήρεις Νύψιον ἄγουσαι τὸν Νεαπολίτην,
 σῖτον καὶ χρήματα κομίζοντα τοῖς πολιορκουμένοις. Γε-
 νομένης δὲ ναυμαχίας ἐνίκων μὲν οἱ Συρακούσιοι καὶ
 τέσσαρας τῶν τυραννικῶν νεῶν ἔλαβον, ὑβρίσαντες δὲ
 τῇ νίκῃ καὶ δι' ἀναρχίαν τὸ χαῖρον εἰς πότους καὶ συν- 30
 ουσίας μανικὰς τρέψαντες οὕτω τῶν χρησίμων ἡμέλη-
 σαν, ὥστε τὴν ἀκρόπολιν ἔχειν δοκοῦντες ἤδη καὶ τὴν

πόλιν προσαπέβαλον. Ὁ γὰρ Νύψιος ὄρων οὐδὲν ὑγιαίνον ἐν τῇ πόλει μέρος, ἀλλὰ τὸν μὲν ὄχλον ἀυλήμασι καὶ μέθαις εἰς νύκτα βαθεῖαν ἀφ' ἡμέρας κατεχόμενον, τοὺς δὲ στρατηγούς ἐπιτεροπούμενους τε τούτῳ τῷ πανηγυρισμῷ 5 καὶ προσάγειν ἀνάγκην μεθύουσιν ἀνθρώποις ὀκνοῦντας, ἄριστα τῷ καιρῷ χρησάμενος ἐπεχείρησε τῷ τειχίσματι· καὶ κρατήσας καὶ διαθρύψας ἐφῆκε τοὺς βαρβάρους, κελεύσας χρῆσθαι τοῖς προστυγχάνουσιν ὡς βούλονται καὶ δύνανται. Ταχέως μὲν οὖν οἱ Συρακούσιοι 10 τὸ κακὸν ἤσθοντο, βραδέως δὲ καὶ χαλεπῶς συνεβοήθουν ἐκπεπληγμένοι. Πόρθησις γὰρ ἦν τὰ γινόμενα τῆς πόλεως, τῶν μὲν ἀνδρῶν φονευομένων, τῶν δὲ τειχῶν κατασκαπτομένων, γυναικῶν δὲ καὶ παιδῶν ἀγομένων εἰς τὴν ἀκρόπολιν μετ' οἰμωγῆς, ἀπεγνωκότων δὲ 15 τὰ πράγματα τῶν στρατηγῶν καὶ χρῆσθαι μὴ δυναμένων τοῖς πολίταις πρὸς τοὺς πολεμίους ἀναπεφυρμένους καὶ συμμεμιγμένους αὐτοῖς πανταχόθεν.

XLII. Οὕτω δὲ τῶν κατὰ τὴν πόλιν ἐχόντων καὶ τοῦ κινδύνου πρὸς τὴν Ἀχραδινὴν πλησιάζοντος, εἰς ὃν μό- 20 νον ἦν καὶ λοιπὸν ἀπερείσασθαι τὴν ἐλπίδα πάντες μὲν ἐφρόνουσι, ἔλεγε δὲ οὐδεὶς, αἰσχυνόμενοι τὴν ἀχαριστίαν καὶ τὴν ἀβουλίαν τὴν πρὸς Δίωνα. Πλήν γε δὴ τῆς ἀνάγκης ἐκβιαζομένης παρὰ τῶν συμμάχων καὶ τῶν ἰππέων γίνεται φωνὴ καλεῖν Δίωνα καὶ μεταπέμπεσθαι 25 τοὺς Πελοποννησίους ἐκ Λεοντίνων. Ὡς δὲ πρῶτον ἠκούσθη καὶ ἀπετολήθη τούτο, κραυγὴ καὶ χαρὰ καὶ δάκρυα τοὺς Συρακούσιους κατεῖχεν εὐχομένους ἐπιφανῆσαι τὸν ἄνδρα καὶ ποθοῦντας τὴν ὄψιν αὐτοῦ καὶ μεμνημένους τῆς παρὰ τὰ δεινὰ ῥώμης καὶ προθυμίας, 30 ὡς οὐ μόνον αὐτὸς ἦν ἀνέκπληκτος, ἀλλὰ κάκεινους παρ-εῖχε θαρροῦντας καὶ ἀδεῶς τοῖς πολεμίους συμφερομένους. Εὐθὺς οὖν ἐπέμπουσι πρὸς αὐτὸν ἀπὸ μὲν τῶν

συμμάχων Ἀρχωνίδην καὶ Τελεσίδην, ἀπὸ δὲ τῶν ἰππέων πέντε τοὺς περὶ Ἑλλάνικον. Οὗτοι διελάσαντες τὴν ὁδὸν ἵπποις ἀπὸ ἑντῆρος ἤκον εἰς Λεοντίνους τῆς ἡμέρας ἤδη καταφερομένης. Ἀποπηδήσαντες δὲ τῶν ἵππων καὶ τῷ Δίῳι πρῶτον προσπεσόντες δεδακρυμέ- 5 νοι τὰς συμφορὰς τῶν Συρακουσίων ἐφραζον. Ἦδη δὲ καὶ τῶν Λεοντίνων τινὲς ἀπήντων καὶ τῶν Πελοποννησίων ἠθροίζοντο πρὸς τὸν Δίωνα πολλοί, τῇ σπουδῇ καὶ τῇ δεήσει τῶν ἀνδρῶν ὑπονοοῦντες εἶναι τι καινότερον. Εὐθὺς οὖν ἤγειτο πρὸς τὴν ἐκκλησίαν αὐτοῖς, καὶ συν- 10 δραμόντων προθύμως οἱ περὶ τὸν Ἀρχωνίδην καὶ τὸν Ἑλλάνικον εἰσελθόντες ἐξήγγειλάν τε βραχέως τὸ μέγεθος τῶν κακῶν, καὶ παρεκάλουν τοὺς ξένους ἐπαμῦναι τοῖς Συρακουσίοις τὸ μνησικακεῖν ἀφέντας, ὡς μείζονα δίκην δεδωκότων αὐτῶν, ἢ λαβεῖν ἂν οἱ κακῶς πεπον- 15 θότες ἤξιώσαν.

XLIII. Πανθαμένων δὲ τούτων σιγὴ μὲν εἶχε πολλὴ τὸ θέατρον· ἀναστάντος δὲ τοῦ Δίωνος καὶ λέγειν ἀρ- 20 ξαμένου πολλὰ τῶν θακρῶν ἐκπίπτοντα τὴν φωνὴν ἐπέσχε· οἱ δὲ ξένοι παρεκάλουν θαρρεῖν καὶ συνήχθον- 20 το. Μικρὸν οὖν ἀναλαβὼν ἐκ τοῦ πάθους ἑαυτὸν ὁ Δίων „Ἄνδρες“ ἔφη „Πελοποννησίοι καὶ σύμμαχοι, βουλευσομένους ὑμᾶς ἐνταῦθα περὶ ὑμῶν αὐτῶν συνήγα- 977 γον. Ἐμοὶ δὲ περὶ ἑμαυτοῦ βουλευέσθαι καλῶς οὐκ ἔχει Συρακουσῶν ἀπολλυμένων, ἀλλ' εἰ σῶσαι μὴ δυναί- 25 μιν, ἄπειμι τῷ πυρὶ καὶ τῷ πτώματι τῆς πατρίδος ἐνταφισόμενος. Ὑμεῖς δὲ βουλόμενοι μὲν ἔτι καὶ νῦν βοηθεῖν τοῖς ἀβουλοτάτοις ἡμῖν καὶ δυστυχεστάτοις ὑμέτερον ἔργον οὖσαν ὀρθοῦτε τὴν Συρακουσίων πόλιν· εἰ δὲ μεμφόμενοι Συρακουσίοις ὑπερόψεσθε, τῆς γε πρό- 30 τερον ἀρετῆς καὶ προθυμίας περὶ ἐμὲ χάριν ἀξίαν κομίζοισθε παρὰ τῶν θεῶν μεμνημένοι Δίωνος, ὡς οὐδ'

ὑμᾶς ἀδικουμένους πρότερον οὐδ' ὕστερον τοὺς πολί-
 τας δυστυχοῦντας ἐγκαταλιπόντος. "Ἐπι δ' αὐτοῦ λέ-
 γοντος οἱ μὲν ξένοι μετὰ κραυγῆς ἀνεπήδησαν ἄγειν καὶ
 βοηθεῖν κατὰ τάχος κελεύοντες, οἱ δὲ πρέσβεις τῶν Συ-
 5 ρακουσίων περιβαλόντες ἠσπάσαντο πολλὰ μὲν ἐκείνω,
 πολλὰ δὲ τοῖς ξένοις ἀγαθὰ παρὰ τῶν θεῶν εὐχόμενοι.
 Καταστάντος δὲ τοῦ θορύβου παρήγγειλεν ὁ Δίων εὐ-
 θὺς ἀπιόντας παρασκευάζεσθαι καὶ δειπνήσαντας ἦκειν
 μετὰ τῶν ὄπλων εἰς αὐτὸν ἐκείνον τὸν τόπον, ἐγνωνκῶς
 10 διὰ νυκτὸς βοηθεῖν.

XLIV. Ἐν δὲ ταῖς Συρακούσαις τῶν Διονυσίου στρα-
 τηγῶν, ἄχρι μὲν ἦν ἡμέρα, πολλὰ κακὰ τὴν πόλιν ἐργα-
 σαμένων, γενομένης δὲ νυκτὸς ἀναχωρησάντων εἰς τὴν
 ἀκρόπολιν καὶ τινὰς ἐξ ἑαυτῶν ὀλίγους ἀποβαλόντων,
 15 ἀναδαρρήσαντες οἱ δημαγωγοὶ τῶν Συρακουσίων καὶ
 τοὺς πολεμίους ἐλπίσαντες ἀτρεμήσειν ἐπὶ τοῖς διαπε-
 πραγμένοις παρεκάλουν τοὺς πολίτας αὐθις εἶναι Δίωνα,
 κἂν προσίῃ μετὰ τῶν ξένων, μὴ δέχεσθαι μηδὲ παραχω-
 ρεῖν τῆς ἀρετῆς ἐκείνοις ὡς κρείττοσιν, ἀλλὰ σῶζειν τὴν
 20 πόλιν καὶ τὴν ἐλευθερίαν αὐτοὺς δι' ἑαυτῶν. Πάλιν
 οὖν ἐπέμποντο πρὸς τὸν Δίωνα παρὰ μὲν τῶν στρατη-
 γῶν ἀποτρέποντες, παρὰ δὲ τῶν ἰππέων καὶ τῶν γνωρί-
 μων πολιτῶν ἐπισπεύδοντες τὴν πορείαν. Καὶ διὰ τοῦτο
 βραδέως ἄμα καὶ κατὰ σπουδὴν πορευόμενος προσήει.
 25 Τῆς δὲ νυκτὸς προελθούσης οἱ μὲν μισοῦντες τὸν Δίωνα
 κατεῖχον τὰς πύλας ὡς ἀποκλείοντες αὐτόν, ὁ δὲ Νύμφιος
 ἐκ τῆς ἄκρας αὐθις πολλῶν προθυμοτέρους γεγονότας καὶ
 πλείονας ἐφιείς τοὺς μισθοφόρους τὸ μὲν προτείχισμα
 πᾶν εὐθὺς κατέσκαπτε, τὴν δὲ πόλιν κατέτρεχε καὶ διήρ-
 30 παζεν. Ἦν δὲ φόνος μὲν οὐκέτι μόνον ἀνδρῶν, ἀλλὰ
 καὶ γυναικῶν καὶ παιδῶν, ἀρπαγαὶ δ' ὀλίγαι, φθόρος
 δὲ πάντων πολὺς. Ἀπεγνωκῶτος γὰρ ἤδη τὰ πράγματα

τοῦ Διονυσίου καὶ τοὺς Συρακουσίους δεινῶς μεμιση-
 κῶτος ὥσπερ ἐνταφιάσαι τὴν τυραννίδα τῇ πόλει πίπτου-
 σαν ἐβούλετο. Καὶ τοῦ Δίωτος προκαταλαμβάνοντες
 τὴν βοήθειαν ἐπὶ τὸν ὀξύτατον διὰ πυρὸς πάντων ὄλε-
 θρον καὶ ἀφανισμόν ἐχώρησαν, τὰ μὲν ἐγγὺς ἀπὸ χει-
 5 ρῶν ὄρασι καὶ λαμπάσις ὑποπιμπράντες, εἰς δὲ τὰ πρόσω
 διασπείροντες ἀπὸ τόξων πυροβόλους. Φευγόντων δὲ
 τῶν Συρακουσίων οἱ μὲν ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐφρονεύοντο κατα-
 λαμβανόμενοι, τὸ δὲ εἰς τὰς οἰκίας καταδύομενον αὐθις
 ὑπὸ τοῦ πυρὸς ἐξέπιπτε, πολλῶν ἤδη φλεγόμενων καὶ 10
 καταφερομένων ἐπὶ τοὺς διαθέοντας.

XLV. Τοῦτο τὸ πάθος μάλιστα τὴν πόλιν ἀνέωξε
 Δίωτι πάντων συμφωνησάντων. Ἔτυχε μὲν γὰρ οὐκέτι
 σπουδῆ πορευόμενος, ὡς ἦκουσεν εἰς τὴν ἀκρόπολιν
 κατακεκλεισθαι τοὺς πολεμίους. Προϊούσης δὲ τῆς ἡμέ-
 15 ρας πρῶτον ἰππεῖς ἀπήντησαν αὐτῷ τὴν δευτέραν κατά-
 ληψιν ἀπαγγέλλοντες· ἐπειτα καὶ τῶν ὑπεναντιουμένων
 ἔνιοι παρήσαν ἐπιείεσθαι δεόμενοι. Συντείνοντος δὲ
 τοῦ κακοῦ μάλλον Ἡρακλείδης τὸν ἀδελφὸν ἐξέπεμψεν,
 εἶτα Θεοδότην τὸν θεῖον, ἰκετεύων ἀρήγειν, ὡς μηδενὸς 20
 ἀντέχοντος τοῖς πολεμίους, αὐτοῦ δὲ τετρωμένου, τῆς δὲ
 πόλεως μικρὸν ἀπεχούσης ἀνατετράφθαι καὶ καταπε-
 πρῆσθαι. Τοιούτων ἀγγελμάτων τῷ Δίωτι προσπεσόν-
 των ἔτι μὲν ἐξήκοντα σταδίους τῶν πυλῶν ἀπέειχε· φρά-
 25 σας δὲ τὸν κίνδυνον τοῖς ξένοις καὶ παρακλευσάμενος 25
 978 οὐκέτι βάδην ἦγεν, ἀλλὰ δρόμῳ τὸ στρατεύμα πρὸς τὴν
 πόλιν, ἄλλων ἐπ' ἄλλοις ἀντιαζόντων καὶ δεομένων ἐπέ-
 γεσθαι. Χρησάμενος δὲ θανμαστῷ τάχει καὶ προθυμίᾳ
 τῶν ξένων εἰσέβαλε διὰ τῶν πυλῶν εἰς τὴν Ἐκατόμπε-
 30 δον λεγομένην· καὶ τοὺς μὲν ἐλαφροὺς εὐθὺς ἀφῆκεν 30
 ἔλθειν πρὸς τοὺς πολεμίους, ὡς ἰδοῦσι θαρσῆσαι τοῖς
 Συρακουσίοις ἐγγένοιτο, τοὺς δ' ὀπίτας αὐτὸς συνέ-

ταττε καὶ τῶν πολιτῶν τοὺς ἐπιρρέοντας καὶ συνισταμένους, ὀρθίους λόχους ποιῶν καὶ διαιρῶν τὰς ἡγεμονίας, ὅπως [ὁμοῦ] πολλαχόθεν ἅμα προσφέροίτο φοβερώτερον.

XLVI. Ἐπεὶ δὲ ταῦτα παρασκευασάμενος καὶ τοῖς θεοῖς προσευξάμενος ὤφθη διὰ τῆς πόλεως ἄγων ἐπὶ τοὺς πολεμίους, κραυγὴ καὶ χαρὰ καὶ πολὺς ἀλαλαγμὸς εὐχαῖς ὁμοῦ καὶ παρακλήσεσι μεμιγμένος ἐγένετο παρὰ τῶν Συρακουσίων, τὸν μὲν Δίωνα σωτήρα καὶ θεὸν ἀποκαλούντων, τοὺς δὲ ξένους ἀδελφούς καὶ πολίτας. Οὐδεὶς δὲ φίλαντος ἦν καὶ φιλόψυχος παρὰ τὸν τότε καιρὸν, ὃς οὐ μᾶλλον ὑπὲρ μόνου Δίωνος ἢ τῶν ἄλλων ἀπάντων ἀγωνιῶν ἐφαίνετο, πρώτου πρὸς τὸν κίνδυνον πορευομένου δι' αἵματος καὶ πυρὸς καὶ νεκρῶν πολλῶν κειμένων ἐν ταῖς πλατείαις. Ἦν μὲν οὖν καὶ τὰ παρὰ τῶν πολεμιῶν φοβερὰ παντάπασιν ἀπηγγιωμένων καὶ παρατεταγμένων παρὰ τὸ τείχος χαλεπὴν ἔχον καὶ δυσεκβίαστου τὴν πρόσοδον· ὁ δ' ἐκ τοῦ πυρὸς κίνδυνος ἐτάραττε μᾶλλον τοὺς ξένους καὶ δύσεργον ἐποίει τὴν πορείαν. Κύκλω γὰρ ὑπὸ τῆς φλογὸς περιελάμποντο τὰς οἰκίας περινευομένης· καὶ διαπύροις ἐπιβαίνοντες ἐρειπίοις καὶ καταφερομένοις ἀπορρήγμασι μεγάλοις ὑποτρέχοντες ἐπισφαλῶς καὶ πολὺν ὁμοῦ καπνῷ διαπορευόμενοι κονιορτὸν ἐπειρῶντο συνέχειν καὶ μὴ διασπᾶν τὴν τάξιν. Ὡς δὲ προσέμιξαν τοῖς πολεμίοις, ἐν χειρὶ μὲν ὀλίγων πρὸς ὀλίγους ἐγένετο μάχη διὰ τὴν στενότητα καὶ τὴν ἀνωμαλίαν τοῦ τόπου, κραυγῇ δὲ καὶ προθυμίᾳ τῶν Συρακουσίων ἐπιρρωσάντων ἐβιάσθησαν οἱ περὶ τὸν Νύσιον. Καὶ τὸ μὲν πλεῖστον αὐτῶν εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἐγγὺς οὖσαν ἀναφεύγοντες ἠνάσθησαν· τοὺς δ' ἀπολειφθέντας ἔξω καὶ διασπαρμένους ἀνήρουν οἱ ξένοι διώκοντες. Ἀπόλαυσιν δὲ τῆς νίκης ἐν τῷ παραντίκῳ καὶ χαρὰν καὶ περιβολὰς ἔργῳ τηλικούτῳ προπούσας οὐ

παρέσχευεν ὁ καιρὸς, ἐπὶ τὰς οἰκίας τραπομένων τῶν Συρακουσίων καὶ τὸ πῦρ μόλις ἐν τῇ νυκτὶ κατασβεσάντων.

XLVII. Ἡμέρα δ' ὡς ἦν, τῶν μὲν ἄλλων οὐδεὶς ὑπέμεινε δημαγωγῶν, ἀλλὰ καταγνόντες ἑαυτῶν ἔφυγον, Ἡρακλείδης δὲ καὶ Θεοδότης αὐτοὶ κομίσαντες ἑαυτοὺς ἐν τῷ Δίῳ παρέδωκαν, ἀδικεῖν ὁμολογοῦντες καὶ δεόμενοι βελτίονος ἐκείνου τυχεῖν ἢ γεγόνασιν αὐτοὶ περὶ ἐκείνου· πρόπειν δὲ Δίῳ τὴν ἄλλην ἅπασαν ἀρετὴν ἀσύγκριτον ἔχοντι καὶ πρὸς ὀργὴν κρείττονι φανῆναι τῶν ἡγνωμονηκότων, οἱ περὶ οὗ πρότερον ἐστασίασαν πρὸς αὐτὸν νῦν ἤκουσιν ἠττάσθαι τῆς ἀρετῆς ὁμολογοῦντες. Ταῦτα τῶν περὶ τὸν Ἡρακλείδην δεομένων οἱ μὲν φίλοι παρεκελεύοντο τῷ Δίῳ μὴ φείδεσθαι κακῶν καὶ βασιάνων ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ τοῖς στρατιώταις χαρίσασθαι τὸν Ἡρακλείδην καὶ τοῦ πολιτεύματος ἐξελεῖν δημοκρατίαν, ἐπιμανὲς νόσημα, τυραννίδος οὐκ ἔλαττον. Ὁ δὲ Δίῳ παραμυθούμενος αὐτοὺς ἔλεγεν, ὡς τοῖς μὲν ἄλλοις στρατηγοῖς πρὸς ὄπλα καὶ πόλεμον ἡ ἀλείστη τῆς ἀσκήσεώς ἐστιν, αὐτῷ δὲ πολὺν χρόνον ἐν Ἀκαδημείᾳ μεμελέτηται θυμοῦ περιεῖναι καὶ φθόρον καὶ φιλονεικίας πάσης· ὧν ἐπίδειξις ἐστὶν οὐχ ἢ πρὸς φίλους καὶ χρηστοὺς μετριότης, ἀλλ' εἴ τις ἀδικούμενος εὐπαραίτητος εἴη καὶ πρῶτος τοῖς ἀμαρτάνουσι· βούλεσθαι δ' Ἡρακλείδου μὴ τοσοῦτον δυνάμει καὶ φρονήσει κρατῶν, ὅσον χρηστότητι καὶ δικαιοσύνῃ φανῆναι. Τὸ γὰρ ἀληθῶς βέλτιον ἐν τούτοις· αἱ δὲ τοῦ πολέμου κατορθώσεις καὶ ἀνθρώπων μηδένα, τὴν γε τύχην διαμφισβητούσαν ἔχουσιν. Εἰ δ' Ἡρακλείδης ἄπιστος καὶ κακὸς διὰ φθόρον, οὗ τοι καὶ Δίωνα δεῖν θυμῷ διαφθεῖραι τὴν ἀρετὴν· τὸ γὰρ ἀντιτιμωρεῖσθαι τοῦ προδικεῖν νόμῳ δικαιότερον ὀρίσθαι φύσει γινόμενον ἀπὸ μιᾶς ἀσθενείας. Ἀνθρώπου δὲ κακίαν, εἰ καὶ χαλεπὸν

ἔστιν, οὐχ οὕτως ἄγριον εἶναι παντάπασιν καὶ δύσκολον, ὥστε μὴ μεταβάλλειν χάριτι νικηθεῖσαν ὑπὸ τῶν πολλῶν εὖ ποιούντων.

XLVIII. Τοιούτοις χρησάμενος λογισμοῖς ὁ Δίων 5 ἀφῆκε τοὺς περὶ τὸν Ἡρακλείδην. Τραπόμενος δὲ πρὸς τὸ διατείχισμα τῶν μὲν Συρακουσίων ἕκαστον ἐκέλευσεν ἕνα κόψαντα σταυρὸν ἐγγὺς καταβάλλειν, τοὺς δὲ ξένους ἐπιστήσας διὰ νυκτὸς ἀναπαυομένων τῶν Συρακουσίων ἔλαθεν ἀποσταυρώσας τὴν ἀκρόπολιν, ὥστε μεθ' 10 ἡμέραν τὸ τάχος καὶ τὴν ἐργασίαν θεασαμένους ὁμοίως θαυμάζειν τοὺς πολίτας καὶ τοὺς πολεμίους. Θάψας δὲ τοὺς τεθνηκότας τῶν Συρακουσίων καὶ λυσάμενος τοὺς ἐαλωκότας δισχίλων οὐκ ἐλάττουας ὄντας ἐκκλησίαν συνήγαγε. Καὶ παρελθὼν Ἡρακλείδης εἰσηγήσατο γνώ- 15 μην αὐτοκράτορα στρατηγὸν ἐλέσθαι Δίωνα κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν. Ἀποδεξαμένων δὲ τῶν ἀρίστων καὶ χειροτονεῖν κελευόντων ἐθορύβησεν ὁ ναυτικὸς ὄχλος καὶ βάνανσος ἀχθόμενος ἐκπίπτουσι τῆς ναυαρχίας τῷ Ἡρακλείδῃ, καὶ νομίζων αὐτόν, εἰ καὶ τᾶλλα μηδενὸς ἄξιός 20 ἔστι, δημοτικώτερόν γε πάντως εἶναι τοῦ Δίωνος καὶ μᾶλλον ὑπὸ χεῖρα τοῖς πολλοῖς. Ὁ δὲ Δίων τοῦτο μὲν ἐφῆκεν αὐτοῖς καὶ τὴν κατὰ θάλατταν ἀρχὴν ἀπέδωκε τῷ Ἡρακλείδῃ, πρὸς δὲ τῆς γῆς καὶ τῶν οἰκιῶν τὸν ἀναδασμὸν ὠρμημένοις ἐναντιώθεις καὶ τὰ πρότερον ψηφι- 25 σθέντα περὶ τούτων ἀκυρώσας ἐλύπησεν. Ὅθεν εὐθύς ἑτέραν ἀρχὴν λαβὼν ὁ Ἡρακλείδης τοὺς συνεκπελεύσαντας μετ' αὐτοῦ στρατιώτας καὶ ναύτας ἐν Μεσσήνῃ καθήμενος ἐδημαγωγῆσαι καὶ παρῶξινε κατὰ τοῦ Δίωνος ὡς τυραννεῖν μέλλοντος· αὐτὸς δὲ πρὸς Διονύσιον ἐποιεῖτο 30 συνθήκας κρύφα διὰ Φάρακος τοῦ Σπαρτιάτου. Καὶ τοῦτο τῶν γνωριμωτάτων Συρακουσίων ὑπονοησάντων στάσις ἦν ἐν τῷ στρατοπέδῳ καὶ δι' αὐτὴν ἀπορία καὶ

σπᾶντις ἐν ταῖς Συρακούσαις, ὥστε παντάπασιν ἀμηχα- 5 εῖν τὸν Δίωνα καὶ κακῶς ἀκούειν ὑπὸ τῶν φίλων οὕτω δυσμεταχειρίστου ἀνθρώπου καὶ διεφθαρμένου ὑπὸ φθόνου καὶ πονηρίας ἀυξήσαντα καθ' αὐτοῦ τὸν Ἡρακλείδην.

XLIX. Φάρακος δὲ πρὸς Νέα πόλει τῆς Ἀκραγαν- 5 τίνης στρατοπεδεύοντος, ἐξαγαγὼν τοὺς Συρακουσίους ἐβούλετο μὲν ἐν ἑτέρῳ καιρῷ διαγωνίσασθαι πρὸς αὐτόν, Ἡρακλείδου δὲ καὶ τῶν ναυτῶν καταβοώντων, ὡς οὐ βούλεται μάχη κρῖναι τὸν πόλεμον Δίω, ἀλλ' αἰεὶ 10 μένοντος ἄρχειν, ἀναγκασθεὶς συνέβαλε καὶ ἠττήθη. Γενομένης δὲ τῆς τροπῆς οὐ βαρείας, ἀλλὰ μᾶλλον ὑφ' ἑαυτῶν καὶ τοῦ στασιάζειν ταραχθέντων, αὐτίς ὁ Δίων παρεσκευάζετο μάχεσθαι καὶ συνέταττε πείθων καὶ παραθαρύνων. Τῆς δὲ νυκτὸς ἀρχομένης ἀγγέλλεται πρὸς 15 αὐτὸν Ἡρακλείδην ἄραντα τὸν στόλον πλεῖν ἐπὶ Συρακουσῶν, ἐγνωκότα τὴν πόλιν καταλαβεῖν καὶ κείνον ἀποκλείσαι μετὰ τοῦ στρατεύματος. Εὐθύς οὖν ἀναλαβὼν τοὺς δυνατωτάτους καὶ προθυμοτάτους ἱππασατο διὰ τῆς νυκτὸς· καὶ περὶ τρίτην ὥραν τῆς ἡμέρας πρὸς ταῖς 20 πύλαις ἦν σταδίους κατηνυκῶς ἑπτακοσίους. Ἡρακλείδης δὲ ταῖς ναυσίν, ὡς ἀμιλλώμενος ὑστέρησεν, ἀποπλεύσας καὶ πλανώμενος ἐν ταῖς πράξεσιν ἀσκόπως ἐπι- 25 τυγχάνει Γαισύλῳ τῷ Σπαρτιάτῃ, φάσκουσι πλεῖν ἐφ' ἡγεμονίᾳ Σικελιωτῶν ἐκ Λακεδαίμονος, ὡς πρότερόν ποτε Γύλιππος. Ἄσμενος οὖν ἀναλαβὼν τοῦτον τὸν ἄνδρα καὶ περιαιψάμενος ὥσπερ ἀλεξιφάρμακον τοῦ Δίω- 30 νος ἐπεδείκνυτο τοῖς συμμάχοις· καὶ κήρυκα πέμπων εἰς τὰς Συρακούσας ἐκέλευε δέχεσθαι τὸν Σπαρτιάτην ἄρχοντα τοὺς πολίτας. Ἀποκριναμένου δὲ τοῦ Δίωνος, ὡς εἰσὶν ἄρχοντες ἱκανοὶ τοῖς Συρακουσίοις, εἰ δὲ πάντως δεοὶ καὶ Σπαρτιάτου τοῖς πράγμασιν, αὐτὸς οὗτος

εἶναι κατὰ πόλιν γεγωνῶς Σπαρτιάτης, τὴν μὲν ἀρχὴν ὁ Γαῖσυλος ἀπέγνω, πλεύσας δὲ πρὸς τὸν Δίωνα διήλλαξε τὸν Ἡρακλείδην ὄρκους δόντα καὶ πίστει τὰς μεγίστας, αἷς αὐτὸς ὁ Γαῖσυλος ὤμοσε τιμωρὸς ἔσεσθαι
5 Δίωσι καὶ κολαστῆς Ἡρακλείδου κακοπραγμονοῦντος.

L. Ἐκ τούτου κατέλυσαν μὲν οἱ Συρακούσιοι τὸ ναυτικόν, οὐδὲν γὰρ ἦν ἔργον αὐτοῦ, μεγάλα δὲ δαπάναι τοῖς πλέουσι καὶ στάσεως ἀφορμαὶ τοῖς ἄρχουσι· τὴν δὲ ἄκραν ἐπολιόρκουν ἐξοικοδομήσαντες τὸ περιτείχισμα.
10 Μηδενὸς δὲ τοῖς πολιορκουμένοις βοηθοῦντος, ἐπιλιπόντος δὲ σίτου, τῶν δὲ μισθοφόρων γινομένων πονηρῶν, ἀπογνοῦς ὁ υἱὸς τοῦ Διονυσίου τὰ πράγματα καὶ σπεισάμενος πρὸς τὸν Δίωνα τὴν μὲν ἄκραν ἐκείνῳ μετὰ τῶν ὄπλων καὶ τῆς ἄλλης κατασκευῆς παρέδωκεν, αὐ-
15 τος δὲ τὴν μητέρα καὶ τὰς ἀδελφὰς ἀναλαβὼν καὶ πέντε πληρωσάμενος τριήρεις ἐξέπλει πρὸς τὸν πατέρα, τοῦ Δίωτος ἀσφαλῶς μὲν ἐκπέμποντος, οὐδενὸς δὲ τῶν ἐν Συρακούσαις ἀπολείποντος ἐκείνην τὴν ὄψιν, ἀλλὰ καὶ τοὺς μὴ παρόντας ἐπιβοωμένων, ὅτι τὴν ἡμέραν ταύτην
20 καὶ τὸν ἥλιον ἐλευθέραις ἀνίσχοντα ταῖς Συρακούσαις οὐκ ἐφορῶσιν. Ὅπου γὰρ ἔτι νῦν τῶν λεγομένων κατὰ τῆς τύχης παραδειγμάτων ἐμφανέστατόν ἐστι καὶ μέγιστον ἢ Διονυσίου φυγῆ, τίνα χρὴ δοκεῖν αὐτῶν ἐκείνων τὴν τότε χαρὰν γενέσθαι καὶ πηλίκον φρονῆσαι τοὺς
25 τὴν μεγίστην τῶν πώποτε τυραννίδων καθελόντας ἐλαχίσταις ἀφορμαῖς;

LI. Ἐκπλεύσαντος δὲ τοῦ Ἀπολλοκράτους καὶ τοῦ Δίωτος εἰς τὴν ἀκρόπολιν βαδίζοντος οὐκ ἐκαρτέρησαν αἱ γυναῖκες οὐδ' ἀνέμειναν εἰσελθεῖν αὐτόν, ἀλλ' ἐπὶ
30 τὰς θύρας ἐξέδραμον, ἢ μὲν Ἀριστομάχη τὸν υἱὸν ἄγουσα τοῦ Δίωτος, ἢ δ' Ἀρέτη κατόπιν εἶπετο δακρύνουσα καὶ διαποροῦσα, πῶς ἀσπάζεται καὶ προσείπη τὸν ἄνδρα

κοινωνίας αὐτῇ πρὸς ἕτερον γεγενημένης. Ἀσπασάμενον δ' αὐτοῦ πρῶτον τὴν ἀδελφὴν, εἶτα τὸ παιδίον, ἢ Ἀριστομάχη προσαγαροῦσα τὴν Ἀρέτην „Ἡτυχοῦμεν, ὦ Δίωσι,“ ἔφη „σοῦ φεύγοντος· ἤκων δὲ καὶ νικῶν ἀφῆρηκας ἡμῶν ἀπάντων τὰς κατηφείας, πλὴν μόνης ταύτης, ἣν ἐπεῖδον ἢ δυστυχῆς ἐγὼ σοῦ ζῶντος ἕτερον συνελθεῖν βιασθεῖσαν. Ὅτε οὖν σὲ κύριον ἡμῶν ἢ τύχη πεποίηκε, πῶς αὐτῇ διαιτᾶς ἐκείνην τὴν ἀνάγκην; Πότερον ὡς θεῖον ἢ καὶ ὡς ἄνδρα σε ἀσπάζεται;“ Τοιαῦτα τῆς Ἀριστομάχης λεγούσης ὁ Δίωσι ἐκδακρύνσας προσή-
10 γάγετο φιλοστόργως τὴν γυναῖκα· καὶ παραδοὺς αὐτῇ τὸν υἱὸν ἐκέλευσεν εἰς τὴν οἰκίαν τὴν αὐτοῦ βαδίζειν, ὅπου καὶ αὐτὸς διητάτο, τὴν ἄκραν ἐπὶ τοῖς Συρακούσιοις ποιησάμενος.

LII. Οὕτω δὲ τῶν πραγμάτων αὐτῷ προκεχωρηκό-
15 των οὐδὲν ἀπολαῦσαι πρότερον ἤξιωσε τῆς παρούσης εὐτυχίας ἢ τὸ καὶ φίλοις χάριτας καὶ συμμάχοις δωρεάς, μάλιστα δὲ τοῖς ἐν ἄστει συνήθεσι καὶ ξένοις ἀπονείμαί τινα φιλανθρωπίας καὶ τιμῆς μερίδα τῇ μεγαλοψυχίᾳ τὴν δύναμιν ὑπερβαλλόμενος. Ἐαυτὸν δὲ λιτῶς καὶ σω-
20 φρόνως ἐκ τῶν τυχόντων διψᾷ, θαυμαζόμενος ὅτι, μὴ μόνον Σικελίας τε καὶ Καρχηδόνος, ἀλλὰ καὶ τῆς Ἑλλάδος ὅλης ἀποβλεπούσης πρὸς αὐτὸν εὐημεροῦντα, καὶ μηδὲν οὕτω μέγα τῶν τότε νομιζόντων, μηδ' ἐπιφανεστέρας περὶ ἄλλον ἠγεμόνα τόλμης καὶ τύχης γεγονέναι δο-
25 κούσης, οὕτω παρεῖχεν ἑαυτὸν ἐσθῆτι καὶ θεραπείᾳ καὶ τραπέζῃ μέτριον, ὥσπερ ἐν Ἀκαδημαίᾳ συσσιτῶν μετὰ Πλάτωνος, οὐκ ἐν ξεναγοῖς καὶ μισθοφόροις διαιτώμενος, οἷς αἰ καθ' ἑκάστην ἡμέραν πλησμοναὶ καὶ ἀπολαύσεις παραμυθία τῶν πόνων καὶ τῶν κινδύνων εἰσίν.
30 Ἄλλ' ἐκείνῳ μὲν Πλάτων ἔγραφεν, ὡς πρὸς ἕνα νῦν τῆς οἰκουμένης τούτου ἅπαντες ἀποβλέπουσιν, αὐτὸς δὲ ἐκεῖ-

νος, ὡς εἴκειν, ἀφείρα προς ἐν χωρίον μιᾶς πόλεως, τὴν Ἀκαδήμειαν, καὶ τοὺς αὐτόθι καὶ θεατὰς καὶ δικαστὰς ἐγίνωσκεν οὔτε πράξιν οὔτε τόλμαν οὔτε νίκην τινὰ θαυμάζοντας, ἀλλὰ μόνον, εἰ κοσμίως καὶ σωφρόνως τῇ τύχῃ χρῆται καὶ παρέχει μέτριον ἑαυτὸν ἐν πράγμασι μεγάλοις ἀποσκοποῦντας. Τοῦ μέντοι περὶ τὰς ὀμιλίας ὄγκου καὶ τοῦ πρὸς τὸν δῆμον ἀτενοῦς ἐφιλονεῖει μηδὲν ὑφελεῖν μηδὲ χαλάσαι, καίτοι τῶν πραγμάτων αὐτῷ χάριτος ἐνδεῶν ὄντων καὶ Πλάτωνος ἐπιτιμῶντος, ὡς εἰρήκαμεν, καὶ γράφοντος, ὅτι ἡ αὐθάδεια ἐρημία σύνοικός ἐστιν. Ἀλλὰ φύσει τε φαίνεται πρὸς τὸ πιδανὸν δυσκεράστῳ κερημένος, ἀντισπᾶν τε τοὺς Συρακουσίους ἄγαν ἀνειμένους καὶ διατεθρυμμένους προθυμούμενος.

15 LIII. Ὁ γὰρ Ἡρακλείδης αὐτίς ἐπέκειτο· καὶ πρῶτον μὲν εἰς συνέδριον παρακαλούμενος οὐκ ἐβούλετο βαδίζειν· ἰδιώτης γὰρ ὢν μετὰ τῶν ἄλλων ἐκκλησιάζειν πολιτῶν. Ἐπειτα κατηγορεῖ τοῦ Δίωνος, ὅτι τὴν ἄκραν οὐ κατέσκαψε καὶ τῷ δήμῳ τὸν Διονυσίου τάφον ὠρμη-
20 μένῳ λῦσαι καὶ τὸν νεκρὸν ἐκβαλεῖν οὐκ ἐπέτρεψε, μεταπέμπεται δὲ ἐκ Κορίνθου συμβούλους καὶ συνάρχοντας ἀπαξιῶν τοὺς πολίτας. Τῷ δ' ὄντι μετεπέμπετο τοὺς Κορινθίους ὁ Δίων ἢ ἐπενόει πολιτείαν ὅσῃ ἐλπίζων καταστήσειν ἐκείνων παραγενομένων. Ἐπενόει δὲ τὴν
25 μὲν ἄκρατον δημοκρατίαν, ὡς οὐ πολιτείαν, ἀλλὰ παντοπώλιον οὖσαν πολιτειῶν, κατὰ τὸν Πλάτωνα, κωλύειν, Λακωνικὸν δέ τι καὶ Κρητικὸν σχῆμα μιξάμενος ἐκ δήμου καὶ βασιλείας ἀριστοκρατίαν ἔχον τὴν ἐπιστατοῦσαν καὶ βραβεύουσαν τὰ μέγιστα καθιστάναι καὶ
30 κοσμεῖν, ὁρῶν καὶ τοὺς Κορινθίους ὀλιγαρχικώτερόν τε πολιτευομένους καὶ μὴ πολλὰ τῶν κοινῶν ἐν τῷ δήμῳ πράττοντας. Ὡς οὖν μάλιστα πρὸς ταῦτα τὸν Ἡρακλεί-

δῆμι ἐναντιώσεσθαι προσεδόκα καὶ τὰλλα ταραχώδης καὶ ἐνμετάθετος καὶ στασιαστικός ἦν, οὓς πάλαι βουλομένους αὐτὸν ἐκώλυεν ἀνελεῖν, τούτοις ἐπέτρεψε τότε· καὶ παρελθόντες εἰς τὴν οἰκίαν ἀποκτινύουσιν αὐτόν. Ἐλύπησε δὲ σφόδρα τοὺς Συρακουσίους ἀποθανῶν. 5 Ὅμως δὲ τοῦ Δίωνος ταφὰς τε λαμπρὰς παρασκευάσαντος καὶ μετὰ τοῦ στρατεύματος ἐπομένου προπέμψαντος τὸν νεκρὸν, εἶτα διαλεχθέντος αὐτοῖς, συνέγνωσαν, ὡς οὐ δυνατὸν ἦν ταρασσομένην παύσασθαι τὴν πόλιν Ἡρακλείδου καὶ Δίωνος ἅμα πολιτευομένων. 10

LIV. Ἦν δὲ τις ἑταῖρος τοῦ Δίωνος ἐξ Ἀθηναίων, Κάλ-
λιππος, ὃν φησὶν ὁ Πλάτων οὐκ ἀπὸ παιδείας, ἀλλ' ἐκ
μυσταγωγῶν καὶ τῆς περιτρεχούσης ἑταιρείας γνώριμον
αὐτῷ γενέσθαι καὶ συνήθη, μετασχὼν δὲ τῆς στρατείας
καὶ τιμώμενος, ὥστε καὶ συνεισελθεῖν εἰς τὰς Συρακού- 15
σας πρῶτος τῶν ἑταίρων ἀπάντων ἐστεφανωμένος καὶ
λαμπρὸς ἐν τοῖς ἀγῶσι καὶ διάσημος. Ἐπεὶ δέ, τῶν
πρῶτων καὶ βελτίστων φίλων τοῦ Δίωνος ἀνηλωμένων
982 ὑπὸ τοῦ πολέμου καὶ τεθνηκότος Ἡρακλείδου, τὸν τε
δῆμον ἐώρα τῶν Συρακουσίων ἔρημον ἠγεμόνος ὄντα καὶ 20
τοὺς στρατιώτας τοὺς μετὰ Δίωνος προσέχοντας αὐτῷ
μάλιστα, μιαιφάντατος ἀνθρώπων γενόμενος καὶ παντά-
πασιν ἐλπίσας Σικελίαν ἄθλον ἔξειν τῆς ξενοκτουίας, ὡς
δὲ φασὶν ἐνιοὶ, καὶ τάλαντα προσλαβῶν εἴκοσι τοῦ φό-
νου μισθὸν παρὰ τῶν πολεμίων, διέφθειρε καὶ παρε- 25
σκεύαζέ τινας τῶν ξένων ἐπὶ τὸν Δίωνα, κακοηθεστάτην
ἀρχὴν καὶ πανουργοτάτην ποιησάμενος. Αἰεὶ γὰρ τινας
φωνὰς τῶν στρατιωτῶν πρὸς ἐκείνον ἢ λελεγμένας ἀλη-
θῶς ἀναφέρων ἢ πεπλασμένας ὑφ' αὐτοῦ τοιαύτην ἐξ-
ουσίαν ἔλαβε διὰ τὴν πίστιν, ὥστ' ἐντυγχάνειν κρύφα 30
καὶ διαλέγεσθαι μετὰ παρησίας οἷς βούλοιτο κατὰ τοῦ
Δίωνος, αὐτοῦ κελεύοντος, ἵνα μηδὲ εἰς λανθάνῃ τῶν

ὑπούλωσ καὶ δυσμενῶσ ἔχόντων. Ἐκ δὲ τούτων συνέ-
βαινε τοὺς μὲν πονηροὺς καὶ νοσοῦντας εὐρίσκειν ταχὺ
καὶ συνιστάναι τὸν Κάλλιππον, εἰ δὲ τις ἀπώσάμενος τοὺς
λόγους αὐτοῦ καὶ τὴν πείραν ἐξείποι πρὸς τὸν Δίωνα,
5 μὴ ταράττεσθαι μηδὲ χαλεπαίνειν ἐκεῖνον, ὡς ἂ προσέ-
ταττε τοῦ Κάλλιππου περαινόντος.

LV. Συνισταμένης δὲ τῆσ ἐπιβουλῆσ φάσμα γίνεται
τῷ Δίωνι μέγα καὶ τερατῶδες. Ἐτύγχανε μὲν γὰρ ὀψὲ
τῆσ ἡμέρασ καθεζόμενος ἐν παστάδι τῆσ οἰκίασ μόνος ὦν
10 πρὸς ἑαυτῷ τὴν διάνοιαν· ἐξαίφνης δὲ ψόφου γενομέ-
νου πρὸς θατέρῳ πέρατι τῆσ στοᾶσ, ἀποβλέψασ ἔτι φω-
τὸσ ὄντοσ εἶδε γυναῖκα μεγάλην, στολῆ μὲν καὶ προσώπῳ
μηδὲν Ἐριννύοσ τραγικῆσ παραλλάττουσαν, σαίρουσαν
δὲ καλλύντρῳ τινὶ τὴν οἰκίαν. Ἐκπλαγεῖσ δὲ δεινῶσ καὶ
15 περιφοβοσ γενόμενος μετεπέμψατο τοὺσ φίλουσ καὶ διη-
γεῖτο τὴν ὄψιν αὐτοῖσ καὶ παραμένειν ἐδεῖτο καὶ συν-
νυκτερεύειν, παντάπασιν ἐκστατικῶσ ἔχων καὶ δεδοικῶσ
μὴ πάλιν εἰσ ὄψιν αὐτῷ μονωθέντι τὸ τέρασ ἀφίκηται.
Τοῦτο μὲν οὖν αὐθισ οὐ συνέπεσε. Μεθ' ἡμέρασ δ' ὀλί-
20 γασ ὁ υἱὸσ αὐτοῦ σχεδὸν ἀντίπαισ ὦν ἔκ τινοσ λύπησ καὶ
ὀργῆσ μικρὰν καὶ παιδικὴν ἀρχὴν λαβούσης ἔρριψεν ἑαυ-
τὸν ἀπὸ τοῦ τέρουσ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν καὶ διεφθάρη.

LVI. Ἐν τοιοῦτοισ δὲ τοῦ Δίωνοσ ὄντοσ ὁ Κάλλιπποσ
ἔτι μᾶλλον εἶχετο τῆσ ἐπιβουλῆσ· καὶ λόγον εἰσ τοὺσ
25 Συρακουσίουσ ἐξέδωκεν, ὡσ ὁ Δίων ἄπαισ γεγονῶσ
ἔγνωκε τὸν Διονυσίου καλεῖν Ἀπολλοκράτην καὶ ποιεῖ-
σθαι διάδοχον, ἀδελφιδούν μὲν ὄντα τῆσ ἑαυτοῦ γυναι-
κόσ, θυγατριδοῦν δὲ τῆσ ἀδελφῆσ. Ἦδη δὲ καὶ τὸν
Δίωνα καὶ τὰσ γυναῖκασ ὑπόνοια τῶν πραττομένων εἶχε
30 καὶ μηνύσεισ ἐγίγνοντο πανταχόθεν. Ἄλλ' ὁ μὲν Δίων,
ὡσ εἰκεν, ἐπὶ τοῖσ κατὰ τὸν Ἡρακλείδην ἀχθόμενοσ καὶ
τὸν φόνον ἐκεῖνον, ὡσ τινα τοῦ βίου καὶ τῶν πράξεων

αὐτῷ κηλῖδα περικειμένην, δυσχεραίνων ἀεὶ καὶ βαρυ-
νόμενοσ εἶπεν, ὅτι πολλάκισ ἤδη θνήσκειν ἔτοιμόσ ἐστί
καὶ παρέχειν τῷ βουλομένῳ σφάττειν αὐτόν, εἰ ζῆν δεή-
σει μὴ μόνου τοὺσ ἐχθροὺσ, ἀλλὰ καὶ τοὺσ φίλουσ φυ-
λαττόμενον. Τὰσ δὲ γυναῖκασ ὄρων ὁ Κάλλιπποσ ἐξετα- 5
ζούσασ ἀκριβῶσ τὸ πρᾶγμα καὶ φοβηθεῖσ ἦλθε πρὸσ αὐ-
τὰσ ἀρνούμενοσ καὶ δακρύων καὶ πίστιν ἦν βούλονται
διδόναι βουλόμενοσ. Αἰ δ' ἠξίουν αὐτόν ὁμόσαι τὸν
μέγαν ὄρκον. Ἦν δὲ τοιοῦτοσ· καταβάσ εἰσ τὸ τῶν Θε-
σμοφόρων τέμενοσ ὁ διδοὺσ τὴν πίστιν ἱερῶν τινων γε- 10
νομένων περιβάλλεται τὴν πορφυρίδα τῆσ θεοῦ, καὶ λα-
βῶν δᾶδα καιομένην ἀπόμνυσι. Ταῦτα ποιήσασ ὁ Κάλ-
λιπποσ πάντα καὶ τὸν ὄρκον ἀπομόσασ οὕτω κατεγέλασε
τῶν θεῶν, ὡστε περιμείνασ τὴν ἑορτὴν ἧσ ἄμοσε θεοῦ
δρα τὸν φόνον ἐν τοῖσ Κορείοισ, οὐδὲν ἴσωσ τὸ περὶ τὴν 15
ἡμέραν τῆσ θεοῦ ποιησάμενοσ, ὡσ ἀσεβουμένησ πάντωσ,
εἰ καὶ κατ' ἄλλον χρόνον ἔσφαττε τὸν μύστην αὐτῆσ ὁ
μυσταγωγόσ.

LVII. Ὀντων δὲ πλειόνων ἐν τῇ κοινωσίᾳ τῆσ πράξεωσ,
καθεζομένου Δίωνοσ ἐν οἰκῆματι κλίνασ τινασ ἔχοντι 20
983 μετὰ τῶν φίλων, οἱ μὲν ἔξω τὴν οἰκίαν περιέστησαν, οἱ
δὲ πρὸσ ταῖσ θύραισ τοῦ οἴκου καὶ ταῖσ θυρίσιν ἦσαν.
Αὐτοὶ δ' οἱ προσφέρειν τὰσ χεῖρασ μέλλοντεσ Ζακύνδιοι
παρῆλθον ἄνευ ξιφῶν ἐν τοῖσ χιτῶσιν. Ἄμα δ' οἱ μὲν
ἔξω τὰσ θύρασ ἐπισπασάμενοι κατεῖχον, οἱ δὲ τῷ Δίωνι 25
προσπεσόντεσ κατὰγγειν ἐπειρῶντο καὶ συντριβεῖν αὐτόν.
Ὡσ δ' οὐδὲν ἐπέβαινον, ἤτουν ξίφοσ· οὐδεῖσ δ' ἐτόλμα
τὰσ θύρασ ἀνοῖξαι. Συχνοὶ γὰρ ἦσαν ἔνδον οἱ μετὰ τοῦ
Δίωνοσ, ὦν ἕκαστοσ οἰόμενοσ, ἂν ἐκεῖνον πρόηται, δια-
σῶσειν ἑαυτόν, οὐκ ἐτόλμα βοηθεῖν. Διατριβῆσ δὲ γε- 30
νομένησ Λύκων ὁ Συρακούσιοσ ὀρέγει τινὶ τῶν Ζακυν-
θίων διὰ τῆσ θυρίδοσ ἐγχειρίδιον, ᾧ καθάπερ ἱερεῖον
PLUT. VII. V.

τὸν Δίωνα κρατούμενον πάλαι καὶ δεδιττόμενον ἀπέσφαξαν. Εὐθύς δὲ καὶ τὴν ἀδελφὴν μετὰ τῆς γυναικὸς ἐγκύμονος οὐσης εἰς τὴν εἰρκτὴν ἐνέβαλον. Καὶ συνέβη τῇ γυναικὶ τλημονέστατα λοχευθεῖσθαι τεκεῖν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ παιδάριον ἄρρεν· ὅπερ καὶ θρέψαι μᾶλλον παρεβάλλοντο πείσασθαι τοὺς φύλακας ἤδη τοῦ Καλλίππου θορυβουμένου τοῖς πράγμασιν.

LVIII. Ἐν ἀρχῇ μὲν γὰρ ἀποκτείνας τὸν Δίωνα λαμπρὸς ἦν καὶ κατεῖχε τὰς Συρακούσας· καὶ πρὸς τὴν Ἀθηναίων ἔγραφε πόλιν, ἣν μάλιστα μετὰ τοὺς θεοὺς ὤφειλεν αἰδεῖσθαι καὶ δεδιέναι τηλικούτου μύθους ἀψάμενος. Ἄλλ' ἔοικεν ἀληθῶς λέγεσθαι τὸ τὴν πόλιν ἐκείνην φέρειν ἄνδρας ἀρετῇ τε τοὺς ἀγαθοὺς ἀρίστους καὶ κακία τοὺς φαύλους πονηροτάτους, καθάπερ αὐτῶν καὶ ἡ χώρα κάλλιστον μέλι καὶ κώνειον ὠκυμορώτατον ἀναδίδωσιν. Οὐ μὴν πολὺν χρόνον ὁ Κάλλιππος ἐγκλημα τῆς τύχης καὶ τῶν θεῶν περιῆν, ὡς περιορώντων ἐξ ἀσεβήματος ἄνθρωπον τηλικούτου κτώμενον ἡγεμονίας καὶ πράγματα· ταχὺ δ' ἀξίαν δίκην ἔδωκεν. Ὁρμήσας μὲν γὰρ Κατάνην λαβεῖν εὐθύς ἀπέβαλε τὰς Συρακούσας· ὅτε καὶ φασιν αὐτὸν εἰπεῖν, ὅτι πόλιν ἀπολωλεκῶς τυρόνηστιν εἠληφεν. Ἐπιθέμενος δὲ Μεσσηνίοις καὶ τοὺς πλείστους στρατιώτας ἀπολέσας, ἐν οἷς ἦσαν οἱ Δίωνα κατακτείναντες, οὐδεμιᾶς δὲ πόλεως αὐτὸν ἐν Σικελίᾳ προσδεχομένης, ἀλλὰ μισούντων ἀπάντων καὶ προβαλλομένων, Ῥήγιον κατέσχευεν. Ἐκεῖ δὲ λυπρῶς πράττων καὶ κακῶς διατρέφων τοὺς μισθοφόρους ὑπὸ Λεπτίνου καὶ Πολυπέρχοντος ἀνηρέθη, χρησαμένων ξιφιδίῳ κατὰ τύχην, ᾧ καὶ Δίωνα πληγῆναι φασιν. Ἐγγώσθη δὲ τῷ μεγέθει (βραχὺ γὰρ ἦν, ὥσπερ τὰ Λακωνικά) καὶ τῇ κατασκευῇ τῆς τέχνης, εἰργασμένου γλαφυρῶς καὶ περιττῶς. Τοιαύτην μὲν οὖν τίσιν Κάλλιπ-

πος ἔδωκε· τὴν δ' Ἀριστομάχην καὶ τὴν Ἀρέτην, ὡς ἀφείδησαν ἐκ τῆς εἰρκτῆς, ἀναλαβὼν Ἰκέτης ὁ Συρακούσιος, εἰς τῶν Δίωνος φίλων γεγονῶς, ἔδοκει πιστῶς καὶ καλῶς περιέπειν. Ἐἶτα συμπεισθεῖς ὑπὸ τῶν Δίωνος ἐχθρῶν καὶ παρασκευάσας πλοῖον αὐταῖς, ὡς εἰς Πελοπόννησον ἀποσταλησομέναις, ἐκέλευσε κατὰ πλοῦν ἀποσφάζαντας ἐβαλεῖν εἰς τὴν θάλασσαν. Οἱ δὲ ζῶσας ἐτι καταποντισθῆναι λέγουσι καὶ τὸ παιδίον μετ' αὐτῶν. Περιῆλθε δὲ καὶ τοῦτον ἀξία ποινὴ τῶν τετολμημένων. Αὐτὸς τε γὰρ ὑπὸ Τιμολέοντος ἀλοῦς ἀπέθανε, καὶ θυγατέρας δύο προσapéκτειναν αὐτοῦ Δίῶνι τιμωροῦντες οἱ Συρακούσιοι, περὶ ὧν ἐν τῷ Τιμολέοντος βίῳ καθ' ἕκαστα γέγραπται.

Β Ρ Ο Υ Τ Ο Σ.

15

984 I. Μάρκου δὲ Βρούτου πρόγονος ἦν Ἰούνιος Βροῦτος, ὃν ἀνέστησαν ἐν Καπιτωλίῳ χαλκοῦν οἱ πάλαι Ῥωμαῖοι μέσον τῶν βασιλέων ἐσπασμένον ξίφος, ὡς βεβαιότατα καταλύσαντα Ταρκυνίους. Ἄλλ' ἐκεῖνος μὲν, ὥσπερ τὰ ψυχρήλατα τῶν ξιφῶν, σκληρὸν ἐκ φύσεως καὶ οὐ μαλακὸν ἔχων ὑπὸ λόγου τὸ ἦθος ἄχρι παιδοφορίας ἐξώκειλε τῷ θυμῷ τῷ κατὰ τῶν τυράννων, οὕτως δ' ὑπὲρ οὗ γράφεται ταῦτα, παιδείᾳ καὶ λόγῳ διὰ φιλοσοφίας καταμίξας τὸ ἦθος, καὶ τὴν φύσιν ἐμβριθεῖ καὶ πραεῖαν οὖσαν ἐπεγείρας ταῖς πρακτικαῖς ὁρμαῖς, ἐμμελέστατα δοκεῖ κραθῆναι πρὸς τὸ καλόν, ὥστε καὶ τοὺς ἀπεχθανομένους αὐτῷ διὰ τὴν ἐπὶ Καίσαρα συνωμοσίαν, εἰ μὲν τι γενναῖον ἢ πράξις ἦνεγκε, Βρούτῳ προσάπτειν, τὰ δυσχερέστερα δὲ τῶν γεγονότων τρέπειν

εἰς Κάσσιον, οἰκείον μὲν ὄντα Βρούτου καὶ φίλον, ἀπλοῦν δὲ τῷ τρόπῳ καὶ καθαρὸν οὐχ ὁμοίως. Σερβί-
 5 λία δὲ ἢ μήτηρ ἀνέφερε τὸ γένος εἰς Ἄλαν Σερβίλιον, ὃς Μαιλίου Σπορίου τυραννίδα κατασκευαζομένου καὶ
 10 ταραττοντος τὸν δῆμον ἐγγειρίδιον λαβῶν ὑπὸ μάλης προῆλθεν εἰς ἀγορὰν καὶ παραστὰς τῷ ἀνδρὶ πλησίον, ὡς ἐντυγχάνειν τι μέλλων καὶ διαλέγεσθαι, προσνεύ-
 15 σαυτα πατάξας ἀπέκτεινε. Τοῦτο μὲν οὖν ὁμολογούμε-
 20 νόν ἐστι· τὸ δὲ πατρῶον γένος οἱ διὰ τὸν Καίσαρος φό-
 25 νον ἐχθραν τιὰ καὶ δυσμένειαν ἀποδεικνύμενοι πρὸς Βρούτου οὗ φασιν εἰς τὸν ἐκβαλόντα Ταρκυνίους ἀν-
 30 ἤκειν, οὐδὲν γὰρ ἐκείνῳ λειφθῆναι γένος ἀνελόντι τοὺς υἱούς, ἀλλὰ δημότην τοῦτον, οἰκονόμου υἱὸν ὄντα Βρούτου, ἄρτι καὶ πρώην εἰς ἄρχοντα προελθεῖν. Πο-
 35 σσειδώνιος δ' ὁ φιλόσοφος τοὺς μὲν ἐνηλίκοις φησὶν ἀπολέσθαι τοῦ Βρούτου παῖδας ὡς ἰστόρηται, τρίτον δὲ λειφθῆναι νήπιον, ἀφ' οὗ τὸ γένος ὠρμηθῆναι· καὶ τῶν γε καθ' αὐτὸν ἐκ τῆς οἰκίας γεγονότων ἐπιφανῶν ἀν-
 40 δρῶν ἀναφέρειν ἐπίους πρὸς τὸν ἀνδριάντα τοῦ Βρού-
 45 του τὴν ὁμοιότητα τῆς ιδέας. Περὶ μὲν οὖν τούτων το-
 50 σαῦτα.

II. Σερβιλίας δὲ τῆς Βρούτου μητρὸς ἀδελφὸς ἦν Κάτων ὁ φιλόσοφος, ὃν μάλιστα Ῥωμαίων ἐξήλωσεν οὐ-
 5 τος θεῖον ὄντα καὶ πενθερὸν ὕστερον γενόμενον. Τῶν
 10 δὲ Ἑλληνικῶν φιλοσόφων οὐδενὸς μὲν, ὡς ἀπλῶς εἶ-
 15 πειν, ἀνήκοος ἦν οὐδὲ ἀλλότριος, διαφερόντως δ' ἐσπου-
 20 δάκει πρὸς τοὺς ἀπὸ Πλάτωνος. Καὶ τὴν νέαν καὶ μέ-
 25 σην λεγομένην Ἀκαδημειαν οὐ πάνυ προσιέμενος ἐξήρ-
 30 τητο τῆς παλαιᾶς, καὶ διετέλει θαυμάζων μὲν Ἀντίοχον
 35 τὸν Ἀσκαλωνίτην, φίλον δὲ καὶ συμβιωτὴν τὸν ἀδελ-
 40 φὸν αὐτοῦ πεποιημένος Ἄριστον, ἄνδρα τῆ μὲν ἐν λό-
 45 γοις ἕξει πολλῶν φιλοσόφων λειπόμενον, εὐταξία δὲ

καὶ πραότητι τοῖς πρώτοις ἐνάμιλλον. Ὁ δ' Ἐμπυλος, οὗ καὶ αὐτὸς ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς καὶ οἱ φίλοι μέμνηται
 5 πολλάκις ὡς συμβιοῦντος αὐτῷ, θήτωρ ἦν καὶ κα-
 10 ταλέλοιπε μικρὸν μὲν, οὐ φαῦλον δὲ σύγγραμμα περὶ
 15 τῆς Καίσαρος ἀναιρέσεως, ὃ Βρούτος ἐπιγέγραπται. 5
 20 Ῥωμαῖστὶ μὲν οὖν ἤσκητο πρὸς τὰς διεξόδους καὶ τοὺς
 25 ἀγῶνας ἱκανῶς ὁ Βρούτος, Ἑλληνιστὶ δὲ τὴν ἀποφθεγ-
 30 ματικὴν καὶ Λακωνικὴν ἐπιτηδεύων βραχυλογίαν ἐν
 35 ταῖς ἐπιστολαῖς ἐνιαχοῦ παράσημός ἐστιν. Οἷον ἤδη κα-
 40 θεστικῶς εἰς τὸν πόλεμον γράφει Περγαμηνοῖς· „Ακούω 10
 45 ὑμᾶς Δολοβέλλα δεδωκέναι χρήματα· ἂ εἰ μὲν ἐκόντες
 50 ἔδοτε, ὁμολογεῖτε ἀδικεῖν· εἰ δὲ ἄκουτες, ἀποδείξατε
 55 τῷ ἔμοι ἐκόντες δοῦναι.“ Πάλιν Σαμίσις· „Αἰ βουλαὶ
 60 ὑμῶν ὀλίγωροι, αἱ ὑπουργίαι βραδεῖαι. Τί τούτων τέ-
 65 λος ἐννοεῖσθε;“ Καὶ [περὶ Παταρέων] ἑτέραν· „Ξάνθιοι 15
 70 τὴν ἐμὴν εὐεργεσίαν ὑπεριδόντες τάφον ἀπονοίας ἐσχή-
 75 κασι τὴν πατρίδα, Παταρεῖς δὲ πιστεύσαντες ἑαυτοὺς
 80 ἔμοι οὐδὲν ἐλλείπουσι διοικοῦντες τὰ καθ' ἕκαστα τῆς
 85 ἐλευθερίας. Ἐξὸν οὖν καὶ ὑμῖν ἢ τὴν Παταρέων κρίσιν
 90 ἢ τὴν Ξανθίων τύχην ἐλέσθαι.“ Τὸ μὲν οὖν τῶν παρα- 20
 95 σήμων γένος ἐπιστολίῳν τοιοῦτόν ἐστιν.

III. Ἐτι δὲ μειράκιον ὢν Κάτωνι τῷ θεῷ συναπε-
 5 δήμησεν εἰς Κύπρον ἐπὶ Πτολεμαῖον ἀποσταλέντι. Πτο-
 10 λεμαίου δὲ διαφθείραντος ἑαυτὸν ὁ Κάτων αὐτὸς ἐν
 15 Ῥόδῳ διατριβὴν ἔχων ἀναγκαίαν ἔτυχε μὲν ἤδη τιὰ τῶν 25
 20 φίλων Κανίδιον ἐπὶ τὴν τῶν χρημάτων φυλακὴν ἀπε-
 25 σταλκῶς, δεισας δ' ἐκείνον ὡς οὐκ ἀφεξόμενον κλο-
 30 πῆς, ἔγραψε τῷ Βρούτῳ πλεῖν τὴν ταχίστην εἰς Κύπρον
 35 ἐκ Παμφυλίας· ἐκεῖ γὰρ ἑαυτὸν ἀναλαμβάνων ἐκ τινος
 40 ἀσθενείας διῆγεν. Ὁ δὲ καὶ μάλα ἄκων ἐπλευσε, τὸν τε 30
 45 Κανίδιον αἰδοῦμενος, ὡς ἀτίμως ἀπερριμμένον ὑπὸ τοῦ
 50 Κάτωνος, καὶ ὅλως τὴν τοιαύτην ἐπιμέλειαν καὶ διοί-

κησιν, ἅτε δὴ νέος καὶ σχολαστῆς, οὐκ ἐλευθέρου οὐδ' ἑαυτοῦ ποιούμενος. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ περὶ ταῦτα συντείνασ' ἑαυτὸν ὑπὸ τοῦ Κάτωνος ἐπηρεάθη, καὶ τῆς οὐσίας ἐξαργυρισθείσης ἀναλαβὼν τὰ πλεῖστα τῶν χρημάτων 5 εἰς Ῥώμην ἐπλευσεν.

IV. Ἐπεὶ δὲ τὰ πράγματα διέστη Πομπηίου καὶ Καίσαρος ἐξενεγκαμένων τὰ ὄπλα καὶ τῆς ἡγεμονίας ταραχθείσης, ἐπίδοξος μὲν ἦν αἰρησέσθαι τὰ Καίσαρος· ὁ γὰρ πατήρ αὐτοῦ διὰ τὸν Πομπηίου ἐτεθνήκει πρότε- 10 ρον· ἀξιῶν δὲ τὰ κοινὰ τῶν ἰδίων ἐπίπροσθεν ποιείσθαι καὶ τὴν Πομπηίου νομίζων ὑπόθεσιν βελτίονα πρὸς τὸν πόλεμον εἶναι τοῦ Καίσαρος ἐκείνῳ προσέθετο. Καίτοι πρότερον ἀπαντήσας οὐδὲ προσεῖπε τὸν Πομπηίου, ἄγος ἡγούμενος μέγα πατρὸς φρονεῖ διαλέγεσθαι· τότε δ' ὡς 15 ἄρχοντι τῆς πατρίδος ὑποτάξας ἑαυτὸν εἰς Κιλικίαν ἐπλευσε πρεσβευτῆς μετὰ Σηστίου τοῦ λαχόντος τὴν ἐπαρχίαν. Ὡς δ' ἐκεῖ πράττειν οὐδὲν ἦν μέγα καὶ συνήεσαν εἰς ταῦτ' ἤδη Πομπηίος καὶ Καίσαρ ἀγωνιζόμενοι περὶ τῶν ὅλων, ἤκεν εἰς Μακεδονίαν ἐθελουτῆς τοῦ 20 κινδύνου μεθέξων· ὅτε καὶ φασὶ Πομπηίου ἠσθέντα καὶ θαναμάσαντα προσιόντος αὐτοῦ καθεζόμενον ἐξαναστῆναι καὶ περιβαλεῖν ὡς κρείττονα πάντων ὁρώντων. Ἐν δὲ τῇ στρατείᾳ τῆς ἡμέρας ὅσα μὴ Πομπηίῳ συνῆν περὶ λόγους καὶ βιβλία διέτριβεν, οὐ μόνον τὸν ἄλλον χρό- 25 νον, ἀλλὰ καὶ πρὸ τῆς μεγάλης μάχης. Ἦν μὲν ἀκμῇ θέρους καὶ καῦμα πολὺ πρὸς ἐλώδεσι χωρίοις ἐστρατοπεδευκότων, τῷ δὲ Βρούτῳ οὐ ταχέως ἤκου οἱ τὴν σιγὴν κομίζοντες. Ἐκπονηθεῖς δὲ περὶ ταῦτα, μεσημβρίας μόλις ἀλειψάμενος καὶ φαγῶν ὀλίγα, τῶν ἄλλων ἢ κα- 30 θευδόντων ἢ πρὸς ἐπινοίᾳ καὶ φροντίδι τοῦ μέλλοντος ὄντων, αὐτὸς ἄχρι τῆς ἐσπέρας ἔγραφε συντάττων ἐπιτομὴν Πολυβίου.

V. Λέγεται δὲ καὶ Καίσαρ οὐκ ἀμελεῖν τοῦ ἀνδρός, ἀλλὰ καὶ προειπεῖν τοῖς ὑφ' ἑαυτὸν ἡγεμόσιν ἐν τῇ μάχῃ μὴ κτείνειν Βρούτον, ἀλλὰ φεῖδεσθαι καὶ παρασχόντα μὲν ἐκουσίως ἄγειν, εἰ δὲ ἀπομάχοιτο πρὸς τὴν σύλληψιν, ἔαν καὶ μὴ βιάζεσθαι· καὶ ταῦτα ποιεῖν τῇ μητρὶ 5 τοῦ Βρούτου Σερβιλία χαριζόμενος. Ἐγνώκει γὰρ, ὡς εἶπε, νεανίας ὢν ἔτι τὴν Σερβιλίαν ἐπιμανεῖσαν αὐτῷ, καὶ καθ' οὗς μάλιστα χρόνους ὁ ἔρως ἐπέφλεγε γενόμενον τὸν Βρούτον ἐπέπειστό πως ἐξ ἑαυτοῦ γεγονέναι. Λέγεται δὲ τῶν περὶ Κατιλίαν πραγμάτων μεγάλων 10 ἐμπεπτωκότων εἰς τὴν σύγκλητον, ἃ μικρὸν ἐδέησεν ἀνατρέφαι τὴν πόλιν, ἐστάναι μὲν ὁμοῦ Κάτωνα καὶ Καίσαρα διαφορομένους περὶ γνώμης, ἐν τούτῳ δὲ γραμματιδίου μικροῦ προσδοθέντος ἔξωθεν Καίσαρι, τὸν μὲν ἀναγινώσκειν σιωπῇ, Κάτωνα δὲ βοᾶν, ὡς 15 δεινὰ ποιεῖ Καίσαρ ἐντεύξεις καὶ γράμματα παρὰ τῶν πολεμίων προσδεχόμενος. Θορυβησάντων δὲ πολλῶν καὶ τοῦ Καίσαρος τὸ δελτάριον, ὡς εἶχε, τῷ Κάτωνι προσδόντος, ἀναγνόντα Σερβιλίας τῆς ἀδελφῆς ἀκόλαστον ἐπιστόλιον ἐκείνο μὲν ᾄψαι πρὸς τὸν Καίσαρα καὶ 20 εἰπεῖν „Κράται, μέθυσε,“ πρὸς δὲ τὴν γνώμην καὶ τὸν λόγον αὐτῆς ἐξ ἀρχῆς τραπέσθαι. Οὕτω μὲν ἦν ὁ πρὸς Καίσαρα Σερβιλίας ἔρως περιβόητος.

VI. Γενομένης δὲ τῆς κατὰ Φάρσαλον ἥττης καὶ Πομπηίου μὲν ἐπὶ θάλασσαν διεκπεσόντος, πολιορκου- 25 μένου δὲ τοῦ χάρακος, ἔλαθεν ὁ Βρούτος κατὰ πύλας πρὸς τόπον ἐλώδη καὶ μεστὸν ὑδάτων καὶ καλάμου φερούσας ἐξελθὼν καὶ διὰ νυκτὸς ἀποσωθεὶς εἰς Λάρισσαν. Ἐκεῖθεν δὲ γράψαντος αὐτοῦ Καίσαρ ἠσθη τε σωζόμενος, καὶ κελεύσας πρὸς αὐτὸν ἐλθεῖν οὐ μόνον 30 ἀφῆκε τῆς αἰτίας, ἀλλὰ καὶ τιμώμενον ἐν τοῖς μάλιστα περὶ αὐτὸν εἶχεν. Οὐδενὸς δ' ὅπη φεύγοι Πομπηίος

εἰπεῖν ἔχοντας, ἀλλ' ἀπορίας οὔσης, ὁδὸν τινα σὺν τῷ Βρούτῳ βαδίζων μόνος ἀπεπειράτο τῆς γνώμης. Καὶ δόξαντος ἔκ τινων διαλογισμῶν ἄριστα περὶ τῆς Πομπηίου τεκμαίρεσθαι φυγῆς ἀφείς τᾶλλα τὴν ἐπ' Αἰγύπτου συνέτεινεν. Ἄλλὰ Πομπηῖον μὲν, ὡς περ εἰκασε Βρούτος, Αἰγύπτῳ προσβαλόντα τὸ πεπερωμένον ἐδέξατο, Καίσαρα δὲ καὶ πρὸς Κάσσιον ἐπράυνε Βρούτος. Καὶ δὴ καὶ τῷ τῶν Λιβύων βασιλεῖ προηγορῶν μὲν ἤττατο τοῦ μεγέθους τῶν κατηγοριῶν, δεόμενος δὲ καὶ 10 παραιτούμενος περὶ τούτου πολλὴν αὐτῷ διέσωσε τῆς ἀρχῆς. Λέγεται δὲ Καίσαρ, ὅτι πρῶτον ἤκουσεν αὐτοῦ λέγοντος, εἰπεῖν πρὸς τοὺς φίλους· „Οὗτος ὁ νεανίας οὐκ οἶδα μὲν ὃ βούλεται, πᾶν δ' ὃ βούλεται σφόδρα βούλεται.“ Τὸ γὰρ ἐμβριθὲς αὐτοῦ καὶ μὴ φραδίως μηδὲ 15 παντὸς ὑπήκοον τοῦ δεομένου πρὸς χάριν, ἀλλ' ἔκ λογισμοῦ καὶ προαιρέσεως τῶν καλῶν πρακτικόν, ὅποι τρέφειεν, ἰσχυραῖς ἐχρήτο ταῖς ὁρμαῖς καὶ τελεσιουργοῖς. Πρὸς δὲ τὰς ἀδίκους δεήσεις ἀκολάκευτος ἦν, καὶ τὴν ὑπὸ τῶν ἀναισχύντως λιπαρούντων ἦταν, ἢ ἐνιοὶ 20 δυσωπεῖσθαι καλοῦσιν, αἰσχίστην ἀνδρὶ μεγάλῳ ποιούμενος εἰώθει λέγειν, ὡς οἱ μηδὲν ἀρνεῖσθαι δυνάμενοι δοκοῦσιν αὐτῷ μὴ καλῶς τὴν ὥραν διατεθεῖσθαι. Μέλλων δὲ διαβαίνειν εἰς Λιβύην Καίσαρ ἐπὶ Κάτωνα καὶ Σκηπίωνα Βρούτῳ τὴν ἐντὸς Ἀλπεων Γαλατίαν ἐπέτρε- 25 ψεν εὐτυχίᾳ τιλὶ τῆς ἐπαρχίας· τὰς γὰρ ἄλλας ὕβρει καὶ πλεονεξίᾳ τῶν πεπιστευμένων ὡς περ αἰχμαλώτους διαφορῶντων, ἐκείνοις καὶ τῶν πρόσθεν ἀτυχημάτων παῦλα καὶ παραμυθία Βρούτος ἦν. Καὶ τὴν χάριν εἰς Καίσαρα πάντων ἀνῆπτεν, ὡς αὐτῷ μετὰ τὴν ἐπάνοδον 30 περιῶντι τὴν Ἰταλίαν ἠδιστον θέαμα τὰς ὑπὸ Βρούτῳ πόλεις γενέσθαι καὶ Βρούτον αὐτόν. αὐξοῦντα τὴν ἐκείνου τιμὴν καὶ συνόντα κεχαρισμένως.

VII. Ἐπεὶ δὲ πλείονων στρατηγιῶν οὐσῶν τὴν μέριστον ἔχουσαν ἀξίωμα, καλουμένην δὲ πολιτικὴν ἐπί- 987 δοξος ἦν ἢ Βρούτος ἢ Κάσσιος, οἱ μὲν αὐτοὺς λέγουσιν ἐξ αἰτιῶν προτέρων ἡσυχῇ διαφερομένους ἔτι μᾶλλον ὑπὲρ τούτου διαστασιάσαι, καίπερ οἰκείους ὄν- 5 τας· Ἰουλίᾳ γάρ, ἀδελφῇ Βρούτου, συνῶκει Κάσσιος· οἱ δὲ Καίσαρος ἔργον γενέσθαι τὴν φιλονεικίαν ταύτην ἑκατέρῳ κρύφα δι' ἐλπίδων ἐνδιδόντος ἑαυτόν, ἄχρι οὗ προαχθέντες οὕτω καὶ παροξυνθέντες εἰς ἀγῶνα κατέστησαν. Ἡγωνίζετο δὲ Βρούτος εὐκλείᾳ καὶ ἀρετῇ 10 πρὸς πολλὰ τοῦ Κασσίου καὶ λαμπρὰ τὰ Παρθικὰ νεανιεύματα. Καίσαρ δ' ἀκούσας καὶ βουλευόμενος ἐν τοῖς φίλοις εἶπε· „Δικαιότερα μὲν λέγει Κάσσιος, Βρούτῳ δὲ τὴν πρώτην δοτέον.“ Ἀπεδείχθη δὲ Κάσσιος ἐφ' ἑτέρῳ στρατηγός, οὐ τοσοῦτον εὐνοίας ἔχων δι' ἣν ἔλαβεν, 15 ὅσον ὀργῆς ὧν ἀπέτυχε. Βρούτος δὲ καὶ τᾶλλα μετείχε τῆς Καίσαρος δυνάμεως ὅσον ἐβούλετο. Βουλομένων γὰρ ὑπῆρχεν εἶναι τῶν φίλων πρῶτα καὶ δύνασθαι πλεῖστον· ἀλλ' εἴλκεν αὐτόν ἢ περὶ Κάσσιον ἐταιρεία καὶ ἀπέστρεφεν, αὐτῷ μὲν οὕτω Κασσίῳ διηλλαγμένον ἐξ 20 ἐκείνης τῆς φιλοτιμίας, ἀκούοντα δὲ τῶν φίλων διακελευομένων μὴ περιορᾶν αὐτόν ὑπὸ Καίσαρος μαλασόμενον καὶ κηλούμενον, ἀλλὰ φεύγειν τὰς τυραννικὰς φιλοφροσύνας καὶ χάριτας, αἷς οὐ τιμῶντα τὴν ἀρετὴν, ἀλλ' ἐκτέμνοντα τὴν ἀλκὴν καὶ τὸν θυμὸν ὑπερεῖποντα 25 χρῆσθαι πρὸς αὐτόν.

VIII. Οὐ μὴν οὐδὲ Καίσαρ ἀνύποπτος ἦν πάμπαν οὐδ' ἀδιάβλητος πρὸς αὐτόν, ἀλλὰ τὸ μὲν φρόνημα καὶ τὸ ἀξίωμα καὶ τοὺς φίλους ἐδεδίει τοῦ ἀνδρός, ἐπίστευε δὲ τῷ ἦθει. Καὶ πρῶτον μὲν Ἀντωνίου καὶ Δολοβέλλα 30 λεγομένων νεωτερίζειν οὐκ ἔφη τοὺς παχεῖς καὶ κομήτας ἐνοχλεῖν, ἀλλὰ τοὺς ὠχρούς καὶ ἰσχνούς ἐκείνους·

Βροῦτον λέγων καὶ Κάσσιον· ἔπειτα τὸν Βροῦτον τι-
 νῶν διαβαλλόντων καὶ φυλάττεσθαι παρακελευομένων
 τῇ χειρὶ τοῦ σώματος ἀπτόμενος εἶπε· „Τί δέ; οὐκ ἂν
 ὑμῖν δοκεῖ Βροῦτος ἀναμεῖναι τουτὶ τὸ σαρκίον;“ ὡς
 5 οὐδενὶ προσῆκον ἄλλω μεθ' ἑαυτὸν ἢ Βροῦτῳ δύνασθαι
 τοσοῦτον. Καὶ μέντοι δοκεῖ πρῶτος ἂν ἐν τῇ πόλει γε-
 νέσθαι βεβαίως, ὀλίγον χρόνον ἀνασχόμενος Καίσαρι
 δευτερεῦσαι καὶ παρακμάσαι τὴν δύναμιν αὐτοῦ καὶ
 μαρανθῆναι τὴν ἐπὶ τοῖς κατορθώμασιν ἑάσας δόξαν.
 10 Ἀλλὰ Κάσσιος, ἀνὴρ θυμοειδῆς καὶ μᾶλλον ἰδίᾳ μισο-
 καῖσαρ ἢ κοινῇ μισοτύραννος, ἐξέκαυσε καὶ κατήπειξε.
 Λέγεται δὲ Βροῦτος μὲν τὴν ἀρχὴν βαρύνεσθαι, Κάσ-
 σιος δὲ τὸν ἄρχοντα μισεῖν, ἄλλα τε κατ' αὐτοῦ ποιού-
 μενος ἐγκλήματα καὶ λεόντων ἀφαίρεσιν, οὓς Κάσσιος
 15 μὲν ἀγορανομεῖν μέλλων παρεσκευάσατο, Καῖσαρ δὲ κα-
 τληφθέντας ἐν Μεγάροις, ὅθ' ἡ πόλις ἦλω διὰ Καλη-
 νοῦ, κατέσχε. Ταῦτα τὰ θηρία συμφορὰν λέγεται με-
 γάλην γενέσθαι Μεγαρεῦσιν. Οἱ μὲν γὰρ ἤδη τῆς πό-
 λεως καταλαμβανομένης διέσπασαν τὰ κλειῖθρα καὶ τοὺς
 20 δεσμοὺς ἀνήκαν, ὡς ἐμποδῶν εἶη τὰ θηρία τοῖς ἐπιφε-
 ρομένοις, τὰ δ' ὄρουσεν εἰς αὐτοὺς ἐκείνους καὶ δια-
 θέοντας ἀνόπλους ἤρπαζεν, ὥστε καὶ τοῖς πολεμίοις τὴν
 ὄψιν οἰκτρὰν γενέσθαι.

IX. Τῷ δ' οὖν Κασσίῳ ταύτην μάλιστα φασιν αἰ-
 26 τίαν ὑπάρξαι τῆς ἐπιβουλῆς· οὐκ ὀρθῶς λέγοντες. Ἐξ
 ἀρχῆς γὰρ ἦν τῇ φύσει τοῦ Κασσίου δυσμένειά τις καὶ
 χαλεπότης πρὸς τὸ γένος τῶν τυράννων, ὡς ἐδήλωσεν
 ἔτι παῖς ὢν βαδίζων εἰς ταῦτό τῷ τοῦ Σύλλα παιδὶ Φαύ-
 στῳ διδασκαλεῖον. Ὁ μὲν γὰρ ἐν τοῖς παισὶ μεγαληγο-
 30 ρῶν τὴν τοῦ πατρὸς ἐπήνει μοναρχίαν· ὁ δὲ Κάσσιος
 ἐπαναστὰς κονδύλους ἐνέτριβεν αὐτῷ. Βουλομένων δὲ
 τῶν ἐπιτρόπων τοῦ Φαύστου καὶ οἰκείων ἐπεξιέναι καὶ 988

δικάζεσθαι Πομπήϊος ἐκώλυσε, καὶ συναγαγὼν εἰς ταῦτό
 τοὺς παῖδας ἀμφοτέρους ἀνέκρινε περὶ τοῦ πράγματος.
 Ἐνθα δὲ λέγεται τὸν Κάσσιον εἰπεῖν· „Ἄγε δὴ, ὦ Φαῦ-
 στε, τόλμησον ἐναντίον τούτου φθέγγεσθαι τὸν λόγον
 ἐκείνον, ἐφ' ᾧ παρωξύνθην, ἵνα σου πάλιν ἐγὼ συν- 5
 τρήσω τὸ στόμα.“ Τοιοῦτος μὲν ὁ Κάσσιος· Βροῦτον
 δὲ πολλοὶ μὲν λόγοι παρὰ τῶν συνήθων, πολλαῖς δὲ
 φήμασι καὶ γραμμασιν ἐξεκαλοῦντο καὶ παρώρων ἐπὶ
 τὴν πράξιν οἱ πολῖται. Τῷ μὲν γὰρ ἀνδριάντι τοῦ προ-
 πάτορος Βροῦτου τοῦ καταλύσαντος τὴν τῶν βασιλέων 10
 ἀρχὴν ἐπέγραφον· „Ἐἶθε νῦν ἦς Βροῦτε.“ καὶ „Ὁφειλε
 ξῆν Βροῦτος.“ Τὸ δ' αὐτοῦ Βροῦτου βῆμα στρατηγοῦν-
 τος εὐρίσκετο μεθ' ἡμέραν ἀνάπλεων γραμμάτων τοι-
 οῦτων· „Βροῦτε, καθεύδεις;“ καὶ „Οὐκ εἰ Βροῦτος
 ἀληθῶς.“ Αἴτιοι δὲ τούτων οἱ Καίσαρος κόλακες ἄλλας 15
 τε τιμὰς ἐπιφθόνους ἀνευρίσκοντες αὐτῷ καὶ διαδήματα
 τοῖς ἀνδριάσι νύκτωρ ἐπιτιθέντες, ὡς τοὺς πολλοὺς
 ὑπαξόμενοι βασιλέα προσειπεῖν ἀντὶ δικάτορος. Τού-
 ναντίον δ' ἀπήντησεν, ὡς ἐν τοῖς περὶ Καίσαρος ἀκρι-
 βῶς γέγραπται. 20

X. Κασσίῳ δὲ πειρῶντι τοὺς φίλους ἐπὶ Καίσαρα
 πάντες ὁμολογοῦν, εἰ Βροῦτος ἠγοῖτο· δεῖσθαι γὰρ οὐ
 χειρῶν οὐδὲ τόλμης τὴν πράξιν, ἀλλὰ δόξης ἀνδρὸς
 οἷος οὗτός ἐστιν, ὥσπερ καταρχομένου καὶ βεβαιούντος
 αὐτῷ τῷ παρεῖναι τὸ δίκαιον· εἰ δὲ μὴ, καὶ δρωῖντας 25
 ἀδυνωτέρους ἔσεσθαι καὶ δράσαντας ὑποπτοτέρους· ὡς
 οὐκ ἂν ἐκείνου τὸ ἔργον, εἰ καλὴν αἰτίαν εἶχεν, ἀπει-
 παμένου. Ταῦτα συμφρονήσας ἐνέτυχε Βροῦτῳ πρότε-
 ρος ἐκ τῆς διαφορᾶς ἐκείνης, καὶ μετὰ τὰς διαλύσεις
 καὶ φιλοφροσύνας ἠρώτησεν, εἰ τῇ νομηνίᾳ τοῦ Μαρ- 30
 τίου μηνὸς ἔγνωκεν εἰς σύγκλητον παρεῖναι· πυνθάνε-
 σθαι γὰρ ὡς λόγον ὑπὲρ βασιλείας Καίσαρος οἱ φίλοι

τότε καθήσοιεν. Φήσαντος δὲ τοῦ Βρούτου μὴ παριέναι
 „Τί οὖν“ εἶπεν ὁ Κάσσιος, „ἀν καλῶσιν ἡμᾶς;“ „Ἐμὸν
 ἔργον“ ἔφη ὁ Βρούτος „ἤδη τὸ μὴ σιωπᾶν, ἀλλ’ ἀμύ-
 νειν καὶ προαποθνήσκειν τῆς ἐλευθερίας.“ Καὶ ὁ Κάσ-
 5 σιος ἐπαρθεὶς „Τίς δ’“ εἶπε „Ῥωμαίων ἀνέξεται σοῦ
 προαποθνήσκοντος; ἄρα ἀγνοεῖς, ὦ Βρούτε, σεαυτὸν;
 ἢ τὸ βῆμά σου δοκεῖς καταγράφειν τοὺς ὑφάντας καὶ
 τοὺς καπήλους, οὐχὶ τοὺς πρώτους καὶ κρατίστους ταῦτα
 ποιεῖν, παρὰ μὲν τῶν ἄλλων στρατηγῶν ἐπιδόσεις καὶ
 10 θέας καὶ μονομάχους, παρὰ σοῦ δὲ ὡς ὄφλημα πατρικὸν
 τὴν κατάλυσιν τῆς τυραννίδος ἀπαιτοῦντας, αὐτοὺς δ’
 ὑπὲρ σοῦ πάντα πάσχειν προθύμους ὄντας, οἷον ἀξιούσι
 καὶ προσδέχονται φανέντος;“ Ἐκ τούτου περιβαλὼν
 τὸν Βρούτον ἠσπάζετο, καὶ διαλυθέντες οὕτως ἐτρέποντο
 15 πρὸς τοὺς φίλους.

XI. Ἦν δὲ τις Γάιος Λιγάριος τῶν Πομπηίου φί-
 λων, ὃν ἐπὶ τούτῳ κατηγορηθέντα Καίσαρ ἀπέλυσεν.
 Οὗτος οὐχ ἦς ἀφείδη δίκης χάριν ἔχων, ἀλλὰ δι’ ἣν
 ἐκινδύνευσεν ἀρχὴν βαρυνόμενος ἐχθρὸς ἦν Καίσαρι,
 20 τῶν δὲ περὶ Βρούτον ἐν τοῖς μάλιστα συνήθης. Πρὸς
 τοῦτον ἀσθενοῦντα Βρούτος εἰσελθὼν „ὦ Λιγάριε“ εἶ-
 πεν „ἐν οἷῳ καιρῷ νοσεῖς.“ Κάκεινος εὐθύς εἰς ἀγκῶνα
 διαναστάς καὶ λαβόμενος αὐτοῦ τῆς δεξιᾶς „Ἄλλ’ εἴ τι“
 φησὶν „ὦ Βρούτε, σεαυτοῦ φρονεῖς ἄξιον, ὑγιαίνω.“

XII. Ἐκ τούτου διαπειρώμενοι κρύφα τῶν γνωρί-
 μων οἷς ἐπίστευον ἀνεκοινοῦντο καὶ προσελάμβανον, οὐ
 μόνον τῶν συνήθων ποιούμενοι τὴν αἴρεσιν, ἀλλ’ ὅσους
 ἠπίσταντο τολμητὰς ὄντας ἀγαθοὺς καὶ θανάτου κατα-
 φρονητὰς. Διὸ καὶ Κικέρωνα, τοῦτο μὲν πίστεως, τοῦτο
 30 δὲ εὐνοίας ἕνεκα πρώτον ὄντα παρ’ αὐτοῖς, ἀπεκρύ-
 ψαντο, μὴ τῷ φύσει τόλμης ἐνδεὲς εἶναι προσειληφῶς
 ὑπὸ χρόνου γερωντικῆν εὐλάβειαν, εἶτα πάντα καθ’

ἑκαστον ἀνάγων τοῖς λογισμοῖς εἰς ἄκραν ἀσφάλειαν
 989 ἀμβλύνη τὴν ἀκμὴν αὐτῶν τῆς προθυμίας τάχους δεο-
 μένην. Ἐπεὶ καὶ τῶν ἄλλων ἐταίρων ὁ Βρούτος Στατί-
 λίων τε παρέλιπε τὸν Ἐπικούρειον καὶ Φαώνιον ἐρα-
 στήν Κάτωνος, ὅτι πρόρρωθεν αὐτοῖς τοιαύτην τινὰ κύ- 5
 κλω περιβαλόντος ἐν τῷ διαλέγεσθαι καὶ συμφιλοσο-
 φεῖν πείραν ὁ μὲν Φαώνιος ἀπεκρίνατο χεῖρον εἶναι
 μοναρχίας παρανόμου πόλεμον ἐμφύλιον, ὁ δὲ Στατίλιος
 ἔφη τῷ σοφῷ καὶ νοῦν ἔχοντι διὰ φαύλους καὶ ἀνοήτους
 κινδυνεύειν καὶ ταράττεσθαι μὴ καθήκειν. Παρῶν δὲ 10
 Λαβεῶν ἀντεῖπεν ἀμφοτέροις. Καὶ ὁ Βρούτος τότε μὲν
 ὡς ἔχοντός τι τοῦ λόγου χαλεπὸν καὶ δύσκριτον ἀπε-
 σιώπησεν, ὕστερον δὲ Λαβεῶνι κοινοῦται τὸ βούλευμα.
 Δεξαμένου δὲ προθύμως, τὸν ἕτερον Βρούτου, ἐπίκλη-
 σιν Ἀλβίνον, ἄλλως μὲν οὐκ ὄντα ῥέκτην οὐδὲ θαρρα- 15
 λέον, ἐρρωμένον δὲ πλήθει μονομάχων, οὓς ἐπὶ θεῶ
 Ῥωμαίων ἔτρεφε, καὶ παρὰ Καίσαρι πιστευόμενον ἐδό-
 κει προσάγεσθαι. Κασσίου δὲ καὶ Λαβεῶνος αὐτῷ δια-
 λεγομένων οὐδὲν ἀπεκρίνατο, Βρούτῳ δ’ αὐτὸς ἐντυ-
 χῶν ἰδίᾳ καὶ μαθῶν, ὅτι τῆς πράξεως ἡγεμῶν ἐστίν, 20
 ὠμολόγησε συμπράξειν προθύμως. Καὶ τῶν ἄλλων δὲ
 τοὺς πλείστους καὶ ἀρίστους ἢ δόξα τοῦ Βρούτου προσ-
 ἤγγετο. Καὶ μήθ’ ὄρκον συνομόσαντες μήτε πίστιν καθ’
 ἱερῶν λαβόντες ἢ δόντες οὕτως ἅπαντες ἔσχον ἐν ἑαυ-
 τοῖς καὶ κατεσιώπησαν καὶ συνδιήνεγκαν, ὥστε μαντεί- 25
 αῖς καὶ φάσμασι καὶ ἱεροῖς ὑπὸ τῶν θεῶν προδεικνυμέ-
 νην ἄπιστον γενέσθαι τὴν πράξιν.

XIII. Ὁ δὲ Βρούτος, ἔτε δὴ τὰ πρώτα τῆς Ῥώμης
 φρονήματα καὶ γένη καὶ ἀρετὰς ἐξηρητημένος ἑαυτοῦ καὶ
 περινοῶν πάντα τὸν κίνδυνον, ἔξω μὲν ἐπειρᾶτο κατέ- 30
 χεῖν παρ’ ἑαυτῷ καὶ κατακοσμεῖν τὴν διάνοιαν, οἴκοι
 δὲ καὶ νύκτωρ οὐκ ἦν ὁ αὐτός, ἀλλὰ τὰ μὲν ἄκουτα τῶν

ὑπνων αὐτὸν ἢ φροντὶς ἐξέφερε, τὰ δὲ μᾶλλον ἐνδυο-
 μένος τῷ λογισμῷ καὶ διατρίβων ἐν ταῖς ἀπορίαις οὐκ
 ἐλάνθανε τὴν γυναῖκα συναναπανομένην, ὅτι μεστός
 ἐστὶ ταραχῆς ἀήθους καὶ κυκλεῖ τι παρ' ἑαυτῷ δύσφο-
 5 ρον βούλευμα καὶ δυσεξέλικτον. Ἡ δὲ Πορκία θυγάτηρ
 μὲν, ὥσπερ εἴρηται, Κάτωνος ἦν, εἶχε δ' αὐτὴν ὁ Βροῦ-
 τος ἀνεψιὸς ὧν οὐκ ἐκ παρθενίας, ἀλλὰ τοῦ προτέρου
 τελευτήσαντος ἀνδρὸς ἔλαβε κόρην οὔσαν ἔτι καὶ παι-
 δίου ἔχουσαν ἐξ ἐκείνου μικρόν, ᾧ Βύβλος ἦν ὄνομα·
 10 καὶ τι βιβλίδιον μικρὸν ἀπομνημονευμάτων Βρούτου
 γεγραμμένον ὑπ' αὐτοῦ διασώζεται. Φιλόστοργος δ' ἡ
 Πορκία καὶ φίλανδρος οὔσα καὶ μεστὴ φρονήματος νοῦν
 ἔχοντος οὐ πρότερον ἐπεχείρησεν ἀνερέσθαι τὸν ἄνδρα
 περὶ τῶν ἀπορρήτων ἢ λαβεῖν ἑαυτῆς τοιαύτην διάπει-
 15 ραν. Λαβοῦσα μαχαίριον, ᾧ τοὺς ὄνυχας οἱ κουρεῖς
 ἀφαιροῦσι, καὶ πάσας ἐξελάσασα τοῦ θαλάμου τὰς ὀπα-
 δούς, τομῆν ἐνέβαλε τῷ μηρῷ βαθεῖαν, ὥστε ῥύσιν αἵ-
 ματος πολλὴν γενέσθαι καὶ μετὰ μικρὸν ὀδύνας τε νεα-
 νικὰς καὶ φρικώδεις πυρετοὺς ἐπιλαβεῖν ἐκ τοῦ τραύ-
 20 ματος. Ἀγωνιῶντος δὲ τοῦ Βρούτου καὶ δυσφοροῦντος
 ἐν ἀκμῇ τῆς ἀλγηδόνος οὔσα διελέχθη πρὸς αὐτὸν οὕ-
 τως· „Ἐγώ, Βροῦτε, Κάτωνος οὔσα θυγάτηρ εἰς τὸν
 σὸν ἐδόθην οἶκον οὐχ ὥσπερ αἱ παλλακευόμεναι, κοί-
 της μεθέξουσα καὶ τραπέζης μόνον, ἀλλὰ κοινωνὸς μὲν
 25 ἀγαθῶν εἶναι, κοινωνὸς δὲ ἀνιστῶν. Τὰ μὲν οὖν σὰ
 πάντα περὶ τὸν γάμον ἄμεμπτα· τῶν δὲ παρ' ἐμοῦ τίς
 ἀπόδειξις ἢ χάρις, εἰ μήτε σοι πάθος ἀπόρρητον συν-
 διοίσω μήτε φροντίδα πίστεως δεομένην; οἶδ', ὅτι γυ-
 ναικεῖα φύσις ἀσθενὴς δοκεῖ λόγον ἐνεγκεῖν ἀπόρρη-
 30 τον· ἀλλ' ἐστὶ τις, ᾧ Βροῦτε, καὶ τροφῆς ἀγαθῆς καὶ
 ὁμιλίας χρηστῆς εἰς ἡθος ἰσχύς· ἐμοὶ δὲ καὶ τὸ Κάτω-
 νος εἶναι θυγατέρα καὶ τὸ Βρούτου γυναῖκα πρόσθεστιν· 990

οἷς πρότερον μὲν ἤττον ἐπεποίθειν, νῦν δ' ἑμαυτὴν
 ἔγνωκα καὶ πρὸς πόνον ἀήτητον εἶναι.“ Ταῦτ' εἰποῦ-
 σα δείκνυσιν αὐτῷ τὸ τραῦμα καὶ διηγεῖται τὴν πείραν.
 Ὁ δ' ἐκπλαγεὶς καὶ ἀνατείνας τὰς χεῖρας ἐπεύξατο δοῦ-
 ναι τοὺς θεοὺς αὐτῷ κατορθοῦντι τὴν πράξιν ἀνδρὶ ὃ
 Πορκίας ἀξίω φανῆναι. Καὶ τότε μὲν ἀνελάμβανε τὴν
 γυναῖκα.

XIV. Προγραφείσης δὲ βουλῆς, εἰς ἣν ἐπίδοξος ἦν
 ἀφίξασθαι Καῖσαρ, ἔγνωσαν ἐπιχειρεῖν· καὶ γὰρ ἀθρόοι
 μετ' ἀλλήλων ἀνυπόπτως ἔσεσθαι τότε καὶ πάντας ἔξιν 10
 ὁμοῦ τοὺς ἀρίστους καὶ πρώτους ἄνδρας, ἔργου μεγάλου
 πραχθέντος εὐθύς ἀντιλαμβανομένους τῆς ἐλευθερίας.
 Ἐδόκει δὲ καὶ τὸ τοῦ τόπου θεῖον εἶναι καὶ πρὸς αὐτῶν.
 Στοὰ γὰρ ἦν μία τῶν περὶ τὸ θέατρον ἐξέδραν ἔχουσα,
 ἐν ἣ Πομπηίου τις εἰκὼν εἰσθήκει, τῆς πόλεως στησαμέ- 15
 νης ὅτε ταῖς στοαῖς καὶ τῷ θεάτρῳ τὸν τόπον ἐκείνον
 ἐκόσμησεν. Εἰς ταύτην οὖν ἡ σύγκλητος ἐκαλεῖτο τοῦ
 Μαρτίου μηνὸς μάλιστα μεσοῦντος (εἰδὸς Μαρτίας
 τὴν ἡμέραν Ῥωμαῖοι καλοῦσιν), ὥστε καὶ δαίμων τις
 ἐδόκει τὸν ἄνδρα τῇ Πομπηίου δίκη προσάξειν. Ἐλ- 20
 θούσης δὲ τῆς ἡμέρας Βροῦτος μὲν ὑποζωσάμενος ἐγχει-
 ρίδιον μόνης συνειδυίας τῆς γυναικὸς προῆλθεν, οἱ δ'
 ἄλλοι πρὸς Κάσσιον ἀθροισθέντες τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸ
 καλούμενον ἀνδρεῖον ἱμάτιον ἀναλαμβάνοντα κατήγον
 εἰς ἀγοράν. Ἐκεῖθεν δὲ πάντες εἰς τὴν Πομπηίου στοάν 25
 ἐμβalόντες διέτριβον, ὡς αὐτίκα Καῖσαρος ἀφιζομένου
 πρὸς τὴν σύγκλητον. Ἐνθα δὲ μάλιστα τῶν ἀνδρῶν τὸ
 ἀπαθὲς καὶ παρὰ τὰ δεινὰ καθεστηκὸς ἐθαύμασεν ἄν-
 τις εἰδὼς τὸ μέλλον, ὅτι πολλοῖς διὰ τὸ στρατηγεῖν
 ἀναγκαζόμενοι χρηματίζεον οὐ μόνον πράως ἠεροῶντο 30
 τῶν ἐντυγχανόντων καὶ διαφερομένων ὥσπερ σχολά-
 ζοντες, ἀλλὰ καὶ τὰς κρίσεις ἐκάστοις ἀκριβεῖς καὶ μετὰ

γνώμης ἐδίδοσαν ἐπιμελῶς προσέχοντες. Ἐπεὶ δὲ τις μὴ βουλόμενος δίκην ὑποσχεῖν ἐπεκαλεῖτο Καίσαρα καὶ πολὺς ἦν βοῶν καὶ μαρτυρόμενος, ἀποβλέψας ὁ Βροῦτος εἰς τοὺς παρόντας „Ἐμὲ Καῖσαρ“ εἶπεν „οὔτε κωλύει
5 ποιεῖν τὰ κατὰ τοὺς νόμους οὔτε κωλύσει.“

XV. Καίτοι πολλὰ θορυβώδη κατὰ τύχην αὐτοῖς προσέπεσε· πρῶτον μὲν καὶ μάλιστα τὸ βραδύνειν τὸν Καίσαρα τῆς ἡμέρας προηκούσης καὶ δυσιερούνητα κατέχεσθαι μὲν ὑπὸ τῆς γυναικὸς οἶκοι, κωλύεσθαι δὲ προ-
10 ελθεῖν ὑπὸ τῶν μάντεων. Δεύτερον δὲ Κάσκα τῶν συνειδότην ἐνὶ προσελθῶν τις καὶ λαβόμενος τῆς δεξιᾶς „Σὺ μὲν“ εἶπεν „ἀπεκρύψω τὸ ἀπόρητον, ὦ Κάσκα, πρὸς ἡμᾶς, Βροῦτος δὲ μοι πάντα μεμῆνυκεν.“ Ἐκπλα-
15 γέντος δὲ τοῦ Κάσκα γελάσας ἐκεῖνος „Πόθεν“ ἔφη „ταχέως οὕτως, ὦ μακάριε, πεπλούτηκας, ὥστ' εἰς ἀγορανομίαν ἀποδύεσθαι;“ Παρὰ τοσοῦτον μὲν ὁ Κάσκας ἤλθε σφαλεῖς ἀμφιβολία προέσθαι τὸ ἀπόρητον· αὐ-
τὸν δὲ Βροῦτον καὶ Κάσσιον ἀνὴρ βουλευτικὸς Ποπίλιος Λαίνας ἀσπασάμενος προθυμότερον καὶ ψιθυρίσας ἠρέ-
20 μα „Συνεύχομαι“ φησὶν „ὑμῖν ἐκτελεῖν ἅ κατὰ νοῦν ἔχετε καὶ παρακελεύομαι μὴ βραδύνειν· οὐ γὰρ σιωπᾶται τὸ πρᾶγμα.“ Καὶ ταῦτ' εἰπὼν ἀπέστη πολλὴν ὑποψίαν ἐμβαλὼν τοῦ πεπύσθαι τὴν πρᾶξιν. Ἐν τούτῳ δὲ
25 τις οἰκοθεν ἔθει πρὸς τὸν Βροῦτον ἀγγέλλων αὐτῷ τὴν γυναικὰ θνήσκειν. Ἡ γὰρ Πορκία πρὸς τὸ μέλλον ἐκπαθῆς οὔσα καὶ τὸ μέγεθος μὴ φέρουσα τῆς φροντίδος ἑαυτήν τε μόλις οἶκοι κατεῖχε καὶ πρὸς πάντα θόρυβον καὶ βοήν, ὥσπερ αἱ κατάσχετοι τοῖς βακχικοῖς πάθεσιν, ἐξάττουσα τῶν μὲν εἰσιόντων ἀπ' ἀγορᾶς ἕκαστον ἀνέ-
30 κρινεν, ὅτι πρᾶττοι Βροῦτος, ἑτέρους δὲ συνεχῶς ἐξέπεμπε. Τέλος δὲ τοῦ χρόνου μῆκος λαμβάνοντος οὐκέτ' 991
ἀντεῖχεν ἢ τοῦ σώματος δύναμις, ἀλλ' ἐξελύθη καὶ κατε-

μαφαίνεται τῆς ψυχῆς ἀλυούσης διὰ τὴν ἀπορίαν· καὶ παρελθεῖν μὲν εἰς τὸ δωματίον οὐκ ἔφθη, περιίστατο δ' αὐτήν, ὥσπερ ἐτύγγανεν, ἐν μέσῳ καθεζομένην λιποθυμία καὶ θάμβος ἀμήχανον, ἢ τε χροῖα μεταβολὴν ἐλάμβανε καὶ τὴν φωνὴν ἐπέσχητο παντάπασι. Αἱ δὲ θε-
5 ράπαιναί πρὸς τὴν ὄψιν ἀνωλόλυξαν, καὶ τῶν γειτόνων συνδραμόντων ἐπὶ θύρας ταχὺ προῆλθε φήμη καὶ διεδόθη λόγος ὡς τεθνηκυίας αὐτῆς. Οὐ μὴν ἀλλ' ἐκείνην μὲν ἀναλάμψασαν ἐν βραχεὶ καὶ παρ' ἑαυτῇ γενομένην αἱ γυναῖκες ἐθεράπευον· ὁ δὲ Βροῦτος ὑπὸ τοῦ λό-
10 γου προσπεσόντος αὐτῷ συνεταράχθη μὲν, ὡς εἰκός, οὐ μὴν γε κατέλιπε τὸ κοινὸν οὐδ' ἔρρῴη πρὸς τὸ οἰκεῖον ὑπὸ τοῦ πάθους.

XVI. Ἦδη δὲ Καῖσαρ ἀπηγγέλλετο προσιῶν ἐν φορείῳ κομιζόμενος. Ἐγνώκει γὰρ ἐπὶ τοῖς ἱεροῖς ἀθρυμῶν 15 μὴδὲν ἐπικυροῦν τότε τῶν μειζόνων, ἀλλ' ὑπερβάλλεσθαι σκηψάμενος ἀσθένειαν. Ἐκβάντι δ' αὐτῷ τοῦ φορείου προσρῳεῖς Ποπίλιος Λαίνας ἐκεῖνος ὁ μικρῷ πρόσθεν εὐξάμενος τοῖς περὶ Βροῦτον ἐπιτυγχάνειν καὶ κατορθοῦν διελέγετο πλείω χρόνον ἐφισταμένῳ καὶ προσ-
20 ἔχοντι τὸν νοῦν. Οἱ δὲ συναμῶται (λεγέσθω γὰρ οὕτως) τῆς μὲν φωνῆς οὐκ ἐπαῖοντες αὐτοῦ, τεκμαιρόμενοι δ' ἀφ' ὧν ὑπενόουν μῆνυσιν εἶναι τῆς ἐπιβουλῆς τὴν κοινολογίαν, ἀνέπεσον τε ταῖς γνώμαις καὶ πρὸς ἀλλήλους ἔβλεψαν ἀνθομολογούμενοι διὰ τῶν προσώπων, ὡς χρόν 25 μὴ περιμένειν σύλληψιν, ἀλλ' εὐθὺς ἀποθνήσκειν δι' αὐτῶν. Κασσίου δ' ἤδη καὶ τινων ἄλλων τὰς χεῖρας ἐπιβεβληκότων ταῖς λαβαῖς ὑπὸ τὰ ἱμάτια καὶ σπωμένων τὰ ἐγχειρίδια, Βροῦτος ἐγκατιδὼν τῷ τοῦ Λαίνα σχήματι δεομένου σπουδῆν καὶ οὐχὶ κατηγοροῦντος, ἐφθέγγετο 30 μὲν οὐδὲν διὰ τὸ πολλοὺς ἀλλοτρίους ἀναμειχθαι, φαιδρῶ δὲ τῷ προσώπῳ τοὺς περὶ Κάσσιον ἐθάρουνε. Καὶ

μετὰ μικρὸν ὁ Λαίνας τὴν δεξιὰν τοῦ Καίσαρος καταφιλήσας ἀπέστη φανερὸς γενόμενος, ὡς ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν αὐτῶ τινος διαφερόντων ἐποιεῖτο τὴν ἔντευξιν.

XVII. Τῆς δὲ βουλῆς εἰς τὴν ἐξέδραν προεισελθούσης οἱ μὲν ἄλλοι τὸν δίφρον τοῦ Καίσαρος περιέστησαν ὡς ἐντυγχάνειν τι μέλλοντες αὐτῷ. Καὶ Κάσιον μὲν λέγεται τρέποντα τὸ πρόσωπον εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ Πομπηίου παρακαλεῖν ὡς περ αἰσθανόμενον, Τρεβώνιος δὲ περὶ τὰς θύρας Ἀντώνιον ἐπισπασάμενος καὶ προσομιλῶν ἔξω κατέσχε. Καίσαρι δὲ εἰσιόντι μὲν ἡ σύγκλητος ὑπεξάνεστη, καθεζόμενον δ' εὐθύς ἐκεῖνοι περιέσχον ἀθρόοι, Τίλλιον Κίμβρον ἔξ ἑαυτῶν προβάλλοντες ὑπὲρ ἀδελφοῦ φυγάδος δεόμενον· καὶ συνεδέοντο πάντες, ἀπτόμενοί τε χειρῶν καὶ στέφρα καὶ κεφαλὴν κατεφί-
15 λουν. Ἀποτριβομένου δὲ τὰς δεήσεις τὸ πρῶτον, εἶθ', ὡς οὐκ ἀνέσαν, ἔξανισταμένου βία, Τίλλιος μὲν ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν ἐκ τῶν ὤμων κατέσπασε τὸ ἱμάτιον, Κάσκας δὲ πρῶτος (εἰστήκει γὰρ ὀπισθεν) ἀνασπάσας τὸ ξίφος διελαύνει, οὐκ εἰς βάθος, παρὰ τὸν ὤμον. Ἀντι-
20 λαμβανομένου δὲ τῆς λαβῆς τοῦ Καίσαρος καὶ μέγα Ῥωμαῖστὶ ἀνακραγόντος, „Ἀνόσιε Κάσκα, τί ποιεῖς;“ ἐκεῖνος Ἑλληνιστὶ τὸν ἀδελφὸν προσαγορεύσας ἐκέλευσε βοηθεῖν. Ἦδη δὲ παιόμενος ὑπὸ πολλῶν καὶ κύκλω περιβλέπων καὶ διώσασθαι βουλόμενος, ὡς εἶδε Βροῦ-
25 τον ἐλκόμενον ξίφος ἐπ' αὐτὸν, τὴν χεῖρα τοῦ Κάσκα κρατῶν ἀφῆκε, καὶ τῷ ἱματίῳ τὴν κεφαλὴν ἐγκαλυψάμενος παρέδωκε τὸ σῶμα ταῖς πληγαῖς. Οἱ δ' ἀφειδῶς ἀναπεπλεγμένοι πολλοῖς περὶ τὸ σῶμα χρώμενοι τοῖς ξίφεσιν ἀλλήλους ἐτίτρωσκον, ὥστε καὶ Βροῦτον εἰς τὴν
30 χεῖρα πληγὴν λαβεῖν τοῦ φόνου συνεφαπτόμενον, πύμ- 992
πλασθαι δὲ τοῦ αἵματος ἅπαντας.

XVIII. Οὕτω δ' ἀποθανόντος αὐτοῦ Βροῦτος μὲν

εἰς μέσον προελθὼν ἐβούλετο λέγειν καὶ κατεῖχε θαρ-
ρύνων τὴν σύγκλητον· ἡ δ' ὑπὸ δέους ἔφρευεν ἀτάκτως, καὶ περὶ τὰς θύρας ὠθισμὸς ἦν καὶ τάρραχος, οὐδενὸς διώκοντος οὐδὲ κατεπείγοντος. Ἰσχυρῶς γὰρ ἐδέδοκτο μηδένα κτείνειν ἕτερον, ἀλλὰ πάντας ἐπὶ τὴν ἐλευθε-
5 ρίαν ἀνακαλεῖσθαι. Καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις πᾶσιν, ὀπηνίκα διεσκοποῦντο τὴν προᾶξιν, ἤρεσκεν Ἀντώνιον ἐπισφάττειν Καίσαρι, μοναρχικὸν ἄνδρα καὶ ὑβριστὴν, ἰσχύν τε πεποιημένον ὀμιλία καὶ συνηθείᾳ πρὸς τὸ στρατιωτι-
10 κόν, καὶ μάλιστα ὅτι τῷ φύσει σοβαρῷ καὶ μεγαλο-
πράγμονι προσειλήφει τὸ τῆς ὑπατείας ἀξίωμα τότε Καίσαρι συνάρχων. Ἀλλὰ Βροῦτος ἐνέστη πρὸς τὸ βούλευ-
μα, πρῶτον μὲν ἰσχυριζόμενος τῷ δικαίῳ, δεύτερον δ' ὑποτιθεὶς ἐλπίδα τῆς μεταβολῆς. Οὐ γὰρ ἀπεργίνωσκεν εὐφυνᾶ καὶ φιλότιμον ἄνδρα καὶ δόξης ἐραστὴν τὸν Ἀν-
15 τώνιον ἐκποδῶν Καίσαρος γενομένου συνεφάψεσθαι τῇ πατρίδι τῆς ἐλευθερίας, ἐπισπασθέντα τῷ ζήλῳ πρὸς τὸ καλὸν ὑπ' αὐτῶν. Οὕτω μὲν Ἀντώνιον Βροῦτος περι-
εποίησεν· ἐν δὲ τῷ τότε φόβῳ μεταβαλὼν ἐσθῆτα δη-
μοτικὴν ἔφρυγεν. Οἱ δὲ περὶ Βροῦτον εἰς τὸ Καπετώ-
20 λιον ἐχώρουν ἡμαγμένοι τὰς χεῖρας, καὶ τὰ ξίφη γυμνὰ δεικνύντες ἐπὶ τὴν ἐλευθερίαν παρεκάλουν τοὺς πολί-
τας. Τὸ μὲν οὖν πρῶτον ἦσαν ἀλαλαγμοί, καὶ διαδρομαὶ τῷ πάθει κατὰ τύχην ἐπιγινόμεναι πλείονα τὸν θόρυ-
25 βον ἐποίησαν· ὡς δ' οὔτε φόνος ἄλλος οὔθ' ἀρπαγὴ τι-
νος ἐγένετο τῶν κειμένων, θαρροῦντες ἀνέβαινον οἱ τε βουλευταὶ καὶ τῶν δημοτῶν πολλοὶ πρὸς τοὺς ἄνδρας εἰς τὸ Καπετώλιον. Ἀθροισθέντος δὲ τοῦ πλήθους διε-
λέχθη Βροῦτος ἐπαγωγὰ τοῦ δήμου καὶ πρέποντα τοῖς πεπραγμένοις. Ἐπαινούντων δὲ καὶ κατιέναι βοώντων
30 θαρροῦντες κατέβαινον εἰς ἀγορὰν, οἱ μὲν ἄλλοι συνε-
πόμενοι μετ' ἀλλήλων, Βροῦτον δὲ πολλοὶ τῶν ἐπιφα-
5*

νῶν περιέποντες ἐν μέσῳ πάνυ λαμπρῶς κατήγον ἀπὸ
 τῆς ἄκρας καὶ κατέστησαν ἐπὶ τῶν ἐμβόλων. Πρὸς δὲ
 τὴν ὄψιν οἱ πολλοί, καίπερ μιγάδες ὄντες καὶ παρε-
 σκευασμένοι θορυβεῖν, διέτρεσαν καὶ τὸ μέλλον ἐδέχοντο
 5 κόσμῳ καὶ σιωπῇ. Προελθόντος δ' αὐτοῦ πάντες ἤσυ-
 χίαν τῷ λόγῳ παρέσχον· ὅτι δ' οὐ πᾶσι πρὸς ἡδονὴν
 ἐγεγόνει τὸ ἔργον, ἐδήλωσαν ἀρξάμενοι λέγειν Κίννα
 καὶ κατηγορεῖν Καίσαρος ἀναρρηγνύμενοι πρὸς ὀργὴν
 καὶ κακῶς τὸν Κίνναν λέγοντες, ὥστε πάλιν τοὺς ἄνδρας
 10 εἰς τὸ Καπετώλιον ἀπελθεῖν. Ἐνθα δὲ δεδιὼς πολιορκ-
 κίαν ὁ Βροῦτος ἀπέπεμπε τοὺς ἀρίστους τῶν συνανα-
 βάντων, οὐκ ἀξιῶν τῆς αἰτίας μὴ μετέχοντας αὐτοὺς συν-
 υποδύεσθαι τὸν κίνδυνον.

XIX. Οὐ μὴν ἀλλὰ τῇ ὑστεραία τῆς βουλῆς συνελ-
 15 θούσης εἰς τὸ τῆς Γῆς ἱερὸν, Ἀντωνίου δὲ καὶ Πλάγκου
 καὶ Κικέρωνος εἰπόντων περὶ ἀμνηστίας καὶ ὁμοιότητος,
 ἔδοξε μὴ μόνον ἄδειαν εἶναι τοῖς ἀνδράσιν, ἀλλὰ καὶ
 γνώμην ὑπὲρ τιμῶν προθεῖναι τοὺς ὑπάτους. Καὶ ταῦτ'
 ἐπιψηφισάμενοι διελύθησαν. Ἀντωνίου δὲ τὸν υἱὸν εἰς
 20 τὸ Καπετώλιον ὀμηρεύσοντα πέμψαντος κατήλθον οἱ
 περὶ Βροῦτον, ἀσπασμοὶ τε καὶ δεξιῶσεις ἐγένοντο πάν-
 των ἀναμιχθέντων. Καὶ Κάσσιον μὲν Ἀντώνιος εἰστία
 παραλαβών, Βροῦτον δὲ Λέπιδος, τοὺς δ' ἄλλους, ὡς τις
 εἶχε πρὸς ἕκαστον ἢ συνηθείας ἢ φιλοφροσύνης. Ἄμα
 25 δ' ἡμέρᾳ πάλιν συνελθόντες οἱ βουλευταὶ πρῶτον μὲν
 Ἀντωνίῳ τιμὰς ἔδοσαν ὡς καταπαύσαντι πολέμων ἐμ-
 φυλίαν ἀρχὴν· ἔπειτα τῶν περὶ Βροῦτον ἦσαν ἔπαινοι
 τῶν παρόντων, καὶ τέλος ἐπαρχιῶν διανομαί. Βρούτῳ
 μὲν γὰρ ἐψηφίσαντο Κορήτην, Κάσσιῳ δὲ Λιβύην, Τρε-993
 30 βωνίῳ δὲ Ἀσίαν καὶ Κίμβρῳ Βιθυνίαν, τῷ δ' ἑτέρῳ
 Βρούτῳ τὴν περὶ τὸν Ἡριδανὸν Γαλατίαν.

XX. Μετὰ δὲ ταῦτα περὶ τῶν Καίσαρος διαθηκῶν

καὶ ταφῆς αὐτοῦ λόγων ἐμπεσόντων καὶ τῶν περὶ τὸν
 Ἀντώνιον ἀξιούντων τὰς τε διαθήκας ἀναγνωσθῆναι καὶ
 τοῦ σώματος ἐκφορὰν γενέσθαι μὴ κεκοιμημένην μηδ'
 ἄτιμον, ὡς μὴ καὶ τοῦτο παροξύνῃ τὸν δῆμον, Κάσσιος
 μὲν ἰσχυρῶς ἀντέλεγεν, εἶξε δὲ Βροῦτος καὶ συνεχώρησε, 5
 δεῦτερον ἀμαρτεῖν τοῦτο δόξας. Καὶ γὰρ Ἀντωνίου
 φεισάμενος αἰτίαν ἔσχευ ἐπιτειχίσαι τῇ συνωμοσίᾳ βα-
 ρὺν καὶ δύσμαχον πολέμιον, καὶ τὰ περὶ τὴν ταφὴν ὃν ὁ
 Ἀντώνιος ἡξίου τρόπου ἐάσας γενέσθαι τοῦ παντὸς σφα-
 λῆναι. Πρῶτον μὲν γὰρ ἐν ταῖς διαθήκαις δεδομένων 10
 κατ' ἄνδρα Ῥωμαίους πᾶσι δραχμῶν ἑβδομήκοντα πέντε
 καὶ τῷ δήμῳ τῶν πέραν τοῦ ποταμοῦ κήπων ἀπολε-
 λειμμένων, οὗ νῦν ἐστὶ Τύχης ἱερὸν, εὖνοια θαυμαστὴ
 καὶ πόθος αὐτοῦ τοὺς πολίτας εἶλεν· ἔπειτα τοῦ σώμα-
 τος εἰς τὴν ἀγορὰν κομισθέντος Ἀντώνιος ἔπαινον, ὡς- 15
 περ ἔθος ἐστὶ, διεξελθὼν, καὶ τὰ πλήθη κινούμενα
 πρὸς τὸν λόγον ὀρῶν εἰς οἶκτον, μετέβαλε, καὶ τὴν ἐσθῆτα
 λαβὼν τὴν Καίσαρος ἡμαγμένην ἀνέπτυξεν, ἐπίδεικνύ-
 μένος τὰς διακοπὰς καὶ τῶν τραυμάτων τὸ πλήθος. Ἦν
 οὖν ἰδεῖν οὐδὲν ἐτι κόσμῳ γινόμενον· ἀλλ' οἱ μὲν ἐβόων 20
 τοὺς ἀνδροφόνους ἀναιρεῖν, οἱ δ', ὥσπερ ἐπὶ Κλωδίου
 τοῦ δημαγωγοῦ πρότερον, ἀπὸ τῶν ἐργαστηρίων τὰ βιά-
 θρα καὶ τὰς τραπέζας ἀνασπῶντες καὶ συγκομίζοντες εἰς
 ταῦτ' ἄπαυρον πύρρον ἐνησαν· καὶ τὸν νεκρὸν ἐπι-
 θέντες ἐν μέσῳ πολλῶν μὲν ἱερῶν, πολλῶν δ' ἀσύλων 25
 καὶ ἀβεβήλων τόπων καθήγιζον. Ὡς δὲ τὸ πῦρ ἐξέλαμ-
 ψεν, ἀλλαχόθεν ἄλλοι προσφερόμενοι καὶ δαλοὺς ἀνα-
 σπῶντες ἡμιφλέκτους διέθεον ἐπὶ τὰς οἰκίας τῶν ἀνη-
 ρηκότων αὐτὸν ὡς ἐμπρήσοντες. Ἄλλ' ἐκεῖνοι μὲν εὖ
 πεφραγμένοι πρότερον ἀπεκρούσαντο τὸν κίνδυνον· ἦν 30
 δὲ τις Κίννας, ποιητικὸς ἀνὴρ, οὐδὲν τῆς αἰτίας μετ-
 έχων, ἀλλὰ καὶ φίλος Καίσαρος γεγονώς. Οὗτος ὄναρ

ᾤετο καλούμενος ὑπὸ Καίσαρος ἐπὶ δαίπνον ἀρνεῖσθαι, τὸν δὲ λιπαρεῖν καὶ βιάζεσθαι, τέλος δ' ἄγειν λαβόμενον τῆς χειρὸς εἰς ἀχάνη τόπον καὶ σκοτεινόν, αὐτὸν δ' ἄκοντα καὶ τεθαμβημένον ἔπεσθαι. Ταύτην ἰδόντι τὴν 5 ὄψιν αὐτῷ συνέβη πυρέττειν διὰ νυκτός· ὅμως δ' ἔωθεν ἐκκομιζομένου τοῦ σώματος αἰδούμενος μὴ παρεῖναι προῆλθεν εἰς τὸν ὄχλον ἤδη διαγραινόμενον. Ὀφθαλμοὶ δὲ καὶ δόξας οὐχ ὅσπερ ἦν Κίννας εἶναι, ἀλλ' ἐκεῖνος ὁ Καίσαρα πρὸς τὴν ἐκκλησίαν ἐναγχος λουδορήσας, δια- 10 σπᾶσθη.

XXI. Τοῦτο τὸ πάθος μάλιστα μετὰ γε τὴν Ἀντωνίου μεταβολὴν δέσαντες οἱ περὶ Βροῦτον ἀνεχώρησαν ἐκ τῆς πόλεως· καὶ διέτριβον ἐν Ἀντίῳ τὸ πρῶτον, ὡς, ὅταν παρακμάσῃ καὶ μαρανθῇ τὸ τῆς ὀργῆς, αὐτίς εἰς 15 Ῥώμην κατιόντες. Ὁ ῥαδίως ἔσεσθαι προσεδόκων ἐν πλήθει φορὰς ἀσπαθμήτους καὶ ταχείας φερομένοις, καὶ τὴν σύγκλητον εὖνουν ἔχοντες, ἢ τοὺς Κίνναν διασπασμένους χαίρειν ἔασασα τοὺς ἐπὶ τὰς οἰκίας τὰς ἐκεῖνων ἐπελθόντας ἀνεξήτει καὶ συνελάμβανεν. Ἦδη δὲ καὶ ὁ 20 δῆμος ἀχθόμενος, Ἀντωνίου σχεδὸν εἰς μοναρχίαν καθισταμένου, Βροῦτον ἐπόθει καὶ προσεδόκατο τὰς θείας ἄξιον παρὰν αὐτός, ὡς ὄφειλε στρατηγῶν παρασχεῖν. Αἰσθόμενος δὲ πολλοὺς τῶν ὑπὸ Καίσαρος ἐστρατευμένων καὶ γῆν καὶ πόλεις παρ' ἐκεῖνου λαβόντων ἐπιβου- 25 λεύοντας αὐτῷ καὶ κατ' ὀλίγους παρεισρέοντας εἰς τὴν πόλιν οὐκ ἐθάραρσεν ἐλθεῖν, ἀλλ' ὁ δῆμος ἐθεᾶτο μὴ 994 παρόντος ἐκεῖνου τὰς θείας, ἀφειδῶς πάνυ χορηγουμένας καὶ περιττῶς. Θηρία τε γὰρ πάμπολλα συνεωνημένους ἐκέλευσε μηδὲν ἀποδόσθαι μηδ' ὑπολιπεῖν, ἀλλὰ πᾶσι 30 καταχρήσασθαι, καὶ τῶν περὶ τὸν Διόνυσον τεχνιτῶν αὐτὸς εἰς Νέαυ πόλιν καταβάς ἐνέτυχε πλείστοις· περὶ δὲ Κανουτίου τινὸς εὐήμερουῦντος ἐν τοῖς θεάτροις

ἔγραφε πρὸς τοὺς φίλους, ὅπως πείσαντες αὐτὸν εἰσαγάγῳσιν· Ἑλλήνων γὰρ οὐδένα βιασθῆναι προσήκειν. Ἐγραφε δὲ καὶ Κικέρωνι πάντως παρατυχεῖν ταῖς θείαις δεόμενος.

XXII. Ἐν τοιαύτῃ δὲ καταστάσει τῶν πραγμάτων 5 ὄντων ἕτερα γίνεται μεταβολὴ τοῦ νέου Καίσαρος ἐπελθόντος. Οὗτος ἦν μὲν ἐξ ἀδελφιδῆς Καίσαρος, γράμματι δὲ παῖς ὑπ' αὐτοῦ καὶ κληρονόμος ἀπολελειμμένος. Ἐν δ' Ἀπολλωνία διέτριβεν ὅτε Καῖσαρ ἀνηρέθη, σχολάζων περὶ λόγους κἀκεῖνον ἐπὶ Πάρθους ἐλαύνειν εὐ- 10 θὺς ἐγνωκότα προσμένων. Ἄμα δὲ τῷ πυθέσθαι τὸ πάθος ἦλθεν εἰς Ῥώμην· καὶ δημαγωγίας ἀρχὴν τοῦνομα Καίσαρος θέμενος ἑαυτῷ καὶ διανέμων τὸ καταλειφθὲν ἀργύριον τοῖς πολίταις Ἀντωνίου τε κατεστασίαζε καὶ 15 χρήματα διαδιδούς συνίστη καὶ συνῆγε πολλοὺς τῶν 15 ὑπὸ Καίσαρος στρατευομένων. Ἐπεὶ δὲ Κικέρων τῷ πρὸς Ἀντωνίου μίσει τὰ Καίσαρος ἔπραττε, τούτῳ μὲν ὁ Βροῦτος ἐπέπληττεν ἰσχυρῶς, γράφων ὡς οὐ δεσπότην βαρύνοιτο Κικέρων, ἀλλὰ μισοῦντα δεσπότην φοβοῖτο καὶ πολιτεύοιτο δουλείας αἴρεσιν φιλανθρώπου γράφων 20 καὶ λέγων ὡς χρηστός ἐστι Καῖσαρ. „Οἱ δὲ πρόγονοι“ φησὶν „ἡμῶν οὐδὲ πρᾶους δεσπότης ὑπέμενον.“ Αὐτῷ δ' εἰς τοῦτο καιροῦ μήτε πολεμεῖν βεβαίως δεδόχθαι μήτε ἡσυχάζειν, ἀλλ' ἐν μόνον εἶναι βεβουλευμένον, τὸ μὴ δουλεύειν· θαυμάζειν δὲ Κικέρωνος, εἰ πόλεμον μὲν 25 ἐμφύλιον καὶ κινδυνώδη δέδοικεν, αἰσχροῦν δὲ καὶ ἄδοξον εἰρήνην οὐ φοβεῖται, τοῦ δ' Ἀντωνίου ἐκβαλεῖν τῆς τυραννίδος μισθὸν αἰτεῖ τὸ Καίσαρα καταστήσαι τύραννον.

XXIII. Ἐν μὲν οὖν ταῖς πρώταις ἐπιστολαῖς τοιοῦτος 30 ὁ Βροῦτος· ἤδη δὲ τῶν μὲν ὡς Καίσαρα, τῶν δ' ὡς Ἀντωνίου διίσταμένων, ὠνίων δὲ τῶν στρατοπέδων ὥσπερ

ὑπὸ κήρυκι προστιθεμένων τῷ πλέον διδόντι, παντά-
 πασι καταγνοῦς τῶν πραγμάτων ἔγνω καταλιπεῖν Ἰτα-
 λίαν, καὶ περὶ διὰ Λευκανίας εἰς Ἑλλάδα ἐπὶ θάλασσαν
 ἦκεν. Ὄθεν ἡ Πορκία μέλλουσα πάλιν εἰς Ῥώμην ἀπο-
 5 τραπέσθαι λανθάνειν μὲν ἐπειρᾶτο περιπαθῶς ἔχουσα,
 γραφὴ δὲ τις αὐτὴν προὔδωκε τάλλα γενναίαν οὔσαν.
 Ἦν γὰρ ἐκ τῶν Ἑλληνικῶν διάθεσις, προπεμπόμενος
 Ἐκτορ ὑπὸ Ἀνδρομάχης κομιζομένης παρ' αὐτοῦ τὸ παι-
 δίου, ἐκείνῳ δὲ προσβλεπούσης. Ταῦτα θεωμένην τὴν
 10 Πορκίαν ἡ τοῦ παιδὸς εἰκὼν ἐξέτηξεν εἰς δάκρυα· καὶ
 πολλάκις φοιτῶσα τῆς ἡμέρας ἐκλαιεν. Ἀχιλίου δὲ τι-
 νος τῶν Βρούτου φίλων τὰ πρὸς Ἐκτορα τῆς Ἀνδρομά-
 χης ἔπη διελεθόντος

Ἐκτορ, ἀτὰρ σὺ μοι ἐσσι πατήρ καὶ πότνια μήτηρ
 15 ἡδὲ κασίγνητος, σὺ δέ μοι θαλερὸς παρακοίτης
 μειδιάσας ὁ Βρούτος, „Ἄλλ' οὐκ ἐμοί γ'“ εἶπε „πρὸς Πορ-
 κίαν ἔπεισι φάναι τὰ τοῦ Ἐκτορος

ἰστόν τ' ἡλακάνην τε καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε·
 σώματος γὰρ ἀπολείπεται φύσει τῶν ἴσων ἀνδραγαθη-
 20 μάτων, γνώμη δ' ὑπὲρ τῆς πατρίδος, ὥσπερ ἡμεῖς, ἀρι-
 στεύει.“ Ταῦτα μὲν ὁ τῆς Πορκίας υἱὸς ἰστόρηκε Βύ-
 βλος.

XXIV. Ἀναχθεῖς δ' ὁ Βρούτος ἐκεῖθεν ἐπ' Ἀθηνῶν
 ἔπλει. Δεξαμένου δὲ τοῦ δήμου προθύμως αὐτόν εὐ-
 25 φημίαις καὶ ψηφίσμασι διητᾶτο μὲν παρὰ ξένῳ τιμῇ,
 Θεομνήστου δ' ἀκροώμενος τοῦ Ἀκαδημαικοῦ καὶ Κρα-
 τίππου τοῦ Περιπατητικοῦ καὶ συμφιλοσοφῶν ἐδόκει
 παντάπασιν ἀργεῖν καὶ σχολάζειν. Ἐπραττε δὲ τὰ πρὸς 995
 τὸν πόλεμον ἀνυπόπτως. Καὶ γὰρ εἰς Μακεδονίαν ἐπεμ-
 30 ψεν Ἡρόστρατον οἰκειούμενος τοὺς ἐπὶ τῶν ἐκεῖ στρατο-
 πέδων, καὶ τοὺς σχολάζοντας ἀπὸ Ῥώμης ἐν ἄστει νέους
 ἀνελάμβανε καὶ συνείχεν. Ὡν ἦν καὶ Κικέρωνος υἱός,

ὃν ἐπαινεῖ διαφερόντως, καὶ φησὶν, εἴτ' ἐργήγορεν εἴτ'
 ἐνυπνιάζεται, θαυμάζειν οὕτω γενναίου ὄντα καὶ μισο-
 τύραννον. Ἀρξάμενος δὲ τῶν πραγμάτων ἀναφανδὸν
 ἄπτεσθαι καὶ πυθόμενος πλοῖα Ῥωμαῖκὰ μεστὰ χρημά-
 5 των ἐξ Ἀσίας προσφέρεσθαι καὶ στρατηγὸν ἐπιπλεῖν ἄν-
 δρα χαρίεντα καὶ γνώριμον, ἀπήντησεν αὐτῷ περὶ Κά-
 ρυστον· ἐντυχὼν δὲ καὶ πείσας καὶ παραλαβὼν τὰ πλοῖα
 λαμπροτέραν ὑποδοχὴν ἐποιεῖτο. Καὶ γὰρ ἦν ἡμέρα
 καθ' ἣν ἐγεγόνει πρῶτον ὁ Βρούτος. Ὡς οὖν ἐλθόντες
 εἰς τὸ πίνειν ἐπιχύσεις ἐποιοῦντο νίκης τε Βρούτου καὶ 10
 Ῥωμαίων ἐλευθερίας, ἔτι μᾶλλον αὐτοὺς θῶσαι βουλό-
 μενος ἤτησε ποτήριον μείζον· καὶ λαβὼν ἀπ' οὐδεμιᾶς
 προφάσεως ἀνεφώνησε τὸν στίχον τοῦτον·

ἀλλὰ με μοῖρ' ὀλοὴ καὶ Διτοῦς ἔκτανεν υἱός.

Ἔτι δὲ καὶ πρὸς τούτοις ἱστοροῦσιν, ὅτε τὴν τελευταίαν 15
 ἐν Φιλίπποις μαχοῦμενος ἐξῆι μάχην, σύνθημα παρ'
 αὐτοῦ τοῖς στρατιώταις Ἀπόλλωνα δοθῆναι. Διὸ καὶ
 τῆς συμφορᾶς τίθενται σημεῖον ἐκείνην τὴν ἀναφώ-
 νησιν.

XXV. Ἐκ τούτου πεντήκοντα μὲν αὐτῷ μυριάδας 20
 Ἀντίστιος ἀφ' ᾧν ἦγε καὶ αὐτὸς εἰς Ἰταλίαν χρημάτων
 δίδωσιν, ὅσοι δὲ περὶ Θεσσαλίαν ἔτι τῆς Πομπηίου στρα-
 τιᾶς ἐπλανῶντο συνέρροον ἀσμένως πρὸς αὐτόν· ἵππεῖς
 δὲ πεντακοσίους ἀφείλετο Κίννα πρὸς Δολοβέλλαν ἄγου-
 25 τος εἰς Ἀσίαν. Ἐπιπλεύσας τε τῇ Δημητριάδι, πολλῶν 25
 ὀπλων ἐξαγομένων πρὸς Ἀντώνιον, ᾧ Καίσαρος τοῦ
 προτέρου κελεύσαντος ἐπὶ τὸν Παρθικὸν ἐποιήθη πόλε-
 μον, ἐκράτησεν. Ὀρτησίου δὲ τοῦ στρατηγοῦ παραδόν-
 τος αὐτῷ Μακεδονίαν, καὶ τῶν ἐν κύκλῳ βασιλέων καὶ
 δυναστῶν συνισταμένων καὶ προστιθεμένων, ἀγγέλλεται 30
 Γάιος, ὁ Ἀντωνίου ἀδελφός, ἐξ Ἰταλίας διαβεβηκὼς βα-
 δίζειν εὐθύς ἐπὶ τὰς δυνάμεις, ἃς ἐν Ἐπιδάμνῳ καὶ

Ἀπολλωνία Βατίνιος συνέχε. Βουλόμενος οὖν φθάσαι
καὶ προλαβεῖν ὁ Βροῦτος ἐξαίφνης ἀναστήσας τοὺς σὺν
αὐτῷ διὰ χωρίων χαλεπῶν νικώμενος ἐπορεύετο· καὶ
πολὺ προῆλθε τοὺς κομίζοντας τὸ ἄριστον. Ἐγγὺς οὖν
5 Ἐπιδάμνου γενόμενος διὰ κόπου καὶ ψυχῆς ἐβουλιμιάσε.
Συμπίπτει δὲ μάλιστα τὸ πάθος χιόνος οὔσης πονοῦσι
καὶ κτήνεσι καὶ ἀνθρώποις, εἴτε τοῦ θερμοῦ διὰ περι-
ψυξίν καὶ πύκνωσιν, ὅταν ἐντὸς ἅπαν καθειροχθῆ, τὴν
τροφὴν ἀθρόως ἀναλίσκοντας, εἴτε δριμύεια καὶ λεπτή
10 τῆς χιόνος διαλυομένης ἰοῦσα πνοὴ τέμνει τὸ σῶμα καὶ
διαφθείρει τὸ θερμὸν ἐξ αὐτοῦ θύραζε διασπειρόμενον.
Τὰς γὰρ ἐφιδρώσεις παρέχειν δοκεῖ τὸ θερμὸν ἅπαν-
τῶντι τῷ ψυχρῷ περὶ τὴν ἐπιφάνειαν σβεννύμενον.
Ἦπερ ὧν ἐν ἐτέροις μᾶλλον ἠπόρηται.

15 XXVI. Αἰποθυμοῦντος δὲ τοῦ Βροῦτου καὶ μηδενὸς
ἔχοντος ἐν τῷ στρατοπέδῳ μηδὲν ἐδώδιμον ἠναγκάσθη-
σαν οἱ περὶ αὐτὸν ἐπὶ τοὺς πολεμίους καταφυγεῖν· καὶ
ταῖς πύλαις προσελθόντες ἄρτον ἦτουν τοὺς φύλακας.
Οἱ δὲ διακούσαντες τὸ σύμπτωμα τοῦ Βροῦτου παρήσαν
20 αὐτοὶ καὶ σιτία καὶ ποτὰ κομίζοντες. Ἀνθ' ὧν ὁ Βροῦ-
τος, ὡς τὴν πόλιν παρέλαβεν, οὐ μόνον τούτοις, ἀλλὰ
καὶ πᾶσι διὰ τούτους φιλανθρωπῶς ἐχρήσατο. Γάτος δ'
Ἀντώνιος Ἀπολλωνία προσβαλὼν ἐκεῖ τοὺς ἐγγὺς ὄντας
ἐκάλεε στρατιώτας. Ἐπεὶ δ' οὗτοί τε πρὸς Βροῦτον
25 ὄχοντο καὶ τοὺς Ἀπολλωνιάτας ἦσθετο τὰ Βροῦτου φρο- 996
νοῦντας, ἐκλιπῶν τὴν πόλιν εἰς Βουθρωτὸν ἐβάδιζε.
Καὶ πρῶτον μὲν ἀπόλλυσι τρεῖς σπείρας καθ' ὁδὸν ὑπὸ
Βροῦτου κατακοπέσας· ἔπειτα τοὺς περὶ τὴν Βυλλίδα
τόπους προκαταληφθέντας ἐπιχειρῶν ἐκβιάζεσθαι καὶ
30 μάχην συνάψας Κικέρωνι νικᾶται. Τούτῳ γὰρ ὁ Βροῦ-
τος ἐχρήτο στρατηγῷ καὶ πολλὰ δι' αὐτοῦ κατάρθωσε.
Λαβὼν δὲ τὸν Γάϊον ἐν χωρίοις ἐλώδεσι μακρὰν διε-

σπασμενον οὐκ εἴασεν ἐμβαλεῖν, ἀλλὰ περιῖππευσε φεί-
δεσθαι κελεύων ὡς μετὰ μικρὸν ἰδίῳν ἐσομένων. Ὅ
καὶ συνέβη. Παρέδοσαν γὰρ ἑαυτοὺς καὶ τὸν στρατη-
γόν, ὥστε μεγάλην ἤδη περὶ τὸν Βροῦτον δύναμιν εἶ-
ναι. Χρόνον μὲν οὖν πολὺν ἐν τιμῇ τὸν Γάϊον ἦγε καὶ 5
τὰ παράσημα τῆς ἀρχῆς οὐκ ἀφήρει, καίπερ, ὡς φασιν,
ἄλλων τε πολλῶν καὶ Κικέρωνος ἀπὸ Ρώμης γραφόντων
καὶ κελεύοντων ἀναιρεῖν· ἀρξάμενον δὲ κρύφα τοῖς
ἠγεμόσι διαλέγεσθαι καὶ ποιήσαντα νεωτερισμὸν ἐνθί-
μενος εἰς ναῦν ἐφύλαττε. Τῶν δὲ διαφθαρέντων στρα- 10
τιωτῶν εἰς Ἀπολλωνίαν ἀποστάντων καὶ καλούντων ἐκεῖ
τὸν Βροῦτον, οὐκ ἔφη τοῦτο πάτριον εἶναι Ῥωμαίοις,
ἀλλ' ἐκείνους πρὸς τὸν ἄρχοντα χρῆναι βαδίζοντας αὐ-
τοὺς παραιτεῖσθαι τὴν ἐπὶ τοῖς ἡμαρτημένοις ὀργήν.
Ἐλθοῦσι δὲ καὶ δεομένοις συγγνώμην ἔδωκε. 15

XXVII. Μέλλουσι δ' αὐτῷ διαβαίνειν εἰς τὴν Ἀσίαν
ἦκεν ἀγγελία περὶ τῆς ἐν Ῥώμῃ μεταβολῆς. Ὁ γὰρ νέος
Καῖσαρ ἠϋξήθη μὲν ὑπὸ τῆς βουλῆς ἐπ' Ἀντώνιον, ἐκ-
βαλὼν δὲ τῆς Ἰταλίας ἐκείνου αὐτὸς ἤδη φοβερός ἦν
ὑπατείαν τε μνῶμενος παρὰ νόμον καὶ στρατεύματα τρέ- 20
φον μεγάλα, τῆς πόλεως οὐδὲν δεομένης. Ὁρῶν δὲ καὶ
ταῦτα τὴν βουλήν βαρνομένην καὶ πρὸς τὸν Βροῦτον
ἀφορῶσαν ἔξω καὶ ψηφίζομένην ἐκείνῳ καὶ βεβαιούσαν
τὰς ἐπαρχίας ἔδωκε. Καὶ τὸν μὲν Ἀντώνιον πέμπων
εἰς φιλίαν προῦκαλεῖτο, τὰς δὲ δυνάμεις τῇ πόλει περι- 25
στήσας ὑπατείαν ἔλαβεν οὔπω πάνυ μειράκιον ὧν, ἀλλ'
εἰκοστὸν ἄγων ἔτος, ὡς αὐτὸς ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν εἶ-
ρηκεν. Εὐθύς δὲ δίκας φόνου κατὰ τῶν περὶ τὸν Βροῦ-
τον εἰσῆγεν, ὡς ἄνδρα πρῶτον ἐν ἀρχαῖς ταῖς μεγίσταις
ἀνηρηκότων ἄκριτον· καὶ κατήγορον ἐπέστησε Βροῦτου 30
μὲν Λετίμιον Κορνηπίμιον, Κασσίου δὲ Μάρκον Ἀγρίπ-
παν. Ὁφλίσκανον οὖν τὰς δίκας ἐρήμας ἀναγκαζομέ-

νων φέρειν ψῆφον τῶν δικαστῶν. Λέγεται δὲ τοῦ κή-
 ρυκος, ὡσπερ εἶπεν, ἀπὸ τοῦ βήματος τὸν Βροῦτον
 ἐπὶ τὴν δίκην καλοῦντος, τὸ μὲν πλῆθος ἐπιδήλως στε-
 νάζει, τοὺς δ' ἀρίστους κύψαντας εἰς γῆν ἤσυχίαν ἄγειν,
 5 Πόπλιον δὲ Σιλίκιον ὀφθῆναι δακρύσαντα, καὶ διὰ τὴν
 αἰτίαν ταύτην ὀλίγον ὕστερον ἓνα τῶν προγραφέντων
 ἐπὶ θανάτῳ γενέσθαι. Μετὰ ταῦτα διαλλαγέστες οἱ
 τρεῖς, Καῖσαρ, Ἀντώνιος, Λέπιδος, διενείμαντο τὰς
 ἐπαρχίας σφαγᾶς τε καὶ προγραφᾶς ἀνδρῶν διακοσίων
 10 ἐποίησαν, ἐν οἷς καὶ Κικέρων ἀπέθανε.

XXVIII. Τούτων οὖν εἰς Μακεδονίαν ἀπαγγελθέν-
 των ἐκβιασθεὶς ὁ Βροῦτος ἔγραψεν Ὀρθησίῳ κτεῖναι
 Γάϊον Ἀντώνιον, ὡς δὴ Βρούτῳ τε καὶ Κικέρωνι τιμω-
 ρῶν, τῷ μὲν ὄντι φίλῳ, τῷ δὲ καὶ κατὰ γένος προσή-
 15 κουτι. Διὰ ταῦθ' ὕστερον Ἀντώνιος Ὀρθησίῳ ἐν Φι-
 λίπποις λαβὼν τῷ μνήματι τοῦ ἀδελφοῦ προσέσφαξε.
 Βροῦτος δὲ τῆς Κικέρωνος τελευτῆς τῇ αἰτίᾳ φησὶν αἰ-
 σχύνεσθαι μᾶλλον ἢ τῷ πάθει συναλγεῖν, ἐγκαλεῖν δὲ
 τοῖς ἐπὶ Ρώμης φίλοις· δουλεύειν γὰρ αὐτῶν αἰτία
 20 μᾶλλον ἢ τῶν τυραννούντων, καὶ καρτερεῖν ὄρῶντας καὶ
 παρόντας ἢ μὴδ' ἀκούειν αὐτοῖς ἀνεκτὸν ἦν. Περαιώ-
 σας δὲ τὸν στρατὸν εἰς Ἀσίαν ἤδη λαμπρὸν ὄντα, ναυτι-
 κὸν μὲν ἐξηρτύετο στόλον ἐν Βιθυνίᾳ καὶ περὶ Κύζικον,
 πεζῇ δ' αὐτὸς ἐπιὼν καθίστατο τὰς πόλεις καὶ τοῖς δυ-
 25 νάσταις ἐχρημάτιζε καὶ πρὸς Κάσσιον ἐπεμπεν εἰς Συ-
 ρίαν ἀπ' Αἰγύπτου μετακαλῶν· οὐ γὰρ ἀρχὴν κτωμέ- 997
 νους αὐτοῦς, ἀλλ' ἐλευθεροῦντας τὴν πατρίδα τὴν δύ-
 ναμιν, ἣ καταλύσουσι τοὺς τυράννους, συνάγοντας πλα-
 νᾶσθαι· δεῖν οὖν μεμνημένους καὶ φυλάττοντας τὴν
 30 ὑπόθεσιν μὴ μακρὰν ἀπηρτῆσθαι τῆς Ἰταλίας, ἀλλ'
 ἐκεῖσε σπεύδειν καὶ βοηθεῖν τοῖς πολίταις. Ἐπακού-
 σαντος δὲ τοῦ Κάσσιου καὶ καταβαίνοντος ἀπήντα· καὶ

περὶ Σμύρναν ἀλλήλοις ἐνετύγγανον ἀφ' οὗ πρῶτον ἐν
 Πειραιεὶ χωρισθέντες ὄρμησαν ὁ μὲν εἰς Συρίαν, ὁ δὲ
 εἰς Μακεδονίαν. Ἦν οὖν ἡδονὴ τε μεγάλη καὶ θάρσος
 αὐτοῖς ἐκ τῆς παρουσίας ἑκατέρῳ δυνάμεως. Ὀρμήσαν-
 τες γὰρ ἐκ τῆς Ἰταλίας ὅμοια φυγάδων τοῖς ἀτιμοτάτοις ἢ
 5 ἀρχήματα καὶ ἄνοπλοι, μὴ ναῦν ἐνήρη, μὴ στρατιώτην
 ἓνα, μὴ πόλιν ἔχοντες, οὐ πολλοῦ πάνυ χρόνου διαγε-
 νομένου συνῆλθον εἰς ταῦτό καὶ ναυσὶ καὶ πεζῷ καὶ ἵπ-
 ποῖς καὶ χρήμασιν ἀξιόμαχοι διαγωνίσασθαι περὶ τῆς
 Ῥωμαίων ἡγεμονίας ὄντες. 10

XXIX. Ἐβούλετο μὲν οὖν ἴσον ἔχειν τιμῆς καὶ παρ-
 ἔχειν ὁ Κάσσιος, ἔφθανε δ' ὁ Βροῦτος ὡς τὰ πολλὰ φοι-
 τῶν πρὸς αὐτὸν ἡλικία τε προὔχοντα καὶ σώματι πονεῖν
 ὁμοίως μὴ δυναμένῳ χρώμενον. Ἦν δὲ δόξα Κάσσιον
 μὲν εἶναι δεινὸν ἐν τοῖς πολεμικοῖς, ὀργῇ δὲ τραχύν καὶ 15
 φόβῳ μᾶλλον ἄρχοντα, πρὸς δὲ τοὺς συνήθεις ὑγρότε-
 ρον τῷ γελοίῳ καὶ φιλοσκόπτῃν· Βροῦτον δὲ λέγουσι
 δι' ἀρετὴν φιλεῖσθαι μὲν ὑπὸ τῶν πολλῶν, ἐρεῖσθαι δ'
 ὑπὸ τῶν φίλων, θαυμάζεσθαι δ' ὑπὸ τῶν ἀρίστων, μι-
 σεῖσθαι δὲ μὴδ' ὑπὸ τῶν πολεμίων, ὅτι πρῶτος ὁ ἀνὴρ 20
 διαφερόντως καὶ μεγαλόφρων καὶ πρὸς πᾶσαν ὀργὴν καὶ
 ἡδονὴν καὶ πλεονεξίαν ἀπαθής, ὄρθιον δὲ τὴν γνώμην
 καὶ ἄκαμπτον ἐστῶσαν ὑπὲρ τοῦ καλοῦ καὶ δικαίου δια-
 φυλάττων. Καὶ μέγιστον ὑπῆρχεν αὐτῷ πρὸς εὐνοίαν
 καὶ δόξαν ἢ τῆς προαιρέσεως πίστις. Οὔτε γὰρ ἐκεῖνος 25
 ὁ μέγας Πομπήϊος, εἰ Καίσαρα καθεῖλεν, ἠλπίζετο βε-
 βαίως προήσεσθαι τοῖς νόμοις τὴν δύναμιν, ἀλλ' αἰεὶ τὰ
 πράγματα καθέξειν ὑπατείας ὀνόματι καὶ δικτατορίας
 ἢ τινος ἄλλης μαλακατέρας ἀρχῆς παραμυθούμενος τὸν
 30 δῆμον· Κάσσιον δὲ τοῦτον, σφοδρὸν ἄνδρα καὶ θυμοειδῆ
 καὶ πολλαχοῦ πρὸς τὸ κερδαλέον ἐκφερόμενον τοῦ δι-
 καίου, παντὸς μᾶλλον ὄντο πολεμεῖν καὶ πλανᾶσθαι

καὶ κινδυνεύειν αὐτῷ τινα δυναστείαν κατασκευαζόμενον, οὐκ ἐλευθερίαν τοῖς πολίταις. Τὰ μὲν γὰρ ἐπιτούτων πρεσβύτερα, Κίνναι καὶ Μάριοι καὶ Κάρβωνες, ἄθλον ἐν μέσῳ καὶ λείαν προθέμενοι τὴν πατρίδα, μόνουχὶ φητῶς ὑπὲρ τυραννίδος ἐπολέμησαν. Βρούτῳ δὲ λέγουσι μὴδὲ τοὺς ἐχθροὺς προσβάλλειν τοιαύτην μεταβολήν, ἀλλ' Ἀντωνίου γε καὶ πολλοὺς ἀκούσαι λέγοντος, ὡς μόνον οἶοιτο Βρούτον ἐπιθέσθαι Καίσαρι προαχθέντα τῇ λαμπρότητι καὶ τῷ φαινομένῳ καλῷ τῆς 10 πράξεως, τοὺς δ' ἄλλους ἐπὶ τὸν ἄνδρα συστήναι μισοῦντας καὶ φθονοῦντας. Ὅθεν Βρούτος οὐ τῇ δυνάμει τοσοῦτον, ὅσον τῇ ἀρετῇ δηλὸς ἐστὶν ἐξ ὧν γράφει πεποιθώς. Γράφει δὲ πρὸς Ἀττικὸν ἤδη τῷ κινδύνῳ πλησιάζων ἐν τῷ καλλίστῳ τῆς τύχης εἶναι τὰ καθ' αὐτόν· ἢ γὰρ νικήσας ἐλευθερώσειν τὸν Ῥωμαίων δῆμον ἢ δουλείας ἀποθανῶν ἀπαλλαγῆσθαι· καὶ τῶν ἄλλων ἀσφαλῶς αὐτοῖς καὶ βεβαίως ἐχόντων ἐν ἄδηλον εἶναι, 15 πότερον βιώσονται μετ' ἐλευθερίας ἢ τεθνήξονται. Μάρκον δ' Ἀντώνιον ἀξίαν φησὶ τῆς ἀνοίας διδόναι δίκην, ὅς ἐν Βρούτοις καὶ Κασσίοις καὶ Κάτωσι συναριθμείσθαι δυνάμενος προσθήκην ἑαυτὸν Ὀκταβίῳ δέδωκε· κἂν μὴ νῦν ἠττηθῆ μετ' ἐκείνου, μικρὸν ὕστερον ἐκείνῳ μαχεῖται. Ταῦτα μὲν οὖν ἀποθεσπίσαι καλῶς πρὸς τὸ μέλλον ἔοικεν.

25 XXX. Ἐν δὲ τῇ Σμύρῃ τότε τῶν χρημάτων, ἃ πολλὰ 998 συνειλόγει Κάσσιος, ἠξίου μεταλαβεῖν· τὰ γὰρ ὄντα κατανηλωκέσαι ναυπηγούμενος στόλον τοσοῦτον, ᾧ πᾶσαν ὑφ' ἑαυτοῖς ἔξουσι τὴν ἐντὸς θάλασσαν. Οὐκ εἶων μὲν οὖν τὸν Κάσσιον οἱ φίλοι διδόναι, λέγοντες ὡς οὐ 30 δίκαιον, ἃ σὺ φειδόμενος διαφυλάττεις καὶ φθόνῳ συναγείς, ἐκείνου λαβόντα δημαγωγεῖν καὶ χαρίζεσθαι τοῖς στρατιώταις· οὐ μὴν ἀλλ' ἔδωκεν αὐτῷ τρίτον μέρος

ἀπάντων. Καὶ πάλιν διαστάντες ἐπὶ τὰς προσηκούσας ἑκατέρῳ πράξεις, Κάσσιος μὲν ἐλὼν Ῥόδου οὐκ ἐπιεικῶς ἐχρήτο τοῖς πράγμασι, καὶ ταῦτα περὶ τὴν εἴσοδον τοῖς προσαγορευούσιν αὐτὸν βασιλέα καὶ κύριον ἀποκρινάμενος· „Οὔτε βασιλεὺς οὔτε κύριος, τοῦ δὲ κυρίου καὶ 5 βασιλέως φονεὺς καὶ κολαστής.“ Βρούτος δὲ Λυκίους ἦται χρήματα καὶ στρατόν. Ἐπεὶ δὲ Ναυκράτης ὁ δημαγωγὸς ἀνέπεισε τὰς πόλεις ἀφίστασθαι καὶ λόφους τινὰς ὡς εἰρξόντες παρόδου τὸν Βρούτον κατελάβοντο, πρῶτον μὲν ἀριστοποιουμένοις αὐτοῖς ἐπέπεμψεν ἱππεῖς, 10 ὑφ' ὧν ἑξακόσιοι διεφθάρησαν, ἔπειτα τὰ χωρία καὶ πόλιντας λαμβάνων ἀπέλυεν ἄνευ λύτρων ἅπαντας ὡς προσαζόμενος εὐνοίᾳ τὸ ἔθνος. Οἱ δ' ἦσαν αὐθάδεις, ἃ μὲν ἐβλάπτοντο πρὸς ὄργην τιθέμενοι, τῆς δ' ἐπιεικειίας καὶ φιλανθρωπίας καταφρονοῦντες, ἄχρι οὗ συνε- 15 λάσας εἰς Ξάνθου αὐτῶν τοὺς μαχιμωτάτους ἐπολιόρκει. Τοῦ δὲ ποταμοῦ παρὰ τὴν πόλιν παραρρέοντος ὑπονηχόμενοι διεδίδρασκον. Ἠλίσκοντο δὲ δικτύων διὰ πόρου καθιεμένων εἰς βυθόν, ὧν τὰ ἄκρα κώδωσι προσηρητημένοις διεσήμαινεν εὐθὺς τὸν ἐνσχεθέντα. Μηχα- 20 ναῖς δὲ τισὶ τῶν Ξανθίων νύκτωρ ἐπιδραμόντων καὶ πῦρ ἐμβαλόντων, ὡς ἀπεκλείσθησαν αἰσθημένων τῶν Ῥωμαίων πρὸς τὸ τεῖχος καὶ πνεῦμα λαμπρὸν ἀνεροπίξεν ἐπὶ τὰς ἐπάλλξεις τὴν φλόγα τῶν ἐγγύς οἰκιῶν ἀντι- 25 λαμβανομένην, δείσας ὁ Βρούτος ὑπὲρ τῆς πόλεως ἐκέλευσε κατασβεννύναι καὶ βοηθεῖν.

XXXI. Τοὺς δὲ Λυκίους δεινὴ τις ἐξαίφνης πρὸς ἀπόνοιαν ὄρμη καὶ λόγου κρείστων κατέσχευεν, ἣν ἂν τις ἔρωτι θανάτου μάλιστα προσεικάσειεν· οἳ γε μετὰ παίδων καὶ γυναικῶν ἐλεύθεροί τε καὶ δοῦλοι καὶ πᾶσα ἡλι- 30 κία τοὺς μὲν πολεμίους πρὸς τὴν φλόγα βοηθοῦντας ἀπὸ τῶν τειχῶν ἔβαλλον, αὐτοὶ δὲ κάλαμον καὶ ξύλα καὶ

πᾶν ὑπέκκαυμα προσφέροντες ἤγον ἐπὶ τὴν πόλιν τὸ πῦρ, ὀρέγοντες αὐτῷ πᾶσαν ὕλην καὶ πάντα τρόπον ἐξερεθίζοντες καὶ συνεκτρέφοντες. Ὡς δ' ἡ φλόξ ὄνειδα καὶ διαζώσασα πανταχόθεν τὴν πόλιν διέλαμψε πολλή, 5 περιπαθῶν ἐπὶ τοῖς γινομένοις ὁ Βροῦτος ἐξῴθεν παρίππευε προθυμούμενος βοηθεῖν, καὶ τὰς χεῖρας ὀρέγων τοῖς Ξανθίοις ἐδεῖτο φείδεσθαι καὶ σώζειν τὴν πόλιν, οὐδενὸς αὐτῷ προσέχοντος, ἀλλὰ πάντα τρόπον ἑαυτοὺς ἀπολλύντων, οὐ μόνον ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, ἀλλὰ 10 καὶ τὰ παιδία τὰ μικρὰ μετὰ κραυγῆς καὶ ἀλαλαγμοῦ τὰ μὲν εἰς τὸ πῦρ ἤλλετο, τὰ δ' ἄνωθεν ἀπὸ τῶν τειχῶν ἐξετραγήλιξεν αὐτά, τὰ δὲ τοῖς ξίφεσι τῶν πατέρων ὑπέβαλλε τὰς σφαγὰς γυμνοῦντα καὶ κελεύοντα παῖειν. Ὡφθη δὲ τῆς πόλεως διαφθοραίσης γυνὴ κρεμαμένη 15 μὲν ἐξ ἀγχόνης, παιδίον δὲ νεκρὸν ἐξηρητημένη τοῦ τραχήλου, λαμπάδι δὲ καιομένη τὴν οἰκίαν ὑφάπτουσα. Καὶ τοῦ θεάματος τραγικοῦ φανέντος ἰδεῖν μὲν οὐχ ὑπέμεινεν ὁ Βροῦτος, ἐδάκρυσεν δὲ ἀκούσας· καὶ γέρας ἐκήρυξε τῶν στρατιωτῶν ὅστις ἂν δυνηθῆ Ἀνίκιον ἄνδρα 20 περισῶσαι. Φασὶ δὲ μόνους ἑκατὸν πεντήκοντα γενέσθαι τοὺς μὴ διαφυγόντας τὸ σωθῆναι. Ξανθιοὶ μὲν οὖν διὰ πολλῶν χρόνων ὥσπερ εἰμαρμένην περίοδον δια-999 φθορᾶς ἀποδιδόντες τὴν τῶν προγόνων ἀνευεώσαντο τῇ τόλμῃ τύχῃ· καὶ γὰρ ἐκεῖνοι τὴν πόλιν ὁμοίως ἐπὶ τῶν 25 Περσικῶν κατακαύσαντες ἑαυτοὺς διέφθειραν.

XXXII. Βροῦτος δὲ τὴν Παταρέων πόλιν ὄρων ἀπισχυριζομένην πρὸς αὐτὸν ὄκνει μὲν ἐπιχειρεῖν καὶ διηπορεῖτο τὴν αὐτὴν δεδιῶς ἀπόνοιαν, ἔχων δὲ γυναῖκας αὐτῶν αἰχμαλώτους ἀφῆκεν ἄνευ λύτρων. Αἱ δ' ἀν- 30 ὄρων τε καὶ πατέρων ἐπιφανῶν οὐσαι διηγούμεναι τὸν Βροῦτον, ὡς ἀνὴρ εἴη σωφρονέστατος καὶ δικαιοτάτος, ἐπεισαν εἶξαι καὶ παραδοῦναι τὴν πόλιν. Ἐκ δὲ τούτου

καὶ πάντες οἱ λοιποὶ προσεχώρησαν ἐπιτρέψαντες ἑαυτοὺς ἐκείνῳ, τυχόντες δὲ χρηστοῦ καὶ παρ' ἐλπίδας εὐγνώμονος, ὅς γε, Κασσίου Ροδίου ὑπὸ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀναγκάσαντος ἰδίᾳ μὲν ὄν ἐκέκτηντο χρυσὸν καὶ ἄργυρον εἰσενεγκεῖν ἅπαντας (ἐξ οὗ συνήχθη περὶ ὄκτα- 5 κισχίλια τάλαντα), δημοσίᾳ δὲ τὴν πόλιν ἄλλοις πεντακοσίοις ξημιώσαντος, αὐτὸς ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα τάλαντα Ἀνκίουσ προξάμενος, ἄλλο δὲ οὐδὲν ἀδικήσας ἀνέξευξεν ἐπ' Ἰωνίας.

XXXIII. Πολλὰ μὲν οὖν ἄξια μνήμης ἔργα καὶ τιμαῖς 10 ἀπεδείξατο καὶ κολάσσει τῶν ἀξίων· ὧ δ' αὐτὸς τε ἤσθη μάλιστα καὶ Ῥωμαίων οἱ κράτιστοι, τοῦτο διηγήσομαι. Πομπηίου Μάγνου προσβαλόντος Αἰγύπτῳ κατὰ Πηλοῦσιον, ὀπηνίκα τὴν μεγάλην ἀρχὴν ἀποβαλὼν ὑπὸ Καίσαρος ἔφυγεν, οἱ τοῦ βασιλέως ἔτι παιδὸς ὄντος ἐπιτρο- 15 πεύοντες ἐν βουλῇ μετὰ τῶν φίλων ἤσαν οὐ κατὰ ταῦτα ταῖς γνώμαις φερόμενοι. Τοῖς μὲν γὰρ ἐδόκει δέχεσθαι, τοῖς δ' ἀπωθεῖν Αἰγύπτου τὸν ἄνδρα. Θεόδοτος δὲ τις Χίος, ἐπὶ μισθῷ ῥητορικῶν λόγων διδάσκαλος τῷ βασιλεῖ συνῶν, ἤξιωμένος δὲ τότε τοῦ συνεδρίου δι' ἐρημίαν 20 ἀνδρῶν βελτιόνων, ἀμφοτέρους διαμαρτάνοντας ἀπέφαινε καὶ τοὺς ἀναλαβεῖν καὶ τοὺς ἀφεῖναι κελεύοντας τὸν Πομπηῖον· ἐν γὰρ εἶναι συμφέρον ἐκ τῶν παρόντων, δεξαμένους ἀποκτεῖναι. Καὶ προσεπέειπε τοῦ λόγου πανόμενος, ὅτι νεκρὸς οὐ δάκνει. Προσθεμένου 25 δὲ τῇ γνώμῃ τοῦ συνεδρίου παράδειγμα τῶν ἀπίστων καὶ ἀπροσδοκῆτων ἐκεῖτο Πομπηῖος Μάγνος, τῆς Θεοδότου ῥητορείας καὶ δεινότητος ἔργον, ὡς αὐτὸς ὁ σοφιστῆς ἔλεγε μεγαλαυχούμενος. Ὀλίγω δ' ὕστερον ἐπελθόντος Καίσαρος, οἱ μὲν δίκας τινύοντες ἀπώλλυντο 30 κακοὶ κακῶς, Θεόδοτος δὲ παρὰ τῆς τύχης χρόνον εἰς ἄδοξον καὶ ἄπορον καὶ πλάνητα βίον ἐπιδαμεισάμενος

τότε Βρούτου επίοντα τὴν Ἀσίαν οὐκ ἔλαθεν, ἀλλ' ἀνα-
χθεῖς καὶ κολασθεῖς ὄνομα τοῦ θανάτου πλεον ἔσχευ ἢ
τοῦ βίου.

XXXIV. Κάσσιον δὲ Βρούτος εἰς Σάρδεις ἐκάλει καὶ
5 προσιόντι μετὰ τῶν φίλων ἀπήντησε· καὶ πᾶς ὁ στρα-
τὸς ὠπλισμένος αὐτοκράτορας ἀμφοτέρους προσηγόρευ-
σεν. Οἷα δ' ἐν πράγμασι μεγάλοις καὶ φίλοις πολλοῖς
καὶ ἡγεμόσιν αἰτιῶν αὐτοῖς πρὸς ἀλλήλους ἐγγενομέ-
νων καὶ διαβολῶν, πρὶν ἕτερόν τι ποιεῖν, εὐθύς ἐκ πο-
10 ρείας καθ' αὐτοὺς ἐν οἰκῆματι γενόμενοι κεκλεισμένων
τῶν θυρῶν καὶ μηδενὸς παρόντος ἐχρῶντο μέμψει πρῶ-
τον, εἴτ' ἐλέγχους καὶ κατηγορίας. Ἐκ δὲ τούτου πρὸς
δάκρυα καὶ παρορησίαν μετὰ πάθους ἐκφερομένων, θαν-
μάζοντες οἱ φίλοι τὴν τραχύτητα τῆς ὀργῆς καὶ τὸν τό-
15 νον, ἔδεισαν μὴ τι ἐκ τούτου γένηται· προσελθεῖν δὲ
ἀπίρητο. Μάρκος δὲ Φαώνιος, ἐραστὴς γεγωνῶς Κά-
τωνος, οὐ λόγῳ μᾶλλον ἢ φορᾷ τινι καὶ πάθει μανικῶ
φιλοσοφῶν, ἐβάδιζεν εἴσω πρὸς αὐτοὺς κωλυόμενος ὑπὸ
τῶν οἰκετῶν. Ἄλλ' ἔργον ἦν ἐπιλαβέσθαι Φαωνίου πρὸς 100
20 ὄτιοῦν ὀρούσαντος· σφοδρὸς γὰρ ἦν ἐν πᾶσι καὶ πρό-
χειρος. Ἐπεὶ τὸ γε βουλευτὴν εἶναι Ῥωμαίων ἑαυτὸν
οὐδενὸς ἄξιον ἠγεῖτο, τῶ δὲ κυνικῶ τῆς παρορησίας πολ-
λάκις ἀφήρει τὴν χαλεπότητα, καὶ τὸ ἄκαιρον αὐτοῦ μετὰ
παιδιᾶς δεχομένων. Βία δὴ τότε τῶν παρόντων διωσά-
25 μενος τὰς θύρας εἰσῆλθε μετὰ πλάσματος φωνῆς ἔπη πε-
ραίνων οἷς τὸν Νέστορα χρώμενον Ὀμηρος πεποίηκεν·
ἀλλὰ πίθεσθ'· ἄμφω δὲ νεωτέρω ἔστων ἐμεῖο,
καὶ τὰ ἐξῆς. Ἐφ' οἷς ὁ μὲν Κάσσιος ἐγέλασεν, ὁ δὲ Βρού-
τος ἐξέβαλεν αὐτὸν ἀπλόκυνα καὶ ψευδόκυνα προσαγο-
30 ρεύων. Οὐ μὴν ἀλλὰ τότε τοῦτο τῆς πρὸς ἀλλήλους δια-
φορᾶς ποιησάμενοι πέρας εὐθύς διελύθησαν. Καὶ Κάσ-
σίου δεῖπνον παρέχοντος ἐκάλει τοὺς φίλους Βρούτος.

Ἦδη δὲ κατακειμένων Φαώνιος ἦκε λελουμένος· μαρ-
τυρομένου δὲ Βρούτου μὴ κεκλημένου αὐτὸν ἦκειν καὶ
κελεύοντος ἀπάγειν ἐπὶ τὴν ἀνωτάτω κλίνην, βία παρ-
ελθὼν εἰς τὴν μέσσην κατεκλίθη· καὶ παιδιᾶν ὁ πότος
ἔσχευ οὐκ ἄχαριν οὐδ' ἀφιλόσοφον. 5

XXXV. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ Βρούτος ἄνδρα Ῥωμαῖον
ἑστρατηγητότα καὶ πεπιστευμένον ὑπ' αὐτοῦ, Λεύκιον
Πέλλαν, Σαρδιανῶν κατηγορούντων ἐπὶ κλοπαῖς δη-
μοσίᾳ καταγνοὺς ἠτίμωσε· καὶ τὸ πρᾶγμα Κάσσιον οὐ
μετρίως ἐλύπησεν. Αὐτὸς γὰρ ὀλίγαις ἡμέραις ἔμπρο- 10
σθεν ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἐλεγχθέντας ἀδικήμασι δύο φίλους
ιδίᾳ νουθετήσας φανερώς ἀφῆκε καὶ διετέλει χρώμενος.
Ὅθεν ἠτιᾶτο τὸν Βρούτον, ὡς ἄγαν ὄντα νόμιμον καὶ
δίκαιον ἐν καιρῷ πολιτείας δεομένῳ καὶ φιλανθρωπίας.
Ὁ δὲ τῶν εἰδῶν τῶν Μαρτίων ἐκέλευεν αὐτὸν μνημο- 15
νεύειν ἐκείνων, ἐν αἷς Καίσαρα ἐκτειναν, οὐκ αὐτὸν
ἄγοντα καὶ φέροντα πάντας ἀνθρώπους, ἀλλ' ἐτέρων
δύναμιν ὄντα ταῦτα πρᾶσσόντων· ὡς, εἴ τις ἔστι πρό-
φασις καλή, μεθ' ἧς ἀμελεῖται τὸ δίκαιον, ἄμεινον ἦν
τοὺς Καίσαρος φίλους ὑπομένειν ἢ τοὺς ἑαυτῶν περιο- 20
ρᾶν ἀδικούντας. Ἐκείνοις μὲν γὰρ ἀνανδρίας, ἀδικίας
δὲ δόξα μετὰ κινδύνων ἡμῖν καὶ πόνων πρόσεστι. Τοι-
αύτη μὲν ἢ τοῦ Βρούτου προαίρεσις ἦν.

XXXVI. Ἐπεὶ δὲ διαβαίνειν ἐξ Ἀσίας ἐμελλον, λέ-
γεται τῶ Βρούτῳ μέγα σημεῖον γενέσθαι. Φύσει μὲν 25
γὰρ ἦν ἐπεγρηγόρος ὁ ἀνὴρ καὶ τὸν ὕπνον εἰς ὀλίγου
χρόνου μόριον ἀσκήσει καὶ σωφροσύνη συνῆγεν, ἡμέρας
μὲν οὐδέποτε κοιμώμενος, νύκτωρ δὲ τοσοῦτον, ὅσον
οὔτε τι πράττειν οὔτε τῷ διαλέγεσθαι, πάντων ἀναπαυ-
ομένων, παρεῖχε. Τότε δὲ τοῦ πολέμου συνεστῶτος ἐν 30
χερσὶν ἔχων τὰς ὑπὲρ τῶν ὄλων πράξεις καὶ τεταμένος
τῇ φροντίδι πρὸς τὸ μέλλον, ὀπηνίκα πρῶτον ἀφ' ἐσπέ-
6*

ρας ἐπινυστάξεις τοῖς σιτίοις, ἤδη τὸ λοιπὸν ἐχρήτο τῇ νυκτὶ πρὸς τὰ κατεπείγοντα τῶν πραγμάτων. Εἰ δὲ συνέλοι καὶ κατοικονομήσεις τὴν περὶ ταῦτα χρεῖαν, ἀνεγίνωσκε βιβλίον μέχρι τρίτης φυλακῆς, καθ' ἣν εἰώθεσαν ἑκατόνταρχοι καὶ χίλιαρχοι φοιτᾶν πρὸς αὐτόν. Ὡς οὖν ἐμελλεν ἐξ Ἀσίας διαβιβάσειν τὸ στρατεύμα, νύξ μὲν ἦν βαθυτάτη, φῶς δ' εἶχεν οὐ πᾶν λαμπρὸν ἢ σκηνή, πᾶν δὲ τὸ στρατόπεδον σιωπῇ κατεῖχεν. Ὁ δὲ συλλογιζόμενός τι καὶ σκοπῶν πρὸς ἑαυτὸν ἔδοξεν αἰσθῆσθαι τινὸς εἰσιόντος. Ἀποβλέψας δὲ πρὸς τὴν εἰσόδου ὄρα δεινὴν καὶ ἀλλόκοτον ὄψιν ἐκφύλου σώματος καὶ φοβεροῦ σιωπῇ παρεστῶτος αὐτῷ. Τολήσας δὲ ἐρέσθαι „Τίς ποτ' ὦν“ εἶπεν „ἀνθρώπων ἢ θεῶν ἢ τί βουλόμενος ἦκεις ὡς ἡμᾶς;“ Ἐποφθέγγεται δ' αὐτῷ τὸ φάσμα „Ὁ σὸς, ὦ Βροῦτε, δαίμων κακός· ὅψι δέ με περὶ Φιλίππους.“ Καὶ ὁ Βροῦτος οὐ διαταραχθεὶς „Ὀψομαι“ εἶπεν.

XXXVII. Ἀφανισθέντος δ' αὐτοῦ τοὺς παῖδας ἐκάλει· μήτε δ' ἀκοῦσαι τινα φωνὴν μήτ' ἰδεῖν ὄψιν φα- 1001
σκόντων, τότε μὲν ἐπηγρύπησεν· ἅμα δ' ἡμέρα τραπόμενος πρὸς Κάσσιον ἔφραζε τὴν ὄψιν. Ὁ δὲ τοῖς Ἐπικούρου λόγοις χρώμενος καὶ περὶ τούτων ἔθος ἔχων διαφάρεσθαι πρὸς τὸν Βροῦτον „Ἡμέτερος οὗτος“ εἶπεν „ὦ Βροῦτε, λόγος, ὡς οὐ πάντα πάσχομεν ἀληθῶς οὐδ' ὁρῶμεν, ἀλλ' ὕψρον μὲν τι χοῆμα καὶ ἀπατηλὸν ἢ αἰσθησις, ἔτι δ' ὀξύτερα ἢ διάνοια κινεῖν αὐτὸ καὶ μεταβάλλειν ἀπ' οὐδενὸς ὑπάρχοντος ἐπὶ πᾶσαν ἰδέαν. Κηρῷ μὲν γὰρ ἔοικεν ἢ τύπωσις, ψυχῇ δ' ἀνθρώπου τὸ πλαττόμενον καὶ τὸ πλάττον ἐχούση τὸ αὐτό, ὅραστα ποι- 30
κίλλειν αὐτὴν καὶ σχηματίζειν δι' ἑαυτῆς ὑπάρχει. Δηλοῦσι δὲ αἱ κατὰ τοὺς ὕπνους τροπαὶ τῶν ὀνείρων, ἃς τρέπεται τὸ φανταστικὸν ἐξ ἀρχῆς βραχείας παντοδαπὰ

καὶ πάθη καὶ εἰδωλα γινόμενον. Κινεῖσθαι δ' αἰεὶ πέφυκε· κινήσεις δ' αὐτῷ φαντασία τις ἢ νόησις. Σοὶ δὲ καὶ τὸ σῶμα ταλαιπωρούμενον φύσει τὴν διάνοιαν ἀφρεῖ καὶ παρατρέπει. Δαίμονας δ' οὐτ' εἶναι πιθανὸν οὐτ' ὄντας ἀνθρώπων ἔχειν εἶδος ἢ φωνὴν ἢ δύναμιν 5
εἰς ἡμᾶς διήκουσαν· ὡς ἐργῶν ἂν ἐβουλόμην, ἵνα μὴ μόνον ὄπλοις καὶ ἵπποις καὶ ναυσὶ τοσαύταις, ἀλλὰ καὶ θεῶν ἀρωγαῖς ἐπεθαρροῦμεν ὀσιωτάτων ἔργων καὶ καλλίστων ἡγεμόνες ὄντες.“ Τοιούτοις μὲν ὁ Κάσσιος ἐπράυνε λόγοις τὸν Βροῦτον. Ἐμβαιόντων δὲ τῶν 10
στρατιωτῶν ἐπὶ τὰς πρώτας σημαίας αἰετοὶ δύο συγκατασηψάντες ὁμοῦ συνδιεκομίζοντο καὶ παρηκολούθουν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν τρεφόμενοι μέχρι Φιλίππων. Ἐκεῖ δ' ἡμέρα μιᾷ πρὸ τῆς μάχης ὤχοντο ἀποπτάμενοι.

XXXVIII. Τὰ μὲν οὖν πλεῖστα τῶν ἐν ποσὶν ἐθνῶν 15
ἐτύγγανεν ὁ Βροῦτος ὑπήκοα πεπονημένος. Εἰ δέ τις ἢ πόλις ἢ δυνάστης παρεῖτο, τότε πάντας προσαγόμενοι μέχρι τῆς κατὰ Θάσον θαλάσσης προῆλθον. Ἐκεῖ δὲ τῶν περὶ Νορβανὸν ἐν τοῖς Στενοῖς λεγομένοις καὶ περὶ τὸ Σύμβολον στρατοπεδεύοντων περιελθόντες αὐτοὺς 20
ἠνάγκασαν ἀποστῆναι καὶ προέσθαι τὰ χωρῖα. Μικροῦ δὲ καὶ τὴν δύναμιν αὐτῶν λαβεῖν ἐδέησαν, ὑπολειπομένου διὰ νόσον Καίσαρος, εἰ μὴ προσεβοήθησεν Ἀντώνιος ὀξύτητι θαυμαστῇ χρησάμενος, ὥστ' ἀπιστεῖν τοὺς περὶ Βροῦτον. Ἦλθε δὲ Καῖσαρ ὕστερον ἡμέραις δέκα 25
καὶ κατεστρατοπέδευσεν ἐναντίον Βροῦτον, Κασσίου δὲ Ἀντώνιος. Τὰ δ' ἐν μέσῳ τῶν στρατοπέδων πεδία Ῥωμαῖοι κάμπους Φιλίππους καλοῦσι· καὶ μέγισται τότε Ῥωμαίων δυνάμεις ἀλλήλαις συνεφέροντο. Πλήθει μὲν οὖν οὐ παρ' ὀλίγον ἐλείποντο τῶν περὶ Καίσαρα, κόσμῳ 30
δ' ὄπλων καὶ λαμπρότητι θαυμαστὸν ἐξεφάνη τὸ Βροῦτον στρατεύμα. Χρυσὸς γὰρ ἦν αὐτοῖς τὰ πλεῖστα τῶν

ὄπλων καὶ ἄργυρος ἀφειδῶς καταχορηγηθεῖς, καίπερ εἰς τᾶλλα τοῦ Βρούτου σώφροσι διαίτη καὶ κεκολασμένη χρῆσθαι τοὺς ἡγεμόνας ἐθίζοντος. Τὸν δ' ἐν χειρὶ καὶ περὶ τὸ σῶμα πλοῦτον ᾤετό τι καὶ φρονήματος παρέχειν
5 τοῖς φιλοτιμοτέροις, τοὺς δὲ φιλοκερδεῖς καὶ μαχιμωτέ-
ρους ποιεῖν, ὥσπερ κτημάτων τῶν ὄπλων περιεχομένους.

XXXIX. Οἱ μὲν οὖν περὶ Καίσαρα καθαροὺν ἐν τῷ χάρακι ποιησάμενοι μικρὸν τι σίτου καὶ δραχμὰς κατ' ἄνδρα πέντε διένειμαν εἰς θυσίαν, οἱ δὲ περὶ Βρούτου
10 καταγρόντες αὐτῶν τῆς ἀπορίας ἢ μικρολογίας πρώτου μὲν ἐν ὑπαίθρῳ τὸν στρατόν, ὥσπερ ἔθος ἐστίν, ἐκά-
θησαν, ἔπειθ' ἱερείων πλήθη κατὰ λόχους καὶ δραχμὰς ἐκάστῳ πεντήκοντα διαδόντες εὐνοία καὶ προθυμία τῆς
δυνάμεως πλέον εἶχον. Οὐ μὴν ἀλλὰ σημεῖον ἐν τῷ
15 καθαροῦ μοχθηρὸν ἔδοξε Κασσίῳ γενέσθαι. Τὸν γὰρ 1002
στέφανον αὐτῷ κατεστραμμένον ὁ ῥαβδούχος προσή-
νεγκε. Λέγεται δὲ καὶ πρότερον ἐν θεᾷ τινὶ καὶ πομπῇ
χρυσῆν Κασσίου Νίκην διαφερομένην πεσεῖν ὀλισθόντος
τοῦ φέροντος. "Ἐτι δ' ὄρνεά τε σαρκοφάγα πολλὰ κατ'
20 ἡμέραν ἐπεφαίνετο τῷ στρατοπέδῳ καὶ μελισσῶν ὄψθη-
σαν ἔσμοι συνιστάμενοι περὶ τόπον τινὰ τοῦ χάρακος
ἐντός, ὃν ἐξέκλεισαν οἱ μάντις ἀφοσιούμενοι τὴν δεισι-
δαιμονίαν ἀτρέμα καὶ τὸν Κάσσιον αὐτὸν ὑποφέρουσαν
ἐκ τῶν Ἐπικούρου λόγων, τοὺς δὲ στρατιώτας παντά-
25 πασι δεδουλωμένην. "Ὅθεν οὐδ' ἦν πρόθυμος διὰ μά-
χης ἐν τῷ παρόντι γενέσθαι τὴν κρίσιν, ἀλλὰ τρίβειν
ἡξίου χρόνῳ τὸν πόλεμον ἐρωμένους χρήμασιν, ὄπλων
δὲ καὶ σωμάτων πλήθει λειπομένους. Βρούτος δὲ καὶ
πρότερον ἔσπευδε τῷ ταχίστῳ τῶν κινδύνων διακριθεῖς
30 ἢ τῇ πατρίδι τὴν ἐλευθερίαν ἀναλαβεῖν ἢ πάντας ἀν-
θρώπους ἐνοχλουμένους δαπάναις καὶ στρατείαις καὶ
προστάγμασιν ἀπαλλάξαι κακῶν, καὶ τότε τοὺς περὶ

αὐτὸν ἱππεῖς ὄρων ἐν τοῖς προάγωσι καὶ ταῖς ἀψιμαχίαις
εὐημεροῦντας καὶ κρατοῦντας ἐξῆρτο τὸ φρόνημα· καὶ
τινες αὐτομολίαι γενόμεναι πρὸς τοὺς πολεμίους καὶ
διαβολαὶ κατ' ἐτέρων καὶ ὑπόνοιαι πολλοὺς τῶν Κασ-
σίου φίλων μετέστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ πρὸς Βρούτον. 5
Εἰς δὲ τῶν Βρούτου φίλων Ἀτίλλιος ἠναντιοῦτο, τὸν γε
χειμῶνα περιμεῖναι κελεύων. Ἐρομένου δὲ τοῦ Βρού-
του, τίνοι βελτίων ἔσεσθαι νομίζει μετ' ἐνιαυτόν, „Εἰ μη-
δέν“ εἶπεν „ἄλλο, πλείω βιώσομαι χρόνον.“ Πρὸς τοῦ-
το Κάσσιος ἐδυσχέρανε, καὶ τοῖς ἄλλοις προσέκρουσεν 10
οὐ μετρίως ὁ Ἀτίλλιος. Ἐδέδοκτο δὲ μάχεσθαι τῇ
ὑστεραία.

XI. Καὶ Βρούτος μὲν ἐν ἐλπίσι καλαῖς καὶ λογισμοῖς
φιλοσόφοις γενόμενος παρὰ τὸ δεῖπνον ἀνεπαύετο· Κάσ-
σιου δὲ Μεσσάλας φησὶ δειπνεῖν τε κατ' ἑαυτὸν ὀλίγους 15
τῶν συνήθων παραλαβόντα καὶ σύννουν ὀρᾶσθαι καὶ
σιωπηλόν, οὐ φύσει τοιοῦτον ὄντα· παυσάμενου δὲ τοῦ
δειπνον λαβόμενον τῆς χειρὸς αὐτοῦ σφόδρα τοσοῦτον
εἶπεῖν, ὥσπερ εἰώθει φιλοφρονούμενος, Ἑλληνικῇ φω-
νῇ „Μαρτύρομαι σε, Μεσσάλα, ταῦτά Πομπηῖα Μάγνῳ 20
πάσχειν, ἀναγκαζόμενος διὰ μιᾶς μάχης ἀναρροῖψαι τὸν
περὶ τῆς πατρίδος κύβον. Ἀγαθὴν μέντοι ψυχὴν ἔχω-
μεν εἰς τὴν τύχην ἀφορῶντες, ἢ, κἂν βουλευσώμεθα
κακῶς, ἀπιστεῖν οὐ δίκαιον.“ Ταῦτα εἰπόντα φησὶν ὁ
Μεσσάλας τελευταία πρὸς αὐτὸν ἀσπάσασθαι τὸν Κάσ- 25
σιον· εἶναι δὲ κεκλημένος εἰς τὴν ὑστεραίαν ἐπὶ δεῖπνον
ὑπ' αὐτοῦ γενέθλιον οὔσαν. Ἄμα δ' ἡμέρᾳ προῦκειτο
μὲν τῷ Βρούτου χάρακι καὶ τῷ Κασσίου σύμβολον ἀγῶ-
νος φοινικιοῦς χιτῶν, αὐτοὶ δὲ συνῆλθον εἰς τὸ μέσον
τῶν στρατοπέδων καὶ λέγει Κάσσιος· „Εἴη μὲν, ὥ 30
Βρούτε, νικᾶν καὶ συνεῖναι τὸν πάντα χρόνον ἀλλήλοις
εὐ πράξαντας· ἐπεὶ δὲ τὰ μέγιστα τῶν ἀνθρωπίνων ἀδη-

λότατα καὶ τῆς μάχης παρὰ γνώμην κριθείσης οὐ ῥάδιον αὐθις ἀλλήλους ἰδεῖν, τί γινώσκεις περὶ φυγῆς καὶ τελευτῆς;“ Καὶ ὁ Βροῦτος ἀπεκρίνατο· „Νέος ὢν ἐγώ, Κάσσιε, καὶ πραγμάτων ἀπειρος οὐκ οἶδ’ ὅπως ἐν φιλο-
 5 σοφίᾳ λόγον ἀφήκα μέγαν. Ἡττιασάμην Κάτωνα δια-
 χρησάμενον ἑαυτὸν, ὡς οὐχ ὄσιον οὐδ’ ἀνδρὸς ἔργον ὑποχωρεῖν τῷ δαίμονι καὶ μὴ δέχεσθαι τὸ συμπίπτον ἀδεῶς, ἀλλ’ ἀποδιδράσκειν. Νυνὶ δ’ ἄλλοτος ἐν ταῖς τύχαις γίνομαι· καὶ θεοῦ καλῶς τὰ παρόντα μὴ βρα-
 10 βεύσαντος οὐ δέομαι πάλιν ἄλλας ἐλπίδας ἐξελέγχειν καὶ παρασκευάς, ἀλλ’ ἀπαλλάξομαι τὴν τύχην ἐπαινῶν·
 Μαρτίαις εἰδοῖς δοῦς τῇ πατρίδι τὸν ἑμαυτοῦ βίον ἄλ-
 λον ἔζησα δι’ ἐκείνην ἐλεύθερον καὶ ἐνδοξον.“ Ἐπὶ τού-
 τοις Κάσσιος ἐμειδίασε καὶ τὸν Βροῦτον ἀσπασάμενος 1003
 15 „Ταῦτα“ ἔφη „φρονοῦντες ἴωμεν ἐπὶ τοὺς πολεμίους.
 Ἡ γὰρ νικήσομεν ἢ νικῶντας οὐ φοβηθησόμεθα.“ Μετὰ
 ταῦτα περὶ τάξεως αὐτοῖς λόγος ἐγένετο τῶν φίλων παρ-
 όντων. Καὶ Βροῦτος ἠτείτο Κάσσιον αὐτὸς ἠγεῖσθαι
 τοῦ δεξιοῦ κέρατος, ὃ δι’ ἐμπειρίαν καὶ ἡλικίαν μᾶλλον
 20 ᾔφροντο Κασσίῳ προσήκειν. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῦτο Κάσ-
 σιος ἔδωκε καὶ τῶν ταγμάτων τὸ μαχιμώτατον ἔχοντα
 Μεσσάλαν ἐκέλευσεν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ καταστῆναι. Καὶ
 Βροῦτος εὐθύς ἐξῆγε τοὺς ἵππεῖς κεκοσμημένους δια-
 πρεπῶς, καὶ τὸ πεζὸν οὐ σχολαίτερον παρενέβαλλεν.
 25 XLI. Ἐτυχον δ’ οἱ περὶ Ἀντώνιον ἀπὸ τῶν ἐλῶν,
 οἷς περιεστρατοπέδευον, ἐμβάλλοντες τάφρους εἰς τὸ
 πεδίον καὶ τὰς ἐπὶ θάλασσαν ὁδοὺς τοῦ Κασσίου περι-
 κόπτοντες. Ἐφήδρευε δὲ Καῖσαρ, οὐ παρὼν αὐτὸς δι’
 ἀσθένειαν, ἀλλ’ ἡ δύναμις, οὐ πάνυ μαχεῖσθαι προσδο-
 30 κῶσα τοὺς πολεμίους, ἀλλὰ μόνον ἐκδρομαῖς χρῆσθαι
 πρὸς τὰ ἔργα καὶ βέλεσιν ἐλαφροῖς καὶ θοροῦβοις τοὺς
 ὀρούσσοντας ἐπιταράσσειν· καὶ τοῖς ἀντιτεταγμένοις οὐ

προσέχοντες ἐθαύμαζον τὴν περὶ τὰς τάφρους κραυγὴν
 ἄσσημον οὔσαν καὶ πολλὴν προσφερομένην. Ἐν τούτῳ
 γραμματεῖων τε παρὰ Βρούτου τοῖς ἠγεμόσι φοιτῶντων,
 ἐν οἷς ἦν τὸ σύνθημα γεγραμμένον, αὐτοῦ τε παρεξιόν-
 5 τος ἵππῳ τὰ τάγματα καὶ παραθαρρύνοντος, ὀλίγοι μὲν
 ἔφθασαν ἀκοῦσαι τὸ σύνθημα παρεγγυώμενον, οἱ δὲ
 πλείστοι μὴ προσμείναντες ὀρμῇ μιᾷ καὶ ἀλαλαγμῷ προσ-
 εφέροντο τοῖς πολεμίοις. Γενομένης δὲ δι’ ἀταξίαν ταύ-
 την ἀνωμαλίας καὶ διασπασμοῦ τῶν ταγμάτων τὸ Μεσ-
 σάλα πρῶτον, εἶτα τὰ συνεξενγμένα παρήλλαττε τὸ Καί-
 10 σαρος ἀριστερόν· καὶ βραχέα τῶν ἐσχάτων διγόντες καὶ
 καταβαλόντες οὐ πολλοὺς, ἀλλ’ ὑπερκεράσαντες, ἐμπί-
 πτουςιν εἰς τὸ στρατόπεδον. Καὶ Καῖσαρ μὲν, ὡς αὐ-
 τὸς ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν ἱστορεῖ, τῶν φίλων τινὸς Ἀρ-
 τωρίου Μάρκου καθ’ ὑπνον ἰδόντος ὅψιν κελεύουσιν 15
 ἐκστῆναι Καίσαρα καὶ μετελθεῖν ἐκ τοῦ χάρακος, ἔφθασε
 μικρὸν ὑπεκκομισθεὶς ἔδοξέ τε τεθνάναι. Τὸ γὰρ φο-
 ρεῖον κενὸν ἀκουστίως καὶ ὑβροῖς βάλλοντες διήλασαν.
 Ἦν δὲ φόνος ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῶν ἀλισκομένων, καὶ
 20 δισχίλιοι Λακεδαιμονίων ἦγοντες ἐπίκουροι νεωστὶ συγ-
 κατεκόπησαν.

XLII. Οἱ δὲ μὴ κνκλωσάμενοι τοὺς Καίσαρος, ἀλλὰ
 συμπεσόντες, ῥαδίως μὲν ἀπετρέψαντο τεταραγμένους
 καὶ διέφθειραν ἐν χεροῖν τρία τάγματα, καὶ συνεισέπεσον
 εἰς τὸ στρατόπεδον τοῖς φεύγουσιν ὑπὸ ῥύμης τοῦ κρα-
 25 τεῖν συνενεχθέντες, μεθ’ ἑαυτῶν ἔχοντες τὸν Βροῦτον·
 ὃ δ’ οὐ συνείδον οἱ νικῶντες ἐδείκνυε τοῖς ἠττημένοις
 ὁ καιρὸς. Εἰς γὰρ τὰ γυμνά καὶ παραρρηγνύμενα τῆς
 ἐναντίας φάλαγγος, ἢ τὸ δεξιὸν ἀπεσπίασθη πρὸς τὴν
 δίωξιν, ὠσάμενοι τὸ μὲν μέσον οὐκ ἐξέωσαν, ἀλλ’ ἀγῶνι 30
 μεγάλῳ συνείχοντο, τὸ δ’ εὐώνυμον ἀταξία καὶ ἀγνοία
 τῶν γενομένων ἐτρέψαντο καὶ καταδιώξαντες εἰς τὸν

χάρακα διεπόρθουν οὐδετέρου τῶν αὐτοκρατόρων παρ-
 όντος. Ἀντώνιος τε γάρ, ὡς φασι, ἐκκλίνας ἐν ἀρχῇ
 τὴν ἐφοδὸν εἰς τὸ ἔλος ἀνεχώρησε, καὶ Καῖσαρ οὐδαμοῦ
 φανερός ἦν ἐκπεσῶν τοῦ χάρακος, ἀλλὰ Βρούτῳ τινὲς
 5 ὡς ἀνηρηκότες αὐτὸν ἐπεδείκνυον ἡμαγμένα τὰ ξίφη,
 φράζοντες ἰδέαν ἣν εἶχε καὶ ἡλικίαν. Ἦδη δὲ τὸ μέ-
 σον ἐξεώκει φόνῳ πολλῷ τοὺς ἀντιτεταγμένους, καὶ παν-
 τελῶς ἐδόκει κρατεῖν ὁ Βρούτος, ὡς περὶ ὁ Κάσσιος κρα-
 τεῖσθαι. Καὶ τοῦτο μόνον αὐτῶν διέφθειρε τὰ πράγμα-
 10 τα, τοῦ μὲν ὡς νικῶντι Κασσίῳ μὴ βοηθήσαντος, τοῦ δὲ
 Βρούτου ὡς ἀπολωλῶτα μὴ περιμείναντος· ἐπεὶ τῆς γε-
 νικῆς ὄρον ὁ Μεσσάλας τίθεται τὸ τρεῖς αἰτούς καὶ πολ-
 λά σημεῖα λαβεῖν τῶν πολεμίων, ἐκείνους δὲ μηδέν. 1004
 Ἀναχωρῶν δ' ὁ Βρούτος ἤδη διαπεπορθημένων τῶν Καί-
 15 σαρος ἐθαύμασε τὸ Κασσίου στρατήγιον οὐχ ὄρων ὑψη-
 λόν, ὡς περὶ εἰώθει, περιφαινόμενον, οὐδὲ τᾶλλα κατὰ
 χάραν· ἐρήριπτο γὰρ εὐθύς τὰ πλείστα καὶ κατέσπαστο
 τῶν πολεμίων ἐμπεσόντων. Ἄλλ' οἱ δοκοῦντες ὀξύτερον
 βλέπειν τῶν ἐταίρων ἐφραζον αὐτῷ πολλὰ μὲν ὄραν
 20 κράνη λάμποντα, πολλοὺς δ' ἀργυροῦς θυρεοὺς ἐν τῷ
 χάρακι τοῦ Κασσίου διαφερομένους· οὐκ οὐκ δοκεῖν αὐ-
 τοῖς οὔτ' ἀριθμὸν οὔθ' ὄπλισμὸν εἶναι τῶν ἀπολελειμ-
 μένων φυλάκων· οὐ μὴν οὐδὲ πλῆθος ἐπέκεινα φαίνε-
 σθαι νεκρῶν ὅσον εἰκὸς ἦν νεκρημένων κατὰ κράτος
 25 ταγμάτων τοσούτων. Ταῦτα πρῶτον ἐννοίαν κατέστησε
 τῷ Βρούτῳ τοῦ συμπτώματος· καὶ καταλιπὼν φρουρὰν
 ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῶν πολεμίων ἀνεκαλεῖτο τοὺς διώ-
 κοντας καὶ συνήγεν ὡς Κασσίῳ βοηθήσων.

XLIII. Ἐπέπρακτο δ' οὕτω τὰ κατ' αὐτόν. Οὔτε
 30 τὴν πρώτην ἐκδρομὴν τῶν περὶ Βρούτον ἠδέως εἶδεν
 ἄνευ συνθήματος καὶ προστάγματος γενομένην, οὔθ'
 ὅτε κρατοῦντες εὐθύς ὤρμησαν ἐφ' ἀρπαγὴν καὶ ὠφέ-

λειαν τοῦ περιεῖναι καὶ κυκλοῦσθαι τοὺς πολεμίους ἀμε-
 λήσαντες ἤρεσκεν αὐτῷ τὰ πραττόμενα. Μελλήσει δέ
 τινι καὶ διατριβῇ μᾶλλον ἢ προθυμίᾳ καὶ λογισμῷ στρα-
 τηγῶν ὑπὸ τοῦ δεξιῦ τῶν πολεμίων περιλαμβάνετο·
 καὶ τῶν ἰππέων εὐθύς ἀπορραγέντων φυγῇ πρὸς τὴν 5
 θάλασσαν ὄρων καὶ τοὺς πεζοὺς ἐνδιδόντας ἐπειρᾶτο
 κατέχειν καὶ παρακαλεῖν. Ἐνὸς δὲ σημειοφόρου φεύ-
 γοντος ἀφαρπάσας τὸ σημεῖον ἐπήξε πρὸ τῶν ποδῶν,
 μηδὲ τῶν περὶ τὸ σῶμα τεταγμένων αὐτοῦ προθύ-
 μως ἐτι συμμερόντων. Οὔτω δὲ βιασθεῖς ἀνεχώρησε μετ' 10
 ὀλίγων ἐπὶ λόφον ἔχοντα πρὸς τὸ πεδῖον σιοπάς. Ἄλλ'
 αὐτὸς μὲν οὐδὲν κατείδεν ἢ μόλις τὸν χάρακα πορθού-
 μενον, ἦν γὰρ ἀσθενὴς τὴν ὄψιν, οἱ δὲ περὶ αὐτὸν ἰπ-
 πεῖς ἐώρων πολλοὺς προσελαύνοντας, οὓς ὁ Βρούτος
 ἐπεμψεν. Εἶκασε δ' ὁ Κάσσιος πολεμίους εἶναι καὶ διώ- 15
 κειν ἐπ' αὐτόν. Ὅμως δὲ τῶν παρόντων ἕνα Τιτίμιον
 ἀπέστειλε κατοφόμενον. Οὗτος οὐκ ἔλαθε τοὺς ἰππέας
 προσιῶν, ἀλλ', ὡς εἶδον ἄνδρα φίλον καὶ Κασσίῳ πι-
 στόν, ἀλαλάξαντες ὑφ' ἠδονῆς οἱ μὲν συνήθεις ἠσπά-
 ζοντό τε καὶ ἐδεξιούντο καταπηδῶντες ἀπὸ τῶν ἵππων, 20
 οἱ δ' ἄλλοι περὶ αὐτὸν ἐν κύκλῳ περιελαύνοντες ἅμα
 παιᾶνι καὶ πατάγῳ διὰ χαρᾶς ἀμετρίαν τὸ μέγιστον ἀπ-
 ειργάσαντο κακόν. Ἔδοξε γὰρ ὁ Κάσσιος ἀληθῶς ὑπὸ
 τῶν πολεμίων ἔχεσθαι τὸν Τιτίμιον. Καὶ τοῦτο δὲ φή-
 σασ „Φιλοψυχοῦντες ἀνεμείναμεν ἄνδρα φίλον ἀρπαξό- 25
 μενον ὑπὸ τῶν πολεμίων ἰδεῖν,“ ἀπεχώρησεν εἰς τινα
 σκηνὴν ἐρημον ἕνα τῶν ἀπελευθέρων ἐφελκυσάμενος,
 Πίνδαρον, ὃν ἐκ τῶν κατὰ Κράσσου ἀτυχημάτων ἐπὶ
 ταύτην εἶχε τὴν ἀνάγκην ὑφ' αὐτοῦ παρεσκευασμένον.
 Ἄλλὰ Πάρθους μὲν διέφυγε, τότε δὲ τὰς χλαμύδας ἐπὶ 30
 τὴν κεφαλὴν ἀναγαγὼν καὶ γυμνώσας τὸν τράχηλον ἀπο-
 κόψαι παρέσχεν. Εὐρέθη γὰρ ἡ κεφαλὴ δίχα τοῦ σώ-

ματος. Τὸν δὲ Πίνδαρον οὐδεὶς εἶδεν ἀνθρώπων μετὰ τὸν φόνον, ἐξ οὗ καὶ παρέσχευ ἐνίοις δόξαν ἀνελεῖν τὸν ἄνδρα μὴ κελευσθεῖς. Ὀλίγω δ' ὕστερον οἱ δ' ἱππεῖς ἐγένοντο φανεροὶ καὶ Τιτίσιος ἐστεφανωμένος ὑπ' αὐτῶν ἀνήει πρὸς Κάσσιον. Ὡς δὲ κλαυθμῷ καὶ βοῇ τῶν φίλων ὀδυρομένων καὶ δυσφορούντων ἐγνώ τὸ πάθος τοῦ στρατηγοῦ καὶ τὴν ἄγνοιαν, ἐσπίασατο τὸ ξίφος καὶ πολλὰ κακίστας τῆς βραδυτῆτος ἑαυτὸν ἀπέσφαξε.

XLIV. Βροῦτος δὲ τὴν μὲν ἤτταν ἐγνωκῶς τοῦ Κασίου προσήλαυσε, τὸν δὲ θάνατον ἐγγὺς ἤδη τοῦ χάρακος ἤκουσε. Καὶ τὸ μὲν σῶμα περικλαύσας, καὶ προσ- 1005 αγορεύσας ἔσχατον ἄνδρα Ῥωμαίων τὸν Κάσσιον, ὡς οὐκ ἔτι τῇ πόλει τηλικούτου φρονήματος ἐγγενέσθαι δυναμένου, περιέστειλε καὶ ἀπέπεμψεν εἰς Θάσον, ὡς μὴ 15 σύγχυσιν αὐτόθι παράσχοι κηδευόμενον. Αὐτὸς δὲ τοὺς στρατιώτας συναγαγὼν παρεμυθήσατο· καὶ πάντων ὁρῶν ἀπεστερημένους τῶν ἀναγκαίων ὑπέσχετο κατ' ἄνδρα δισχιλίας δραχμᾶς ἀντὶ τῶν ἀπολωλότων. Οἱ δὲ πρὸς τε τοὺς λόγους ἀνεθάρρησαν αὐτοῦ καὶ τῆς δωρεᾶς 20 ἐθαύμασαν τὸ μέγεθος· καὶ μετὰ βοῆς προὔπεμψαν ἀπίοντα, μεγαλύνοντες ὡς μόνου ἀήττητον ἐν τῇ μάχῃ τῶν τεσσάρων αὐτοκρατόρων γεγενημένον. Ἐμαρτύρει δὲ τὸ ἔργον, ὅτι τῇ μάχῃ περιέσεσθαι καλῶς ἐπίστευεν. Ὀλίγοις γὰρ τάγμασιν ἅπαντας ἐτρέφατο τοὺς ἀντιστάν- 25 τας. Εἰ δὲ πᾶσιν ἐχρήσατο πρὸς τὴν μάχην καὶ μὴ παρελθόντες οἱ πλεῖστοι τοὺς πολεμίους ἐπὶ τὰ τῶν πολεμίων ὥρμησαν, οὐδὲν ἂν ἐδόκει μέρος αὐτῶν ἀπολιπεῖν ἀήττητον.

XLV. Ἐπεσον δὲ τούτων μὲν ὀκτακισχίλιοι σὺν τοῖς 30 στρατευομένοις οἰκέταις, οὓς Βρίγας ὁ Βροῦτος ὠνόμαξε· τῶν δ' ἐναντίων Μεσσάλας φησὶν οἶεσθαι πλείους ἢ διπλασίους. Διὸ καὶ μᾶλλον ἠθύμουν ἐκεῖνοι πρὶν ἢ Κασ-

σίου θεράπων ὄνομα Δημήτριος ἀφίκετο πρὸς Ἀντώνιον ἐσπέρας εὐθύς ἀπὸ τοῦ νεκροῦ τὰς χλαμύδας λαβὼν καὶ τὸ ξίφος. Ὡν κομισθέντων οὕτως ἐθάρρησαν, ὥστε ἅμ' ἡμέρα προάγειν ὀπλισμένην ἐπὶ μάχῃ τὴν δύναμιν. Βροῦτῳ δὲ τῶν στρατοπέδων ἐκατέρου σαλεύοντος ἐπι- 5 σφαλῶς (τὸ μὲν γὰρ αὐτοῦ καταπεπλησμένον αἰχμαλώτων ἐδεῖτο φυλακῆς ἀκριβοῦς, τὸ δὲ Κασσίου τὴν μεταβολὴν τοῦ ἄρχοντος οὐ θάδῳς ἔφερεν, ἀλλὰ καὶ φθόνου τι καὶ μίσους ἠττημένοις ἐνῆν αὐτοῖς πρὸς τὸ νενικη- 10 κός), ὀπλίσει μὲν ἔδοξε τὸ στράτευμα, μάχης δ' ἀπέσχετο. Τῶν δ' αἰχμαλώτων τὸ μὲν δουλικὸν πλῆθος ἐν-ειλούμενον ὑπόπτως τοῖς ὀπλοῖς ἐκέλευσεν ἀναιρεθῆναι, τῶν δ' ἐλευθέρων τοὺς μὲν ἀπέλυε φάσκων ὑπὸ τῶν πολεμίων μᾶλλον ἠλωκέναι [αὐτοῦς] καὶ παρ' ἐκεί- 15 νοις αἰχμαλώτους εἶναι καὶ δούλους, παρ' αὐτῷ δ' ἐλευθέρους καὶ πολίτας· ὡς δὲ τοὺς φίλους ἐώρα καὶ τοὺς ἠγεμόνας ἀδιαλλάκτως ἔχοντας ἀποκρύπτων καὶ συνεκπέμπων ἔσωξεν. Ἦν δέ τις Βολούμιος μῆμος καὶ Σακουλλίων γελωτοποιὸς ἠλωκότες, οὓς ἐν οὐδενὶ λόγῳ τι- 20 θεμένου τοῦ Βροῦτου προσάγοντες οἱ φίλοι κατηγοροῦν ὡς οὐδὲ νῦν τοῦ λέγειν καὶ σκώπτειν πρὸς ὕβριν αὐτῶν ἀπεχομένους. Ἐπεὶ δὲ Βροῦτος μὲν ἐσίγα πρὸς ἐτέροις ὦν φροντίσι, Μεσσάλας δὲ Κορβίνος ἐδικαίου πληγαῖς κολασθέντας ἐπὶ σκηνῆς γυμνοὺς ἀποδοθῆναι τοῖς στρα- 25 τηγοῖς τῶν πολεμίων, ὅπως εἰδῶσιν, οἷων δέονται στρατευόμενοι συμποτῶν καὶ συνήθων, ἐνιοὶ μὲν τῶν παρόντων ἐρέλασαν, Πόπλιος δὲ Κάσκιος ὁ πρῶτος Καίσαρα πατάξας „Οὐ καλῶς“ ἔφη „τεθνηκότι Κασσίῳ παίζον- 30 τες καὶ γελωτοποιοῦντες ἐναγίζομεν· σὺ δέ“ εἶπεν „ὦ Βροῦτε, δείξεις, ὅπως ἔχεις μνήμης πρὸς τὸν στρατηγὸν ἢ κολάσας ἢ φυλάξας τοὺς χλευασομένους καὶ κακῶς ἐροῦντας αὐτόν.“ Πρὸς τοῦτο Βροῦτος εὖ μάλα δυσχε-

ράνας „Τί οὖν“ εἶπεν „ἐμοῦ πυνθάνεσθε, Κάσκα, καὶ οὐ πράττετε τὸ δόξαν ὑμῖν;“ Ταύτην ἐκεῖνοι τὴν ἀπόκρισιν συγκατάθεσιν ποιησάμενοι κατὰ τῶν ἀθλίων ἀνθρώπων, διέφθειραν αὐτοὺς ἀπαγαρόντες.

5 XLVI. Ἐκ τούτου τὴν δωρεὰν ἀπέδωκε τοῖς στρατιώταις, καὶ μικρὰ μεμψάμενος ἐπὶ τῷ τὸ σύνθημα μὴ λαβόντας ἄνευ παραγγέλματος ἀτακτότερον ἐναλέσθαι τοῖς πολεμίοις ὑπέσχετο καλῶς ἀγωνισαμένοις δύο πό-
10 15 20 25 30
λεις εἰς ἀρπαγὴν καὶ ὠφέλειαν ἀνήσειν, Θεσσαλονίκην καὶ Λακεδαίμονα. Τοῦτο τῷ Βρούτου βίῳ μόνον ἐνεστὶ τῶν ἐγκλημάτων ἀναπολόγητον, εἰ καὶ πολὺ τούτων δεινότερα νικητήρια τοῖς στρατευομένοις Ἀντώνιος καὶ Καῖσαρ ἐξέτισαν, ὀλίγου δεῖν πάσης Ἰταλίας τοὺς παλαιοὺς οἰκήτορας ἐξελάσαντες, ἵνα χώραν ἐκεῖνοι καὶ πόλεις τὰς μὴ προσηκούσας λάβωσιν. Ἀλλὰ τούτοις μὲν ἄρχειν καὶ κρατεῖν ὑπέκειτο τοῦ πολέμου τέλος, Βρούτῳ δὲ διὰ δόξαν ἀρετῆς οὔτε νικᾶν οὔτε σώζεσθαι συνεχωρεῖτο παρὰ τῶν πολλῶν ἢ μετὰ τοῦ καλοῦ καὶ δικαίου, καὶ ταῦτα Κασσίου τεθνηκότος, ὃς αἰτίαν εἶχε καὶ Βρούτου ἐνάγειν εἰς ἕνια τῶν βιαιοτέρων. Ἀλλ' ὥσπερ ἐν πλῶ πηδαλίου συντριβέντος ἕτερα ξύλα προσηλοῦν καὶ προσαρμόττειν ἐπιχειροῦσιν, οὐκ εὖ μὲν, ἀναγκαῖα δέ, μαχόμενοι πρὸς τὴν χρείαν, οὕτω Βρούτος ἐν δυνάμει τοσαύτῃ καὶ μετεώροις πράγμασιν οὐκ ἔχων ἰσορρο-
25 30
ποῦντα στρατηγὸν ἠναγκάζετο χρῆσθαι τοῖς παροῦσι καὶ πολλὰ πράσσειν καὶ λέγειν τῶν ἐκεῖνοις δοκούντων. Ἐδόκει δ' ὅσα τοὺς Κασσίου στρατιώτας ὦντο βελτίους παρέξειν· δυσμεταχείριστοι γὰρ ἦσαν, ἐν μὲν τῷ στρατοπέδῳ δι' ἀναρχίαν θρασυνόμενοι, πρὸς δὲ τοὺς πο-

λεμίους διὰ τὴν ἥτταν ἀποδειλιῶντες.
XLVII. Οὐδὲν δὲ βέλτιον εἶχε τὰ πράγματα τοῖς περὶ Καῖσαρα καὶ Ἀντώνιον, ἀγορᾶ τε χρωμένοις ἀναγκαῖα

καὶ διὰ κοιλότητα τοῦ στρατοπέδου χειμῶνα μοχθηρὸν προσδοκῶσιν. Εἰλούμενοι γὰρ πρὸς ἔλεσι καὶ μετὰ τὴν μάχην ὄμβρων φθινοπωρινῶν ἐπιγενομένων πηλοῦ κατεπίμπλαντο τὰς σκηνὰς καὶ ὕδατος παραχοῆμα πηγνυμένου διὰ ψῦχος. Ἐν τούτῳ δ' οὖσιν αὐτοῖς ἤκεν ἀγγε-
5 10 15 20 25 30
λία περὶ τῆς κατὰ θάλατταν γενομένης ἀτυχίας περὶ τὴν στρατιάν. Ἐξ Ἰταλίας γὰρ πολλὴν κομιζομένην παρὰ Καῖσαρος αἱ Βρούτου νῆες ἐπιπεσοῦσαι διέφθειραν, ὧν ὀλίγοι παντάπασιν τοὺς πολεμίους διαφυγόντες ὑπὸ λιμοῦ τῶν ἰστίων καὶ τῶν σχοινίων ἐσθίουσες διεγέγοντο. Ταῦτ' ἀκούσαντες ἐσπευδον διὰ μάχης κριθῆναι πρὶν αἰσθέσθαι τὸν Βρούτον ὅσον αὐτῷ γέγονεν εὐτυχίας. Καὶ γὰρ ἡμέρα μίᾳ συνέβη τὸν τε κατὰ γῆν ἅμα καὶ τὸν κατὰ θάλατταν ἀγῶνα κριθῆναι. Τύχῃ δέ τιμι μᾶλλον ἢ κακία τῶν ἐν ταῖς ναυσὶν ἠγεμόνων ἠγγνόησε τὸ κατόρ-
15 20 25 30
θωμα Βρούτος ἡμερῶν εἴκοσι διαγενομένων. Οὐ γὰρ ἂν εἰς δευτέραν μάχην προῆλθε, τὰ μὲν ἀναγκαῖα τῇ στρατιᾷ παρεσκευασμένος εἰς πολὺν χρόνον, ἐν καλῷ δὲ τῆς χώρας ἰδρυμένος, ὥστε καὶ χειμῶνος ἀπαθὲς καὶ πρὸς τοὺς πολεμίους δυσειβίαστον ἔχειν τὸ στρατόπε-
20 25 30
δον, τῷ δὲ κρατεῖν βεβαίως τῆς θαλάττης καὶ νενικηκέναι περὶ τὸ καθ' αὐτὸν ἐπ' ἐλπίδων μεγάλων καὶ φρονήματος γενοῦσιν. Ἀλλὰ τῶν πραγμάτων, ὡς εἰκέν, οὐκέτι πολλοῖς ὄντων καθεκτῶν, ἀλλὰ μοναρχίας δεομένων, ὁ θεὸς ἐξάγειν καὶ μεταστῆσαι τὸν μόνον ἐμπο-
25 30
δῶν ὄντα τῷ κρατεῖν δυναμένῳ βουλόμενος ἀπέκοψε τὴν τύχην ἐκείνην, καίπερ ἔγγυτάτω τοῦ μὴ λαθεῖν τὸν Βρούτον ἀφικομένην. Μέλλοντος γὰρ αὐτοῦ μάχεσθαι πρὸ μιᾶς ἡμέρας ὄψε Κλώδιός τις ἐκ τῶν πολεμίων ἀτόμος ἤκεν ἀγγέλλων, ὅτι διεφθαρόμενον ἤσθημένοι 30 τὸν στόλον οἱ περὶ Καῖσαρα σπεύδουσι διαγωνίσασθαι. Ταῦτα λέγων ὁ ἄνθρωπος οὐκ εἶχε πίστιν οὐδ' εἰς ὄψιν

ἦλθε τῷ Βρούτῳ, καταφρουνηθεὶς παντάπασι, ὡς μηδὲν ἀκηκοῦς ὑγιᾶς ἢ τὰ ψευδῆ πρὸς χάριν ἀπαγγέλλων.

XLVIII. Ἐν ἐκείνῃ δὲ τῇ νυκτὶ πάλιν φασὶν εἰς ὄψιν ἐλθεῖν τὸ φάσμα τῷ Βρούτῳ, καὶ τὴν αὐτὴν ἐπιδειξάμε-
5 νον ὄψιν οὐδὲν εἰπεῖν, ἀλλ' οἴχεσθαι. Πόπλιος δὲ Βο-
λούμνιος, ἀνὴρ φιλόσοφος καὶ συνεστρατευμένος ἀπ' ἀρχῆς Βρούτῳ, τοῦτο μὲν οὐ λέγει τὸ σημεῖον, μελισσῶν 1007
δέ φησι τὸν πρῶτον αἰτὸν ἀνάπλεων γενέσθαι· καὶ τῶν
ταξιαρχῶν τινὸς ἀπ' αὐτομάτου τὸν βραχίονα μύρον ῥό-
10 διων ἐξανθεῖν, καὶ πολλάκις ἐξαλείφοντας καὶ ἀπομάτ-
τουτας μηδὲν περαίνειν. Καὶ πρὸ τῆς μάχης αὐτῆς
αἰετοὺς δύο συμπεσόντας ἀλλήλοις ἐν μεταίχμιῳ τῶν
στρατοπέδων μάχεσθαι· καὶ σιγὴν ἄπιστον ἔχειν τὸ πε-
δίου θεωμένων ἀπάντων, εἶξαι δὲ καὶ φυγεῖν τὸν κατὰ
15 Βρούτου. Ὁ δὲ Αἰθίοψ περιβόητος γέρονεν ὁ τῆς πύλης
ἀνοιχθείσης ἀπαντήσας τῷ φέροντι τὸν αἰτὸν καὶ κατακο-
πεῖς ταῖς μαχαίραις ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν οἰωνισαμένων.

XLIX. Προαργῶν δὲ τὴν φάλαγγα καὶ καταστήσας
ἐναντίαν τοῖς πολεμίους ἐπέιχε πολὺν χρόνον· ὑποψίαι
20 γὰρ αὐτῷ καὶ μηνύσεις κατὰ τινῶν προσέπιπτον ἐπισκο-
ποῦντι τὸ στράτευμα· καὶ τοὺς ἱππέας ἑώρα μάχης ἄρ-
χειν οὐ πάνυ προθύμους ὄντας, ἀλλ' αἰεὶ προσμύνοντας
τὸ τῶν πεζῶν ἔργον. Εἴτ' ἐξαίφνης ἀνὴρ πολεμικὸς καὶ
τετιμημένος ἐπ' ἀνδρεία διαπρεπῶς παρὰ τὸν Βρούτου
25 αὐτὸν ἐξιπασάμενος μεταβάλλεται πρὸς τοὺς πολε-
μίους· Καμουλάτος δὲ ἐκαλεῖτο. Τοῦτον ἰδὼν ὁ Βρού-
τος ἤλγησεν ἰσχυρῶς· καὶ τὰ μὲν ὑπ' ὀργῆς, τὰ δὲ φό-
βῳ μείζονος μεταβολῆς καὶ προδοσίας εὐθύς ἐπὶ τοὺς
ἐναντίους ἤγεν εἰς ὄραν ἐνάτην τοῦ ἡλίου καταφερομέ-
30 νου. Καὶ τῷ μὲν καθ' αὐτὸν ἐκράτησε μέρος καὶ προ-
ἦλθεν ὑποχωροῦντι τῷ ἀριστερῷ τῶν πολεμίων ἐγκεί-
μενος· καὶ συνεπέρρωσαν οἱ ἱππεῖς ἅμα τοῖς πεζοῖς ἐμ-

βαλόντες τεταραγμένοις· τὸ δ' ἕτερον κέρας, ὡς μὴ κυ-
κλωθεῖν, τῶν ἡγεμόνων ἀντιπαρεξαγόντων, πλήθει δὲ
λειπομένων, διεσπᾶτο μέσον καὶ γιγνόμενον ἀσθενῆς
οὐκ ἀντείχε τοῖς ἐναντίοις, ἀλλ' ἔφυγε πρῶτον. Οἱ δὲ
τοῦτο διακόψαντες εὐθύς ἐκυκλοῦντο τοῦ Βρούτου, αὐ-
5 τὸν μὲν ὅσα καὶ στρατηγικῆς καὶ στρατιωτικῆς ἀρετῆς
ἔργα καὶ χειρὶ καὶ γνώμῃ παρὰ τὰ δεινὰ πρὸς τὸ νικᾶν
ἀποδεικνύμενον, ᾧ δὲ πλέον ἔσχε τῇ προτέρᾳ μάχῃ,
τούτῳ βλαπτόμενον. Τῶν μὲν γὰρ πολεμίων τὸ νικη-
θὲν εὐθύς ἀπολάλει τότε· τῶν δὲ Κασσίου τραπέντων 10
ὀλίγοι διεφθάρησαν, οἱ δὲ σωζόμενοι τῷ προητησθαι
περιδεεῖς ὄντες ἀνέπλησαν ἀδυνμίας καὶ ταραχῆς τὸ πλει-
στον τοῦ στρατεύματος. Ἐνταῦθα καὶ Μάρκος ὁ Κάτω-
νος υἱὸς ἐν τοῖς ἀρίστοις καὶ γενναιοτάτοις τῶν νέων
μαχόμενος καὶ καταπονούμενος οὐκ ἔφυγεν οὐδ' εἶξεν, 15
ἀλλὰ χρώμενός τε τῇ χειρὶ καὶ φράζων, ὅστις εἶη, καὶ
πατρόθεν ὀνομάζων ἔπεσεν ἐπὶ πολλοῖς νεκροῖς τῶν πο-
λεμίων. Ἐπιπτον δὲ καὶ τῶν ἄλλων οἱ κράτιστοι τοῦ
Βρούτου προκινδυνεύοντες.

L. Ἦν δὲ τις Λουκίλλιος, ἀνὴρ ἀγαθός, ἐν τοῖς ἐταί-
20 ροῖς. Οὗτος ὄρων βαρβάρους τινὰς ἱππέας ἐν τῇ διώξει
τῶν μὲν ἄλλων οὐδένα ποιουμένους λόγον, ἐλαύνοντας
δὲ ῥύθην ἐπὶ τὸν Βρούτου, ἔγνω παρακινδυνεύσας ἐμ-
ποδῶν αὐτοῖς γενέσθαι. Καὶ μικρὸν ὑπολειφθεὶς αὐτὸς
ἔφη Βρούτος εἶναι· καὶ πιθανὸς ἦν πρὸς Ἀντώνιον δεό-
25 μενος ἄγειν ἑαυτὸν, ὡς Καίσαρα δεδοικώς, ἐκείνῳ δὲ
παρῶν. Οἱ δ' ἀσπασάμενοι τὸ εὖρημα καὶ τύχῃ τινὶ
θαυμαστῇ κερῆσθαι νομίζοντες ἤγον τὸν ἄνδρα σκό-
τους ἤδη, προπέμψαντες ἐξ αὐτῶν τινὰς ἀγγέλους παρὰ
τῶν Ἀντωνίων. Αὐτὸς τε οὖν ἤσθεῖς ἀπήντα τοῖς ἄγουσι, 30
καὶ τῶν ἄλλων οἱ πυνθανόμενοι ζῶντα Βρούτου κομίζε-
σθαι συνετρόχαζον, οἱ μὲν ἐλεεινὸν ἡγούμενοι τῆς τύχης,

οὐδὲ τῆς δόξης ἀνάξιον, ἄγρην βαρβάρων ὑπὸ φιλοψυχίας γενόμενον. Ἐπεὶ δ' ἐγγύς ἦσαν, ὁ μὲν Ἀντώνιος ὑπέστη διαπορῶν, ὅπως χρὴ δέξασθαι τὸν Βροῦτον, ὁ δὲ Δουκίλλιος προσαχθεὶς μάλα τεταρρηκῶς „Μάρκον 1008
5 μὲν“ εἶπεν „Ἀντώνιε, Βροῦτον οὐδεὶς ἤρηκεν οὐδ' ἂν ἔλοι πολέμιος· μὴ τοσοῦτον ἢ τύχη κρατήσῃ τῆς ἀρετῆς. Ἀλλ' ἐκεῖνος εὐρεθήσεται ζῶν ἢ πονεὶ καὶ νεκρὸς ἀξίως κείμενος ἑαυτοῦ. Ἐγὼ δὲ τοὺς σοὺς στρατιώτας παρακρουσάμενος ἤκω, παθεῖν οὐδὲν ἐπὶ τούτῳ τῶν ἀνη-
10 κέστων παραιτούμενος.“ Ταῦτ' εἰπόντος τοῦ Δουκίλλίου καὶ πάντων ἐκπλαγέντων Ἀντώνιος πρὸς τοὺς κομισάντας αὐτὸν ἀποβλέψας· „Ἦπον χαλεπῶς“ εἶπεν „ὦ συστρατιῶται, φέρετε τῇ ἁμαρτίᾳ περιυβρίσθαι δοκοῦντες. Ἀλλ' εὖ ἴσθε κρεῖττονα τῆς ζητουμένης ἄγρας ἤρη-
15 νότες. Πολέμιον γὰρ ζητοῦντες ἤκετε φίλον ἢ μῖνον κομίζοντες· ὡς ἐγὼ Βρούτῳ μὲν οὐκ οἶδα μὰ τοὺς θεοὺς ὅτι ἂν ἐχρησάμην ζῶντι, τοιούτων δ' ἀνδρῶν φίλων τυγχάνοιμι μᾶλλον ἢ πολεμίων.“ Ταῦτ' εἰπὼν καὶ τὸν Δουκίλλιον ἀσπασάμενος τότε μὲν ἐν τῶν φίλων συνέστη-
20 σεν, ὕστερον δὲ χρώμενος εἰς πάντα πιστῶ καὶ βεβαίῳ διετέλεσε.

LI. Βρούτος δὲ διαβάς τι φεῖθρον ὑλῶδες καὶ παρὰ κρημνον ἤδη σκότους ὄντος οὐ πολὺ προῆλθεν, ἀλλ' ἐν τόπῳ κοίλῳ καὶ πέτρων ἔχοντι μεγάλην προκειμένην
25 καθίσας, ὀλίγων περὶ αὐτὸν ἡγεμόνων καὶ φίλων ὄντων, πρῶτα μὲν ἀποβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἀστέρων ὄντα μεστὸν ἀνεφθέρξατο δύο στίχους, ὧν τὸν ἕτερον Βολούμνιος ἀνέγραψε·

Ζεῦ, μὴ λάθοι σε τῶνδ' ὅς αἰτιος κακῶν·
30 τοῦ δ' ἑτέρου φησὶν ἐπιλαθέσθαι. Μετὰ δὲ μικρὸν τῶν ἐν τῇ μάχῃ πρὸ αὐτοῦ πεσόντων ἑταίρων ἕκαστον ὀνομάζων μάλιστα τῇ Φλαβίου μνήμῃ καὶ τῇ Λαβεῶνος ἐπε-

στύναξεν. Ἦν δ' αὐτοῦ πρεσβευτῆς ὁ Λαβεῶν, ὁ δὲ Φλάβιος ἐπαρχὸς τῶν τεχνιτῶν. Ἐν τούτῳ δὲ τις αὐτὸς τε διψήσας καὶ τὸν Βροῦτον ὄρῶν ὁμοίως ἔχοντα λαβῶν κράνος ἐπὶ τὸν ποταμὸν κατέδραμε. Ψόφου δὲ κατὰ θάτερα προσπεσόντος Βολούμνιος προῆλθε κατοψόμενος 5 καὶ σὺν αὐτῷ Δάρδανος ὁ ὑπασπιστής. Ἐπανελθόντες δὲ μετὰ μικρὸν ἠρώτησαν περὶ τοῦ πώματος. Ἠθικῶς δὲ σφόδρα μειδιάσας ὁ Βρούτος πρὸς τὸν Βολούμνιον „Ἐκπέποτα“ εἶπεν „ἀλλ' ἕτερον ὑμῖν κομισθήσεται.“ Περυφθεὶς δ' ὁ αὐτὸς ἐκινδύνευσε ὑπὸ τῶν πολεμίων 10 ἀλῶναι καὶ μόλις ἐσώθη τετραμένος. Εἰκάζοντι δὲ αὐτῷ μὴ πολλοὺς ἐν τῇ μάχῃ τεθνάναι Στατύλλιος ὑπέστη διὰ τῶν πολεμίων ἐκπαισάμενος (ἄλλως γὰρ οὐκ ἦν) κατόψεσθαι τὸ στρατόπεδον, καὶ πυρσὸν ἄρας, ἄνπερ εὖρη τάκεϊ σωζόμενα, πάλιν ἀφίξεσθαι πρὸς αὐτόν. Ὁ 15 μὲν οὖν πυρσὸς ἤρθη τοῦ Στατύλλου παρελθόντος εἰς τὸ στρατόπεδον, ὡς δ' οὐκ ἐπανεῖχε χρόνῳ πολλῷ Βρούτος εἶπεν· „Ἄν ξῆ Στατύλλιος, ἀφίξεται.“ Συνέβη δ' αὐτὸν ἐπανερχόμενον ἐμπεσεῖν εἰς τοὺς πολεμίους καὶ διαφθαρήναι. 20

III. Προϊούσης δὲ τῆς νυκτὸς ἀποκλίνας, ὡς ἔτυχε καθεζόμενος, πρὸς οἰκέτην ἑαυτοῦ Κλεῖτον ἐλάλει. Σιωπῶντος δὲ τοῦ Κλεῖτου καὶ δακρύοντος αὐθις ἐπισπασάμενος τὸν ὑπασπιστὴν Δάρδανον ἰδίᾳ τινὰς αὐτῷ προσέφερε λόγους. Τέλος δὲ τὸν Βολούμνιον αὐτὸν ἔλ-
25 λημιστὶ τῶν λόγων καὶ τῆς ἀσκήσεως ὑπεμίμνησκε· καὶ παρεκάλει τῇ χειρὶ συνεφάψασθαι τοῦ ξίφους αὐτῷ καὶ συνεπερεῖσαι τὴν πληγὴν. Τοῦ δὲ Βολούμνιου διωσαμένου καὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως ἐχόντων, εἰπόντος δὲ τινος, ὡς δεῖ μὴ μένειν, ἀλλὰ φεύγειν, ἔξαναστάς „Πάνυ 30 μὲν οὖν“ ἔφη „φευκτέον· ἀλλ' οὐ διὰ τῶν ποδῶν, ἀλλὰ διὰ τῶν χειρῶν.“ Ἐμβαλὼν δὲ τὴν δεξιὰν ἐκάστω μάλα
7*

φαιδρὸς ἠδεσθαι μὲν ἔφη μεγάλην ἠδονὴν, ὅτι τῶν φίλων αὐτὸν οὐδεὶς ἐψεύσατο, τῇ τύχῃ δ' ἐγκαλεῖν ὑπὲρ τῆς πατρίδος· ἑαυτὸν δὲ τῶν νενικηκότων μακαριώτερον νομίζειν, οὐκ ἐχθρὸς οὐδὲ πρῶην μόνον, ἀλλὰ καὶ 5 νῦν ἀπολείποντα δόξαν ἀρετῆς, ἣν οὐδ' ὄπλοις οὔτε 1009 χρήμασιν ἀπολείψουσιν οἱ κεκρατηκότες, ὡς μὴ δοκεῖν, ὅτι δικαίους ἄνδρας ἄδικοι καὶ κακοὶ χρηστοὺς ἀπολέσαντες οὐ προσηκόντως ἄρχουσι. Δειθρῆς δὲ καὶ παρακαλέσας σώζειν ἑαυτοὺς ἀνεχώρησεν ἀπατέρω μετὰ δυεῖν 10 ἢ τριῶν, ἐν οἷς ἦν καὶ Στράτων ὁ ἀπὸ λόγων ρητορικῶν γεροντῶς αὐτῷ συνήθης. Καὶ τοῦτον ἐγγιστὰ παραστησάμενος ἑαυτῷ καὶ τὸ ξίφος γυμνὸν ἐπὶ τῆς λαβῆς ταῖς χερσὶν ἀμφοτέραις ἐρείσας καὶ περιπεσῶν ἐτελεύτησεν. Οἱ δὲ φασιν οὐκ αὐτὸν, ἀλλὰ τὸν Στράωνα, πολλὰ 15 πᾶν τοῦ Βρούτου δεηθέντος, ἀποστρέψαντα τὴν ὄψιν ὑποστῆσαι τὸ ξίφος· ἐκείνον δὲ ῥύμη προσβαλόντα τὸ στέρον καὶ διώσαντα συντόμως ἀποθανεῖν.

LIII. Τοῦτον δὲ τὸν Στράωνα Μεσσήλας ἑταῖρος ὢν Βρούτῳ Καίσαρι διαλλαγῆς ἐπὶ σχολῆς ποτε προσή- 20 γαγε καὶ δακρύσας εἶπεν „Οὗτός ἐστιν, ὦ Καῖσαρ, ὁ ἀνὴρ, ὁ τῷ ἐμῷ Βρούτῳ τὴν τελευταίαν ὑπουργήσας χάριν.“ Ἀποδεξάμενος οὖν ὁ Καῖσαρ ἔσχεν αὐτὸν ἐν τε τοῖς πόνοις καὶ ἐν τοῖς περὶ Ἄκτιον ἀγῶσιν ἕνα τῶν περὶ αὐτὸν ἀγαθῶν γενομένων Ἑλλήνων. Αὐτὸν δὲ τὸν Μεσ- 25 σάλαν λέγουσιν ὕστερον ἐπαινούμενον ὑπὸ Καίσαρος, ὅτι, καίπερ ἐν Φιλίπποις πολεμιάτατος αὐτοῖς γενόμενος διὰ Βρούτον, ἐν Ἀκτίῳ προθυμώτατος ἑαυτὸν παρέσχεν „Ἐγὼ τοι“ φάναι „ὦ Καῖσαρ, ἀεὶ τῆς βελτιονος καὶ δι- 30 καιοτέρας τιμῆς καὶ μερίδος ἐγενόμην.“ Τὸν δὲ Βρούτου ὁ Ἀυτάνιος ἀνευρῶν τεθνηκότα τὸ μὲν σῶμα τῇ πολυτελεστάτῃ τῶν ἑαυτοῦ φοινικίδων περιβαλεῖν ἐκέλευσεν, ὕστερον δὲ τὴν φοινικίδα κεκλεμμένην αἰσθό-

μενος ἀπέκτεινε τὸν ὑφελόμενον. Τὰ δὲ λείψανα πρὸς τὴν μητέρα τοῦ Βρούτου Σερβίλιαν ἀπέπεμψε. Πορκίαν δὲ τὴν Βρούτου γυναῖκα Νικόλαος ὁ φιλόσοφος ἱστορεῖ καὶ Θυαλέριος Μάξιμος βουλομένην ἀποθανεῖν, ὡς οὐδεὶς ἐπέτρπε τῶν φίλων, ἀλλὰ προσέκειντο καὶ 5 παρεφύλαττον, ἐκ τοῦ πυρὸς ἀναρπάσασαν ἄνθρακας καταπιεῖν καὶ τὸ στόμα συγκλείσασαν καὶ μύσασαν οὕτω διαφθαρήναι. Καίτοι φέρεται τις ἐπιστολὴ Βρούτου πρὸς τοὺς φίλους ἐγκαλοῦντος αὐτοῖς καὶ ὀλοφυρομένου περὶ τῆς Πορκίας, ὡς ἀμεληθείσης ὑπ' αὐτῶν καὶ προ- 10 ελομένης διὰ νόσον καταλιπεῖν τὸν βίον. "Ἔοικεν οὖν ὁ Νικόλαος ἠγνοηκέναι τὸν χρόνον, ἐπεὶ τό γε πάθος καὶ τὸν ἔρωτα τῆς γυναίκος καὶ τὸν τρόπον τῆς τελευτῆς ὑπονοῆσαι δίδωσι καὶ τὸ ἐπιστόλιον, εἶπερ ἄρα τῶν γνησίων ἐστίν. 15

[ΔΙΩΝΟΣ ΚΑΙ ΒΡΟΥΤΟΥ ΣΥΓΚΡΙΣΙΣ.]

20

I. Πολλῶν τοίνυν τοῖς ἀνδράσιν ὑπαρξάντων καλῶν, ἐν τοῖς πρώτοις δὲ τοῦ μεγίστους ἐλαχίσταις ἀφορμαῖς γενέσθαι, τοῦτο τῷ Δίῳ κάλλιστόν ἐστιν. Οὐ γὰρ εἶχε τὸν ἀμφισβητοῦντα, καθάπερ ὁ Βρούτος Κάσ- 25 σιον, ἄνδρα πρὸς μὲν ἀρετὴν καὶ δόξαν οὐχ ὁμοίως ἀξιόπιστον, εἰς δὲ τὸν πόλεμον οὐκ ἐλάττονας τόλμη καὶ δεινότητι καὶ πράξει συμβολὰς παρασχόμενον, ὃ γὰρ καὶ τοῦ παντὸς ἔργου προσποιούσιν ἐνιοὶ τὴν ἀρχήν, ἠγεμόνα τῆς ἐπὶ Καίσαρα γνώμης τοῦτον ἀτρεμοῦντι Βρού- 30 τῳ γενέσθαι λέγοντες. Δίῳ δ' ὥσπερ ὄπλα καὶ πλοῖα καὶ στρατιωτικὴν δύναμιν, οὕτω καὶ φίλους καὶ συνερ-

γούς ἐπὶ τὴν προᾶξιν αὐτὸς ἐαυτῷ φαίνεται κτησάμενος. Οὐ μὴν οὐδ' ὡς Βροῦτος ἐκ τῶν πραγμάτων αὐτῶν καὶ τοῦ πολέμου πλοῦτον ἔσχε καὶ δύναμιν, οὕτω καὶ Δίων, ἀλλὰ τῷ πολέμῳ προεισήνεγκεν αὐτὸς τὸν ἐαυτοῦ πλοῦ-
5 του ὑπὲρ τῆς τῶν πολιτῶν ἐλευθερίας τοῖς τῆς φυγῆς ἐφοδίοις προκαταχρησάμενος. Ἔτι δὲ Βροῦτος μὲν καὶ 1010
Κάσσιος, οὐκ ὄν ἀσφαλὲς ἡσυχίαν ἄγειν ἐκπεσοῦσι τῆς Ρώμης, ἀλλ' ὠφληκόσι δίκην θανάτου καὶ διωκομένοις, ἀναγκαίως εἰς τὸν πόλεμον κατέφυγον· καὶ τὰ σώματα
10 τοῖς ὅπλοις παρακαταθέμενοι διεκινδύνευσαν ὑπὲρ αὐ-
τῶν τὸ πλεόν ἢ τῶν πολιτῶν, Δίων δ' ἀδεέστερον [ἐν*]
τῇ φυγῇ τοῦ φυγαδεύσαντος τυράννου καὶ ἡδίου διά-
γνων ἀνέροισεν ἐκὼν κίνδυνον τοσοῦτον ἐπὶ τῷ σώσει
Σικελίαν.

15 II. Καὶ μὴν οὐχ ὅμοιον Διονυσίου Συρακουσίοις ἢ
Καίσαρος ἀπαλλαγῆναι Ῥωμαίοις. Ὁ μὲν γὰρ οὐδ' ἠρ-
νεῖτο τύραννος εἶναι κακῶν τε μυρίων ἐμπεπλήκει Σι-
κελίαν· ἡ δὲ Καίσαρος ἀρχὴ συνισταμένη μὲν οὐκ ὀλίγα
τοῖς ἐναντιουμένοις πράγματα παρέσχε, δεξαμένοις δὲ
20 καὶ κρατηθεῖσιν ὄνομα καὶ δόκησις ἐφάνη μόνον, ἔργον
δ' ἀπ' αὐτῆς οὐδὲν ὠμὸν οὐδὲ τυραννικὸν ὑπῆρξεν,
ἀλλὰ καὶ δεομένοις ἔδοξε τοῖς πράγμασι μοναρχίας πραό-
τατος ὥσπερ ἰατρὸς ὑπ' αὐτοῦ τοῦ δαίμονος δεδόσθαι.
Διὸ Καίσαρα μὲν εὐθύς ἐπόθησεν ὁ Ῥωμαίων δῆμος,
25 ὥστε χαλεπὸς γενέσθαι καὶ ἀπαραίτητος τοῖς ἀπεκτο-
νόσι, Δίωνα δ' ἢ Διονυσίου πάρεσις ἐκ Συρακουσῶν
καὶ τὸ μὴ κατασκάψαι τοῦ προτέρου τυράννου τὸν τά-
φον ἐπαίτιον μάλιστα πρὸς τοὺς πολίτας ἐποίησεν.

III. Ἐν αὐταῖς τοίνυν ταῖς πολεμικαῖς πράξεσιν ὁ
30 μὲν Δίων ἄμεμπτος γέγονε στρατηγός, ὧν μὲν αὐτὸς
ἐβουλεύετο τοῖς πράγμασιν ἄριστα χρώμενος, ἃ δ' ἐπαί-
σθη δι' ἑτέροισ ἀναλαβὼν καὶ μεταστήσας ἐπὶ τὸ βέλ-

τιον· ὁ δὲ Βροῦτος τὸν ἔσχατον ἀγῶνα ὑπὲρ τῶν ὅλων
οὐδ' ὑποστῆναι δοκεῖ φρονίμως οὔτε σφαλὲς ἐπανόρ-
θῶσιν εὐρεῖν, ἀλλ' ἀπέπειε καὶ προεῖτο τὰς ἐλπίδας οὐδ'
ἔσον Πομπηῖος ἐπιτολήσας τῇ τύχῃ· καὶ ταῦτα πολλῆς
μὲν αὐτόθι λειπομένης ἐλπίδος ἐν τοῖς ὅπλοις, ταῖς δὲ 5
ναυσὶ κρατῶν πάσης βεβαίως τῆς θαλάσσης. Ὁ δὲ μέ-
γιστόν ἐστιν ὧν ἐγκαλοῦσι Βρούτῳ, τὸ σωθέντα τῇ Καί-
σαρος χάριτι καὶ σώσαντα τῶν συνεαλωκότων ὅσους
ἐβούλετο καὶ φίλον νομιζόμενον καὶ προτιμηθέντα πολ-
λῶν αὐτόχειρα τοῦ σώσαντος γενέσθαι, τοῦτ' οὐκ ἂν τις 10
εἴποι κατὰ Δίωνα. Ἀλλὰ τούναντίον, οἰκείος μὲν ὧν
Διονυσίῳ καὶ φίλος ὄρθου τὰ πράγματα καὶ συνδιεφύ-
λαττεν, ἐκπεσὼν δὲ τῆς πατρίδος καὶ ἀδικηθεὶς περὶ τὴν
γυναῖκα καὶ τὴν οὐσίαν ἀπολέσας ἐκ προφανοῦς εἰς πό-
λεμον κατέστη νόμιμον καὶ δίκαιον. Ἡ τοῦτ' ἀντιστρέ- 15
φει πρῶτον; ὁ γὰρ εἰς ἔπαινον ὑπάρχει τοῖς ἀνδράσι
μέγιστον, ἢ πρὸς τοὺς τυράννους ἀπέχθεια καὶ μισοπο-
νηρία, τοῦτ' ἐλληκρινὲς ἐστὶ τῷ Βρούτῳ καὶ καθαρὸν,
ἰδίᾳ γὰρ οὐδὲν ἐγκαλῶν Καίσαρι τῆς κοινῆς προεκινδύ-
νευεν ἐλευθερίας. Ὁ δ' εἰ μὴ κακῶς ἔπαθεν αὐτός, 20
οὐκ ἂν ἐπολέμησε· καὶ τοῦτο δηλοῦται ταῖς Πλάτωνος
ἐπιστολαῖς, ἐξ ὧν δῆλός ἐστιν, ὡς ἀποβληθεὶς τῆς τυ-
ραννίδος, οὐκ ἀποστίας, κατέλυσε Διονύσιον. Ἔτι Βροῦ-
του μὲν καὶ Πομπηῖῳ φίλον ἐποίησεν, ἐχθρὸν ὄντα καὶ
πολέμιον Καίσαρι, τὸ κοινῇ συμφέρον, ὡς ἐχθρὰς ὄρω 25
καὶ φιλίας ἐνὶ χρώμενον τῷ δικαίῳ· Δίων δὲ πρὸς χά-
ριν ὄρθου πολλὰ Διονύσιον, ὅτ' ἦν βέβαιος αὐτῷ, καὶ
πρὸς ὄργην ἀπιστηθεὶς ἐπολέμησε. Διὸ τούτῳ μὲν οὐδ'
οἱ φίλοι πάντες ἐπίστευσαν, ὡς μεταστήσας Διονύσιον
οὐκ ἂν βεβαιώσαιτο τὴν ἀρχὴν αὐτῷ πραοτέρῳ τυραν- 30
νίδος ὀνόματι παραγαγὼν τοὺς πολίτας, περὶ δὲ τοῦ
Βρούτου τῶν ἐχθρῶν ἦν ἀκούειν, ὅτι μόνος τῶν ἐπὶ

Καίσαρα συναραμένων ἕνα προὔθετο σκοπὸν ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους τὴν πάτριον ἀποδοῦναι Ῥωμαίοις πολιτείαν.

IV. Ἄνευ γε μὴν τούτων ὁ πρὸς Διονύσιον ἀγὼν 1011 οὐχ ὅμοιος ἦν δήπου τῷ πρὸς Καίσαρα. Διονυσίου μὲν γὰρ οὐδεὶς ὅστις οὐκ ἂν κατεφρόνησε τῶν συνήθων ἐν μέθαις καὶ κύβοις καὶ γυναιξὶ τὰς πλείστας ποιουμένου διατριβᾶς· τὸ δὲ τὴν Καίσαρος κατάλυσιν εἰς νοῦν ἐμβαλέσθαι καὶ μὴ φοβηθῆναι τὴν δεινότητα καὶ δύναμιν καὶ τύχην, οὗ καὶ τοῦνομα τοὺς Παρθυαίων καὶ Ἰνδῶν 10 βασιλεῖς οὐκ εἶα καθεύδειν, ὑπερφουοῦς ἦν ψυχῆς καὶ πρὸς μηθὲν ὑφίεσθαι φόβῳ τοῦ φρονήματος δυναμένης. Διὸ τῷ μὲν ὀφθέντι μόνου ἐν Σικελίᾳ μυριάδες οὐκ ὀλίγαι συνέστησαν ἐπὶ Διονύσιον· ἡ δὲ Καίσαρος δόξα καὶ πεσόντος ἄρθου τοὺς φίλους καὶ τοῦνομα τὸν χρησάμε- 15 νον ἤρεν ἐκ παιδὸς ἀμηχάνου πρῶτον εὐθύς εἶναι Ῥωμαίων, ὡς ἀλεξιφάρμακον τοῦτο πρὸς τὴν Ἀντωνίου περιεψάμενον ἔχθραν καὶ δύναμιν. Εἰ δὲ φήσῃ τις, ὅτι μεγάλοις μὲν ἀγῶσιν ὁ Δίων ἐξέβαλε τὸν τύραννον, Καίσαρα δὲ Βροῦτος ἔκτεινε γυμνὸν καὶ ἀφύλακτον, 20 αὐτὸ τοῦτο δεινότητος ἄκρας καὶ στρατηγίας ἦν ἔργον, ἄνδρα τσαύτην περιβεβλημένον δύναμιν ἀφύλακτον λαβεῖν καὶ γυμνόν. Οὐ γὰρ ἐξαίφνης οὐδὲ μόνος ἢ σὺν ὀλίγοις ἐπιπεσὼν ἀνείλεν, ἀλλ' ἐκ πολλοῦ συνθεῖς τὸ βούλευμα καὶ μετὰ πολλῶν ἐπιθέμενος, ὧν οὐδεὶς ἐψεύ- 25 σατ' αὐτόν. Ἡ γὰρ εὐθύς ἐκρίνε τοὺς ἀρίστους ἢ τῷ προκρίναι τοὺς πιστευθέντας ἀγαθοὺς ἐποίησε. Δίων δὲ εἴτε κρίνας κακῶς ἐπίστευσεν ἑαυτὸν πονηροῖς εἴτε χρώμενος ἐποίησεν ἐκ χρηστῶν πονηροῦς, οὐδέτερον παθεῖν ἀνδρὶ φρονίμῳ προσῆκεν. Ἐπιτιμᾶ δὲ καὶ Πλά- 30 των αὐτῷ τοιούτους ἐλομένῳ φίλους, ὑφ' ὧν ἀπάλετο.

V. Καὶ Δίωνος μὲν τιμωρὸς οὐδεὶς ἐφάνη πεσόντος· ἀλλὰ Βροῦτον καὶ τῶν πολέμιων Ἀντώνιος μὲν

ἐθαψεν ἐνδόξως, Καίσαρ δὲ καὶ τὰς τιμὰς ἐτήρησεν. Ἔστηκε δὲ χαλκοῦς ἀνδριάς ἐν Μεδιολάνῳ τῆς ἐντὸς Ἀλ- 5 πεων Γαλατίας. Τοῦτον ὕστερον ἰδὼν ὁ Καίσαρ εἰκονικὸν ὄντα καὶ χαριέντως εἰργασμένον παρήλθεν· εἴτ' ἐπιστὰς μετὰ μικρὸν ἀκροαμένων πολλῶν τοὺς ἄρχοντας 5 ἐκάλει φάσκων ἐκσπονδῶν αὐτῶν τὴν πόλιν εἰληφέναι πολέμιον ἔχουσαν παρ' αὐτῇ. Τὸ μὲν οὖν πρῶτον, ὡς εἰκός, ἤρνοῦντο καὶ τίνα λέγοι διαποροῦντες εἰς ἀλλή- 10 λους ἀπέβλεψαν. Ὡς δ' ἐπιστρέψας ὁ Καίσαρ πρὸς τὸν ἀνδριάντα καὶ συναγαγὼν τὸ πρόσωπον „Ἄλλ' οὐχ οὐ- 10 τος“ ἔφη „πολέμιος ἂν ἡμέτερος ἐνταῦθα ἔστηκεν;“ ἔτι μᾶλλον καταπλαγέντες ἐσιώπησαν. Ὁ δὲ μειδιάσας ἐπή- 15 νεσέ τε τοὺς Γαλάτας, ὡς τοῖς φίλοις καὶ παρὰ τὰς τύχας βεβαίους ὄντας, καὶ τὸν ἀνδριάντα κατὰ χώραν μένειν ἐκέλευσε.

15

ΑΡΤΟΞΕΡΕΗΣ.

20

I. Ὁ μὲν πρῶτος Ἀρτοξέρξης, τῶν ἐν Πέρσῃσι βασι- 5 λέων πραότητι καὶ μεγαλοψυχίᾳ πρωτεύσας, Μακρόχειρ ἐπεκαλεῖτο τὴν δεξιὰν μείζονα τῆς ἐτέρας ἔχων, Ξέρξου δὲ ἦν υἱός· ὁ δὲ δεύτερος, περὶ οὗ τάδε γράφεται, Μνή- 25 μων ἐπικληθεῖς ἐκ θυγατρὸς ἦν ἐκείνου. Δαρείου γὰρ 1012 καὶ Παρυσάτιδος παῖδες ἐγένοντο τέσσαρες, πρεσβύ- 10 τatos μὲν Ἀρτοξέρξης, μετ' ἐκείνον δὲ Κῦρος, νεώτεροι δὲ τούτων Ὀστάνης καὶ Ὀξάθρης. Ὁ μὲν οὖν Κῦρος ἀπὸ Κῦρου τοῦ παλαιοῦ τοῦνομα ἔσχεν, ἐκείνῳ δὲ ἀπὸ 30 τοῦ ἡλίου γενέσθαι φασί· Κῦρον γὰρ καλεῖν Πέρσας τὸν ἡλίον· ὁ δὲ Ἀρτοξέρξης Ἀρσίκας πρότερον ἔκα-

λείτο· καίτοι Δείνων φησὶν ὅτι Ὀάρσης. Ἀλλὰ τὸν Κτησίαν, εἰ καὶ τᾶλλα μύθων ἀπιθάνων καὶ παραφόρων ἐμβέβληκεν εἰς τὰ βιβλία παντοδαπὴν πυλαίαν, οὐκ εἰκός ἐστιν ἀγνοεῖν τοῦνομα τοῦ βασιλέως, παρ' ᾧ διέτριβε θεραπεύων αὐτὸν καὶ γυναῖκα καὶ μητέρα καὶ παῖδας.

II. Ὁ μὲν οὖν Κύρος ἐντονόν τι καὶ σφοδρὸν εὐθύς ἐκ πρώτης ἡλικίας εἶχεν, ἄτερος δὲ πρῶτος ἐδόκει περὶ πάντα καὶ ταῖς ὁρμαῖς φύσει μαλακώτερος εἶναι. 10 Γυναῖκα δὲ καλὴν καὶ ἀγαθὴν ἔλαβε μὲν τῶν γυναικῶν κελυόντων, ἐφύλαξε δὲ κωλύοντων· τὸν γὰρ ἀδελφὸν αὐτῆς ἀποκτείνας ὁ βασιλεὺς ἐβουλεύετο κἀκείνην ἀνελεῖν, ὁ δὲ Ἀρσίκας τῆς μητρὸς ἱκέτης γενόμενος καὶ πολλὰ κατακλύσας μόλις ἐπεισε μήτε ἀποκτεῖναι μήτε αὐτοῦ 15 διαστῆσαι τὴν ἄνθρωπον. Ἡ δὲ μήτηρ ὑπῆρχε τὸν Κύρον μᾶλλον φιλοῦσα καὶ βουλομένη βασιλεύειν ἐκείνον. Διὸ καὶ τοῦ πατρὸς νοσοῦντος ἤδη μετὰπεμπτος ἀπὸ θαλάσσης γενόμενος παντάπασιν ἀνέβαινε εὐελπίς ὢν, ὡς κατειργασμένης ἐκείνης διαδοχὸν αὐτὸν ἀποδειχθῆναι 20 τῆς ἀρχῆς. Καὶ γὰρ εἶχεν εὐπρεπῆ λόγον ἢ Παρυσάτις, ᾧ καὶ Ξέρξης ὁ παλαιὸς ἐχρήσατο, Δημαράτου διδάξαντος, ὡς Ἀρσίκαν μὲν ἰδιώτη, Κύρον δὲ βασιλεύοντι Δαρείῳ τεκεῖν. Οὐ μὴν ἐπεισεν, ἀλλ' ὁ πρεσβύτερος ἀπεδείχθη βασιλεὺς Ἀρτοξέρξης μετονομασθεὶς, 25 Κύρος δὲ Ἀυδίας σατραπίης καὶ τῶν ἐπὶ θαλάσσης στρατηγός.

III. Ὀλίγω δ' ὕστερον ἢ τελευτῆσαι Δαρεῖον ἐξήλασεν εἰς Πασαργάδας ὁ βασιλεὺς, ὅπως τελεσθῆναι τὴν βασιλικὴν τελετὴν ὑπὸ τῶν ἐν Πέρσαις ἱερέων. Ἔστι 30 δὲ θεᾶς πολεμικῆς ἱερόν, ἣν Ἀθηναῖν ἄν τις εἰκάσειεν. Εἰς τοῦτο δεῖ τὸν τελούμενον παρελθόντα τὴν μὲν ἰδίαν ἀποθέσθαι στολὴν, ἀναλαβεῖν δὲ ἣν Κύρος ὁ παλαιὸς

ἐφόρει πρὶν ἢ βασιλεὺς γενέσθαι, καὶ σύκων παλάθης ἐμφαρόντα τεμίνθου κατατραγεῖν καὶ ποτήριον ἐκπιεῖν ὄξυγάλακτος. Εἰ δὲ πρὸς τούτοις ἔτερο ἄττα δρῶσιν, ἀδελόν ἐστι τοῖς ἄλλοις. Ταῦτα δρᾶν Ἀρτοξέρξου μέλλοντος ἀφίκετο Τισαφέρνης πρὸς αὐτὸν ἄγων ἕνα τῶν 5 ἱερέων, ὃς ἐν παισὶ Κύρον τῆς νομιζομένης ἀγωγῆς ἐπιστάτης γενόμενος καὶ διδάξας μαγεύειν αὐτὸν οὐδενὸς ἤττον ἐδόκει Περσῶν ἀνιᾶσθαι μὴ ἀποδειχθέντος ἐκείνου βασιλέως· διὸ καὶ πίστιν ἔσχε κατηγορῶν Κύρου. Κατηγόρει δὲ ὡς μέλλοντος ἐνεδρεῦειν ἐν τῷ ἱερῷ, 10 καὶ ἐπειδὴν ἐκδύηται τὴν ἐσθῆτα ὁ βασιλεὺς, ἐπιτίθεισθαι καὶ διαφθεῖρειν αὐτόν. Οἱ μὲν ἐκ ταύτης τῆς διαβολῆς τὴν σύλληψιν γενέσθαι φασίν, οἱ δὲ καὶ παρελθεῖν τὸν Κύρον εἰς τὸ ἱερόν καὶ παραδοθῆναι κρυπτόμενον ὑπὸ τοῦ ἱερέως. Μέλλοντα δὲ αὐτὸν ἤδη ἀπο- 15 θνήσκειν ἢ μήτηρ περισχοῦσα ταῖς ἀγκάλαις καὶ τοῖς βοστρύχοις περιελίξασα καὶ συλλαβοῦσα τὸν ἐκείνου τράχηλον πρὸς τὸν αὐτῆς, ὀδυρομένη πολλὰ καὶ ποτνωμένη παρητήσατο καὶ κατέπεμψεν αὐτῆς ἐπὶ θάλατταν, οὐκ ἀγαπῶντα τὴν ἀρχὴν ἐκείνην οὐδὲ μεμνημένον τῆς διέ- 20 σεως, ἀλλὰ τῆς συλλήψεως, καὶ δι' ὀργὴν σπαργῶντα μᾶλλον ἢ πρότερον ἐπὶ τὴν βασιλείαν.

IV. Ἐνιοὶ δὲ φασιν οὐκ ἀρκούμενον οἷς ἐλάμβανεν εἰς τὸ καθ' ἡμέραν δεῖπνον ἀποστῆναι βασιλέως, εὐήθη λέγοντες. Εἰ γὰρ ἄλλο μηδέν, ἀλλὰ ἢ μήτηρ ὑπῆρχε 25 χρῆσθαι καὶ λαμβάνειν ὅσα βούλοιο τῶν αὐτῆς παρέχουσα καὶ διδοῦσα. Μαρτυρεῖ δὲ τῷ πλούτῳ καὶ τὸ μισθοφορικὸν πολλαχόθι διὰ τῶν φίλων καὶ ξένων αὐτῷ παρατρεφόμενον, ὡς Ξενοφῶν εἴρηκεν. Ἀθρόους μὲν γὰρ οὐ συνήγαγεν ἔτι τὴν παρασκευὴν ἐπικρυπτό- 30 μενος, ἀλλαχόθι δὲ ἄλλους ἐπὶ πολλαῖς προφάσεσι ξενολογοῦντας εἶχε. Βασιλέως δὲ ἢ τε μήτηρ παροῦσα τὰς

ὑποψίας ἀφῆρει, καὶ Κῦρος αὐτὸς ἀεὶ θεραπευτικῶς ἔγραφε, τὰ μὲν αἰτούμενος παρ' αὐτοῦ, τὰ δὲ Τισαφέρωνους ἀντικατηγορῶν, ὡς δὴ πρὸς ἐκείνον αὐτῷ ζήλου καὶ ἀγῶνος ὄντος. Ἦν δὲ τις καὶ μέλλησις ἐν τῇ φύσει 5 τοῦ βασιλέως, ἐπιείκεια φαινόμενη τοῖς πολλοῖς. Ἐν ἀρχῇ δὲ καὶ πάνυ ζηλοῦν ἔδοξε τὴν Ἀρτοξέρξου τοῦ ὁμωνύμου προαότητα, ἠδῶ τε ἑαυτὸν παρέχων ἐντυγχάνεσθαι καὶ περὶ τὸ τιμᾶν καὶ χαρίζεσθαι τὸ κατ' ἀξίαν ὑπερβάλλον, κολάσεως δὲ πάσης ἀφαιρῶν τὸ ἐφουβρίζον 10 καὶ ἠδόμενον, ἐν δὲ τῷ δέχεσθαι χάριτας οὐχ ἦττον τοῖς διδοῦσιν ἢ τοῖς λαμβάνουσιν ἐν τῷ δίδόναι φαινόμενος εὐχαρις καὶ φιλάνθρωπος. Οὐδὲν γὰρ ἦν οὕτως μικρόν τι τῶν διδομένων, ὃ μὴ προσεδέξατο προθύμως, ἀλλὰ καὶ ῥόαν μίαν ὑπερφυῆ μεγέθει προσενέγκαντος 15 Ὁμίσου τινὸς αὐτῷ „Νῆ τὸν Μίδραν“ εἶπεν „οὗτος ὁ ἀνὴρ καὶ πόλιν ἂν ἐκ μικρῶς ταχὺ ποιήσειε μεγάλην πιστευθεῖς.

V. Ἐπεὶ δὲ ἄλλων ἄλλα προσφερόντων καθ' ὁδὸν αὐτουργὸς ἀνθρώπος οὐδὲν ἐπὶ καιροῦ φθάσας εὐρεῖν 20 τῷ ποταμῷ προσέδραμε καὶ ταῖν χερσῶν ὑπολαβῶν τοῦ ὕδατος προσήνεγκεν, ἠσθεῖς ὁ Ἀρτοξέρξης φιάλην ἐπέμψεν αὐτῷ χρυσῆν καὶ χιλλοὺς δαρεικοὺς. Εὐκλείδα δὲ τῷ Λάκωνι πολλὰ παρησιαζομένῳ πρὸς αὐτὸν ἀνταδῶς, ἐκέλευσεν εἰπεῖν τὸν χιλιάρχον ὅτι „Σοὶ μὲν ἔξεστιν εἰπεῖν ἅ [βασιλεῖ] βούλει, ἐμοὶ δὲ καὶ λέγειν καὶ 25 ποιεῖν.“ Ἐν δὲ θήρᾳ τινὶ Τηριβάξου δείξαντος αὐτῷ τὸν κἀνδυν ἐσχισμένον ἠρώτησεν, ὃ τι δεῖ ποιεῖν. Ἐκείνου δὲ εἰπόντος „Ἄλλον αὐτὸς ἐνδυσαί, τοῦτον δὲ ἐμοὶ δός.“ οὕτως ἐποίησεν εἰπὼν „Δίδωμι μὲν, ὦ Τηριβάξε, σοὶ τοῦτον, φορεῖν δὲ ἀπαγορεύω.“ Τοῦ δὲ Τηριβάξου μὴ φροντίσαντος (ἦν γὰρ οὐ πονηρός, ὑπόκουφος δὲ καὶ παράφορος), ἀλλὰ τὸν τε κἀνδυν εὐθύς

ἐκείνον ἐνδύντος καὶ δέραια χρυσᾶ καὶ γυναικαῖα τῶν βασιλικῶν περιθεμένου, πάντες μὲν ἠγανάκτουν, οὐ γὰρ ἔξην, ὃ μέντοι βασιλεὺς κατεγέλασε καὶ εἶπε „Δίδωμί σοι καὶ τὰ χρυσία φορεῖν ὡς γυναικί καὶ τὴν στολήν ὡς μαινομένῳ.“ Τραπέξης δὲ τῆς αὐτῆς μηδενὸς 5 ματέχοντος, ἀλλ' ἢ μητρὸς βασιλέως ἢ γαμετῆς γυναικός, καθεζομένων τῆς μὲν ὑπ' αὐτόν, τῆς δὲ μητρὸς ὑπὲρ αὐτόν, Ἀρτοξέρξης καὶ τοὺς ἀδελφοὺς ἐπὶ τὴν αὐτὴν ἐκάλεε τραπέξαν, Ὀστάνην καὶ Ὀξάθρην, νεωτέρους ὄντας. Ἐν δὲ τοῖς μάλιστα κεχαρισμένην ὄψιν παρεῖχε 10 τοῖς Πέρσαις ἢ τῆς γυναικὸς Στατεΐρας ἀρμάμαξα γυμνή τῶν παραπετασμάτων ἀεὶ προφερομένη καὶ διδοῦσα ταῖς δημότισιν ἀσπάζασθαι αὐτήν καὶ προσελθεῖν, ὅθεν ἠγαπᾶτο τοῖς πολλοῖς ἢ βασίλεια.

VI. Τὸν μέντοι Κῦρον οἱ νεωτερισταὶ καὶ πολυ- 15 πράγμονες ὡς λαμπρὸν ἄνδρα τῇ ψυχῇ καὶ πολεμικὸν διαφερόντως καὶ φιλέταιρον ᾤοντο τὰ πράγματα ποθεῖν, καὶ τὸ μέγεθος τῆς ἡγεμονίας βασιλέως δεῖσθαι φρόνημα καὶ φιλοτιμίαν ἔχοντος. Οὐχ ἦττον οὖν τοῖς ἀνω πιστεύων ὁ Κῦρος ἢ τοῖς περὶ αὐτὸν ἐπεχείρει τῷ 20 πολέμῳ· καὶ Λακεδαιμονίοις ἔγραφε παρακαλῶν βοηθεῖν καὶ συνεκπέμπειν ἄνδρας, οἷς ἔφη δάσειν, ἂν μὲν πεζοὶ παρῶσιν, ἵππους, ἂν δὲ ἵππεις, συνωρίδας· ἐὰν δ' ἀγροὺς ἔχωσι, κώμας· ἐὰν δὲ κώμας, πόλεις· μισθοῦ δὲ τοῖς στρατευομένοις οὐκ ἀριθμὸν, ἀλλὰ μέτρον 25 ἔσεσθαι. Μεγαληγορῶν δὲ περὶ αὐτοῦ πολλὰ καὶ καρδίαν ἔφη τοῦ ἀδελφοῦ φορεῖν βαρυτέραν καὶ φιλοσοφεῖν μᾶλλον καὶ μαγεύειν βέλτιον, οἶνον δὲ πλείονα πίνειν καὶ φέρειν· ἐκείνον δὲ ὑπὸ δειλίας καὶ μαλακίας ἐν μὲν τοῖς κυνηγεσίοις μηδὲ ἐφ' ἵππου, ἐν δὲ τοῖς κιν- 30 δύνοις μηδὲ ἐπὶ τοῦ θρόνου καθῆσθαι. Λακεδαιμόνιοι μὲν οὖν σκυτάλην πρὸς Κλέαρχον ἀπέστειλαν ὑπηρετεῖν

Κύρω πάντα κελεύοντες. Ὁ δὲ Κύρος ἀνέβαινε ἐπὶ βασιλέα βαρβαρικὴν τε πολλὴν ἔχων δύναμιν καὶ μισθοφόρους Ἕλληνας ὀλίγων τρισχιλίων καὶ μυρίων ἀποδέου-
 5 τας, ἄλλας ἐπ' ἄλλαις ποιούμενος προφάσεις τῆς στρα-
 10 Παρύσατιν ἢ Στάτειρα τῷ πολέμῳ περιπαθοῦσα καὶ
 βοῶσα „Ποῦ νῦν αἱ πίστις ἐκείναι; ποῦ δὲ αἱ δεήσεις,
 αἷς ἐξελομένη τὸν ἐπιβουλεύσαντα τῷ ἀδελφῷ πολέμου
 καὶ κακῶν ἐμπέπληκας ἡμᾶς;“ Ἐκ δὲ τούτων μισοῦσα
 τὴν Στάτειραν ἢ Παρύσατις, καὶ φύσει βαρύνθυμος οὖσα
 15 καὶ βάρβαρος ἐν ὄργαῖς καὶ μνησικακίαις, ἐπεβούλευεν
 αὐτὴν ἀγελεῖν. Ἐπεὶ δὲ Δείνων μὲν ἐν τῷ πολέμῳ
 συντελεσθῆναι τὴν ἐπιβουλήν εἰρηκε, Κτησίας δὲ ὕστε-
 ρον, ὃν οὔτε ἀγνοεῖν τὸν χρόνον εἰκός ἐστι παρόντα
 ταῖς πράξεσιν, οὔτε ἐκῶν αἰτίαν εἶχεν ἐκ τοῦ χρόνου
 20 μεταστῆσαι τὸ ἔργον, ὡς ἐπράχθη διηγούμενος, οἷα πά-
 σχει πολλάκις ὁ λόγος αὐτοῦ πρὸς τὸ μυθῶδες καὶ δρα-
 ματικὸν ἐκτρεπόμενος τῆς ἀληθείας, τοῦτο μὲν ἦν ἐκεῖ-
 νος ἀπέδωκε χάραν ἔξει.

VII. Κύρω δὲ προσιόντι φῆμαι καὶ λόγοι προσέπι-
 25 πτον, ὡς οὐ μάχεσθαι βασιλέως εὐθύς ἐγνωκότος οὐδὲ
 συνδραμεῖν εἰς χεῖρας αὐτῷ σπεύδοντος, ἀλλ' ἐν Πέρ-
 σαις ὑπομένειν, ἄχρῃ ἂν αἱ δυνάμεις ἐκεῖ πανταχό-
 θεν συνέλθωσι. Καὶ γὰρ τάφρον εὖρος ὀργυιῶν δέκα
 καὶ βάθος ἰσῶν ἐπὶ σταδίους διὰ τοῦ πεδίου τετρακο-
 30 σίους ἐνέβαλε· καὶ ταύτης τε περιεῖθε τὸν Κύρον ἐντὸς
 παρελθόντα καὶ Βαβυλῶνος αὐτῆς οὐ μακρὰν γενόμε-
 νον. Τηριβάζου δέ, ὡς φασί, πρώτου τολμήσαντος

εἰπεῖν, ὡς οὐ δεῖ φυγομαχεῖν οὐδὲ Μηδίας ἐκστάντα καὶ
 Βαβυλῶνος, ἀλλὰ καὶ Σούσων, ἐνδύεσθαι τῇ Περσίδι,
 πολλαπλασίαν μὲν ἔχοντα δύναμιν τῶν πολεμίων, μυρί-
 5 οὺς δὲ σατράπας καὶ στρατηγούς Κύρου καὶ φρονεῖν καὶ
 μάχεσθαι βελτίονας, ὥρμησε διαγωνίσασθαι τὴν ταχί-
 10 στην. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐξαίφνης καταφανείς ἐνενήκου-
 τα μυριάσι στρατοῦ διακεκοσμημέναις λαμπρῶς τοὺς πο-
 λεμίους ἀσυντάκτους καὶ ἀνόπλους διὰ τὸ θαρρεῖν καὶ
 καταφρονεῖν ὁδοιποροῦντας ἐξέπληξε καὶ συνετάραξεν,
 ὥστε σὺν θορόβῳ καὶ βοῇ πολλῇ μόλις εἰς τάξιν καθί-
 15 στασθαι τὸν Κύρον· ἔπειτα σιγῇ καὶ σχέδην ἐπάγων
 θαῦμα τοῖς Ἕλλησι τῆς εὐταξίας παρεῖχε, κραιναὺς ἀτά-
 κτους καὶ σκιρτήματα καὶ πολὺν τάραχον αὐτῶν καὶ
 δι᾿ αὐτῶν ἐκπασμόν ἐν πλήθει τοσοῦτω προσδεχομένοις. Εὐδὲ
 καὶ κατὰ τοὺς Ἕλληνας ἀντέταξε τῶν δρεπανηφόρων τὰ 15
 ῥωμαλεώτατα πρὸ τῆς ἑαυτοῦ φάλαγγος, ὡς πρὶν ἐν
 χερσὶ γενέσθαι διακόψοντα τὰς τάξεις βίᾳ τῆς εἰσελά-
 σεως.

VIII. Τὴν δὲ μάχην ἐκείνην πολλῶν μὲν ἀπηγγελκό-
 των, Ξενοφῶντος δὲ μονονουχὶ δεικνύοντος ὄψει, καὶ τοῖς 20
 πράγμασιν, ὡς οὐ γεγενημένοις, ἀλλὰ γινομένοις, ἐφι-
 στάντος αἰεὶ τὸν ἀκροατὴν ἐμπαθῆ καὶ συγκινδυνεύοντα
 διὰ τὴν ἐνάργειαν, οὐκ ἔστι νοῦν ἔχοντος ἐπεξηγεῖσθαι,
 πλὴν ὅσα τῶν ἀξίων λόγου παρῆλθεν εἰπεῖν ἐκείνον. Ὁ
 1015 μὲν οὖν τόπος, ἐν ᾧ παρετάξαντο, Κούναξα καλεῖται 25
 καὶ Βαβυλῶνος ἀπέχει σταδίους πεντακοσίους· Κύρον δὲ
 πρὸ τῆς μάχης Κλεάρχου παρακαλοῦντος ἐξόπισθεν τῶν
 μαχομένων εἶναι καὶ μὴ κινδυνεύειν αὐτὸν εἰπεῖν φασί
 „Τί λέγεις, ὦ Κλέαρχε; σὺ κελεύεις με τὸν βασιλείας
 ὀρεγόμενον ἀνάξιον εἶναι βασιλείας;“ Ἀμαρτόντος δὲ 30
 Κύρου μέγα τῷ δύναι προπετῶς εἰς μέσα τὰ δεινὰ καὶ
 μὴ φυλάξασθαι τὸν κίνδυνον, οὐχ ἥττον ἤμαρτεν, εἰ

μὴ καὶ μάλλον, Κλέαρχος ἀντιτάξει κατὰ τὸν βασιλέα μὴ θελήσας τοὺς Ἕλληνας, ἀλλὰ προσμίξας τῷ ποταμῷ τὸ δεξιόν, ὡς μὴ κυκλωθῆι. Τὴν γὰρ ἀσφάλειαν ἐξ ἅπαντος διώκοντα καὶ πλείστον λόγον ἔχοντα τοῦ μη-
 5 δὲν παθεῖν οἴκοι μένειν ἦν κράτιστον. Ὁ δὲ μυρίους σταδίουσιν ἀπὸ θαλάσσης ἐν ὄπλοις ἀναβεβηκὼς μηδενὸς ἀναγκάζοντος, ἀλλ' ὅπως Κύρου εἰς τὸν θρόνον καθίσῃ τὸν βασιλεῖον, εἶτα περισκοπῶν χώραν καὶ τάξιν, οὐκ ἀφ' ἧς σώσειε τὸν ἡγεμόνα καὶ μισθοδότην, ἀλλ' ἐν
 10 τίνι θέμενος ἑαυτὸν ἀσφαλῶς μαχεῖται καθ' ἡσυχίαν, ὅμοιος ἦν ὑπὸ δέους τῶν παρόντων ἐκβεβληκῶτι τοὺς περὶ τῶν ὄλων λογισμοὺς καὶ προεμμένῳ τὴν τῆς στρατείας ὑπόθεσιν. Ὅτι γὰρ οὐδεὶς ἂν ὑπέμεινε τῶν τεταγμένων περὶ βασιλέα τοὺς Ἕλληνας ἐμπεσόντας, ὡσθ' ἐν-
 15 τῶν δ' ἐκείνων καὶ βασιλέως φυγόντος ἢ πεσόντος ὑπῆρχε Κύρῳ νικῶντι σώζεσθαι καὶ βασιλεύειν, ἐκ τῶν πεπραγμένων δῆλόν ἐστι. Διὸ τὴν Κλεάρχου μάλλον εὐλάβειαν ἢ τὸ τοῦ Κύρου θράσος αἰτιατέον ὡς τὰ πράγματα καὶ Κύρου ἀπολέσασαν. Εἰ γὰρ αὐτὸς ἐσκό-
 20 πει βασιλεύς, ὅπου τάξας τοὺς Ἕλληνας ἀβλαβεστάτοις χρησεται πολεμίοις, οὐκ ἂν ἐτέραν ἐξεῦρεν ἢ τὴν ἀπωτάτω χώραν ἑαυτοῦ καὶ τῶν περὶ ἑαυτὸν, ἀφ' ἧς οὔτε νικηθεὶς αὐτὸς ἤσθετο καὶ Κύρος ἐφθῆ κατακοπεὶς ἢ χρησάμενός τι τῇ Κλεάρχου νίκῃ. Καίτοι Κύρος τὸ
 25 συμφέρον οὐκ ἠγνόησεν, ἀλλ' ἐκεῖ Κλεάρχον ἐμέλευε τάττεσθαι κατὰ μέσον. Ὁ δ' αὐτῷ μέλειν εἰπὼν, ὅπως ἔξει κάλλιστα, τὸ πᾶν διέφθειρεν.

IX. Οἱ μὲν γὰρ Ἕλληνες ὅσον ἐβούλοντο τοὺς βαρβάρους ἐνίκων καὶ διώκοντες ἐπὶ πλείστον προῆλθον·
 30 Κύρῳ δὲ γενναῖον ἵππον, ἄστομον δὲ καὶ ὑβριστὴν ἐλαύνοντι, Πασάκῃν καλούμενον, ὡς Κτησίας φησὶν, ἀντεξήλασεν ὁ Καδουσίαν ἄρχων Ἀρταγέρσης μέγα

βοῶν „ὦ τὸ κάλλιστον ἐν Πέρσαις ὄνομα Κύρου κατασχύνων, ἀδικώτατε ἀνδρῶν καὶ ἀφρονέστατε, κακοὺς μὲν Ἕλληνας ἐρχῆ κακὴν ὁδὸν ἄγων ἐπὶ τὰ Περσῶν ἀγαθὰ, δεσπότην δὲ σεαυτοῦ καὶ ἀδελφὸν ἐλπίζων ἀναιρήσειν, ὅς σοῦ μυριάκις μυρίους δούλους ἔχει κρείσσονας. Αὐτίκα δὲ πειράσῃ· πρότερον γὰρ ἀπολεῖς ἐνταῦθα τὴν σεαυτοῦ κεφαλὴν ἢ θεάσασθαι τὸ βασιλέως πρόσωπον.“ Ταῦτα εἰπὼν ἐξηκόντισεν ἐπ' αὐτόν. Ὁ δὲ θώραξ στερεῶς ἀντέσχε, καὶ οὐκ ἐτρώθη μὲν ὁ Κύρος, ἐκράδάνθη δὲ τῆς πληγῆς ἰσχυρᾶς προσπεσοῦ-
 10 σης. Ἀποστρέψαντος δὲ τὸν ἵππον τοῦ Ἀρταγέρσου βαλὼν ὁ Κύρος ἔτυχε, καὶ διήλασε παρὰ τὴν κλεῖδα διὰ τοῦ τραχήλου τὴν αἰχμὴν. Τὸν μὲν οὖν Ἀρταγέρσην ἀποθανεῖν ὑπὸ τοῦ Κύρου σχεδὸν ἅπαντες ὁμολογοῦσι· περὶ δὲ τῆς αὐτοῦ Κύρου τελευτῆς ἐπαὶ Ξενοφῶν ἀπλῶς
 15 καὶ συντόμως, ἅτε δὴ μὴ παρῶν αὐτός, εἶπεν, οὐδὲν ἴσως κωλύει τὰ Δείνωνος ἰδίᾳ καὶ πάλιν τὰ Κτησίου διελθεῖν.

X. Φησὶν οὖν ὁ μὲν Δείνων, ὅτι τοῦ Ἀρταγέρσου πεσόντος εἰσελάσας βιαίως ὁ Κύρος εἰς τοὺς προτεταγ-
 20 μένους τοῦ βασιλέως κατέτροσεν αὐτοῦ τὸν ἵππον, ὁ δὲ ἀπερρώγη. Τηριβάξου δὲ ἀναβαλόντος αὐτὸν ἐπ' ἄλλον ἵππον ταχὺ καὶ εἰπόντος „ὦ βασιλεῦ, μέμνησο τῆς ἡμέρας ταύτης· οὐ γὰρ ἀξία λήθης ἐστὶ“ πάλιν ὁ Κύρος ἐνσείσας τῷ ἵππῳ κατέβαλε τὸν Ἀρτοξέρξην. Πρὸς
 25 δὲ τὴν τρίτην ἐπέλασιν δυσανασχετήσας ὁ βασιλεὺς καὶ εἰπὼν πρὸς τοὺς παρόντας, ὡς βέλτιόν ἐστι μὴ ζῆν, ἀντεξήλαυνε τῷ Κύρῳ προπετῶς καὶ ἀπερισκέπτως εἰς ἐναντία βέλη φερομένῳ. Καὶ βάλλει μὲν αὐτὸς ἀκοντίῳ, βάλλουσι δὲ οἱ περὶ αὐτόν. Πίπτει δὲ ὁ Κύρος, ὡς
 30 μὲν ἐνιοὶ λέγουσι, πληγῆς ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ὡς δὲ ἕτεροὶ τινες, Καρὸς ἀνθρώπου πατάξαντος, ᾧ γέρας ἔδωκε
 PLUT. VII. V. 8

τῆς πράξεως ταύτης ὁ βασιλεὺς ἀλεκτρούνα χρυσοῦν ἐπὶ δόρατος ἀεὶ πρὸ τῆς τάξεως ἐν ταῖς στρατείαις κομίζειν· καὶ γὰρ αὐτοὺς τοὺς Κᾶρας ἀλεκτρούνας οἱ Πέρσαι διὰ τοὺς λόφους, οἷς κοσμοῦσι τὰ κράνη, προσήγορον.

XI. Ἡ δὲ Κτησίου διήγησις, ὡς ἐπιτεμόντι πολλὰ συντόμως ἀπαγγεῖλαι, τοιαύτη τίς ἐστι. Κῦρος ἀποκτείνας Ἀρταξέρσην ἤλαυνεν εἰς αὐτὸν βασιλέα τὸν ἵππου, καὶ αὐτὸς εἰς ἐκεῖνον, ἀμφοτέροι σιωπῇ. Φθάνει 10 δὲ βαλὼν Ἀριαῖος ὁ Κύρου φίλος βασιλέα, καὶ οὐκ ἔτρωσε. Βασιλεὺς δὲ ἀφείδεν τὸ δόρυ Κύρου μὲν οὐκ ἔτυχε, Σατιφέρνην δέ, πιστὸν ἄνδρα Κύρῳ καὶ γενναῖον, ἔβαλε καὶ ἀπέκτεινε. Κῦρος δ' ἐπ' αὐτὸν ἐξακοντίσας διὰ τοῦ θώρακος ἔτρωσε τὸ στῆθος ὅσον ἐνδύναϊ δύο δακτύλους 15 τὸ ἀκόντιον, πεσεῖν δὲ αὐτὸν ὑπὸ τῆς πληγῆς ἀπὸ τοῦ ἵππου. Φυγῆς δὲ καὶ ταραχῆς τῶν περὶ αὐτὸν γενομένης, ὁ μὲν ἀναστὰς μετ' ὀλίγων, ἐν οἷς καὶ Κτησίας ἦν, λόφον τινα πλησίον καταλαβὼν ἠσύχαζε· Κῦρον δὲ τοῖς πολεμίοις ἐνειλούμενον ὁ ἵππος ἐξέφευγεν ὑπὸ θυμοῦ 20 μακρὰν, ἤδη σκότους ὄντος ἀγνοούμενον ὑπὸ τῶν πολεμίων καὶ ζητούμενον ὑπὸ τῶν φίλων. Ἐπαιρόμενος δὲ τῇ νίκῃ καὶ μεστὸς ὦν ὀρμῆς καὶ θράσους διεξήλαυνε βοῶν „Ἐξίστασθε, πενιχροί.“ Τοῦτο δὲ Περσιστὶ πολλάκις αὐτοῦ βοῶντος, οἱ μὲν ἐξίσταντο προσκυννοῦντες, 25 ἀποπίπτει δὲ τῆς κεφαλῆς ἢ τιάρα τοῦ Κύρου. Καὶ παρατρέχων νεανίας Πέρσης ὄνομα Μιθριδάτης ἀκοντίῳ βάλλει τὸν κρόταφον αὐτοῦ παρὰ τὸν ὀφθαλμὸν, ἀγνοῶν ὅστις εἴη. Πολὺ δὲ αἷμα τοῦ τραύματος ἐκβαλόντος ἰλιγγιάσας καὶ κάρωθεις ὁ Κῦρος ἔπεσε. Καὶ ὁ μὲν ἵππος 30 ὑπεκφυγὼν ἐπλάζετο, τὸν δ' ἐφίππειον πῖλον ἀπορρυέντα λαμβάνει τοῦ τὸν Κῦρον βαλόντος ἀκόλουθος αἵματος περίπλεω. Τὸν δὲ Κῦρον ἐκ τῆς πληγῆς

ἀναφέροντα χαλεπῶς καὶ μόλις εὐνοῦχοί τινες ὀλίγοι παρόντες ἐπεχείρουν ἐπ' ἄλλον ἵππον ἀναθέσθαι καὶ σῶζειν. Ἀδυνατῶς δ' ἔχοντα καὶ δι' αὐτοῦ προθυμώμενον βαδίζειν ὑπολαβόντες ἤγον, τῷ μὲν σώματι κρηβαροῦντα καὶ σφαλλόμενον, οἰόμενον δὲ νικᾶν ἀκούοντα 5 τῶν φευγόντων ἀνακαλουμένων Κῦρου βασιλέα καὶ φείδεσθαι δεομένων. Ἐν δὲ τούτῳ Καννιοί τινες ἄνθρωποι κακόβιοι καὶ ἄποροι καὶ ταπεινῶν ὑπουργημάτων ἕνεκα τῇ τοῦ βασιλέως στρατιᾷ παρακολουθοῦντες ἔτυχον συναναμιχθέντες ὡς φίλοις τοῖς περὶ τὸν Κῦρον. Ὡς δὲ 10 μόλις συνείδον τὰ ἐπιθωρακίδια φοινικᾶ, λευκοῖς χρωμένων τῶν βασιλικῶν ἀπάντων, ἔγνωσαν πολεμίους ὄντας. Εἰς οὖν ἐκείνων ἐτόλμησεν ἀγνοῶν ἐξόπισθεν βαλεῖν τὸν Κῦρον ἀκοντίῳ. Τῆς δὲ περὶ τὴν ἰγνύαν φλεβὸς ἀναρραγείσης πεσὼν ὁ Κῦρος ἅμα πατεῖ πρὸς τινι 15 λίθῳ τὸν τετραμένον κρόταφον καὶ ἀποθνήσκει. Τοιοῦτος μὲν ὁ Κτησίου λόγος, ᾧ καθάπερ ἀμβλεῖ ξιφιδίῳ μόλις ἀναιρῶν τὸν ἄνθρωπον ἀνήρηκεν.

XII. Ἦδη δὲ αὐτοῦ τεθνηκότος Ἀρτασύρας ὁ βασιλέως ὀφθαλμὸς ἔτυχεν ἵππῳ παρεξελάντων. Γνωρίσας 20 οὖν τοὺς εὐνοῦχους ὀλοφυρομένους ἠρώτησε τὸν πιστότατον αὐτῶν „Τίνα τοῦτον, ᾧ Παρίσκα, κλαίεις παρακαθήμενος;“ Ὁ δὲ εἶπεν „Οὐχ ὄρας, ᾧ Ἀρτασύρα, Κῦρον τεθνηκότα;“ Θαυμάσας οὖν ὁ Ἀρτασύρας τῷ μὲν εὐνοῦχῳ θαρρεῖν παρεκελεύσατο καὶ φυλάττειν τὸν 25 νεκρὸν, αὐτὸς δὲ συντείνας πρὸς τὸν Ἀρτοξέρην, ἀπγνωκότες μὲν ἤδη τὰ πράγματα, κακῶς δὲ καὶ τὸ σῶμα διακείμενον ὑπὸ τε δέψης καὶ τοῦ τραύματος, χείρων φράζει, ὡς αὐτὸς ἴδοι τεθνηκότα Κῦρον. Ὁ δὲ πρῶτον μὲν εὐθὺς ᾤρησεν αὐτὸς λέναι καὶ τὸν Ἀρτασύραν ἄγειν 30 ἐπέλευσεν ἐπὶ τὸν τόπον· ἐπεὶ δὲ πολὺς ἦν λόγος τῶν Ἑλλήνων καὶ φόβος ὡς διωκόντων καὶ πάντα νικούντων

καὶ κρατούντων, ἔδοξε πλείονας πέμψαι τοὺς κατοφομένους· καὶ τριάκοντα λαμπάδας ἔχοντες ἐπέμφθησαν. Αὐτῷ δὲ μικρὸν ἀπολείποντι τοῦ τεθνάναι διὰ τὸ διψῆν Σατιβαρζάνης ὁ εὐνοῦχος περιθέων ἐξήτει ποτόν· οὐ γὰρ εἶχε τὸ χωρίον ὕδωρ, οὐδὲ ἦν ἐγγὺς τὸ στρατόπεδον. Μόλις οὖν ἐπιτυγχάνει τῶν Καννίων ἐκείνων τῶν κακοβίων ἐνὸς ἐν ἀσκήῳ φαύλῳ διεφθαρμένου ὕδαρ καὶ πονηρὸν ἔχοντος, ὅσον ὀκτὼ κοτύλας· καὶ λαβὼν τοῦτο καὶ κομίσας τῷ βασιλεῖ δίδωσιν. Ἐκπιόντα δὲ ἅπαν ἠρώτησεν, εἰ μὴ πάνυ δυσχεραίνει τὸ ποτόν. Ὁ δὲ ὤμοσε τοὺς θεοὺς μήτε οἶνον ἠδέως οὕτως πάποτε πεπωκέναι μήτε ὕδαρ τὸ κουφότατον καὶ καθαρώτατον, „Ὡστε“ ἔφη „τὸν δόντα σοι τοῦτο ἄνθρωπον, ἂν ἐγὼ μὴ δυνηθῶ ζητήσας ἀμείψασθαι, τοὺς θεοὺς εὐχομαι ποιῆσαι μακάριον καὶ πλούσιον.“

XIII. Ἐν δὲ τούτῳ προσήλαννον οἱ τριάκοντα λαμπροὶ καὶ περιχαρεῖς, ἀναγγέλλοντες αὐτῷ τὴν ἀνέλπιστον εὐτυχίαν. Ἦδη δὲ καὶ πλήθει τῶν συντρεχόντων πάλιν πρὸς αὐτὸν καὶ συνισταμένων ἐθάρρει, καὶ κατέβαινε ἀπὸ τοῦ λόφου φωτὶ πολλῷ περιλαμπόμενος. Ὡς δὲ ἐπέστη τῷ νεκρῷ καὶ κατὰ δὴ τινα νόμον Περσῶν ἢ δεξιὰ χεῖρ ἀπεκόπη καὶ ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος, ἐκέλευσε τὴν κεφαλὴν αὐτῷ κομισθῆναι· καὶ τῆς κόμης δραξάμενος οὔσης βαθείας καὶ λασίας ἐπεδείκνυε τοῖς ἀμφιδόξουσιν ἔτι καὶ φεύγουσιν. Οἱ δὲ ἐθαύμαζον καὶ προσεκύνουν, ὥστε ταχὺ μυριάδας ἑπτὰ περὶ αὐτὸν γενέσθαι καὶ συνεισελάσαι πάλιν εἰς τὸ στρατόπεδον. Ἐξεληλάκει δέ, ὡς ὁ Κτησίας φησὶν, ἐπὶ τὴν μάχην τεσσαράκοντα μυριάσιν. Οἱ δὲ περὶ Δείωνα καὶ Ξενοφῶντα πολὺ πλείονας γενέσθαι λέγουσι τὰς μεμαχημένας. Ἀριθμὸν δὲ νεκρῶν ὁ Κτησίας ἐνακισχιλίους ἀνενεχθῆναι φησὶ πρὸς τὸν Ἀρτοξέρην, αὐτῷ δὲ δισμυρίων οὐκ ἐλάττους

φανῆναι τοὺς κειμένους. Ταῦτα μὲν οὖν ἔχει διαμφισβήτησιν· ἐκεῖνο δὲ τοῦ Κτησίου λαμπρὸν ἤδη ψεῦσμα, τὸ πεμφθῆναι φάναι πρὸς τοὺς Ἕλληνας αὐτὸν μετὰ Φαλίνου τοῦ Ζακύνθιου καὶ τινων ἄλλων. Ὁ γὰρ Ξενοφῶν ἠπίστατο συνδιατρέβοντα βασιλεῖ Κτησίαν· μέμνηται γὰρ αὐτοῦ καὶ τοῖς βιβλίοις τούτοις ἐντετυχηκῶς δηλὸς ἐστίν· οὐκ ἂν οὖν ἐλθόντα καὶ λόγων τοσοῦτων ἐρμηνεῖα γενόμενον παρῆκεν ἀνώνυμον, Φαλίνον δὲ τὸν Ζακύνθιον ὠνόμαζεν. Ἀλλὰ δαιμονίως ὁ Κτησίας, ὡς εἶοικε, φιλότιμος ἂν καὶ οὐχ ἦττον φιλολάκων καὶ φιλοκλέαρχος αἰεὶ τινὰς ἐν τῇ διηγῆσει χάρας ἑαυτῷ δίδωσιν, ἐν αἷς γενόμενος πολλὰ καὶ καλὰ μεμνήσεται Κλεάρχου καὶ τῆς Λακεδαιμόνος.

XIV. Μετὰ δὲ τὴν μάχην δῶρα κάλλιστα μὲν ἐξέπεμψε καὶ μέγιστα τῷ Ἀρταγέρσου παιδὶ τοῦ πεσόντος 15 ὑπὸ Κύρου, καλῶς δὲ καὶ Κτησίαν καὶ τοὺς ἄλλους ἐτίμησε. Τὸν δὲ Καννιον ἐκεῖνον ἐξανευρών, ὃς ἐπέδωκε τὸ ἀσκίον, ἐξ ἀδόξου καὶ πένητος ἐντιμον καὶ πλούσιον ἐποίησεν. Ἦν δὲ τις ἐπιμέλεια καὶ περὶ τὰς τῶν ἐξαμαρτόντων δικαιοσύνης. Ἀρβάκην μὲν γὰρ τινα Μῆδον 20 ἐν τῇ μάχῃ πρὸς Κύρον φυγόντα καὶ πάλιν ἐκείνου πεσόντος μεταστάντα δειλίαν καὶ μαλακίαν καταγνοὺς, οὐ προδοσίαν οὐδὲ κακόνοιαν, ἐκέλευσε γυμνὴν ἀναλαμβάνοντα πόρνην περιβάδην ἐπὶ τοῦ τραχήλου δι' ἡμέρας ὅλης ἐν ἀγορᾷ περιφέρειν. Ἐτέρου δὲ πρὸς τῷ μεταστῆναι 25 ψευσαμένου καταβαλεῖν δύο τῶν πολεμίων, προσέταξε διαπεῖραι τρισὶ βελόταις τὴν γλῶτταν. Οἴομενος δὲ καὶ βουλόμενος δοκεῖν καὶ λέγειν πάντας ἀνθρώπους, ὡς αὐτὸς ἀπεκτόνοι Κύρον, Μιθριδάτη τε τῷ βαλόντι πρῶτῳ Κύρον ἐξέπεμψε δῶρα καὶ λέγειν ἐκέλευσε τοὺς δι- 30 δόντας ὡς „Τούτοις σε τιμᾷ βασιλεὺς, ὅτι τὸν ἐφίππειον Κύρου πῖλον εὐρῶν ἀνήνεγκας.“ τοῦ δὲ Καρὸς,

ὕφ' οὗ τὴν ἰγνύαν πληγείς ὁ Κῦρος ἔπεσε, καὶ αὐτοῦ
 δωρεὰν αἰτοῦντος, ἐκέλευσεν εἰπεῖν τοὺς διδόντας ὅτι
 „Σοὶ ταῦτα δίδωσιν βασιλεὺς εὐαγγελίων δευτερεῖα·
 πρῶτος γὰρ Ἀρτασύρας, μετ' ἐκείνον δὲ σὺ τὴν Κύρου
 5 τελευτὴν ἀπήγγειλας.“ Ὁ μὲν οὖν Μιθριδάτης ἀπῆλθε
 σιωπῇ λυπούμενος· τὸν δὲ ἄθλιον Κᾶρα κοινόν τι πά-
 θος ἐξ ἀβελτερίας κατέσχε. Διαφθαρεῖς γὰρ ὑπὸ τῶν
 παρόντων, ὡς ἔοικεν, ἀγαθῶν, καὶ ἀναπεισθεῖς εὐθύς
 ἀντιποιεῖσθαι τῶν ὑπὲρ αὐτόν, οὐκ ἤξιον τὰ δοθέντα
 10 μισθὸν εὐαγγελίων ἔχειν, ἀλλ' ἠγανάκτει μαρτυρούμενος
 καὶ βοῶν, ὅτι Κῦρον οὐδεὶς ἕτερος, ἀλλ' αὐτὸς ἀπεκτό-
 νοι καὶ τὴν δόξαν ἀδίκως ἀποστεροῖτο. Ταῦτα δὲ ἀκού-
 σας ὁ βασιλεὺς σφόδρα παρωξύνθη καὶ τὴν κεφαλὴν
 ἐκέλευσεν ἀποτεμεῖν τοῦ ἀνθρώπου. Παροῦσα δ' ἡ μή-
 15 τηρ „Μὴ σὺ γέ“ εἶπεν „οὕτω τὸν Κᾶρα τοῦτον, ὃ βασι-
 λεύ, τὸν ὀλεθρὸν ἀπαλλάξῃς, ἀλλὰ παρ' ἐμοῦ τὸν ἄξιον
 ἀπολήψεται μισθὸν ὧν τολμᾷ λέγειν.“ Ἐπιτρέψαντος
 δὲ τοῦ βασιλέως ἐκέλευσε τοὺς ἐπὶ τῶν τιμωριῶν ἡ Πα-
 ρύσατις λαβόντας τὸν ἀνθρώπον ἐφ' ἡμέρας δέκα στρε-
 20 βλοῦν, εἶτα τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξορύξαντας εἰς τὰ ὠτα
 θερμὸν ἐντήκειν χαλκὸν ἕως ἀποθάνῃ.

XV. Κακῶς δὲ ἀπώλετο καὶ Μιθριδάτης μετ' ὀλίγον
 χρόνον ἐκ τῆς αὐτῆς ἀβελτερίας. Κληθεὶς γὰρ ἐπὶ
 δεῖπνον, ἐνθα καὶ βασιλέως καὶ τῆς μητρὸς εὐνοῦχοι
 25 παρῆσαν, ἦκεν ἐσθῆτι καὶ χρυσῶ κεκοσμημένος οἷς
 ἔλαβε παρὰ βασιλέως. Ἐπεὶ δὲ εἰς τὸ πίνειν ἀφίκοντο,
 λέγει πρὸς αὐτόν ὁ μέγιστος δυνάμενος τῶν Παρυσάτι-
 δος εὐνοῦχων· „Ὡς καλὴν μὲν ἐσθῆτά σοι ταύτην, ὃ
 Μιθριδάτα, ὁ βασιλεὺς δέδωκε, καλὰ δὲ στρεπτά καὶ
 30 ψέλια· πολλοῦ δὲ ἄξιος ὁ ἀκινάκης. Ἡ μακάριόν σε καὶ
 περίβλεπτον ἅπασι πεποίηκεν.“ Ἦδη δὲ μεθύων ὁ Μι-
 θριδάτης „Τί δὲ ταῦτά ἐστιν“ εἶπεν „ὃ Σπαραμίζη;

μειζόνων γὰρ ἐγὼ καὶ καλλιόνων βασιλεὶ τὴν ἡμέραν
 ἐκείνην ἄξιον ἐμαυτὸν παρέσχον.“ Καὶ ὁ Σπαραμίζης
 ἐπιμειδιάσας „Φθόνος μὲν οὐδεὶς, ὃ Μιθριδάτα“ εἶ-
 πεν· „ἐπεὶ δὲ φασιν Ἕλληνας οἶνον καὶ ἀλήθειαν εἶναι,
 τί λαμπρόν, ὃ τῶν, ἢ μέγα, πῖλον εὐρεῖν ἵππου περι- 5
 ρυέντα καὶ τοῦτου ἀνευεγκεῖν;“ Ταῦτα δὲ οὐκ ἀγνοῶν
 τὸ ἀληθὲς ἔλεγεν, ἀλλὰ βουλόμενος ἐκκαλύψαι πρὸς
 τοὺς παρόντας ὑπεκίνει τὴν κουφότητα τοῦ ἀνθρώπου
 λόλου καὶ ἀκρατοῦς γεγονότος διὰ τὸν οἶνον. Εἶπεν
 οὖν μὴ κατασχῶν· „ὑμεῖς μὲν, ὃ τι βούλεσθε, πῖλους 10
 λέγετε καὶ φλυάρους· ἐγὼ δὲ ὑμῖν λέγω διαρρηθῆναι ὑπὸ
 ταύτης ἀνηρηθῆναι Κῦρον τῆς χειρός. Οὐ γὰρ ὡς Ἀρ-
 ταγέρονης, ἠκόντισα κενὸν καὶ μάταιον, ἀλλὰ τοῦ μὲν
 ὀφθαλμοῦ μικρὸν ἤμαρτον, τοῦ δὲ κροτάφου τυχῶν καὶ
 διελάσας κατέβαλον τὸν ἄνδρα· καὶ τέθνηκεν ὑπ' ἐκεί- 15
 νου τοῦ τραύματος.“ Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι τὸ τέλος ἤδη τοῦ
 Μιθριδάτου καὶ τὴν κακοδαιμονίαν ὀρῶντες εἰς τὴν γῆν
 1019 ἐκνύσαν· ὁ δ' ἐστιῶν αὐτούς· „Ὡ τῶν“ ἔφη „Μιθρι-
 δάτα, πίνωμεν ἐν τῷ παρόντι καὶ ἐσθίωμεν τὸν βασι-
 λέως δαίμονα προσκυννοῦντες, λόγους δὲ μείζους ἢ καθ' 20
 ἡμᾶς ἐάσωμεν.“

XVI. Ἐκ τούτου τῇ μὲν Παρυσάτιδι φράζει τὸν λό-
 γον ὁ εὐνοῦχος, ἐκείνη δὲ βασιλεῖ· βασιλεὺς δὲ ἠγανά-
 κτησεν ὥσπερ ἐξελεγχόμενος καὶ τὸ κάλλιστον καὶ ἠδι-
 στον ἀπολλύων τῆς νίκης. Ἐβούλετο γὰρ βαρβάρους 25
 ἅπαντας πεπεῖσθαι καὶ Ἕλληνας, ὡς ἐν ταῖς ἐξελάσεσι
 καὶ συμπλοκαῖς δοῦς καὶ λαβῶν πληγὴν ἐτρώθη μὲν αὐ-
 τός, ἐκτεῖνε δὲ ἐκείνον. Ἐκέλευσεν οὖν τὸν Μιθριδά-
 την ἀποθανεῖν σκαφευθέντα. Τὸ δὲ σκαφευθῆναι τοιοῦ-
 τόν ἐστι· σκάφας δύο πεποιημένας ἐφαρμόζειν ἀλλήλαις 30
 λαβόντες, εἰς τὴν ἑτέραν κατακλίνουσι τὸν κολαζόμενον
 ὑπτίον· εἶτα τὴν ἑτέραν ἐπάγοντες καὶ συναρμόζοντες,

ὥστε τὴν κεφαλὴν καὶ τὰς χεῖρας ἔξω καὶ τοὺς πόδας ἀπολαμβάνεσθαι, τὸ δὲ ἄλλο σῶμα πᾶν ἀποκεκρῦφθαι, διδόασιν ἐσθίειν τῷ ἀνθρώπῳ, κἂν μὴ θέλῃ, προσβιάζονται κεντοῦντες τὰ ὄμματα· φαγόντι δὲ πιεῖν μέλι καὶ γάλα συγκεκραμένον ἐγγέουσιν εἰς τὸ στόμα καὶ κατὰ τοῦ προσώπου καταχέουσιν. Ἔπειτα πρὸς τὸν ἥλιον ἀεὶ στρέφουσιν ἐναντία τὰ ὄμματα, καὶ μυιῶν προσκαθημένων πλήθος πᾶν ἀποκρύπτεται τὸ πρόσωπον. Ἐντὸς δὲ ποιούντος ὅσα ποιεῖν ἀναγκαῖόν ἐστιν ἐσθίουσας ἀνθρώπους καὶ πίνοντας, εὐλαὶ καὶ σκώληκες ὑπὸ φθορᾶς καὶ σηπεδόνοσ ἐκ τοῦ περιττώματος ἀναξέουσιν, ὑφ' ὧν ἀναλίσκεται τὸ σῶμα διαδνομένων εἰς τὰ ἐντός. Ὅταν γὰρ ἤδη φανερός ἢ τεθνηκὼς ὁ ἀνθρώπος, ἀφαιρεθείσης τῆς ἐπάνω σκάφης ὀρῶσι τὴν μὲν σάρκα κατεδεδεσμένην, περὶ δὲ τὰ σπλάγχνα τοιούτων θηρίων ἐσμῶν ἐσθιόντων καὶ προσπεφυκότων. Οὕτως ὁ Μιθριδάτης ἑπτακαίδεκα ἡμέρας φθειρόμενος μόλις ἀπέθανε.

XVII. Λοιπὸν δ' ἦν τῇ Παρυσάτιδι σκοπὸς ὁ τὴν κεφαλὴν ἀποτεμῶν καὶ τὴν χεῖρα τοῦ Κύρου Μασαβάτης, βασιλέως εὐνούχου. Ὡς οὖν αὐτὸς οὐδεμίαν καθ' ἑαυτοῦ λαβὴν παρεδίδου, τοιοῦτον ἐπιβουλῆς τρόπον ἡ Παρυσάτις συνέθηκεν. Ἦν τὰ τε ἄλλα θυμόσοφος γυνὴ καὶ δεινὴ κυβεύειν· διὸ καὶ βασιλεῖ πρὸ τοῦ πολέμου πολλάκις συνεκύβευε· μετὰ δὲ τὸν πόλεμον διαλυθεῖσα πρὸς αὐτὸν οὐκ ἔφευγε τὰς φιλοφροσύνας, ἀλλὰ καὶ συνέπαιζε καὶ τῶν ἐρωτικῶν ἐκοινῶνει συμπράττουσα καὶ παροῦσα, καὶ ὅλως μικρότατον αὐτοῦ τῇ Στατείρῳ μετεδίδου χρῆσθαι καὶ συνεῖναι, μισοῦσά τε μάλιστα πάντων ἐκείνην καὶ μέγιστον αὐτῇ βουλομένη δύνασθαι. Λαβοῦσα δὴ ποτε τὸν Ἀρτοξέρξην ὠρμημένον ἀλύειν σχολῆς οὔσης προῦκαλεῖτο περὶ χιλλίων δαρεικῶν κυβεύσαι· καὶ κυβεύοντα περιεῖδε νικῆσαι καὶ τὸ χρυσίου

ἀπέδωκε. Προσποιουμένη δὲ ἀνιᾶσθαι καὶ φιλονεικεῖν ἐκέλευσεν αὐτὸς ἐξ ἀρχῆς περὶ εὐνούχου διακυβεῦσαι· κακείνος ὑπήκουσε. Ποισάμενοι δὲ συνθήκας πέντε μὲν ἐκάτερον ὑπεξέλεσθαι τοὺς πιστοτάτους, ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν, ὃν ἂν ὁ νικῶν ἔληται, δοῦναι τὸν ἡττώμενον, ἐπὶ τούτοις ἐκύβευον. Σφόδρα δὲ γενομένη πρὸς τῷ πράγματι καὶ σπουδάσασα περὶ τὴν παιδίαν, εὐ δὲ πως αὐτῇ καὶ τῶν κύβων πεσόντων, νικήσασα λαμβάνει τὸν Μασαβάτην· οὐ γὰρ ἦν ἐν τοῖς ὑπεξηρημένοις. Καὶ πρὶν ἐν ὑποψίᾳ γενέσθαι βασιλέα τοῦ πράγματος ἐγγείρισασα τοῖς ἐπὶ τῶν τιμωριῶν προσέταξεν ἐκδεῖραι ζῶντα, καὶ τὸ μὲν σῶμα πλάγιον διὰ τριῶν σταυρῶν ἀναπῆξαι, τὸ δὲ δέρμα χωρὶς διαπατταλεῦσαι. Γενομένων δὲ τούτων καὶ βασιλέως χαλεπῶς φέροντος καὶ παροξυνομένου πρὸς αὐτήν, εἰρωνευομένη μετὰ γέλωτος „Ὡς ἡδύς“ ἔφασκεν „εἰ καὶ μακάριος, εἰ χαλεπαίνεις διὰ γέροντα πονηρὸν εὐνούχου, ἐγὼ δὲ χιλλίους ἐκκυβευθεῖσα δαρεικούς σιωπῶ καὶ στέργω.“ Βασιλεὺς μὲν οὖν ἐφ' οἷς ἐξηπατήθη μεταμελόμενος ἡσυχίαν ἤγρεν, ἡ δὲ Στατεῖρα καὶ πρὸς τὰλλα φανερῶς ἠναντιοῦτο καὶ τούτοις ἐδυσχέραινε, ὡς ἀνδρας εὐνούχους καὶ πιστοὺς βασιλεῖ διὰ Κύρον ὡμῶς καὶ παρανόμως ἀπολλυούσης αὐτῆς.

XVIII. Ἐπεὶ δὲ Κλέαρχον καὶ τοὺς ἄλλους στρατηγούς Τισαφέρνης ἐξηπάτησε καὶ παρεσπόνδησεν ὄρκων γενομένων καὶ συλλαβὸν ἀνέπεμψεν ἐν πέδαις δεδεμένους, δεηθῆναί φησιν αὐτοῦ τὸν Κλέαρχον ὁ Κτησίας, ὅπως κτενὸς εὐπορήσειε. Τυχόντα δὲ καὶ τημελήσαντα τὴν κεφαλὴν ἡσθῆναί τε τῇ χρεῖα καὶ τὸν δακτύλιον αὐτῷ δοῦναι σύμβολον φιλίας πρὸς τοὺς ἐν Λακεδαιμόνι συγγενεῖς καὶ οἰκείους· εἶναι δὲ γλυφὴν ἐν τῇ σφραγίδι Καρυάτιδας ὀρχουμένηας. Τὰ δὲ πεμπόμενα σιτία τῷ Κλεάρχῳ τοὺς συνδεδεμένους στρατιώτας ἀφαιρεῖσθαι

καὶ καταναλίσκεν, ὀλίγα τῷ Κλεάρχῳ διδόντας ἀπ' αὐ-
 τῶν. Ἰάσασθαι δὲ καὶ τοῦτό φησιν ὁ Κτησίας, πλείονα
 τῷ Κλεάρχῳ πέμπεσθαι διαπραξάμενος, ἰδίᾳ δὲ ἕτερα
 τοῖς στρατιώταις δίδοσθαι· καὶ ταῦτα μὲν ὑπουργῆσαι
 5 καὶ παρασχεῖν χάριτι καὶ γνώμῃ τῆς Παρυσάτιδος. Περ-
 πομένου δὲ καθ' ἡμέραν τῷ Κλεάρχῳ κωλήνος ἐπὶ τοῖς
 σιτίοις, παρακαλεῖν αὐτὸν καὶ διδάσκειν, ὡς χρὴ μικρὸν
 εἰς τὸ κρέας ἐμβαλόντα μαχαίριον ἀποκρῦψαντα πέμψαι
 καὶ μὴ περιιδεῖν ἐν τῇ βασιλείῳς ὠμότητι τὸ τέλος αὐτοῦ
 10 γενόμενον· αὐτὸς δὲ φοβούμενος μὴ ἐθελῆσαι. Βασι-
 λέα δὲ τῇ μὲν μητρὶ παραιτουμένη μὴ κτείνειν τὸν Κλεάρ-
 χον ὁμολογῆσαι καὶ ὁμῶσαι· πεισθέντα δὲ αὐτῆς ὑπὸ
 τῆς Στατείας ἀποκτείνει πάντας πλὴν Μένωνος. Ἐκ
 δὲ τούτου τὴν Παρυσάτιν ἐπιβουλεύσαι τῇ Στατείᾳ καὶ
 15 συσκευάσασθαι τὴν φαρμακείαν κατ' αὐτῆς, οὐκ εἰκότα
 λέγων, ἀλλὰ πολλὴν ἀλογίαν ἔχοντα τῆς αἰτίας, εἰ δει-
 νὸν ἔργον οὕτως ἔδρασε καὶ παρεκινδύνευσεν ἡ Παρύ-
 σατις διὰ Κλεάρχον, ἀνελεῖν τολμήσασα τὴν γνησίαν βα-
 σιλέως γυναῖκα καὶ τέκνων κοινωνὸν ἐπὶ βασιλείᾳ τρε-
 20 φομένων. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν οὐκ ἄδηλον ὡς ἐπιτραγφδεῖ-
 ται τῇ Κλεάρχου μνήμῃ. Καὶ γὰρ ἀναιρεθέντων φησὶ
 τῶν στρατηγῶν τοὺς μὲν ἄλλους ὑπὸ κυνῶν σπαράττε-
 σθαι καὶ ὀρνέων, τῷ δὲ Κλεάρχου νεκρῷ θύελλαν ἀνέ-
 μου γῆς θύνα πολλὴν φέρουσαν ἐπιχωῶσαι καὶ ἐπικρῦψαι
 25 τὸ σῶμα· φοινίκων δὲ τινῶν διασπαρέντων ὀλίγῳ χρόνῳ
 θαυμαστὸν ἄλσος ἀναφῦναι καὶ κατασκιᾶσαι τὸν τόπον,
 ὥστε καὶ βασιλεῖ σφόδρα μεταμέλειν, ὡς ἄνδρα θεοῖς
 φίλου ἀνηρηκότι τὸν Κλεάρχον.

XIX. Ἡ δ' οὖν Παρυσάτις, μίσους τε πρὸς τὴν Στά-
 30 τειραν ἐξ ἀρχῆς ὑποκειμένου καὶ ζηλοτυπίας, ὀρώσα τὴν
 μὲν αὐτῆς δύναμιν αἰδουμένου βασιλέως καὶ τιμῶντος
 οὔσαν, τὴν δ' ἐκείνης ἔρωτι καὶ πίστει βέβαιον καὶ ἰσχυ-

ράν, ἐπεβούλευσεν ὑπὲρ τῶν μεγίστων, ὡς ᾔετο, παρα-
 βαλλομένη. Θεράπειαν εἶχε πιστὴν καὶ δυναμένην παρ'
 αὐτῇ μέγιστον ὄνομα Γίγιν, ἣν ὁ μὲν Δείνων ὑπουργῆ-
 σαι τῇ φαρμακείᾳ φησὶ, συγγνώμῃ δὲ μόνον ἄκουσαν
 ὁ Κτησίας. Τὸν δὲ δόντα τὸ φάρμακον οὗτος μὲν ὄνο- 5
 μάξει Βελιτάραν, ὁ δὲ Δείνων Μελάνταν. Ἐκ δὲ τῆς
 πρόσθεν ὑποψίας καὶ διαφορᾶς ἀρξάμενοι πάλιν εἰς τὸ
 αὐτὸ φοιτᾶν καὶ συνδειπνεῖν ἀλλήλαις, ὅμως τῷ δεδιέ-
 ναι καὶ φυλάττεσθαι τοῖς αὐτοῖς σιτίοις καὶ ἀπὸ τῶν αὐ-
 τῶν ἐχρῶντο. Γίνεται δὲ μικρὸν ἐν Πέρσῃσι ὀρνίθιον, 10
 ᾧ περιτώματος οὐδέν ἐστιν, ἀλλ' ὅλον διάπλεων πιμε-
 λῆς τὰ ἐντός· καὶ νομίζουσιν ἀνέμῳ καὶ δρόσῳ τρέφε-
 σθαι τὸ ζῶον· ὀνομάζεται δὲ ὄρνιθις. Τοῦτό φησιν
 ὁ Κτησίας μικρᾷ μαχαίριδι κεχρισμένη τῷ φαρμάκῳ κατὰ
 θάτερα τὴν Παρυσάτιν διαιροῦσαν ἐκμάξαι τῷ ἑτέρῳ μέ- 15
 ρει τὸ φάρμακον· καὶ τὸ μὲν ἄχραντον καὶ καθαρὸν εἰς
 τὸ στόμα βαλοῦσαν αὐτὴν ἐσθίειν, δοῦναι δὲ τῇ Στα-
 τείᾳ τὸ πεφαρμαγμένον· ὁ δὲ Δείνων οὐ τὴν Παρύ-
 σατιν, ἀλλὰ τὸν Μελάνταν τέμνοντα τῷ μαχαίρι τὰ
 φαρμασσόμενα τῶν κρεῶν τιθέναι κατὰ τὴν Στάτειραν. 20
 1021 Ἀποθνήσκουσα δ' οὖν ἡ γυνὴ μετὰ πόνων μεγάλων καὶ
 σπαραγμῶν αὐτὴ τε συνησθάνετο τοῦ κακοῦ καὶ βασιλεῖ
 παρέσχεν ὑποψίαν κατὰ τῆς μητρὸς, εἰδότε τὸ θηριῶδες
 αὐτῆς καὶ δυσμείλικτον. Ὄθεν εὐθύς ἐπὶ τὴν ζήτησιν
 ὀρμήσας τοὺς μὲν ὑπηρέτας καὶ τραπεζοκόμους τῆς μη- 25
 τρὸς συνέλαβε καὶ κατεστρέβλωσε, τὴν δὲ Γίγιν ἡ Πα-
 ρυσάτις πολὺν χρόνον εἶχεν οἴκοι μεθ' αὐτῆς καὶ βασι-
 λέως ἐξαιτουντος οὐκ ἔδωκεν, ἀλλ' ὕστερον αὐτῆς δεη-
 θείσης εἰς τὸν οἶκον ἀφεθῆναι νυκτὸς αἰσθόμενος καὶ
 λόχον ὑφεὶς συνήρπασε καὶ κατέγνω θάνατον. Ἀπο- 30
 θνήσκουσι δὲ οἱ φαρμακεῖς ἐν Πέρσῃσι κατὰ νόμον οὐ-
 τως· λίθος ἐστὶ πλατύς, ἐφ' οὗ τὴν κεφαλὴν καταθέν-

της αὐτῶν ἑτέρῳ λίθῳ παίουσι καὶ πιέξουσιν, ἄχρι οὗ συνθλάσῃσι τὸ πρόσωπον καὶ τὴν κεφαλὴν. Ἡ [μὲν*] οὖν Γίγισ οὕτως ἀπέθανε, τὴν δὲ Παρύσατιν ὁ Ἄρτοξέρξης ἄλλο μὲν οὐδὲν οὔτε εἶπε κακὸν οὔτε ἐποίησεν, 5 εἰς δὲ Βαβυλῶνα βουλομένην ἐξέπεμψεν εἰπών, ἕως ἐκείνη περίεστιν αὐτὸς οὐκ ὄψεσθαι Βαβυλῶνα. Τὰ μὲν κατὰ τὴν οἰκίαν οὕτως εἶχεν.

XX. Ἐπεὶ δὲ τοὺς Κύρῳ συναναβάντας Ἕλληνας σπουδάσας λαβεῖν ὁ βασιλεὺς οὐδὲν ἤττον ἢ Κύρου πε- 10 ριγενέσθαι καὶ τὴν βασιλείαν κατασχεῖν οὐκ ἔλαβεν, ἀλλὰ Κύρον τὸν ἠγεμόνα καὶ τοὺς αὐτῶν στρατηγοὺς ἀποβαλόντες ἐξ αὐτῶν μονουχί τῶν βασιλείων ἐσώθησαν, ἐξελέξαντες καὶ ἀποφήναντες τὰ Περσῶν καὶ βασι- 15 λέως πράγματα χρυσὸν ὄντα πολὺν καὶ τροφήν καὶ γυ- ναϊκας, τὰ δὲ ἄλλα τῦφον καὶ ἀλαζονείαν, πᾶσα μὲν ἢ Ἑλλάς ἐξεθάρρησε καὶ κατεφρόνησε τῶν βαρβάρων, Λα- κεδαιμονίοις δὲ καὶ δεινὸν ἐφαίνετο μὴ νῦν γε δουλείας ἐξελέσθαι τοὺς τὴν Ἀσίαν κατοικοῦντας Ἕλληνας μηδὲ 20 παῦσαι προπηλακιζομένους ὑπ' αὐτῶν. Πρῶτον δὲ διὰ Θίμβρωνος, εἶτα διὰ Δερκυλλίδου πολεμοῦντες, οὐδὲν δὲ πρᾶττοντες ἀξιόλογον, Ἀγησίλαῳ τῷ βασιλεῖ τὸν πόλεμον ἐπέτρεψαν. Ὁ δὲ περαιωθεὶς ναυσὶν εἰς Ἀσίαν εὐθύς ἦν ἐνεργὸς καὶ δόξαν εἶχε μεγάλην καὶ Τισαφέρ- νην παραταξάμενος ἐνίκησε καὶ τὰς πόλεις ἀφίστη. Τού- 25 των δὲ γενομένων συμφρονήσας ὁ Ἄρτοξέρξης ὄν τρό- πον αὐτοῖς ἐστὶ πολεμητέον, ἐπέμψε Τιμοκράτην τὸν Ῥόδιον εἰς τὴν Ἑλλάδα χρυσίον πολὺ κομίζοντα, διδόναι καὶ διαφθεῖρειν τοὺς πλεῖστον ἐν ταῖς πόλεσι δυναμένους κελεύσας καὶ πόλεμον Ἑλληνικὸν κινεῖν ἐπὶ τὴν Λακε- 30 δαίμονα. Τοῦ δὲ Τιμοκράτους ταῦτα πρᾶττοντος καὶ τῶν μεγίστων πόλεων συνισταμένων καὶ τῆς Πελοπον- νήσου διαταρακτομένης, μετεπέμποντο τὸν Ἀγησίλαον ἐκ

τῆς Ἀσίας οἱ ἄρχοντες. Ὅτε δὲ καὶ φασιν αὐτὸν ἀπιόντα πρὸς τοὺς φίλους εἰπεῖν, ὡς τρισμυριοῖς τοξόταις ἐξε- λαύνουτο τῆς Ἀσίας ὑπὸ βασιλείας· τὸ γὰρ Περσικὸν νό- μισμα τοξότην ἐπίσημον εἶχεν.

XXI. Ἐξέβαλε δὲ καὶ τῆς θαλάττης Λακεδαιμονίους 5 Κόνωνι τῷ Ἀθηναίῳ μετὰ Φαρναβάξου στρατηγῷ χρη- σάμενος. Ὁ γὰρ Κόνων διέτριβε μὲν ἐν Κύπρῳ μετὰ τὴν ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς ναυμαχίαν, οὐ τὴν ἀσφάλειαν ἀγαπῶν, ἀλλὰ τὴν τῶν πραγμάτων μεταβολὴν, ὥσπερ 10 ἐν πελάγει τροπήν, περιμένων. Ὅρῶν δὲ καὶ τοὺς ἑαυ- τοῦ λογισμοὺς δυνάμεως καὶ τὴν βασιλείας δύναμιν ἀν- δρὸς ἔμφρονος δεομένην, ἐπέμψεν ἐπιστολὴν βασιλεῖ περὶ ὧν διανοεῖτο. Καὶ ταύτην ἐκέλευσε τὸν κομίζοντα 15 μάλιστα μὲν ἀποδοῦναι διὰ Ζήνωνος τοῦ Κρητὸς ἢ Πο- λυκρίτου τοῦ Μενδαίου· τούτων δ' ἦν ὁ μὲν Ζήνων ὀρχηστής, ὁ δὲ Πολύκριτος ἰατρός· ἂν δὲ οὗτοι μὴ παρῶσι, διὰ Κτησίου τοῦ ἰατροῦ. Λέγεται δὲ ὁ Κτησίας τὴν ἐπιστολὴν λαβὼν παρεγγράφαι τοῖς ὑπὸ τοῦ Κόνω- 20 νος ἐπεσταλμένοις, ὅπως καὶ Κτησίαν ἀποστείλῃ πρὸς αὐτόν, ὡς ὠφέλιμον ὄντα ταῖς ἐπὶ θαλάσῃ πράξεσιν. Ὁ δὲ Κτησίας αὐτὸν ἀφ' ἑαυτοῦ βασιλέα φησὶ προσθεῖ- 25 ναι τὴν λειτουργίαν αὐτῷ ταύτην. Ἄλλ' ἐπεὶ κρατήσας τῇ περὶ Κνίδου ναυμαχίᾳ διὰ Φαρναβάξου καὶ Κόνωνος ἀφείλετο τὴν κατὰ θάλατταν ἀρχὴν Λακεδαιμονίους, ἐπέστρεψε πᾶσαν ὁμοῦ τὴν Ἑλλάδα πρὸς αὐτόν, ὥστε 30 καὶ τὴν περιβόητον εἰρήνην βραβεῦσαι τοῖς Ἕλλησι τὴν ἐπ' Ἀνταλκίδου προσαγορευομένην. Ὁ δὲ Ἀνταλκίδας Σπαρτιάτης ἦν, Λέοντος υἱός, καὶ σπουδάσας βασιλεῖ διεπράξατο τὰς ἐν Ἀσίᾳ πόλεις Ἑλληνίδας ἀπάσας καὶ νήσους, ὅσαι προσκυροῦσιν Ἀσίᾳ, παρεῖναι Λακεδαιμο- 30 νίους αὐτῷ κεκτῆσθαι φόρων ὑποτελεῖς, εἰρήνης γενο- μένης τοῖς Ἕλλησιν, εἰ δεῖ τὴν τῆς Ἑλλάδος ὕβριν καὶ

προδοσίαν εἰρήνην καλεῖν, ἧς πόλεμος οὐδεὶς ἀκλεέστερον ἤνεγκε τέλος τοῖς κρατηθεῖσι.

XXII. Διὸ καὶ τοὺς ἄλλους Σπαρτιάτας αἰεὶ βδελυτόμενος ὁ Ἄρτοξέρξης καὶ νομίζων, ὡς φησι Δείνων, 5 ἀνθρώπων ἀπάντων ἀναιδεστάτους εἶναι, τὸν Ἀντακίδα ὑπερηγάπησεν εἰς Πέρσας ἀναβάντα. Καὶ ποτε λαβὼν ἓνα τῶν ἀνθινῶν στεφάνων καὶ βάψας εἰς μύρον τὸ πολυτελέστατον ἀπὸ δείπνου ἐπεμψε τῷ Ἀντακίδᾳ καὶ πάντες ἐθεύμασαν τὴν φιλοφροσύνην. Ἦν δέ, ὡς 10 ἔοικεν, ἐπιτήδειος οὗτος ἐντροφηθῆναι καὶ τοιοῦτον λαβεῖν στέφανον, ἐξορησάμενος ἐν Πέρσῃσι τὸν Λεωνίδα καὶ τὸν Καλλικρατίδαν. Ὁ μὲν γὰρ Ἀγησίλαος, ὡς ἔοικε, πρὸς τὸν εἰπόντα· „Φεῦ τῆς Ἑλλάδος, ὅπου μηδίζουσιν ἡμῖν οἱ Λάκωνες.“ „Οὐ μᾶλλον,“ εἶπεν „οἱ Μῆ- 15 δοὶ λακωνίζουσι.“ Τοῦ δὲ ῥήματος ἡ κομπότης τὴν τοῦ πράγματος αἰσχύνῃ οὐκ ἀφείλεν, ἀλλὰ τὴν μὲν ἡγεμονίαν ἀπώλεσαν ἐν Λεύκτροις ἀγωνισάμενοι κακῶς, ἡ δὲ δόξα τῆς Σπάρτης προαπώλετο ταῖς ὁμολογίαις ἐκείναις. Ἄχι μὲν οὖν ἐπρώτευσεν ἡ Σπάρτη ξένον ἐποιεῖτο καὶ 20 φίλου ἀνόμαζεν ἑαυτοῦ τὸν Ἀντακίδα· ἐπεὶ δὲ ἠττήθησαν ἐν Λεύκτροις, ταπεινὰ πράττοντες ἐδέοντο μὲν χρημάτων καὶ τὸν Ἀγησίλαον εἰς Αἴγυπτον ἐξέπεμψαν, ὁ δὲ Ἀντακίδα ἀνέβη πρὸς τὸν Ἄρτοξέρξην παρακαλῶν ἐπαρκέσαι τοῖς Λακεδαιμονίοις. Ὁ δ' οὕτως ἐξημέ- 25 λησε καὶ παρεῖδε καὶ ἀπέριψεν αὐτόν, ὥστε καταβάντα καὶ χλευαζόμενον ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν, φοβούμενον δὲ καὶ τοὺς ἐφόρους ἀποκαρτερῆσαι. Ἀνέβη δὲ πρὸς τὸν βασιλέα καὶ Ἰσμηνίας ὁ Θηβαῖος καὶ Πελοπίδας ἥδη τὴν ἐν Λεύκτροις μάχην νευικηκῶς. Ἄλλ' οὗτος μὲν οὐδὲν αἰ- 30 σχρὸν ἐποίησεν· Ἰσμηνίας δὲ προσκυνῆσαι κελευόμενος ἐξέβαλε πρὸ αὐτοῦ χαμᾶζε τὸν δακτύλιον, εἶτα κύψας ἐνείλετο καὶ παρέσχε δόξαν προσκυνούντος. Τιμαγόρα

δὲ τῷ Ἀθηναίῳ διὰ Βηλούριδος τοῦ γραμματέως εἰσπέμ- φαντι γραμματίδιον ἀπόρητον ἤσθεῖς μυρίους τε δα- ρεικοὺς ἔδωκε καὶ γάλακτος βοείου δεομένου δι' ἀσθέ- νειαν ὄγδοήκοντα βουῖς ἀμέλγεσθαι παρηκολούθουν· ἐτι δὲ κλίνην καὶ στρώματα καὶ τοὺς στρωμνύνας ἐπεμψεν, 5 ὡς οὐ μεμαθηκότων Ἑλλήνων ὑποστρωμνύναι, καὶ φο- ρεῖς τοὺς κομίζοντας αὐτὸν μέχρι θαλάσσης μαλακῶς ἔχοντα. Παρόντι δὲ δείπνον ἐπέμπετο λαμπρότατον, ὥστε καὶ τὸν ἀδελφὸν τοῦ βασιλέως Ὀστάνην „Ὡ Τιμα- γόρα“ φάναι „μέμνησο ταύτης τῆς τραπέζης· οὐ γὰρ 10 ἐπὶ μικροῖς οὕτω σοὶ κεκοσμημένη παράκειται.“ Τοῦτο δ' ἦν ὀνειδισμὸς εἰς προδοσίαν μᾶλλον ἢ χάριτος ὑπό- μνησις. Τιμαγόρου μὲν οὖν διὰ τὴν δωροδοκίαν Ἀθη- ναῖοι θάνατον κατέγνωσαν.

XXIII. Ὁ δὲ Ἄρτοξέρξης ἐν ἀντὶ πάντων ὧν ἐλύπει 15 τοὺς Ἕλληνας εὐφραϊνε, Τισαφέρην τὸν ἐχθιστὸν αὐ- τοῖς καὶ δυσμενέστατον ἀποκτείνας. Ἀπέκτεινε δὲ ταῖς διαβολαῖς αὐτοῦ τῆς Παρυσάτιδος συνεπιθεμένης. Οὐ γὰρ ἐνέμεινε τῇ ὀργῇ πολὺν χρόνον ὁ βασιλεύς, ἀλλὰ 20 διηλλάγη τῇ μητρὶ καὶ μετεπέμψατο νοῦν μὲν ὄρων ἔχου- σαν καὶ φρόνημα βασιλείας ἄξιον, αἰτίας δὲ μηδεμιᾶς οὔσης ἐμποδῶν ἐτι δι' ἣν ὑπόψονται συνόντες ἀλλήλοις ἢ λυπήσουσιν. Ἐκ δὲ τούτου πάντα πρὸς χάριν ὑπουργοῦσα βασιλεῖ, καὶ τῷ πρὸς μηδὲν ὧν ἐκεῖνος ἐπραττε 25 δυσκολαίνειν ἔχουσα τὸ δύνασθαι παρ' αὐτῷ καὶ τυγχά- νειν ἀπάντων, ἤσθετο τῆς ἐτέρας τῶν θυγατέρων, Ἀτόσ- σης, ἐρώωντος ἔρωτα δεινόν, ἐπικρυπτομένου δὲ δι' ἐκεῖ- νην οὐχ ἥμιστα καὶ κολάζουτος τὸ πάθος, ὡς φασιν ἔνιοι, καίτοι γεγεννημένης ἥδη πρὸς τὴν παρθένον ὀμιλίας αὐ- τῷ λαθραίας. Ὡς οὖν ὑπόπτεισεν ἡ Παρυσάτις, τὴν 30 παῖδα μᾶλλον ἢ πρότερον ἠσπάζετο καὶ πρὸς τὸν Ἄρτο- ξέρξην ἐπήνει τό τε κάλλος αὐτῆς καὶ τὸ ἦθος, ὡς βασι-

λικῆς καὶ μεγαλοπρεποῦς. Τέλος οὖν γῆμαι τὴν κόρην
 ἐπεισε καὶ γνησίαν ἀποδείξει γυναῖκα, χαίρειν ἑάσαντα
 δόξας Ἑλλήνων καὶ νόμους, Πέρσας δὲ νόμον αὐτὸν
 ὑπὸ τοῦ θεοῦ καὶ δικαιοτῆν αἰσχρῶν καὶ καλῶν ἀποδε-
 5 δειγμένον. Ἐνιοὶ μὲντοι λέγουσιν, ὧν ἔστι καὶ Ἡρα-
 κλείδης ὁ Κυμαῖος, οὐ μίαν μόνον τῶν θυγατέρων, ἀλλὰ
 καὶ δευτέραν, Ἀμυστριν, γῆμαι τὸν Ἀρτοξέρξην, περὶ
 ἧς ὀλίγον ὑστερον ἀπαγγελοῦμεν. Τὴν δ' Ἀτοσσαν οὐ-
 τως ἠγάπησεν ὁ πατὴρ συνοικοῦσάν, ὥστε ἀλφοῦ κατα-
 10 νεμηθέντος αὐτῆς τὸ σῶμα δυσχερᾶναι μὲν ἐπὶ τούτῳ
 μηδ' ὀτιοῦν, εὐχόμενος δὲ περὶ αὐτῆς τῇ Ἡρᾷ προσ-
 κυνῆσαι μόνην θεῶν ἐκείνην ταῖς χερσὶ τῆς γῆς ἀψάμε-
 νος, δῶρά τε τῇ θεῷ τοσαῦτα πέμψαι τοὺς σατράπας
 καὶ φίλους αὐτοῦ κελεύσαντος, ὥστε τὰ μεταξὺ τοῦ
 15 ἱεροῦ καὶ τῶν βασιλείων ἑκαταίδεκα στάδια χρυσοῦ καὶ
 ἀργύρου καὶ πορφύρας καὶ ἵππων ἐμπλησθῆναι.

XXIV. Πόλεμον δὲ πρὸς μὲν Αἰγυπτίους διὰ Φαρ-
 ναβάξου καὶ Ἰφικράτους ἐξενεγκῶν ἀπέτυχε, στασια-
 σάντων ἐκείνων· ἐπὶ δὲ Καδουσίους αὐτὸς ἐστράτευσε
 20 τριάκοντα μυριάσι πεζῶν καὶ μυρίοις ἵππευσιν. Ἐμ-
 βαλὼν δὲ εἰς χώραν τραχύτητι χαλεπὴν καὶ ὀμιχλώδη
 καὶ τῶν ἀπὸ σπόρου καρπῶν ἄγονον, ἀπλοῖς δὲ καὶ μή-
 λους καὶ τοιοῦτοις ἄλλοις ἀκροδρόις τρέφουσιν ἀνθρώ-
 πους πολεμικοὺς καὶ θυμοειδεῖς, ἔλαθε μεγάλας ἀπο-
 25 ρίαις καὶ κινδύνοις περιπεσῶν. Οὐδὲν γὰρ ἐδώδιμον
 ἦν λαμβάνειν οὐδὲ ἐξωθεν ἐπεισάγεσθαι, τὰ δὲ ὑποζύ-
 για μόνον κατέκοπτον, ὥστε ὄνου κεφαλὴν μόλις δραχ-
 μῶν ἐξήκοντα ὄνιον εἶναι. Τὸ δὲ βασιλικὸν δεῖπνον
 ἐξελείφθη· καὶ τῶν ἵππων ὀλίγοι περιῆσαν ἔτι, τοὺς δὲ
 30 ἄλλους ἐσθλόντες κατανηλώκεσαν. Ἐνταῦθα Τηρίβα-
 ξος, ἀνὴρ πολλάκις μὲν ἐν πρώτῃ δι' ἀνδραγαθίαν τάξει
 γενόμενος, πολλάκις δὲ ἀπορριφείς διὰ κουφότητα καὶ

οὐκ ἔτι ταπεινὰ πράττων καὶ περιορῶμενος, ἔσωσε βασιλέα
 καὶ τὸν στρατόν. Ὅντων γὰρ δυεῖν ἐν τοῖς Καδουσίοις
 βασιλέων, ἑκατέρου δὲ χωρὶς στρατοπεδεύοντος, ἐντυ-
 χῶν τῷ Ἀρτοξέρξῃ καὶ φράσας περὶ ὧν διανοεῖτο πράτ-
 τειν, ἐβάδιζεν αὐτὸς πρὸς τὸν ἕτερον τῶν Καδουσίων καὶ 5
 πρὸς τὸν ἕτερον κρύφα τὸν υἱὸν ἐπεμπευ. Ἐξηπάτα δὲ
 ἑκάτερον ἑκάτερος λέγων, ὡς ἄτερος ἐπιπροσβέυεται
 πρὸς τὸν Ἀρτοξέρξην φίλιαν μόνῳ πράττων ἑαυτῷ καὶ
 συμμαχίαν· οὐκοῦν, εἰ σωφρονεῖ, χοῖναι πρότερον ἐν-
 τυγχάνειν ἐκείνῳ, αὐτὸν δὲ συμπράξειν ἅπαντα. Τοῦ-10
 τοις ἐπεισθησαν ἀμφοτέρω, καὶ φθάνειν ἀλλήλους νο-
 μίζοντες ὁ μὲν τῷ Τηριβάξῳ συνέπεμψε πρέσβεις, ὁ δὲ
 τῷ παιδί τοῦ Τηριβάξου. Διατριβῆς δὲ γενομένης ὑπο-
 ψίαι καὶ διαβολαὶ κατὰ τοῦ Τηριβάξου τῷ Ἀρτοξέρξῃ
 προσέπιπτον· αὐτὸς δὲ δυσθύμως εἶχε καὶ μετενόει 15
 πιστεύσας τῷ Τηριβάξῳ καὶ τοῖς φθονοῦσιν ἐγκαλεῖν
 1024 παρείχεν. Ἐπεὶ δὲ ἦκεν ὁ Τηριβάξος, ἦκε δὲ καὶ ὁ υἱὸς
 αὐτοῦ τοὺς Καδουσίους ἄγοντες, ἐγένοντο δὲ σπονδαὶ
 πρὸς ἀμφοτέρους καὶ εἰρήνη, μέγας ὧν ὁ Τηριβάξος ἦδη
 καὶ λαμπρὸς ἀνεξεύγνυε μετὰ τοῦ βασιλέως, ἐπιδεικνυ-20
 μένου πᾶσαν τὴν δειλίαν καὶ τὴν μαλακίαν οὐ τρυφῆς
 καὶ πολυτελείας, ὥσπερ οἱ πολλοὶ νομίζουσιν, ἐκγονον-
 οῦσαν, ἀλλὰ μοχθηρᾶς φύσεως καὶ ἀγεννοῦς καὶ δόξαις
 πονηραῖς ἐπομένης. Οὔτε γὰρ χρυσοῦ οὔτε κἀνδύς οὔτε
 ὁ τῶν μυρίων καὶ δισχιλίων ταλάντων περικείμενος ἀεὶ 25
 τῷ βασιλέως σώματι κόσμος ἐκείνου ἀπεκάλυε πονεῖν
 καὶ ταλαιπωρεῖν, ὥσπερ οἱ τυχόντες, ἀλλὰ τὴν τε φαρ-
 τραν ἐνημμένους καὶ τὴν πέλτην φέρων αὐτὸς ἐβάδιζε
 πρῶτος ὁδοῦς ὀρεινᾶς καὶ προσάντεις ἀπολιπὼν τὸν ἵπ-
 30 πον, ὥστε τοὺς ἄλλους πτεροῦσθαι καὶ συνεπικουφίζε-
 σθαι τὴν ἐκείνου προθυμίαν καὶ ῥώμην ὀρῶντας· καὶ

γὰρ διακοσίων καὶ πλείονων σταδίων κατήνυεν ἡμέρας ἐκάστης πορείαν.

XXV. Ἐπεὶ δὲ εἰς σταθμὸν κατέβη βασιλικὸν παραδείσου ἔχοντα θαυμαστοὺς καὶ κεκοσμημένους διαπρε-
5 πῶς ἐν τῷ πέριξ ἀδένδρῳ καὶ ψιλῷ χωρίῳ, κρούους ὄν-
τος, ἐπέτρεψε τοῖς στρατιώταις ἐκ τοῦ παραδείσου ξυλί-
ζεσθαι τὰ δένδρα κόπτοντας, μήτε πεύκης μήτε κυπαρίτ-
του φειδομένους. Ὀκνοῦντων δὲ καὶ φειδομένων διὰ
τὰ κάλλη καὶ τὰ μεγέθη, λαβὼν πέλεκυν αὐτὸς ὅπερ ἦν
10 μέγιστον καὶ κάλλιστον τῶν φυτῶν ἔκοψεν. Ἐκ δὲ τού-
του ξυλιζόμενοι καὶ πολλὰ πυρὰ ποιοῦντες εὐμαρῶς ἐν-
νυκτέρευσαν. Οὐ μὴν ἀλλὰ πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς ἀπο-
βαλὼν ἄνδρας, ἵππους δὲ ὁμοῦ τι πάντας ἐπανῆλθε.
Καὶ δόξας καταφρονεῖσθαι διὰ τὴν ἀτυχίαν καὶ τὴν ἀπό-
15 τευξίν τῆς στρατείας ἐν ὑποψίαις εἶχε τοὺς πρώτους·
καὶ πολλοὺς μὲν ἀνήρει δι' ὄργην, πλείονας δὲ φοβού-
μενος. Ἡ γὰρ δειλία φονικώτατόν ἐστιν ἐν ταῖς τυραν-
νίαις, ἴλεων δὲ καὶ πρῶον καὶ ἀνύποπτον ἢ θαρραλέο-
της. Διὸ καὶ τῶν θηρίων τὰ ἀτιθάσεντα καὶ δυσεξημέ-
20 ρωτα ψοφοδεῆ καὶ δειλά, τὰ δὲ γενναῖα πιστεύοντα μάλ-
λον διὰ τὸ θαρρεῖν οὐ φεύγει τὰς φιλοφροσύνας.

XXVI. Ὁ δὲ Ἀρτοξέρξης ἤδη πρεσβύτερος ὢν ἠσθά-
νετο τοὺς υἱοὺς ἀγῶνα περὶ τῆς βασιλείας ἐν τοῖς φί-
λοις καὶ τοῖς δυνατοῖς ἔχοντας. Οἱ μὲν γὰρ εὐγνώμονες
25 ἠξίουν, ὡς ἔλαβεν αὐτός, οὕτως ἀπολιπεῖν πρεσβεῖα
Δαρείῳ τὴν ἀρχήν. Ὁ δὲ νεώτατος Ὀχος ὄξυς ὢν καὶ
βίαιος εἶχε μὲν καὶ τῶν περὶ τὸ βασίλειον οὐκ ὀλίγους
σπουδαστάς, ἠλπίζε δὲ μάλιστα κατεργάσεσθαι τὸν πα-
τέρα διὰ τῆς Ἀτόσσης. Ἐκείνην γὰρ ἐθεράπευεν ὡς
30 γαμησομένην καὶ συμβασιλεύσουσαν αὐτῷ μετὰ τὴν τοῦ
πατρὸς τελευτήν. Ἦν δὲ λόγος, ὅτι καὶ ζῶντος ἐλάν-
θανεν αὐτῇ πλησιάζων. Ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἠγνόησεν ὁ

Ἀρτοξέρξης· ταχὺ δὲ βουλόμενος ἐκκρούσαι τῆς ἐλπί-
δος τὸν ὄχρον, ὅπως μὴ τὰ αὐτὰ Κύρῳ τολμήσαντος αὐ-
τοῦ πόλεμοι καὶ ἀγῶνες αὐθις καταλάβωσι τὴν βασι-
λείαν, ἀνέδειξε τὸν Δαρεῖον βασιλέα πεντηκοστὸν ἔτος
γονότα, καὶ τὴν καλουμένην κίταριν ὀρθὴν φέρειν 5
ἔσκε. Νόμου δὲ ὄντος ἐν Πέρσiais δωρεὰν αἰτεῖν τὸν
ἀναδειχθέντα καὶ δίδοναι τὸν ἀναδείξαντα πᾶν τὸ αἰτη-
θέν, ἂνπερ ἦ δυνατόν, ἤτησεν Ἀσπασίαν ὁ Δαρεῖος τὴν
μάλιστα σπουδασθεῖσαν ὑπὸ Κύρου, τότε δὲ βασιλεῖ
ἠλλακκενομένην. Ἦν δὲ Φωκαῖς τὸ γένος ἀπ' Ἰωνίας, 10
λευθέρων γονέων καὶ τεθραμμένη κοσμίως. Ἐπεὶ δὲ
Κύρου δειπνοῦντος εἰσήχθη μεθ' ἑτέρων γυναικῶν, αἱ
ἐν ἄλλαι παρακαθεζόμεναι προσπαίζοντος αὐτοῦ καὶ
ἀπομένου καὶ σκώπτοντος οὐκ ἀγῶως ἐνεδέχοντο τὰς
φιλοφροσύνας, ἐκείνη δὲ παρὰ τὴν κλίνην εἰστήκει σιωπῇ 15
καὶ Κύρου καλοῦντος οὐχ ὑπήκουε· βουλομένων δὲ
προσάγειν τῶν κατευναστῶν „Οἰμώζεται μέντοι τού-
των“ εἶπεν „ὅς ἂν ἐμοὶ προσαγάγη τὰς χεῖρας.“ Ἐδοξεν
αὐτῇ ἄχαρις τοῖς παροῦσιν εἶναι καὶ ἄγροικος. Ὁ δὲ Κύ-
ρος ἠσθεὶς ἐγέλασε καὶ εἶπε πρὸς τὸν ἀγαρόντα τὰς γυ- 20
ναῖκας „Ἄρα ἤδη συνορᾷς, ὅτι μοι μόνην ταύτην ἐλευ-
θραν καὶ ἀδιάφθορον ἦκεις κομίζων;“ Ἐκ δὲ τούτου
προσεῖχεν ἀρξάμενος αὐτῇ, καὶ μάλιστα πασῶν ἔστερξε
ἢ σοφὴν προσηγόρευσεν. Ἐάλω δὲ Κύρου πεσόντος
τῇ μάχῃ καὶ διαρπαζομένου τοῦ στρατοπέδου. 25

XXVII. Ταύτην ὁ Δαρεῖος αἰτήσας ἠνίασε τὸν πα-
τέρα· δύσζηλα γὰρ τὰ βαρβαρικά δεινῶς περὶ τὸ ἀκό-
μιστον, ὥστε μὴ μόνον τὸν προσελθόντα καὶ θιγόντα
ἠλλακῆς βασιλέως, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐν πορείᾳ προεξελ-
θόντα καὶ διεξελάσαντα τὰς ἀμάξας, ἐφ' αἷς κομίζονται, 30
ἀνάτω κολάζεσθαι. Καίτοι τὴν μὲν Ἀτόσσαν εἶχεν
καὶ ἠνίασε γυναικᾶ παρὰ τὸν νόμον, ἐξήκοντα

δὲ καὶ τριακόσαιο παρετρέφοντο κάλλει διαφέρουσαι
παλλακίδες. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ αἰτηθεὶς ἐκείνην ἔλευ-
θέραν ἔφησεν εἶναι καὶ λαμβάνειν ἐκέλευσε βουλομέ-
νην, ἄκουσαν δὲ μὴ βιάζεσθαι. Μεταπεμφθείσης δὲ
5 τῆς Ἀσπασίας καὶ παρ' ἐλπίδας τοῦ βασιλέως ἐλομένης
τὸν Δαρείου, ἔδωκε μὲν ὑπ' ἀνάγκης τοῦ νόμου, δούς
δὲ ὀλίγον ὕστερον ἀφείλετο. Τῆς γὰρ Ἀρτέμιδος τῆς
ἐν Ἐκβατάνοις, ἣν Ἀναΐτιν καλοῦσιν, ἰέρειαν ἀνέδειξεν
αὐτήν, ὅπως ἀγνὴ διάγη τὸν ἐπίλοιπον βίον, οἴομενος
10 οὐ χαλεπήν, ἀλλὰ καὶ μετρίαν τινὰ καὶ παιδιᾶ μεμιγμέ-
νην ταύτην λήψεσθαι δίκην παρὰ τοῦ παιδός. Ὁ δ'
ἤνεγκεν οὐ μετρίως, εἴτ' ἔρωτι τῆς Ἀσπασίας περιπα-
θῆς γεγονώς, εἴτε ὑβρίσθαι καὶ κεχλευάσθαι νομίζων
ὑπὸ τοῦ πατρός. Αἰσθόμενος δ' αὐτὸν οὕτως ἔχοντα
15 Τηριβάξος ἐτι μᾶλλον ἐξετράχυνεν ἐν τοῖς ἐκείνου συν-
ιδῶν τὰ καθ' αὐτόν. Ἦν δὲ τοιαῦτα. Πλειόνων οὐ-
σῶν βασιλεῖ θυγατέρων ὠμολόγησε Φαρναβάζω μὲν
Ἀπάμαν δάσειν γυναῖκα, Ῥοδογούνην δὲ Ὀρόντη, Τη-
ριβάξω δὲ Ἀμηστριν. Καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις ἔδωκε, Τη-
20 ρίβαξον δὲ ἐψεύσατο γήμας αὐτὸς τὴν Ἀμηστριν, αὐτ'
ἐκείνης δὲ τῷ Τηριβάξω τὴν νεωτάτην Ἀτοσσαν ἐνε-
γύησεν. Ἐπεὶ δὲ καὶ ταύτην ἐρασθεὶς ἔγημεν, ὡς εἴρη-
ται, παντάπασι δυσμενῶς πρὸς αὐτὸν ὁ Τηριβάξος ἔσχεν,
οὐδὲ ἄλλως στάσιμος ὢν τὸ ἦθος, ἀλλ' ἀνώμαλος καὶ
25 παράφορος. Διὸ καὶ νῦν μὲν εὐήμερῶν ὅμοια τοῖς πρῶ-
τοις, νῦν δὲ προσκρούων καὶ σκορακιζόμενος οὐδεμίαν
ἔφερεν ἐμμελῶς μεταβολήν, ἀλλὰ καὶ τιμώμενος ἦν
ἐπαχθῆς ὑπὸ χανυότητος, καὶ τὸ κολουόμενον οὐ ταπει-
νὸν οὐδὲ ἡσυχαῖον, ἀλλὰ τραχὺ καὶ ἀγέρωχον εἶχε.

30 XXVIII. Πῦρ οὖν ἐπὶ πῦρ ἐγένετο τῷ νεανίσκῳ
προσκεείμενος ὁ Τηριβάξος αἰεὶ καὶ λέγων, ὡς οὐδὲν οὐσί-
νησιν ἢ κίταρις ἐστῶσα περὶ τῆ κεφαλῇ τοὺς ὑφ' αὐτῶν

μὴ ζητοῦντας ὀρθοῦσθαι τοῖς πράγμασι, κάκεινον ἀβέλ-
τητα φρονεῖν, εἰ, τοῦ μὲν ἀδελφοῦ διὰ τῆς γυναικωνί-
τιδος ἐνδουμένου τοῖς πράγμασι, τοῦ δὲ πατρός οὕτως
ἐμπληκτον ἦθος καὶ ἀβέβαιον ἔχοντος, οἴεται βέβαιον
αὐτῷ τὴν διαδοχὴν ὑπάρχειν. Ὁ γὰρ Ἑλληνικοῦ χάριν 5
γυναίου τὸν ἄψευστον ἐν Πέρσαις ψεύσάμενος νόμον
αὐτῷ δὴ πον πιστός ἐστι τὰς περὶ τῶν μεγίστων ὁμολογίας
ἐμπεδώσειν. Οὐ ταῦτό δ' εἶναι τὸ μὴ τυχεῖν Ὄχω κά-
κεῖνω τὸ στέρεσθαι τῆς βασιλείας. Ὄχον μὲν γὰρ οὐ-
δένα κωλύσειν ἰδιώτην βιοῦν μακαρίως, ἐκείνω δ' ἀπο- 10
θεδειγμένῳ βασιλεῖ βασιλεύειν ἀνάγκη ἢ μηδὲ ζῆν εἶ-
ναι. Καθόλου μὲν οὖν ἴσως, τὸ Σοφοκλείου,
ταχεῖα πειθῶ τῶν κακῶν ὁδοιπορεῖ.
Λεία γὰρ τις ἢ πορεία καὶ κατάντης ἐπὶ τὸ βουλόμενον,
βούλοντα δὲ οἱ πλείστοι τὰ φαῦλα δι' ἀπειρίαν τῶν κα- 15
1026 λῶν καὶ ἄγνοιαν· οὐ μὴν ἀλλὰ τὸ μέγεθος τὸ τῆς ἀρ-
γῆς καὶ τὸ πρὸς τὸν Ὄχον τοῦ Δαρείου δέος ὑπόθεσιν
τῷ Τηριβάξω παρεῖχε· Κυπρογένεια δ' οὐ πάμπαν ἀναί-
τιος, ἢ τῆς Ἀσπασίας ἀφαίρεσις.

XXIX. Ἐπέδωκεν οὖν ἑαυτὸν τῷ Τηριβάξω· καὶ 20
πολλῶν ἤδη συνισταμένων εὐνοῦχος ἐδήλωσε τῷ βασι-
λεῖ τὴν ἐπιβουλήν καὶ τὸν τρόπον, εἰδὼς ἀκριβῶς, ὅτι
τυκτὸς ἐγνώκασιν ἐν τῷ θαλάμῳ κατακείμενον ἀναιρεῖν
αὐτὸν ἐπεισελθόντες. Ἀκούσαντι δὲ τῷ Ἀρτοξέρῳ καὶ
τὸ παριδεῖν κίνδυνον τηλικούτου, ἀμελήσαντα τῆς δια- 25
βολῆς, δεινὸν ἐδόκει, καὶ τὸ πιστεῦσαι μηδενὸς ἐλέγχου
γενομένου δεινότερον. Οὕτως οὖν ἐποίησεν· τὸν μὲν εὐ-
νοῦχον ἐκείνοισ ἐκέλευσε παρεῖναι καὶ παρακολουθεῖν,
αὐτὸς δὲ τοῦ θαλάμου τὸν ὀπισθεν τῆς κλίνης τοῖχον
ἐκκόψας καὶ θυρώσας κατεκάλυψεν ἀνλαίᾳ τὰς θύρας. 30
Ἐνστάσης δὲ τῆς ὥρας καὶ φράσαντος τοῦ εὐνοῦχου τὸν
καιρόν, ἐπὶ τῆς κλίνης ὑπέμεινε καὶ οὐκ ἐξανέστη πρό-

τερον ἢ τῶν ἐπ' αὐτὸν ἐρχομένων τὰ πρόσωπα κατιδεῖν
καὶ γνωρίσαι σαφῶς ἕκαστον. Ὡς δὲ εἶδεν ἐσπασμένους
τὰ ἐγχειρίδια καὶ προσφερομένους, ταχὺ τὴν αὐλαίαν
ὑπολαβὼν ἀνεχώρησεν εἰς τὸ ἐντὸς οἶκημα καὶ τὰς θύ-
5 ρας ἐπήραξε κρᾶζων. Ὀφθέντες οὖν οἱ σφαγεῖς ὑπ'
αὐτοῦ, πράξαντες δὲ μηθέν, ἀπεχώρουν φυγῇ διὰ θυ-
ρῶν, καὶ τοὺς περὶ τὸν Τηρίβαζον ἐκέλευον ἀποχωρεῖν
ὡς φανεροὺς γεγονότας. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι διαλυθέντες
ἔφυγον· ὁ δὲ Τηρίβαζος συλλαμβανόμενος πολλοὺς
10 ἀπέκτεινε τῶν βασιλέως δορυφόρων καὶ μόγις ἀκου-
τίφ πληγῆς πόρρωθεν ἔπεσε. Τῷ δὲ Δαρείῳ μετὰ τῶν
τέκνων ἀναχθέντι καθίσας τοὺς βασιλείους δικαστάς,
οὐ παρῶν αὐτός, ἀλλ' ἑτέρων κατηγορησάντων, ἐκέλευ-
σεν ὑπηρέτας τὴν ἐκάστου γραφασμένους ἀπόφασιν ὡς
15 αὐτὸν ἐπανενεγκεῖν. Ἀποφνημαμένων δὲ πάντων ὁμοίως
καὶ καταγνόντων τοῦ Δαρείου θάνατον, οἱ μὲν ὑπηρέ-
ται συλλαβόντες αὐτὸν εἰς οἶκημα πλησίον ἀπήγαγον, ὁ
δὲ δῆμιος κληθεὶς ἦκε μὲν ξυρὸν ἔχων, ᾧ τὰς κεφαλὰς
ἀποτέμνουσι τῶν κολαζομένων, ἰδὼν δὲ τὸν Δαρεῖον
20 ἐξεπλάγη καὶ ἀνεχώρει πρὸς τὰς θύρας ἀποβλέπων, ὡς
οὐ δυνησόμενος οὐδὲ τολμήσων αὐτόχειρ γενέσθαι βα-
σιλέως. Ἐξῶθεν δὲ τῶν δικαστῶν ἀπειλούντων καὶ
διακελευομένων ἀναστρέψας καὶ τῇ ἑτέρα χειρὶ δραξά-
μενος τῆς κόμης αὐτοῦ καὶ καταγαγὼν ἀπέτεμε τῷ ξυρῷ
25 τὸν τράχηλον. Ἐνιοὶ δὲ φασὶ τὴν κρίσιν γενέσθαι βα-
σιλέως αὐτοῦ παρόντος, τὸν δὲ Δαρεῖον, ὡς κατελαμ-
βάνετο τοῖς ἐλέγχοις, ἐπὶ στόμα πεσόντα δεῖσθαι καὶ
ἰκετεύειν· τὸν δὲ ὑπ' ὀργῆς ἀναστάντα καὶ σπασάμενον
τὸν ἀκινάκην τύπτειν, ἕως ἀπέκτεινεν· εἶτα εἰς τὴν
30 αὐλὴν προελθόντα τὸν Ἥλιον προσκυνῆσαι καὶ εἰπεῖν·
„Εὐφραίνεσθε ἀπίοντες, ᾧ Πέρσαι, καὶ λέγετε τοῖς ἄλ-

λοῖς, ὅτι τοῖς ἄθεσμα καὶ παράνομα διανοηθεῖσιν ὁ μέ-
γας Ὀρομάξης δίκην ἐπιτέθεικεν.“

XXX. Ἡ μὲν οὖν ἐπιβουλὴ τοιοῦτον ἔσχε τέλος. Ὁ
δὲ Ὀχος ἤδη μὲν ἦν ταῖς ἐλπίσι λαμπρὸς ὑπὸ τῆς Ἀτόσ-
σης ἐπαιρούμενος, ἔτι δὲ ἐφοβεῖτο τῶν μὲν γνησίων τὸν ὁ-
πόλοιπον Ἀριάσπην, τῶν δὲ νόθων Ἀρσάμην. Ὁ μὲν
γὰρ Ἀριάσπης οὐ διὰ τὸ πρεσβύτερος εἶναι τοῦ Ὀχου,
πρῶτος δὲ καὶ ἀπλοῦς καὶ φιλάνθρωπος, ἤξιοῦτο βασι-
λεύειν ὑπὸ τῶν Περσῶν· ὁ δὲ Ἀρσάμης καὶ νοῦν ἔχειν
ἐδόκει καὶ μάλιστα τῷ πατρὶ προσφιλεῖς ὢν οὐκ ἐλάν- 10
θανε τὸν Ὀχον. Ἐπιβουλεύων οὖν ἀμφοτέροις καὶ δο-
λερὸς ὢν ὁμοῦ καὶ φονικὸς ἐχρήσατο τῇ μὲν ὠμότητι τῆς
φύσεως πρὸς τὸν Ἀρσάμην, τῇ δὲ κακουργίᾳ καὶ δεινό-
τητι πρὸς τὸν Ἀριάσπην. Ὑπέπεμψε γὰρ πρὸς αὐτὸν
εὐνούχους καὶ φίλους βασιλέως ἀπειλάς τινας ἀεὶ καὶ 15
λόγους φοβεροὺς ἀπαγγέλλοντας, ὡς τοῦ πατρὸς ἐγνω-
κότος ἀποκτινύειν αὐτὸν ὁμῶς καὶ ἐφυβρίστως. Οἱ δὲ
ταῦτα καθ' ἡμέραν ἐκφέρειν δοκοῦντες ὡς ἀπόρητα, καὶ
τὰ μὲν μέλλειν, τὰ δὲ ὄσον οὔπω πράσσειν βασιλέα λέ-
1027 γοντες, οὕτως ἐξέπληξαν τὸν ἄνθρωπον καὶ τοσαύτην 20
ἐνέβαλον πτοίαν αὐτῷ καὶ ταραχὴν καὶ δυσθυμίαν εἰς
τοὺς λογισμοὺς, ὥστε φάρμακον σκευάσαντα τῶν θανα-
σίμων καὶ πίνοντα τοῦ ζῆν ἀπαλλαγῆναι. Πυθόμενος δὲ
ὁ βασιλεὺς τὸν τρόπον τῆς τελευτῆς, ἐκείνου μὲν ἀπέ-
κλαυσε, τὴν δ' αἰτίαν ὑπώπτευεν. Ἐλέγχειν δὲ καὶ ζη- 25
τεῖν ἐξαδυνατῶν διὰ γῆρας ἔτι μᾶλλον ἠσπάζετο τὸν Ἀρ-
σάμην καὶ δῆλος ἦν μάλιστα πιστεύων ἐκείνῳ καὶ παρ-
ρησιαζόμενος. Ὄθεν οἱ περὶ τὸν Ὀχον οὐκ ἀνεβάλοντο
τὴν προᾶξιν, ἀλλ' Ἀρπάτην υἱὸν Τηρίβαζου παρασκευά-
σαντες ἀπέκτειναν δι' ἐκείνου τὸν ἄνθρωπον. Ἦν μὲν 30
οὖν ἐπὶ ῥοπῆς μικρᾶς ὁ Ἀρτοξέρξης διὰ τὸ γῆρας ἤδη
τότε· προσπεσόντος δὲ αὐτῷ τοῦ περὶ τὸν Ἀρσάμην πά-

θους οὐδὲ ὀλίγον ἀντέσχευ, ἀλλ' εὐθύς ὑπὸ λύπης καὶ
 δυσθυμίας ἀπεσβέσθη, βιώσας μὲν ἐνενήκοντα καὶ τέσ-
 σαρα ἔτη, βασιλεύσας δὲ δύο καὶ ἐξήκοντα, δόξας δὲ
 πρῶτος εἶναι καὶ φιλυπήκοος οὐχ ἥμισυ διὰ τὸν υἱὸν
 5 Ὄχον ὠμότητι καὶ μαιφονίᾳ πάντας ὑπερβαλλόμενον.

A P A T O Σ.

10

I. Παροιμίαν τινὰ παλαιάν, ᾧ Πολύκρατες, δείσας
 μοι δοκεῖ τὸ δύσφημον αὐτῆς, ὁ φιλόσοφος Χρύσιππος,
 οὐχ ὄν ἔχει τρόπον, ἀλλ' ὡς αὐτὸς ᾤετο βέλτιον εἶναι,
 διατίθεται,

15 τίς πατέρ' αἰνήσει, εἰ μὴ εὐδαίμονες υἱοί;
 Διονυσόδωρος δὲ ὁ Τροιζήνιος ἐλέγχων αὐτὸν ἀντεκτί-
 θησι τὴν ἀληθινὴν οὕτως ἔχουσαν·

τίς πατέρ' αἰνήσει, εἰ μὴ κακοδαίμονες υἱοί;
 καὶ φησι τοὺς ἀφ' αὐτῶν οὐδενὸς ἀξίους ὄντας, ὑπο-
 20 δυομένους δὲ προγόνων τινῶν ἀρεταῖς καὶ πλεονάζον-
 τας ἐν τοῖς ἐκείνων ἐπαίνοις ὑπὸ τῆς παροιμίας ἐπιστο-
 μίζεσθαι. Ἄλλ' ᾧ γε φύσει τὸ γενναῖον ἐπιπρέπει ἐκ
 πατέρων, κατὰ Πίνδαρον, ὥσπερ σοὶ πρὸς τὸ κάλλιστον
 ἀφομοιοῦντι τῶν οἰκοθεν παραδειγμάτων τὸν βίον, εὐ-
 25 δαιμον ἂν εἴη τὸ μεμνησθαι τῶν ἀπὸ γένους ἀρίστων,
 ἀκούοντας περὶ αὐτῶν αἰεὶ τι καὶ λέγοντας. Οὐ γὰρ
 ἰδίῳ ἀπορίᾳ καλῶν ἐξαρτῶσιν ἀλλοτριῶν ἐπαίνων τὴν
 δόξαν, ἀλλὰ τοῖς ἐκείνων τὰ οἰκεία συνάπτοντες, ὡς
 καὶ τοῦ γένους καὶ τοῦ βίου καθηγεμόνας εὐφημοῦσι.
 30 Διὸ κἀγὼ τὸν Ἀράτου τοῦ σοῦ πολίτου καὶ προπάτορος
 βίου, ὃν οὔτε τῆ δόξῃ τῆ περὶ σεαυτὸν οὔτε τῆ δυνάμει
 καταισχύνεις, ἀπέσταλκά σοι συγγραφάμενος, οὐχ ὡς

οὐχὶ πάντων ἀκριβέστατά σοι μεμεληκὸς ἐξ ἀρχῆς ἐπί-
 στασθαι τὰς ἐκείνου πράξεις, ἀλλ' ὅπως οἱ παῖδες σου
 Πολυκράτης καὶ Πυθοκλῆς οἰκείοις παραδείγμασιν ἐν-
 τρέφονται, τὰ μὲν ἀκούοντες, τὰ δὲ ἀναγινώσκοντες,
 ἅπερ αὐτοὺς μιμεῖσθαι προσήκει. Φιλαύτου γὰρ ἀν- 5
 δρός, οὐ φιλοκάλου, παντὸς αἰεὶ βέλτιστον ἠγεῖσθαι.

II. Ἡ Σικυωνίων πόλις, ἐπεὶ τὸ πρῶτον ἐκ τῆς
 ἀκράτου καὶ Δωρικῆς ἀριστοκρατίας ὥσπερ ἀρμονίας
 συγχυθείσης εἰς στάσεις ἐνέπεσε καὶ φιλοτιμίας δημα-
 γωγῶν, οὐκ ἐπαύσατο νοσοῦσα καὶ ταραττομένη καὶ 10
 τύραννον ἐκ τυράννου μεταβάλλουσα, μέχρι οὗ Κλέω-
 νος ἀναιρεθέντος ἔλλοντο Τιμοκλείδαν ἄρχοντα καὶ
 Κλεινίαν, ἄνδρας ἐνδόξους τὰ μάλιστα καὶ ἐν δυνάμει
 τῶν πολιτῶν ὄντας. Ἦδη δὲ τινα τῆς πολιτείας κα-
 1028 τάστασιν ἔχειν δοκούσης Τιμοκλείδας μὲν ἀπέθανεν, 15
 Ἀβαντίδας δὲ ὁ Πασέου τυραννίδα πράττων ἑαυτῷ τὸν
 Κλεινίαν ἀπέκτεινε καὶ τῶν φίλων καὶ οἰκείων τοὺς
 μὲν ἐξέβαλε, τοὺς δὲ ἀνείλεν. Ἐξήτει δὲ καὶ τὸν υἱὸν
 αὐτοῦ, Ἀράτου, ἀνελεῖν, ἑπταετῆ καταλελειμμένον.
 Ἐν δὲ τῇ περὶ τὴν οἰκίαν ταραχῇ συνεκπεσῶν τοῖς φεύ- 20
 γουσιν ὁ παῖς καὶ πλανώμενος ἐν τῇ πόλει περίφοβος
 καὶ ἀβοήθητος κατὰ τύχην ἔλαθεν εἰς οἰκίαν παρελθὼν
 γυναικός, ἀδελφῆς μὲν Ἀβαντίδου, Προφάντη δὲ τῷ
 Κλεινίου ἀδελφῷ γεγαμημένης, ὄνομα Σωσοῦς. Αὕτη
 δὲ καὶ τὸ ἦθος οὖσα γενναία καὶ σὺν θεῷ τιμὴ τὸ παι- 25
 δίου οἰομένη καταπεφευγέναι πρὸς αὐτὴν ἀπέκρουσεν
 ἔνδον, εἶτα νυκτὸς εἰς Ἄργος ὑπεξέπεμψεν.

III. Οὕτω δ' ἐκκλαπέντι τῷ Ἀράτῳ καὶ διαφυγόντι
 τὸν κίνδυνον εὐθύς μὲν ἐνεφύετο καὶ συνηύξετο τὸ
 σφοδρὸν καὶ διάπυρον μῖσος ἐπὶ τοὺς τυράννους. Τρε- 30
 φόμενος δὲ παρὰ τοῖς ἐν Ἄργει ξένοις καὶ φίλοις πα-
 τρῶσις ἐλευθερίως, καὶ τὸ σῶμα βλαστάνον ὄρων εἰς

εὐεξίαν καὶ μέγεθος, ἐπέδωκεν ἑαυτὸν ἀσκήσει τῇ περὶ παλαιστράν, ὥστε καὶ πένταθλον ἀγωνίσασθαι καὶ στεφάνων τυχεῖν. Ἐπιφαίνεται δ' ἀμέλει καὶ ταῖς εἰκόσιν ἀθλητικῇ τις ἰδέα, καὶ τὸ συνετὸν τοῦ προσώπου καὶ βασιλικὸν οὐ παντάπασιν ἀρνεῖται τὴν ἀθηφαγίαν καὶ τὸ σκαφεῖον. Ὅθεν ἐνδεέστερον ἴσως ἢ πολιτικῶν προσῆκον ἦν ἀνδρὶ περὶ τὸν λόγον ἐσπούδασε· καίτοι γεγονέναι κομψότερον εἰπεῖν ἢ δοκεῖ τισιν ἐκ τῶν ὑπομνημάτων κρῖνουσιν, ἃ παρέργως καὶ ὑπὸ χεῖρα διὰ τῶν ἐπιτυ-
 10 χόντων ὀνομάτων ἀμιλλησάμενος κατέλιπε. Χρόνῳ δὲ ὕστερον Ἀβαντίδαν μὲν οἱ περὶ Δεινίαν καὶ Ἀριστοτέλη τὸν διαλεκτικόν, εἰωθότα τοῖς λόγοις αὐτῶν κατ' ἀγορὰν σχολαζόντων ἐκάστοτε παρεῖναι καὶ συμφιλονεικεῖν, ἐμβαλόντες εἰς τοιαύτην διατριβὴν καὶ κατασκευάσαν-
 15 τες ἐπιβουλήν ἀνεῖλον, Πασέαν δὲ τὸν Ἀβαντίδου πατέρα τὴν ἀρχὴν ὑπολαβόντα Νικοκλῆς δολοφονήσας ἑαυτὸν ἀνέδειξε τύραννον. Τοῦτον ἐμφορέστατον λέγουσι τὴν ὄψιν Περιάνδρῳ τῷ Κυψέλου γενέσθαι, καθάπερ Ἀλκμαίῳ μὲν τῷ Ἀμφιάρῳ τὸν Πέρσην Ὀρόν-
 20 τὴν, Ἐκτορι δὲ τὸν Λακεδαιμόνιον νεανίσκον, ὃν ἱστορεῖ Μυρτίλος ὑπὸ πλήθους τῶν θεωμένων, ὡς τοῦτο ἔγνωσαν, καταπατηθῆναι.

IV. Τοῦ δὲ Νικοκλέους τέσσαρας μῆνας τυραννοῦντος, ἐν οἷς πολλὰ κακὰ τὴν πόλιν ἐργασάμενος ἐκινδύ-
 25 νευσεν ὑπὸ Αἰτωλῶν ἐπιβουλενομένην αὐτὴν ἀποβαλεῖν, ἤδη μειράκιον ὁ Ἄρατος ὢν ἀξίωμα λαμπρὸν εἶχε δι' εὐγένειαν καὶ φρόνημα, ὃ διέφαινε οὐ μικρὸν οὐδὲ ἀργόν, ἐμβριθὲς δὲ καὶ παρ' ἡλικίαν ἀσφαλεστέρα γνώμη κεκραμένον. Ὅθεν οἱ τε φυγάδες μάλιστα τὸν νοῦν
 30 ἐκείνῳ προσεῖχον, ὃ τε Νικοκλῆς οὐκ ἠμέλει τῶν πραττομένων, ἀλλ' ἀδήλως ἀπεθεώρει καὶ παρεφύλαττεν αὐτοῦ τὴν ὁρμήν, τόλμημα μὲν οὐδὲν τηλικούτον δε-

διῶς οὐδὲ ἔργον οὐδὲν οὕτω παρακεκινδυνευμένον, ὑποπτεύων δὲ τοῖς βασιλεῦσιν αὐτὸν διαλέγεσθαι φίλοις οὔσι καὶ ξένοις πατρώοις. Καὶ γὰρ ἀληθῶς ὁ Ἄρατος ἐπεχείρησε τὴν ὁδὸν ἐκείνην βαδίζειν. Ὡς δὲ Ἀντίγονος μὲν ὑπισχνούμενος ἠμέλει καὶ παρήκε τὸν χρό-
 5 νον, αἱ δὲ ἀπ' Αἰγύπτου καὶ παρὰ Πτολεμαίου μακρὰν ἦσαν ἐλπίδες, ἔγνω δι' αὐτοῦ καταλύειν τὸν τύραννον.

V. Πρώτοις δὲ κοινοῦται τὴν γνώμην Ἀριστομάχῳ καὶ Ἐκδήλῳ. Τούτων ὁ μὲν ἐκ Σικυῶνος ἦν φυγάς, ὁ δὲ Ἐκδηλὸς Ἀρκὰς ἐκ Μεγάλης πόλεως, ἀνὴρ φιλόσο-
 10 φος καὶ πρακτικός, Ἀρκεσιλάου τοῦ Ἀκαδημαικοῦ γεγονώς ἐν ἄστει συνήθης. Δεξαμένων δὲ τούτων προθύμως διελέγετο τοῖς ἄλλοις φυγάσιν, ὧν ὀλίγοι μὲν αἰσχυρθέντες ἐγκαταλιπεῖν τὴν ἐλπίδα μετεῖχον τῶν
 1029 πραττομένων, οἱ δὲ πολλοὶ καὶ τὸν Ἄρατον ἐπειρῶντο 15 κατακωλύειν ὡς ἀπειρία πραγμάτων θρασυνόμενον. Βουλευομένου δ' αὐτοῦ χωρίον τι τῆς Σικυωνίας καταλαβεῖν, ὅθεν ὠρημένος διαπολεμήσει πρὸς τὸν τύραννον, ἦκεν εἰς Ἄρατος ἀνὴρ Σικυώνιος ἐκ τῆς εἰρηκτῆς ἀποδεδρακώς· ἦν δὲ τῶν φυγάδων ἐνὸς Ξενοκλέους
 20 ἀδελφός· καὶ τῷ Ἀράτῳ προσαχθεὶς ὑπὸ τοῦ Ξενοκλέους ἔλεγε τοῦ τείχους καθ' ὃν ὑπερβάς αὐτὸς ἐσώθη τόπον, ἐντὸς μὲν ὀλίγου δεῖν ἐπίπεδον εἶναι, προσπεφυκότα χωρίοις πετρώδεσι καὶ ὑψηλοῖς, τὸ δὲ ἔξωθεν ὕψος ὑπὸ κλιμάκων οὐ πάνυ ἀνέφικτον. Ὡς δὲ ταῦτα ἤκουσεν ὁ
 25 Ἄρατος, ἐκπέμπει μετὰ τοῦ Ξενοκλέους οἰκέτας ἰδίους δύο, Σευθᾶν τε καὶ Τέχνωνα, κατασκευομένους τὸ τεῖχος, ἐγνωκώς, εἰ δύναιτο, κρύφα καὶ πρὸς ἕνα κίνδυνον ὀξέως τὸ πᾶν ἀναρροῦσαι μᾶλλον ἢ μακρῶ πολέμῳ καὶ φανεροῖς ἀγῶσιν ἰδιώτης ἀντικαθίστασθαι πρὸς τύ-
 30 ραννον. Ὡς δ' ἐπανῆλθον οἱ περὶ τὸν Ξενοκλέα τοῦ μὲν τείχους εἰληφότες μέτρα καὶ τοῦ τόπου τὴν φύσιν

ἀπαγγέλλοντες οὐκ ἄπορον οὐδὲ χαλεπὴν, τὸ δὲ λαθεῖν προσελθόντας ἐργῶδες εἶναι φάσκοντες ὑπὸ κηπουροῦ τινος κυναρίων, μικρῶν μὲν, ἐκτόπως δὲ μαχίμων καὶ ἀπαρηγορήτων, εὐθύς ἐνίστατο τὴν προᾶξιν.

5 VI. Ἡ μὲν οὖν τῶν ὄπλων παρασκευὴ συνήθης ἦν, πάντων, ὡς ἔπος εἰπεῖν, τότε κλιμακίας χρωμένων καὶ καταδρομαῖς ἐπ' ἀλλήλους· τὰς δὲ κλιμακίας Εὐφρόνων ὁ μηχανοποιὸς ἀναφανδὸν ἐπήξατο, τῆς τέχνης αὐτῷ τὸ ἀνύποπτον διδούσης, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς ἦν τῶν φυγάδων.

10 Ἄνδρας δὲ αὐτῷ τῶν μὲν ἐν Ἄργει φίλων ἕκαστος ἐξ ὀλίγων δέκα παρέσχεν, αὐτὸς δὲ τῶν ἰδίων οἰκετῶν τριάκοντα καθώπλισεν. Ἐμισθώσατο δὲ καὶ διὰ πρώτου Ξενοφίλου τῶν ἀρχικλώπων οὐ πολλοὺς στρατιώ-
15 τας, οἷς διεδόθη λόγος, ὡς ἐπὶ τὰς ἵππους τὰς βασιλικὰς εἰς τὴν Σικυωνίαν ἔξοδος ἔσοιτο. Καὶ προεπέμφθησαν οἱ πολλοὶ σποράδες ἐπὶ τὸν Πολυγνώτου πύργου, ἐκεῖ κελευσθέντες περιμεῖναι. Προεπέμφθη δὲ καὶ Καφισίας ὑπ' αὐτοῦ μετὰ τεσσάρων ἄλλων εὐζωνος, οὓς ἔδει πρὸς τὸν κηπουρὸν ἀφικέσθαι σκοταίους, φά-
20 σκοντας ὁδοιπόρους εἶναι καὶ καταυλισαμένους αὐτόν τε συγκλείσαι καὶ τοὺς κύνας· οὐ γὰρ ἦν ἄλλη παρελθεῖν. Τὰς δὲ κλιμακίας διαλυτὰς οὐσας ἐμβαλόντες εἰς ἀχάνας καὶ κατακαλύψαντες ἐφ' ἀμαξῶν προαπέστειλαν. Ἐν τούτῳ δὲ κατασκόπων τινῶν ἐν Ἄργει τοῦ Νικοκλέους
25 φανέντων καὶ περιέειναι λεγομένων ἀδήλως καὶ παραφυλάττειν τὸν Ἄρατον, ἅμ' ἡμέρα προελθὼν καὶ φανερός ὢν ἐν ἀγορᾷ διέτριβε μετὰ τῶν φίλων· εἴτ' ἀλειψάμενος ἐν τῷ γυμνασίῳ καὶ παραλαβὼν τινὰς ἐκ τῆς παλαιστρας τῶν εἰωθότων πίνειν καὶ ὀφθαλμοῦ μετ' αὐτοῦ
30 νεανίσκων ἀπῆγεν οἴκαδε· καὶ μετὰ μικρὸν ἐωρᾶτο τῶν οἰκετῶν αὐτοῦ δι' ἀγορᾶς ὁ μὲν στεφάνους φέρων, ὁ δὲ λαμπάδας ἠνούμενος, ὁ δὲ τοῖς εἰδισμένοις παρὰ

πότον ψάλλειν καὶ αὐλεῖν γυναίοις διαλεγόμενος. Ταῦτα δὲ οἱ κατάσκοποι πάντα ὁρῶντες ἐξηπάτηντο καὶ πρὸς ἀλλήλους ἀναγελῶντες ἔλεγον· „Οὐδὲν ἦν ἄρα τυράννου δειλότερον, εἰ καὶ Νικοκλῆς τηλικαύτην πόλιν ἔχων καὶ τοσαύτην δύναμιν ὁρῶδει μειράκιον εἰς ἡδονὰς καὶ 5 πότους μεθημερινούς τὰ τῆς φυγῆς ἐφόδια καταχρῶμενον.“

VII. Οἱ μὲν οὖν οὕτω παραλογισθέντες ἀπηλλάγησαν· ὁ δὲ Ἄρατος εὐθύς μετ' ἄριστον ἐξελθὼν καὶ συνάψας πρὸς τὸν Πολυγνώτου πύργον τοῖς στρατιώταις 10 εἰς Νεμέαν προῆγεν, ὅπου τὴν προᾶξιν ἐξέφηνε τοῖς πολλοῖς τότε πρώτον, ὑποσχέσεις τε καὶ παρακλήσεις ἐποίησατο· καὶ σύνθημα παραδοὺς Ἀπόλλωνα ὑπερδέξιον προῆγεν ἐπὶ τὴν πόλιν, συμμέτρως τῇ περιφορᾷ τῆς σελήνης ἐπιταχύνων καὶ πάλιν ἀνιείς τὴν πορείαν, ὥστε 15 τῷ μὲν φωτὶ χρῆσθαι καθ' ὁδόν, ἤδη δὲ θυομένης περὶ τὸν κῆπον εἶναι πλησίον τοῦ τείχους. Ἐνταῦθα Καφισίας ἀπήντησεν αὐτῷ, τῶν μὲν κυναρίων οὐ κρατήσας (ἔφθη γὰρ ἀποπηδήσαντα), τὸν δὲ κηπουρὸν ἐγκεκλεικώς. Ἀθύμους δὲ τοὺς πλείστους γενομένους καὶ κε-
20 λεύοντας ἀπαλλάττεσθαι παρεθάρρυνεν ὁ Ἄρατος, ὡς ἀπάξων, ἂν οἱ κύνες ἄγαν ἐνοχλῶσιν αὐτοῖς. Ἄμα δὲ τοὺς τὰς κλιμακίας φέροντας προπέμψας, ὧν Ἐκδηλος ἠγεῖτο καὶ Μνασίθεος, αὐτὸς ἐπηκολούθει σχολαίως, ἤδη τῶν κυναρίων εὐτόνως ὑλακτούντων καὶ συμπαρα-
25 τρεχόντων τοῖς περὶ τὸν Ἐκδηλον. Οὐ μὲν ἄλλα προσέμιξάν τε τῷ τείχει καὶ προσήρρισαν τὰς κλιμακίας ἀσφαλῶς. Ἀναβαινόντων δὲ τῶν πρώτων, ὁ τὴν ἐωθινὴν φυλακὴν παραδιδούς ἐφώδευε κώδωνι, καὶ φῶτα πολλὰ καὶ θόρυβος ἦν τῶν ἐπιπορευομένων. Οἱ δέ, ὥσπερ 30 εἶχον, αὐτοῦ πτήξαντες ἐπὶ τῶν κλιμακῶν τούτους μὲν οὐ χαλεπῶς ἔλαθον, ἄλλης δὲ φυλακῆς ἐναντίας ταύτη

προσερχομένης εἰς τὸν ἔσχατον κίνδυνον ἦλθον. Ὡς δὲ κἀκείνην διέφυγον παρελθοῦσαν, εὐθὺς ἀνέβαινον οἱ πρῶτοι Μνασίθεος καὶ Ἐκδηλος, καὶ τὰς ἐκατέρωθεν ὁδοὺς τοῦ τείχους διαλαβόντες ἀπέστειλλον Τέχωνα 5 πρὸς Ἄρατον ἐπείγεσθαι κελεύοντες

VIII. Ἦν δὲ οὐ πολὺ διάστημα ἀπὸ τοῦ κήπου πρὸς τὸ τεῖχος καὶ τὸν πύργον, ἐν ᾧ κύων μέγας ἐφρούρει θηρατικός. Αὐτὸς μὲν οὖν οὐκ ἤσθετο τὴν ἐφοδον, εἴτε φύσει νοθήσῃ ὦν, εἴτε μεθ' ἡμέραν κατάκοπος γεγωνῶς. 10 Τῶν δὲ τοῦ κηπουροῦ κυναρίων κάτωθεν ἐκκαλουμένων αὐτὸν ὑπεφθέγγετο τυφλὸν καὶ ἄσημον τὸ πρῶτον, εἶτα μᾶλλον ἐπέτεινε παρερχομένων· καὶ κατεῖχεν ἤδη πολὺς ὑλαγμὸς τὸ χωρίον, ὥστε τὸν πέραν φύλακα κραυγῇ μεγάλη πυνθάνεσθαι τοῦ κυνηγοῦ, πρὸς τίνα 15 τραχέως οὕτως ὁ κύων ὑλακτεῖ, καὶ μὴ τι γίνεται καινότερον. Ὁ δ' [ἀπὸ τοῦ πύργου αὐτῷ] ἀντεφώνησε μηδὲν εἶναι δεινόν, ἀλλὰ τὸν κύνα πρὸς τὸ φῶς τῶν τειχοφυλάκων καὶ τὸν ψόφον τοῦ κώδωνος παρωξύνθαι. Τοῦτο μάλιστα τοὺς Ἄρατον στρατιῶτας ἐπέρρωσεν, οἰ- 20 ομένους τὸν κυνηγὸν ἐπικρύπτειν κοινωνοῦντα τῇ πράξει, εἶναι δὲ πολλοὺς καὶ ἄλλους ἐν τῇ πόλει τοὺς συνεργοῦντας. Οὐ μὴν ἀλλὰ τῷ τείχει προσβαλόντων χαλεπὸς ἦν ὁ κίνδυνος καὶ μῆκος ἐλάμβανε τῶν κλιμάκων κραδαινομένων, εἰ μὴ καθ' ἓνα καὶ σχολαίως ἀναβαί- 25 νοιεν· ἢ δὲ ὥρα κατήπειγεν ἤδη φθεγγομένων ἀλεκτρούων καὶ ὅσον οὐπω τῶν ἐξ ἀγροῦ τι φέρειν εἰωθότων πρὸς ἀγορὰν ἐπερχομένων. Διὸ καὶ σπεύδων ὁ Ἄρατος ἀνέβαινε, τεσσαράκοντα τῶν πάντων ἀναβεβηκότων πρὸ αὐτοῦ· καὶ προσδεξάμενος ἔτι τῶν κάτωθεν 30 ὀλίγους ἐπὶ τὴν οἰκίαν τοῦ τυράννου καὶ τὸ στρατήγιον ἀνῆλθεν· ἐνταῦθα γὰρ οἱ μισθοφόροι παρεννιτέρευον. Ἄφνω δὲ ἐπιπεσῶν αὐτοῖς καὶ συλλαβῶν ἅπαντας, οὐ-

δένα δὲ ἀποκτείνοντας, εὐθὺς διεπέμπετο πρὸς τοὺς φίλους ἀνακαλούμενος ἕκαστον ἀπ' οἰκίας. Καὶ συνδραμόντων πανταχόθεν ἡμέρα μὲν ὑπέλαμπεν ἤδη καὶ τὸ θέατρον ἦν ὄχλου μεστόν, ἔτι πρὸς τὴν ἄδηλον αἰωρομένων φήμην καὶ σαφὲς οὐδὲν εἰδότεων ὑπὲρ τῶν πρα- 5 τομένων, πρὶν γε δὴ προελθῶν ὁ κήρυξ εἶπεν, ὡς Ἄρατος ὁ Κλεινίου παρακαλεῖ τοὺς πολίτας ἐπὶ τὴν ἐλευθερίαν.

IX. Τότε δὲ πιστεύσαντες ἦκειν ἅ πάλαι προσεδόκων, ὥρμησαν ἀθρόοι πρὸς τὰς θύρας τοῦ τυράννου πῦρ 10 ἐπιφέροντες. Ἦρθη δὲ φλόξ μεγάλη καὶ καταφανῆς μέχρι Κορίνθου τῆς οἰκίας ἀναφθείσης, ὥστε θανατῶσαντας τοὺς ἐν Κορίνθῳ παρὰ μικρὸν ὀρμηῆσαι πρὸς τὴν 1031 βοήθειαν. Ὁ μὲν οὖν Νικοκλῆς ἔλαθε διὰ τινων ὑπόνομων ὑπεκδύς καὶ ἀποδράς ἐκ τῆς πόλεως, οἱ δὲ στρα- 15 τιῶται καταπαύσαντες μετὰ τῶν Σικυωνίων τὸ πῦρ διήρπαζον τὴν οἰκίαν. Καὶ οὕτε ταῦτα ἐκώλυσεν ὁ Ἄρατος, τὰ τε λοιπὰ χρήματα τῶν τυράννων εἰς μέσον ἔθηκε τοῖς πολίταις. Ἀπέθανε δὲ οὐδεὶς οὐδὲ ἐτρώθη τοπαράπαν τῶν ἐπελθόντων οὐδὲ τῶν πολεμίων, ἀλλὰ 20 καθαρὰν καὶ ἄδικτον αἵματος ἐμφυλίου τὴν πράξιν ἢ τύχη διεφύλαξε. Κατήγαγε δὲ φυγάδας τοὺς μὲν ὑπὸ Νικοκλέους ἐκπεπτωκότας ὄγδοήκοντα, τοὺς δὲ ἐπὶ τῶν ἐμπροσθεν τυράννων οὐκ ἐλάττους πεντακοσίων, οἷς μακρὰ μὲν ἢ πλάνη καὶ ὁμοῦ τι πεντηκονταετῆς ἐγγε- 25 νει, κατελθόντες δὲ οἱ πλεῖστοι πένητες ὦν κύριοι πρότερον ἦσαν ἐπελαμβάνοντο· καὶ βαδίζοντες ἐπὶ τὰ χωρία καὶ τὰς οἰκίας δεινὴν ἀπορίαν τῷ Ἄρατι παρέιχον, ἐπιβουλεωμένην μὲν ἔξωθεν καὶ φθονουμένην ὑπ' Ἀντιγόμου τὴν πόλιν ὀρῶντι διὰ τὴν ἐλευθερίαν, τα- 30 ρατομένην δὲ ὑφ' αὐτῆς καὶ στασιάζουσαν. Ὅθεν ἐκ τῶν παρόντων ἄριστα κρίνας προσέμιξεν αὐτὴν φέρων

τοῖς Ἀχαιοῖς καὶ Δωριεῖς ὄντες ὑπέδυσαν ἐκουσίως ὄνομα καὶ πολιτείαν τὴν Ἀχαιῶν οὔτε ἀξίωμα λαμπρὸν οὔτε μεγάλην ἰσχὴν ἐχόντων τότε. Μικροπολιταὶ γὰρ ἦσαν οἱ πολλοί, καὶ γῆν οὔτε χρηστὴν οὔτε ἀφθονοῦσαν ἐκέκτηντο, καὶ θαλάττη προσώκουν ἀλιμένω, τὰ πολλὰ κατὰ ῥαχίας ἐκφερομένη πρὸς τὴν ἠπειρον. Ἀλλὰ μάλιστα δὴ διέδειξαν οὗτοι τὴν Ἑλληνικὴν ἀλκὴν ἀπρόσμαχον οὔσαν, ὅσκις τύχοι κόσμου καὶ συντάξεως ὁμοφρονούσης καὶ νοῦν ἔχοντος ἠγεμόνος, οἱ τῆς μὲν πάλαι 10 τῶν Ἑλλήνων ἀκμῆς οὐδέν, ὡς εἶπειν, μέρος ὄντες, ἐν δὲ τῷ τότε μιᾷ ἀξιολόγου πόλεως σύμπαντες ὁμοῦ δύναμιν οὐκ ἔχοντες, εὐβουλία καὶ ὁμοιοία καὶ ὅτι τῷ πρώτῳ κατ' ἀρετὴν ἐδύναντο μὴ φθονεῖν, ἀλλὰ πείθεσθαι καὶ ἀκολουθεῖν, οὐ μόνον αὐτοὺς ἐν μέσῳ πόλεων 15 καὶ δυνάμεων τηλικούτων καὶ τυραννίδων διεφύλαξαν ἐλευθέρους, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ὡς πλείστους ἐλευθεροῦντες καὶ σώζοντες διετέλουν.

X. Ἦν δὲ Ἄρατος τῷ τρόπῳ πολιτικός, μεγαλόφρων, ἀκριβέστερος εἰς τὰ κοινὰ μᾶλλον τῶν ἰδίων, πι- 20 κρῶς μισοτύραννος, ἐχθρὰς ὄρα καὶ φιλίας ἀεὶ τῷ κοινῷ συμφέροντι χρώμενος. Ὅθεν οὐχ οὕτως δοκεῖ γηγονέναι φίλος ἀκριβῆς, ὡς ἐχθρὸς εὐγνώμων καὶ πρᾶος, ὑπὸ τῆς πολιτείας ἐπ' ἀμφοτέρω καὶ καιρῷ μεταβαλλόμενος, ὁμοιοίας ἐθνῶν καὶ κοινωνίας πόλεων καὶ συν- 25 ἐδρίου καὶ θεάτρου μίαν φωνὴν ἀφιέντος ὡς οὐδενὸς ἄλλου τῶν καλῶν ἐραστής, πολέμῳ καὶ ἀγῶνι χρησασθαι φανερώς ἀθαροῦ καὶ δύσελπις, κλέψαι δὲ πράγματα καὶ συσκευάσασθαι κρύφα πόλεις καὶ τυράννους ἐπηβολώτατος. Διὸ καὶ πολλὰ τῶν ἀνεπιπίστων κατορ- 30 θώσας ἐν οἷς ἐτόλμησεν, οὐκ ἐλάττωνα δοκεῖ τῶν δυνατῶν ἐγκαταλιπεῖν δι' εὐλάβειαν. Οὐ γὰρ μόνον, ὡς εἶκε, θηρίων τινῶν ὄψεις ἐνεργοὶ διὰ σκότους οὔσαι

μεθ' ἡμέραν ἀποτυφλοῦνται ξηρότητι καὶ λεπτότητι τῆς περὶ τὸν ὀφθαλμὸν ὑγρότητος μὴ φερούσης τὴν πρὸς τὸ φῶς σύγκρασιν, ἀλλὰ καὶ δεινότης τίς ἐστὶν ἀνθρώπου καὶ σύνεσις ἐν τοῖς ὑπαίθεροις καὶ διακεκηρυγμένοις εὐτάρακτος φύσει, πρὸς δὲ τὰς ἐπικρύφους καὶ 5 λαθραίους ἀναθαρσοῦσα πράξεις. Τὴν δὲ τοιαύτην ἀνωμαλίαν ἐνδεῖα λόγου φιλοσόφου περὶ τὰς εὐφύτας ἀπεργάζεται, τὴν ἀρετὴν, ὡσπερ καρπὸν αὐτοφυῆ καὶ ἀγεώργητον, ἐκφερούσας δίχα τῆς ἐπιστήμης. Ταῦτα μὲν οὖν ἐξεταξέσθω τοῖς παραδείγμασιν. 1032 10

XI. Ὁ δὲ Ἄρατος, ἐπεὶ κατέμιξε τοῖς Ἀχαιοῖς ἑαυτὸν καὶ τὴν πόλιν, ἐν τοῖς ἱππεῦσι στρατευόμενος ἠγάπατο δι' εὐπείθειαν ὑπὸ τῶν ἀρχόντων, ὅτι, καίπερ συμβολὰς τῷ κοινῷ μεγάλας δεδωκὼς τὴν ἑαυτοῦ δόξαν καὶ τὴν τῆς πατρίδος δύναμιν, ὡς ἐνὶ τῶν ἐπιτυ- 15 χόντων χρῆσθαι παρεῖχεν αὐτῷ τῷ ἀεὶ στρατηγούντι τῶν Ἀχαιῶν, εἴτε Δυμαῖος, εἴτε Τριταεὺς, εἴτε μικρότερας τινὸς ἂν τύχοι πόλεως. Ἦκε δὲ αὐτῷ καὶ χρημάτων δωρεὰ παρὰ τοῦ βασιλέως πέντε καὶ εἴκοσι τάλαντα. Ταῦτα ἔλαβε μὲν ὁ Ἄρατος, λαβὼν δὲ τοῖς ἑαυτοῦ πο- 20 λίταις ἐπέδωκεν ἀπορομένοις εἰς τε τὰλλα καὶ λύτρωσιν αἰχμαλώτων.

XII. Ἐπεὶ δὲ οἱ φυνγάδες ἦσαν ἀπαρηγόρητοι τοῖς ἔχουσι τὰς κτήσεις ἐνοχλοῦντες, ἢ τε πόλεις ἐκινδύνευεν ἀνάστατος γενέσθαι, μίαν ὁρᾶν ἐλπίδα τὴν Πτολεμαίου 25 φιλανθρωπίαν ὥρμησεν ἐκπλεῦσαι καὶ δεηθῆναι τοῦ βασιλέως, ὅπως αὐτῷ χρήματα συμβάλῃται πρὸς τὰς διαλύσεις. Ἀνήχθη μὲν οὖν ἀπὸ Μοθώνης ὑπὲρ Μαλέας, ὡς τῷ διὰ πόρον δρόμῳ χρησόμενος. Πρὸς δὲ μέγα πνεῦμα καὶ πολλὴν θάλασσαν ἐκ πελάγους κατι- 30 οῦσαν ἐνδόντος τοῦ κυβερνήτου, παραφερόμενος μόλις ἤψατο τῆς Ἀδρίας πολεμίας οὔσης. Ἐκρατεῖτο γὰρ ὑπὸ

Ἀντιγόνου καὶ φυλακὴν εἶχεν· ἦν φθάσας ἀπέβη, καὶ τὴν ναῦν καταλιπὼν ἀπεχώρησε μακρὰν ἀπὸ θαλάσσης ἔχων ἓνα τῶν φίλων σὺν αὐτῷ Τιμάνθην. Καὶ καταβαλόντες ἑαυτοὺς εἰς τινα τόπον ὕλης γέμοντα χαλεπῶς ἐνυκτέρευον. Ὀλίγῳ δὲ ὕστερον ὁ φρούραρχος ἐπελθὼν καὶ ζητῶν τὸν Ἄρατον ὑπὸ τῶν θεραπεόντων ἐξηπατήθη τῶν ἐκείνου, δεδιδαγμένων λέγειν, ὡς εὐθύς ἀποδρᾶς εἰς Εὐβοίαν ἐξέπλευσε. Τὰ μέντοι κομιζόμενα καὶ τὴν ναῦν καὶ τοὺς θεράποντας ἀπέφηνε πολέμια καὶ κατέσχε. Μετὰ δὲ ἡμέρας οὐ πολλὰς ἐν ἀπόροις ὄντι τῷ Ἀράτῳ γίνεται τις εὐτυχία Ῥωμαϊκῆς νεῶς παραβαλούσης κατὰ τὸν τόπον, ἐν ᾧ τὰ μὲν ἐπὶ σκοπῆν ἀνιῶν, τὰ δὲ κρυπτόμενος διῆγεν. Ἐπλεῖ μὲν οὖν ἡ ναὺς εἰς Συρίαν, ἐπέβη δὲ πείσας τὸν ναύκληρον ἄχρι 15 Καρίας διακομισθῆναι· καὶ διεκομισθῆναι κινδύνοις ἀνθις οὐκ ἐλάττωσι χρησάμενος κατὰ θάλατταν. Ἐκ δὲ Καρίας χρόνῳ πολλῷ περαιωθεὶς εἰς Αἴγυπτον αὐτόθεν τε τῷ βασιλεῖ διακειμένῳ πρὸς αὐτὸν οἰκείως ἐνέτυχε καὶ τεθεραπευμένῳ γραφαῖς καὶ πίναξιν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος, ἐν οἷς κρῖσιν ἔχων οὐκ ἄμουσον ὁ Ἄρατος ἀεί τι 20 τῶν τεχνικῶν καὶ περιττῶν, μάλιστα δὲ Παμφίλου καὶ Μελάνθου, συνάγων καὶ κτώμενος ἀπέστειλεν.

XIII. Ἦνθι γὰρ ἔτι δόξα τῆς Σικυωνίας μούσης καὶ χρηστογραφίας, ὡς μόνης ἀδιάφθορον ἐχούσης τὸ 25 καλόν, ὥστε καὶ Ἀπελλῆν ἐκείνον ἤδη θαυμαζόμενον ἀφικέσθαι καὶ συγγενέσθαι τοῖς ἀνδράσιν ἐπὶ τάλαντῳ, τῆς δόξης μᾶλλον ἢ τῆς τέχνης δεόμενον μεταλαβεῖν. Διὸ τὰς μὲν ἄλλας εἰκόνας τῶν τυράννων ἀνεῖλεν εὐθύς ὁ Ἄρατος, ὅτε τὴν πόλιν ἤλευθέρωσε, περὶ δὲ τῆς 30 Ἀριστράτου κατὰ Φίλιππον ἀκμάσαντος ἐβουλεύσατο πολὺν χρόνον. Ἐγράφη μὲν γὰρ ὑπὸ πάντων τῶν περὶ τὸν Μέλανθον ἄρματι νικηφόρῳ παρεστῶς ὁ Ἀρίστρα-

τος, Ἀπελλοῦ συνεφασαμένου τῆς γραφῆς, ὡς Πολέμων ὁ περιηγητῆς ἰστόρηκεν. Ἦν δὲ τὸ ἔργον ἀξιοθέατον, ὥστε γνάμπτεσθαι τὸν Ἄρατον ὑπὸ τῆς τέχνης, αὐθις τε μίσει τῷ πρὸς τοὺς τυράννους ἐξαγόμενον κελεύειν καθαιρεῖν. Τὸν οὖν ζωγράφου Νεάλλη φίλου ὄντα τοῦ 5 Ἀράτου παραιτεῖσθαι φασὶ καὶ δακρύειν, ὡς δ' οὐκ ἐπειθεν, εἰπεῖν, ὅτι τοῖς τυράννοις πολεμητέον, οὐ τοῖς τῶν τυράννων. „Ἐάσωμεν οὖν τὸ ἄρμα καὶ τὴν Νίκην, 1033 αὐτὸν δὲ σοὶ παρέξω τὸν Ἀρίστρατον ἐγὼ παραχωροῦντα τοῦ πίνακος.“ Ἐπιτρέψαντος οὖν τοῦ Ἀράτου 10 διήλειψεν ὁ Νεάλλη τὸν Ἀρίστρατον, εἰς δὲ τὴν χώραν φοίνικα μόνον ἐνέγραψεν, ἄλλο δὲ οὐδὲν ἐτόλμησε παραβαλεῖν. Τοὺς δὲ πόδας ἐξάλειφομένου τοῦ Ἀριστράτου διαλαθεῖν ὑπὸ τὸ ἄρμα λέγουσιν. Ἐκ τε δὴ τούτων ὁ Ἄρατος ἠγαπάτο, καὶ διδοὺς πείραν ἔτι μᾶλλον ἤψατο 15 τοῦ βασιλέως, καὶ δωρεὰν ἔλαβε τῇ πόλει πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν τάλαντα. Καὶ τούτων τεσσαράκοντα μὲν εὐθύς μεθ' ἑαυτοῦ κομίζων εἰς Πελοπόννησον κατήγε, τὰ δὲ λοιπὰ διελὼν εἰς δόσεις ὁ βασιλεὺς ὕστερον κατὰ μέρος ἀπέστειλεν. 20

XIV. Ἦν μὲν οὖν μέγα καὶ τὸ χρήματα τοσαῦτα πορίσαι τοῖς πολίταις, ὅσων μικρὸν μέρος ἄλλοι στρατηγοὶ καὶ δημαγωγοὶ λαμβάνοντες παρὰ βασιλέων ἠδίκουν καὶ κατεδουλοῦντο καὶ προέπινον αὐτοῖς τὰς πατρίδας, μείζων δὲ ἢ διὰ τῶν χρημάτων τούτων κατασκευασθεῖσα 25 τοῖς μὲν ἀπόροις πρὸς τοὺς πλουσίους διάλυσις καὶ ὁμόνοια, τῷ δὲ δήμῳ παντὶ σωτηρία καὶ ἀσφάλεια, θαυμαστή δὲ ἢ τοῦ ἀνδρὸς ἐν δυνάμει τοσαύτη μετριότης. Ἀποδειχθεὶς γὰρ αὐτοκράτωρ διαλλακτῆς καὶ κύριος ὅλως ἐπὶ τὰς φρυγαδικὰς οἰκονομίας μόνος οὐχ ὑπέμει- 30 νεν, ἀλλὰ πεντεκαίδεκα τῶν πολιτῶν προσκατέλεξεν ἑαυτῷ, μεθ' ὧν πόνῳ πολλῷ καὶ μεγάλας πραγματείας 10*

κατειργάσατο καὶ συνήρμοσε φιλίαν καὶ εἰρήνην τοῖς πολίταις. Ἐφ' οἷς οὐ μόνον κοινῇ σύμπαντες οἱ πολῖται τιμὰς ἀπέδοσαν αὐτῷ προεπούσας, ἀλλὰ καὶ κατ' ἰδίαν οἱ φρυγάδες εἰκόνα χαλκῆν ἀναστήσαντες ἐπέγραψαν τότε τὸ ἐλεγείον·

βουλαὶ μὲν καὶ ἄεθλα καὶ ἅ περὶ Ἑλλάδος ἀλκὰ
τοῦδ' ἀνδρὸς στάλαις πλάθεται Ἡρακλέους·
ἄμμες δ' εἰκόν', Ἄρατε, τεὰν νόστοιο τυχόντες
στάσαμεν ἀντ' ἀρετᾶς ἠδὲ δικαιοσύνας
10 σωτήρος σωτήρσι θεοῖς, ὅτι πατρίδι τᾶ σᾶ
δαιμόνιον θείαν τ' ὄπασας εὐνομίαν.

XV. Ταῦτα διαπραξάμενος ὁ Ἄρατος τοῦ μὲν πολιτικοῦ φθόνου μελῶν ἐργόνει διὰ τὰς χάριτας, Ἄντιγονος δ' ὁ βασιλεὺς ἀνιῶμενος ἐπ' αὐτῷ καὶ βουλόμενος ἢ μετὰγειν ὅλως τῇ φιλίᾳ πρὸς αὐτὸν ἢ διαβάλλειν πρὸς τὸν Πτολεμαῖον, ἄλλας τε φιλανθρωπίας ἐνεδείκνυτο μὴ πάνυ προσιεμένῳ, καὶ θύων θεοῖς ἐν Κορίνθῳ μερίδας εἰς Σικυῶνα τῷ Ἀράτῳ διέπεμπε. Καὶ παρὰ τὸ δεῖπνον, ἐστιωμένων πολλῶν, εἰς μέσον φθεγγάμενος „Ὠμιην“ ἔφη „τὸν Σικυῶνιον τοῦτον νεανίσκον ἐλευθέριον εἶναι τῇ φύσει μόνον καὶ φιλοπολίτην· ὁ δὲ καὶ βίων ἔοικε καὶ πραγμάτων βασιλικῶν ἱκανὸς εἶναι κριτῆς. Πρῶτερον γὰρ ἡμᾶς ὑπερεώρα ταῖς ἐλπίσιν ἔξω βλέπων καὶ τὸν Αἰγύπτιον ἐθαύμαζε πλοῦτον, ἐλέφαντας καὶ στόλους καὶ αὐλὰς ἀκούων, νυνὶ δὲ ὑπὸ σκηνῆν ἑωρακῶς πάντα τὰ ἐκεῖ πράγματα τραγωδίαν ὄντα καὶ σκηνογραφίαν ὅλος ἡμῖν προσκεχώρηκεν. Αὐτός τε οὖν ἀποδέχομαι τὸ μειράκιον ἐγνωκῶς εἰς ἅπαντα χοῆσθαι, καὶ ὑμᾶς ἀξιῶ φίλον νομίζειν.“ Τούτους τοὺς λόγους ὑπόθεσιν λαβόντες οἱ φθονεροὶ καὶ κακοήθεις διημιλλῶντο ταῖς ἐπιστολαῖς ἀλλήλοις πολλὰ καὶ δυσχερῆ κατὰ τοῦ Ἀράτου τῷ Πτολεμαίῳ γράφοντες, ὥστε κα-

κείνον ἐγκαλοῦντα πέμψαι. Ταῖς μὲν οὖν περιμαχῆτοις καὶ διαπύροις τοξενομέναις ἔρωσι φιλίαις βασιλέων καὶ τυράννων τοσοῦτον προσῆν φθόνου καὶ κακοηθείας.

XVI. Ὁ δὲ Ἄρατος αἰρεθεὶς στρατηγὸς τὸ πρῶτον ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν τὴν μὲν ἀντιπέρας Λοκρίδα καὶ Καλυδωνίαν ἐπόρθησε, Βοιωτοῖς δὲ μετὰ μυρίων στρατιω-
1034 τῶν βοηθῶν ὑστέρησε τῆς μάχης, ἣν ὑπὸ Αἰτωλῶν περὶ Χαιρώνειαν ἠττήθησαν, Ἀβουικρίτου τε τοῦ βοιωτάρχου καὶ χιλίων σὺν αὐτῷ πεσόντων. Ἐνιαυτῷ δὲ ὕστερον αὐθις στρατηγῶν ἐνίστατο τὴν περὶ τὸν Ἀκροκό-
10 ρινθον πρᾶξι, οὐ Σικυωνίων οὐδ' Ἀχαιῶν κηδόμενος, ἀλλὰ κοινήν τινα τῆς Ἑλλάδος ὅλης τυραννίδα, τὴν Μακεδόνων φρουρᾶν, ἐκείθεν ἐξελάσαι διανοοῦμενος. Χάρης μὲν γὰρ ὁ Ἀθηναῖος ἐν τινι μάχῃ πρὸς τοὺς βασιλέως στρατηγούς ἐντυχῆσας ἔγραψε τῷ δήμῳ τῶν
15 Ἀθηναίων, ὡς νευικήκοι τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης ἀδελφὴν· ταύτην δὲ τὴν πρᾶξι οὐκ ἂν ἀμάρται τις ἀδελφὴν προσειπὼν τῆς Πελοπίδου τοῦ Θηβαίου καὶ Θρασυβούλου τοῦ Ἀθηναίου τυραννοκτουίας, πλὴν ὅτι τῷ μὴ πρὸς Ἑλληνας, ἀλλὰ ἐπακτὸν ἀρχὴν γεγονέναι καὶ
20 ἀλλόφυλον αὐτῇ διήνεγκεν. Ὁ μὲν γὰρ Ἴσθμὸς ἐμφράσσω τὰς θαλάσσας εἰς ταῦτό συνάγει τῷ τόπῳ καὶ συνάπτει τὴν ἠπειρον ἡμῶν, ὁ δὲ Ἀκροκόρινθος, ὑψηλὸν ὄρος, ἐκ μέσης ἀναπεφυκῶς τῆς Ἑλλάδος, ὅταν λάβῃ φρουρᾶν, ἐνίσταται καὶ ἀποκόπτει τὴν ἐντὸς
25 Ἴσθμοῦ πᾶσαν ἐπιμιξιῶν τε καὶ παρόδων καὶ στρατειῶν ἐργασίας τε κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, καὶ ἓνα κύριον ποιεῖ τὸν ἄρχοντα καὶ κατέχοντα φρουρᾶ τὸ χωρίον, ὥστε μὴ παίζοντα δοκεῖν τὸν νεώτερον Φίλιππον, ἀλλ' ἀληθῶς ἐκάστοτε πέδας τῆς Ἑλλάδος τὴν Κορινθίων
30 πόλιν προσαγορεύειν.

XVII. Πᾶσι μὲν οὖν περιμάχητος ἦν ὁ τόπος αἰ

καὶ βασιλεῦσι καὶ δυνάσταις, ἢ δὲ Ἀντιγόνου σπουδῇ περὶ αὐτὸν οὐδὲν ἀπέλιπε πάθει τῶν ἐμμανεστάτων ἐρώτων, ἀλλ' ὅλος ἀνήρητο ταῖς φροντίσιν, ὅπως ἀφαιρήσεται δόλῳ τοὺς ἔχοντας, ἐπεὶ φανερῶς ἀνέλπιστος ἦν ἢ ἐπιχειρήσις. Ἀλεξάνδρου γάρ, ὑφ' ὃν τὸ χωρίον ἦν, ἀποθανόντος, ὡς λέγεται, φαρμάκοις ὑπ' αὐτοῦ, Νικαίας δὲ τῆς ἐκείνου γυναικὸς ἐπὶ τῶν πραγμάτων γενομένης καὶ φυλαττούσης τὸν Ἀκροκόρινθον, εὐθύς ὑποπέμπων Δημήτριον τὸν υἱὸν αὐτῆ καὶ γλυκείας ἐλπίδας ἐνδιδοὺς γάμων βασιλικῶν καὶ συμβιώσεως πρὸς οὐκ ἀηδὲς ἐντυχεῖν γυναικὶ πρεσβυτέρῃ μισθρακίῳ, αὐτὴν μὲν ἠρήκει τῷ παιδί χρησάμενος ὡσπερ ἄλλω τινὶ τῶν δελεασμάτων ἐπ' αὐτῇ, τὸν δὲ τόπον οὐ προῖεμένης, ἀλλ' ἐγκρατῶς φυλαττούσης, ἀμελεῖν προσποιούμενος ἔθνε γάμους αὐτῶν ἐν Κορίνθῳ καὶ θεῶς ἐπετέλει καὶ πότους συνῆγε καθ' ἡμέραν, ὡς ἂν τις μάλιστα παίξειν καὶ σχολάζειν τὴν διάνοιαν ὑφ' ἠδονῆς καὶ φιλοφροσύνης ἀφεικῶς. Ἐπεὶ δὲ καιρὸς ἦν, ἄδοντος Ἀμοιβέως ἐν τῷ θεάτρῳ, παρέπεμπε τὴν Νικαίαν αὐτὸς ἐπὶ τὴν θεῶν ἐν φορείῳ κεκοσμημένῳ βασιλικῶς, ἀγαλλομένην τε τῇ τιμῇ καὶ πορρωτάτῳ τοῦ μέλλοντος οὖσαν. Γεγόμενος δὲ τῆς ὁδοῦ κατὰ τὴν ἐκτροπὴν τὴν ἄνω φέρουσαν, ἐκείνην μὲν ἐκέλευσε προάγειν εἰς τὸ θέατρον, αὐτὸς δὲ χαίρειν μὲν Ἀμοιβέα, χαίρειν δὲ τοὺς γάμους ἑάσας ἀνήει πρὸς τὸν Ἀκροκόρινθον ἀμιλλώμενος παρ' ἡλικίαν· καὶ κεκλεισμένην τὴν πύλην εὐρῶν ἔκοπτε τῇ βακτηρίᾳ κελεύων ἀνοίγειν. Οἱ δ' ἐνδον ἀνέφξαν καταπλαγέντες. Οὕτω δὲ τοῦ τόπου κρατήσας οὐ κατέσχευεν αὐτόν, ἀλλ' ἐπινε παίξων ὑπὸ χαρᾶς ἐν τοῖς στενωποῖς, καὶ δι' ἀγορᾶς ἀύλητρίδας ἔχων καὶ στεφάνους περικείμενος, ἀνὴρ γέρον καὶ τηλικαύταις πραγμάτων μεταβολαῖς κεχρημένος, ἐκώμαζε δεξιούμενος καὶ προσ-

αγορεύων τοὺς ἀπαντῶντας. Οὕτως ἄρα καὶ λύπης καὶ φόβου μᾶλλον ἐξίστησι καὶ σάλον παρέχει τῇ ψυχῇ τὸ χαίρειν ἄνευ λογισμοῦ παραγινόμενον.

XVIII. Ἀλλὰ γὰρ Ἀντίγονος μὲν, ὡσπερ εἴρηται, κτησάμενος τὸν Ἀκροκόρινθον ἐφύλαττε μετὰ τῶν ἄλλων, οἷς ἐπίστευε μάλιστα, καὶ Περσαῖον ἐπιστήσας ἄρχοντα τὸν φιλόσοφον. Ὁ δὲ Ἄρατος ἔτι μὲν καὶ Ἀλεξάνδρου ζῶντος ἐπεχείρησε τῇ πράξει, γενομένης δὲ συμμαχίας τοῖς Ἀχαιοῖς πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον ἐπαύσατο. Τότε δὲ αὐτῶν ἐξ ὑπαρχῆς ἑτέραν ἔλαβε τῆς πράξεως ὑπόθεσιν τοιαύτην. Ἦσαν ἐν Κορίνθῳ τέσσαρες ἀδελφοὶ Σύροι τὸ γένος, ὧν εἷς ὄνομα Διοκλῆς ἐν τῷ φρουρίῳ μισθοφορῶν διέτριβεν. Οἱ δὲ τρεῖς κλέψαντες βασιλικὸν χρυσίον ἦλθον εἰς Σικυῶνα πρὸς Αἰγίαν τινὰ τραπέζιτην, ᾧ διὰ τὴν ἐργασίαν ὁ Ἄρατος ἐχρῆτο. Καὶ μέρος μὲν εὐθύς διέθεντο τοῦ χρυσίου, τὸ δὲ λοιπὸν εἰς αὐτῶν Ἐργίνος ἐπιφοιτῶν ἠσυχῇ κατήλλαττεν. Ἐκ δὲ τούτου γενόμενος τῷ Αἰγίᾳ συνήθης καὶ προαχθεὶς εἰς λόγον ὑπ' αὐτοῦ περὶ τῆς φρουρᾶς ἔφη πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἀναβαίνων πρὸς τὸ κρημνῶδες ἐντομὴν καθεωρακέναι πλαγίαν, ἄγουσαν ἢ χθαμαλώτατον ἐπωκοδόμηται τῷ φρουρίῳ τὸ τεῖχος. Προσπαίξαντος δὲ αὐτῷ τοῦ Αἰγίου καὶ εἰπόντος· „Εἶτα, ὦ βέλτιστε, διὰ μικρὸν οὕτω χρυσίον ἀνασπάτε τὰς βασιλικὰς πράξεις δυνάμενοι μίαν ὥραν πολλῶν ἀποδόσθαι χρημάτων; ἢ γὰρ οὐχὶ καὶ τοιχορύχοις καὶ προδόταις ἀλοῦσιν ἅπαξ ἀποθανεῖν ὑπάρχει;“ γελᾶσας ὁ Ἐργίνος τότε μὲν ὠμολόγησεν ἀποπειρᾶσθαι τοῦ Διοκλέους, τοῖς γὰρ ἄλλοις ἀδελφοῖς μὴ πάνυ τι πιστεύειν, ὀλίγαις δὲ ὕστερον ἡμέραις ἐπανελθὼν συντίθεται τὸν Ἄρατον ἄξειν πρὸς τὸ τεῖχος, ὅπου τὸ ὕψος οὐ μείζον ἦν πεντεκαίδεκα ποδῶν, καὶ τᾶλλα συμπράξειν μετὰ τοῦ Διοκλέους.

XIX. Ὁ δὲ Ἄρατος ἐκείνοις μὲν ἐξήκοντα τάλαντα δώσειν κατορθώσας ὠμολόγησεν, ἣν δὲ ἀποτύχη, σωθῆ δὲ μετ' ἐκείνων, οἰκίαν ἑκατέρω καὶ τάλαντον. Ἐπεὶ δὲ ἔδει παρὰ τῷ Αἰγία τὰ ἐξήκοντα τάλαντα κείσθαι τοῖς 5 περὶ τὸν Ἐργίνου, ὁ δὲ Ἄρατος οὔτε αὐτὸς εἶχεν οὔτε ἐβούλετο δανειζόμενος αἰσθῆσιν ἑτέρω τῆς πράξεως παρασχεῖν, λαβὼν τῶν ἐκπωμάτων τὰ πολλὰ καὶ τὰ χρυσία τῆς γυναικὸς ὑπέσθηκε τῷ Αἰγία πρὸς τὸ ἀργύριον. Οὕτω γὰρ ἐπῆροτο τῇ ψυχῇ καὶ τοσοῦτον ἔρωτα τῶν καλῶν 10 πράξεων εἶχεν, ὥστε τὸν Φωκίωνα καὶ τὸν Ἐπαμεινώνδαν ἐπιστάμενος Ἑλλήνων δικαιοτάτους καὶ κρατίστους γερονεῖναι δοκοῦντας ἐπὶ τῷ διώσασθαι δωρεὰς μεγάλας καὶ μὴ προέσθαι χρημάτων τὸ καλόν, αὐτὸς εἰς ταῦτα δαπανᾶσθαι κρῦφα καὶ προεισφέρειν, ἐν οἷς ἐκινδύνευε 15 μόνος ὑπὲρ πάντων οὐδὲ εἰδότην τὰ πραττόμενα, ἤρεϊτο. Τίς γὰρ οὐκ ἂν θαυμάσειε καὶ συναγωνίσαιτο ἔτι νῦν τῇ μεγαλοψυχίᾳ τοῦ ἀνδρός, ὠνούμενου χρημάτων τοσοῦτων κίνδυνον τηλικούτον καὶ τὰ τιμιώτατα δοκοῦντα τῶν κτημάτων ὑποτιθέντος, ὅπως παρειαχθεὶς νυκτὸς 20 εἰς τοὺς πολεμίους διαγωνίσηται περὶ τῆς ψυχῆς, ἐνέχυρον λαβὼν τὴν ἐλπίδα τοῦ καλοῦ παρ' αὐτῶν, ἄλλο δὲ οὐδέν;

XX. Οὕσαν δὲ καθ' αὐτὴν ἐπισηφαλῆ τὴν πράξιν ἐπισηφαλεστέραν ἐποίησεν ἁμαρτία τις εὐθύς ἐν ἀρχῇ 25 συμβᾶσα δι' ἄγνοιαν. Ὁ γὰρ οἰκέτης τοῦ Ἄρατου Τέχνων ἐπέμφθη μὲν ὡς μετὰ τοῦ Διοκλέους κατασκευόμενος τὸ τεῖχος, οὐπω δ' ἦν τῷ Διοκλεῖ πρότερον ἐντετυχηκῶς κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν μορφὴν αὐτοῦ καὶ τὸ εἶδος δοκῶν κατέχειν ἐξ ὧν ὁ Ἐργίνος ἐπεσήμηνεν οὐλοκόμην καὶ μελάγχρουν καὶ ἀγένειον, ἐλθὼν [οὖν,] ὅπου 30 συνετέτακτο, τὸν Ἐργίνου ὡς ἀφιζόμενον μετὰ τοῦ Διοκλέους ἀνέμενε πρὸ τῆς πόλεως πρὸ τοῦ καλουμένου

Ὀρνιδος. Ἐν δὲ τούτῳ πρῶτος ἀδελφὸς Ἐργίνου καὶ Διοκλέους ὄνομα Διονύσιος οὐ συνειδῶς τὴν πράξιν οὐδὲ κοινωνῶν, ὁμοιος δὲ τῷ Διοκλεῖ, προσήει κατὰ τύχην. Ὁ δὲ Τέχνων πρὸς τὰ σημεῖα τῆς μορφῆς τῆς ὁμοιότητι κινηθεὶς ἠρώτησε τὸν ἄνθρωπον, εἴ τι συμβόλαιον αὐτῷ πρὸς Ἐργίνου εἴη. Φήσαντος δὲ ἀδελφὸν εἶναι, παντάπασιν ὁ Τέχνων ἐπέσθη τῷ Διοκλεῖ διαλέγεσθαι· καὶ μήτε τοῦνομα πυθόμενος μήτ' ἄλλο μηδὲν προσμείνας τεκμήριον ἐμβάλλει τε τὴν δεξιάν αὐτῷ καὶ περὶ τῶν συγκειμένων πρὸς τὸν Ἐργίνου ἐλάλει κἀκεῖνον ἀνέκρινεν. Ὁ δὲ δεξιόμενος αὐτοῦ τὴν ἁμαρτίαν πανούργως ὠμολόγει τε πάντα καὶ πρὸς τὴν πόλιν ἀναστρέψας ὑπῆγεν ἀνυπόπτως διαλεγόμενος. Ἦδη δὲ πλησίον ὄντος αὐτοῦ καὶ μέλλοντος ὅσον οὐπω τὸν Τέχνωνα διαλαμβάνειν, ἀπὸ τύχης αὖ πάλιν ὁ Ἐργίνος αὐτοῖς 15 ἀπήντησεν. Αἰσθόμενος δὲ τὴν ἀπάτην καὶ τὸν κίνδυνον διὰ νεύματος ἐδήλωσε τῷ Τέχνωνι φεύγειν· καὶ ἀποπηδήσαντες ἀμφοτέρω δρόμῳ πρὸς τὸν Ἄρατον ἀπέσώθησαν. Οὐ μὲν ἀπέκαμε ταῖς ἐλπίσιν ἐκεῖνος, ἀλλ' ἐπεμψεν εὐθύς τὸν Ἐργίνου χρυσίου τε τῷ Διονυσίῳ 20 κομίζοντα καὶ δεησόμενον αὐτοῦ σιωπᾶν. Ὁ δὲ καὶ τοῦτο ἐποίησε καὶ τὸν Διονύσιον ἄγων μεθ' ἑαυτοῦ πρὸς τὸν Ἄρατον ἦλθεν. Ἐλθόντα δὲ αὐτὸν οὐκέτι διήκων, ἀλλὰ δήσαντες ἐφύλαττον ἐν οἰκίσκῳ κατακεκλεισμένον· αὐτοὶ δὲ παρεσκευάζοντο πρὸς τὴν ἐπίθεσιν. 25

XXI. Ἐπεὶ δὲ ἦν ἔτοιμα πάντα, τὴν μὲν ἄλλην δύναμιν ἐκέλευσεν ἐπὶ τῶν ὀπλων νυκτερεύειν, ἀναλαβῶν δὲ λογάδας τετρακοσίους οὐδ' αὐτοὺς εἰδότης τὰ πραττόμενα, πλὴν ὀλίγων, ἦγε πρὸς τὰς πύλας παρὰ τὸ Ἡραῖον. Ἦν δὲ τοῦ ἔτους ἡ περὶ θερος ἀκμάζον ὥρα, 30 τοῦ δὲ μηνὸς πανσέληνος, ἡ δὲ νύξ ἀνέφελος καὶ καταφανής, ὥστε καὶ φόβον τὰ ὄπλα παρέχειν ἀντιλάμποντα

πρὸς τὴν σελήνην, μὴ τοὺς φύλακας οὐ λάθωσιν. Ἦδη δὲ τῶν πρώτων ἐγγὺς ὄντων ἀπὸ θαλάσσης ἀνέδραμε νέφη καὶ κατέσχε τὴν τε πόλιν αὐτὴν καὶ τὸν ἔξω τόπον ἐπίσκοιον γενόμενον. Ἐνταῦθα δὲ οἱ μὲν ἄλλοι συγκαθί-
 5 σταντες ὑπελύοντο τὰς κρηπίδας· οὔτε γὰρ ψόφον ποιοῦσι πολὺν οὔτ' ὀλισθήματα λαμβάνουσι γυμνοῖς τοῖς ποσὶν ἀντιλαμβάνομενοι τῶν κλιμάκων· ὁ δὲ Ἐργίνος ἐπὶ λαβῶν νεανίσκους ἐσταλμένους ὁδοιπορικῶς ἔλαθε τῇ πύλῃ προσμίζας. Καὶ τὸν πυλωρὸν ἀποκτινύουσι καὶ
 10 τοὺς μετ' αὐτοῦ φύλακας. Ἄμα δὲ αἱ τε κλίμακες προσετίθεντο καὶ κατὰ σπουδὴν ὁ Ἄρατος ὑπερβιάσας ἑκατὸν ἄνδρας, τοὺς δ' ἄλλους ἐπεσθαι κελεύσας ὡς ἂν δύ-
 νωνται τάχιστα, τὰς κλίμακας ἀναρπάσας ἐχώρει διὰ τῆς πόλεως μετὰ τῶν ἑκατὸν ἐπὶ τὴν ἄκραν, ἣδη περιχα-
 15 ρῆς διὰ τὸ λανθάνειν ὡς κατορθῶν. Καὶ πῶς ἔτι πρόσωθεν αὐτοῖς ἀπήντα σὺν φωτὶ φυλακῇ τεσσάρων ἀνδρῶν οὐ καθορωμένοις· ἔτι γὰρ ἦσαν ἐν τῷ σκιαζομένῳ τῆς σελήνης· ἐκείνους δὲ προσιόντας ἐξ ἐναντίας καθορῶσι. Μικρὸν οὖν ὑποστείλας τειχίους τισὶ καὶ οἰκο-
 20 πέδοις ἐνέδραν ἐπὶ τοὺς ἄνδρας καθίζει. Καὶ τρεῖς μὲν αὐτῶν ἐμπесόντες ἀποθνήσκουσιν, ὁ δὲ τέταρτος πληγὴς ξίφει τὴν κεφαλὴν ἔφυγε, βοῶν ἔνδον εἶναι τοὺς πολεμίους. Καὶ μετὰ μικρὸν αἱ τε σάλπιγγες ἐπεσήμαινον, ἣ τε πόλις ἐξανίστατο πρὸς τὰ γινόμενα, πλήρεις τε
 25 ἦσαν οἱ [τε] στενωποὶ διαθεόντων, καὶ φῶτα πολλά, τὰ μὲν κάτωθεν ἦδη, τὰ δὲ ἄνωθεν ἀπὸ τῆς ἄκρας περιέλαμπε, καὶ κραυγὴ συνερρήγγυτο πανταχόθεν ἄσημος.

XXII. Ἐν τούτῳ δὲ ὁ μὲν Ἄρατος ἐμφὺς τῇ πορείᾳ παρὰ τὸ κρημνῶδες ἡμιλλᾶτο, βραδέως καὶ ταλαιπώρως
 30 τὸ πρῶτον, οὐ κατακρατῶν, ἀλλ' ἀποπλανώμενος τοῦ τρίβου παντάπασιν ἐνδεδυκότες καὶ περισκιαζομένου ταῖς τραχύτησι καὶ διὰ πολλῶν ἐλιγμῶν καὶ παρα-

λλῶν περαινόντος πρὸς τὸ τεῖχος. Εἶτα θαυμάσιον ἔργον ἢ σελήνη λέγεται διαστέλλουσα τὰ νέφη καὶ ὑποβούσα τῆς ὁδοῦ τὸ χαλεπώτατον σαφηνίζειν, ἕως ἵνα φάτο τοῦ τεῖχους καθ' ὃν ἔδει τόπον· ἐκεῖ δὲ πάλιν ὑπεσκίασε καὶ ἀπέκρυψε νεφῶν συνελθόντων. Οἱ δὲ
 5 ἄλλοι τὰς πύλας ἔξω περὶ τὸ Ἡραῖον ἀπολειφθέντες τοῦ φράτου στρατιῶται τριακόσιοι τὸ πλῆθος ὄντες, ὡς ποτε παρεισέπεσον εἰς τὴν πόλιν θορύβου τε παντοδαποῦ καὶ φῶτων γέμουσαν, οὐ δυνηθέντες ἐξανευρεῖν τὸν αὐτὸν τρίβον οὐδ' εἰς ἕλκος ἐμβῆναι τῆς ἐκείνων πο-
 10 ρείας, ἔπτηξαν ἄθροοι πρὸς τινι παλινσκήφῳ λαγόνι τοῦ κρημνοῦ συστείλαντες ἑαυτούς, καὶ διεκαρτέρουν ἐνταῦθα περιπαθοῦντες καὶ δυσανασχετοῦντες. Βαλλομένων γὰρ ἀπὸ τῆς ἄκρας ἦδη τῶν περὶ τὸν Ἄρατον καὶ μαχομένων, ἀλαλαγμὸς ἐναγώνιος ἐχώρει κάτω καὶ
 15 κραυγὴ περιήχει διὰ τὴν ἀπὸ τῶν ὀρῶν ἀνάκλασιν συγχυμένη καὶ ἀδηλος ὅθεν εἴληφε τὴν ἀρχήν. Διαπορούντων δὲ αὐτῶν, ἐφ' ὃ τι χρὴ τραπέσθαι μέρος, Ἀρχέλαος ὁ τῶν βασιλικῶν ἡγεμῶν στρατιώτας ἔχων πολλοὺς μετὰ κραυγῆς ἀνέβαινε καὶ σαλπίγγων, ἐπιφερόμε-
 20 ρος τοῖς περὶ τὸν Ἄρατον, καὶ παρήλλαττε τοὺς τριακοντίους. Οἱ δὲ ὡσπερ ἐξ ἐνέδρας ἀναστάντες ἐμβάλλου-
 25 σιν αὐτῷ καὶ διαφθείρουσιν οἷς ἐπέθεντο πρώτοις, τοὺς δὲ ἄλλους καὶ τὸν Ἀρχέλαον φοβήσαντες ἐτρέψαντο καὶ κατεδίωξαν ἄχρι τοῦ σκεδασθῆναι περὶ τὴν πόλιν δια-
 30 λυθέντας. Ἄρτι δὲ τούτων νενικηκότων Ἐργίνος ἀπὸ τῶν ἄνω μαχομένων ἦλθεν, ἀγγέλλων συμπεπλέχθαι τοῖς πολεμίους τὸν Ἄρατον ἀμυνομένους εὐρώστως, καὶ μέγαν ἀγῶνα περὶ αὐτὸ τὸ τεῖχος εἶναι καὶ τάχους δεῖν τῆς βοηθείας. Οἱ δὲ εὐθύς ἐκέλευον ἡγεῖσθαι· καὶ
 30 προσβαίνοντες ἅμα φωνῇ διεσήμαινον ἑαυτούς, ἐπιθαροῦντες τοὺς φίλους· ἣ τε πανσέληνος ἀπέφαινε τὰ

ὄπλα πλείονα φαινόμενα τοῖς πολεμίοις διὰ τὸ μῆκος τῆς πορείας, καὶ τὸ τῆς νυκτὸς ἠχῶδες τὸν ἀλαλαγμὸν ἀπὸ πολλαπλασιῶν ἢ τοσοῦτων ἐπολεῖ δοκεῖν φέρεσθαι. Τέλος δὲ συνεισάγοντες ἐξωθοῦσι τοὺς πολεμίους 5 καὶ καθυπέρευτοι τῆς ἄκρας ἦσαν καὶ τὸ φρούριον εἶχον ἡμέρας ἤδη διαυγούσης, ὃ τε ἥλιος εὐθὺς ἐπέλαμπε τῷ ἔργῳ, καὶ παρῆν ἐκ Σικυῶνος ἢ λοιπὴ δύναμις τῷ Ἀράτῳ, δεχομένων κατὰ πύλας τῶν Κορινθίων προθύμως καὶ τοὺς βασιλικούς συλλαμβανόντων.

10 XXIII. Ἐπεὶ δὲ ἀσφαλῶς ἐδόκει πάντα εἶχειν, κατέβαινε εἰς τὸ θέατρον ἀπὸ τῆς ἄκρας, πλήθους ἀπείρου συρρέοντος ἐπιθυμίας τῆς τε ὄψεως αὐτοῦ καὶ τῶν λόγων, οἷς ἐμελλε χρῆσθαι πρὸς τοὺς Κορινθίους. Ἐπιστήσας δὲ ταῖς παρόδοις ἐκατέρωθεν τοὺς Ἀχαιοὺς αὐτὸς 15 ἀπὸ τῆς σκηνῆς εἰς μέσον προῆλθε, τεθωρακισμένος καὶ τῷ προσώπῳ διὰ τὸν κόπον καὶ τὴν ἀγρυπνίαν ἠλλοιωμένος, ὥστε τῆς ψυχῆς τὸ γαυρούμενον καὶ χαῖρον ὑπὸ τῆς περὶ τὸ σῶμα βαρύντητος κατακρατεῖσθαι. Τῶν δὲ ἀνθρώπων ἅμα τῷ προσελθεῖν αὐτὸν ἐκχυθέντων ταῖς 20 φιλοφροσύναις, μεταλαβὼν εἰς τὴν δεξιὰν τὸ δόρυ, καὶ τὸ γόνυ καὶ τὸ σῶμα τῇ ῥοπῇ μικρὸν ἐγκλίνας καὶ ἀπειρισάμενος εἰστήκει πολὺν χρόνον σιωπῇ δεχόμενος αὐτῶν τοὺς κρότους καὶ τὰς ἐπιβοήσεις, ἐπαινούντων μὲν τὴν ἀρετὴν, ζηλούντων δὲ τὴν τύχην. Ὡς δὲ ἐπαύσαντο 25 καὶ κατέστησαν, συναγαγὼν ἑαυτὸν διεξῆλθε λόγον ὑπὲρ τῶν Ἀχαιῶν τῇ πράξει πρέποντα, καὶ συνέπεισε τοὺς Κορινθίους Ἀχαιοὺς γενέσθαι, καὶ τῶν πυλῶν τὰς κλεῖς ἀπέδωκε τότε πρῶτον ἀπὸ τῶν Φιλιππικῶν καιρῶν ὑπ' ἐκείνοις γενομένας. Τῶν δὲ Ἀντιγόμου στρα- 30 τηγῶν Ἀρχέλαον μὲν ἀφῆκεν ὑποχείριον γενόμενον, Θεόφραστον δὲ ἀνεῖλεν οὐ βουλόμενον ἀπαλλάττεσθαι. Περσαῖος δὲ τῆς ἄκρας ἀλισκομένης εἰς Κεργραῖας διεξέ-

ἔσεν. Ὑστερον δὲ λέγεται σχολάζων πρὸς τὸν εἰπόντα αὐτῷ δοκεῖν στρατηγὸν εἶναι τὸν σοφόν, „Ἀλλὰ ἢ θεοῦς“ φάναι, „τοῦτο μάλιστα κάμοι ποτε τῶν Ζήνωνος ἤρεσκε δογμάτων· νῦν δὲ μεταβάλλομαι νοουθετη- 5 ρίς ὑπὸ τοῦ Σικυωνίου νεανίου.“ Ταῦτα μὲν περὶ 5 Περσαίου πλείονες ἱστοροῦσιν.

XXIV. Ὁ δὲ Ἀράτος εὐθὺς τό τε Ἡραῖον ὑφ' ἑαυτῷ καὶ τὸ Δέχαιον ἐποιήσατο· καὶ νεῶν μὲν εἰκοσιπέντε βασιλικῶν ἐκυρίευσεν, ἵππους δὲ πεντακοσίους καὶ Σύν- 10 ρους τετρακοσίους ἀπέδοτο· τὸν τε Ἀκροκόρινθον ἐφύ- 10 ρατον οἱ Ἀχαιοὶ τετρακοσίοις ὀπλίταις καὶ πεντήκοντα ἵπσι καὶ κυνηγοῖς ἴσοις ἐν τῷ φρουρίῳ τρεφομένοις. Οἱ ἔν οὖν Ῥωμαῖοι τὸν Φιλοποίμενα θαυμάζοντες Ἑλλή- 15 τῶν ἐσχάτον προσηγόρευον, ὡς μηδενὸς μεγάλου μετ' αὐτοῦ ἐκείνου ἐν τοῖς Ἑλλήσι γενομένου· ἐγὼ δὲ τῶν Ἑλληνι- 15 ῶν πράξεων ταύτην ἐσχάτην καὶ νεωπάτην φαίην ἂν ἐπράχθαι, τοῦτο μὲν τόλμη, τοῦτο δὲ τύχη ταῖς ἀρί- 20 ταις ἐνάμιλλον, ὡς ἐδήλωσεν εὐθὺς τὰ γινόμενα. Μεταρρεῖς τε γὰρ ἀποστάτες Ἀντιγόμου τῷ Ἀράτῳ προσέ- 25 κεντο, καὶ Τροϊζήνιοι μετὰ Ἐπιδαυρίων συνετάχθησαν 20 εἰς τοὺς Ἀχαιοὺς, ἐξοδὸν τε πρῶτην θέμενος εἰς τὴν Ἀττικὴν ἐνέβαλε καὶ τὴν Σαλαμίνα διαβάς ἐλεηλάτησεν, ὡς περ' ἐξ εἰρκτῆς λελυμένη τῇ δυνάμει τῶν Ἀχαιῶν ἐφ' ἧτι βούλοιο χρώμενος. Ἀθηναίοις δὲ τοὺς ἐλευθέρους 30 ἔρηκεν ἄνευ λύτρων, ἀρχὰς ἀποστάσεως ἐνδιδοὺς αὐτοῖς. 25 Πτολεμαῖον δὲ σύμμαχον ἐποίησε τῶν Ἀχαιῶν ἡγεμονίαν ἐπὶ ταῖς πόσιν, ὡς ἐπὶ τῶν πόλεμον καὶ κατὰ γῆν καὶ θάλατταν. Οὕτω δὲ ἔχουσα ἦν ἐν τοῖς Ἀχαιοῖς, ὥστ', εἰ μὴ κατ' ἐνιαυτὸν ἐξῆν, 30 ἐφ' ἐνιαυτὸν αἰρεῖσθαι στρατηγὸν αὐτὸν, ἔργῳ δὲ καὶ δόξῃ διὰ παντὸς ἄρχειν. Ἐώρων γὰρ αὐτὸν οὐ πλοῦ- 30 τῶν, οὐ δόξαν, οὐ φιλίαν βασιλικήν, οὐ τὸ τῆς αὐτοῦ ἀφ' ἑαυτοῦ κέρδιος συμφέρον, οὐκ ἄλλο τι τῆς αὐξήσεως τῶν

Ἀχαιῶν ἐπίπροσθεν ποιούμενον. Ἠγεῖτο γὰρ ἀσθενεῖς ἰδίᾳ τὰς πόλεις ὑπαρχούσας σώζεσθαι δι' ἀλλήλων ὥσπερ ἐνδεδεμένας τῷ κοινῷ συμφέροντι, καὶ καθάπερ τὰ μέρη τοῦ σώματος ζῶντα καὶ συμπνέοντα διὰ τὴν πρὸς ἄλληλα 5 συμφυῖαν, ὅταν ἀποσπασθῇ καὶ γένηται χωρὶς, ἀτροφεῖ καὶ σήπεται, παραπλησίως τὰς πόλεις ἀπόλλυσθαι μὲν ὑπὸ τῶν διασπώντων τὸ κοινόν, αὐξέσθαι δὲ ὑπ' ἀλλήλων, ὅταν ὅλου τινὸς μεγάλου μέρη γενόμενα κοινῆς προνοίας τυγχάνωσιν.

10 XXV. Ὅρων δὲ τοὺς ἀρίστους τῶν προσοίκων αὐτονομουμένους, Ἀργείοις δὲ δουλεύουσιν ἄχθόμενος, ἐπεβούλευεν ἀνελεῖν τὸν τύραννον αὐτῶν Ἀριστόμαχον, ἅμα τῇ τε πόλει θρεπτήρια τὴν ἐλευθερίαν ἀποδοῦναι φιλοτιμούμενος καὶ τοῖς Ἀχαιοῖς προσκομίσαι τὴν πό- 15 λιν. Οἱ μὲν οὖν τολμῶντες εὐρέθησαν, ὧν Αἰσχύλος προειστήκει καὶ Χαριμένης ὁ μάντις, ξίφη δὲ οὐκ εἶχον, ἀλλ' ἀπείρητο κεκτῆσθαι καὶ ξημίαι μεγάλαι τοῖς κεκτημένοις ἐπῆσαν ὑπὸ τοῦ τυράννου. Κατασκευάσας οὖν ὁ Ἄρατος αὐτοῖς ἐν Κορίνθῳ μικρὰς παραξιφίδας 20 ἐνέγραψεν εἰς σάγματα· καὶ ταῦτα περιθεὶς ὑποξυγίους σκευὴ τινὰ παρημελημένα κομίζουσιν εἰς Ἄργος ἀπέστειλε. Χαριμένους δὲ τοῦ μάντεως προσλαβόντος ἐπὶ τὴν πρᾶξιν ἄνθρωπον, οἱ περὶ τὸν Αἰσχύλον ἠγανάκτησαν καὶ δι' ἑαυτῶν ἔπραττον, τοῦ Χαριμένους καταγνόν- 25 τες. Αἰσθόμενος δὲ ἐκεῖνος ὄργῃ κατεμήνυσε τοὺς ἀνδρας ἤδη βαδίζοντας ἐπὶ τὸν τύραννον· ὧν οἱ πλεῖστοι φθάσαντες ἐξ ἄγορᾶς ἀπέφυγον καὶ διεξέπεσον εἰς Κόρινθον. Οὐ μὴν ἀλλὰ χρόνου βραχέος διελθόντος ἀποθνήσκει μὲν ὑπὸ δούλων Ἀριστόμαχος, ὑπολαμβάνει δὲ 30 τὴν ἀρχὴν φθάσας Ἀρίστιππος, ἐξωλέστερος ἐκείνου τύραννος. Ὅσοι δὲ τῶν Ἀχαιῶν ἐν ἡλικίᾳ παρόντες ἔτυχον, τούτους ἀναλαβὼν ὁ Ἄρατος ἐβοήθει πρὸς τὴν πό-

λιν ὀξέως, οἴόμενος εὐρήσειν τὰ τῶν Ἀργείων πρόθυμα. Τῶν δὲ πολλῶν ἤδη διὰ συνήθειαν ἐθελοδοῦλως ἐχόντων καὶ μηδενὸς ἀφισταμένου πρὸς αὐτόν, ἀνεχώρησεν ἔγκλημα κατεσκευακῶς τοῖς Ἀχαιοῖς, ὡς ἐν εἰρήνῃ πόλε- 5 μον ἐξενηροχόσι. Καὶ δίκην ἔσχον ἐπὶ τούτῳ παρὰ Μαν- 1039 τινεῦσιν, ἣν Ἄρατος μὴ παρόντος Ἀρίστιππος εἴλε διώκων καὶ μνῶν ἐτιμήθη τριάκοντα. Τὸν δὲ Ἄρατον αὐτὸν ἅμα καὶ μισῶν καὶ δεδοικῶς ἐπεβούλευεν ἀνελεῖν συνεργοῦντος Ἀντιγόνου τοῦ βασιλέως· καὶ πανταχοῦ σχεδὸν ἦσαν οἱ τοῦτο πράττοντες αὐτοῖς καὶ καιρὸν ἐπι- 10 τηροῦντες. Ἄλλ' οὐδὲν οἶον ἀληθινὴ καὶ βέβαιος εὐνοια φυλακτῆριον ἀνδρὸς ἄρχοντος. Ὅταν γὰρ ἐθισθῶσιν οἳ τε πολλοὶ καὶ οἱ δυνατοὶ μὴ τὸν ἠγούμενον, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ ἠγούμενου δεδιέναι, πολλοῖς μὲν ὄμμασιν ὄρα, 15 διὰ πολλῶν δὲ ὄτων ἀκούει καὶ προαισθάνεται τὰ γι- 15 νόμενα. Διὸ καὶ βούλομαι τὸν λόγον ἐπιστήσας ἐνταῦθά που διεξελθεῖν περὶ τῆς Ἀριστίππου διαίτης, ἣν ἡ ζηλο- τυπουμένη τυραννὶς αὐτῷ καὶ ὁ τῆς μακαρίας καὶ περι- βοήτου μοναρχίας ὄγκος περιέθηκεν.

XXVI. Ἐκεῖνος γὰρ Ἀντίγονον μὲν ἔχων σύμμαχον, 20 τρέφων δὲ πολλοὺς ἕνεκα τῆς τοῦ σώματος ἀσφαλείας, οὐδένα δὲ ἐν τῇ πόλει ζῶντα τῶν ἐχθρῶν ὑπολελοιπῶς, τοὺς μὲν δορυφόρους καὶ φύλακας ἔξω παρεμβάλλειν ἐκέλευεν ἐν τῷ περιστύλῳ, τοὺς δὲ οἰκέτας, ὅποτε δει- 25 πνήσαι, τάχιστα πάντας ἐξελαύνων καὶ τὴν μέταυλον 25 ἀποκλείων μετὰ τῆς ἐρωμένης αὐτὸς εἰς οἶκημα κατε- δύετο μικρὸν ὑπερῶν θύρα καταρακτῆ κλειόμενον· ἧς ὑπεράνω τὴν κλίνην ἐπιτιθεὶς ἐκάθευδεν, ὡς εἰκὸς καθεύδειν τὸν οὕτως ἔχοντα, ταραχωδῶς καὶ περιφό- 30 βως. Τὸ δὲ κλιμάκιον ἢ τῆς ἐρωμένης μήτηρ ὑφαιροῦσα 30 κατέκλειεν εἰς ἕτερον οἶκημα καὶ πάλιν αὐτὴ ἡμέρα προσ- ετίθει καὶ κατεκάλει τὸν θανμαστὸν τύραννον, ὥσπερ

ἐρπετὸν ἐκ φωλεοῦ κατερχόμενον. Ὁ δὲ οὐχ ὄπλοις καταβίαν, νόμῳ δὲ ὑπ' ἀρετῆς ἀκατάπανστον ἀρχὴν περιπεποιημένος ἐν ἱματίῳ καὶ χλαμυδίῳ τῷ τυχόντι, τῶν πόποτε τυράννων κοινὸς ἀποδεδειγμένος ἐχθρὸς, ἄχρι τῆς 5 τῆμερον ἡμέρας γένος εὐδοκιμώτατον ἀπολέλοιπεν ἐν τοῖς Ἑλλήσιν. Ἐκείνων δὲ τῶν τὰς ἄκρας καταλαμβανόντων καὶ τοὺς δορυφόρους τρεφόντων καὶ τὰ ὄπλα καὶ τὰς πύλας καὶ τοὺς καταρράκτας προβαλλομένων ὑπὲρ τῆς τοῦ σώματος ἀσφαλείας ὀλίγοι τὸν ἐκ πληγῆς 10 θάνατον, ὥσπερ οἱ λαγωοί, διέφυγον· οἶκος δὲ ἢ γένος ἢ τάφος ἔχων τιμωμένην μνήμην οὐδενὸς λέλειπται.

XXVII. Πρὸς δ' οὖν τὸν Ἀρίστιππον ὁ Ἄρατος καὶ κρύφα πολλάκις καὶ φανερώς προσέπειται ἐπιχειρήσας καταλαμβάνειν τὸ Ἄργος. Ἀπαξ δὲ κλίμακας προσθεῖς 15 μετ' ὀλίγων ἐπὶ τὸ τεῖχος ἀνέβη παραβόλως, καὶ τοὺς βοηθοῦντας ἐνταῦθα τῶν φυλάκων ἀπέκτεινεν. Εἴτα ἡμέρας ἐπιφανείσης καὶ τοῦ τυράννου πανταχόθεν αὐτῷ προσβάλλοντος, οἱ μὲν Ἀργεῖοι, καθάπερ οὐχ ὑπὲρ τῆς ἐκείνων ἐλευθερίας τῆς μάχης οὔσης, ἀλλ' ὡς τὸν ἀγῶνα 20 τῶν Νεμείων βραβεύοντες, ἴσοι καὶ δίκαιοι θεαταὶ καθῆντο τῶν γινομένων, πολλὴν ἠσυχίαν ἄγοντες, ὁ δὲ Ἄρατος εὐρώστως ἀμυνόμενος λόγῃ μὲν ἐκ χειρὸς διελευνεται τὸν μηρόν, ἐκράτησε δὲ τῶν τόπων, ἐν οἷς ἦν, καὶ οὐκ ἐξεώσθη μέχρι νυκτὸς ἐνοχλούμενος ὑπὸ τῶν πολε- 25 μίων. Εἰ δὲ καὶ τὴν νύκτα τῷ πόνῳ προσεταλαιπώρησεν, οὐκ ἂν διήμαρτεν· ὁ γὰρ τύραννος ἤδη περὶ δρασμὸν εἶχε καὶ πολλὰ τῶν ἰδίων ἐπὶ θάλασσαν προεξέπεμψε· νῦν δὲ τοῦτο μὲν οὐδενὸς ἐξαγγείλαντος πρὸς τὸν Ἄρατον, ὕδατος δὲ ἐπιλιπόντος, ἑαυτῷ δὲ χρήσα- 30 σθαι διὰ τὸ τραῦμα μὴ δυνάμενος ἀπήγαγε τοὺς στρατιώτας.

XXVIII. Ἐπεὶ δὲ ταύτην ἀπέγνω τὴν ὁδόν, ἐμβα-

λῶν φανερώς τῷ στρατοπέδῳ τὴν Ἀργολίδα χώραν ἐπόρθει· καὶ περὶ τὸν Χάρητα ποταμὸν ἰσχυρᾶς μάχης γενομένης πρὸς Ἀρίστιππον αἰτίαν ἔσχευ ὡς ἐγκαταλιπὼν τὸν ἀγῶνα καὶ προέμενος τὸ νίκημα. Τῆς γὰρ ἄλλοθις δυνάμεως ὁμολογουμένως ἐπικρατούσης καὶ τῷ 5 διαγωμῷ πολὺ προελθούσης εἰς τοῦμπροσθεν, αὐτὸς οὐχ οὕτως ἐκβιασθεὶς ὑπὸ τῶν καθ' αὐτόν, ὡς ἀπιστῶν τῷ κατορθώματι καὶ φοβηθεὶς ἀνεχώρησε τεταραγμένος εἰς τὸ στρατόπεδον. Ἐπεὶ δὲ ἀπὸ τῆς διώξεως ἐπανελθόν- 10 τες οἱ λοιποὶ χαλεπῶς ἔφερον, ὅτι τρεψάμενοι τοὺς πολεμίους καὶ πολὺ πλείονας ἐκείνων καταβαλόντες ἢ σφῶν αὐτῶν ἀπολέσαντες παραλελοίπασιν τοῖς ἠττημένοις στῆσαι καθ' αὐτῶν τρόπαιον, ἀίσχυνθεις πάλιν ἐγνω διαμάχεσθαι περὶ τοῦ τροπαίου, καὶ μίαν ἡμέραν διαλιπὼν αὐτοῖς ἐξέτασσε τὴν στρατιάν. Ὡς δὲ ἤσθετο πλείονας 15 γεγονότας καὶ θαρραλεώτερον ἀνδισταμένους τοὺς περὶ τὸν τύραννον, οὐκ ἐτόλμησεν, ἀλλ' ἀπῆλθε τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀνελόμενος. Οὐ μὲν ἀλλὰ τῇ περὶ τὴν ὀμίλιαν καὶ πολιτείαν ἐμπειρίᾳ καὶ χάριτι τὴν διαμαρτίαν ταύτην ἀναμαχόμενος προσηγάγετο τὰς Κλεωναῖς τοῖς 20 Ἀχαιοῖς, καὶ τὸν ἀγῶνα τῶν Νεμείων ἤγαγεν ἐν Κλεωναῖς, ὡς πάτριον ὄντα καὶ μᾶλλον προσήκοντα τούτοις. Ἦγαγον δὲ καὶ Ἀργεῖοι, καὶ συνεχύθη τότε πρῶτον ἡ δεδομένη τοῖς ἀγωνισταῖς ἀσυλία καὶ ἀσφάλεια, πάντας τῶν Ἀχαιῶν, ὅσους ἔλαβον ἠγωνισμένους ἐν Ἄργει, διὰ 25 τῆς χώρας πορευομένους ὡς πολεμίους ἀποδομένων. οὕτω σφοδρὸς ἦν καὶ ἀπαραίτητος ἐν τῷ μισεῖν τοὺς τυράννους.

XXIX. Ὀλίγω δὲ ὕστερον ἀκούσας τὸν Ἀρίστιππον συμβουλεύειν μὲν ταῖς Κλεωναῖς, φοβείσθαι δὲ ἐκείνον 30 ἐν Κορίνθῳ καθεζόμενον, ἠθροισεν ἐκ παραγγέλματος στρατείαν. Καὶ σιτία κελεύσας πλείονων ἡμερῶν κο-

μίξειν εἰς Κεγχρεῶς κατήλθεν ἐκκαλούμενος δι' ἀπάτης τὸν Ἀρίστιππον ὡς αὐτοῦ μὴ παρόντος ἐπιθέσθαι τοῖς Κλεωναίοις· ὃ καὶ συνέβη. Παρῆν γὰρ εὐθύς ἐξ Ἄργους ἔχων τὴν δύναμιν. Ὁ δὲ Ἄρατος εἰς Κόρινθον ἤδη σκοταῖος ἐκ Κεγχρεῶν ὑποστρέψας, καὶ τὰς ὁδοὺς φυλακαῖς διαλαβῶν, ἤγε τοὺς Ἀχαιοὺς ἐπομένους οὕτω μὲν εὐτάκτως, οὕτω δὲ ταχέως καὶ προθύμως, ὥστε μὴ μόνον ὀδεύοντας, ἀλλὰ καὶ παρελθόντας εἰς τὰς Κλεωνὰς ἔτι νυκτὸς οὔσης καὶ συνταξαμένους ἐπὶ μάχην ἀγνοεῖσθαι καὶ λανθάνειν τὸν Ἀρίστιππον. Ἄμα δὲ ἡμέρα τῶν πυλῶν ἀνοιχθειῶν καὶ τῆς σάλπιγγος ἐγκειλευσαμένης, δρόμῳ καὶ ἀλαλαγμῷ προσπεσὼν τοῖς πολεμίοις εὐθύς ἐτρέψατο, καὶ κατεῖχε διώκων ἢ μάλιστα φεύγειν ὑπενόει τὸν Ἀρίστιππον, ἐκτροπὰς πολλὰς τῶν χωρίων ἐχόντων. Γενομένης δὲ τῆς διώξεως ἄχρι Μυκηναῶν, ὃ μὲν τύραννος ὑπὸ Κρητὸς τινος, ὡς Δεινίας ἱστορεῖ, τοῦνομα Τραγίσκου καταληφθεὶς ἀποσφάττεται, τῶν δὲ ἄλλων ἔπεσον ὑπὲρ χιλίους πεντακοσίους. Ὁ δὲ Ἄρατος οὕτω λαμπρῶς εὐτυχῆσας καὶ μηδένα τῶν αὐτοῦ στρατιωτῶν ἀποβαλῶν, ὅμως οὐκ ἔλαβε τὸ Ἄργος οὐδὲ ἠλευθέρωσε, τῶν περὶ Ἀγίαν καὶ τὸν νεώτερον Ἀριστόμαχον μετὰ δυνάμεως βασιλικῆς παρεισπεσόντων καὶ κατασχόντων τὰ πράγματα. Τὸ μὲν οὖν πολὺ τῆς διαβολῆς καὶ λόγους καὶ σκώματα καὶ βωμολοχίας παρείλετο τῶν κολακευόντων τοὺς τυράννους καὶ διεξιόντων, ἐκείνοις χαριζομένων, ὡς τοῦ στρατηγοῦ τῶν Ἀχαιῶν ἐκταράττειτο μὲν ἢ κοιλία παρὰ τὰς μάχας, κάρος δὲ προσπίπτει καὶ ἱλιγγος ἅμα τῷ παραστῆναι τὸν σαλπικτήν, ἐκτάξας δὲ τὴν δύναμιν καὶ τὸ σύνθημα παρεγγυῆσας καὶ πυθόμενος τῶν ὑποστρατήγων καὶ λοχαγῶν, μή τις αὐτοῦ χρεῖα παρόντος (βεβλήσθαι γὰρ τοὺς ἀστραγάλους), ἀπέρχοιτο καραδοκῆσων πόρρωθεν τὸ συμβησόμενον. Ταῦτα γὰρ

οὕτως ἴσχυσεν, ὥστε καὶ τοὺς φιλοσόφους ἐν ταῖς σχολαῖς ζητοῦντας, εἰ τὸ πάλλεσθαι τὴν καρδίαν καὶ τὸ χροῶμα τρέπεσθαι [καὶ τὴν κοιλίαν ἐξυγραινέσθαι*] παρὰ τὰ φαινόμενα δεινὰ δειλίας ἐστὶν ἢ δυσκρασίας τινὸς περὶ τὸ σῶμα καὶ ψυχρότητος, ὀνομάζειν αἰεὶ τὸν Ἄρατον, ὡς ἀγαθὸν μὲν ὄντα στρατηγόν, αἰεὶ δὲ ταῦτα πάσχοντα παρὰ τοὺς ἀγῶνας.

XXX. Ὡς δ' οὖν τὸν Ἀρίστιππον ἀνεῖλεν, εὐθύς ἐπεβούλευσε Λυδίαδῃ τῷ Μεγαλοπολίτῃ τυραννοῦντι τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος. Ὁ δὲ οὐκ ὦν ἀγεννῆς οὐδὲ ἀφιλότιμος τὴν φύσιν, οὐδὲ ὥσπερ οἱ πολλοὶ τῶν μονάρχων ἀκρασία καὶ πλεονεξία πρὸς ταύτην ἔχει τὴν ἀδικίαν, ἀλλ' ἐπαρθεὶς ἔρωτι δόξης ἔτι νέος καὶ λόγους ψευδεῖς καὶ κενούς λεγομένους περὶ τυραννίδος, ὡς μακαρίου καὶ θαυμαστοῦ πράγματος, εἰς μέγα φρόνημα παραδειξάμενος ἀνοήτως, καὶ καταστήσας ἑαυτὸν τύραννον ταχὺ μεστὸς ἦν τῆς ἐκ μοναρχίας βαρύτητος. Ἄμα δὲ ξηλῶν εὐήμεροῦντα καὶ δεδοικῶς ἐπιβουλεύοντα τὸν Ἄρατον ὄρμησε καλλίστην ὄρμην μεταβαλόμενος, πρῶτον μὲν ἑαυτὸν ἐλευθερῶσαι μίσους καὶ φόβου καὶ φρουρᾶς καὶ δορυφόρων, εἶτα τῆς πατρίδος εὐεργέτης γενέσθαι. Καὶ μεταπεμφάμενος τὸν Ἄρατον ἀφῆκε τὴν ἀρχήν, καὶ τὴν πόλιν εἰς τοὺς Ἀχαιοὺς μετεκόμισεν. Ἐφ' οἷς μεγαλύνοντες αὐτὸν οἱ Ἀχαιοὶ στρατηγὸν εἵλοντο. Φιλοτιμούμενος δὲ εὐθύς ὑπερβαλεῖν δόξῃ τὸν Ἄρατον ἄλλας τε πολλὰς πράξεις οὐκ ἀναγκαίας εἶναι δοκούσας καὶ στρατείαν ἐπὶ Λακεδαιμονίους παρήγγελλεν. Ἐπιστάμενος δὲ ὁ Ἄρατος αὐτῷ φθονεῖν ἐδόκει· καὶ τό γε δεύτερον ὁ Λυδίαδης στρατηγὸς ἠρέθη, ἀντιπράττοντος ἄντικρυς Ἄρατου καὶ σπουδάζοντος ἑτέρῳ παραδοθῆναι τὴν ἀρχήν. Αὐτὸς μὲν γὰρ, ὡς εἴρηται, παρ' ἑναιαυτὸν ἤρχε. Μέχρι μὲν οὖν τρίτης στρατηγίας ὁ Λυδίαδης εὐφρο-

μενος διετέλει και παρ' ενιαυτὸν ἤρχεν ἐναλλάξ τῷ Ἀράτῳ στρατηγῶν· φανερὰν δὲ ἐξευεγκάμενος ἐχθρὰν και πολλάκις αὐτοῦ κατηγορήσας ἐν τοῖς Ἀχαιοῖς ἀπερ-
 5 ρίφη και παρώφθη, πεπλασμένῳ δοκῶν ἤθει πρὸς ἀλη-
 5 θινὴν και ἀκέραιον ἀρετὴν ἀμιλλᾶσθαι. Καὶ καθάπερ
 τῷ κόκκυγι φησιν Αἰσωπος ἐρωτῶντι τοὺς λεπτοὺς ὄρ-
 νιδας, ὅ τι φεύγουσιν αὐτόν, εἰπεῖν ἐκείνους, ὡς ἔσται
 ποτὲ ἰέραξ, οὕτως ἔοικε τῷ Λυδιδάδῃ παρακολουθεῖν ἐκ
 τῆς τυραννίδος ὑποψία βλάπτουσα τὴν φύσιν αὐτοῦ τῆς
 10 μεταβολῆς.

XXXI. Ὁ δὲ Ἀρατος εὐδοκίμησε και περὶ τὰς Αἰτω-
 λικὰς πράξεις, ὅτε συμβαλεῖν μὲν αὐτοῖς πρὸ τῆς Μεγα-
 ρικῆς ὠρημμένων τῶν Ἀχαιῶν, και τοῦ βασιλέως τῶν
 Λακεδαιμονίων Ἀγιδος ἀφικομένου μετὰ δυνάμεως και
 15 συνεξορμῶντος ἐπὶ τὴν μάχην τοὺς Ἀχαιοὺς, ἐναντιωθεῖς
 και πολλὰ μὲν ὄνειδη, πολλὰ δ' εἰς μαλακίαν και ἀτολ-
 μίαν και σκώματα και χλευασμὸν ὑπομείνας οὐ προή-
 κατο τὸν τοῦ συμφέροντος λογισμὸν διὰ τὸ φαινόμενον
 αἰσχρόν, ἀλλὰ παρεχώρησε τοῖς πολεμίοις ὑπερβαλοῦσι
 20 τὴν Γεράνειαν ἀμαχεὶ παρελθεῖν εἰς Πελοπόννησον. Ὡς
 μέντοι παρελθόντες ἐξαίφνης Πελλήνην κατέλαβον,
 οὐκέτ' ἦν ὁ αὐτὸς οὐδ' ἐμελλε διατρίβων και περιμένων
 ἀθροισθῆναι και συνελθεῖν εἰς ταῦτὸ πανταχόθεν τὴν
 δύναμιν, ἀλλ' εὐθὺς ὠρμησε μετὰ τῶν παρόντων ἐπὶ
 25 τοὺς πολεμίους ἐν τῷ κρατεῖν ἀσθενεστάτους δι' ἀτα-
 ξίαν και ὕβριν ὄντας. Ἄμα γὰρ τῷ παρελθεῖν εἰς τὴν
 πόλιν οἱ μὲν στρατιῶται διασπαρέντες ἐν ταῖς οἰκίαις
 ἦσαν, ἐξωθοῦντες ἀλλήλους και διαμαχόμενοι περὶ τῶν
 χρημάτων, ἠγεμόνες δὲ και λοχαγοὶ τὰς γυναῖκας και
 30 τὰς θυγατέρας τῶν Πελληνέων περιῶντες ἤρπαζον, και
 τὰ κράνη τὰ αὐτῶν ἀφαιροῦντες ἐκείναις περιετίθεσαν
 τοῦ μηδένα λαβεῖν ἄλλον, ἀλλὰ τῷ κράνει δῆλον εἶναι

τὸν δεσπότην ἐκάστης. Οὕτω δὲ διακειμένοις αὐτοῖς
 και ταῦτα πράττουσιν ἐξαίφνης ὁ Ἀρατος ἐπιπεσὼν
 προσηγγέλθη. Καὶ γενομένης ἐκπλήξεως, οἷαν εἰκὸς ἐν
 ἀταξία τοιαύτῃ, πρὶν ἢ πάντας πυθέσθαι τὸν κίνδυνον
 οἱ πρῶτοι περὶ τὰς πύλας τοῖς Ἀχαιοῖς και τὰ προάστεια 5
 2 συμπεσόντες ἐφευγον ἤδη νενικημένοι, και κατεπίμ-
 πλασαν ἐλαυνόμενοι προτροπάδην ἀπορίας τοὺς συν-
 ισταμένους και προσβοηθοῦντας.

XXXII. Ἐν τούτῳ δὲ τῷ ταράχῳ μία τῶν αἰχμαλώ-
 των Ἐπιγῆτους ἀνδρὸς ἐνδόξου θυγάτηρ, αὐτῇ δὲ κάλ- 10
 λει και μεγέθει σώματος εὐπρεπῆς, ἔτυχε μὲν ἐν τῷ
 ἱερῷ καθέξομένη τῆς Ἀρτέμιδος, οὐ κατέστησεν αὐτὴν ὁ
 ἐπιλεκτάρχης ἐλὼν ἑαυτῷ και περιθεῖς τὴν τριλοφίαν,
 ἄφνω δὲ ἐκδραμοῦσα πρὸς τὸν θόρυβον, ὡς ἔστη πρὸ
 τῶν θυρῶν τοῦ ἱεροῦ και κατέβλεψεν εἰς τοὺς μαχομέ- 15
 νους ἄνωθεν ἔχουσα τὴν τριλοφίαν, αὐτοῖς τε τοῖς πο-
 λίταις θέαμα σεμνότερον ἢ κατ' ἀνθρώπον ἐφάνη, και
 τοῖς πολεμίοις φάσμα θεῖον ὄραν δοκοῦσι φρίκην ἐνέβαλε
 και θάμβος, ὥστε μηδένα τρέπεσθαι πρὸς ἀλκήν. Αὐτοὶ
 δὲ Πελληνεῖς λέγουσι τὸ βρέτας τῆς θεοῦ τὸν μὲν ἄλλον 20
 ἀποκεῖσθαι χρόνον ἄψαυστον, ὅταν δὲ κινήθην ὑπὸ τῆς
 ἱερείας ἐκφέρεται, μηδένα προσβλέπειν ἐναντίον, ἀλλ'
 ἀποτρέπεσθαι πάντας· οὐ γὰρ ἀνθρώποις μόνον ὄραμα
 φρικτὸν εἶναι και χαλεπὸν, ἀλλὰ και δένδρα ποιεῖν
 ἄφορα και καρποὺς ἀπαμβλίσκειν, δι' ὧν ἂν κομίζηται. 25
 Τοῦτο δὴ τότε τὴν ἱερειαν ἐξευεγκαμένην και τρέπουσαν
 αἰεὶ κατὰ τοὺς Αἰτωλοὺς ἀντιπρόσωπον ἐκφρονας κατα-
 στῆσαι και παρελέσθαι τὸν λογισμὸν. Ὁ δὲ Ἀρατος οὐ-
 δὲν ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν εἶρηκε τοιοῦτον, ἀλλὰ φησι
 τρεψάμενος τοὺς Αἰτωλοὺς και φεύγουσι συνεισπεσῶν 30
 εἰς τὴν πόλιν ἐξελάσαι κατὰ κράτος, ἑπτακοσίους δὲ ἀπο-
 κτεῖναι. Τὸ δὲ ἔργον ἐν τοῖς μεγίστοις διεβοήθη, και

Τιμάνθης ὁ ζωγράφος ἐποίησεν ἐμφαντικῶς τῇ διαθέσει τὴν μάχην ἔχουσαν.

XXXIII. Οὐ μὴν ἀλλὰ πολλῶν ἔθνῶν καὶ δυναστῶν ἐπὶ τοὺς Ἀχαιοὺς συνισταμένων εὐθὺς ὁ Ἄρατος ἔπραττε φίλιαν πρὸς τοὺς Αἰτωλοὺς, καὶ Πανταλέοντι τῷ πλεῖστον Αἰτωλῶν δυναμένῳ συνεργῶ χρησάμενος οὐ μόνον εἰρήνην, ἀλλὰ καὶ συμμαχίαν τοῖς Ἀχαιοῖς πρὸς τοὺς Αἰτωλοὺς ἐποίησε. Τοὺς δὲ Ἀθηναίους σπουδάζων ἐλευθερῶσαι διεβλήθη καὶ κακῶς ἤκουσεν ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν, ὅτι σπουδὰς πεποιημένων αὐτῶν πρὸς τοὺς Μακεδόνας καὶ ἀνοχὰς ἀγόντων ἐπεχείρησε τὸν Πειραιᾶ καταλαβεῖν. Αὐτὸς δὲ ἀρνούμενος ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν οἷς ἀπολέλοιπεν Ἐργῆνον αἰτιᾶται, μεθ' οὗ τὰ περὶ τὸν Ἀροκόρινθον ἔπραξεν. Ἐκεῖνον γὰρ ἰδίᾳ τῷ Πειραιεῖ προσβαλόντα καὶ τῆς κλίμακος συντριβείσης διωκόμενον ὀνομάζειν καὶ καλεῖν συνεχῶς Ἄρατον ὥσπερ παρόντα, καὶ διαφυγεῖν οὕτως ἔξαπατήσαντα τοὺς πολέμιους. Οὐ μὴν δοκεῖ πιθανῶς ἀπολογεῖσθαι. Τὸν γὰρ Ἐργῆνον, ἄνθρωπον ἰδιώτην καὶ Σύρον, ἀπ' οὐδενὸς ἦν εἰκότος ἐπὶ νοῦν βαλέσθαι τὴν τηλικαύτην πράξιν, εἰ μὴ τὸν Ἄρατον εἶχεν ἡγεμόνα καὶ παρ' ἐκείνου τὴν δύναμιν καὶ τὸν καιρὸν εἰλήφει πρὸς τὴν ἐπίθεσιν. Ἐδήλωσε δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Ἄρατος οὐ δὶς οὐδὲ τρίς, ἀλλὰ πολλάκις, ὥσπερ οἱ δυσέρωτες, ἐπιχειρήσας τῷ Πειραιεῖ καὶ πρὸς τὰς διαμαρτίας οὐκ ἀποκαμῶν, ἀλλὰ τῷ παρὰ μικρὸν ἄει καὶ σύνεγγυς ἀποσφάλλεσθαι τῶν ἐλπίδων πρὸς τὸ θαρρεῖν ἀνακαλούμενος. Ἄπαξ δὲ καὶ τὸ σκέλος ἔσπασε διὰ τοῦ Θριασίου φεύγων· καὶ τομὰς ἔλαβε πολλὰς θεραπευόμενος, καὶ πολὺν χρόνον ἐν φορείῳ κομίζόμενος ἐποιεῖτο τὰς στρατείας.

XXXIV. Ἀντιγόνου δὲ ἀποθανόντος καὶ Δημητρίου τὴν βασιλείαν παραλαβόντος ἔτι μᾶλλον ἐνέκειτο ταῖς

Ἀθηναίαις καὶ ὅλως κατεφρόνει τῶν Μακεδόνων. Διὸ καὶ κρατηθέντος αὐτοῦ μάχῃ περὶ Φυλακίαν ὑπὸ Βίθυος τοῦ Δημητρίου στρατηγοῦ καὶ λόγου γενομένου πολλοῦ ἔμην, ὡς ἔάλωκε, πολλοῦ δὲ ὡς τέθνηκεν, ὁ μὲν τὸν Πειραιᾶ φρουρῶν Διογένης ἔπεμψεν ἐπιστολὴν εἰς Κόρινθον ἐξίστασθαι τῆς πόλεως κελεύων τοὺς Ἀχαιοὺς, ἐπειδὴ Ἄρατος ἀπέθανεν· ἔτυχε δὲ τῶν γραμμάτων κομισθέντων παρῶν αὐτὸς ἐν Κορίνθῳ, καὶ διατριβὴν οἱ τοῦ Διογέτους καὶ γέλωτα πολὺν παρασχόντες ἀπηλλάγησαν. Αὐτὸς δὲ ὁ βασιλεὺς ἐν Μακεδονίᾳ ναῦν ἔπεμψεν, ἐφ' ἧς κομισθήσεται πρὸς αὐτὸν ὁ Ἄρατος δεδεμένος. Πᾶσαν δὲ Ἀθηναῖοι κουφότητα κολακείας τῆς πρὸς Μακεδόνας ὑπερβάλλοντες ἐστεφανηφόρησαν, ὅτε πρῶτον ἠγγέλθη τεθνηκῶς. Διὸ καὶ πρὸς ὀργὴν εὐθὺς ἐκστρατεύσας ἐπ' αὐτοὺς ἄχρι τῆς Ἀκαδημείας προῆλθεν· εἶτα πεισθεὶς οὐδὲν ἠδίκησεν. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι συμφρονήσαντες αὐτοῦ τὴν ἀρετὴν, ἐπεὶ Δημητρίου τελευτήσαντος ὥρμησαν ἐπὶ τὴν ἐλευθερίαν, ἐκεῖνον ἐκάλουν. Ο δὲ, καίπερ ἑτέρου μὲν ἄρχοντος τότε τῶν Ἀχαιῶν, αὐτὸς δὲ ἀρρωστία μακρᾶ κλινήρης ὑπάρχων, ὅμως ἐν φορείῳ κομιζόμενος ὑπήντησε τῇ πόλει πρὸς τὴν χρείαν, καὶ τὸν ἐπὶ τῆς φρουρᾶς Διογένη συνέπεισεν ἀποδοῦναι τὸν τε Πειραιᾶ καὶ τὴν Μουνυχίαν καὶ τὴν Σαλαμίνα καὶ τὸ Σούνιον τοῖς Ἀθηναίοις ἐπὶ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν τάλαντοις, ὧν αὐτὸς ὁ Ἄρατος εἰκοσι τῇ πόλει συνεβάλετο. Προσεχώρησαν δ' εὐθὺς Αἰγινῆται καὶ Ἐρμιονεῖς τοῖς Ἀχαιοῖς, ἧ τε πλείστη τῆς Ἀρκαδίας αὐτοῖς συνετέλει. Καὶ Μακεδόνων μὲν ἀσχόλων ὄντων διὰ τινὰς προσοίκους καὶ ὁμόρους πολέμους, Αἰτωλῶν δὲ συμμαχούντων, ἐπίδοσιν μεγάλην ἢ τῶν Ἀχαιῶν ἐλάμβανε δύναμις.

XXXV. Ὁ δὲ Ἄρατος ἐξεργαζόμενος τὴν παλαιὰν

ὑπόθεσιν, καὶ δυσανασχετῶν τὴν ἐν Ἄργει τυραννίδα
 γειτνιωσάντων αὐτοῖς, ἐπειθε πέμπων τὸν Ἀριστόμαχον εἰς
 μέσου θείναι καὶ προσαγαγεῖν τοῖς Ἀχαιοῖς τὴν πόλιν
 καὶ ζηλώσαντα Λυδίαδην ἔθρους τηλικούτου μετ' εὐ-
 5 φημίας καὶ τιμῆς στρατηγὸν εἶναι μᾶλλον ἢ μιᾶς πόλεως
 κινδυνεύοντα καὶ μισούμενον τύραννον. Ἰπακούσαν-
 τος δὲ τοῦ Ἀριστομάχου καὶ κελεύσαντος αὐτῷ πεντή-
 κοντα τάλαντα πέμψαι τὸν Ἄρατον, ὅπως ἀπαλλάξῃ καὶ
 διαλύσῃται τοὺς παρ' αὐτῷ στρατευομένους, καὶ τῶν
 10 χρημάτων ποριζομένων, ὁ Λυδίαδης ἐτι στρατηγῶν καὶ
 φιλοτιμούμενος ἴδιον αὐτοῦ πολίτευμα τοῦτο πρὸς τοὺς
 Ἀχαιοὺς γενέσθαι τοῦ μὲν Ἄρατου κατηγορεῖ πρὸς
 Ἀριστόμαχον ὡς δυσμενῶς καὶ ἀδιαλλάκτως αἰεὶ πρὸς
 τοὺς τυράννους ἔχοντας, αὐτῷ δὲ πείσας τὴν πρᾶξιν ἐπι-
 15 τρέψαι προσήγαγε τοῖς Ἀχαιοῖς τὸν ἄνθρωπον. Ἐνθα
 δὴ μάλιστα φανερὰν ἐποίησαν οἱ σύνοδοι τῶν Ἀχαιῶν
 τὴν πρὸς τὸν Ἄρατον εὐνοίαν καὶ πίστιν. Ἀντιπόν-
 τος μὲν γὰρ αὐτοῦ δι' ὀργὴν ἀπήλασαν τοὺς περὶ τὸν
 Ἀριστόμαχον· ἐπεὶ δὲ συμπεισθεὶς πάλιν αὐτὸς ἤρξατο
 20 περὶ αὐτῶν διαλέγεσθαι παρῶν, πάντα ταχέως καὶ προ-
 δύμως ἐψηφίσαντο, καὶ προσεδέξαντο μὲν τοὺς Ἀργεῖους
 καὶ Φλιασίους εἰς τὴν πολιτείαν, ἐνιαυτῷ δὲ ὕστερον καὶ
 τὸν Ἀριστόμαχον εἴλοντο στρατηγόν. Ὁ δὲ εὐήμερῶν
 παρὰ τοῖς Ἀχαιοῖς καὶ βουλόμενος εἰς τὴν Λακωνικὴν
 25 ἐμβαλεῖν ἐκάλεε τὸν Ἄρατον ἐξ Ἀθηνῶν. Ὁ δὲ ἔγραφε
 μὲν αὐτῷ τὴν στρατείαν ἀπαγορεύων [καὶ] τῷ Κλεομένει
 θράσος ἔχοντι καὶ παραβόλως αὐξανομένῳ συμπλέκεσθαι
 τοὺς Ἀχαιοὺς μὴ βουλόμενος, ὠρμημένου δὲ πάντως
 ὑπήκουσε καὶ παρῶν συνεστράτευεν. Ὅτε δὴ καὶ κω-
 30 λύσας περὶ τὸ Παλλάντιον τοῦ Κλεομένου ἐπιφανέντος
 αὐτοῖς μάχην συνάψαι τὸν Ἀριστόμαχον ὑπὸ Λυδίαδου
 κατηγορήθη, καὶ περὶ τῆς στρατηγίας εἰς ἀγῶνα καὶ

ἀντιπαραγγελίαν αὐτῷ καταστὰς ἐκράτησε τῇ χειροτονίᾳ
 καὶ τὸ δωδέκατον ἡρέθη στρατηγός.

XXXVI. Ἐν ταύτῃ τῇ στρατηγίᾳ περὶ τὸ Λύκαιον
 044 ἠττηθεὶς ὑπὸ τοῦ Κλεομένου ἐφυγε· καὶ πλανηθεὶς
 νυκτὸς ἔδοξε μὲν τεθνάναι καὶ πάλιν οὗτος ὁ λόγος κατ' ἑ
 αὐτοῦ πολὺς ἐξεφοίτησεν εἰς τοὺς Ἕλληνας· ἀνασωθεὶς
 δὲ καὶ τοὺς στρατιώτας συναγαγὼν οὐκ ἠγάπησεν ἀσφα-
 λῶς ἀπελθεῖν, ἀλλ' ἄριστα τῷ καιρῷ χρησάμενος οὐδε-
 νὸς προσδοκῶντος οὐδὲ συλλογιζομένου τὸ μέλλον ἐξ-
 αἴφνης ἐπέπεσε Μαντινεῦσι συμμάχοις οὔσι τοῦ Κλεο- 10
 μένου· καὶ τὴν πόλιν ἔλῶν φρουρὰν ἐνέβαλε καὶ τοὺς
 μετοίκους πολίτας ἐποίησεν αὐτῶν, καὶ μόνος ἂ νικῶν-
 τες οὐκ ἂν ῥαδίως ἔσχον ἐκτήσατο νενικημένοις τοῖς
 Ἀχαιοῖς. Αὐθις δὲ τῶν Λακεδαιμονίων ἐπὶ Μεγάλῃ
 πόλιν στρατευσάντων βοηθήσας ὤκνει μὲν ἀψιμαχοῦντι 15
 τῷ Κλεομένει λαβὴν παρασχεῖν καὶ τοῖς Μεγαλοπολίταις
 βιαζομένοις ἀντεῖχεν, οὔτε ἄλλως πρὸς τὰς κατὰ στόμα
 μάχας εὐπεφυκῶς καὶ τότε λειπόμενός τε πλήθει καὶ
 πρὸς ἄνδρα τολμητὴν καὶ νέον ἤδη παρακμάζοντι τῷ
 θυμῷ καὶ κεκολασμένη τῇ φιλοτιμίᾳ συνεστηκῶς, καὶ 20
 νομίζων ἦν διὰ τοῦ τολμᾶν ἐκεῖνος ἐξ οὐχ ὑπαρχόντων
 ἐκτάτο δόξαν αὐτῷ κεντημένῳ φυλακτέον εἶναι διὰ τῆς
 εὐλαβείας·

XXXVII. οὐ μὴν ἀλλὰ τῶν ψιλῶν ἐκδραμόντων καὶ
 ὠσαμένων τοὺς Σπαρτιάτας ἄχρι τοῦ στρατοπέδου καὶ 25
 περὶ τὰς σκηνας διασπαρέντων, ὁ μὲν Ἄρατος οὐδ' ὡς
 ἐπήγαγεν, ἀλλ' ἐν μέσῳ λαβῶν χαράδραν ἐπέστησε καὶ
 κατεκάλυψε διαβῆναι τοὺς ὀπίστας· ὁ δὲ Λυδίαδης πε-
 ριπαθῶν πρὸς τὰ γιννόμενα καὶ τὸν Ἄρατον κακίζων
 ἀνεκαλεῖτο τοὺς ἵππεῖς ὡς αὐτόν, ἀξίων ἐπιφανῆναι τοῖς 30
 διώκουσι καὶ μὴ προσέσθαι τὸ νίκημα μηδὲ ἐγκαταλιπεῖν
 αὐτόν ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀγωνιζόμενον. Πολλῶν δὲ

συστραφέντων καὶ ἀγαθῶν ἐπιρρωσθεὶς ἐνέβαλε τῷ δε-
 ξιῷ τῶν πολεμίων καὶ τρεψάμενος ἐδίωκεν, ὑπὸ θυμοῦ
 καὶ φιλοτιμίας ἀταμιεύτως ἐπισπασθεὶς εἰς χωρία σκο-
 λιά καὶ μεστὰ δένδρων πεφυτευμένων καὶ τάφρων πλα-
 5 τειῶν, ἐν οἷς ἐπιθεμένου τοῦ Κλεομένου ἐπεσε λαμ-
 πρῶς ἀγωνισάμενος τὸν κάλλιστον τῶν ἀγόνων ἐπὶ θύ-
 ραις τῆς πατρίδος. Οἱ δ' ἄλλοι φεύγοντες εἰς τὴν φά-
 λαγγα καὶ συνταράξαντες τοὺς ὀπίστας ὅλον τὸ στρα-
 τευμα τῆς ἡττης ἐνέπλησαν. Αἰτίαν δὲ μεγάλην ὁ Ἄρα-
 10 τος ἔλαβε δόξας προέσθαι τὸν Λυδιάδην· καὶ βιασθεὶς
 ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν ἀπερχομένων πρὸς ὄργην ἠκολούθη-
 σεν αὐτοῖς εἰς Αἴγιον. Ἐκεῖ δὲ συνελθόντες ἐψηφίσαντο
 μὴ δίδόναι χρήματα αὐτῷ μηδὲ μισθοφόρους τρέφειν,
 ἀλλ' αὐτῷ πορίζειν, εἰ δέοιτο πολεμεῖν.

15 XXXVIII. Οὕτω δὲ προπηλακισθεὶς ἐβουλεύσατο
 μὲν εὐθύς ἀποθέσθαι τὴν σφραγίδα καὶ τὴν στρατηγίαν
 ἀφεῖναι, λογισμῷ δὲ χρησάμενος τότε μὲν ὑπέμεινε, καὶ
 πρὸς Ὀρχομενὸν ἐξαγαγὼν τοὺς Ἀχαιοὺς μάχην ἔθετο
 πρὸς Μεγιστόνουν τὸν Κλεομένου πατρῶν, ἐν ἣ
 20 κροατήσας τριακοσίους μὲν ἀπέκτεινε, ζῶντα δὲ τὸν Με-
 γιστόνουν συνέλαβεν. Εἰωθὼς δὲ στρατηγεῖν παρ' ἐπι-
 αὐτόν, ὡς ἡ τάξις αὐτῷ περιῆλθε, καλούμενος ἐξωμό-
 σατο, καὶ Τιμόξενος ἠρέθη στρατηγός. Ἐδόκει δὲ ἡ μὲν
 πρὸς τοὺς ὄχλους ὄργη πρόφασις εἶναι λεγομένη τῆς
 25 ἐξωμοσίας ἀπίθανος, αἰτία δ' ἀληθῆς τὰ περιστάτα
 τοὺς Ἀχαιοὺς, οὐκ ἐθ' ὡς πρότερον ἀτρέμα καὶ σχέδην
 τοῦ Κλεομένου ἐπιβαίνοντος οὐδ' ἐμπλεκομένου ταῖς
 πολιτικαῖς ἀρχαῖς, ἀλλ' ἐπεὶ τοὺς ἐφόρους ἀποκτείνας
 καὶ τὴν χώραν ἀναδασάμενος καὶ πολλοὺς τῶν μετοί-
 30 κων ἐμβαλὼν εἰς τὴν πολιτείαν ἔσχευ ἰσχὺν ἀνυπεύθυ-
 νον, εὐθύς ἐπικειμένου τοῖς Ἀχαιοῖς καὶ τῆς ἡγεμονίας
 ἑαυτὸν ἀξιοῦντος. Διὸ καὶ μέμφονται τὸν Ἄρατον ἐν

θάλασσά τε καὶ χειμῶνι τῶν πραγμάτων φερομένων
 15 ὥσπερ κυβερνήτην ἀφέντα καὶ προέμενον ἑτέρῳ τοῦς
 ὁλακας, ὅτε καλῶς εἶχε καὶ ἀκόντων ἐπιστάντα σώζειν
 τὸ κοινόν· [εἰ δ' *] ἀπεγνώκει τὰ πράγματα καὶ τὴν δύ-
 ναμιν τῶν Ἀχαιῶν, εἶξαι τῷ Κλεομένει καὶ μὴ πάλιν
 5 τὴν Πελοπόννησον ἐμβαρβαρῶσαι φρουραῖς Μακεδό-
 νων, μηδὲ πληρῶσαι τὸν Ἀκροκόρινθον Ἰλλυρικῶν
 ὄπλων καὶ Γαλατικῶν, μηδὲ οὖς αὐτὸς ἐν ταῖς πράξεσι
 καταστρατηγῶν καὶ καταπολιτευόμενος, ἐν δὲ τοῖς ὑπο-
 10 μνήμασι λαιδορῶν διετέλει, τούτους ἐπάγεσθαι δεσπό-
 τας ταῖς πόλεσι συμμάχους ὑποκοριζόμενον. Εἰ δὲ
 Κλεομένης ἦν, λεγέσθαι γὰρ οὕτως, παράνομος καὶ τυ-
 ραννικός, ἀλλ' Ἡρακλεῖδαι πατέρες αὐτῷ καὶ Σπάρτη
 πατρίς, ἧς τὸν ἀφανέστατον ἄξιον ἀντὶ τοῦ πρώτου
 Μακεδόνων ἡγεμόνα ποιέσθαι τοὺς ἐν τινι λόγῳ τὴν
 15 Ἑλληνικῇ τιθεμένους εὐγένειαν. Καίτοι Κλεομένης
 ἦται τὴν ἀρχὴν παρὰ τῶν Ἀχαιῶν, ὡς πολλὰ ποιήσων
 ἀγαθὰ τὰς πόλεις ἀντὶ τῆς τιμῆς καὶ τῆς προσήγορίας
 ἐκείνης, Ἀντίγονος δὲ καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν
 20 αὐτοκράτωρ ἡγεμῶν ἀναγορευθεὶς οὐχ ὑπήκουσε πρὶν
 τὸν μισθὸν αὐτῷ τῆς ἡγεμονίας ὁμολογηθῆναι τὸν Ἀκρο-
 κόρινθον, ἀτεχνῶς τὸν Αἰσώπου μιμησάμενος κυνηγόν.
 Οὐ γὰρ πρότερον ἐπέβη τοῖς Ἀχαιοῖς δεομένοις καὶ ὑπο-
 βάλλουσιν αὐτοὺς διὰ τῶν πρεσβειῶν καὶ τῶν ψηφι-
 25 σμάτων ἢ τῇ φρουρᾷ καὶ τοῖς ὀμήροις ὥσπερ χαλινου-
 μένους ἀνασχέσθαι. Καίτοι πᾶσαν ὁ Ἄρατος ἀφίησι
 φωνὴν ἀπολογιζόμενος τὴν ἀνάγκην. Ὁ Πολύβιος δὲ
 αὐτὸν ἐκ πολλοῦ φησι καὶ πρὸ τῆς ἀνάγκης ὑφορῶμε-
 νον τὸ θράσος τὸ τοῦ Κλεομένου κρύφα τῷ Ἀντιγόνῳ
 30 διαλέγεσθαι καὶ τοὺς Μεγαλοπολίτας προκαθεῖναι δεο-
 μένους Ἀχαιῶν ἐπικαλεῖσθαι τὸν Ἀντίγονον. Οὗτοι
 γὰρ ἐπιέζοντο τῷ πολέμῳ μάλιστα συνεχῶς ἄγοντος αὐ-

τοὺς καὶ φέροντος τοῦ Κλεομένου. Ὁμοίως δὲ καὶ Φύλαρχος ἰστόρηκε περὶ τούτων, ᾧ μὴ τοῦ Πολυβίου μαρτυροῦντος οὐ πάνυ τι πιστεύειν ἄξιον ἦν. Ἐνθουσιᾷ γάρ, ὅταν ἄψῃται τοῦ Κλεομένου, ὑπ' εὐνοίας, καὶ καθάπερ ἐν δίκῃ τῇ ἱστορίᾳ τῷ μὲν ἀντιδικῶν διατελεῖ, τῷ δὲ συναγορεύων.

XXXIX. Ἀπέβαλον δ' οὖν οἱ Ἀχαιοὶ τὴν Μαντινείαν, πάλιν ἐλόντος αὐτὴν τοῦ Κλεομένου, καὶ μάχῃ μεγάλη περὶ τὸ Ἐκατόμβαιον ἠττηθέντες οὕτω κατεπλάγησαν, ὥστε πέμπειν εὐθύς ἐφ' ἡγεμονίᾳ τὸν Κλεομένη καλοῦντες εἰς Ἄργος. Ὁ δὲ Ἄρατος ὡς ἤσθετο βαδίζοντα καὶ περὶ Λέριαν ὄντα μετὰ τῆς δυνάμεως, φοβηθεὶς ἀπέστειλε πρέσβεις τοὺς ἀξιούοντας ὡς παρὰ φίλους καὶ συμμάχους αὐτὸν ἦκειν μετὰ τριακοσίων· εἰ δὲ ἀπιστεῖ, λαβεῖν ὀμήρους. Ταῦτα ὕβριον εἶναι καὶ χλευασμὸν αὐτοῦ φήσας ὁ Κλεομένης ἀνέξεν, ἐπιστολὴν γράψας τοῖς Ἀχαιοῖς ἐγκλήματα πολλὰ κατὰ τοῦ Ἄρατου καὶ διαβολὰς ἔχουσαν. Ἐγραφε δὲ κακέινος ἐπιστολὰς κατὰ τοῦ Κλεομένου· καὶ ἐφέροντο λοιδοροῖαι καὶ βλασφημίαι μέχρι γάμων καὶ γυναικῶν ἀλλήλους κακῶς λεγόντων. Ἐκ τούτου κήρυκα πέμψας ὁ Κλεομένης πόλεμον προερούντα τοῖς Ἀχαιοῖς, μικροῦ μὲν ἔλαθε τὴν Σικυωνίων πόλιν ἀρπάσας διὰ προδοσίας, ἔγγυθεν δὲ ἀποτραπείς Πελλήνην προσέβαλε καὶ τοῦ στρατηγοῦ τῶν Ἀχαιῶν ἐκπεσόντος ἔσχε τὴν πόλιν. Ὀλίγω δὲ ὕστερον καὶ Φενεὸν ἔλαβε καὶ Πεντέλειον. Εἴτ' εὐθύς Ἀργεῖοι προσεχώρησαν αὐτῷ καὶ Φλιάσιοι φρουρὰν ἐδέξαντο· καὶ ὅλως οὐδὲν ἐτι τῶν ἐπικλήτων βέβαιον ἦν τοῖς Ἀχαιοῖς, ἀλλὰ θόρυβος πολὺς ἄφνω περιειστήκει τὸν Ἄρατον ὄρῶντα τὴν Πελοπόννησον κραδαινομένην καὶ τὰς πόλεις ἐξανισταμένας ὑπὸ τῶν νεωτεριζόντων πανταχόθεν.

XI. Ἡτρέμει γὰρ οὐδὲν οὐδὲ ἔστεργεν ἐπὶ τοῖς παροῦσιν, ἀλλὰ καὶ Σικυωνίων αὐτῶν καὶ Κορινθίων ἐγένοντο πολλοὶ καταφανεῖς διειλεγμένοι τῷ Κλεομένει καὶ πάλαι πρὸς τὸ κοινὸν ἰδίων ἐπιθυμία δυναστειῶν ὑπούλας ἔχοντες. Ἐπὶ τούτους ἐξουσίαν ἀνυπεύθυνον ὁ Ἄρατος λαβὼν τοὺς μὲν ἐν Σικυῶνι διαφθαμένους ἀπέκτεινε, τοὺς δὲ ἐν Κορίνθῳ πειρώμενος ἀναζητεῖν καὶ κολάζειν ἐξηγρίαινε τὸ πλῆθος ἤδη νοσοῦν καὶ βαρυνόμενον τὴν ὑπὸ τοῖς Ἀχαιοῖς πολιτείαν. Συνδραμόντες οὖν εἰς τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερὸν μετεπέμποντο τὸν Ἄρατον, ἀνελεῖν ἢ συλλαβεῖν πρὸ τῆς ἀποστάσεως ἐγνωκότες. Ὁ δὲ ἦκε μὲν αὐτὸς ἐφελκόμενος τὸν ἵππον ὡς οὐκ ἀπιστῶν οὐδὲ ὑποπτεῦων, ἀναπηδησάντων δὲ πολλῶν καὶ λοιδορουμένων αὐτῷ καὶ κατηγορούντων εὖ πως καθεστῶτι τῷ προσώπῳ καὶ τῷ λόγῳ πράως ἐκέλευε καθίσει καὶ μὴ βοᾶν ἀτάκτως ἐστῶτας, ἀλλὰ καὶ τοὺς περὶ θύρας ὄντας εἰσω παριέναι· καὶ ταῦθ' ἅμα λέγων ὑπέξῃει βάδην ὡς παραδώσων τινὶ τὸν ἵππον. Οὕτως δὲ ὑπεκδύς καὶ τοῖς ὑπαντῶσι τῶν Κορινθίων ἀθορύβως διαλεγόμενος καὶ κελεύων πρὸς τὸ Ἀπολλώνιον βαδίζειν, ὡς ἔλαθε πλησίον τῆς ἄκρας γενόμενος, ἀναπηδήσας ἐπὶ τὸν ἵππον καὶ Κλεοπάτρῳ τῷ ἀρχοντι τῆς φρουρᾶς διακελευσάμενος ἐγκρατῶς φυλάττειν ἀφίππευσεν εἰς Σικυῶνα, τριάκοντα μὲν αὐτῷ στρατιωτῶν ἐπομένων, τῶν δὲ ἄλλων ἐγκαταλιπόντων καὶ διαρρυσάντων. Αἰσθόμενοι δ' οἱ Κορίνθιοι μετ' ὀλίγον τὴν ἀπόδρασιν αὐτοῦ καὶ διώξαντες, ὡς οὐ κατέλαβον, μετεπέμψαντο τὸν Κλεομένη καὶ παρέδοσαν τὴν πόλιν οὐδὲν οἰομένῳ λαμβάνειν παρ' αὐτῶν τοσοῦτον, ὅσον διήμαρτεν ἀφέντων Ἄρατον. Οὗτος μὲν οὖν, προσγενομένων αὐτῷ τῶν τὴν λεγομένην Ἀκτὴν κατοικούντων

καὶ τὰς πόλεις ἐγχειρισάντων, ἀπεσταύρου καὶ περιε-
τείχιζε τὸν Ἀκροκόρινθον.

XLI. Τῷ δὲ Ἀράτῳ συνήλθον εἰς Σικυῶνα τῶν
Ἀχαιῶν οἱ πολλοί· καὶ γενομένης ἐκκλησίας ἠρέθη στρα-
5 τηγὸς αὐτοκράτῳ. Καὶ περιεστήσατο φρουρὰν ἐκ τῶν
ἑαυτοῦ πολιτῶν, τριάκοντα μὲν ἔτη καὶ τρία πεπολιτευ-
μένος ἐν τοῖς Ἀχαιοῖς, πεπρωτευνκῶς δὲ καὶ δυνάμει καὶ
δόξῃ τῶν Ἑλλήνων, τότε δὲ ἔρημος καὶ ἄπορος συντε-
τριμμένος, ὥσπερ ἐπὶ ναυαγίου τῆς πατρίδος ἐν το-
10 σούτῳ σάλῳ καὶ κινδύνῳ διαφερόμενος. Καὶ γὰρ Αἰ-
τωλοὶ δεομένου βοηθεῖν ἀπέπαιναν, καὶ τὴν Ἀθηναίων
πόλιν χάριτι τοῦ Ἀράτου πρόθυμον οὖσαν οἱ περὶ Εὐ-
ρυκλείδην καὶ Μικίωνα διεκώλυσαν. Ὄντων δὲ τῷ Ἀρά-
15 τῳ καὶ χρημάτων ἐν Κορίνθῳ καὶ οἰκίας, ὁ Κλεομένης
ἤψατο μὲν οὐδενὸς οὐδὲ ἄλλον εἶασε, μεταπεμφάμενος
δὲ τοὺς φίλους αὐτοῦ καὶ τοὺς διοικητὰς ἐκέλευε πάντα
ποιεῖν καὶ φυλάσσειν ὡς Ἀράτῳ λόγον ὑπέξοντας· ἰδίᾳ
δὲ πρὸς αὐτὸν ἔπεμψε Τρίπυλον καὶ πάλιν Μεγιστό-
20 νουν τὸν πατρῶν ὑπισχνούμενος ἄλλα τε πολλὰ καὶ
δώδεκα τάλαντα σύνταξιν ἐνιαύσιον, ὑπερβαλλόμενος
τῷ ἡμίσει Πτολεμαῖον· ἐκεῖνος γὰρ ἔξ τάλαντα τῷ Ἀρά-
τῳ κατ' ἐνιαυτὸν ἀπέστελλεν. Ἡξίου δὲ τῶν Ἀχαιῶν
ἠγεμῶν ἀναγορευθῆναι καὶ κοινῇ μετ' αὐτῶν φυλάσ-
σειν τὸν Ἀκροκόρινθον. Τοῦ δὲ Ἀράτου φήσαντος, ὡς
25 οὐκ ἔχει τὰ πράγματα, μᾶλλον δὲ ὑπ' αὐτῶν ἔχοιτο, καὶ
κατειρωνεύσασθαι δόξαντος, ἐμβαλὼν εὐθύς τὴν Σι-
κυωνίαν ἐπόρθει καὶ κατέφθειρε καὶ προσεκάθητο τῇ
πόλει τρεῖς μῆνας, ἐγκαρτεροῦντος τοῦ Ἀράτου καὶ
διαποροῦντος, εἰ δέξεται τὸν Ἀντίγονον ἐπὶ τῷ παρα-
30 δοῦναι τὸν Ἀκροκόρινθον· ἄλλως γὰρ οὐκ ἐβούλετο
βοηθεῖν.

XLII. Οἱ μὲν οὖν Ἀχαιοὶ συνεληλυθότες εἰς Αἴγιον

ἐκεῖ τὸν Ἀρατον ἐκάλουν. Ἦν δὲ κίνδυνος τοῦ Κλεο-
μένουσ πρὸς τῇ πόλει στρατοπεδεύοντος διελθεῖν. Καὶ
047 κατεῖχον οἱ πολῖται δεόμενοι καὶ προήσεσθαι τὸ σῶμα
τῶν πολεμίων ἐγγὺς ὄντων οὐ φάσκοντες· ἐξήρτηντο
δὲ αὐτοῦ καὶ γυναῖκες ἤδη καὶ παῖδες ὥσπερ πατὴρ 5
κοινοῦ καὶ σωτῆρος περιεχόμενοι καὶ δακρύνοντες. Οὐ
μὴν ἀλλὰ θαρρύνας καὶ παραμυθησάμενος αὐτοὺς ἐξίπ-
πευσεν ἐπὶ τὴν θάλατταν, ἔχων δέκα φίλους καὶ τὸν
υἱὸν ἤδη νεανίαν ὄντα· καὶ παρορμούντων ἐκεῖ πλοίων
ἐπιβάντες εἰς Αἴγιον παρεκομίσθησαν ἐπὶ τὴν ἐκκλη-10
σίαν, ἐν ἣ καλεῖν τὸν Ἀντίγονον ἐψηφίσαντο καὶ πα-
ραδιδόναι τὸν Ἀκροκόρινθον. Ἐπεμψε δὲ καὶ τὸν υἱὸν
Ἀρατος πρὸς αὐτὸν μετὰ τῶν ἄλλων ὁμήρων. Ἐφ' οἷς
οἱ Κορίνθιοι χαλεπῶς φέροντες τὰ τε χρήματα διήρπα-
σαν αὐτοῦ καὶ τὴν οἰκίαν τῷ Κλεομένει δωρεὰν ἔδωκαν. 15

XLIII. Τοῦ δ' Ἀντιγόνου προσιόντος ἤδη μετὰ τῆς
δυνάμεως (ἦγε δὲ πεζοὺς δισμυροὺς Μακεδόνας, ἵπ-
πεις δὲ χιλίους καὶ τριακοσίους) ἀπήντα μετὰ τῶν δη-
μιουργῶν ὁ Ἀρατος αὐτῷ κατὰ θάλατταν εἰς Πηγάς,
λαθὼν τοὺς πολεμίους, οὐ πάντι θαρρῶν τὸν Ἀντί-20
γονον οὐδὲ πιστεύων τοῖς Μακεδόσιν. Ἦιδει γὰρ ἠν-
ξημένον ἑαυτὸν ἐξ ὧν ἐκείνους κακῶς ἐποίησε καὶ πρῶ-
την εἰληφῶτα μεγίστην ὑπόθεσιν τῆς πολιτείας τὴν πρὸς
Ἀντίγονον τὸν παλαιὸν ἐχθραν. Ἀλλὰ ὄρῳ ἀπαραί-
τητον ἐπικειμένην ἀνάγκην καὶ τὸν καιρὸν, ᾧ δουλεύ-25
ουσιν οἱ δοκοῦντες ἄρχειν, ἐχώρει πρὸς τὸ δεινόν. Ὁ δὲ
Ἀντίγονος, ὡς τις αὐτῷ προσιόντα τὸν Ἀρατον ἔφρασε,
τοὺς μὲν ἄλλους ἠσπάσατο μετρίως καὶ κοινῶς, ἐκεῖνον
δὲ καὶ περὶ τὴν πρώτην ἀπάντησιν ἐδέξατο τῇ τιμῇ πε-
ριττῶς, καὶ τᾶλλα πειρώμενος ἀνδρὸς ἀγαθοῦ καὶ νοῦν 30
ἔχοντος ἐνδοτέρω τῆς χρείας προσηγάγετο. Καὶ γὰρ ἦν
ὁ Ἀρατος οὐ μόνον ἐν πράγμασι μεγάλοις ὠφέλιμος,

ἀλλὰ καὶ σχολάζοντι βασιλεὶ συγγενέσθαι παρ' οὐτιν-
 οὖν ἐπίχαρις. Διὸ, καίπερ ὦν νέος ὁ Ἀντίγονος, ὡς
 κατενόησε τὴν φύσιν τοῦ ἀνδρὸς μηδὲν ἄργον εἰς φι-
 λίαν βασιλικὴν οὔσαν, οὐ μόνον Ἀχαιῶν, ἀλλὰ καὶ Μα-
 5 κεδόνων τῶν σὺν αὐτῷ πάντα χρώμενος ἐκείνῳ διετέ-
 λει· καὶ τὸ σημεῖον ἀπέβαινε, ὡς ὁ θεὸς ἐπὶ τῶν ἱερῶν
 ἔδειξε. Λέγεται γὰρ οὐ πρὸ πολλοῦ θύοντι τῷ Ἀράτῳ
 δύο χολὰς ἐν ἥπατι φανῆναι μιᾷ πιμελῇ περιεχομένης·
 καὶ τὸν μάντιν εἰπεῖν, ὡς ταχὺ πρὸς τὰ ἐχθίστα καὶ πο-
 10 λεμιώτατα σύνεισιν εἰς ἄκραν φιλίαν. Τότε μὲν οὖν
 παρήνεγκε τὸ ῥηθὲν, οὐδὲ ἄλλως πολὺ νέμων πίστεως
 ἱεροῖς καὶ μαντεύμασιν, ἀλλὰ τῷ λογισμῷ χρώμενος.
 Ἐπεὶ δὲ ὕστερον εὖ χωροῦντι τῷ πολέμῳ συναγαγὼν ὁ
 Ἀντίγονος ἐστίασιν ἐν Κορίνθῳ καὶ πολλοὺς ὑποδεχό-
 15 μενος τὸν Ἀρατὸν ἐπάνω κατέκλινεν ἑαυτοῦ, καὶ μετὰ
 μικρὸν αἰτήσας περιβόλαιον ἠρώτησεν, εἰ δοκεῖ κἀκείνῳ
 ψῦχος εἶναι, τοῦ δὲ καὶ πάνυ ῥιγοῦν φήσαντος, ἐκέ-
 λευσε προσχωρεῖν ἐγγυτέρῳ καὶ δάπιδος κομισθείσης
 ἀμφοτέρους ὁμοῦ περιέβαλον οἱ παῖδες, τότε δὴ τὸν
 20 Ἀρατὸν ἀναμνησθέντα τῶν ἱερῶν ἐκείνων γέλωσ ἔλαβε,
 καὶ διηγείτο τῷ βασιλεὶ τὸ σημεῖον καὶ τὴν προαγόρευ-
 σιν. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐπράχθη χρόνοις ὕστερον.

XLIV. Ἐν δὲ ταῖς Πηγαῖς δόντες καὶ λαβόντες ὄρ-
 κους εὐθύς ἐβάδιζον ἐπὶ τοὺς πολεμίους. Καὶ περὶ τὴν
 25 πόλιν ἀγῶνες ἦσαν, εὖ πεφραγμένον τοῦ Κλεομένου
 καὶ τῶν Κορινθίων ἀμυνομένων προθύμως. Ἐν τούτῳ
 δὲ Ἀριστοτέλης ὁ Ἀργεῖος φίλος ὦν Ἀράτου διαπέμπε-
 ται κρύφα πρὸς αὐτόν, ὡς ἀποστήσων τὴν πόλιν, εἰ
 στρατιώτας ἐκείνος ἔχων ἔλθοι. Τοῦ δὲ Ἀράτου φρά-
 30 σαντος τῷ Ἀντιγόνῳ καὶ μετὰ χιλίων καὶ πεντακοσίων
 εἰς Ἐπίδαυρον ἐξ Ἴσθμοῦ πλοίοις κομιζομένου κατὰ τά-
 χος, οἱ μὲν Ἀργεῖοι προεξαναστάντες ἐπέθεντο τοῖς τοῦ 1048

Κλεομένους καὶ κατέκλεισαν εἰς νῆν ἀκρόπολιν, ὁ δὲ
 Κλεομένης πυθόμενος ταῦτα καὶ δέσας, μὴ κατασχόν-
 τας οἱ πολέμιοι τὸ Ἄργος ἀποκόψωσιν αὐτὸν τῆς οἰκαδε-
 σωτηρίας, ἐκλιπὼν τὸν Ἀκροκόρινθον ἔτι νυκτὸς ἐβόη-
 θει. Καὶ παρελθὼν μὲν εἰς Ἄργος ἔφθη καὶ τροπὴν
 5 τινὰ τῶν πολεμίων ἐποίησεν, ὀλίγῳ δὲ ὕστερον Ἀράτου
 προσφερομένου καὶ τοῦ βασιλέως ἐπιφαινομένου μετὰ
 τῆς δυνάμεως ἀπεχώρησεν εἰς Μαντινείαν. Ἐκ τούτου
 τοῖς μὲν Ἀχαιοῖς πάλιν αἱ πόλεις ἅπασαι προσεχώρησαν,
 Ἀντίγονος δὲ τὸν Ἀκροκόρινθον παρέλαβεν, Ἀρατὸς 10
 δὲ στρατηγὸς αἰρεθεὶς ὑπ' Ἀργείων ἐπεισεν αὐτοὺς Ἀν-
 τιγόνῳ τὰ τε τῶν τυράννων καὶ τὰ τῶν προδοτῶν χρή-
 ματα δωρεὰν δοῦναι. Τὸν δὲ Ἀριστόμαχον ἐν Κεγχρε-
 αῖς στρεβλώσαντες κατεπόντισαν, ἐφ' ᾧ καὶ μάλιστα
 κακῶς ἤκουσεν ὁ Ἀρατὸς, ὡς ἄνθρωπον οὐ πονηρόν, 15
 ἀλλὰ καὶ κεχημένον ἐκείνῳ καὶ πεπεισμένον ἀφεῖναι
 τὴν ἀρχὴν καὶ προσαγαγεῖν τοῖς Ἀχαιοῖς τὴν πόλιν ὅμως
 περιιδῶν παρανόμως ἀπολλύμενον.

XLV. Ἦδη δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἐκείνῳ τὰς αἰτίας ἐπέ-
 φερων, οἷον ὅτι τὴν μὲν Κορινθίων πόλιν Ἀντιγόνῳ 20
 δωρεὰν ἔδωκεν, ὥσπερ κώμην τὴν τυχοῦσαν, τὸν Ὀρ-
 χομένον δὲ συνεχώρησαν αὐτῷ διαρπάσαντι φρουρὰν
 ἐμβαλεῖν Μακεδονικὴν, ἐψηφίσαντο δὲ ἄλλῳ μὴ γρά-
 φειν βασιλεὶ μηδὲ πρεσβεύειν πρὸς ἄλλου ἄκοντος Ἀν-
 τιγόνου, τρέφειν τε καὶ μισθοδοτεῖν ἠναγκάζοντο τοὺς 25
 Μακεδόνας, θυσίας δὲ καὶ πομπὰς καὶ ἀγῶνας Ἀντι-
 γόνῳ συνετέλουν, ἀρξάμενων τῶν Ἀράτου πολιτῶν καὶ
 δεξαμένων τῇ πόλει τὸν Ἀντίγονον ὑπ' Ἀράτου ξενιζό-
 μενον, ἠτιῶντο πάντων ἐκείνου, ἀγνοοῦντες, ὅτι τὰς
 30 ἡνίας ἐκείνῳ παραδεδωκὼς καὶ τῇ ἡύμῃ τῆς βασιλικῆς 30
 ἐφελκόμενος ἐξουσίας οὐδενὸς ἦν ἢ μόνης φωνῆς ἔτι
 κύριος ἐπισφαλῆ τὴν παρρησίαν ἐχούσης. Ἐπεὶ φανε-

ρῶς γε πολλὰ τῶν πραττομένων ἐλύπει τον Ἄρατον,
 ὥσπερ τὸ περὶ τῶν εἰκόνων· ὁ γὰρ Ἀντίγονος τὰς μὲν
 τῶν ἐν Ἄργει τυράννων καταβεβλημένας ἀνέστησε,
 τὰς δὲ τῶν ἐλόντων τὸν Ἀεροκόρινθον ἐστῶσας ἀνέ-
 5 τρεψε πλήν μιᾶς τῆς ἐκείνου· καὶ πολλὰ περὶ τούτων
 δεηθεὶς ὁ Ἄρατος οὐκ ἐπεισεν. Ἐδόκει δὲ καὶ τὰ περὶ
 Μαντινείαν οὐχ Ἑλληνικῶς διωκῆσθαι τοῖς Ἀχαιοῖς.
 Κρατήσαντες γὰρ αὐτῶν δι' Ἀντιγόνου τοὺς μὲν ἐνδο-
 ξοτάτους καὶ πρώτους ἀπέκτειναν, τῶν δ' ἄλλων τοὺς
 10 μὲν ἀπέδοντο, τοὺς δ' εἰς Μακεδονίαν ἀπέστειλαν [ἐν*]
 πέδαις δεδεμένους, παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας ἠνδραποδί-
 σαντο, τοῦ δὲ συναχθέντος ἀργυρίου τὸ τρίτον αὐτοὶ
 διείλοντο, τὰς δὲ δύο μοῖρας ἐνειμαν τοῖς Μακεδόσι.
 Καὶ ταῦτα μὲν ἔσχε τὸν τῆς ἀμύνης νόμον· καὶ γὰρ εἰ
 15 δεινὸν ἄνδρας ὁμοφύλους καὶ συγγενεῖς οὕτω μεταχει-
 ρίσασθαι δι' ὀργήν, ἀλλ' ἐν ἀνάγκαις γλυκὴ γίνεται
 καὶ οὐ σκληρὸν, κατὰ Σιμωνίδην, ὥσπερ ἀλγοῦντι τῷ
 θυμῷ καὶ φλεγμαίνοντι θεραπείαν καὶ ἀναπλήρωσιν
 προσφερόντων. Τὰ δὲ μετὰ ταῦτα πραχθέντα περὶ τὴν
 20 πόλιν οὕτ' εἰς καλὴν οὕτ' εἰς ἀναγκαίαν ἐστὶ θεῖσθαι
 τῷ Ἀράτῳ πρόφασιν. Τῶν γὰρ Ἀχαιῶν τὴν πόλιν
 παρ' Ἀντιγόνου δωρεὰν λαβόντων καὶ κατοικίξιν
 ἐγνωκότων αὐτὸς οἰκιστῆς αἰρεθεὶς καὶ στρατηγὸς ὢν
 ἐψηφίσατο μηκέτι καλεῖν Μαντινείαν, ἀλλ' Ἀντιγό-
 25 νείαν, ὃ καὶ μέχρι νῦν καλεῖται. Καὶ δοκεῖ δι' ἐκείνου
 ἢ μὲν ἐρατεινὴ Μαντινεία παντάπασιν ἐξαληλίφθαι,
 διαμένει δὲ ἢ πόλις ἐπάνυμος τῶν ἀπολεσάντων καὶ
 ἀνελότων τοὺς πολίτας.

XLVI. Ἐκ τούτου Κλεομένης μὲν ἠττηθεὶς μάχῃ
 30 μεγάλη περὶ Σελλασίαν ἐξέλιπε τὴν Σπάρτην καὶ ἀπέ-
 πλευσεν εἰς Αἴγυπτον, Ἀντίγονος δὲ πάντα τὰ δίκαια
 καὶ φιλόανθρωπα τῷ Ἀράτῳ πεποιηκῶς ἀνέξευξεν εἰς 1049

Μακεδονίαν, κακεῖ νοσῶν ἤδη τὸν διάδοχον τῆς βασι-
 λείας Φίλιππον οὕτω πάνυ μειράκιον ὄντα πέμπων εἰς
 Πελοπόννησον Ἀράτῳ μάλιστα προσέχειν ἐκέλευσε καὶ
 δι' ἐκείνου ταῖς πόλεσιν ἐντυχεῖν καὶ γνωρισθῆναι τοῖς
 Ἀχαιοῖς. Καὶ μέντοι καὶ παραλαβὼν αὐτὸν ὁ Ἄρατος 5
 οὕτως διέδθηκεν, ὥστε πολλῆς μὲν εὐνοίας πρὸς αὐτόν,
 πολλῆς δὲ πρὸς τὰς Ἑλληνικὰς πράξεις φιλοτιμίας καὶ
 ἰσχυρῆς μεστὸν εἰς Μακεδονίαν ἀποστεῖλαι.

XLVII. Τελευτήσαντος δὲ Ἀντιγόνου καταφρονή-
 σαντες Αἰτωλοὶ τῶν Ἀχαιῶν διὰ τὴν θάθυμίαν (ἐπι- 10
 σθέντες γὰρ ἀλλοτριῶς σώζεσθαι χερσὶ καὶ τοῖς Μακε-
 δόνων ὀπλοῖς αὐτοὺς ὑπεσταλκότες ἐν ἀργίᾳ πολλῇ καὶ
 ἀταξίᾳ διήγον) ἐπέθεντο τοῖς κατὰ Πελοπόννησον πράγ-
 μασι· καὶ τὴν μὲν Πατρέων καὶ Δυμαίων λεηλασίαν
 ὁδοῦ πάροργον ἐποιήσαντο, τὴν δὲ Μεσσήνην ἐμβα- 15
 λόντες ἐπόρθουν. Ἐφ' οἷς ὁ Ἄρατος ἀγανακτῶν καὶ
 τὸν στρατηγοῦντα τότε τῶν Ἀχαιῶν Τιμόξενον ὄρων
 ὀκνοῦντα καὶ διατρέβοντα τὸν χρόνον, ἤδη τῆς στρατη-
 γίας αὐτῷ τελευτώσης, αὐτὸς ἠρημένος ἄρχειν μετ'
 ἐκείνου προέλαβεν ἡμέραις πέντε τὴν ἀρχὴν ἕνεκα τοῦ 20
 βοηθῆσαι Μεσσηνίοις. Καὶ συναγαγὼν τοὺς Ἀχαιοὺς
 τοῖς τε σώμασιν ἀγυμνάστους ὄντας καὶ ταῖς διανοίαις
 ἐκλελυμένους πρὸς τὸν πόλεμον ἠττᾶται περὶ Καφύας·
 καὶ θυμικώτερον ἐστρατηγημέναι δόξας οὕτως αὖ πάλιν
 ἀπημβλύνθη καὶ προήκατο τὰ πράγματα καὶ τὰς ἐλπί- 25
 δας, ὥστε πολλάκις λαβὴν τοὺς Αἰτωλοὺς παρασχόντας
 ἀνέχεσθαι καὶ περιορᾶν ὥσπερ κωμάζοντας ἐν τῇ Πε-
 λοποννήσῳ μετὰ πολλῆς ἀσελγείας καὶ θρασύτητος. Αὖ-
 θις οὖν τὰς χεῖρας ὀρέγοντες εἰς Μακεδονίαν ἐπεσπῶν-
 το καὶ κατῆγον ἐπὶ τὰς Ἑλληνικὰς πράξεις τὸν Φίλιπ- 30
 πον, οὐχ ἥμισυ διὰ τὴν πρὸς τὸν Ἄρατον εὐνοίαν αὖ-

τοῦ καὶ πίστιν ἐλπίζοντες εὐκόλῳ περὶ πάντα χρήσεσθαι καὶ χειροῆθαι.

XLVIII. Καὶ τότε πρῶτον Ἀπελλοῦ καὶ Μεγαλέου καὶ τινων ἀυλικῶν ἄλλων διαβαλλόντων τὸν Ἄρατον ἀναπεισθεὶς ὁ βασιλεὺς καὶ συναρχειρεσιάζσας τοῖς ἀπὸ τῆς ἐναντίας στάσεως ἐσπούδασε τοὺς Ἀχαιοὺς ἐλέσθαι στρατηγὸν Ἐπήρατον. Ὡς δ' ἐκείνου μὲν καταφρονουμένου τελέως ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν, τοῦ δὲ Ἄρατου παραμελοῦντος ἐγίνετο τῶν χρησίμων οὐδέν, ἔγνω διαμαρ-
10 τάνων τοῦ παντός ὁ Φίλιππος. Καὶ ἀνακρουσάμενος αὐτῶν ἐπὶ τὸν Ἄρατον ὅλος ἦν ἐκείνου, καὶ τῶν πραγμάτων αὐτῶν πρὸς τε δύναμιν καὶ πρὸς εὐδοξίαν ἐπι-
15 διδόντων ἐξήρητο τοῦ ἀνδρός, ὡς δι' ἐκείνον εὐδοκίμων καὶ ἀξίωμος. Ἐδόκει τε πᾶσιν ὁ Ἄρατος οὐ μόνον δημοκρατίας, ἀλλὰ καὶ βασιλείας ἀγαθὸς εἶναι παι-
20 δαγωγός. Ἡ γὰρ προαίρεσις αὐτοῦ καὶ τὸ ἦθος ὡς χρῶμα ταῖς πράξεσι τοῦ βασιλέως ἐπεφαίνετο. Καὶ γὰρ ἢ πρὸς Λακεδαιμονίους ἀμαρτόντας μετριότης τοῦ νεανί-
25 σκου καὶ ἢ πρὸς Κρητὰς ὀμιλία, δι' ἧς ὅλην προσηγάγετο τὴν νῆσον ἡμέραις ὀλίγαις, ἢ τε πρὸς Αἰτωλοὺς στρατεία γενομένη θαυμαστῶς ἐνεργὸς εὐπειθείας μὲν τῷ Φιλίππῳ δόξαν, εὐβουλίας δὲ τῷ Ἄρατῳ προσετίθει. Καὶ διὰ ταῦτα μᾶλλον οἱ βασιλικοὶ φθονοῦντες, ὡς οὐδὲν ἐπέβαινον κρύφα διαβάλλοντες, ἀναφανδὸν ἐλοι-
30 δοροῦντο καὶ προσέκρουον αὐτῷ παρὰ τοὺς πότους μετὰ πολλῆς ἀσελγείας καὶ βωμολοχίας· ἅπαξ δὲ καὶ λίθοις βάλλοντες ἀπιόντα εἰς τὴν σκηνὴν μετὰ τὸ δεῖπνον κατεδίωξαν. Ἐφ' οἷς ὁ Φίλιππος ὀργισθεὶς εὐθύς μὲν αὐτοὺς ἐξημίωνε εἴκοσι ταλάντοις, ὕστερον δὲ λυμαίνε-
35 σθαι τὰ πράγματα καὶ ταράττειν δοκοῦντας ἀπέκτεινε.

XLIX. Ἐπεὶ δὲ τῆς τύχης εὐροσύνης ἐπαιρόμενος τοῖς πράγμασι πολλὰς μὲν ἀνέφυε καὶ μεγάλας ἐπιθυ-

30 μίας, ἢ δ' ἐμφυτος κακία τὸν παρὰ φύσιν σχηματισμὸν ἐκβιαζομένη καὶ ἀναδύουσα κατὰ μικρὸν ἀπεγύμνου καὶ διέφαινε αὐτοῦ τὸ ἦθος, πρῶτον μὲν ἰδίᾳ τὸν νεώτερον Ἄρατον ἠδίκηε περὶ τὴν γυναῖκα καὶ πολὺν χρόνον ἐλάνθανεν ἐφέστιος ὦν καὶ ξενιζόμενος ὑπ' αὐτῶν· 5 ἐπειτα πρὸς τὰς Ἑλληνικὰς ἐξετραχύνετο πολιτείας καὶ φανερός ἦν ἤδη τὸν Ἄρατον ἀποσειόμενος. Ἀρχὴν δὲ ὑποψίας τὰ Μεσσηνιακὰ παρέσχε. Στασιασάντων γὰρ αὐτῶν ὁ μὲν Ἄρατος ὑστέρει βοηθῶν, ὁ δὲ Φίλιππος ἡμέρα μίᾳ πρότερον ἐλθὼν εἰς τὴν πόλιν εὐθύς οἰστρόν 10 τινα κατ' ἀλλήλων ἐνέβαλε τοῖς ἀνθρώποις, ἰδίᾳ μὲν ἐρωτῶν τοὺς στρατηγούς τῶν Μεσσηνίων, εἰ νόμους κατὰ τῶν πολλῶν οὐκ ἔχουσιν, ἰδίᾳ δὲ πάλιν τοὺς τῶν πολλῶν προεστῶτας, εἰ χεῖρας κατὰ τῶν τυραννούντων οὐκ ἔχουσιν. Ἐν δὲ τούτου θαρρήσαντες οἱ μὲν ἄρχον- 15 τες ἐπελαμβάνοντο τῶν δημαγωγῶν, ἐκεῖνοι δὲ μετὰ τῶν πολλῶν ἐπελθόντες τοὺς τε ἄρχοντας ἀπέκτειναν καὶ τῶν ἄλλων ὀλίγον ἀπολείποντας διακοσίαν.

L. Οὕτω δὲ δεινὸν ἔργον ἐξεργασμένου τοῦ Φιλίππου καὶ συγκρούοντος ἔτι μᾶλλον ἑαυτοῖς τοὺς Μεσ- 20 σηνίους ἐπελθῶν ὁ Ἄρατος αὐτὸς τε δῆλος ἦν φέρων βαρέως καὶ τὸν υἱὸν ἐπιτιμῶντα πικρῶς τῷ Φιλίππῳ καὶ λοιδορούμενον οὐκ ἐκώλυσεν. Ἐδόκει δὲ ὁ νεανίσκος ἐρᾶν τοῦ Φιλίππου· καὶ τότε λέγων εἶπε πρὸς αὐτόν, ὡς οὐδὲ καλὸς ἔτι φαίνοιτο τὴν ὄψιν αὐτῷ τοιαῦτα 25 δράσας, ἀλλὰ πάντων αἰσχιστος. Ὁ δὲ Φίλιππος ἐκείνῳ μὲν οὐδὲν ἀντεῖπε, καίπερ ἐπίδοξος ὦν ὑπ' ὀργῆς καὶ πολλάκις ἐξυλακτῆσας λέγοντος αὐτοῦ, τὸν δὲ πρεσβύτερον, ὡς ἐνηνοχῶς πράως τὰ λεχθέντα καὶ τις ὦν μέ-
30 τριος καὶ πολιτικός τὴν φύσιν, ἀνέστησεν ἐν τοῦ θεά-
τρον τὴν δεξιὰν ἐμβαλῶν, καὶ προσῆγεν εἰς τὸν Ἰθωμά-
ταν τῷ τε Διὶ θύσων καὶ θεωρήσων τὸν τόπον. Ἔστι

γὰρ οὐχ ἦντον εὐερκῆς τοῦ Ἀκροκορίνθου, καὶ λαβῶν
 φρουρὰν γίνεται χαλεπὸς καὶ δυσεκβίαστος τοῖς παροι-
 κοῦσιν. Ἀναβὰς δὲ καὶ θύσας, ὡς προσήνεγκεν αὐτῷ
 τὰ σπλάγχνα τοῦ βοῦς ὁ μάντις, ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν
 5 ὑπολαβῶν ἐδείκνυε τῷ τε Ἀράτῳ καὶ τῷ Φαρίῳ Δημη-
 τρίῳ, παρὰ μέρος ἀποκλίνων εἰς ἑκάτερον καὶ πυνθα-
 νόμενος, τί καθορῶσιν ἐν τοῖς ἱεροῖς, κρατοῦντα τῆς
 ἄκρας αὐτὸν ἢ τοῖς Μεσσηνίοις ἀποδιδόντα. Γελάσας
 οὖν ὁ Δημήτριος, „Εἰ μὲν“ ἔφη, „μάντεως ἔχεις ψυχὴν,
 10 ἀφήσεις τὸν τόπον· εἰ δὲ βασιλέως, ἀμφοτέρων τῶν κε-
 ράτων τὸν βοῦν καθέξεις,“ αἰνιττόμενος τὴν Πελοπόν-
 νησον, ὡς, εἰ προσλάβοι τὸν Ἰθωμάταν τῷ Ἀκροκορίν-
 θῳ, παντάπασιν ἐσομένην ὑποχείριον καὶ ταπεινὴν.
 Ὁ δὲ Ἄρατος ἐπὶ πολὺ μὲν ἠσύχαζε, δεομένου δὲ τοῦ
 15 Φιλίππου τὸ φαινόμενον λέγειν, „Πολλὰ μὲν“ εἶπεν, „ὦ
 Φίλιππε, Κρητῶν ὄρη καὶ μεγάλα, πολλαὶ δὲ Βοιωτῶν
 ἄκραι καὶ Φωκέων ἐκπεφύκασι τῆς γῆς· εἰσὶ δὲ πού
 πολλοὶ καὶ τῆς Ἀκαρνανῶν τοῦτο μὲν χερσαῖοι, τοῦτο δ'
 20 ἔναλοι τόποι θαυμαστὰς ὀχυρότητας ἔχοντες· ἀλλ' οὐδέ-
 να τούτων κατείληφας καὶ πάντες ἐκουσίως σοὶ ποιούσι
 τὸ προετασσόμενον. Ληστὰι γὰρ ἐμφύονται πέτραις καὶ
 κρημνῶν περιέχονται, βασιλεῖ δὲ πίστεως καὶ χάριτος
 ἰσχυρότερον οὐδὲν οὐδὲ ὀχυρώτερον. Ταῦτά σοι τὸ
 Κρητικὸν ἀνοίγει πέλαγος, ταῦτα τὴν Πελοπόννησον.
 25 Ἀπὸ τούτων ὀρμώμενος σὺ τοσοῦτος ἡλικίαν τῶν μὲν
 ἡγεμῶν, τῶν δὲ κύριος ἦδη καθέστηκας.“ Ἐτι λέγον-
 τος αὐτοῦ τὰ μὲν σπλάγχνα τῷ μάντι παρέδωκεν ὁ Φί-
 λιππος, ἐκείνον δὲ τῆς χειρὸς ἐπισπασάμενος, „Δεῦρο
 τοίνυν“ ἔφη, „τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἴωμεν.“ ὥσπερ ἐκβε-
 30 βιασμένος ὑπ' αὐτοῦ καὶ τὴν πόλιν ἀφηρημένος.

LI. Ὁ δὲ Ἄρατος ἀπορρέων ἦδη τῆς αὐλῆς καὶ
 κατὰ μικρὸν ἑαυτὸν ἀνακομιζόμενος ἐκ τῆς πρὸς τὸν

11 Φίλιππον συνηθείας, διαβαίνοντος εἰς Ἑπειρον αὐταῦ
 καὶ δεομένου συστρατεύειν, ἀπείπατο καὶ κατέμεινε δε-
 διῶς ἀναπλησθῆναι δόξης πονηρᾶς ἀφ' ὧν ἐκεῖνος
 ἐπραττεν. Ἐπεὶ δὲ τὰς τε ναῦς ὑπὸ Ῥωμαίων ἀπολέσας
 αἰσχίστα καὶ ὄλωσ ἀποτυχῶν ταῖς πράξεσιν ἐπανῆλθεν 5
 εἰς Πελοπόννησον καὶ τοὺς Μεσσηνίους αὐτίς ἐπιχει-
 ρήσας φενακίζειν καὶ μὴ λαθῶν ἠδίκηει φανερῶς καὶ τὴν
 χώραν αὐτῶν ἐπόρθει, παντάπασιν ὁ Ἄρατος ἀπε-
 στράφη καὶ διεβλήθη πρὸς αὐτόν, ἦδη καὶ τῶν περὶ τὴν
 γυναικωνίτιν ἀδικημάτων αἰσθόμενος καὶ φέρων ἀνια- 10
 ρῶς αὐτὸς, ἀποκρουπτόμενος δὲ τὸν υἱόν· εἰδέναι γὰρ
 ὑβρισμένον περιῆν, ἄλλο δὲ οὐδὲν ἀμύνασθαι μὴ δυ-
 ναμένῳ. Μεγίστην γὰρ ὁ Φίλιππος δοκεῖ καὶ παραλο-
 γωτάτην μεταβαλέσθαι μεταβολήν, ἐξ ἡμέρου βασιλέως
 καὶ μειρακίου σώφρονος ἀνῆρ ἀσελγῆς καὶ τύραννος 15
 ἐξώλης γενόμενος. Τὸ δὲ οὐκ ἦν ἄρα μεταβολὴ φύ-
 σεως, ἀλλ' ἐπίδειξις ἐν ἀδείᾳ κακίας πολὺν χρόνον διὰ
 φόβον ἀγνοηθείσης.

LII. Ὅτι γὰρ ἦν μειγμένον αἰσχύνῃ καὶ φόβῳ τὸ
 πρὸς τὸν Ἄρατον αὐτοῦ πάθος ἀπ' ἀρχῆς συντετραμ- 20
 μένον, ἐδήλωσεν οἷς ἐπραξε περὶ αὐτόν. Ἐπιθυμῶν
 γὰρ ἀνελεῖν τὸν ἄνδρα καὶ νομίζων οὐδ' ἂν ἐλεύθερος
 ἐκείνου ζῶντος εἶναι, μὴ τί γε τύραννος ἢ βασιλεὺς,
 βία μὲν οὐδὲν ἐπεχείρησε, Ταυρίωνα δὲ τῶν στρατηγῶν
 τινα καὶ φίλων ἐκέλευσεν [ἐν] ἀδήλῳ τρόπῳ τοῦτο πρᾶ- 25
 ξαι, μάλιστα διὰ φαρμάκων, αὐτοῦ μὴ παρόντος. Ὁ δὲ
 ποιησάμενος τὸν Ἄρατον συνήθη φάρμακον αὐτῷ δί-
 δωσιν, οὐκ ὄξυν καὶ σφοδρόν, ἀλλὰ τῶν θέρμας τε μα-
 λακὰς τὸ πρῶτον ἐν τῷ σώματι καὶ βῆχα κινούντων ἀμ- 30
 βλείαν, εἶτα οὕτως κατὰ μικρὸν εἰς φθορὰν περαινού-
 των. Οὐ μὴν ἔλαθέ γε τὸν Ἄρατον· ἀλλ' ὡς οὐδὲν ἦν
 ὄφελος ἐλέγχοντι πρᾶως καὶ σιωπῇ τὸ πάθος, ὡς δὴ τινα

νόσον κοινήν καὶ συνήθη νοσῶν διήντηλει. Πλήν ἑνὸς γε τῶν συνήθων ἐν τῷ δωματίῳ παρόντος ἀναπτύσας δάκρυον, ἰδόντος ἐκείνου καὶ θαυμάσαντος, „Ταῦτα“ εἶπεν „ὦ Κεφάλων, ἐπίχειρα τῆς βασιλικῆς φιλίας.“

- 5 LIII. Οὕτω δὲ αὐτοῦ τελευτήσαντος ἐν Αἰγίῳ τὸ ἑπτακαιδέκατον στρατηγούντος, καὶ τῶν Ἀχαιῶν φιλοτιμουμένων ἐκεῖ γενέσθαι ταφὰς καὶ μνήματα πρέποντα τῷ βίῳ τοῦ ἀνδρός, Σικυῶνιοι συμφορὰν ἐποιοῦντο μὴ παρ' αὐτοῖς τεθῆναι τὸ σῶμα. Καὶ τοὺς μὲν Ἀχαιοὺς 10 ἔπεισαν ἐφιέναι, νόμου δὲ ὄντος ἀρχαίου μηδένα θάπτεσθαι τειχῶν ἐντός, ἰσχυρᾶς τε τῷ νόμῳ δεισιδαιμονίας προσούσης, ἔπεμψαν εἰς Δελφοὺς ὑπὲρ τούτων ἐρησόμενοι τὴν Πυθίαν. Ἡ δὲ αὐτοῖς ἀναιρεῖ τὸν χρησμὸν τόνδε·
- 15 βουλεύη, Σικυῶν, ζῳάγριον αἰὲν Ἀράτου,
ἀμφ' ὅσῃ θάλῃ τε κατοικομένοιο ἀνακτος;
ὡς τὸ βαρυνόμενον τῷδ' ἀνέρι καὶ τὸ βαρῦνον
γαίης ἔστ' ἀσέβημα καὶ οὐρανοῦ ἠδὲ θαλάσσης.
Κομισθείσης δὲ τῆς μαντείας οἱ τε Ἀχαιοὶ σύμπαντες 20 ἤσθησαν, καὶ διαφερόντως οἱ Σικυῶνιοι μεταβαλόντες εἰς ἑορτὴν τὸ πένθος εὐθύς ἐκ τοῦ Αἰγίου τὸν νεκρὸν ἔστεφανωμένοι καὶ λευχειμονοῦντες ὑπὸ παιάνων καὶ χορῶν εἰς τὴν πόλιν ἀνήγον, καὶ τόπον ἐξεζόμενοι περιόπτον ὥσπερ οἰκιστὴν καὶ σωτῆρα τῆς πόλεως ἐκή- 25 δευσαν. Καὶ καλεῖται μέχρι νῦν Ἀράτειον, καὶ θύουσιν αὐτῷ θυσίαν, τὴν μὲν, ἢ τὴν πόλιν ἀπήλλαξε τῆς τυραννίδος ἡμέρᾳ πέμπτῃ Δαισίου μηνός, ὃν Ἀθηναῖοι καλοῦσιν Ἀνθεστηριῶνα, καὶ τὴν θυσίαν ἐκείνην Σωτήρια προσαγορεύουσι, τὴν δὲ τοῦ μηνός ἐν ἧ γενέσθαι 30 τὸν ἄνδρα διαμνημονεύουσι. Τῆς μὲν οὖν προτέρας τοῦ 1052 Διὸς τοῦ Σωτήρος κατήρχετο θυηπόλος, τῆς δὲ δευτέρας ὁ τοῦ Ἀράτου, στρόφιον οὐχ ὀλόλευκον, ἀλλὰ μεσο-

πόρφυρον ἔχων, μέλη δὲ ἤδετο πρὸς κιθάραν ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Διόνυσον τεχνιτῶν, καὶ συνεπόμενευεν ὁ γυμνασάρχος ἡγούμενος τῶν τε παίδων καὶ τῶν ἐφήβων, εἶτα ἐφείπετο ἢ βουλήν στεφανηφοροῦσα καὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν ὁ βουλούμενος. Ὡν ἔτι δείγματα μικρὰ ταῖς ἡμέ- 5 ραῖς ἐκείναις ἐξοσιούμενοι διαφυλάττουσιν· αἱ δὲ πλείσται τῶν τιμῶν ὑπὸ χρόνου καὶ πραγμάτων ἄλλων ἐκλελοίπασιν.

LIV. Ἀλλὰ γὰρ ὁ μὲν πρεσβύτερος Ἀρατος οὕτω βιωσάμενος καὶ τοιοῦτος γενέσθαι τὴν φύσιν ἱστορεῖται· τὸν 10 δὲ υἱὸν αὐτοῦ μιαιρὸς ὢν φύσει καὶ μετ' ὠμότητος ὑβριστῆς ὁ Φίλιππος οὐ θανασίμοις, ἀλλὰ μανικοῖς ἐξέστησε τοῦ λογισμοῦ φαρμάκοις· καὶ παρέτρεψεν εἰς δεινὰς καὶ ἄλλοκότους ἐπιφορὰς πράξεων ἀτόπων καὶ σὺν αἰσχύνῃ παθῶν ὀλεθρίων ὀρεγόμενον, ὥστε τὸν θάνατον 15 αὐτῷ, καίπερ ὄντι νέῳ καὶ ἀνθοῦντι, μὴ συμφορὰν, ἀλλ' ἀπόλυσιν κακῶν καὶ σωτηρίαν γενέσθαι. Δίκας γε μὴν ὁ Φίλιππος οὐ μεμπτὰς Διὶ ξενίῳ καὶ φιλίῳ τῆς ἀνοσιουργίας ταύτης τίνων διετέλεσε. Καταπολεμηθεὶς μὲν γὰρ ὑπὸ Ῥωμαίων ἐπέτρεψεν ἐκείνοις τὰ καθ' 20 αὐτόν, ἐκπεσὼν δὲ τῆς ἄλλης ἀρχῆς καὶ τὰς ναῦς πλήν πέντε πάσας προέμενος καὶ χίλια προσεκτίσειν ὁμολογήσας τάλαντα καὶ τὸν υἱὸν ὀμηρεύσοντα παραδοῦς δι' οἴκτου ἔτυχε Μακεδονίας καὶ τῶν συντελούντων. Ἀποκτείνων δὲ αἰεὶ τοὺς ἀρίστους καὶ συγγενεστάτους φρί- 25 κης ἐνέπλησε καὶ μίσους ὅλην τὴν βασιλείαν πρὸς αὐτόν. Ἐν δὲ μόνον ἐν τοσοῦτοις κακοῖς εὐτύχημα κτησάμενος, υἱὸν ἀρετῇ διαφέροντα, τοῦτον φθόνῳ καὶ ζηλοτυπίᾳ τῆς παρὰ Ῥωμαίους τιμῆς ἀνεῖλε, Περσεὶ δὲ θατέρῳ τὴν ἀρχὴν παρέδωκεν, ὃν οὐ γνήσιον, ἀλλ' 30 ὑπόβλητον εἶναι φασιν, ἐκ Γναθαινίου τινὸς ἀκεστρίας γενόμενον. Τοῦτον Αἰμίλιος ἐθριάμβευσε· καὶ κατέ-

στρεψεν ἐνταῦθα τῆς Ἀντιγονικῆς βασιλείας ἢ διαδοχῆ.
Τὸ δὲ Ἀράτου γένος ἐν τῇ Σικυῶνι καὶ τῇ Πελλήνῃ διέ-
μεινε καθ' ἡμᾶς.

5

Γ Α Λ Β Α Σ.

10 I. Ὁ μὲν Ἀθηναῖος Ἰφικράτης τὸν μισθοφόρον 1053
ἡξίου στρατιώτην καὶ φιλόπλουτον εἶναι καὶ φιλήδονον,
ὅπως ταῖς ἐπιθυμίαις χορηγίαν ἐπιζητῶν ἀγωνίζεται
παραβολώτερον, οἱ δὲ πλείστοι, καθάπερ ἐρωμένον
σῶμα, τὸ στρατιωτικὸν ἀξιούσιν ἰδίᾳ μηδέποτε χρώμε-
15 νον ὀρμῇ συγκινεῖσθαι τῇ τοῦ στρατηγοῦ. Διὸ καὶ
Παῦλον Αἰμίλιον λέγουσι τὴν ἐν Μακεδονίᾳ δύναμιν
παραλαβόντα λαλιᾶς καὶ περιεργίας, οἷον διαστρατη-
γοῦσαν, ἀνάπλεων, παρεγγυῆσαι τὴν χεῖρα ποιεῖν ἐτοι-
μην καὶ τὴν μάχαιραν ὀξεῖαν ἕκαστον, αὐτῷ δὲ τῶν ἄλ-
20 λων μελήσειν. Ὁ δὲ Πλάτων οὐδὲν ἔργον ὀρῶν ἄρχον-
τος ἀγαθοῦ καὶ στρατηγοῦ στρατιᾶς μὴ σωφρονούσης
μηδὲ ὁμοπαθούσης, ἀλλὰ τὴν παιδαρχικὴν ἀρετὴν ὁμοί-
ως τῇ βασιλικῇ νομίζων φύσεως γενναίας καὶ τροφῆς
φιλοσόφου δεῖσθαι, μάλιστα τῷ πράγῃ καὶ φιλανθρωπῶ
25 τὸ θυμοειδὲς καὶ δραστήριον ἐμμελῶς ἀνακραννυμέ-
νης, ἀλλὰ τε πάθη πολλὰ καὶ τὰ Ῥωμαίοις συμπεσόντα
μετὰ τὴν Νέρωνος τελευτὴν ἔχει μαρτύρια καὶ παρα-
δείγματα τοῦ μηδὲν εἶναι φοβερώτερον ἀπαιδευτοῖς
χρωμένης καὶ ἀλόγοις ὀρμαῖς ἐν ἡγεμονίᾳ στρατιωτικῆς
30 δυνάμεως. Δημάδης μὲν γὰρ Ἀλεξάνδρου τελευτήσαν-
τος εἴκαζε τὴν Μακεδόνων στρατιὰν ἐκτετυφλωμένῃ τῷ
Κύνλωπι, πολλὰς κινουμένην ὀρῶν κινήσεις ἀτάκτους

καὶ παραφόρους· τὴν δὲ Ῥωμαίων ἡγεμονίαν ὅμοια τοῖς
λεγομένοις Τιτανικοῖς πάθεσι καὶ κινήμασι κατελάμβαν-
εν, εἰς πολλὰ διασπασμένην ἅμα καὶ πολλαχόθεν αὐτῆς
ἐαυτῇ συμπίπτουσαν, οὐχ οὕτως ὑπὸ φιλαρχίας τῶν
ἀναγορευομένων αὐτοκρατόρων, ὡς φιλοπλουτίας καὶ 5
ἀκολασίας τοῦ στρατιωτικοῦ δι' ἀλλήλων ὥσπερ ἦλους
τοὺς ἡγεμόνας ἐκκρούοντος. Καίτοι Διονύσιος Φεραῖον
ἄρχαντα Θετταλῶν δέκα μῆνας, εἶτα εὐθύς ἀναιρεθέν-
τα, τὸν τραγικὸν ἀνεκάλει τύραννον, ἐπισκώπτων τὸ
τάχος τῆς μεταβολῆς. Ἡ δὲ τῶν Καισάρων ἐστία, τὸ 10
Παλάτιον, ἐν ἐλάσσονι χρόνῳ τέσσαρας αὐτοκράτορας
ὑπέδέξατο, τὸν μὲν εἰσαγόντων ὥσπερ διὰ σκηνῆς, τὸν
δ' ἐξαγόντων. Ἄλλ' ἦν γε παραμυθία τοῖς κακῶς πά-
σχουσι μία τὸ μὴ δεηθῆναι δίκης ἐτέρας ἐπὶ τοὺς αἰ-
τίους, ἀλλ' ὀρᾶν αὐτοὺς ὑφ' ἑαυτῶν φονευομένους, 15
πρῶτον δὲ καὶ δικαιοτάτα πάντων τὸν δελεάσαντα καὶ
διδάξαντα τοσοῦτον ἐλπίζειν ἐπὶ μεταβολῇ Καίσαρος,
ὅσον αὐτὸς ὑπέσχετο, κάλλιστον ἔργον διαβαλῶν τῷ
μισθῷ, τὴν ἀπὸ Νέρωνος ἀποστασίαν προδοσίαν γενο-
μένην. 20

II. Νυμφίδιος γὰρ Σαβίνος ὢν ἑπαρχος, ὥσπερ εἰ-
ρηται, μετὰ Τιγελλίνου τῆς αὐλῆς, ἐπεὶ τὰ Νέρωνος
ἀπέγνωστο παντάπασι καὶ δῆλος ἦν ἀποδρασόμενος εἰς
Αἴγυπτον, ἐπεισε τὸ στρατιωτικόν, ὡς μηκέτι παρόν-
25 τος, ἀλλ' ἤδη πεφευγότες, αὐτοκράτορα Γάλβαν ἀνα-
γορεῦσαι, καὶ δωρεὰν ὑπέσχετο κατ' ἄνδρα τοῖς αὐλι-
κοῖς καὶ στρατηγικοῖς προσαγορευομένοις δραχμὰς ἑπτα-
μισχιλίας πεντακοσίας, τοῖς δὲ ἐκτὸς στρατευομένοις
πεντήκοντα καὶ διακοσίας ἐπὶ χιλίας, ὅσον ἀμήχανον
ἦν συναγαγεῖν μὴ πλείονα μυριάκις κακὰ παρασχόντα 30
304 πᾶσιν ἀνθρώποις ὢν Νέρων παρέσχε. Τοῦτο γὰρ εὐ-
θύς μὲν ἀπώλεσε Νέρωνα, μετ' ὀλίγον δὲ Γάλβαν·

τὸν μὲν γὰρ ὡς ληψόμενοι προήκοντο, τὸν δὲ μὴ λαμβάνοντες ἀπέκτειναν. Ἐἶτα τὸν τοσοῦτον δάσκοντα ζητούντες ἐφθησαν ἐν ταῖς ἀποστάσεσι καὶ προδοσίαις ἀναλώσαντες αὐτοὺς ἢ τυχόντες ὧν ἤλπισαν. Τὰ μὲν οὖν καθ' ἕκαστα τῶν γενομένων ἀπαγγέλλειν ἀκριβῶς τῆς πραγματικῆς ἱστορίας ἐστίν, ὅσα δὲ ἄξια λόγου τοῖς τῶν Καισάρων ἔργοις καὶ πάθεσι συμπέπτωκεν, οὐδὲ ἐμοὶ προσήκει παρελθεῖν.

III. Γάλβας Σουλπίκιος ὅτι μὲν ἰδιώτης πλουσιώ-
10 τατος ἀπάντων εἰς τὸν Καισάρων παρήλθεν οἶκον, ὁμο-
λογεῖται· μέγα δὲ ἔχων εὐγενείας ἀξίωμα τὸν Σερουτίαν οἶκον, αὐτὸς ἐφρόνει μείζον ἐπὶ τῇ Κάτλου συγγενείᾳ, πρωτεύσαντος ἀνδρὸς ἀρετῆ καὶ δόξῃ τῶν καθ' ἑαυτὸν, εἰ καὶ τὸ δύνασθαι μᾶλλον ἐκῶν ἑτέροις παρήκεν. Ἦν
15 δέ τι καὶ Λιβία τῇ Καισαρος γυναικὶ κατὰ γένος προσή-
κων ὁ Γάλβας, καὶ διὰ τοῦτο Λιβίας παρασχούσης ὑπα-
τος ἐκ Παλατίου προῆλθε. Λέγεται δὲ καὶ στρατεύμα-
τος ἐν Γερμανίᾳ καλῶς ἄρξαι καὶ Λιβύης ἀνθύπατος γε-
νόμενος σὺν ὀλίγοις ἐπαινεθῆναι. Τὸ δὲ εὐκόλον αὐ-
20 τοῦ τῆς διαίτης καὶ φειδωλὸν ἐν δαπάναις καὶ ἀπέριττον αἰτίαν ἔσχεν αὐτοκράτορος γενομένου μικρολογίας, ἣν ἔωλόν τινα δόξαν εὐταξίας ἔφερε καὶ σωφροσύνης. Ἐπέμφθη δὲ ὑπὸ Νέρωνος Ἰβηρίας ἄρχων, οὐπω δεδι-
δαγμένου φοβεῖσθαι τοὺς ἐν ἀξιώμασι μεγάλους τῶν πο-
25 λιτῶν. Ἐκεῖνῳ δὲ καὶ φύσει δοκοῦντι πράψαι γεγονέναι προσετίθει πίστιν εὐλαβείας τὸ γῆρας.

IV. Ἐκεῖ δὲ τῶν ἀλιτηρίων ἐπιτρόπων ὡμῶς καὶ ἀγρίως τὰς ἐπαρχίας ἐκεῖνῳ διαφοροῦντων ἄλλο μὲν εἶ-
χεν οὐδὲν βοηθεῖν, αὐτῷ δὲ τῷ φανερὸς εἶναι συναλ-
30 γῶν καὶ συναδικούμενος ἁμῶς γέ πως ἀναπνοήν τινα καὶ παραμυθίαν τοῖς καταδικαζομένοις καὶ πωλουμένοις παρέσχε· καὶ ποιημάτων εἰς Νέρωνα γινομένων καὶ

πολλαχοῦ περιφερομένων καὶ ἀδομένων, οὐκ ἐκώλυεν οὐδὲ συνηγανάκει τοῖς ἐπιτρόποις· ἐφ' οἷς ἔτι μᾶλλον ἠγαπᾶτο ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. Καὶ γὰρ ἦν ἤδη συνήθης ἔτος ὄγδοον ἐκεῖνο τὴν ἀρχὴν ἔχων, ἐν ᾧ Ἰούνιος Οὐίν-
διξ ἐπανέστη Νέρωνι Γαλατίας ὧν στρατηγός. Λέγεται 5
μὲν οὖν καὶ πρὸ τῆς ἐμφανοῦς ἀποστάσεως γράμματα πρὸς αὐτὸν ἀφικέσθαι παρὰ τοῦ Οὐίνδικος, οἷς μήτε πιστεῦσαι μήτε μηνῦσαι καὶ κατεῖπειν, ὡς ἕτεροι τῶν ἡγεμονικῶν ἐπιστολὰς αὐτοῖς γραφείσας ἐπεμψαν πρὸς Νέρωνα καὶ διέφθειραν ὅσον ἐπ' αὐτοῖς τὴν προᾶξιν, 10
ἣς ὕστερον μετασχόντες ὡμολόγησαν αὐτῶν οὐδὲν ἦττον ἢ ἐκεῖνου προδοταί γεγονέναι. Ἄλλ' ἐπειδὴ λαμπρῶς τὸν πόλεμον ἐκφήνας ὁ Οὐίνδιξ ἔγραψε τῷ Γάλβᾳ παρα-
καλῶν ἀναδέξασθαι τὴν ἡγεμονίαν καὶ παρασχεῖν ἑαυ-
τὸν ἰσχυρῷ σώματι ζητοῦντι κεφαλὴν, ταῖς Γαλατίαις 15
δέκα μυριάδας ἀνδρῶν ὠπλισμένων ἐχούσαις ἄλλας τε πλείονας ὀπλίσει δυνάμεναις, προὔθηκε βουλήν τοῖς φί-
λοις. Ὡν οἱ μὲν ἠξίουν περιμένειν καραδοκοῦντα, τίνα κίνησιν ἢ Ῥώμῃ καὶ φορὰν ἔξει πρὸς τὸν νεωτερισμόν· Τίτος δὲ Οὐίνιος ὁ τοῦ στρατηγικοῦ τάγματος ἡγεμῶν 20
αὐτὸς εἶπεν „ὦ Γάλβα, τίνα τρόπον βουλευέσθε; τὸ γὰρ ζητεῖν, Νέρωνι εἰ πιστοὶ μενοῦμεν, οὐκ ἤδη μενόντων ἐστίν. Ὡς οὖν ὑπάρχοντος ἐχθροῦ Νέρωνος οὐ δὴ προετέον τὴν τοῦ Οὐίνδικος φιλίαν, ἢ καὶ κατηγορητέον εὐθὺς αὐτοῦ καὶ πολεμητέον, ὅτι σὲ βούλεται Ῥωμαίους 25
ἔχειν ἄρχοντα μᾶλλον ἢ Νέρωνα τύραννον.“

V. Ἐκ τούτου προγράμματι μὲν ἐδήλωσεν ὁ Γάλβας
055 ἡμέραν, ἐν ἣ τὰς κατὰ μέρος ἐλευθερώσεις ἀποδώσει τοῖς δεομένοις, λαλιὰ δὲ καὶ φήμη προεκπεσοῦσα πλήθος ἀνθρώπων ἠθροῖσε προθύμων ἐπὶ τὸν νεωτερισμόν. 30
Οὐκ ἐφθη γοῦν φανερὸς ἐπὶ τοῦ βήματος γενόμενος καὶ πάντες αὐτὸν ὁμοφώνως αὐτοκράτορα προσεῖπον. Ὁ δὲ

ταύτην μὲν εὐθύς οὐ προσεδέξατο τὴν προσηγορίαν, κατηγορήσας δὲ τοῦ Νέρωνος καὶ τῶν ἀνηρημένων ἀνδρῶν ὑπ' αὐτοῦ τοὺς ἐπιφανεστάτους ὀλοφυράμενος ἀμολόγησεν ἐπιδώσειν τῇ πατρίδι τὴν ἑαυτοῦ πρόνοιαν, οὔτε Καίσαρ οὔτ' αὐτοκράτωρ, στρατηγὸς δὲ συγκλήτου καὶ δήμου Ῥωμαίων ὀνομαζόμενος. Ὅτι δ' ὀρθῶς ὁ Οὐίνδιξ καὶ λελογισμένως ἐξεκαλείτο τὸν Γάλβαν ἐπὶ τὴν ἡγεμονίαν, ἐπιστάσαστο μάρτυρι τῷ Νέρωνι. Προσποιούμενος γὰρ ἐκείνου καταφρονεῖν καὶ παρ' οὐδὲν ἠγγεῖσθαι τὰ Γαλατῶν, ἅμα τῷ πυθέσθαι τὰ περὶ Γάλβαν (ἔτυχε δὲ λελουμένος καὶ ἀριστῶν) ἀνέτρεψε τὴν τράπεζαν. Οὐ μὴν ἀλλὰ συγκλήτου ψηφισαμένης πολέμιον τὸν Γάλβαν αὐτὸς τε παύειν καὶ θρασύνεσθαι πρὸς τοὺς φίλους βουλόμενος, οὐ φαύλην ἔφη πρόρρησιν ἐμπεπτα- 15 κέναι λογισμοῦ δεομένῳ χρημάτων αὐτῷ· καὶ τὰ μὲν Γαλατῶν, ὅταν ὑποχείριοι γένωνται, λαφυραγωγῆσασθαι [καὶ λίαν], ἢ δὲ Γάλβα πάρεστιν οὐσία χρῆσθαι καὶ πωλεῖν ἤδη πολέμιου πεφηνότος. Οὗτός τε δὴ τὰ Γάλβα πιπράσκειν ἐκέλευε, καὶ Γάλβας ἀκούσας ὅσα Νέρωνος ἦν 20 ἐν Ἰβηρίᾳ κηρύττων εὗρισκε πολλοὺς προθυμοτέρους ὠνητάς.

VI. Ἀφισταμένων δὲ πολλῶν τοῦ Νέρωνος καὶ πάντων ἐπιεικῶς τῷ Γάλβα προστιθεμένων, μόνος Κλώδιος Μάκρος ἐν Λιβύῃ καὶ Οὐεργίνιος Ροῦφος ἐν Γαλατίᾳ 25 τοῦ Γερμανικοῦ στρατεύματος ἡγούμενος αὐτοὶ καθ' ἑαυτοὺς ἔπραττον, οὐ τὴν αὐτὴν αἴρεσιν ἔχοντες. Ἄλλ' ὁ μὲν Κλώδιος ἐν ἀρπαγαῖς πραγμάτων γεγονῶς καὶ φόνοις ἀνδρῶν δι' ὀμότητα καὶ πλεονεξίαν δῆλος ἦν ἐν τῷ μήτε κατέχειν μήτε ἀφιέναι τὴν ἀρχὴν δύνασθαι περι- 30 φερόμενος, Οὐεργίνιος δὲ ταγμάτων ἐπιστατῶν δυνατωτάτων πολλάκις αὐτὸν ἀναγορευόντων αὐτοκράτορα καὶ βιαζομένων οὔτε αὐτὸς ἔφη λήψεσθαι τὴν ἡγεμονίαν

οὔτε ἄλλῳ περιόψεσθαι διδομένην, ὃν ἂν μὴ ἡ συγκλη- 5 τος ἔληται. Ταῦτα τὸν Γάλβαν οὐ μετρίως ἐθορύβει τὸ πρῶτον· ἐπεὶ δὲ τὰ Οὐεργίνιου καὶ Οὐίνδικος στρατεύματα τρόπον τινὰ βία τοὺς ἡγεμόνας, ὥσπερ [τοὺς] ἡνιόχους κρατῆσαι χαλινῶν μὴ δυναθέντας, εἰς μάχην 5 ἐξενεγκόντα μεγάλην συνέρραξαν, καὶ Οὐίνδικος ἑαυτὸν ἀνελόντος ἐπὶ δισμυρίοις Γαλατῶν πεσοῦσι διήλθε λόγος, ὡς βουλομένων πάντων ἐπὶ νίκη τοσαύτη τὸν Οὐεργίνιον ἀναδέξασθαι τὴν ἡγεμονίαν ἢ πάλιν μεταβαλου- 10 μένων πρὸς Νέρωνα, τότε δὴ παντάπασι περίφοβος γε- νόμενος ὁ Γάλβας ἔγραψε τῷ Οὐεργίνιῳ, παρακαλῶν κοινοπραγεῖν καὶ διαφυλάσσειν ἅμα τὴν ἡγεμονίαν καὶ τὴν ἐλευθερίαν Ῥωμαίοις· αὐτίς δὲ μετὰ τῶν φίλων εἰς Κλουνίαν, Ἰβηρικὴν πόλιν, ἀναχωρήσας ἐν τῷ μετα- 15 νοεῖν περὶ τῶν γεγονότων καὶ ποθεῖν τὴν συνήθη καὶ σύντροφον ἀπραγμοσύνην μᾶλλον ἢ πράττειν τι τῶν ἀναγκαίων διέτριβεν.

VII. Ἦν δὲ θέρος ἤδη, καὶ βραχὺ πρὸ δειλῆς ἦκεν ἀπὸ Ῥώμης Ἰκελος ἀνήρ ἀπελεύθερος ἑβδομαῖος. Πυ- 20 θόμενος δὲ τὸν Γάλβαν ἀναπαύεσθαι καθ' ἑαυτὸν ἐβά- διξε συντόμως ἐπὶ τὸ δωμάτιον αὐτοῦ, καὶ βία τῶν θαλαμηπόλων ἀνοίξας καὶ παρελθὼν ἀπήγγειλεν, ὅτι καὶ ζῶντος ἔτι τοῦ Νέρωνος, οὐκ ὄντος δὲ φανεροῦ, τὸ στρατεύμα πρῶτον, εἶτα ὁ δῆμος καὶ ἡ συγκλητος αὐ- 25 τοκράτορα τὸν Γάλβαν ἀναγορεύσειεν, ὀλίγον δὲ ὕστερον ἀπαγγελθεῖν τεθνηκῶς ἐκεῖνος· οὐ μὴν αὐτὸς γε πιστεύσας ἔφη τοῖς ἀπαγγέλλουσιν, ἀλλὰ ἐπελθὼν τῷ νεκρῷ καὶ κείμενον θεασάμενος, οὕτως ἐξελθεῖν. Ταῦτα ἀπαγγελλόμενα λαμπρὸν ἦρε τὸν Γάλβαν, καὶ συνέδραμε 30 56 πλήθος ἀνδρῶν ἐπὶ θύρας ἐκτεθαρορηκῶτων ὑπ' αὐτοῦ 30 βεβαίως. Καίτοι τὸ τάχος ἦν ἄπιστον. Ἀλλὰ καὶ δυσὶν ἡμέραις Οὐίνιος Τίτος πολλὰ . . . τῶν ἀπὸ στρατοπέδου μεθ'

ἐτέρων ἀφίκετο τα δόξαντα τῇ συγκλήτῳ καθ' ἕναστρον ἀπαγγέλλων. Οὗτος μὲν οὖν εἰς τάξιν ἐντιμον προήχθη· τῷ δ' ἀπελευθέρῳ δακτυλλοῦς τε χρυσοῦς ἔδωκε καὶ Μαρκιανὸς ὁ Ἰκελὸς ἤδη καλούμενος εἶχε τὴν πρώτην 5 ἐν τοῖς ἀπελευθέροις δύναμιν.

VIII. Ἐν δὲ Ῥώμῃ Νυμφίδιος Σαβίνος οὐκ ἡρέμα καὶ κατὰ μικρὸν, ἀλλὰ συλλήβδην ὁμοῦ πάντα πράγματα φέρων περιήνεγκεν εἰς ἑαυτόν, ὡς Γάλβαν μὲν ὄντα πρεσβύτην καὶ μόλις εἰς Ῥώμην ἐξαρκέσονται φοράδην 10 κομισθῆναι διὰ γῆρας· ἦν γὰρ ἐτῶν τριῶν καὶ ἑβδομήκοντα· τὰ δὲ αὐτόθι στρατεύματα καὶ πάλοι πρὸς αὐτὸν εὐνόως ἔχοντα καὶ νῦν ἐνὸς ἐξηρημένα μόνου διὰ τὸ τῆς δωρεᾶς μέγεθος εὐεργέτην ἐκείνου ἠγείσθαι, Γάλβαν δὲ χρεωφειλέτην. Εὐθύς οὖν Τιγελλίνῳ μὲν 15 τῷ συνάρχοντι προσέταξεν ἀποδέσθαι τὸ ξίφος, ὑποδοχὰς δὲ ποιούμενος ἐδείκνυε τοὺς ὑπατικούς καὶ τοὺς ἡγεμονικούς, ἐτι τὸ Γάλβα προστιθεὶς ὄνομα ταῖς κλήσεσιν, ἐν τε τῷ στρατοπέδῳ πολλοὺς παρεσκεύασε λέγειν, ὡς πεμπτέον ἐστὶ πρὸς Γάλβαν αἰτουμένους ἔπαρ- 20 χον εἰσαεὶ Νυμφίδιον ἄνευ συνάρχοντος. Ἄ δὲ ἡ σύγκλητος εἰς τιμὴν ἔπραττεν αὐτοῦ καὶ δύναμιν, ἀνακαλοῦσα εὐεργέτην καὶ συντρέχουσα καθ' ἡμέραν ἐπὶ θύρας καὶ παντὸς ἐξέρχεται δόγματος ἀξιοῦσα καὶ βεβαιοῦν, ἐτι περαιτέρω τόλμης ἀνῆγεν αὐτόν, ὥστε ὀλίγου χρόνου 25 τοῖς θεραπεύουσι μὴ μόνον ἐπίφθονον, ἀλλὰ καὶ φοβερὸν εἶναι. Τῶν δ' ὑπάτων οἰκέτας δημοσίους προχειροσαμένων τὰ δόγματα κομίζοντας τῷ αὐτοκράτορι καὶ τὰ καλούμενα διπλώματα σεσημασμένα δόντων, ἃ γνωρίζοντες οἱ κατὰ πόλιν ἄρχοντες ἐν ταῖς τῶν ὀχημάτων 30 ἀμοιβαῖς ἐπιταχύνουσι τὰς προπομπὰς τῶν γραμματεφύρων, οὐ μετρίως ἠγανάκτησεν, ὅτι μὴ παρ' αὐτοῦ καὶ σφραγίδα καὶ στρατιώτας λαβόντες ἀνέπεμψαν, ἀλλὰ

λέγεται καὶ βουλευσασθαι περὶ τῶν ὑπάτων, εἶτα τὴν ὀργὴν ἀπολογησαμένοις καὶ δεηθεῖσιν ἀνῆκε. Τῷ δὲ δήμῳ χαριζόμενος οὐκ ἐκώλυε τὸν παραπίπτοντα τῶν Νέρωνος ἀποτυμπανίζειν. Σπίλλον μὲν οὖν τὸν μονομάχου ἀνδριάσι Νέρωνος ἐλκομένοις ὑποβαλόντες ἐν 5 ἀγορᾷ διέφθειραν, Ἀπόνιον δὲ τινὰ τῶν κατηγορικῶν ἀνατρέψαντες ἀμάξας λιθοφόρους ἐπήγαγον, ἄλλους δὲ διέσπασαν πολλοὺς, ἐνλοῦς μηδὲν ἀδικοῦντας, ὥστε καὶ Μαύρικον, ἄνδρα τῶν ἀρίστων καὶ ὄντα καὶ δοκοῦντα, πρὸς τὴν σύγκλητον εἶπειν, ὅτι φοβεῖται, μὴ 10 ταχὺ Νέρωνα ζητήσωσιν.

IX. Οὕτω δὲ προσάγων ὁ Νυμφίδιος ἐγγυτέρω ταῖς ἐλπίσιν οὐκ ἔφραγε Γαίου Καίσαρος υἱὸς λέγεσθαι τοῦ μετὰ Τιβέριον ἀρχάντος. Ἐγνώκει γὰρ ὁ Γάιος, ὡς 15 εἶοικε, τὴν τεκοῦσαν αὐτὸν ἐτι μειράκιον ὦν οὐκ ἀειδῆ τὴν ὄψιν οὔσαν, ἐκ δ' ἀκεστρίδος ἐπιμισθίου Καλλίστῳ, Καίσαρος ἀπελευθέρῳ, γεγεννημένην. Ἄλλ' ἦν ἡ πρὸς Γαίον ἐντευξίς αὐτῆς, ὡς εἶοικε, νεωτέρα τῆς Νυμφιδίου γενέσεως, αἰτίαν δὲ ἔσχεν ἐκ Μαρτιανοῦ τοῦ μονομάχου γεγονέναι, τῆς Νυμφιδίας ἐρασθείσης διὰ δό- 20 ξαν αὐτοῦ, καὶ μᾶλλον ἐδόκει καθ' ὁμοιότητα τῆς ἰδέας ἐκείνῳ προσήκειν. Ἄλλ' ὁμολογῶν γε Νυμφιδίας εἶναι μητρὸς ἔργον μὲν αὐτοῦ μόνου τὴν Νέρωνος ἐποιεῖτο κατάλυσιν, ἅθλα δὲ αὐτῆς οὐ νομίζων ἱκανὰ καρποῦσθαι τὰς τιμὰς καὶ τὰ χρήματα καὶ τὸ Σπόρῳ τοῦ Νέρωνος 25 συγκαθεύδειν, ὃν εὐθύς ἀπὸ τῆς πυρᾶς ἐτι καιομένου τοῦ νεκροῦ μεταπεμφάμενος ἐκείνος ἐν γαμετῆς εἶχε τὴν τάξιν καὶ Ποππαίαν προσηγόρευεν, ἐπὶ τὴν διαδοχὴν παρεδύετο τῆς ἡγεμονίας. Καὶ τὰ μὲν αὐτὸς ἐν Ῥώμῃ διὰ τῶν φίλων ὑπειργάζετο, καὶ γυναικῶν τινῶν αὐτῷ 30 καὶ συγκλητικῶν ἀνδρῶν κρύφα συλλαμβανομένων, ἕνα

δὲ τῶν φίλων, Γελλιανόν, εἰς Ἰβηρίαν ἐπεμψε[ν καὶ παρέρκει] κατασκευόμενον.

Χ. Τῷ δὲ Γάλβᾳ μετὰ τὴν Νέρωνος τελευτὴν ἐχώρει πάντα. Οὐεργίνιος δὲ Ροῦφος ἀμφίβολος ὧν ἔτι φροντίδα παρεῖχε, μὴ τῷ δυνάμειως πολλῆς καὶ μαχιμωτάτης ἄρχειν προσειληφῶς τὸ νενικηκέναι Οὐίνδικα καὶ κειρωσθῆναι μέγα μέρος τῆς Ῥωμαίων ἡγεμονίας, ἐν σάλῳ γενομένην ἀποστατικῶν Γαλατικῶν ἀπασαν, ὑπακούσαι τοῖς παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἀρχήν. Οὐδενὸς γὰρ ἦν ὄνομα μείζον οὐδὲ εἶχε δόξαν οὐδὲ οὐδὲ ὄσσην ὁ Οὐεργίνιος, ὥς μεγίστη φροσύνη τοῖς Ῥωμαίων πράγμασι τυραννίδος ὁμοῦ χαλεπῆς καὶ Γαλατικῶν πολέμων ἀπαλλαγῆναι γενόμενος. Ἄλλ' ἐκεῖνος τότε τοῖς ἐξ ἀρχῆς ἐμμένων λογισμοῖς ἐφύλαττε τῇ συγκλήτῳ τὴν αἴρεσιν τοῦ αὐτοκράτορος. Καίτοι φανερῶς γε τῆς Νέρωνος τελευτῆς γενομένης τό τε πλήθος ἐνέκειτο τῷ Οὐεργίνιῳ πάλιν, καὶ τῶν χιλιάρχων τις τῶν ἐν τῇ σκηνῇ σπασάμενος τὸ ξίφος ἐκέλευε τὸν Οὐεργίνιον δέχεσθαι τὴν ἡγεμονίαν ἢ τὸν σίδηρον. Ἐπεὶ δὲ Φάβιος Οὐάλης ἄρχων ἐνὸς τάγματος ὄρκωσε πρῶτος εἰς Γάλβαν καὶ γράμματα ἤκεν ἀπὸ Ῥώμης περὶ ὧν ἡ σύγκλητος ἐψηφίσατο, χαλεπῶς μὲν καὶ μόλις, ἔπεισε δ' οὖν τοὺς στρατιώτας αὐτοκράτορα τὸν Γάλβαν [ἀν*]εἰπεῖν· καὶ πέμψαντος αὐτοῦ διάδοχον Φλάκκον Ὀρδεώνιον ἐδέξατο. Καὶ παραδοὺς ἐκεῖνῳ τὴν δύναμιν αὐτὸς ἀπήντησε τῷ Γάλβᾳ πρόσω χωροῦντι καὶ συνανέστρεφεν οὔτε ὀργῆς οὔτε τιμῆς ἐπίδηλον τυγχάνων. Αἴτιος δὲ τοῦ μὲν αὐτὸς ὁ Γάλβας αἰδούμενος τὸν ἄνδρα, τοῦ δὲ οἱ φίλοι καὶ μάλιστα Οὐίνιος Τίτος, ὑπὸ φθόνου τὸν Οὐεργίνιον οἰόμενος μὲν κολούειν, ἠγνόει δὲ ἄρα τῷ Οὐεργίνιου χρηστῷ δαίμονι συνεργῶν, ἤδη τὸν ἄνδρα πολέμων καὶ κακῶν, ὅσα τοὺς ἄλλους ἡγεμόνας κατέσχευε, ἐκτὸς εἰς βίον

ἀκύνονα καὶ γῆρας εἰρήνης καὶ ἡσυχίας μεστὸν ὑπεκτιθεμένῳ.

ΧΙ. Γάλβαν δὲ περὶ Νάρβωνα, πόλιν Γαλατικὴν, οἱ παρὰ τῆς συγκλήτου πρέσβεις ἐντυχόντες ἠσπάζοντο καὶ παρεκάλουν ἐπιφανῆναι τῷ δήμῳ ποδοῦντι ταχέως. Ὁ δὲ τὰς τε ἄλλας παρεῖχε ἐντεύξεις καὶ συνουσίας αὐτοῖς φιλανθρωπῶς καὶ δημοτικῶς, πρὸς τε τὰς ἐστιάσεις πολλῆς κατασκευῆς καὶ θεραπείας βασιλικῆς παρούσης, ἣν ἐκ τῶν Νέρωνος ὁ Νυμφίδιος αὐτῷ προσέπεμψεν, οὐδενὶ χρώμενος ἐκείνων, ἀλλὰ τοῖς ἑαυτοῦ πᾶσιν, εὐδοκίμει, μεγαλόφρων ἄνηρ καὶ κρείττων ἀπειροκαλίας φαινόμενος. Ταχὺ μὲντοι τὰ γενναῖα ταῦτα καὶ ἄτυφα καὶ πολιτικά δημαγωγίαν Οὐίνιος ἀποφαίνων καὶ κομπότητα μεγάλων ἀπαξιούσαν αὐτὴν ἔπεισε χρήμασί τε χρῆσθαι τοῖς Νέρωνος καὶ περὶ τὰς ὑποδοχὰς μὴ φεῖδεσθαι τῆς βασιλικῆς πολυτελείας. Καὶ ὅπως αἰσθησιν αὐτοῦ κατὰ μικρὸν ὑπὸ τῷ Οὐίνιῳ γενησομένου παρεῖχεν ὁ πρεσβύτης.

ΧΙΙ. Ἦν δὲ Οὐίνιος ἀργυρίου μὲν ἐσχάτως καὶ παρ' οὐτινοῦν ἦταν, ἐνοχος δὲ καὶ τοῖς περὶ γυναῖκας ἀμαρτήμασιν. Ἐτι γὰρ ὧν νέος καὶ στρατευόμενος ὑπὸ Καλβισίῳ Σαβίνῳ τὴν πρώτην στρατείαν ἀκόλαστον οὔσαν τὴν γυναῖκα τοῦ ἡγεμόνος παρεισήγαγε νύκτωρ εἰς τὸ στρατόπεδον ἐν ἐσθῆτι στρατιωτικῇ καὶ διέφθειρεν ἐν τοῖς ἀρχείοις, ἃ πριγκίπια καλοῦσι Ῥωμαῖοι. Ἐπὶ τούτῳ δὲ Γάιος Καῖσαρ ἔδησεν αὐτόν· ἐκείνου δὲ ἀποθανόντος εὐτυχία χρησάμενος ἀπελύθη. Δειπνῶν δὲ παρὰ Κλαυδίῳ Καίσαρι ποτήριον ἀργυροῦν ὑφείλετο· πυθόμενος δὲ ὁ Καῖσαρ τῇ ὑστεραία πάλιν αὐτὸν ἐπὶ δεῖπνον ἐκάλεσεν, ἐλθόντι δὲ ἐκέλευσεν ἐκείνῳ μηδὲν ἀργυροῦν, ἀλλὰ κεράμεα πάντα προσφέρειν καὶ παρατιθέναι τοὺς ὑπηρέτας. Τοῦτο μὲν οὖν διὰ τὴν Καίσαρος μετριότητα •

καμικωτέραν γενομένην γέλωτος, οὐκ ὀργῆς ἄξιον ἔδοξε· ἃ δὲ τὸν Γάλβαν ἔχων ὑφ' αὐτῷ καὶ δυνάμενος μέγιστον ἐπὶ χρήμασιν ἔπραττε, τραγικῶν παθῶν καὶ συμφορῶν μεγάλων τοῖς μὲν αἰτίαν, τοῖς δὲ πρόφασιν 5 παρέσχευ.

XIII. Ὁ γὰρ Νυμφίδιος εὐθύς ἐπανελθόντος τοῦ Γελλιανοῦ πρὸς αὐτόν, ὃν ἔπεμψε τοῦ Γάλβα τρόπον τινὰ κατάσκοπον, ἀκούσας τῆς μὲν ἀλλῆς καὶ τῶν δορυφόρων ἔπαρχον ἀποδεδείχθαι Κορνήλιον Λάκωνα, τὸ δὲ 10 σύμπαν εἶναι τοῦ Οὐνίου κράτος, αὐτῷ δὲ μηδέποτε τοῦ Γάλβα στήναι πλησίον ἐγγεγονέναι μηδὲ ἐντυχεῖν ἰδίᾳ, πάντων αὐτὸν ὑφορωμένων καὶ διαφυλαττόντων, ἔθορουβήθη· καὶ συναγαγὼν τοὺς ἡγεμόνας τοῦ στρατεύματος ἔφη Γάλβαν μὲν αὐτὸν εἶναι πρεσβύτην ἐπι- 15 εικῆ καὶ μέτριον, ἐλάχιστα δὲ τοῖς αὐτοῦ χρώμενον λογισμοῖς ὑπὸ Οὐνίου καὶ Λάκωνος οὐκ εὖ διοικεῖσθαι. Πρὶν οὖν λαθεῖν αὐτοὺς ἦν ἔσχε Τιγελλένος ἰσχὺν ἐν τοῖς πράγμασι κτησαμένους πεμπτέον εἶναι πρὸς τὸν ἡγεμόνα πρέσβεις ἀπὸ στρατοπέδου τοὺς διδάξοντας, ὅτι 20 τῶν φίλων δύο μόνους τούτους ἀποσκευασάμενος ἠδίων παρέσται πᾶσι καὶ ποθεινότερος. Ἐπεὶ δὲ ταῦτα λέγων οὐκ ἔπειθεν, ἀλλ' ἄτοπον ἔδοκει καὶ ἀλλόκοτον ἡγεμόνα πρεσβύτην, ὥσπερ ἄρτι γευόμενον ἐξουσίας μειράκιον, οἷς χρήσεται φίλοις ἢ μή, ἔνθιμίξειν, ἑτέραν ὁδὸν τρα- 25 πόμενος ἔγραφε τῷ Γάλβᾳ δεδιττόμενος, νῦν μὲν, ὡς ὑπουλα καὶ μετέωρα πολλὰ τῆς πόλεως ἐχούσης, νῦν δέ, Κλώδιον Μάκρον ἐν Λιβύῃ τὰ σιτηγὰ κατέχειν, αὐτίς δὲ παρακινεῖν τὰ Γερμανικὰ τάγματα καὶ περὶ τῶν ἐν Συρίᾳ καὶ Ἰουδαίᾳ δυνάμεων ὅμοια πυνθάνεσθαι. Τοῦ 30 δὲ Γάλβα μὴ πάνυ τὸν νοῦν προσέχοντος αὐτῷ μηδὲ πιστεύοντος ἔγνω προεπιχειρεῖν· καίτοι Κλώδιος Κέλσος Ἀντιοχεύς, ἀνὴρ ἔμφρων, εὐνοὺς δὲ ἐκείνῳ καὶ

πιστός, ἀπηγόρευε, λέγων οὐκ ἂν οἴεσθαι μίαν ἐν Ῥώμῃ συνοικίαν Καίσαρα προσεῖπειν Νυμφίδιον. Ἀλλὰ πολλοὶ κατεγέλων, καὶ Μιθριδάτης ὁ Ποντικός ἐπισκώπτων τὴν φαλακρότητα καὶ ἄσπυτητα τοῦ Γάλβα νῦν ἔφη τινὰ δοκεῖν εἶναι Ῥωμαίους, ὄφθέντα δὲ φανείσθαι τῶν 5 ἡμερῶν τούτων, ἃς καλεῖται Καῖσαρ, ὄνειδος.

XIV. Ἐδοξεν οὖν περὶ μέσας νύκτας εἰς τὴν παρεμβολὴν παραγαγόντας ἀναδεικνύειν αὐτοκράτορα τὸν Νυμφίδιον. Πρῶτος δὲ τῶν χιλιάρχων Ἀντώνιος Ὀνωράτος ἐσπέρας γενομένης τοὺς ὑφ' ἑαυτῷ στρατιώτας 10 συναγαγὼν ἐκάκιζε μὲν αὐτόν, ἐκάκιζε δὲ ἐκείνους ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ τροπὰς τοσαύτας τροπομένους κατ' οὐδένα λογισμὸν οὐδὲ αἴρεσιν ἀμεινόνων, ἀλλὰ δαίμονός τινος αὐτοὺς ἐκ προδοσίας εἰς προδοσίαν ἐλαύνοντος. Καὶ τὰ μὲν πρῶτα προφάσεις ἔχειν τὰ Νέρωνος ἐγκλήματα· 15 νῦν δὲ Γάλβαν προδιδόναι, τίνα φόνον μητρὸς ἐγκαλοῦντας ἢ σφαγὴν γυναικός, ἢ ποίαν αἰδουμένους θυμέλην ἢ τραγωδίαν τοῦ αὐτοκράτορος; „Ἄλλ' οὐδὲ ἐκείνον ἐπὶ τούτοις ὑπεμείναμεν ἐγκαταλιπεῖν, ἀλλὰ Νυμφιδίῳ πεισθέντες, ὅτι πρῶτος ἡμᾶς ἐγκατέλιπε καὶ 20 πέφευγεν εἰς Ἀγυπτου. Πότερον οὖν Νέρωνι Γάλβαν ἐπιθυσώμεθα καὶ τὸν ἐκ Νυμφιδίας ἐλόμενοι Καίσαρα τὸν ἐκ Λιβίας ἀνέλωμεν, ὡς τὸν ἐξ Ἀγριππίνης ἀνείλωμεν; ἢ τούτῳ δίκην ἐπιθέντες ὧν δέδρακε, τιμωροὶ 059 μὲν Νέρωνος, Γάλβα δὲ φύλακες ἀγαθοὶ καὶ πιστοὶ 25 φανώμεν;“ Ταῦτα λέγουσι τῷ χιλιάρχῳ προσέθεντο πάντες οἱ στρατιῶται, καὶ τοὺς ἄλλους προσιόντες ἐμμένειν παρεκάλουν τῇ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα πίστει· καὶ τοὺς πλείους μετέστησαν. Ἀρθείσης δὲ βοῆς, εἴτε πεισθεῖς ὁ Νυμφίδιος, ὡς φασιν ἔνιοι, καλεῖν αὐτὸν ἤδη 30 τοὺς στρατιώτας, εἴτε προλαβεῖν σπεύδων τὸ θοροβοῦν ἔτι καὶ διστάζον, ὑπὸ φωτὶ πολλῷ προήει, λόγον τινὰ

κομίζων ἐν βιβλίῳ γεγραμμένου ὑπὸ Κιργωνίου Βάρρωνος, ὃν ἐκμεμελετήκει πρὸς τοὺς στρατιώτας εἰπεῖν. Ἰδῶν δὲ κεκλεισμένας τοῦ στρατοπέδου τὰς πύλας καὶ περὶ τὰ τείχη πολλοὺς ὠπλισμένους ἔδρασε· καὶ προσιών 5 ἤρώτα, τί βούλονται καὶ τίνος κελεύσαντος ἐν ὄπλοις γέγονασιν. Ἀπαντώσης δ' αὐτῷ παρὰ πάντων μιᾶς φωνῆς, Γάλβαν αὐτοκράτορα γινώσκειν, κἀκεῖνος ὁμοσε χωρῶν ἐπευφήμει καὶ τοὺς ἐπομένους ἐκέλευε. Τῶν δὲ παρὰ τὰς πύλας παρόντων αὐτὸν εἰσελθεῖν μετ' ὀλίγων 10 αὐτὸς ἀκοντίζειται λόγχῃ· καὶ ταύτην μὲν ἐδέξατο πρὸ αὐτοῦ θυρεῷ Σεπτίμιος, ἄλλων δὲ γυμνοῖς ξίφεσιν ἐπιφερομένων φυγῶν καὶ διωχθεῖς ἐν οἰκίματι στρατιώτου σφάττεται. Καὶ τὸν νεκρὸν εἰς μέσον ἐλκύσαντες καὶ περιβαλόντες κινκλίδα θέαμα τοῖς βουλομένοις μεθ' ἡμέ- 15 ραν παρέσχον.

XV. Οὕτω δὲ τοῦ Νυμφιδίου καταστρέψαντος ὁ Γάλβας πυθόμενος καὶ τῶν συνωμοτῶν αὐτοῦ κελεύσας ἀποθανεῖν ὅσοι μὴ δι' αὐτῶν εὐθύς ἀπέθανον, ἐν οἷς ἦν καὶ Κιργώνιος ὁ τὸν λόγον γράψας καὶ Μιθριδάτης 20 ὁ Ποντικός, ἔδοξε μὴ νομίμως, εἰ καὶ δικαίως, μηδὲ δημοτικῶς ἀνηρηκέναι πρὸ κρίσεως ἄνδρας οὐκ ἀσήμους. Ἐτερον γὰρ ἡγεμονίας σχῆμα προσεδέχοντο πάντες, ἕξαπατάμενοι συνήθως ὑπὸ τῶν ἐν ἀρχῇ λεγομένων. Ἐτι δὲ μᾶλλον ἠνίασεν αὐτοὺς ἀνὴρ ὑπατικός καὶ Νέρωνι 25 πιστὸς ἀποθανεῖν κελευσθεὶς, Πετρώνιος Τουρπιλιανός. Μάκρωνα γὰρ ἐν Λιβύῃ διὰ Τρεβανιανοῦ καὶ Φουτήϊον ἐν Γερμανίᾳ διὰ Οὐάλεντος ἀνελῶν πρόφασιν εἶχεν ἐν ὄπλοις καὶ στρατοπέδοις ὄντας φοβηθῆναι. Τουρπιλιανὸν δὲ, γέροντα γυμνὸν καὶ ἄνοπλον, λόγου μεταλαβεῖν 30 οὐδὲν ἐκώλυεν, εἴ τις ἦν ἐπαγγέλλεται μετριότητα τοῖς γράμμασιν ἔργῳ φυλάξειν ἔμελλε. Ταῦτα μὲν οὖν τοιαύτας ἔχει μέμψεις. Ἐπεὶ δὲ προσιών ἀπέιχε τῆς πόλεως

περὶ πέντε καὶ εἴκοσι σταδίους, ἐνετύγγανεν ἀκοσμία καὶ θορούβῳ τῶν ἐρετῶν τὴν ὁδὸν προκατεχόντων καὶ περικεχυμένων πανταχόθεν. Οὗτοι δὲ ἦσαν, οὓς εἰς ἐν τάγμα ὁ Νέρων συλλοχίσας ἀπέφηνε στρατιώτας· καὶ τότε παρόντες ἐκβεβαιώσασθαι τὴν στρατείαν οὐτ' ὄφθῃ- 5 ναι τοῖς ἀπαντῶσιν οὐτ' ἀκουσθῆναι παρίεσαν τὸν αὐτοκράτορα, ἀλλ' ἐθορούβουν βοῇ σημεῖα τῷ τάγματι καὶ χῶραν αἰτούντες. Ἐκεῖνου δὲ ὑπερτιθεμένου καὶ πάλιν εἰπεῖν κελεύσαντος, ἀρνήσεως σχῆμα τὴν ἀναβολὴν εἶναι φάσκοντες ἠγανάκτου καὶ παρείποντο μὴ φειδόμενοι 10 βοῆς. Ἐνίων δὲ καὶ τὰς μαχαίρας σπασαμένων ἐκέλευσε τοὺς ἵππους ἐμβαλεῖν αὐτοῖς ὁ Γάλβας. Ἐπέστη δὲ οὐδέεις ἐκείνων, ἀλλ' οἱ μὲν εὐθύς ἀνατραπέντες, οἱ δὲ φεύγοντες διεφθάρησαν, οὐ χρηστὸν οὐδὲ αἷσιον ποιούντες τῷ Γάλβᾳ τὸν οἰωνὸν εἰσιόντι διὰ πολλοῦ φόνου καὶ 15 νεκρῶν τοσούτων εἰς τὴν πόλιν. Ἄλλ' εἰ καὶ τις αὐτοῦ κατεφρόνει πρότερον ἀσθενοῦς καὶ γέροντος ὄρωμένου, τότε πᾶσι φρικώδης καὶ φοβερός ἐγένετο.

XVI. Βουλόμενος δὲ τῆς περὶ τὰς δωρεὰς ἀμετρίας καὶ πολυτελείας τοῦ Νέρωνος ἀποδεικνύει μεγάλην 20 μεταβολὴν ἀστοχεῖν ἐδόκει τοῦ πρόποντος. Κάνου γὰρ αὐλήσαντος αὐτῷ παρὰ δεῖπνον (ἀκρόαμα δὲ ἦν ὁ Κάνος εὐδοκιμούμενον) ἐπαινέσας καὶ ἀποδεξάμενος ἐκέλευσεν αὐτῷ κομισθῆναι τὸ γλωσσόκομον· καὶ λαβὼν χρυσοῦς 25 τινὰς ἐπέδωκε τῷ Κάνῳ, φήσας ἐκ τῶν ἰδίων, οὐκ ἐκ τῶν δημοσίων χαρίζεσθαι. Τὰς δὲ δωρεὰς, ἃς Νέρων ἔδωκε τοῖς περὶ σκηνὴν καὶ παλαίστραν, ἀπαιτεῖσθαι συντόμως κελεύσας πλὴν τοῦ δεκάτου μέρους, εἶτα μικρὰ καὶ γλί- 30 σχρα κομιζόμενος (ἀνηλώκεσαν γὰρ οἱ πλείστοι τῶν λαβόντων, ἐφήμεροι καὶ σατυρικοί τοῖς βίοις ἄνθρωποι) τοὺς πριαμένους παρ' αὐτῶν ἢ λαβόντας ὁτιοῦν ἀνεξή- τει καὶ παρ' ἐκείνων ἐξέπραττε. Τοῦ δὲ πράγματος ὄρον

οὐκ ἔχοντος, ἀλλὰ πόρρω νεμομένου καὶ προϊόντος ἐπὶ πολλούς, αὐτὸς μὲν ἠδόξει, φθόνον δὲ καὶ μῖσος εἶχει Οὐίνιος, ὡς τοῖς μὲν ἄλλοις ἀπασιν ἀνελεύθερον παρέχων τὸν ἡγεμόνα καὶ μικρολόγον, αὐτὸς δὲ χρώμενος ἀσώτως καὶ λαμβάνων πάντα καὶ πιπράσκων. Ὁ μὲν γὰρ Ἡσίοδος

ἀρχομένου τε πίθου καὶ λήγοντος κορέσασθαι φησὶ δεῖν, ὁ δὲ Οὐίνιος ὄρων ἀσθενῆ καὶ γέροντα τὸν Γάλβαν ἐνεπίμπλατο τῆς τύχης, ὡς ἅμα μὲν ἀρχομένης, ἅμα δὲ φθινοῦσης.

XVII. Ὁ δὲ πρεσβύτης ἠδικεῖτο τὰ μὲν πρῶτα τοῦ Οὐινίου κακῶς διοικοῦντος, ἃ δὲ αὐτὸς ὀρθῶς προηρέετο διαβάλλοντος ἢ κωλύοντος· οἷον ἦν τὸ περὶ τὰς κολάσεις τῶν Νερωνιανῶν. Ἀπέκτεινε γὰρ τοὺς πονηροὺς, ἐν οἷς ἦν ὁ Ἥλιος καὶ Πολύκλειτος καὶ Πετίνος καὶ Πατρόβιος. Ὁ δὲ δῆμος ἐκρότει, καὶ δι' ἀγορᾶς αὐτῶν ἀγομένων ἐβόα καλὴν μὲν εἶναι καὶ θεοφιλῆ πομπήν, ἀπατεῖν δὲ καὶ θεοὺς καὶ ἀνθρώπους τὸν διδάσκαλον καὶ παιδαγωγὸν τῆς τυραννίδος Τιγελλίνου. Ἐφθάκει δὲ ὁ γενναῖος προειληφῶς ἀρραβῶσι μεγάλοις τὸν Οὐίνιον. Εἶτα Τουρπιλιανὸς μὲν, ὅτι μὴ προεδίδου μηδὲ ἐμίσει τὸν ἡγεμόνα τοιοῦτον ὄντα μισούμενος, ἄλλο δὲ μηδὲ ἐν μέγα συναδικήσας, ἀπέθανεν· ὁ δὲ καὶ ποιήσας ἄξιον θανάτου Νέρωνα καὶ γενόμενον τοιοῦτον ἐγκαταλιπὼν καὶ προδοὺς περιῆν, μέγα δίδαγμα τοῦ μηδὲν ἀπρακτον εἶναι παρὰ Οὐινίῳ μηδὲ ἀνέλπιστον τοῖς διδοῦσιν. Οὐδενὸς γὰρ οὕτω θεάματος ἐρασθεῖς ὁ Ῥωμαίων δῆμος, ὡς τοῦ Τιγελλίνου ἰδεῖν ἀπαγόμενον, οὐδὲ παυσάμενος ἐν πᾶσι θεάτροις καὶ σταδίοις αἰτούμενος ἐκεῖνον, ἐπεπλήχθη διαγράμματι τοῦ αὐτοκράτορος Τιγελλίνου μὲν οὐ πολὺν ἔτι βιώσεσθαι φάσκοντος χρόνον ὑπὸ φθινιάδος νόσου δαπανώμενον, ἐκείνους δὲ παραι-

τουμένου μὴ διαγριαίνειν μηδὲ τυραννικὴν ποιεῖν τὴν ἡγεμονίαν. Ἀχθομένου δὲ τοῦ δήμου καταγελαῶντες ὁ μὲν Τιγελλίνος ἔδυσσε σωτήρια καὶ παρεσκεύασε λαμπρὰν ἐστίασιν, ὁ δὲ Οὐίνιος ἀναστὰς παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος μετὰ δεῖπνον ἐκώμασεν ὡς ἐκεῖνον ἄγων τὴν θυγατέρα χήραν οὔσαν. Καὶ προὔπιεν ὁ Τιγελλίνος αὐτῇ πέντε καὶ εἴκοσι μυριάδας ἀργυρίου, καὶ τῶν παλλακίδων τὴν ἀγελαρχοῦσαν ἐκέλευσε τὸν περιδέραιον κόσμον ἀφελομένην ἐκείνη περιᾶσαι, πεντεκαίδεκα μυριάδων εἶναι λεγόμενον.

XVIII. Ἐκ δὲ τούτου καὶ τὰ μετρίως πραττόμενα διαβολὴν εἶχεν, ὡς τὰ πρὸς τοὺς Γαλάτας Οὐίνδιки συναραμένους. Ἐδόκουν γὰρ οὐ φιλανθρωπία τοῦ αὐτοκράτορος, ἀλλὰ ἀνούμενοι παρὰ Οὐινίου τυγχάνειν ἀνέσεώς τε δασμῶν καὶ πολιτείας. Οἱ μὲν οὖν πολλοὶ διὰ ταῦτα πρὸς τὴν ἡγεμονίαν ἀπηχθάνοντο, τοὺς δὲ στρατιώτας τὴν δωρεάν μὴ κοιμιζόμενους ἐν ἀρχῇ μὲν ἐλπίς παρήγευ, ὡς, εἰ καὶ μὴ τοσοῦτον, ἀλλ' ὅσον Νέρων ἔδωκεν, ἀποδώσουτος. Ἐπεὶ δὲ μεμφομένους ἀκούσας ἀφῆκε φωνὴν ἡγεμόνι μεγάλῳ πρέπουσαν, εἰπὼν εἰωθέναι καταλέγειν στρατιώτας, οὐκ ἀγοράζειν, πνυδομένοις τοῦτο δεινὸν εἰσῆλθε μῖσος καὶ ἄγριον πρὸς αὐτόν. Ἐδόκει γὰρ οὐκ αὐτὸς ἀποστερεῖν μόνος, ἀλλὰ νομοθετεῖν καὶ διδάσκειν τοὺς μεθ' αὐτόν αὐτοκράτορας. Ἀλλὰ τὸ μὲν ἐν Ῥώμῃ τυφλὸν ἦν ἔτι κίνημα, καί τις αἰδῶς ἅμα πρὸς παρόντα τὸν Γάλβαν ἀμβλύτητα καὶ μέλλησιν ἐνεπολεῖ τῷ νεωτερισμῷ, καὶ τὸ μηδεμίαν ἀρχὴν ἐμφανῆ μεταβολῆς ὀρᾶσθαι συνέστελλε καὶ συνέκρυπτεν ἅμῳς γέ πως τὴν δυσμένειαν αὐτῶν. Οἱ δὲ πρότερον ὑπὸ Οὐεργινίῳ γενόμενοι, τότε δ' ὄντες ὑπὸ Φλάκκῳ περὶ Γερμανίαν, μεγάλων μὲν ἀξιοῦντες αὐτοὺς διὰ τὴν μάχην, ἣν ἐμαχέσαντο πρὸς Οὐίνδικα, μηδενὸς δὲ τυγχά-

νοντες, ἀπαρηγόρητοι τοῖς ἄρχουσιν ἦσαν. Αὐτὸν δὲ τὸν Φλάκκον ὑπὸ συντόνου ποδάγρας ἀδύνατον ὄντα τῷ σώματι καὶ πραγμάτων ἄπειρον ἐν οὐδενὶ λόγῳ τὸ παράπαν ἐποιούντο. Καὶ ποτε θεᾶς οὔσης, καὶ τῶν χιλιάρων καὶ λοχαγῶν τὸ Ῥωμαίοις σύνηθες εὐτυχίαν ἐπευχόμενων τῷ αὐτοκράτορι Γάλβᾳ, διεθορύβησαν οἱ πολλοὶ τὸ πρῶτον, εἶτα ταῖς εὐχαῖς ἐπιμενόντων ἐκείνων ἀντεφώνουν „Εἰ ἄξιός.“

XIX. Τοιαῦτα δὲ ἕτερα καὶ τῶν ὑπὸ Τιγελλίνῳ ταγματῶν ὑβριζόντων πολλάκις ἐπέμπετο γράμματα τῷ Γάλβᾳ παρὰ τῶν ἐπιτρόπων· ὁ δὲ φοβηθεὶς, ὡς μὴ μόνον διὰ τὸ γῆρας, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀπαιδίαν καταφρονούμενος, ἐβουλεύετο παῖδα θεῖσθαι τῶν ἐπιφανῶν τινα νεανίσκον καὶ διάδοχον ἀποδειξαι τῆς ἀρχῆς. Ἦν δὲ 15 Μάρκος Ὀθων, ἀνὴρ γένει μὲν οὐκ ἀφανῆς, τρυφῇ δὲ καὶ φιληδονίαις εὐθύς ἐκ παιδῶν ἐν ὀλίγοις Ῥωμαίων διεφθαρμένος, ὡς δὲ τὸν Ἀλέξανδρον Ὀμηρος Ἐλένης πόσιν ἠϋκόμοιο, μηδὲν ἔχοντα πρὸς δόξαν ἄλλο σεμνύνων ἀπὸ τῆς γυναικός, ὀνομάζει πολλάκις, οὕτως 20 γεγονῶς περιβόητος ἐν Ῥώμῃ διὰ τὸν Ποππαίας γάμον, ἧς ἦρα μὲν ὁ Νέρων Κρισπίνῳ συνούσης, ἔτι δ' αἰδούμενος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα καὶ τὴν μητέρα φοβούμενος ὑφῆκε τὸν Ὀθωνα πειρῶντα τὴν Ποππαίαν. Φίλῳ δὲ τῷ Ὀθωνι καὶ συμβιωτῇ διὰ τὴν ἀσωτίαν ἐχρῆτο, καὶ 25 σκωπτόμενος ὑπ' αὐτοῦ πολλάκις εἰς μικρολογίαν καὶ ἀνελευθερίαν ἔχαιρε. Λέγεται δὲ ποτε μύρω τῶν πολυτελῶν χρυσαμένου τοῦ Νέρωνος καὶ τὸν Ὀθωνα καταβρέξαντος, ἐκεῖνος πάλιν τῇ ὑστεραίᾳ δεχόμενος αὐτὸν ἅμα πολλαχόθεν ἀργυροῦς καὶ χρυσοῦς προβαλεῖν ἄφνω 30 σωλήνας, ὥσπερ ὕδωρ τὸ μύρον ἐκχέοντας καὶ κατακλύζοντας. Ἀλλὰ τὴν γε Ποππαίαν προμοιχεύσας τῷ Νέρωνι καὶ διαφθείρας ταῖς εἰς ἐκεῖνον ἐπίσιν ἐπεισεν

ἀποστῆναι τοῦ ἀνδρός. Ἐλθούσης δὲ παρ' αὐτὸν ὡς γαστήρ οὐκ ἠγάπα μετέχων, ἀλλ' ἠσχαλλε μεταδιδούς, οὐδὲ αὐτῆς ἀχθομένης, ὡς φασί, τῇ ζηλοτυπίᾳ τῆς Ποππαίας. Καὶ γὰρ ἀποκλεῖσαι τὸν Νέρωνα λέγεται μὴ παρόντος τοῦ Ὀθωνος, εἴτε τῆς ἡδονῆς ἀφαιροῦσα τὸ 5 κλήσιμον, εἴτε, ὡς φασιν ἔνιοι, βαρυνομένη τὸν Κασσαρος γάμον, ἐραστῇ δὲ μὴ φεύγουσα χρῆσθαι διὰ τὸ φιλακόλαστον. Ἐκινδύνευσεν οὖν ὁ Ὀθων ἀποθανεῖν· καὶ παράλογον ἦν, ὅτι τὴν γυναῖκα καὶ ἀδελφὴν ἀποκείνας διὰ τὸν Ποππαίας γάμον ἐφείσατο τοῦ Ὀθωνος. 10

XX. Σενέκαν δὲ εἶχεν εὖνον· κἀκείνου τὸν Νέρωνα κείσαντος καὶ παραινέσαντος ἐξεπέμφθη Λυσιστράτων στρατηγὸς ἐπὶ τὸν Ὠκεανόν. Καὶ παρέσχεν ἑαυτὸν οὐκ ἄχαριν οὐδὲ ἐπαχθῆ τοῖς ὑπηκόοις, εἰδὼς φυγῆς ὑποκόρισμα καὶ παρακάλυμμα τὴν ἀρχὴν αὐτῷ δεδομένην. Ἀποστάντος δὲ Γάλβα πρῶτος αὐτὸς προσεχώρησε 15 τῶν ἠγεμόνων, καὶ φέρων ὅσον εἶχεν ἐν ἐκπώμασι καὶ πρᾶπέξαις ἀργυρον καὶ χρυσὸν ἔδωκε κατακόψαι ποιουμένου νόμισμα, καὶ τῶν οἰκετῶν ἔδωρήσατο τοὺς εἰδισμένους περὶ δίαιταν ἠγεμόνι ἐμμελῶς ὑπουργεῖν. Καὶ 20 τὰ ἄλλα πιστὸς ἦν αὐτῷ, καὶ διδοὺς πείραν οὐδενὸς ἤτιον ἔδοκει πραγμάτων ἔμπειρος εἶναι· καὶ βαδίζοντι τὴν ὁδὸν ἄπασαν ἐφ' ἡμέρας πολλὰς συνοχούμενος διετέλεσεν. Ἐν δὲ τῇ συνοδίᾳ καὶ τῇ συνηθείᾳ τὸν Οὐίνιον ἐξεθεράπευσεν ὀμιλίᾳ καὶ δώροις, μάλιστα δὲ τῶν πρω- 25 τείων ὑφιέμενος αὐτῷ τό γε μετ' ἐκεῖνον δύνασθαι δι' ἐκεῖνον εἶχε βεβαίως. Τῷ δὲ ἀνεπιφθόνῳ περιῆν, προῖκα συμπράττων πάντα τοῖς δεομένοις, καὶ παρέχων ἑαυτὸν εὐπροσήγορον καὶ φιλάνθρωπον ἅπασιν. Πλεῖστα δὲ τοῖς στρατιωτικοῖς συνελάμβανε καὶ προῆγε πολλοὺς ἐφ' ἡγε- 30 μονίας, τὰ μὲν αἰτούμενος ἀπὸ τοῦ αὐτοκράτορος, τὰ δὲ τὸν Οὐίνιον καὶ τοὺς ἀπελευθέρους παρακαλῶν Ἴκελον

καὶ Ἀσιατικόν· οὗτοι γὰρ ἦσαν ἐν δυνάμει μάλιστα τῶν περὶ τὴν αὐλήν. Ὅσαίς δὲ τὸν Γάλβαν εἰστία, τὴν παραφυλάττουσαν ἀεὶ σπεῖραν ἐδέκαζε χρυσοῦν ἐκάστω διανέμων, οἷς τιμᾶν αὐτὸν ἐδόκει καταπολιτευόμενος 5 καὶ δημαγωγῶν τὸ στρατιωτικόν.

XXI. Ἄλλ' οὖν βουλευομένου γε τοῦ Γάλβα περὶ διαδόχου τὸν Ὄθωνα παρεισήγγεν ὁ Οὐίνιος, οὐδὲ τοῦτο προῖκα πράσσω, ἀλλ' ἐπὶ γάμῳ τῆς θυγατρὸς, ὁμολογίας γενομένης γαμεῖν αὐτὴν τὸν Ὄθωνα παῖδα τοῦ 10 Γάλβα καὶ διάδοχον ἀποδειχθέντα τῆς ἡγεμονίας. Ὁ δὲ Γάλβας ἀεὶ μὲν ἦν δῆλος πρὸ τοῦ ἰδίου τὸ κοινὸν τιθέμενος καὶ ζητῶν οὐχ αὐτῷ θέσθαι τὸν ἡδιστον, ἀλλὰ Ῥωμαίοις τὸν ὠφελιμώτατον. Δοκεῖ δὲ μηδ' ἂν ἐπὶ τοῖς ἰδίοις χρήμασι μόνον ἐλέσθαι τὸν Ὄθωνα κληρονόμον, 15 ἀκόλαστον εἰδῶς καὶ πολυτελῆ καὶ πεντακισχιλίων μυριάδων ὀφλήμασι βεβαπτισμένον. Ὄθεν ἀκούσας τοῦ Οὐίνιου σιωπῆ καὶ πράως ὑπερέθετο τὴν διάθεσιν. Ἀποδείξας δ' αὐτὸν ὑπάτου καὶ συνάρχοντα τὸν Οὐίνιον ἐπίδοξος ἦν ἔτους ἀρχῆ τὸν διάδοχον ἀναγορεύσειν. Καὶ 20 τὸ στρατιωτικὸν ἠδέως εἶχε τὸν Ὄθωνα παρ' ὄντινοῦν ἄλλον ἀναγορευθῆναι.

XXII. Καταλαμβάνει δ' αὐτὸν ἔτι μέλλοντα καὶ βουλευόμενον ἐκραγέντα τὰ Γερμανικά. Κοινῆ γὰρ ἅπαντες οἱ στρατευόμενοι τὸν Γάλβαν ἐμίσουν οὐκ ἀποδιδόντα τὴν δωρεάν, ἰδίας δὲ ἐκεῖνοι προφάσεις ἐποιοῦντο 25 Οὐεργίνιον τε Ῥοῦφον ἀπερριμμένον ἀτίμως καὶ Γαλατῶν τοὺς πολεμήσαντας αὐτοῖς δωρεῶν τυγχάνοντας, ὅσοι δὲ μὴ προσέθεντο Οὐίνδιαι κολαζομένους, ᾧ μόνῳ τὸν Γάλβαν χάριν εἰδέναι καὶ τιμᾶν τεθνηκότα καὶ γε 30 ραίρειν δημοσίοις ἐναγισμοῖς, ὡς ὑπ' ἐκείνου Ῥωμαίων ἀποδεδειγμένον ἀντοκράτορα. Τοιούτων ἀναφανδὸν ἤδη λόγων ἐν τῷ στρατοπέδῳ περιφερομένων ἐπῆλθεν

ἡ νομηνία τοῦ πρώτου μηνός, ἣν καλάνδας Ἰανουαρίας καλοῦσι· τοῦ δὲ Φλάκκου συναγαγόντος αὐτοὺς ἐπὶ τῶν ὄρκου, ὃν ἔθος ἐστὶν ὁμνύειν ὑπὲρ τοῦ ἀντοκράτορος, τὰς μὲν εἰκόνας τοῦ Γάλβα προσελθόντες ἀνέτρεψαν καὶ κατέσπασαν, αὐτοὶ δὲ ὁμόσαντες ὑπὲρ συγκλήτου καὶ 5 δήμου Ῥωμαίων διελύθησαν. Εἶτα τοῖς ἡγεμονικοῖς παρίστατο δεδοικέναι τὴν ἀναρχίαν ὡς ἀπόστασιν. Λέγει δὲ τις ἐν αὐτοῖς· „Τί πάσχομεν, ᾧ συστρατιῶται, μήτ' ἄλλον ἡγεμόνα ποιούμενοι μήτε τὸν νῦν ὄντα φυλάττοντες, ὥσπερ οὐ Γάλβαν, ἀλλ' ὅπως ἄρχοντα καὶ 10 τὸ ἄρχεσθαι φεύγοντες; Φλάκκον μὲν οὖν Ὀρδεώνιον οὐδὲν ἄλλο ἢ σκιὰν ὄντα Γάλβα καὶ εἰδωλον ἐατέου, ἡμέρας δὲ μίας ὁδὸν ἀφέστηκεν ἡμῶν Οὐτέλλιος, ὁ τῆς ἐτέρας Γερμανίας ἡγούμενος, πατρός τε τιμητοῦ καὶ τρεῖς 15 ὑπάτου γενομένου καὶ Κλαυδίῳ Καίσαρι τρόπον τινα 15 συνάρξαντος, αὐτός τε τὴν λοιδορουμένην ὑπ' ἐνίων πενίαν δαῖγμα λαμπρὸν ἔχων χρηστότητος καὶ μεγαλοφροσύνης. Φέρε, τοῦτον ἐλόμενοι δείξωμεν ἀνθρώποις πᾶσιν, ὡς Ἰβήρων καὶ Λυσιτανῶν ἀμείνους ἐσμὲν ἀντοκράτορα αἰρεῖσθαι.“ Ταῦτα τῶν μὲν ἤδη προσιεμένων, 20 τῶν δ' οὐ προσιεμένων, εἰς ὑπεξελθῶν σημαιοφόρος ἀπήγγειλε τῷ Οὐτέλλιῳ νυκτὸς ἐστιωμένων πολλῶν παρ' αὐτῷ. Τοῦ δὲ λόγου διαπεσόντος εἰς τὰ στρατεύματα πρώτος Φάβιος Οὐάλης, ἡγεμῶν ἐνὸς τάγματος, τῇ ὑστεραία μετὰ ἰππέων συχνῶν ἐλάσας ἀντοκράτορα 25 τὸν Οὐτέλλιον προσεῖπεν. Ὁ δὲ τὰς μὲν ἔμπροσθεν ἡμέρας ἐδόκει διωθεῖσθαι καὶ ἀναδύεσθαι τὸ μέγεθος τῆς ἀρχῆς φοβούμενος, τότε δὲ φασιν οἴνου διάπλεων καὶ τροφῆς ὄντα μεσημβρινῆς προελθεῖν καὶ ὑπακοῦσαι Γερμανικὸν ὄνομα θεμένων αὐτῷ, τὸ δὲ Καίσαρος οὐ 30 προσδεξάμενον. Εὐθύς δὲ καὶ τὸ μετὰ Φλάκκου στρατεύμα τοὺς καλοὺς ἐκείνους καὶ δημοκρατικούς εἰς σύγ-

κλητον ὄρκους ἀφέντες ὤμοσαν Οὐτέλλιω τῷ αὐτοκράτορι ποιήσειν τὸ προστασδόμενον.

XXIII. Οὕτω μὲν ἀνηγορεύθη Οὐτέλλιος αὐτοκράτωρ ἐν Γερμανίᾳ. Πυθόμενος δὲ τὸν ἐκεῖ νεωτερισμὸν ὁ Γάλβας οὐκέτι τὴν εἰσποίησιν ἀνεβάλλετο. Γινώσκων δὲ τῶν φίλων ἐνίους μὲν ὑπὲρ Δολοβέλλα, τοὺς δὲ πλείστους ὑπὲρ Ὀθωνος ἀρχαιρεσιάζοντας, ὧν οὐδέτερον ἐδοκίμαζεν αὐτός, ἄφνω μὴδὲν προειπὼν μετεπέμψατο Πείσωνα, Κράσσου καὶ Σκριβωνίας ἔκγονον, οὓς Νέ-
10 ρων ἀνηγήκει, νεανίαν ἐν τῇ πρὸς πᾶσαν ἀρετὴν εὐφυῖα τὸ κόσμιον καὶ αὐστηρὸν ἐμφανέστατα ἔχοντα· καὶ κατέβαινε εἰς τὸ στρατόπεδον ἐκείνου ἀποδείξων Καίσαρα καὶ διάδοχον. Καίτοι μεγάλοι μὲν εὐθύς ἐξιόντι διοσημιαὶ παρηκολούθουν, ἀρξαμένου δὲ τὰ μὲν λέγειν ἐν
15 τῷ στρατοπέδῳ, τὰ δὲ ἀναγινώσκειν, τοσαυτάκις ἐβρόντησε καὶ κατήστραψε, καὶ τοσοῦτος ὄμβρος καὶ ζόφος ἐξεχύθη εἰς τὸ στρατόπεδον καὶ τὴν πόλιν, ὡς κατάδηλον εἶναι μὴ προσιέμενον μὴδὲ ἐπαινοῦν τὸ δαιμόνιον γινομένην οὐκ ἐπ' ἀγαθῷ τὴν εἰσποίησιν. Ἦν δὲ καὶ τὰ
20 τῶν στρατιωτῶν ὑπουλα καὶ σκνθρωπὰ μὴδὲ τότε δωρεᾶς αὐτοῖς δοθείσης. Τοῦ δὲ Πείσωνος οἱ παρόντες ἐθαύμασαν τῇ τε φωνῇ τεκμαιρόμενοι καὶ τῷ προσώπῳ τὸ τηλικαύτην χάριν ἀνεμπλήτως, οὐ μὴν ἀναισθήτως δεχόμενον, ὥσπερ αὖ τοῦ Ὀθωνος ἐπεφαίνετο πολλὰ
25 σημεῖα τῇ μορφῇ πικρῶς καὶ σὺν ὀργῇ τῆς ἐλπίδος τὴν ἀπότευξιν φέροντος, ἧς πρῶτος ἀξιώθεις καὶ τοῦ τυχεῖν ἐγγυτάτω γενόμενος τὸ μὴ τυχεῖν ἐποιεῖτο σημεῖον ἔχθους ἅμα καὶ κακονοίας τοῦ Γάλβα πρὸς αὐτόν. Ὄθεν οὐδὲ ἄφοβος ἦν περὶ τοῦ μέλλοντος, ἀλλὰ καὶ τὸν Πεί-
30 σωνα δεδιῶς καὶ τὸν Γάλβαν προβαλλόμενος καὶ τῷ Οὐνίῳ χαλεπαίνων ἀπήει πολλῶν παθῶν πλήρης. Οὐδὲ γὰρ τὸ ἐλπίζον ἐκλιπεῖν οὐδὲ ἀπαγορεῦσαι παντάπασιν

εἶων οἱ περὶ αὐτὸν ὄντες αἰεὶ μάντις καὶ Χαλδαῖοι, εἰς τὰ μάλιστα δὲ Πτολεμαῖος ἰσχυριζόμενος τῷ προειπεῖν πολλάκις, ὡς οὐκ ἀποκτενεῖ Νέρων αὐτόν, ἀλλὰ τεθνή-
5 ξεται πρότερος, αὐτὸς δὲ περιέσται καὶ ἄρξει Ῥωμαίων· ἐκεῖνο γὰρ ἀληθὲς ἀποδείξας ἠξίου μὴδὲ ταῦτα ἀπελπί-
ζειν· οὐχ ἦκιστα δ' οἱ συναχθόμενοι κρύφα καὶ συνεπιστένοντες ὡς ἀχάριστα πεπονθότι· πλείστοι δὲ τῶν περὶ Τιγελλῖνον καὶ Νυμφίδιον ἐν τιμῇ γεγονότων ἀπερ-
16 ριμμένοι τότε καὶ ταπεινὰ πράττοντες ἐφθείροντο πρὸς αὐτόν καὶ συνηγανάκτου καὶ παρώξυνον.

XXIV. Ἐν δὲ τούτοις Οὐετούριος καὶ Βάρβιος, ὁ μὲν ὀπίων, ὁ δὲ τεσσαεράριος· οὕτω γὰρ καλοῦνται οἱ διαγγέλων καὶ διοπτῆρων ὑπηρεσίας τελοῦντες. Μεθ'
1064 ὧν Ὀθωνος ἀπελεύθερος Ὀνόμαστος ἐπιφοιτῶν τοὺς μὲν ἀργυρίῳ, τοὺς δὲ ἐλπίσι διέφθειρεν ἤδη σαθροὺς
15 ὄντας καὶ δεομένους προφάσεως. Οὐ γὰρ ἦν ἡμερῶν τεσσάρων ἔργον ὑγιαίνοντος στρατοπέδου μεταστῆσαι πίστιν, ὅσαι μεταξὺ τῆς εἰσποιήσεως ἐγένοντο καὶ τῆς σφαγῆς. Ἐκτὴ γὰρ ἀνηρέθησαν, ἦν ἄγουσι Ῥωμαῖοι πρὸ δεκαοκτῶ καλανδῶν Φεβρουαρίων. Ἐκείνη γὰρ
20 ἔωθεν εὐθύς ὁ μὲν Γάλβας ἔθνευ ἐν Παλατίῳ τῶν φίλων παρόντων, ὁ δὲ θύτης Ὀμβρῖκιος ἅμα τῷ λαβεῖν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Ιερείου τὰ σπλάγχνα καὶ προσιδεῖν οὐδὲ ἀνιγμῶν, ἀλλ' ἀντικρὺς ἔφη σημεῖα μεγάλης ταραχῆς καὶ μετὰ δόλου κίνδυνον ἐκ κεφαλῆς ἐπικείμενον τῷ
25 αὐτοκράτορι, μονονουχὶ τὸν Ὄθωνα τοῦ θεοῦ χειρὶ ληπτὸν παραδιδόντος. Παρῆν γὰρ ὀπισθεν τοῦ Γάλβα καὶ προσεῖχε τοῖς λεγομένοις καὶ δεικνυμένοις ὑπὸ τοῦ Ὀμβρῖκιου. Θορυβουμένῳ δὲ αὐτῷ καὶ χροᾶς ἀμείβοντι παντοδαπὰς ὑπὸ δέους παραστάς Ὀνόμαστος ἀπελεύθε-
30 ρος ἦκειν ἔφη καὶ περιμένειν αὐτόν οἱκοι τοὺς ἀρχιτέκτονας. Ἦν δὲ σύμβολον καιροῦ, πρὸς ὃν ἔδει ἀπαν-

τῆσαι τὸν Ὀθωνα τοῖς στρατιώταις. Εἰπὼν οὖν, ὅτι παλαιὰν ἐωνημένος οἰκίαν βούλεται τὰ ὑποπτα δεῖξαι τοῖς πωληταῖς, ἀπῆλθε, καὶ διὰ τῆς Τιβερίου καλουμένης οἰκίας καταβὰς ἐβάδιζεν εἰς ἀγορὰν, οὗ χρυσοῦς εἰστή-
5 κει κίων, εἰς ὃν αἱ τετμημένοι τῆς Ἰταλίας ὁδοὶ πᾶσαι τελευτῶσιν.

XXV. Ἐνταῦθα τοὺς πρώτους ἐκδεξαμένους αὐτὸν καὶ προσειπόντας αὐτοκράτορά φασι μὴ πλείους τριῶν καὶ εἴκοσι γενέσθαι. Διὸ, καίπερ οὐ κατὰ τὴν τοῦ σώ-
10 ματος μαλακίαν καὶ θηλότητα τῆ ψυχῆ διατεθρομμένος, ἀλλὰ ἰταμὸς ὢν πρὸς τὰ δεινὰ καὶ ἄτρεπτος, ἀπεδειλία-
σεν. Οἱ δὲ παρόντες οὐκ εἶων, ἀλλὰ τοῖς ξίφεσι γυμνοῖς περιϊόντες αὐτοῦ τὸ φορεῖον ἐκέλευον αἰρεσθαι, παρα-
φθεγγόμενου πολλάκις ἀπολωλέναι καὶ τοὺς φορειαφό-
15 ρους ἐπιταχύνοντος. Ἐξήκουον γὰρ ἔνιοι θαυμάζοντες μᾶλλον ἢ ταραττόμενοι διὰ τὴν ὀλιγότητα τῶν ἀποτετολ-
μημένων. Φερομένῳ δὲ οὕτω δι' ἀγορᾶς ἀπήντησαν ἕτεροι τοσοῦτοι, καὶ πάλιν κατὰ τρεῖς καὶ τέτταρας ἄλ-
λοι προσεπέλαζον. Εἶτα συνανέστρεφον ἅπαντες ἀνα-
20 καλούμενοι Καίσαρα καὶ γυμνὰ τὰ ξίφη προῖσχύμενοι. Τῶν δὲ χιλιάρχων ὁ τὴν φυλακὴν ἔχων τοῦ στρατοπέ-
δου Μαρτίαλις, ὡς φασι, μὴ συνειδώς, ἐκπλαγείς δὲ τῷ ἀπροσδοκῆτῳ καὶ φοβηθεὶς ἐφῆκεν εἰσελθεῖν. Γενο-
μένῳ δὲ ἐντὸς οὐδεὶς ἀντέπεσεν. Οἱ γὰρ ἀγνοοῦντες τὰ
25 πραττόμενα τοῖς εἰδόσι καὶ συνεσιῶσιν ἐκ παρασκευῆς ἐμπεριεχόμενοι καθ' ἓνα καὶ δύο σποράδες ὑπὸ δέους τὸ πρῶτον, εἶτα πεισθέντες ἐπηκολούθησαν. Εἰς δὲ τὸ Παλάτιον εὐθύς μὲν ἀπηγγέλη τῷ Γάλβᾳ παρόντος ἔτι τοῦ θύτου καὶ τῶν ἱερῶν ἐν χερσὶν ὄντων, ὥστε καὶ
30 τοὺς πάνυ πρὸς τὰ τοιαῦτα δυσπειθῶς καὶ ἀτενωῶς ἔχον-
τας ἐκπλήττεσθαι καὶ θαυμάζειν τὸ θεῖον· ὄχλου δὲ παντοδαποῦ συρρέοντος ἐξ ἀγορᾶς, αὐτῷ μὲν Οὐίνιος

καὶ Λάκων καὶ τῶν ἀπελευθέρων ἔνιοι γυμνὰ τὰ ξίφη προῖσχύμενοι παρέστησαν, ὁ δὲ Πείσων προελθὼν τοῖς φυλάττουσι τὴν αὐλὴν δορυφόροις ἐνετύγγανε. Τοῦ δ' Ἰλλυρικοῦ τάγματος ἐν τῇ καλουμένῃ παστάδι Βιφανία στρατοπεδεύοντος ἀπεστάλη Μάριος Κέλσος, ἀνὴρ ἀγα-
5 θός, προκαταληψόμενος.

XXVI. Βουλευομένου δὲ τοῦ Γάλβα προελθεῖν, καὶ Οὐίνιου μὲν οὐκ ἐῶντος, Κέλσου δὲ καὶ Λάκωνος πα-
ρορμώντων καὶ σφοδρότερον τοῦ Οὐίνιου καθαπτομέ-
νων, θροῦς διῆλθε πολὺς, ὡς ἀνηρημένον τοῦ Ὀθωνος
10 ἐν τῷ στρατοπέδῳ· καὶ μετὰ μικρὸν ἄφθῃ Ἰούλιος Ἄτ-
τικος τῶν οὐκ ἀσήμων ἐν τοῖς δορυφόροις στρατευόμε-
νος γυμνῷ τῷ ξίφει προσφερόμενος καὶ βοῶν ἀνηρηκέ-
σθαι τὸν Καίσαρος πολέμιον· ὡσάμενος δὲ διὰ τῶν προε-
στάτων ἔδειξε τῷ Γάλβᾳ τὸ ξίφος ἤμαγμένον. Ὁ δὲ
15 βλέψας πρὸς αὐτὸν „Τίς σε“ εἶπεν „ἐκέλευσε;“ Τοῦ δὲ ἀνδραποῦ τὴν πίστιν εἰπόντος καὶ τὸν ὄρκον, ὃν ᾤμοσε, καὶ τοῦ πλήθους ἐπιβοῶντος, ὡς εὔ, καὶ κροτοῦντος, ἐμβὰς εἰς τὸ φορεῖον ἐκομίζετο τῷ τε Διὶ θῦσαι καὶ φα-
νῆναι τοῖς πολίταις βουλούμενος. Ἐμβαλόντος δὲ εἰς τὴν
20 ἀγορὰν, ὥσπερ τροπαία πνεύματος, ἀπήντησε φήμη κρατεῖν τὸν Ὀθωνα τοῦ στρατεύματος. Οἷα δὲ ἐν πλή-
θει τοσοῦτῳ, τῶν μὲν ἀναστρέφειν, τῶν δὲ προῖεναι, τῶν δὲ θαρρεῖν, τῶν δὲ ἀπιστεῖν βοῶντων, καὶ τοῦ φο-
ρείου, καθάπερ ἐν κλύδωνι, δεῦρο καὶ κεῖ διαφερομένου
25 καὶ πυκνὸν ἀπονεύοντος, ἐφαίνοντο πρῶτον ἱππεῖς, εἶτα ὀπλίται διὰ τῆς Παύλου βασιλικῆς προσφερόμενοι, μὲν φωνῇ μέγα βοῶντες ἐκποδῶν ἴστασθαι τὸν ἰδιώτην. Τῶν μὲν οὖν πολλῶν δρόμος ἦν, οὐ φρυγῆ σκιδναμέ-
νων, ἀλλ' ἐπὶ τὰς στοὰς καὶ τὰ μετέωρα τῆς ἀγορᾶς
30 ὥσπερ θέαν καταλαμβανόντων. Ἀτιλλίου δὲ Βεργε-
λίανος εἰκόνα Γάλβα προσουδίσαντος ἀρχὴν τοῦ πολέ-

μον ποιησάμενοι περιηκόντισαν τὸ φορεῖον· ὡς δ' οὐκ ἔτυχον αὐτοῦ, προσῆγον ἐσπασμένοις τοῖς ξίφεσιν. Ἦμνε δὲ οὐδείς οὐδὲ ὑπέστη πλὴν ἑνὸς ἀνδρός, ὃν μόνον ἦλιος ἐπέιδεν ἐν μυριάσι τοσαύταις ἄξιον τῆς Ῥωμαίων ἡγεμονίας· Σεμπρώνιος ἦν Δῆνος ἑκατοντάρχης, οὐδὲν ἰδίᾳ χρηστὸν ὑπὸ Γάλβα πεπονθώς, τῷ δὲ καλῷ καὶ τῷ νόμῳ βοηθῶν προέστη τοῦ φορείου. Καὶ τὸ κλῆμα πρῶτον, ᾧ κολάζουσιν ἑκατοντάρχαι τοὺς πληγῶν δεομένους, ἐπαράμενος τοῖς ἐπιφερομένοις ἐβόα καὶ διεκελεύετο φείδεσθαι τοῦ αὐτοκράτορος. Ἐπειτα συμπλεκόμενων αὐτῷ σπασάμενος τὸ ξίφος ἡμύνατο πολὺν χρόνον, ἕως τυφθεὶς τὰς ἰγνύας ἔπεσε.

XXVII. Τὸν δὲ Γάλβαν ἀποκλιθέντος τοῦ φορείου περὶ τὸν Κουρτίου καλούμενον λάκκον ἐκκυλισθέντα 15 τεθωρακισμένον ἔτυπτον ἐπιδραμόντες. Ὁ δὲ τὴν σφαγὴν προτείνας „Δρᾶτε“ εἶπεν „εἰ τοῦτο τῷ δήμῳ Ῥωμαίων ἄμεινόν ἐστι.“ Πολλὰς μὲν οὖν ἔλαβε πληγὰς εἰς τε τὰ σκέλη καὶ τοὺς βραχίονας, ἀπέσφαξε δὲ αὐτόν, ὡς οἱ πλεῖστοι λέγουσι, Καμούριός τις ἐκ τοῦ πεντεκαίδεκάτου τάγματος. Ἐνιοὶ δὲ Τερέντιον, οἱ δ' Δεκάκιον 20 ἱστοροῦσιν, οἱ δὲ Φάβιον Φάβουλον, ὃν καὶ φασιν ἀποκόψαντα τὴν κεφαλὴν κομίζεῖν τῷ ἱματίῳ συλλαβόντα διὰ τὴν ψιλότητα δυσπερίληπτον οὖσαν· ἔπειτα τῶν σὺν αὐτῷ κρύπτειν οὐκ ἐόντων, ἀλλ' ἐκφανῆ πᾶσι ποιεῖν 25 τὴν ἀνδραγαθίαν, περιπείραντα περὶ λόγχην καὶ ἀναπήλαντα πρεσβύτου πρόσωπον ἄρχοντός τε κοσμίου καὶ ἀρχιερέως καὶ ὑπάτου δρόμῳ χωρεῖν, ὥσπερ αἱ βάρκλαι, πολλάκις μεταστρεφόμενον καὶ κραδαίνοντα τὴν λόγχην αἵματι καταρροεμένην. Τὸν δ' Ὀθωνα, τῆς κεφαλῆς 30 κομισθείσης, ἀνακραγεῖν λέγουσιν „Οὐδὲν ἐστι τοῦτο, ᾧ συστρατιῶται, τὴν Πείσωνός μοι κεφαλὴν δείξατε.“ Μετ' ὀλίγον δὲ ἤκε κομιζομένη· τρωθεὶς γὰρ ἔφρευεν

ὁ νεανίσκος καὶ καταδιωχθεὶς ὑπὸ Μούρκου τινὸς ἀπεσφάγη πρὸς τῷ ἱερῷ τῆς Ἐστίας. Ἀπεσφάττετο δὲ καὶ Οὐίνιος ὁμολογῶν κοινωνὸς γεγονέναι τῆς ἐπὶ τὸν Γάλβαν συνωμοσίας· ἐβόα γὰρ ἀποθνήσκειν παρὰ τὴν Ὀθωνος γυνάμην. Ἀλλὰ γὰρ καὶ τούτου τὴν κεφαλὴν ἀπο- 5 τεμόντες καὶ Λάκωνος ἐκόμισαν πρὸς τὸν Ὀθωνα δωρεὰς αἰτοῦντες. Ὡς δὲ φησὶν Ἀρχίλοχος·

ἑπτὰ γὰρ νεκρῶν πεσόντων, οὓς ἐμάρψαμεν ποσίν,
χίλιοι φονῆες ἐσμέν·

αὕτως τότε πολλοὶ τοῦ φόνου μὴ συνεφασάμενοι, χεῖ- 10 ρας δὲ καὶ ξίφη καθαιμάσσοντες ἐπεδείκνυντο καὶ δωρεὰς ἤτουν βιβλία διδόντες τῷ Ὀθωνι. Εἰκοσι γοῦν καὶ ἑκατὸν εὐρέθησαν ὕστερον ἐκ τῶν γραμματίων, οὓς ὁ Οὐτέλλιος ἀναζητήσας ἅπαντας ἀπέκτεινεν. Ἦκε δὲ καὶ Μάριος Κέλσος εἰς τὴν παρεμβολήν. Καὶ πολλῶν 15 αὐτοῦ κατηγορούντων, ὅτι τοὺς στρατιώτας ἐπειθε τῷ Γάλβῳ βοηθεῖν, καὶ τοῦ πλήθους ἀποκτινύειν βοῶντος, Ὀθων οὐκ ἐβούλετο· φοβούμενος δὲ ἀντιλέγειν οὐχ οὕτως ἔφη ταχέως ἀποκτενεῖν αὐτόν· εἶναι γὰρ ἂ 20 δεῖ πρότερον ἐκπυθέσθαι παρὰ τοῦ ἀνδρός. Ἐκέλευσεν οὖν δῆσαντας φυλάττειν καὶ παρέδωκε τοῖς μάλιστα πιστευομένοις.

XXVIII. Εὐθύς δὲ βουλὴ συνεκαλεῖτο. Καὶ καθάπερ ἄλλοι γεγονότες ἢ θεῶν ἄλλων γεγονότων συνελθόντες ᾠμνῶν ὄρκον ὑπὲρ τοῦ Ὀθωνος, ὃν αὐτὸς ὁμώ- 25 σας οὐκ ἐτήρησε· καὶ Καίσαρα καὶ Σεβαστὸν ἀνηγόρευον ἔτι τῶν νεκρῶν ἀκεφάλων ἐν ταῖς ὑπατικαῖς ἐσθῆσιν ἐροισμένων ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς. Ταῖς δὲ κεφαλαῖς ὡς οὐδὲν εἶχον ἔτι χρῆσθαι, τὴν μὲν Οὐίνιου τῆ θυγατρὶ δισχιλίων καὶ πεντακοσίων δραχμῶν ἀπέδοντο, τὴν 30 δὲ Πείσωνος ἢ γυνὴ ἔλαβεν Οὐερανία δεηθεῖσα, τὴν δὲ Γάλβα τοῖς Πατροβίου [καὶ Οὐτέλλιου] δούλοις ἐδώρη-

σαντο. Λαβόντες δὲ ἐκείνοι καὶ πάντα τρόπον αἰκισά-
μενοι καὶ καθυβρίζαντες ἔρριψαν ἢ τοὺς ὑπὸ τῶν Και-
σάρων κολαζομένους θανατοῦσιν· ὁ δὲ τόπος Σεσσώ-
ριον καλεῖται. Τὸ δὲ σῶμα τοῦ Γάλβα Πρίσκος Ἐλβί-
5 διος ἀνείλετο τοῦ Ὀθωνος ἐπιτρέψαντος· ἔθαψε δὲ νυ-
κτὸς Ἀργεῖος ἀπελευθέρος.

XXIX. Τοιαῦτα τὰ κατὰ τὸν Γάλβαν, ἄνδρα μῆτε
γένει μῆτε πλούτῳ πολλῶν ἀπολειφθέντα Ῥωμαίων,
10 ὁμοῦ δὲ πλούτῳ καὶ γένει πρωτεύσαντα πάντων τῶν
καθ' αὐτόν, πέντε αὐτοκρατόρων ἡγεμονίαις ἐμβιά-
σαντα μετὰ τιμῆς καὶ δόξης, ὥστε τῇ δόξῃ μᾶλλον ἢ τῇ
δυνάμει καθελῶν Νέρωνα τῶν συνεπιτιθεμένων τότε
τοὺς μὲν οὐδεὶς ἠξίωσε τῆς ἡγεμονίας, οἱ δ' ἑαυτοὺς
ἀπηξίωσαν, Γάλβας δὲ καὶ κληθεὶς καὶ ὑπακούσας αὐτο-
15 κράτωρ καὶ τῇ Οὐϊνδικὸς ἐμπαρασχῶν ὄνομα τόλμη, κί-
νημα καὶ νεωτερισμὸν αὐτοῦ λεγομένην τὴν ἀπόστασιν
ἐποίησε πόλεμον ἐμφύλιον ἀνδρὸς ἡγεμονικοῦ τυχοῦ-
σαν. Ὄθεν οὐχ ἑαυτῶ τὰ πράγματα λαμβάνειν, ἀλλὰ
μᾶλλον ἑαυτὸν οἰόμενος διδόναι τοῖς πράγμασιν, ἄρχειν
20 ἠξίου τῶν ὑπὸ Τιγελλίνου καὶ Νυμφιδίου τετιθασευ-
μένων ὡς Σκηπίων ἤρχε καὶ Φαβρίκιος καὶ Κάμιλλος
τῶν τότε Ῥωμαίων. Ὑπεριπόμενος δὲ τῷ γήρῳ ἄχρι
τῶν ὄπλων καὶ τῶν στρατευμάτων ἄκρατος ἦν καὶ ἀρ-
χαῖος αὐτοκράτωρ, Οὐϊνίῳ δὲ καὶ Λάκωνι καὶ τοῖς ἀπε-
25 λευθέροις πάντα τὰ πράγματα πωλοῦσι παρέχων ἑαυ-
τὸν οἶον Νέρων παρεῖχε τοῖς ἀπληστοτάτοις, οὐδένα
ποθοῦντα τὴν ἀρχὴν, οἰκτείραντας δὲ τοὺς πολλοὺς τὸν
θάνατον ἀπέλιπεν.

Ο Θ Ω Ν.

I. Ὁ δὲ νεώτερος αὐτοκράτωρ ἅμ' ἡμέρῃ προελθὼν 5
εἰς τὸ Καπιτώλιον ἔθυσε· καὶ κελεύσας Μάριον Κέλσον
ἀχθῆναι πρὸς αὐτὸν ἠσπάσατο καὶ διελέχθη φιλανθρω-
πῶς, καὶ παρεκάλεσε τῆς αἰτίας ἐπιλαθέσθαι μᾶλλον ἢ
τῆς ἀφέσεως μνημονεύειν. Τοῦ δὲ Κέλσου μῆτ' ἀγεν-
νῶς ἀποκρινάμενον μῆτ' ἀναισθήτως, ἀλλὰ φήσαντος 10
αὐτὸ τοῦ τρόπου διδόναι τὸ ἐγκλημα πίστιν, ἐγκεκλή-
σθαι γὰρ ὅτι Γάλβα βέβαιον ἑαυτὸν παρέσχευεν, ὧ χά-
ριν οὐδεμίαν ὄφειλεν, ἠγάσθησαν οἱ παρόντες ἀμφο-
τέρων καὶ τὸ στρατιωτικὸν ἐπήνεσεν. Ἐν δὲ συγκλήτῳ
πολλὰ δημοτικὰ καὶ φιλάνθρωπα διαλεχθεῖς, ὃν μὲν 15
αὐτὸς ὑπατεύειν χρόνον ἠμελλε, τούτου μέρος ἐνεμεν
Οὐεργινίῳ Ρούφῳ, τοῖς δὲ ἀποδεδειγμένοις ὑπὸ Νέρ-
ωνος ἢ Γάλβα πᾶσιν ἐτήρησε τὰς ὑπατείας. Ἰερωσύ-
ναις δὲ τοὺς καθ' ἡλικίαν προήκοντας ἢ δόξαν ἐκό-
20 σμησε. Τοῖς δὲ ἐπὶ Νέρωνος φυγοῦσι καὶ κατελθοῦσιν 20
ἐπὶ Γάλβα συγκλητικοῖς πᾶσιν ἀπέδωκεν ὅσα μὴ πε-
πραμένα τῶν κτημάτων ἐκάστων ἐξεύρισκεν. Ὄθεν οἱ
πρωτοὶ καὶ κράτιστοι πεφρικότες πρότερον, ὡς οὐκ ἀν-
δρός, ἀλλὰ τινος ἢ Ποινῆς ἢ παλαμναίου δαίμονος
ἄφνω τοῖς πράγμασιν ἐπιπεπτωκότος, ἠδλους ἐγένοντο 25
ταῖς ἐλπίσι πρὸς τὴν ἡγεμονίαν ὥσπερ διαμειδιῶσαν.

II. Ὁμοῦ δὲ Ῥωμαίους πάντας οὐδὲν εὐφρανεν οὐ-
τως οὐδὲ ἀκραιώσατο πρὸς αὐτὸν ὡς τὰ περὶ Τιγελλί-
νον. Ἐλελήθει μὲν γὰρ ἤδη κολαζόμενος αὐτῷ τῷ φό-
βῳ τῆς κολάσεως, ἦν ὡς χρέος ἀπῆται δημόσιον ἢ πόλις, 30
καὶ νοσήμασιν ἀνηκέστοις σώματος, αὐτὰς τε τὰς ἀνο-
σίους καὶ ἀρρήτους ἐν γυναιξὶ πόρναις καὶ ἀκαθάρτοις

ἐγκυλιυδήσεις, αἷς ἔτι προσέσπαιρε δυσθανατοῦντος αὐ-
 τοῦ τὸ ἀκόλαστον ἐπιδραττόμενον, ἐσχάτην τιμωρίαν
 ἐποιοῦντο καὶ πολλῶν ἀντάξια θανάτων οἱ σωφρονοῦν-
 τες. Ἦνία δὲ τοὺς πολλοὺς ὅμως τὸν ἥλιον ὀρῶν μετὰ το-
 5 σούτους καὶ τοιοῦτους δι' αὐτὸν οὐχ ὀρῶντας. Ἐπεμψεν
 οὖν ἐπ' αὐτὸν ὁ Ὄθων εἰς τοὺς περὶ Σινόεσσαν ἀγρούς·
 ἐκεῖ γὰρ διητᾶτο πλοίων παρορμούντων, ὡς φευξόμε-
 νος ἀπωτέρω. Καὶ τὸν γε πεμφθέντα χρυσίῳ πολλῷ πεί-
 10 ῥθην ἐπεχείρησε παρεῖναι· μὴ πεισθέντι δὲ δῶρα μὲν
 ἔδωκεν οὐδὲν ἦττον, ἐδέηθη δὲ ὑπομεῖναι, ἕως ἂν ἀπο-
 ξύρηται τὸ γένειον· καὶ λαβὼν αὐτὸς ἑαυτὸν ἐλαιμοτό-
 μησεν.

III. Οὕτω δὲ τῷ δήμῳ τὴν δικαιοτάτην ἡδονὴν ἀπο-
 δούς ὁ Καῖσαρ αὐτὸς ἰδίας ἐχθρας οὐδενὶ τοπαράπαν
 15 ἐμνησικακήσας, τοῖς δὲ πολλοῖς χαριζόμενος οὐκ ἔφηνε
 τὸ πρῶτον ἐν τοῖς θεάτροις Νέρων προσαγορευέσθαι·
 καὶ τινῶν εἰκόνας Νέρωνος εἰς τοῦμφανῆς προθεμένων
 οὐκ ἐκάλυψε. Κλούβιος δὲ Ροῦφος εἰς Ἰβηρίαν φησὶ
 κομισθῆναι διπλάματα, οἷς ἐκπέμπουσι τοὺς γραμμα-
 20 τηφόρους, τὸ τοῦ Νέρωνος θετὸν ὄνομα προσγεγραμμέ-
 νον ἔχοντα τῷ τοῦ Ὄθωνος. Οὐ μὴν ἀλλὰ τοὺς πρῶ-
 τούς καὶ κρατίστους αἰσθόμενος ἐπὶ τούτῳ δυσχεραί-
 νοντας ἐπαύσατο. Τοιαύτην δὲ τῆς ἡγεμονίας κατάστα-
 σιν αὐτῷ λαμβανούσης οἱ μισθοφόροι χαλεποὺς παρῆ-
 25 χον ἑαυτούς, ἀπιστεῖν παρακελευόμενοι καὶ φυλάττεσθαι
 καὶ κολοῦειν τοὺς ἀξιολόγους, εἴτ' ἀληθῶς φοβούμενοι
 δι' εὐνοίαν, εἴτε προφάσει χρώμενοι ταύτῃ τοῦ ταραττεῖν
 καὶ πολεμοποιεῖν. Κρισπῖνον δὲ πέμψαντος αὐτοῦ τὴν
 ἑπτακαιδεκάτην σπεῖραν Ὠστίας ἀπάξοντα, κακείνου νυ-
 30 κτὸς ἔτι συσκευαζομένου καὶ τὰ ὄπλα ταῖς ἀμάξαις ἐπιτι-
 θέντος, οἱ θρασύτατοι πάντες ἐβόων οὐδὲν ὑγιᾶς τὸν Κρι-
 σπῖνον ἦκειν διανοούμενον, ἀλλὰ τὴν σύγκλητον ἐπιχει-

ρεῖν πράγμασι νεωτέροις καὶ τὰ ὄπλα κατὰ Καῖσαρος, οὐ
 Καῖσαρι παρακομίζεσθαι. Τοῦ δὲ λόγου πολλῶν ἀπτο-
 μένου καὶ παροξύνοντος οἱ μὲν ἐπελαμβάνοντο τῶν
 ἀμαξῶν, οἱ δὲ τοὺς ἐνισταμένους ἑκατοντάρχας δύο καὶ
 τὸν Κρισπῖνον αὐτὸν ἀπέκτειναν, πάντες δὲ διασκευα- 5
 σάμενοι καὶ παρακαλέσαντες ἀλλήλους Καῖσαρι βοή-
 θεῖν ἤλαννον εἰς τὴν Ῥώμην· καὶ πυνθόμενοι παρ' αὐτῷ
 δειπνεῖν ὀρδοήκοντα συγκλητικούς ἐφέροντο πρὸς τὰ
 βασίλεια, νῦν καιρὸν εἶναι λέγοντες ἐν ταύτῳ πάντας
 ἀνελεῖν τοὺς Καῖσαρος πολεμίους. Ἡ μὲν οὖν πόλις ὡς 10
 αὐτίκα διαρπαγῆσομένη θόρυβον εἶχε πολύν, ἐν δὲ τοῖς
 βασιλείοις ἦσαν διαδρομαὶ καὶ τὸν Ὄθωνα δεινὴν κατε-
 λάμβανεν ἀπορία. Φοβούμενος γὰρ ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν
 αὐτὸς ἦν φοβερός ἐκείνοις, καὶ πρὸς αὐτὸν ἀνηρημέ-
 νους ἑώρα ταῖς ὄψεσιν ἀνάδους καὶ περιδεεῖς, ἐνίοις 15
 καὶ μετὰ γυναικῶν ἦκοντας ἐπὶ τὸ δεῖπνον. Ἄμα δὲ
 τοὺς ἐπάρχους ἀπέστειλλε τοῖς στρατιώταις διαλέγεσθαι
 καὶ προῦνειν κελεύσας, ἄμα δὲ τοὺς κεκλημένους ἄν-
 δρας ἀναστήσας καθ' ἑτέρας θύρας ἀφῆκε· καὶ μικρὸν
 ἔφθησαν ὑπεκφυγόντες διὰ τῶν μισθοφόρων ἀθουμέ- 20
 νων εἰς τὸν ἀνδρῶνα καὶ πυνθανομένων, τί γεγόνασιν
 οἱ Καῖσαρος πολέμιοι. Τότε μὲν οὖν ὀρθὸς ἀπὸ τῆς
 κλίνης πολλὰ παρηγορήσας καὶ δεηθεὶς καὶ μηδὲ δα-
 κρύων φεισάμενος μόλις ἀπέπεμψεν αὐτούς· τῇ δ' ὑστε-
 ραία δωρησάμενος ἅπαντας κατ' ἄνδρα χιλίαις καὶ δια- 25
 κοσίαις καὶ πεντήκοντα δραχμαῖς εἰσῆλθεν εἰς τὸ στρα-
 τόπεδον, καὶ τὸ μὲν πλῆθος ἐπήνεσεν, ὡς πρὸς αὐτὸν
 εὖνον καὶ πρόθυμον, ὀλίγους δὲ τινὰς οὐκ ἐπ' ἀγαθῷ
 φήσας ὑποικουρεῖν διαβάλλοντας αὐτοῦ τὴν μετριότητα
 καὶ τὴν ἐκείνων εὐστάθειαν ἡξίον συναγανακτεῖν καὶ 30
 συγκολάζειν. Ἐπαινούντων δὲ πάντων καὶ κελευοντων

δύο μόνους παραλαβών, οἷς οὐδεὶς ἐμελλεν ἄχθεσθαι κολασθεῖσιν, ἀπηλλάγη.

IV. Ταῦτα οἱ μὲν ἀγαπῶντες ἤδη καὶ πιστεύοντες ἐθαύμαζον τὴν μεταβολὴν, οἱ δ' ἀναγκαῖα πολιτεύματα πρὸς τὸν καιρὸν ἠγοῦντο δημαγωγοῦντος αὐτοῦ διὰ τὸν πόλεμον. Ἦδη γὰρ ἠγγέλλετο βεβαίως Οὐτέλλιος ἀξιωμα καὶ δύναμιν αὐτοκράτορος ἀνεληφώς· καὶ πτεροφόροι συνεχῶς ἐφοίτων ἀεὶ τι προσχωρεῖν ἐκείνῳ φράζοντες, ἕτεροι [δὲ*] τὰ Παννονικὰ καὶ τὰ Δαλματικὰ καὶ τὰ περὶ Μυσίαν στρατεύματα δηλοῦντες ἠρῆσθαι μετὰ τῶν ἠγεμόνων Ὀθωνα. Ταχὺ δὲ ἀφίκετο καὶ παρὰ Μουκιανοῦ γράμματα καὶ παρὰ Οὐεσπεσιανοῦ φίλια, τοῦ μὲν ἐν Συρία, τοῦ δὲ ἐν Ἰουδαίᾳ μεγάλας δυνάμεις ἐχόντων. Ὅφ' ὧν ἐπαιρόμενος ἔγραψεν Οὐτέλλιος παραινῶν στρατιωτικὰ φρονεῖν, ὡς χρήματα πολλὰ δάσουτος αὐτοῦ καὶ πόλιν, ἐν ἣ βιώσεται φᾶστον καὶ ἡδιστον βίον μεθ' ἡσυχίας. Ἀντέγραψε δὲ κἀκεῖνος αὐτῷ κατειρωνευόμενος ἡσυχῇ πρῶτον· ἐκ δὲ τούτου διερεθιζόμενοι πολλὰ βλάβη καὶ ἀσελγῆ χλευάζοντες ἀλλήλοισι ἔγραφον, οὐ ψευδῶς μὲν, ἀνοήτως δὲ καὶ γελοίας θατέρου τὸν ἕτερον ἢ προσῆν ἀμφοτέροις ὄνειδη λοιδοροῦντος. Ἀσωτίας γὰρ καὶ μαλακίας καὶ ἀπειρίας πολέμων καὶ τῶν πρόσθεν ἐπὶ πενία χρεῶν πλήθους ἔργον ἦν εἰπεῖν ὁποτέρῳ μείον αὐτῶν μέτεστι. Σημείων δὲ καὶ φαντασμάτων πολλῶν λεγομένων, τὰ μὲν ἄλλα φήμας ἀδεσπότους καὶ ἀμφιβόλους εἶχεν, ἐν δὲ Καπιτωλίῳ Νίκης ἐφεστῶσης ἄρματι τὰς ἡνίας πάντες εἶδον ἀφειμένας ἐκ τῶν χειρῶν, ὡσπερ κρατεῖν μὴ δυναμένης, καὶ τὸν ἐν μεσοποταμίᾳ νήσῳ Γαῖου Καίσαρος ἀνδριάντα μήτε σεισμοῦ γεγονότος μήτε πνεύματος ἀφ' ἐσπέρας μεταστραφέντα πρὸς τὰς ἀνατολάς· ὃ φασὶ συμβῆναι περὶ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, ἐν αἷς οἱ περὶ Οὐε-

σπεσιανον ἐμφανῶς ἤδη τῶν πραγμάτων ἀντελαμβάνοντο. Καὶ τὸ περὶ τὸν Θύμβριν δὲ σύμπτωμα σημεῖον ἐποιούντο οἱ πολλοὶ μοχθηρόν. Ἦν μὲν γὰρ ὥρα, περὶ ἣν μάλιστα οἱ ποταμοὶ πλήθουσιν, ἀλλ' οὐπω τοσοῦτος ἦρθη πρότερον οὐδὲ ἀπώλεσε τοσαῦτα καὶ διέφθειρεν ὑπερχυθεῖς καὶ κατακλύσας πολὺ μέρος τῆς πόλεως, πλείστον δὲ ἐν ᾧ τὸν ἐπὶ πράσει διαπωλοῦσι σῖτον, ὡς δεινὴν ἀπορίαν ἡμερῶν συχρῶν κατασχεῖν.

V. Ἐπεὶ δὲ τὰς Ἀλπεις κατέχοντες ἤδη προσηγγέλοντο Κεκίνας καὶ Οὐάλης Οὐτέλλιος στρατηγοῦντες, ἐν Ῥώμῃ Δολοβέλλας, εὐπατρίδης ἀνὴρ, ὑποψίαν παρεῖχε τοῖς μισθοφόροις νεώτερα φρονεῖν. Ἐκείνου μὲν οὐν εἴτε αὐτὸν εἴτε ἄλλον δεδοικῶς εἰς πόλιν Ἀκύνιον παρέπεμψε παραθαροῦνας. Καταλέγων δὲ τῶν ἐν τέλει συνεκδήμους ἔταξεν ἐν τούτοις καὶ Λεύκιον τὸν Οὐτέλλίου ἀδελφόν, οὔτε προσθεῖς οὐδὲν οὔτε ἀφελὼν ἧς εἶχε τιμῆς. Ἰσχυρῶς δὲ καὶ τῆς μητρὸς ἐπεμελήθη τοῦ Οὐτέλλίου καὶ τῆς γυναικὸς, ὅπως μηδὲν φοβήσονται περὶ αὐτῶν. Τῆς δὲ Ῥώμης φύλακα Φλαούιον Σαβῖνον, ἀδελφὸν Οὐεσπεσιανοῦ, κατέστησεν, εἴτε καὶ τοῦτο πράξας ἐπὶ τιμῇ Νέρωνος (παρ' ἐκείνου γὰρ εἰλήφει τὴν ἀρχὴν ὁ Σαβῖνος, ἀφείλετο δὲ Γάλβας αὐτόν), εἴτε μᾶλλον εὐνοϊαν ἐνεδείκνυτο Οὐεσπεσιανῷ καὶ πίστιν αὐξῶν Σαβῖνον. Αὐτὸς μὲν οὐν ἐν Βριξίλλῳ, πόλει τῆς Ἰταλίας περὶ τὸν Ἡριδανὸν ἀπελείφθη, στρατηγός δὲ τῶν δυνάμεων ἐξέπεμψε Μάριόν τε Κέλσον καὶ Σουητώνιον Παυλῖνον ἐτι τε Γάλλον καὶ Σπουρίναν, ἄνδρας ἐνδόξους, χρήσασθαι δὲ μὴ δυνηθέντας ἐπὶ τῶν πραγμάτων ὡς προηροῦντο τοῖς ἑαυτῶν λογισμοῖς δι' ἀταξίαν καὶ θρασυτητα τῶν στρατιωτῶν. Οὐ γὰρ ἠξίου ἐτέρων ἀκούειν, ὡς παρ' αὐτῶν τοῦ αὐτοκράτορος τὸ ἄρχεῖν ἔχοντος. Ἦν μὲν οὐν οὐδὲ τὰ τῶν πολεμίων ὑγιαίνοντα

παντάπασιν οὐδὲ χειροήθη τοῖς ἡγεμόσιν, ἀλλ' ἐμπληκτα
καὶ σοβαρὰ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν. Οὐ μὴν ἀλλ' ἐκεί-
νοις ἐμπειρία γε παρῆν τοῦ μάχεσθαι καὶ τοῦ κάμνειν
ἐθάδες ὄντες οὐκ ἔφευγον, οὗτοι δὲ μαλακοὶ μὲν ἦσαν
5 ὑπὸ σχολῆς καὶ διαίτης ἀπολέμου πλείστον χρόνον ἐν
θεάτροις καὶ πανηγύρεσι καὶ παρὰ σκηνὴν βεβιωκότες,
ὑβρεὶ δὲ καὶ κόμπῳ ἐπαμπέχειν ἐβούλοντο, προσποιή-
σασθαι τὰς λειτουργίας ὡς κρείττονες ἀπαξιούντες, οὐχ
ὡς ἀδύνατοι φέρειν. Ὁ δὲ Σπουρίνας προσβιαζόμενος
10 αὐτούς ἐκινδύνευσεν μικρὸν ἐλθόντας ἀνελεῖν αὐτόν.
Ἰβρεως δὲ καὶ βλασφημίας οὐδεμιᾶς ἐφείσαντο, προδό-
την καὶ λυμεῶνα τῶν Καίσαρος καιρῶν καὶ πραγμάτων
λέγοντες. Ἐνιοὶ δὲ καὶ μεθυσθέντες ἤδη νυκτὸς ἦλθον
ἐπὶ τὴν σκηνὴν ἐφόδιον αἰτοῦντες· εἶναι γὰρ αὐτοῖς
15 πρὸς Καίσαρα βαδιστέον, ὅπως ἐκείνου κατηγορήσωσιν.

VI. Ὁρῆσε δὲ τὰ πράγματα καὶ Σπουρίναν ἐν τῷ
παραντίκῳ λουδορίῳ περὶ Πλακεντίαν γενομένη τῶν
στρατιωτῶν. Οἱ γὰρ Οὐτέλλιον τοῖς τείχεσι προσβάλ-
λοντες ἐχλεύαζον τοὺς Ὀθωνος ἐστῶτας παρὰ τὰς ἐπάλ-
20 ξεις, σκηنيκούς καὶ πυρριχιστὰς καὶ Πυθίων καὶ Ὀλυμ-
πίων θεωρούς, πολέμου δὲ καὶ στρατείας ἀπέλους καὶ
ἀθεάτους ἀποκαλοῦντες, καὶ μέγα φρονοῦντας ἐπὶ τῷ
γέροντος ἀνόπλου κεφαλῇ ἀποτεμεῖν, τὸν Γάλβαν λέ-
γοντες, εἰς δὲ ἀγῶνα καὶ μάχην ἀνδρῶν οὐκ ἂν ἐκφανῶς
25 καταβάντας. Οὕτω γὰρ ἐταράχθησαν ὑπὸ τούτων τῶν
ὄνειδῶν καὶ διεκάρησαν, ὥστε προσπεσεῖν τῷ Σπουρίνῳ
δεόμενοι χρῆσθαι καὶ προστάττειν αὐτοῖς οὐδένα κίν-
δυνον οὐδὲ πόνον ἀπολεγομένοις. Ἰσχυρᾶς δὲ συστάσης
τειχομαχίας καὶ μηχανημάτων πολλῶν προσαχθέντων
30 ἐκράτησαν οἱ τοῦ Σπουρίνα, καὶ φόνῳ πολλῷ τοὺς ἐναν-
τίους ἀποκρουσάμενοι διετήρησαν ἐνδοξον πόλιν καὶ
τῶν Ἰταλῶν οὐδεμιᾶς ἤττον ἀνθοῦσαν. Ἦσαν δὲ καὶ

τὰ ἄλλα τῶν Οὐτέλλιον στρατηγῶν οἱ Ὀθωνος ἐντυχεῖν
ἀλυπότεροι καὶ πόλεσι καὶ ιδιώταις· ἐκείνων δὲ Κεκί-
νας μὲν οὔτε φωνὴν οὔτε σχῆμα δημοτικός, ἀλλ' ἐπαχθῆς
καὶ ἀλλόκοτος, σώματος μεγάλου, Γαλατικῶς ἀναξυρίσι
καὶ χειρῶσιν ἐνεσκενασμένος, σημείους καὶ ἄρχουσι Ῥω- 5
μαίκοις διαλεγόμενος. Καὶ τὴν γυναῖκα παρέπεμπον
αὐτῷ λογάδην ἱππεῖς ὄχουμένην ἱππῶ κεκοσμημένην
ἐπιφανῶς· Φάβιον δὲ Οὐάλεντα τὸν ἕτερον στρατηγὸν
οὔτε ἀρπαγαὶ πολεμίων οὔτε κλοπαὶ καὶ δωροδοκίαι πα-
ρὰ συμμάχων ἐνεπίμπλασαν χρηματιζόμενον, ἀλλὰ καὶ 10
ἐδόκει διὰ τοῦτο βραδέως ὀδεύων ὑστερεῖν τῆς προτέ-
ρας μάχης. Οἱ δὲ τὸν Κεκίναν αἰτιῶνται σπεύδοντα
τὴν νίκην ἑαυτοῦ γενέσθαι, πρὶν ἐκείνον ἐλθεῖν, ἄλλοις
τε μικροτέροις περιπεσεῖν ἁμαρτήμασι καὶ μάχην οὐ
κατὰ καιρὸν οὐδὲ γενναίως συνάψαι μικροῦ πάντα τὰ 15
πράγματα διαφθείρασαν αὐτοῖς.

VII. Ἐπεὶ γὰρ ἀποκρουσθεῖς τῆς Πλακεντίας ὁ Κε-
κίνας ἐπὶ Κρεμώνην ὤρμησεν, ἑτέραν πόλιν εὐδαίμονα
καὶ μεγάλην, πρῶτος μὲν Ἄννιος Γάλλος πρὸς Πλακεν-
τίαν Σπουρίνα βοηθῶν, ὡς ἤκουσε καθ' ὁδὸν τοὺς Πλα- 20
κεντίνοὺς περιγεγονέναι, κινδυνεύειν δὲ τοὺς ἐν Κρε-
μώνῃ, μετήγαγεν ἐκεῖ τὸ στράτευμα καὶ κατεστρατοπέ-
δευσε πλησίον τῶν πολεμίων· ἔπειτα καὶ τῶν ἄλλων
ἕκαστος ἐβοήθει τῷ στρατηγῷ. Τοῦ δὲ Κεκίνα λοχίσαν-
τος εἰς λάσια χωρία καὶ ὑλάδῃ πολλοὺς ὀπλίτας, ἱππεῖς 25
30 δὲ προεξελάσαι κελεύσαντος, κἂν συνάψωσιν οἱ πολέ-
μοι κατὰ μικρὸν ἀναχωρεῖν καὶ ἀναφεύγειν, ἄχρι ἂν
ὑπάγοντες οὕτως ἐμβάλωσιν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐνέδραν,
ἐξήγγειλαν αὐτόμολοι τῷ Κέλσῳ. Καὶ οὗτος μὲν ἱππεῦ-
σιν ἀγαθοῖς ἀντεξελάσας, πεφυλαγμένως δὲ χρώμενος 30
τῇ διώξει καὶ τὴν ἐνέδραν περισχῶν καὶ συνταράξας
ἐκάλει τοὺς ὀπλίτας ἐκ τοῦ στρατοπέδου. Καὶ δοκοῦσιν

ἂν ἐπελθόντες ἐν καιρῷ μηδένα λιπεῖν τῶν πολεμίων, ἀλλὰ πᾶν τὸ μετὰ Κεκίνα στρατεύμα συντρεῖσθαι καὶ ἀνελεῖν ἐπισπόμενοι τοῖς ἱππεῦσι· νυνὶ δὲ ὁ Παυλῖνος ὄψε καὶ σχολῇ προσβοηθήσας αἰτίαν ἔσχεν ἐνδεέστερον τῆς δόξης στρατηγήσαι δι' εὐλάβειαν. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν στρατιωτῶν καὶ προδοσίαν ἐνεκάλουν αὐτῷ, καὶ παρώξυνον τὸν Ὄθωνα μεγαληγοροῦντες, ὡς νενικηκότων αὐτῶν, τῆς δὲ νίκης οὐκ ἐπὶ πᾶν προελθούσης κακίαι τῶν στρατηγῶν. Ὁ δὲ Ὄθων οὐχ οὕτως ἐπίστευεν αὐτοῖς, ὡς ἐβούλετο μὴ δοκεῖν ἀπιστεῖν. Ἐπεμψεν οὖν Τιτιανὸν ἐπὶ τὰ στρατεύματα τὸν ἀδελφὸν καὶ Πρόκλον τὸν ἑπαρχον, ὃς εἶχεν ἔργῳ τὴν πᾶσαν ἀρχήν, πρόσχημα δὲ ἦν ὁ Τιτιανός. Οἱ δὲ περὶ τὸν Κέλσον καὶ Παυλῖνον ἄλλως ἐφείλκοντο συμβούλων ὄνομα καὶ φίλων, ἐξουσίαν καὶ δύναμιν ἐν τοῖς πράγμασι μηδεμίαν ἔχοντες. Ἦν δὲ θορυβώδη καὶ τὰ παρὰ τοῖς πολεμίοις, μάλιστα δὲ τοῖς ὑπὸ τῷ Οὐάλεντι· καὶ τῆς περὶ τὴν ἐνέδραν μάχης ἀπαγγελθείσης ἐχαλέπαινον, ὅτι μὴ παρεγένοντο μηδὲ ἤμυναν ἀνδρῶν τοσούτων ἀποθανόντων. Μόλις δὲ πείσας καὶ παραιτησάμενος ἄρρημένους αὐτοὺς βάλλειν ἀνέξευξε καὶ συνῆψε τοῖς περὶ Κεκίναν.

VIII. Ὁ δὲ Ὄθων παραγενόμενος εἰς Βητριακὸν εἰς τὸ στρατόπεδον (ἔστι δὲ πολίχνη πλησίον Κρεμώνης τὸ Βητριακόν) ἐβουλεύετο περὶ τῆς μάχης. Καὶ Πρόκλῳ μὲν ἐδόκει καὶ Τιτιανῷ, τῶν στρατευμάτων ὄντων προθύμων καὶ προσφάτου τῆς νίκης, διαγωνίσασθαι καὶ μὴ καθῆσθαι τὴν ἀκμὴν ἀμβλύνοντα τῆς δυνάμεως καὶ περιμένοντα Οὐτέλλιον αὐτὸν ἐκ Γαλατίας ἐπελθεῖν· Παυλῖνος δὲ τοῖς μὲν πολεμίοις ἔφη πάντα, μεθ' ὧν μαχοῦνται, παρεῖναι καὶ μηδὲν ἐνδεῖν, Ὄθωνι δὲ τῆς ἤδη παρουσίας οὐκ ἐλάττονα προσδόκιμον εἶναι δύναμιν ἐκ Μυσίας καὶ Παννονίας, ἂν τὸν αὐτοῦ περιμένῃ καιρὸν,

ἀλλὰ μὴ στρατηγῇ πρὸς τὸν τῶν πολεμίων. Οὐ γὰρ ἀμβλυτέροις γε χρήσεσθαι τότε τοῖς νῦν θαρροῦσιν ἀπ' ἐλαττόνων, ἂν πλείονας τοὺς ἀγωνιζομένους προσλάβωσιν, ἀλλ' ἐκ περιουσίας ἀγωνιεῖσθαι· καὶ χωρὶς δὲ τούτου τὴν διατριβὴν εἶναι πρὸς αὐτῶν ἐν ἀφθόνοις πᾶσιν ὄντων, ἐκείνοις δὲ τὸν χρόνον ἀπορίαν παρέξει τῶν ἀναγκαίων ἐν πολεμίᾳ καθεζομένοις. Ταῦτα λέγοντι Παυλῖνῳ Μάριος Κέλσος ἐγένετο σύμφηφος. Ἄννιος δὲ Γάλλος οὐ παρῆν μὲν, ἀλλ' ἐθεραπεύετο πεπτωκῶς ἀφ' ἱππου, γράψαντος δὲ Ὄθωνος αὐτῷ συνεβούλευσε μὴ σπεύδειν, ἀλλὰ τὴν ἐκ Μυσίας περιμένειν δύναμιν ἤδη καθ' ὁδὸν οὔσαν. Οὐ μὴν ἐπέιδετο τούτοις, ἀλλὰ ἐκράτησαν οἱ πρὸς τὴν μάχην παρορμῶντες.

IX. Αἰτίαι δὲ πλείονες ἄλλαι ὑπ' ἄλλων λέγονται· προδήλως δὲ οἱ στρατηγικοὶ προσαγορευόμενοι καὶ τάξιν ἔχοντες δορυφόρων, τότε μᾶλλον ἀληθινῆς γευόμενοι στρατείας καὶ τὰς ἐν Ῥώμῃ διατριβὰς καὶ διαίτας ἀπολέμους καὶ πανηγυρικὰς ποθοῦντες, οὐκ ἦσαν καθεκτοὶ σπεύδοντες ἐπὶ τὴν μάχην, ὡς εὐθύς ἐξ ἐπιδρομῆς ἀρπασόμενοι τοὺς ἐναντίους. Δοκεῖ δὲ μηδὲ αὐτὸς Ὄθων ἐξαναφέρειν ἐτι πρὸς τὴν ἀδηλόγητα μηδὲ ὑπομένειν ἀηθεία καὶ μαλακότητι τοὺς περὶ τῶν δεινῶν λογισμούς, ἐκπονούμενος δὲ ταῖς φροντίσι σπεύδειν ἐγκαλυψάμενος, ὥσπερ ἀπὸ κρημνοῦ, μεθεῖναι τὰ πράγματα πρὸς τὸ συντυχόν. Καὶ τοῦτο μὲν διηγείτο Σεκοῦνδος ὁ ῥήτωρ ἐπὶ τῶν ἐπιστολῶν γενόμενος τοῦ Ὄθωνος· ἐτέρων δὲ ἦν ἀκούειν, ὅτι τοῖς στρατεύμασιν ἀμφοτέροις παρίσταντο ὄρμαι πολλάί, ὡς εἰς ταῦτο συνελθεῖν· καὶ μάλιστα μὲν αὐτοὺς ὁμοφρονήσαντας ἐκ τῶν παρόντων ἡγεμονικῶν ἐλέσθαι τὸν ἄριστον, εἰ δὲ μὴ τὴν σύγκλητον ὁμοῦ καθίσαντας ἐφεῖναι τὴν αἴρεσιν ἐκείνη τοῦ αὐτοκράτορος. Καὶ οὐκ ἀπεικός ἐστι μηδε-

τέρου τότε τῶν προσαγορευομένων αυτοκρατόρων εὐδο-
 κιμοῦντος ἐπιπίπτειν τοιούτους διαλογισμούς [τοῖς*]
 γνησίοις καὶ διαπόνοις καὶ σωφρονουῖσι τῶν στρατιω-
 τῶν, ὡς ἐχθιστον εἶη καὶ δεινόν, ἃ πάσαι διὰ Σύλλαν
 5 καὶ Μάριον, εἶτα Καίσαρα καὶ Πομπήιον ᾤκτειροντο
 δρωῦντες ἀλλήλους καὶ πάσχοντες οἱ πολῖται, ταῦτα νῦν
 ὑπομένειν ἢ Οὐτέλλῳ λαιμαργίας καὶ οἰνοφλυγίας ἢ
 τρυφῆς καὶ ἀκολασίας Ὄθωνι τὴν ἡγεμονίαν χορήγημα
 προθεμένους. Ταῦτ' οὖν ὑπονοοῦσι τοὺς τε περὶ τὸν
 10 Κέλσον αἰσθανομένους ἐμβαλεῖν διατριβήν, ἐλπίζοντας
 ἄνευ μάχης καὶ πόνων κριθῆσεσθαι τὰ πράγματα, καὶ
 τοὺς περὶ τὸν Ὄθωνα φοβουμένους ἐπιταχῦναι τὴν
 μάχην.

X. Αὐτὸς δὲ πάλιν εἰς Βοξίλλον ἀνεχώρησε, καὶ
 15 τοῦτο προσεξάμαρτόν, οὐχ ὅτι μόνον τὴν ἐν ὀφθαλμοῖς
 αὐτοῦ παρόντος αἰδῶ καὶ φιλοτιμίαν ἀφείλε τῶν ἀγωνι-
 ζομένων, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐρρωμενεστάτους καὶ προθυμο-
 τάτους δι' αὐτὸν ἵππεις καὶ πεζοὺς ἀπαγαγὼν φυλακὴν
 τοῦ σώματος ὥσπερ εἰ στόμωμα τῆς δυνάμεως ἀπέκοψε.
 20 Συνέβη δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκεῖναις καὶ περὶ τὸν Ἡριδανὸν
 ἀγῶνα γενέσθαι, τοῦ μὲν Κεκίνα ξενγνύντος τὴν διά-
 βασιν, τῶν δὲ Ὄθωνος εἰργόντων καὶ προσμαχομένων.
 Ὡς δὲ οὐδὲν ἐπέβαινον, ἐνθεμένων εἰς τὰ πλοῖα δᾶδα
 θείου καὶ πίττης ἀνάπλεων διὰ τοῦ πόρου πνεῦμα προσ-
 25 πεσὸν ἄφνω τὴν παρεσκευασμένην ὕλην ἐπὶ τοὺς πολε-
 μίους ἐξερρίπιζε. Καπνοῦ δὲ πρῶτον, εἶτα λαμπρᾶς
 φλογὸς ἐκπεσούσης, ταραττόμενοι καὶ ἀποπηδῶντες εἰς
 τὸν ποταμὸν τὰς τε ναῦς ἀνέτρεπον καὶ τὰ σώματα τοῖς
 πολεμίοις μετὰ γέλωτος παρεῖχον. Οἱ δὲ Γερμανοὶ τοῖς
 30 Ὄθωνος μονομάχοις περὶ νησίδα τοῦ ποταμοῦ προσ-
 μίξαντες ἐκράτησαν καὶ διέφθειραν αὐτῶν οὐκ ὀλίγους.

XI. Γενομένων δὲ τούτων καὶ τῶν ἐν Βητριάκῳ

στρατιωτῶν τοῦ Ὄθωνος ἐκφερομένων μετ' ὀργῆς ἐπὶ
 τὴν μάχην προήγαγεν αὐτοὺς ὁ Πρόκλος ἐκ τοῦ Βητριά-
 κοῦ, καὶ κατεστρατοπέδευσεν ἀπὸ πεντήκοντα σταδίων
 οὕτως ἀπείρως καὶ καταγελάστως, ὥστε, τῆς μὲν ὥρας
 ἑαρινῆς οὔσης, τῶν δὲ κύκλω πεδίων πολλὰ νάματα καὶ 5
 ποταμοὺς ἀεννάους ἐχόντων, ὕδατος σπάνει πιέζεσθαι.
 Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ βουλούμενον προάγειν ἐπὶ τοὺς πολεμίους
 ὁδὸν οὐκ ἐλάττονα σταδίων ἑκατὸν οἱ περὶ τὸν Παυλί-
 νον οὐκ εἶων, ἀλλ' ᾤοντο δεῖν περιμένειν καὶ μὴ προ-
 πονεῖν ἑαυτοὺς, μηδὲ εὐθύς ἐκ πορείας μάχην τίθεσθαι 10
 πρὸς ἄνδρας ὀπλισμένους καὶ παρατεταγμένους καθ'
 ἡσυχίαν, ἐν ὅσῳ χρόνῳ προΐασιν αὐτοὶ τοσαύτην ὁδὸν
 ἀναμειγμένων ὑποζυγίων καὶ ἀκολούθων. Οὔσης δὲ
 περὶ τούτων ἀντιλογίας ἐν τοῖς στρατηγοῖς ἦλθε παρ'
 Ὄθωνος ἱππεὺς τῶν καλουμένων Νομάδων γράμματα 15
 κομίζων κελεύοντα μὴ μένειν μηδὲ διατρίβειν, ἀλλ'
 ἄγειν εὐθύς ἐπὶ τοὺς πολεμίους. Ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἄραν-
 τες ἐχώρουν, ὁ δὲ Κεκίνας πυθόμενος τὴν ἐφοδὸν αὐ-
 τῶν ἐθορυβήθη, καὶ κατὰ σπουδὴν ἀπολιπὼν τὰ ἔργα
 καὶ τὸν ποταμὸν ἦκεν εἰς τὸ στρατόπεδον. Ὀπλισμένων 20
 δὲ ἤδη τῶν πολλῶν, καὶ τὸ σύνθημα παραλαμβανόντων
 παρὰ τοῦ Οὐάλεντος, ἐν ὅσῳ τὴν τάξιν διελάγχανε τὰ
 τάγματα, τοὺς ἀρίστους τῶν ἱππέων προεξέπεμψαν.

XII. Ἐπιπίπτει δὲ τοῖς προτεταγμένοις τῶν Ὄθωνος
 ἐκ δὴ τινος αἰτίας δόξα καὶ λόγος, ὡς μεταβαλουμένων 25
 τῶν Οὐτέλλῳ στρατηγῶν πρὸς αὐτούς. Ὡς οὖν ἐγ-
 γὺς ἦσαν, ἠσπάσαντο φιλίως συστρατιώτας προσαγορευ-
 σαντες. Ἐκεῖνων δὲ τὴν προσαγόρευσιν οὐκ εὐμενῶς,
 ἀλλὰ μετὰ θυμοῦ καὶ φωνῆς πολεμικῆς ἀμειψαμένων,
 τοῖς μὲν ἀσπασαμένοις ἀθυμία, τοῖς δὲ λοιποῖς ὑπόνοια 30
 072 κατὰ τῶν ἀσπασαμένων ὡς προδιδόντων παρέστη. Καὶ
 τοῦτο πρῶτον αὐτοὺς ἐτάραξεν ἤδη τῶν πολεμίων ἐν

χερσὶν ὄντων. Εἶτα τῶν ἄλλων οὐδὲν ἦν κόσμος γινόμενον, ἀλλὰ πολλὴν μὲν ἀταξίαν τὰ σκευοφόρα τοῖς μαχομένοις ἐμπλαζόμενα παρεῖχε, πολλοὺς δὲ τὰ χωρία διασπασμοὺς ἐποίει τάφρων ὄντα μεστὰ καὶ ὄρυγμάτων, 5 ἃ φοβούμενοι καὶ περιδύοντες ἠναγκάζοντο φύσθην καὶ κατὰ μέρη πολλὰ συμπλέκεσθαι τοῖς ἐναντίοις. Μόνοι δὲ δύο λεγεῶνες (οὕτω γὰρ τὰ τάγματα Ῥωμαῖοι καλοῦσιν), ἐπέκλησιν ἢ μὲν Οὐτέλλιου Ἄρπαξ, ἢ δὲ Ὀθωνος Βοηθός, εἰς πεδίον ἐξελίξασαι ψιλὸν καὶ ἀναπεπταμένον 10 νόμιμόν τινα μάχην συμπεσοῦσαι φαλαγγηδὸν ἐμάχοντο πολὺν χρόνον. Οἱ μὲν οὖν Ὀθωνος ἄνδρες ἦσαν εὐρωστοὶ καὶ ἀγαθοί, πολέμου δὲ καὶ μάχης τότε πρῶτον πείραν λαμβάνοντες, οἱ δὲ Οὐτέλλιου πολλῶν ἀγῶνων ἐθάδες, ἤδη δὲ γηραιοὶ καὶ παρακμάζοντες. Ὀρμήσαντες οὖν ἐπ' αὐτοὺς οἱ Ὀθωνος ἐώσαντο καὶ τὸν αἰτὸν 15 ἀφείλοντο, πάντας ὁμοῦ τι τοὺς προμάχους ἀποκτείναντες· οἱ δὲ ὑπὸ αἰσχύνῃς καὶ ὄργῃς ἐμπεσόντες αὐτοῖς τὸν τε πρεσβευτὴν τοῦ τάγματος Ὀρφίδιον ἐκτεῖναν καὶ πολλὰ τῶν σημείων ἤρπασαν. Τοῖς δὲ μονομάχοις ἐμπειρίαν τε καὶ θάρσος ἔχειν πρὸς τὰς συμπλοκάς δοκοῦσιν ἐπήγαγεν Οὐάρος Ἀλφῆνος τοὺς καλουμένους Βατάβους. Εἰσὶ δὲ Γερμανῶν ἵππεῖς ἄριστοι, νῆσον οἰκοῦντες ὑπὸ τοῦ Ῥήνου περιρρομένην. Τούτους ὀλίγοι μὲν τῶν μονομάχων ὑπέστησαν, οἱ δὲ πλείστοι φεύγοντες 25 ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἐπίπτοντες εἰς σπείρας τῶν πολεμίων αὐτόθι τεταγμένας, ὑφ' ἧν ἀμυνόμενοι πάντες ὁμαλῶς διεφθάρησαν. Αἰσχίστα δὲ ἠγωνίσαντο πάντων οἱ στρατηγικοί, μηδὲ ὅσον ἐν χερσὶ γενέσθαι τοὺς ἐναντίους ὑπομείναντες, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀηττήτους ἐτι φόβου 30 καὶ ταραχῆς ἀνεπίπλασαν φεύγοντες δι' αὐτῶν. Οὐ μὴν ἀλλὰ πολλοὶ γε τῶν Ὀθωνος νενικηκότες τοὺς καθ'

αὐτοὺς ἐβιάσαντο καὶ διεξέπεσον διὰ τῶν πολεμίων κρατούντων εἰς τὸ στρατόπεδον.

XIII. Τῶν δὲ στρατηγῶν οὔτε Πρόκλος οὔτε Παυλῖνος συνεισελθεῖν ἐτόλμησαν, ἀλλ' ἐξέκλιναν φοβούμενοι τοὺς στρατιώτας ἤδη τὴν αἰτίαν ἐπὶ τοὺς στρατηγούς τρέποντας. Ἄννιος δὲ Γάλλος ἀνελάμβανεν ἐν τῇ πόλει καὶ παρεμυθεῖτο τοὺς ἐκ τῆς μάχης συλληγομένους, ὡς ἀγχωμαίου γεγενημένης καὶ πολλοῖς κενρατηκότας 5 μέρεσι τῶν πολεμίων. Μάριος δὲ Κέλσος τοὺς ἐν τέλει συναγαγὼν ἐκέλευσε σκοπεῖν τὸ κοινόν, ὡς ἐπὶ συμφορᾷ 10 τηλικαύτῃ καὶ φόρῳ τοσοῦτῳ πολιτῶν μηδὲ Ὀθωνος, εἴπερ ἀνὴρ ἀγαθός ἐστιν, ἐθελήσουτος ἐτι πειρᾶσθαι τῆς τύχης, ὅπου καὶ Κάτων καὶ Σκηπίων Κάισαρι κρατοῦντι μετὰ Φάρσαλον εἶξα μὴ θελήσαντες αἰτίαν ἔχουσιν, ὡς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς ἄνδρας ἐν Λιβύῃ παραναλώσαντες 15 οὐκ ἀναγκαίως, καίπερ ἀγωνιζόμενοι περὶ τῆς Ῥωμαίων ἐλευθερίας. Τὰ γὰρ ἄλλα κοινὴν ἢ τύχην παρέχουσα παῖσιν ἐναντὶν ἐν οὐκ ἀφαιρεῖται τῶν ἀγαθῶν, τὸ κἂν πταίσωσιν εὐλογιστεῖν πρὸς τὰ συντυγχάνοντα. Ταῦτα λέγων ἐπειθε τοὺς ἠγεμονικούς. Ἐπεὶ δὲ πειρώμενοι τοὺς 20 στρατιώτας ἐώρων εἰρήνης δεομένους καὶ Τιτιανὸς ἐκέλευε πρεσβεύειν ὑπὲρ ὁμονοίας, ἔδοξε Κέλσῳ καὶ Γάλλῳ βαδίζειν καὶ διαλέγεσθαι τοῖς περὶ τὸν Κερίναν καὶ Οὐάλεντα. Βαδίζουσι δὲ αὐτοῖς ἀπήντησαν ἑκατοντάρχοι τὴν μὲν δύναμιν ἤδη κεινημένην λέγοντες ἐρχομένην 25 ἐπὶ τὸ Βητριάκον, αὐτοὶ δὲ ὑπὸ τῶν στρατηγῶν ἀπεστάλθαι περὶ ὁμονοίας. Ἐπαινέσαντες οὖν οἱ περὶ τὸν Κέλσον ἐκέλευσαν αὐτοὺς ἀναστρέψαντας πάλιν ἀπαντᾶν μετ' αὐτῶν τοῖς περὶ τὸν Κερίναν. Ἐπεὶ δε ἐγγὺς ἦσαν, ἐκινδύνευσεν ὁ Κέλσος. Ἐτυχον γὰρ οἱ 30 περὶ τὴν ἐνέδραν ἠττημένοι πρότερον ἵππεῖς προεξελαύνοντες. Ὡς οὖν προσιόντα τὸν Κέλσον κατεῖδον, εὐθύς

βοήσαντες ὥρμησαν ἐπ' αὐτόν. Οἱ δὲ ἑκατοντάρχοι προέστησαν ἀνείργοντες· καὶ τῶν ἄλλων λοχαγῶν φείδασθαι βούντων οἱ περὶ τὸν Κερίναν πυθόμενοι καὶ προσελάσαντες τὴν ἀκοσμίαν ταχὺ τῶν ἰππέων ἔπαν- 1073
 5 σαν, τὸν δὲ Κέλσον ἀσπασάμενοι φιλοφρόνως ἐβάδιζον μετ' αὐτῶν εἰς τὸ Βητριακόν. Ἐν δὲ τούτῳ μετάνοια Τιτιανὸν ἔσχεν ἐκπέμψαντα τοὺς πρέσβεις· καὶ τῶν στρατιωτῶν τοὺς θρασυνομένους αὐθις ἀνεβίβαξεν ἐπὶ τὰ τεῖχη καὶ τοὺς ἄλλους παρεκάλει βοηθεῖν. Τοῦ δὲ
 10 Κερίνα προσελάσαντος τῷ ἰππῳ καὶ τὴν δεξιὰν ὀρέγοντος οὐδεὶς ἀντέσχεν, ἀλλ' οἱ μὲν ἀπὸ τῶν τειχῶν ἤσπάζοντο τοὺς στρατιώτας, οἱ δὲ τὰς πύλας ἀνοίξαντες ἐξήεσαν καὶ ἀνεμίγνυντο τοῖς προσήκουσιν. Ἥδίκηι δὲ οὐδεὶς, ἀλλὰ καὶ φιλοφροσύναι καὶ δεξιῶσεις ἦσαν, ὥμοσαν
 15 δὲ πάντες περὶ τοῦ Οὐίτελλίου καὶ προσεχώρησαν.

XIV. Οὕτω μὲν οἱ πλείστοι τῶν παραγενομένων ἀπαγγέλλουσι γενέσθαι τὴν μάχην, οὐδὲ αὐτοὶ σαφῶς ὁμολογοῦντες εἰδέναι τὰ καθ' ἕκαστα διὰ τὴν ἀταξίαν καὶ τὴν ἀνωμαλίαν. Ἐμοὶ δὲ ὕστερον ὀδεύοντι διὰ τοῦ
 20 πεδίου Μέστροιος Φλώρος, ἀνὴρ ὑπατικὸς τῶν τότε μὴ κατὰ γνώμην, ἀλλ' ἀνάγκη μετὰ τοῦ Ὄθωνος γενομένων, νεῶν ὄντα παλαιὸν ἐπιδείξας διηγείτο μετὰ τὴν μάχην ἐπελθὼν ἰδεῖν νεκρῶν σωρὸν τηλικούτον, ὥστε τοὺς ἐπιπολῆς ἄπτεσθαι τῶν ἀετῶν. Καὶ τὴν αἰτίαν
 25 ἔφη ζητῶν οὔτε αὐτὸς εὐρεῖν οὔτε παρ' ἄλλου του πυθέσθαι. Θνήσκειν μὲν γὰρ παρὰ τοὺς ἐμφυλίους πολέμους, ὅταν τροπὴ γένηται, πλείονας εἰκὸς ἔστι τῷ μηδένα ζωρεῖν, χρῆσθαι γὰρ οὐκ ἔστι τοῖς ἀλισκομένοις, ἢ δ' ἐπὶ τοσοῦτο σωρεία καὶ συμφόρησις οὐκ ἔχει τὴν αἰ-
 30 τίαν εὐσυλλόγιστον.

XV. Τῷ δὲ Ὄθωνι πρῶτον μὲν ἀσαφῆς, ὥσπερ εἶωθε περὶ τῶν τηλικούτων, προσέπεσε λόγος· ἐπεὶ δὲ καὶ

τετρασμένοι τινὲς ἦκον ἐκ τῆς μάχης ἀπαγγέλλοντες, τοὺς μὲν φίλους ἤττον ἂν τις ἐθαύμασεν οὐκ ἐῶντας ἀπαγορεύειν, ἀλλὰ θαρρεῖν παρακελευομένους, τὸ δὲ τῶν στρατιωτῶν πάθος ἄπασαν ὑπερέβαλε πίστιν, ὡς οὐκ ἀπῆλθεν οὐδεὶς οὐδὲ μετέστη πρὸς τοὺς κρατοῦντας, 5 οὐδ' ὥφθη τὸ καθ' αὐτὸν ζητῶν ἀπεγνωσμένου τοῦ ἡγεμόνος, πάντες δ' ὁμαλῶς ἐπὶ θύρας ἦλθον, ἐκάλουν αὐτοκράτορα, προελθόντος ἐγίνοντο προστρόπαιοι, μετὰ βοῆς καὶ ἰκεσίας χειρῶν ἤπτοντο, προσέπιπτον, ἐδάκρουν, ἐδέοντο μὴ σφᾶς ἐγκαταλιπεῖν, μὴ προδοῦναι 10 τοῖς πολεμίοις, ἀλλὰ χρῆσθαι μέχρι ἂν ἐμπνέωσι καὶ ψυχαῖς καὶ σώμασιν ὑπὲρ αὐτοῦ. Ταῦτα ὁμοῦ πάντες ἰκέτευον. Εἷς δὲ τῶν ἀφανεστέρων ἀνατείνας τὸ ξίφος καὶ εἰπὼν, „Ἰσθι, Καῖσαρ, οὕτως ὑπὲρ σοῦ παρατεταγμένους ἄπαντας“ ἀπέσφαξεν ἑαυτόν. Ἀλλὰ τούτων οὐ- 15 δὲν ἐπέκλασε τὸν Ὄθωνα, φαιδρῷ δὲ καὶ καθεστῶτι προσώπῳ πανταχόσε τὰς ὄψεις περιαγαγῶν „Ταύτην“ εἶπεν „ὦ συστρατιῶται, τὴν ἡμέραν ἐκεῖνης, ἐν ἣ με πρῶτον ἐποιήσατε αὐτοκράτορα, μακαριωτέραν ἡροῦμαι τοιούτους ὁρῶν ὑμᾶς καὶ τηλικούτων ἀξιούμενος. Ἀλλὰ 20 μὴ μείζονος ἀποστερεῖτε τοῦ καλῶς ἀποθανεῖν ὑπὲρ τοσούτων καὶ τοιούτων πολιτῶν. Εἰ τῆς Ῥωμαίων ἡγεμονίας ἄξιος γέγονα, δεῖ με τῆς ἐμῆς ψυχῆς ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀφειδεῖν. Οἶδα τὴν νίκην τοῖς ἐναντίοις οὔτε βεβαίαν οὔτε ἰσχυρὰν οὔσαν. Ἀπαγγέλλουσι τὴν ἐκ 25 Μυσίας ἡμῶν δύναμιν οὐ πολλῶν ἡμερῶν ὁδὸν ἀπέχειν ἤδη καταβαίνουσαν ἐπὶ τὸν Ἀδρίαν. Ἀσία καὶ Συρία καὶ Αἴγυπτος καὶ τὰ πολεμοῦντα Ἰουδαίους στρατεύματα μεθ' ἡμῶν, ἢ τε σύγκλητος παρ' ἡμῖν καὶ τέκνα τῶν ἐναντίων καὶ γυναῖκες. Ἀλλ' οὐκ ἔστι πρὸς Ἀννίβαν 30 οὐδὲ Πύρρον οὐδὲ Κίμβρους ὁ πόλεμος ὑπὲρ τῆς Ἰταλίας, ἀλλὰ Ῥωμαίοις πολεμοῦντες ἀμφοτέροι τὴν πα-

τρίδα και νικῶντες ἀδικοῦμεν και νικῶμενοι. Καὶ γὰρ τὸ ἀγαθὸν τοῦ κρατοῦντος ἐκείνη κακὸν ἐστὶ. Πιστεύσατε πολλάκις, ὅτι δύνάμαι κάλλιον ἀποθανεῖν ἢ ἄρχεῖν. Οὐ γὰρ ὄρω, τί τηλικούτου Ῥωμαίοις ὄφελος ἔσομαι κρα- 1074
5 τήσας, ἢ λίκον ἐπιδοῦς ἔμαντόν ὑπὲρ εἰρήνης και ὁμο-
νοίας και τοῦ μὴ πάλιν ἡμέραν τοιαύτην ἐπιθεῖν τὴν Ἰταλίαν.“

XVI. Τοιαῦτα διαλεχθεῖς και πρὸς τοὺς ἐνίστασθαι και παρακαλεῖν ἐπιχειροῦντας ἀπισχυρισάμενος τοὺς τε 10 φίλους ἐκέλευεν ἀπαλλάττεσθαι και τῶν συγκλητικῶν τοὺς παρόντας· τοῖς δὲ μὴ παροῦσιν ἐπέστειλε και γράμματα πρὸς τὰς πόλεις, ὅπως παρακομισθῶσιν ἐντίμως και μετὰ ἀσφαλείας. Προσαγόμενος δὲ τὸν ἀδελφιδοῦν Κοκκήϊον ἐτι μειράκιον ὄντα θαρρεῖν παρεκάλει και μὴ 15 δεδιέναι Οὐτέλλιον, [οὐ*] και μητέρα και γενεάν και γυναικα αὐτός, ὥσπερ οἰκείων κηδόμενος, διαφυλάξαι. Διὰ τοῦτο γὰρ οὐδὲ θέσθαι παῖδα βουλόμενος αὐτόν, ἀλλ' ἀναβαλέσθαι τὴν εἰσποίησιν, ὅπως συνάρχοι κρα-
τήσαντος αὐτοῦ, μὴ προσαπόλοιο πταίσαντος. „Ἐκεῖνο 20 δὲ“ εἶπεν „ὦ παῖ, παρεγγυῶμαί σοι τελευταῖον, μήτε ἐπιλαθέσθαι παντάπασι μήτε ἄγαν μνημονεύειν, ὅτι Καίσαρα θεῖον ἔσχεις.“ Γενόμενος δὲ ἀπὸ τούτων μετὰ μικρὸν ἤκουσε θορύβου και βοῆς ἐπὶ θύραις. Οἱ γὰρ στρατιῶται τῶν συγκλητικῶν τοῖς ἀπιούσι διηπεῖλουν 25 ἀποσφάξαι, εἰ μὴ παραμενοῦσιν, ἀλλὰ οἰκῆσονται τὸν αὐτοκράτορα καταλιπόντες. Πάλιν οὖν προῆλθεν ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν φοβηθεῖς, και τοὺς στρατιώτας οὐκέτι δεη-
τικὸς οὐδὲ πρᾶος, ἀλλὰ τραχὺς ὄφθεις και μετ' ὀργῆς εἰς τὸ θορυβοῦν μάλιστα διαβλέψας ἀπελθεῖν ἐποίησεν 30 εἴξαντας και διατρέσαντας.

XVII. Ἦδη δὲ ἑσπέρας οὔσης ἐδίψησε, και πῶν ὀλίγον ὕδατος, θυεῖν ὄντων αὐτῷ ξιφῶν, ἐκατέρου κατε-

μάνθανε τὸ σπᾶσμα πολὺν χρόνον, και τὸ ἕτερον ἀπέ-
δωκε, θάτερον δὲ εἰς τὰς ἀγκάλας ἀναλαβὼν τοὺς οἰκέ-
τας προσεκαλεῖτο. Καὶ φιλοφρονούμενος διένεμε τῶν
χρημάτων τῷ μὲν πλέον, τῷ δὲ ἔλαττον, οὐχ ὥσπερ ἄλ-
λοτριῶν ἀφειδῶν, ἀλλὰ τὸ κατ' ἀξίαν και τὸ μέτριον 5
ἐπιμελῶς φυλάττων. Ἀποπέμψας δὲ τούτους ἤδη τὸ
λοιπὸν ἀνεπαύετο τῆς νυκτός, ὥστε τοὺς κατευναστὰς
αἰσθάνεσθαι βαθέως αὐτοῦ καθεύδοντος. Ὁρθροῦ δὲ
καλέσας ἀπελεύθερον, ᾧ συνδιώκησε τὰ περὶ τοὺς συγ-
κλητικούς, μαθεῖν προσέταξε· και πνυθόμενος γεγονέ- 10
ναι τοῖς ἀπερχομένοις ὧν ἕκαστος ἐχρηξεν „Ἴθι τοίνυν“
εἶπε „σύ, και ποιεῖ τοῖς στρατιώταις ἐμφανῆ σεαυτόν,
εἰ μὴ θέλεις κακῶς ὑπ' αὐτῶν ἀποθανεῖν ὡς ἐμοὶ συμ-
πράξας τὸν θάνατον.“ Ἐξελθόντος δὲ τοῦ ἀνθρώπου
τὸ ξίφος ὑποστήσας ὀρθὸν ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ και 15
περιπεσῶν ἄνωθεν ὅσον ἄπαξ στενάξαι μόνον ἤσθετο
τοῦ πόνου και τοῖς ἐκτὸς αἰσθησιν παρέσχευ. Ἀραμέ-
νων δὲ τῶν παίδων οἰμωγὴν εὐθύς ἅπαν τὸ στρατόπε-
δον και τὴν πόλιν ἐπέχευ κλαυθμὸς· και μετὰ βοῆς οἱ
στρατιῶται εἰσέπεσον ἐπὶ τὰς θύρας και ὠλοφύροντο 20
περιπαθοῦντες και λοιδοροῦντες ἑαυτοὺς μὴ φυλάξαν-
τας τὸν αὐτοκράτορα μηδὲ κωλύσαντας ἀποθανεῖν ὑπὲρ
αὐτῶν. Ἀπέστη δὲ οὐδεὶς τῶν κατ' αὐτὸν ἐγγύς ὄντων
τῶν πολεμίων, ἀλλὰ κοσμήσαντες τὸ σῶμα και πυρὰν
κατασκευάσαντες ἐξεκόμενον ἐν τοῖς ὅπλοις οἱ φθάσαντες 25
ὑποδῦναι και βαστάσαι τὸ λέχος ἐπιγαυρούμενοι. Τῶν
δὲ ἄλλων οἱ μὲν τὸ τραῦμα τοῦ νεκροῦ κατεφίλουν προσ-
πίπτοντες, οἱ δὲ ἤπτοντο τῶν χειρῶν, οἱ δὲ προσεκύ-
νουν πόρρωθεν. Ἐνιοὶ δὲ τῇ πυρᾷ λαμπάδας ὑφέντες
ἑαυτοὺς ἀπέσφαξαν, οὐδὲν ἐκδήλως οὔτε πεπονθότες 30
χρηστὸν ὑπὸ τοῦ τεθνηκότος οὔτε πείσεσθαι δεινὸν ὑπὸ
τοῦ κρατοῦντος δεδιότες. Ἄλλ' ἔοικε μηδενὶ τῶν πῶ-

ποτε τυράννων ἢ βασιλέων δεινὸς οὕτως ἔρωσ ἐγγενέ-
σθαι καὶ περιμανῆς τοῦ ἄρχειν, ὡς ἐκαίνοι τοῦ ἄρχε-
σθαι καὶ ὑπακούειν Ὀθωνος ἠγάσθησαν· οὓς γε μὴδ'
ἀποθανόντος ὁ πόθος προὔλιπεν, ἀλλὰ παρέμεινεν εἰς
5 ἀνήκεστον ἔχθος Οὐτέλλια τελευτήσας.

XVIII. Τὰ μὲν οὖν ἄλλα καιρὸν οἰκείου ἔχει λεχθῆ-
ναι· κρύψαντες δὲ τῇ γῇ τὰ λείψανα τοῦ Ὀθωνος οὕτε
μεγέθει σήματος οὐτ' ἐπιγραφῆς ὄγκω τὸν τάφον 1075
ἐποίησαν ἐπίφθονον. Εἶδον δὲ ἐν Βριξίλλω γενόμενος
10 καὶ μνήμα μέτριον καὶ τὴν ἐπιγραφὴν οὕτως ἔχουσαν,
εἰ μεταφρασθεῖη· „Δηλώσει Μάρκου Ὀθωνος.“ Ἀπέ-
θανε δὲ Ὀθων ἔτη μὲν ἑπτὰ καὶ τριάκοντα βιώσας, ἄρ-
ξας δὲ τρεῖς μῆνας, ἀπολιπὼν δὲ μὴ χείρονας μὴδ' ἐλάτ-
τους τῶν τὸν βίον αὐτοῦ ψεγόντων τοὺς ἐπαινοῦντας
15 τὸν θάνατον. Βιώσας γὰρ οὐδὲν ἐπιεικέστερον Νέρω-
νος ἀπέθανεν εὐγενέστερον. Οἱ δὲ στρατιῶται Πολλίω-
νος τοῦ ἑτέρου τῶν ἐπάρχων ὁμνύειν εὐθὺς εἰς τὸν Οὐτέ-
τέλλιον κελεύσαντος ἐδυσχέραινον· καὶ πυθόμενοι τῶν
συγκλητικῶν ἐνίους ἔτι παρεῖναι τοὺς μὲν ἄλλους ἀφῆ-
20 καν, Οὐεργινίω δὲ Ρούφω πράγματα παρεῖχον ἅμα τοῖς
ὄπλοις ἐλθόντες ἐπὶ τὴν οἰκίαν καὶ κατακαλοῦντες αὐ-
θις καὶ [κατα]κελεύοντες ἄρχειν ἢ πρεσβεύειν ὑπὲρ αὐ-
τῶν. Ὁ δὲ τὴν ἡγεμονίαν ἠττωμένων παραλαβεῖν νε-
μικηκότων πρότερον μὴ θελήσας μανικὸν ἠγείτο· πρε-
25 σβεύειν δὲ πρὸς τοὺς Γερμανοὺς δεδιὼς πολλὰ βεβιά-
σθαι παρὰ γνώμην ὑπ' αὐτοῦ δοκοῦντας ἔλαθε δι'
ἑτέρων θυρῶν ἐκποδῶν ποιήσας ἑαυτόν. Ὡς δὲ τοῦτο
ἔγνωσαν οἱ στρατιῶται, τοὺς τε ὄρκους ἐδέξαντο καὶ
τοῖς περὶ τὸν Κελίαν προσέθεντο συγγνώμης τυχόντες.

INDEX NOMINUM.

(Volumen, pagina, versus.)

- Abantes I, 4, 9, 10.
Abantidas, Paseae fil. V, 137, 16,
23, 138, 11, 15.
Abas fil. III, 225, 26.
Abillius, Romuli f. I, 50, 20.
Aboeocritus boeotarcha V, 149, 8.
Abolus fil. II, 33, 28.
Abriorix III, 388, 12.
Abrotomum I, 219, 5, 8.
Abulites III, 355, 10, 12, 16.
Abydus I, 404, 21, 406, 30, III,
431, 32. Abydena scorta I, 414,
20.
Academia I, 29, 21, 25, 155, 17,
II, 234, 12, 432, 22, 487, 15,
550, 5, 552, 28, IV, 4, 18, 13,
26, 239, 32, 241, 5, 419, 5, V,
1, 5, 11, 31, 13, 32, 17, 6, 19,
8, 41, 20, 45, 27, 46, 2, 52, 28,
167, 15. Academicus τρόπος IV,
289, 2.
Academus I, 29, 17, 22.
Acamantis tribus I, 300, 26.
Acanthii II, 383, 5, 6, 401, 12.
Acarmanes I, 141, 27, III, 166, 22,
284, 2, IV, 153, 16, 21, V, 182,
18.
Acarmania I, 319, 4, 320, 23, II,
290, 21, III, 166, 20.
Acastus, Peliae f. II, 463, 14.
Acca Laurentia I, 37, 29.
Acerrae, urbs Italiae II, 126, 11,
15.
Acestodorus ser. I, 232, 26.
Achaei I, 319, 6, II, 115, 17, 120,
9, 235, 1, 238, 9, 19, 240, 6,
13, 241, 3, 12, 29, 242, 1, 243,
17, 25, 28, 244, 30, 245, 25,
246, 1, 12, 247, 2, 15, 22, 248,
1, 26, 249, 9, 19, 27, 28, 250,
26, 251, 7, 252, 9, 13, 22, 23,
30, 253, 2, 7, 21, 255, 12, 20,
26, 256, 12, 17, 29, 30, 257, 8,
262, 22, 272, 16, 23, 273, 2,
276, 1, 6, 17, 20, 27, 282, 2,
284, 2, III, 166, 20, 23, 28, IV,
118, 31, 119, 2, 30, 128, 24, 26,
129, 2, 30, 130, 4, 13, 14, 131,
11, 15, 23, 30, 132, 1, 19, 136,
11, 138, 19, 23, 27, 31, 32, 139,
3, 5, 10, 14, 20, 31, 141, 3, 16,
19, 21, 28, 30, 143, 9, 18, 24,
29, 144, 2, 145, 2, 25, 147, 19,
148, 2, 149, 21, 24, 28, 150, 6,
12, 152, 27, 153, 4, 158, 24,
224, 2, V, 1, 3, 19, 29, 144, 1,
2, 145, 11, 17, 149, 5, 11, 151,
9, 156, 14, 26, 27, 157, 11, 21,
23, 26, 28, 158, 1, 14, 31, 159,
4, 161, 21, 25, 162, 6, 26, 163,
23, 24, 164, 3, 13, 15, 165, 5,
166, 4, 7, 10, 167, 6, 19, 27, 30,
168, 3, 12, 15, 16, 24, 28, 169,
14, 170, 11, 18, 26, 31, 171, 5,
17, 23, 31, 172, 7, 17, 22, 25,
29, 173, 9, 174, 4, 7, 22, 23,
176, 4, 177, 9, 17, 178, 7, 21,
179, 5, 10, 17, 21, 180, 6, 8,
184, 6, 9, 19. Achaei Phthiotae
II, 268, 28. Achaeorum portus II,
510, 4.
Achaia I, 320, 21, II, 204, 10, 16,
20, 249, 30, 251, 18, III, 217,
10, IV, 140, 25, 141, 26.

Achaica institutio II, 251, 26. 32.
 Achaicus, Mummii cognomen II, 329, 28.
 Acharnae I, 333, 21. Acharnenses
 Aristophanis I, 330, 32.
 Achelous I, 320, 23.
 Achilles Aegyptius III, 270, 17. 271,
 1. 14. 26. 272, 15. 273, 25. 412,
 8. 11.
 Achilles I, 31, 6. 264, 25. 398, 31.
 449, 22. II, 169, 19. 234, 7. 243,
 7. 284, 31. 285, 4. [286, 21.]
 292, 3. 298, 22. 468, 32. III,
 147, 1. 217, 32. [284, 3. Alexan-
 der ita dictus.] IV, 159, 9. Achil-
 lis monumentum III, 294, 11. [17.]
 Acilius, C., scr. I, 61, 28. III, 379,
 7. M. Bruti amicus V, 72, 11. cf.
 Caius et Manius.
 Acontius mons II, 440, 5. 443, 9.
 Aeradina II, 19, 7. 12. 16. 21, 32.
 241, 1. V, 25, 19. 27, 24. 32, 7.
 36, 19.
 Aerae V, 24, 8.
 Acrillae, Siciliae urbs II, 140, 11.
 Acrocorinthus IV, 140, 9. 143, 18.
 30. 144, 3. V, 149, 10. 23. 150,
 8. 25. 151, 5. 157, 10. 166, 14.
 171, 7. 21. 174, 2. 24. 30. 175,
 12. 177, 4. 10. 178, 4. 182, 1.
 12.
 Aeron, Ceninensium rex I, 52, 12.
 53, 1. 18. 73, 28. II, 129, 5.
 Aerorion (*Ἀερορίων*) mons IV, 31,
 17.
 Acrotatus, Arei fil. II, 319, 4. 321,
 15. 22. 27. IV, 110, 9. Cleome-
 nis f. IV, 110, 6. 8.
 Actaeon heros II, 174, 7. Actaeones
 duo III, 88, 11.
 Acte IV, 315, 21. V, 173, 31.
 Actium III, 212, 11. IV, 403, 1. 12.
 408, 22. 410, 10. 411, 20. V,
 100, 23. 27.
 Acuphis III, 345, 10. 12. 15.
 Ada, Cariae regina III, 303, 29.
 Adaens, Agesilai scriba III, 156, 3.

Adiabeni II, 528, 27. 529, 11. 531,
 21.
 Adimantus archon I, 224, 6. dux
 Ath. I, 414, 32.
 Admetus, rex Pheraeus I, 122, 7.
 rex Molossorum I, 242, 30. 243,
 5. 12.
 Adonidis sacra I, 392, 22. III, 18,
 17.
 Adranitae II, 17, 7.
 Adranus et Adranus deus II, 12,
 8. 9. 18. 13, 5. 17, 5.
 Adrasteae mons II, 506, 17.
 Adrastus I, 26, 17. 26. IV, 264,
 29.
 Adria opp. I, 266, 27. mare I, 266,
 27. 295, 4. II, 47, 14. IV, 401,
 6. V, 10, 11. 227, 27.
 Adrianus, Luculli legatus II, 515,
 30. 516, 5.
 Adrumetum IV, 94, 3.
 Aecidae I, 234, 24. II, 318, 13.
 III, 279, 24.
 Aeacides, Arybae f. II, 285, 12. 16.
 18. 20. 286, 28. Molossorum rex
 IV, 315, 25.
 Aeacus I, 8, 16. 20. Aeaci sacrum,
τὸ Αἰακίων IV, 233, 1.
 Aeantis tribus II, 184, 17. 19.
 Aedepsus II, 450, 21.
 Aedui III, 390, 7.
 Aegae, opp. Aeolicum I, 244, 19.
 II, 318, 15.
 Aegaeum mare II, 479, 31.
 Aegeis tribus I, 395, 26. III, 17,
 21.
 Aegesta I, 16, 9.
 Aegestei I, 1, 26. 19, 11.
 Aegeus, Thesei pater I, 3, 4. 30.
 9, 22. 24. 25. 10, 1. 6. 8. 10.
 12. 13, 3. 12. 31. 18, 6. 18. 20,
 11. 76, 13. 77, 26. II, 480, 1.
 Aegialia ins. IV, 155, 14. Aegiala
 (plur.) IV, 156, 28.
 Aegias, trapezita Sicyonius V, 151,
 14. 18. 22. 152, 4. 8.
 Aegicorae, tribus Athenis, v. Caprarii.

Aegienses II, 208, 7.
 Aegina I, 234, 22. 236, 5. 238, 6.
 306, 30. II, 170, 5. 390, 28. IV,
 209, 10. 232, 23. 233, 31. 235,
 1. 324, 26. V, 4, 27. 29. Aegi-
 netae I, 222, 17. 19. 23. 329,
 24. 334, 29. II, 397, 6. III, 8,
 25. 86, 31. V, 167, 26.
 Aegium, urbs Achaiae IV, 141, 20.
 150, 7. V, 170, 12. 174, 32. 175,
 10. 184, 5. 21.
 Aegla I, 16, 15. 26, 3.
 Aegos fluvius I, 415, 2. II, 391,
 12. 394, 8. V, 125, 8.
 Aegyptus I, 156, 19. 181, 25. 250,
 20. 321, 11. II, 288, 9. 492, 30.
 493, 23. 26. 494, 11. 497, 11.
 27. 498, 8. 555, 16. III, 54, 19.
 126, 2. 183, 13. 241, 15. 269, 21.
 270, 3. 273, 21. 28. 278, 3. 21.
 308, 17. 26. 311, 5. 312, 8. 326,
 4. 345, 19. 412, 30. IV, 69, 17.
 70, 3. 76, 15. 89, 31. 90, 5.
 146, 24. 147, 16. 156, 1. 7. 157,
 16. 159, 19. 163, 17. 277, 8.
 308, 21. 318, 15. 345, 25. 348,
 1. 375, 7. 379, 18. 395, 29. 397,
 8. 400, 15. 409, 22. 410, 2. 412,
 22. 24. V, 56, 4. 6. 76, 26. 81,
 13. 18. 126, 22. 139, 6. 146, 17.
 178, 31. 187, 24. 197, 21. 227,
 28. Aegyptii I, 82, 12. 17. 121,
 30. 137, 13. 141, 27. 338, 13.
 III, 11, 2. 183, 15. 184, 6. 11. 20.
 29. 186, 3. 6. 14. 187, 9. 272,
 26. 278, 6. 24. 25. 409, 15. 411,
 23. 412, 21. IV, 155, 28. 348,
 12. 22. 392, 30. 397, 13. 404,
 19. 27. V, 128, 17. Aegyptius
 vir IV, 375, 16. 21. Aegyptia
 (Cleopatra) IV, 367, 26. 372, 6.
 373, 22. Aegyptiorum mensis
 Choeae I, 47, 5. Aegyptia lingua
 IV, 369, 26. Aegyptiae divitiae
 V, 148, 24. Aegyptiacus Caesaris
 triumphus III, 416, 31.
 Aelia, Syllae uxor II, 425, 15.

Aelii II, 43, 4. Aeliorum domus II,
 68, 26.
 Aelius Tubero II, 43, 1. 66, 19. 68,
 23. 24. cf. Sextus.
 Aemilia, L. Pauli filia II, 40, 9.
 Scauri filia II, 460, 3. Pompeii
 uxor III, 195, 31. 196, 3. 11. cf.
 Aemylia.
 Aemiliorum familia I, 128, 17. nomen
 unde II, 39, 31. cf. Marcus, Quin-
 tus et Paulus.
 Aemilius praeco II, 78, 3. quaestor
 I, 129, 16.
 Aemylia, Aeneae filia I, 35, 6.
 Aenaria ins. II, 369, 31. 373, 17.
 Aeneas I, 34, 21. 22. 31. 35, 7. 36,
 10. 76, 6. 272, 29. 32. 445, 27.
 Aeneadas, cognomen Titii Qu. Flamin.
 II, 271, 22. 28.
 Aenobarbus, cognomen L. Domitii
 II, 64, 18.
 Aenus, urbs Thraciae IV, 44, 32.
 45, 12.
 Aeoles I, 244, 21.
 Aeoli insulae I, 261, 11.
 Aepea I, 182, 11.
 Aequi I, 253, 16. 285, 30. 289, 2.
 457, 7.
 Aëropus II, 293, 10. Macedo IV,
 310, 29.
 Aeschines orator I, 164, 27. 324, 1.
 332, 26. IV, 211, 20. 216, 8.
 220, 1. 222, 22. 24. 223, 8. 228,
 2. 229, 1. 230, 23. Aeschines
 Lamptrensis II, 176, 22. Aeschi-
 nes Socraticus II, 192, 4.
 Aeschylus poeta I, 1, 17. 26, 27. 44,
 19. 233, 18. II, 164, 8. 480, 22.
 III, 188, 7. 236, 26. IV, 326,
 11. Aeschylus Corinthius II, 5, 9.
 Argivus V, 158, 15. 23.
 Aesculapius I, 122, 16. eius templum
 III, 212, 9.
 Aesion IV, 218, 19.
 Aeson fl. II, 55, 11.
 Aesopus, fabularum scriptor I, 160,
 8. 184, 21. II, 119, 18. III, 80,

30. V, 164, 6. 171, 22. histrio IV, 242, 24. 25.
 Aesuvia prata I, 197, 32.
 Aethiopia IV, 402, 11. 419, 22.
 Aethiops V, 96, 15. Aethiopes II, 473, 21. IV, 369, 23.
 Aethra, Thesei mater I, 3, 13. 27. 4, 26. 5, 2. 6, 16. 30, 27. 31. 31, 2. 5. 9.
 Aetoli II, 210, 4. 240, 26. 249, 23. 262, 24. 264, 15. 266, 9. 21. 267, 3. 8. 268, 8. 273, 27. 274, 9. 12. 17. 28. 282, 27. 283, 25. 291, 22. III, 336, 1. 3. 5. IV, 118, 32. 135, 21. 142, 25. 332, 6. 15. V, 138, 25. 149, 7. 165, 27. 30. 166, 5. 6. 8. 167, 29. 174, 10. 179, 10. 26. 180, 20.
 Aetolicae $\pi\rho\acute{\alpha}\xi\iota\varsigma$ V, 164, 11.
 Aetolicum bellum IV, 158, 23.
 Aetolica clades III, 7, 30.
 Afranius, Lucius III, 107, 21. 108, 2. 8. 224, 18. 226, 19. 229, 9. 234, 20. 258, 16. 259, 20. 400, 10. 405, 7. 415, 11. 19.
 Africani fici II, 226, 12.
 Africanus, Scipionis cognomen II, 329, 29. Africanorum domus III, 414, 18.
 Agamemnon I, 328, 24. II, 104, 8. 329, 29. III, 7, 8. 88, 16. 146, 32. 148, 2. 151, 17. 259, 15. 277, 20. 404, 32.
 Agarista, Xanthippi uxor, Periclis mater I, 300, 29.
 Agatharchus pictor I, 312, 27. 390, 17.
 Agathocles Syracusanus II, 293, 29. 30. 300, 26. 31. IV, 316, 12.
 Lysimachi f. IV, 322, 22. 338, 27. 31. 339, 17.
 Agathoclia, Ptolemaei Philopat. peltex IV, 157, 26.
 Agave in Euripidis Bacchis III, 81, 21.
 Agesias Acharnensis II, 176, 22.
 Agesi ai regis vita III, 142—187.

- comp. c. Pompeio ib. 274—278, adde: I, 93, 19. 115, 12. II, 35, 16. 31. 104, 8. 114, 5. 269, 31. 406, 15. 16. 30. 407, 1. 14. 19. 22. 27. 408, 12. 27. 409, 2. 5. 11. 14. 17. 412, 4. 494, 30. IV, 3, 31. V, 124, 21. 32. 126, 12. 22. Agesilaus, ephorus Spart. IV, 109, 19. 21. 110, 25. 112, 11. 16. 21. 25. 30. 114, 19. 117, 31. 118, 4. 10. 21. 25. 29. 119, 13. 120, 10. 25. 122, 23. 123, 28. 206, 15.
 Agesipolis, Pausaniae f., rex Sparta II, 86, 28. III, 164, 5. 11. 168, 22. IV, 109, 32. Cleombroti f. IV, 110, 3. 5.
 Agesistrata, Agidis mater IV, 110, 27. 122, 32. 124, 24. 125, 2. 11. 13.
 Agiadae II, 409, 25. 416, 23.
 Agias V, 162, 21.
 Agiatis, Gylippi filia IV, 126, 19. 146, 13.
 Agidis vita IV, 107—126. adde: I, 91, 10. 101, 29. 103, 4. 114, 2. 7. 399, 2. 12. 25. 400, 21. 412, 14. 417, 12. II, 390, 30. 396, 26. 406, 14. 20. 21. III, 142, 26. 28. 144, 5. 9. 17. 18. 21. 145, 12. 15. 158, 13. 187, 29. IV, 109, 23. 24. 126, 26. 29. 31. 127, 13. 128, 9. 15. 130, 23. 27. 230, 11. 13. V, 164, 14.
 Aglaia I, 105, 1.
 Agra, vicus prope Athenas IV, 317, 1.
 Agraulensis Alcmaeon I, 241, 11. Theano I, 397, 21.
 Agraulos I, 389, 21.
 Agrigentum I, 34, 32. II, 312, 14. η *Αγογαντινή* V, 43, 6. Agrigentini V, 23, 7.
 Agrippa IV, 290, 25. 377, 15. 405, 10. 406, 21. 413, 26. 424, 11. 15. 19. 21. 22. cf. Marcus et Mene-nius.

- Agrippina IV, 424, 30. V, 197, 23.
 Agylaeus, ephorus Spart. IV, 133, 2. 11.
 Ahala v. Servilius Ahala.
 Ajax I, 26, 1. 163, 27. 31. 376, 5. III, 264, 30.
 Adoneus, Molossorum rex I, 31, 11. 18.
 Aelii pisces et oppidum II, 450, 25. 28. 31.
 Aelcomenius mensis II, 187, 4.
 Alba I, 36, 10. 40, 16. 42, 6. 43, 9. 18. 61, 24. 67, 7. 69, 2. 73, 16. III, 421, 24. IV, 401, 7.
 Albani I, 35, 9. 67, 10. 267, 18. II, 529, 14. III, 224, 21. 22. 225, 19. 226, 7. 228, 26. 235, 4. 23. IV, 377, 4.
 Albanum, villa II, 459, 1. III, 244, 29. 274, 2.
 Albanus lacus I, 254, 26. 255, 4. 256, 8. 10. mons II, 145, 13. IV, 269, 4.
 Albinus V, 61, 15. Aulus Posthumius II, 424, 30. Spurius Posthumius II, 337, 3. vide praef. ad II, 303, 6. et Brutus, Decimus, Laevinus, Lucius, Posthumius.
 Alcaeus poeta II, 266, 25. 28. 31. Sardinus III, 227, 28.
 Alcander I, 89, 28. 90, 2. 4.
 Alcetas II, 285, 11. Perdicae frater III, 121, 17. 19. 126, 19. 342, 11.
 Alcibiadis vita I, 376—418. comp. c. Marcio Coriolano ib. 457—461. adde: I, 98, 6. 128, 24. 321, 15. 338, 2. II, 85, 32. 168, 24. 193, 20. 269, 32. 384, 28. 385, 20. 386, 10. 13. 23. 28. 392, 5. 18. 402, 32. 406, 19. 469, 8. III, 10, 32. 11, 5. 10. 13, 2. 16. 14, 13. 18. 24. 15, 15. 16, 2. 7. 12. 28. 30. 17, 2. et saepius in Niciae vita. 83, 26. 84, 16. 144, 5. 9. 13. 17. IV, 3. 28. 209, 2. 234, 4. 292, 6. 410, 25. eius vita citatur III, 14, 26.
 Alcidas, artis rhetor. praeceptor IV, 213, 15.
 Alcimenes Achaeus V, 19, 28.
 Alcimus I, 252, 16. Epirota IV, 312, 14.
 Alcmaeon I, 164, 28. 185, 22. 241, 27. Atheniensis II, 192, 14. Amphiarai f. V, 138, 19.
 Alcmaeonidae I, 187, 28. 376, 5.
 Alcman poeta I, 112, 9. II, 463, 15.
 Alcmena I, 6, 17. 70, 10. Alcmenae $\mu\nu\eta\mu\epsilon\iota\omicron\nu$ II, 414, 3.
 Alcyoneus, Antigoni f. II, 328, 31. 329, 8.
 Alea tumulus II, 414, 2.
 Alesia III, 390, 24. 29. 391, 4. 11. 19.
 Alexander, Macedoniae rex Aristidis tempore II, 178, 20. 29. 179, 2.
 Alexander, Amyntae fil., rex Macedoniae II, 109, 14.
 Alexander Pheraeus II, 108, 27. 109, 5. 110, 1. 26. 111, 24. 112, 3. 10. 24. 115, 15. 116, 1. 6. 12. 23. 117, 9. 120, 7. 28. 121, 6.
 Alexandri Magni vita III, 279—364. adde: I, 4, 22. 270, 30. 271, 15. II, 45, 7. 50, 8. 13. 63, 5. 67, 1. 71, 5. 119, 3. 175, 13. 237, 3. 264, 22. 25. 281, 2. 288, 11. 295, 25. [298, 8.] 307, 20. 26. 487, 31. III, 87, 3. 117, 10. 17. 23. 27. 31. 118, 1. 15. 30. 119, 3. 30. 122, 22. 24. [123, 12.] 124, 19. 132, [2.] 17. 26. 133, 1. 137, 13. 139, 9. 158, 2. 4. 12. 189, 1. [4.] 225, 10. 236, 4. 7. 275, 29. 374, 28. 31. IV, 9, 24. 15, 23. 30. 16, 12. 20. 17, 4. 22. 29. 18, 1. 19, 14. 22. 20, 27. 32. 26, 22. 27, 17. 155, 25. 216, 12. 227, 2. 229, 10. 17. 20. 28. 230, 9. et saepius

- in Demosthenis vita, 296, 3. 297, 14. 24. 302, 17. 305, 18. 316, 1. 4. 318, 1. 320, 2. 328, 18. 332, 28. 335, 21. 336, 11. 351, 24. 396, 8. 418, 31. 427, 15. V, 186, 30.
- Alexander, Polysperchontis f. IV, 30, 23. 31. 301, 6.
- Alexander, Demetrii Poliore. ex Deidamia f. IV, 345, 24.
- Alexander, Cassandri f. II, 290, 16. 291, 9. 292, 20. 25. IV, 327, 1. 14. 16. 20. 22. 26. 31. 328, 4. 428, 11.
- Alexander, Pyrrhi f. II, 293, 32.
- Alexander, Persei f. II, 77, 8.
- Alexander Myndius, scr. II, 346, 27.
- Alexander, Crassi praeceptor et comes III, 42, 6.
- Alexander libertus III, 191, 3.
- Alexander Corinthum tenens V, 150, 5. 151, 7. 9.
- Alexander, Antonii ex Cleopatra f. IV, 378, 26. 396, 1. 5.
- Alexander Antiochensis, Antonii amicus IV, 389, 4. 6. 390, 14. 18.
- Alexander Paris I, 31, 5. 77, 19. III, 294, 16. V, 202, 17.
- Alexander, Thracum dux II, 56, 32.
- Alexander, miles Alexandri M. III, 344, 30.
- Alexandria II, 497, 29. III, 410, 26. IV, 69, 19. 156, 30. 159, 12. 370, 3. 10. 392, 28. 394, 31. 395, 24. 399, 17. 409, 32. 412, 1. Alexandrini III, 241, 7. 308, 15. 412, 31. IV, 161, 24. 164, 17. 349, 1. 371, 30.
- Alexandrides Delphicus v. Anaxandrides.
- Alexandristes Apollo ap. Tyrios dictus III, 306, 7.
- Alexandropolis III, 287, 12.
- Alexas Syrus IV, 407, 7. Laodicensis IV, 412, 26. 413, 4.
- Alexicrates II, 289, 16.
- Alexippus medicus III, 327, 15.
- Allia flumen I, 269, 26. 276, 31.
- Alliensis dies I, 270, 9.
- Allobroges IV, 255, 3. 22.
- Alopecensis curia I, 309, 32. II, 16, 24. (*Αλωπεκῆθερον*.)
- Alopecus collis II, 416, 5.
- Alpes I, 265, 29. 266, 3. 24. 342, 8. II, 43, 20. 126, 8. 340, 22. 344, 8. 347, 27. 348, 8. 353, 12. 355, 16. 420, 27. III, 49, 17. 31. 242, 14. 251, 15. 252, 15. 257, 3. 374, 18. 377, 18. 384, 3. 395, 7. 25. 396, 14. IV, 74, 9. 248, 7. 361, 5. 362, 3. V, 217, 9.
- Alphenus v. Varus Alphenus.
- Alsaeta opp. IV, 132, 18.
- Alycus, Scironis f. I, 29, 29. cf. 31. 30, 1. 3.
- Amantius v. Amintius.
- Amanus mons III, 229, 9. IV, 274, 14. 341, 2. 25.
- Amarsyadas Phereclus I, 14, 2.
- Amathusii I, 17, 11.
- Amazones I, 22, 23. 27. 29. 31. 23, 29. 24, 13. 16. 32. 25, 6. 7. 13. 17. 19. 73, 30. 76, 25. 331, 29. 32. II, 525, 4. III, 226, 1. [4.] 331, 16. 26. 29. IV, 226, 1.
- Amazonium I, 24, 14. 25, 2.
- Ambiorix III, 388, 12.
- Ambracia I, 319, 4. II, 290, 20. 293, 16.
- Ambrones II, 344, 27. 30. 349, 2. 10. 20. 350, 8. 18.
- Ambustus v. Fabius.
- Ameria, opp. Ital. II, 347, 3.
- Amestris, Artocercis filia V, 128, 7. 132, 19. 20.
- Amfidius v. Tullus.
- Amilcar II, 25, 28. Barcas II, 203, 31.
- Aminias Deceleensis I, 234, 8. II, 228, 31. Phocensis II, 323, 10.
- Amintius, Caesaris amicus III, 413, 12. 26.
- Amisus, urbs Ponti II, 512, 3. 513, 9. 518, 26. 540, 3. III, 228, 8.

- 232, 7. Amiseni II, 519, 25. 539, 14.
- Ammon, Iupiter, et eius oraculum II, 404, 23. 27. 29. 410, 21. 494, 4. III, 17, 15. 281, 1. 309, 17. 310, 16. 333, 13. 337, 11. 359, 1. — Iovis ex Pasiphae f. IV, 414, 27.
- Ammonius philosophus I, 252, 18.
- Amnaeus IV, 53, 23.
- Amoebeum carmen V, 150, 18. 24.
- Ampharetus I, 164, 15. II, 180, 27. 181, 3. 10. 19.
- Amor *καρωννοφόρος* I, 390, 1.
- Amoris statua in Academia I, 155, 17. Amores IV, 368, 16.
- Amorgus insula IV, 303, 12.
- Amphares IV, 122, 26. 30. 123, 12. 24. 124, 23. 29. 125, 10. 20.
- Amphiarus II, 164, 8. V, 133, 19.
- Amisus eius fanum et adytum II, 183, 28. 31.
- Amphicrates orator II, 523, 32.
- Amphictyones I, 164, 23. 239, 12. 14. II, 208, 18. 432, 27. 433, 1. 13. 479, 25.
- Amphilochia II, 290, 21.
- Amphipolis I, 108, 31. II, 63, 2. 21. 479, 18. III, 11, 17. 13, 10. 267, 4.
- Amphitropensis Diophantus II, 192, 29.
- Amphissa IV, 224, 14.
- Amphitheus II, 412, 9.
- Amphitruo II, 414, 5.
- Amulius I, 36, 11. 12. 15. 26. 27. 37, 23. 39, 3. 31. 40, 17. 31. 42, 11. 22. 43, 8. 61, 18. 73, 23.
- Amycla I, 97, 7. 376, 17.
- Amyclas, Daphnes pater IV, 114, 30.
- Amynas, Antiochi f., Macedo III, 300, 5. 14. alius Macedo IV, 224, 23. Lycaonum et Galatarum rex IV, 401, 32. 403, 25.
- Amnaces I, 30, 18. 24. 135, 29.
- Anacharsis I, 158, 21. 23. 27. 32. 159, 11. 12.
- Anacreon I, 300, 2. 327, 14.
- Analius v. Lucius Analius.
- Anapus flumen II, 21, 31. V, 24, 9.
- Anaxagoras I, 220, 14. 18. 302, 15. 303, 18. 31. 304, 4. 306, 1. 318, 1. 10. 17. 332, 16. 28. II, 394, 10. 28. III, 31, 6. 13.
- Anaxandrides Delphicus scr. II, 401, 14.
- Anaxarchus III, 287, 4. Abderita III, 339, 1. 4. 15. 23. 27. sophista III, 311, 25. 30.
- Anaxenor citharoedus IV, 365, 29.
- Anaxidamus II, 440, 28. 443, 25.
- Anaxilaus I, 164, 15. 408, 26. 409, 17.
- Anaximenes I, 199, 12. IV, 234, 29. 290, 8.
- Anaxo Troezenia I, 25, 30. 76, 20.
- Ancharia, Octaviae mater IV, 373, 15.
- Ancharius II, 377, 31.
- Ancilia I, 135, 19.
- Ancus Marcius I, 145, 30. 418, 25.
- Andocides I, 251, 28. 395, 21. 23. 28. 29. 396, 1. 9. 13. III, 17, 20. 22.
- Andria Cretensium I, 90, 27. V, 145, 32. (v. praef.).
- Andrii I, 239, 29.
- Androcles I, 393, 8. 18.
- Androclides I, 87, 2. 14. 88, 1. II, 285, 22. 390, 6. 412, 8.
- Androclion II, 285, 26.
- Androcottus III, 349, 3. 18.
- Androcottus Cyzicenus II, 108, 4.
- Androcrates heros II, 174, 6. 175, 5.
- Androgeus I, 11, 14. 12, 4. 74, 1.
- Andromache II, 113, 12. V, 72, 8. 12. Euripidis III, 338, 12.
- Andromachus II, 10, 25. 11, 9. 13. III, 76, 11. 14. 17. 21. 32.
- Andron Halicarn. scr. I, 22, 20.
- Andronicus Rhodius II, 450, 10.
- Androtion I, 169, 25. IV, 222, 13.

- Andreas, Andrii I, 310, 24. 413, 8. II, 83, 27.
 Angelus II, 285, 22.
 Anicius v. Lucius Anicius.
 Anienus III, 420, 10.
 Anno amnis I, 212, 9. 296, 28. 423, 2. Anius? [Aous] III, 401, 32.
 Anitis Diana V, 132, 8.
 Annibal I, 342—374. II, 44, 31. 84, 19. 122, 7. 130, 3. 7. 27. 32. 131, 12. 132, 12. 18. 23. 133, 26. 32. 134, 8. 12. 17. 148, 3. 8. 17. 18. 23. 28. 32. 149, 5. 11. 32. 150, 7. 151, 1. 8. 24. 29. 153, 7. 9. 21. 31. 155, 18. 31. 157, 31. 158, 2. 8. 20. 159, 3. 11. 195, 29. 207, 25. 233, 4. 258, 18. 260, 4. 267, 18. 30. 272, 27. 279, 10. 11. 19. 23. 24. 28. 280, 17. 21. 25. 30. 281, 1. 5. 10. 24. 282, 3. 292, 30. 537, 2. 538, 31. III, 88, 25. 28. 112, 8. 158, 10. IV, 165, 12. V, 227, 30.
 Annus II, 379, 8. 11. 19. Annius Gallus V, 219, 19. cf. Gallus. 221, 8. 225, 6. Annius Milo, tr. pl. IV, 271, 22. 26. 29. 273, 2. 14. 19. v. Caius et Titus.
 Anno Carthag. II, 19, 24.
 Antaeus I, 9. 5. III, 96, 13. 18.
 Antagoras Chius II, 189, 10.
 Antalcidas I, 93, 23. II, 97, 10. 114, 15. III, 167, 2. 6. 171, 8. 177, 4. 12. 125, 27. 126, 5. 8. 20. 23.
 Antemna I, 53, 31. II, 456, 26. 28.
 Antenor I, 128, 13.
 Anthedon urbs II, 450, 28.
 Anthemion I, 379, 23. 431, 13.
 Anthemocritus I, 330, 21. 28. 29.
 Anthesterion mensis II, 436, 12. IV, 316, 26. 31. 317, 2. V, 184, 27.
 Antho I, 36, 24.
 Antiates I, 426, 12. 430, 15. 436,

21. 24. 437, 28. 456, 9. 14. Antias v. Valerius.
 Anticato Caesaris III, 416, 23. IV, 277, 21.
 Anticlidides scr. III, 331, 20. cf. Autoclidides.
 Anticrates Laced. III, 182, 1. 3. 8.
 Anticyra urbs IV, 409, 15. — metrix IV, 314, 15.
 Antigenes scr. III, 132, 9. 23. 136, 21. 331, 18. — ὁ ἐπικροφθαλμος III, 357, 1. 6.
 Antigenidas IV, 294, 11.
 Antigone, Philippi ex Berenice filia, Pyrrhi uxor II, 288, 17. 21. 289, 29. 290, 8. 293, 26. 31. — Pydna oriunda III, 334, 4. 17.
 Antigonias i. q. Mantinea V, 178, 24. Antigonias sacra IV, 140, 27.
 Antigonides, vasa II, 73, 14.
 Antigonis tribus IV, 302, 26.
 Antigonus, Philippi f., Demetrii pater I, 54, 17. II, 45, 7. 80, 11. 82, 16. 23. 83, 27. 287, 31. 292, 28. 317, 13. 329, 4. III, 88, 24. 27. 119, 17. 19. 126, 6. 127, 15. 23. 25. 32. 128, 18. 22. 129, 3. 4. 5. 8. 11. 22. 131, 4. 12. 16. 20. 28. 132, 1. 5. 133, 22. 29. 134, 29. 135, 5. 12. 136, 5. 7. 137, 16. 21. 31. 138, 2. 12. 18. 29. 139, 13. 31. 140, 9. 14. 19. 141, 32. 363, 11. IV, 26, 24. 27. 28, 20. 140, 6. 11. 141, 7. 144, 1. 3. 7. 13. 19. 30. 145, 10. 20. 28. 146, 5. 147, 17. 25. 31. 148, 3. 150, 6. 13. 22. 24. 31. 151, 7. 18. 152, 16. 21. 24. 32. 153, 15. 22. 29. 154, 11. 28. 155, 11. 21. 27. 31. 156, 9. 157, 7. 158, 23. 160, 30. 294, 29. 295, 1. 3. 25. 28. 296, 8. 18. 19. 20. 297, 5. 17. 18. 298, 8. 27. 299, 4. 27. 29. 302, 14. 303, 1. 304, 2. 307, 30. 308, 7. 11. 14. 18. 309, 10. 14. 16. 310, 2. 6. 313, 15. 318, 30. 319, 2.

- 320, 6. 23. 31. 322, 27. 339, 8. 425, 14.
 Antigonus Gonatas, Demetrii f., Maced. rex II, 45, 10. 317, 18. 22. 24. 318, 2. 11. 26. 319, 17. 323, 10. 24. 324, 32. 325, 3. 10. 28. 328, 21. 329, 2. 10. IV, 331, 11. 14. 23. 343, 22. 24. 345, 1. 16. 21. V, 139, 4. 143, 30. 146, 1. 148, 13. 150, 1. 151, 4. 156, 29. 157, 19. 159, 9. 20. 166, 31. 175, 24.
 Antigonus Doson, Maced. rex I, 428, 12. II, 45, 14. 18. 238, 8. 239, 21. 25. 29. 241, 18. V, 171, 19. 29. 31. 174, 29. 175, 11. 16. 20. 27. 176, 2. 14. 30. 177, 10. 12. 20. 24. 26. 28. 178, 2. 8. 22. 31. 179, 9. [186, 1.]
 Antigonus, Iudaeae rex IV, 378, 21.
 Antigonus scr. I, 55, 5.
 Antilibanus III, 306, 16.
 Antiochus, poeta mediocris II, 401, 31.
 Antimachus Teius I, 46, 17. Colophonius II, 35, 25. 402, 1. 4. 5.
 Antiochia, ἡ ἐπὶ Λάαυνης, urbs Syriae II, 521, 21. Mygdonica, urbs Mesopotamiae II, 539, 4.
 Antiochia III, 229, 31. IV, 46, 27. 323, 13.
 Antiochis tribus II, 160, 23. 161, 8. 166, 7. 10.
 Antiochus Ascalonites II, 533, 12. 550, 9. IV, 241, 1. 5. 19. V, 52, 29.
 Antiochus Commagenus IV, 376, 14. 18. 25.
 Antiochus, Alcibiadis gubernator I, 384, 5. 413, 29. 414, 7. II, 386, 14. 15.
 Antiochus Magnus II, 41, 21. 44, 25. 207, 23. 208, 24. 210, 12. 229, 4. 232, 17. 250, 30. 252, 3. 5. 12. 29. 267, 19. 26. 268, 6. 270, 21. 273, 25. 274, 10. 275, 1. 276, 20. 279, 12. 433,

15. 469, 8. 509, 12. 537, 3. III, 72, 30.
 Antiochus, Seleuci f., Soter IV, 320, 12. 322, 19. 328, 28. 30. 329, 10. 32. 330, 3. 10. 17. 343, 17. 344, 1.
 Antiopa I, 22, 24. 23, 4. 8. 10. 24, 26. 32. 25, 19. 21. 23. 76, 28.
 Antiorus, Lycurgi f. I, 116, 25.
 Antipater Macedo I, 271, 6. 459, 25. II, 290, 14. 23. 25. 29. III, 119, 24. 32. 120, 7. 121, 11. 21. 122, 1. 4. 7. 14. 28. 126, 6. 10. 17. 131, 4. 158, 13. 290, 22. 301, 2. 325, 24. 29. 30. 331, 24. 332, 12. 336, 1. 342, 13. 344, 10. 355, 2. 358, 15. 360, 23. 31. 363, 9. IV, 1, 6. 13. 16. 30. 21, 25. 23, 12. 21. 23. 29. 24, 3. 10. 23. 26. 25, 6. 8. 10. 16. 26, 18. 30. 27, 3. 22. 24. 25. 28, 9. 13. 17. 22. 29. 29, 1. 4. 108, 6. 109, 24. 233, 9. 11. 234, 18. 22. 235, 2. 8. 30. 236, 4. 13. 237, 30. 292, 9. 24. 305, 16. 326, 28. 328, 14. 20. 425, 29.
 Antipater Tarsensis II, 381, 32. IV, 172, 6. Tyrius IV, 39, 32. scr. II, 229, 21.
 Antiphanes, poeta com. IV, 212, 7. 217, 8.
 Antiphilus IV, 22, 9. 23, 14.
 Antiphates I, 237, 3.
 Antiphon Rhamnusius, orator I, 378, 13. III, 7, 16. — IV, 221, 28. 370, 5.
 Antisthenes Socraticus I, 115, 22. 299, 22. 376, 18.
 Antistia III, 192, 3. 195, 30. 196, 5. IV, 168, 2.
 Antistius praetor III, 191, 11. 17. 196, 7. V, 73, 21.
 Antium I, 342, 17. 439, 8. 442, 28. 455, 30. V, 70, 13.
 Anton, Herculis f. IV, 349, 9.

- Antonia, Antonii ex Octavia filia IV, 424, 25.
 Antonias, navis Cleopatrae IV, 401, 18.
 Antoniorum familia IV, 349, 9. cf. Caius, Lucius, Marcus, Publius.
 Antonius Sertorium pugione feriens III, 115, 25.
 Antonius, Marcus, orator, triumviri avus IV, 346, 6. eius filia III, 212, 21.
 Antonius Creticus, triumviri pater IV, 346, 8.
 Antonii, Marci, triumviri vita IV, 346—425. comp. c. Demetrio ib. 425—428. adde: I, 143, 23. II, 77, 18. III, 394, 22. 31. 395, 16. 402, 23. 407, 8. 413, 27. 422, 31. 424, 21. 426, 7. 427, 30. 429, 14. 26. 432, 16. IV, 105, 32. 280, 17. 25. 32. 281, 9. 11. 18. 28. 32. 282, 7. 283, 15. 21. 28. 284, 1. 6. 23. 28. 30. 285, 7. 287, 17. 19. 22. 27. 288, 9. 12. [13.] 15. 294, 17. V, 57, 30. 66, 9. 67, 7. 15. 18. 68, 15. 19. 22. 26. 69, 2. 6. 9. 15. 70, 11. 20. 71, 14. 17. 27. 31. 73, 25. 75, 18. 24. 76, 8. 15. 78, 7. 19. 85, 23. 26. 88, 25. 90, 2. 93, 1. 94, 12. 32. 97, 25. 30. 98, 2. 5. 11. 100, 30. 104, 16. 32.
 Antonius, Caius, triumv. avunculus, Ciceronis in consulatu collega IV, 353, 32. (cf. Caius.)
 Antonius, Lucius, concitat in Germania seditionem contra Domitianum II, 64, 20. 24.
 Antonius, Publius, a Caesare accusatus III, 366, 24.
 Antonius, Iulius, Antonii ex Fulvia f. IV, 424, 9. 12. 22.
 Antonius Honoratus V, 197, 9.
 Antyllus v. Quintus Antyllus.
 Antyllus, Antonii ex Cleopatra f. IV, 411, 31. 419, 14. 424, 5.
 Anytus, Anthemionis f. I, 379, 23. 27. 380, 1. 2. 431, 13.
 Aollus, Romuli f. I, 50, 18.
 Aous fluvius, v. Anius.
 Apama III, 117, 24. V, 132, 18. Seleuci uxor IV, 322, 18.
 Apelles III, 282, 3. IV, 313, 7. V, 146, 25. 147, 1. aulicus V, 180, 3.
 Apellicon (Teius) II, 450, 5.
 Apemanthus IV, 410, 26. 29. 31.
 Aperanti II, 274, 16.
 Apephion v. Apsephion.
 Aphetae I, 225, 32.
 Aphidnae I, 29, 17. 28. 30, 1. 4. 8. 9. 77, 17.
 Aphidnus I, 28, 18. 30, 17.
 Aphrodisium (simulacrum) I, 17, 24.
 Aphrodite I, 14, 19. v. Venus.
 Aphytaeorum urbs in Thracia II, 404, 26. —aei ib. 28.
 Apis Aegypt. IV, 159, 3.
 Apollo I, 14, 13. 18, 25. 122, 7. 378, 5. II, 271, 24. 275, 18. 258, 2. 325, 17. 411, 4. 18. 22. 25. 446, 21. 456, 4. 459, 19. 525, 11. III, 212, 10. 306, 2. IV, 39, 30. 114, 31. 286, 12. V, 19, 32. 73, 17. 141, 13. 173, 10. 20.
 Apollo *δαφνηφόρος* I, 234, 27.
 Delphinus I, 10, 32. *ἐνάεργος* II, 271, 28. Ismenius I, 158, 12. II, 415, 28. Lycius (*λύκειος*) II, 326, 26. Pythius II, 54, 1. 440, 20. 443, 30. 456, 6. Tegyraeus II, 98, 19. Thurius II, 440, 16.
 Apollo, coenaculum II, 549, 12. 19.
 Apollocrates, Dionysii tyr. f. V, 33, 14. 44, [12.] 27. 48, 26.
 Apollodorus IV, 222, 6. 7. 10. 291, 16. Babylonis praefectus III, 359, 30. Siculus III, 411, 26. 30. scriptor I, 78, 15. Phalereus IV, 80, 15.
 Apollonia, urbs Siciliae II, 25, 3. Illyriae II, 451, 6. III, 401, 3. 24. IV, 282, 5. 359, 20. V, 71,

9. 74, 1. 23. 75, 11. Bithyniae II, 509, 5. 518, 24. 31. 32.
 Apolloniatae V, 74, 25.
 Apollonides Stoicus IV, 100, 3. 30. 32. 102, 27. Demetrii familiaris IV, 342, 17. 30.
 Apollonius tyrannus III, 59, 10.
 Apollonius, Molonis f., rhetor et sophista III, 366, 5. IV, 241, 27. 28. 242, 2.
 Apollophanes Cyzicenus III, 154, 27.
 Apollothemis I, 116, 21.
 Aponius V, 193, 6.
Ἀπορία I, 239, 32.
 Apothetae I, 97, 24.
 Appia via III, 368, 17.
 Appii II, 77, 27. cf. Marcus.
 Appius I, 373, 30. II, 77, 24. 30. 134, 5. 135, 16. Luculli legatus II, 518, 24. 31. 32. Sardiniae praetor III, 385, 21.
 Appius Claudius I, 196, 26. 436, 28. II, 307, 3. 308, 5. II, 455, 11. 521, 13. 14. 522, 18. 27. 524, 18. 535, 5. III, 249, 26. IV, 167, 26. 168, 1. 173, 1. 177, 8.
 Appius Clausus I, 211, 11. 25. 32. 212, 9. 17.
 Aprilis mensis I, 37, 31. 64, 14. 142, 11. 14. 15.
 Apsephion archon II, 480, 14.
 Apsus fluvius II, 260, 9. 17.
 Aptaera, Cretae urbs II, 324, 10.
 Apuleius v. Lucius Ap.
 Apulia II, 148, 19.
 Aquae Sextiae II, 348, 7.
 Aquila, Pyrrhi cognomen II, 294, 11.
 Aquilii I, 192, 21. 193, 5. 8. 18. 194, 9. 13. 195, 24. cf. Manius Aq.
 Aquilius, trib. pl. (Publ. Aq. Gallus) IV, 77, 4.
 Aquinius v. Marcus Aq.
 Aquinum (*Ἀκύνιον*), urbs V, 217, 13.
 Aquinus, Metelli legatus III, 101, 8. 10. 13.
 Arabes, Arabia I, 4, 11. II, 528, 15. 17. 529, 13. 534, 32. 555, 10. III, 63, 12. 66, 3. 75, 26. 76, 23. 80, 5. 228, 21. 229, 9. 230, 31. 232, 6. 235, 6. 306, 16. 354, 24. IV, 298, 30. 369, 24. 378, 17. 379, 19. 401, 31. 410, 10. Scenitae II, 522, 18. Arabicus sinus IV, 410, 7.
 Aracus II, 389, 7.
 Arar fluvius III, 382, 3. 389, 23.
 Arachosia III, 140, 21.
Ἀρατήριον I, 32, 3.
Ἀράτειον Sicyone V, 184, 25.
 Arati vita V, 136—186. adde: II, 234, 16. 241, 3. 16. 22. (eius vita citatur II, 241, 25.) IV, 119, 2. 23. 29. 120, 1. 2. 6. 128, 25. 129, 9. 12. 20. 28. 130, 3. 16. 17. 131, 12. 15. 136, 11. 138, 24. 26. 139, 6. 25. 140, 29. 141, 6. 16. 17. 20. 24. 143, 5. 13. 21. 25. 30. 32. 144, 5. 25. 30. 150, 8.
 Aratus iunior V, 181, 4. [22. 23. 183, 11. 185, 11.]
 Araxes amnis II, 529, 15. III, 223, 11. 224, 30. 31. IV, 391, 28. 393, 24.
 Arbaces Medus V, 117, 20.
 Arbela I, 270, 25. III, 315, 15.
 Arbelitis III, 226, 20.
 Arcades, Arcadia I, 8, 30. 29, 24. 61, 1. 79, 10. 121, 22. 141, 27. 329, 14. 420, 20. II, 86, 17. 103, 21. 106, 2. 25. 29. 107, 12. 247, 24. 249, 18. 272, 19. III, 158, 6. 15. 166, 19. 176, 3. 178, 25. 179, 20. IV, 128, 32. 129, 2. 25. 132, 22. 138, 22. 233, 17. 315, 21. V, 167, 27. Arcadicum festum Lycaea III, 422, 23.
 Arcadius vid. Lecanius.
 Arcesilaus Academicus II, 234, 11. V, 139, 11.

- Arceilaus Spartanus II, 482, 22.
IV, 122, 26.
Archedamus Aetolus II, 62, 27.
Archedemus Aetolus II, 283, 26. V,
15, 17.
Archelaus, Antigoni dux V, 155,
18. 24. 156, 30. Berenices Aegy-
ptiae maritus, Mithridatici Arche-
lai f. IV, 348, 29. Cappadociae
rex IV, 401, 28. Deliacus merca-
tor II, 446, 16. Mithridatis prae-
fectus II, 366, 20. 431, 18. 26.
436, 29. 437, 31. 439, 12. 440,
4. 442, 20. 28. 443, 7. 22. 444,
12. 16. 21. 445, 3. 21. 446, 18.
20. 22. 28. 29. 447, 1. 5. 17.
23. 448, 6. 13. 28. 449, 7. 469,
5. 505, 10. 507, 11. 509, 14.
physicus II, 475, 26. poeta II,
474, 1. Spartanorum rex I, 83,
25. — locus II, 440, 7.
Archeptolis I, 251, 14. 21.
Archestratus I, 390, 28. II, 161, 9.
28. 403, 1. IV, 31, 12.
Archias Hierophanta II, 92, 25. The-
banus II, 87, 4. 25. 88, 29. 90,
28. 91, 3. 92, 6. 11. 15. 23. 26.
30. 93, 1. 11. 19. tyrannus III,
168, 11. 19. Phygadotheras IV,
234, 23. 28. 30. 235, 11. 14. 16.
18. 28. 236, 1. 19.
Archibiades Laconistes IV, 9, 27.
10, 4.
Archibius, Cleopatrae amicus IV,
424, 1.
Archidamia II, 320, 13. Agidis avia
IV, 110, 28. 124, 31.
Archidamidas I, 102, 29. 103, 14.
Archidamus, Lacedaemoniorum rex
I, 271, 9. 306, 21. 329, 31. 333,
13. 15. 20. III, 41, 10. 179, 31.
181, 10. 187, 28. IV, 325, 32.
Agesilai fil. III, 169, 26. 170, 6.
11. 22. 179, 18. IV, 109, 21. 22.
207, 13. Agidis pater I, 114, 2.
Agidis frater IV, 126, 13. 130,
23. 28. Agidis fil. IV, 109, 26.

- ὁ παλαιός IV, 152, 11. Zeuxi-
dami f. II, 490, 3. 17. III, 142,
24. 144, 1.
Archilochus poeta I, 4, 15. 122, 14.
300, 3. 328, 20. II, 352, 9. IV,
7, 16. 42, 14. 326, 19. V, 211, 7.
Archimedes II, 135, 22. 26. 136,
13. 27. 137, 4. 32. 138, 18. 28.
139, 3. 7. 140, 7. 141, 27.
Archippa, Themistoclis uxor I, 251,
14.
Archippus poeta I, 377, 1.
Architeles I, 226, 12. 16.
Archonides V, 37, 1. 11.
Archytas Pythagoreus II, 135, 31.
V, 15, 14. 16, 29.
Arcissus II, 95, 19.
Ardea I, 275, 22. Ardeatae I, 267,
19. 275, 27. 276, 7. 16. 277,
1. 5.
Ardeittus I, 24, 22.
Areopagitae I, 174, 3. 17.
Areopagus I, 173, 21. 32. 174, 7.
12. 13. 14. 177, 30. 188, 25.
229, 14. 305, 25. 307, 31. 308,
3. II, 483, 9. 488, 22. IV, 15,
4. 221, 29. 232, 4. 261, 29.
Ares v. Mars.
Aretaeus, Dionis f. V, 28, 9.
Arete, Dionysii mai. filia, Dionis
uxor II, 33, 24. V, 5, 14. 15.
17. 17, 30. 28, 10. 44, 31. 45,
3. 51, 1.
Arethusa, Macedoniae urbs I, 116,
16. Syriae IV, 379, 12.
Arcus, rex Sparta II, 319, 1. 4.
320, 4. 323, 13. 30. 325, 31.
Cleomenis nepos, Acrotati f. IV,
110, 7. 8.
Argas Demosthenes dictus IV, 212,
11. poeta ib. 15.
Ἀργεῖα IV, 150, 24.
Argi (Argos) I, 241, 25. 300, 2.
385, 13. 389, 5. 397, 25. II, 106,
2. 246, 1. 253, 23. 270, 25. 323,
22. 25. 29. 324, 32. 325, 8. 326,
22. III, 212, 12. IV, 141, 3. 19.

32. 142, 1. 14. 143, 3. 13. 22.
144, 24. 145, 6. 11. 14. 16. 21.
150, 16. 23. 151, 19. 315, 21.
23. V, 137, 27. 31. 139, 19. 140,
10. 24. 158, 21. 160, 14. 161,
25. 162, 3. 20. 168, 1. 172, 11.
177, 3. 5. 178, 3.
Argileonis I, 108, 30.
Arginusa I, 338, 28. II, 388, 31.
Argivi I, 86, 12. 239, 16. 385, 13.
387, 9. 388, 27. 393, 22. 458,
16. II, 4, 17. 106, 25. 325, 11.
16. 27. 326, 19. 27. 328, 10.
383, 11. 406, 1. III, 13, 12. 30.
14, 2. 15. 161, 4. 9. 164, 21.
29. 32. 177, 8. IV, 144, 26. 145,
7. 150, 26. 28. 151, 10. V, 158,
11. 159, 1. 160, 18. 161, 23.
168, 21. 172, 27. 176, 32. 177,
11.
Argius libertus V, 212, 6.
Argolis III, 177, 10. IV, 129, 29.
148, 9. V, 161, 1. Argolica mu-
lier II, 46, 18. Argolica scuta I,
60, 11.
Argus navis I, 15, 16.
Argyraspides III, 132, 10. 136, 21.
137, 10 sqq. 138, 3. 5. 139, 5.
140, 20.
Ariadna I, 14, 24. 27. 15, 7. 16,
5. 10. 21. 28. 32. 17, 6. 18. 25.
19, 30. 26, 4. 74, 9. 76, 19.
Ariadnae duae I, 17, 13. Ariadnae
Aphrodite I, 17, 12.
Ariaeus, Cyri minoris amicus V, 114,
10.
Ariamenes I, 234, 5.
Ariamnes Arabs III, 63, 12.
Ariarathes, Mithridatis f. II, 431,
15. III, 119, 16. 120, 17. 227,
27. 232, 18.
Ariaspes, Artoxerxis II. f. V, 135,
6. 7. 14.
Ariamianus I, 247, 12.
Ariannum II, 124, 14. III, 252, 10.
295, 32. 396, 13. 29. 397, 1.
IV, 85, 25.

- Arimnestus, Plataeensium praetor II,
174, 20. 28. 175, 9. Spartanus
II, 183, 26.
Ariobarzanes II, 421, 26. 32. 422,
8. 447, 10. 449, 8. IV, 273, 29.
296, 16.
Ariomandes, Gobryae f. II, 485, 12.
Ariovistus III, 382, 24. 383, 11. 27.
Ariphron, Periclis frater I, 376, 10.
378, 15.
Aristaeus II, 247, 15. Megalopolita
II, 252, 21. 27.
Aristagoras ludimagister II, 508, 1.
Aristander Telmesius, vates III, 280,
7. 293, 16. 307, 9. 27. 315, 27.
318, 12. 336, 18. 338, 28.
Aristeas Argivus II, 323, 22. 24.
325, 22. Proconnesius I, 69, 23.
24. 27.
Aristidis vita II, 160—194.
comp. c. Catone ib. 227—233.
adde: I, 221, 18. 26. 224, 18.
230, 7. 232, 8. 17. 235, 6. 10.
236, 1. 239, 5. 7. 240, 7. 304,
28. 458, 30. 461, 12. II, 85, 31.
476, 24. 477, 8. 483, 8. 10. III,
15, 23. 83, 8. IV, 3, 30. 7, 13.
221, 10.
Aristides Locrus II, 6, 29.
Aristidis Milesiaca III, 80, 24.
Aristion tyrannus I, 130, 3. II, 432,
7. 434, 13. 447, 22. [519, 29.]
Aristippus tyrannus II, 323, 23. V,
158, 30. 159, 6. 17. 160, 2. 161,
3. 29. 162, 2. 10. 14. 163, 8.
Aristippus Cyrenaeus V, 16, 3. 18.
Aristo, Pisisirati adiutor I, 187, 8.
(II, 519, 29.) philosophus I, 221,
22. II, 215, 26. Corinthius III,
27, 20. 33, 17. Aristo Chius, scr.
II, 162, 28. IV, 217, 14. 236, 9.
Aristo, Paeonum dux III, 324, 14.
Aristobule Diana v. Diana.
Aristobulus, rex Iudaeorum III, 229,
13. 235, 22. IV, 347, 27. 32.
Aristobulus scr. III, 293, 25. 296,
11. 298, 7. 302, 29. 331, 19.

- 362, 2. Aristobulus Cassandrinus, scr. IV, 230, 1.
 Aristoclitus, Lysandri pater II, 383, 20.
 Aristocrates, Hipparchi f. I, 82, 21. 116, 29. scr. II, 251, 14. contra quem Demosthenes IV, 220, 28. 222, 13. orator IV, 409, 24.
 Aristocritus III, 288, 23.
 Aristodemus I, 79, 12. III, 162, 29. Aristodemus tyrannus II, 234, 15. IV, 110, 11. Aristodemus Milesius IV, 300, 28. 307, 23. 308, 4. 9.
 Aristodicus Tanagraeus I, 309, 25.
 Aristogiton II, 194, 9. Aristogiton sycophanta IV, 10, 2. 7. 28. 11, 1. contra quem Demosthenes IV, 222, 17.
 Aristomache, Dionis soror II, 33, 25. V, 2, 29. 3, 8. 11. 5, 13. 19. 6, 11. 11, 22. 44, 30. 45, 3. 10. 51, 1.
 Aristomachus IV, 129, 31. V, 139, 8. Argivorum tyrannus V, 158, 12. 29. 177, 13. minor V, 162, 21. 168, 2. 7. 13. 19. 23. 31.
 Aristomenes Messenius I, 65, 31. IV, 125, 29.
 Aristonicus, Mithridatis navarchus II, 509, 17. Attali frater, Eumenis f. II, 281, 19. IV, 184, 32. Marathonius IV, 234, 31.
 Aristonius citharoedus II, 402, 9.
 Aristophanes, poeta com. I, 238, 22. 326, 27. 330, 32. 376, 28. 390, 5. II, 490, 29. III, 6, 4. 10. 13. IV, 303, 23. 410, 22. miles Alexandri III, 338, 2.
 Aristophon archon IV, 230, 17. orator IV, 7, 9. pictor I, 390, 24.
 Aristoteles Stagirita I, 3, 1. 12, 11. 21, 23. 78, 11. 84, 9. 85, 1. 93, 31. 111, 14. 30. 116, 9. 164, 23. 180, 20. 189, 32. 229, 13. 274, 18. 301, 23. 307, 28. 309, 26. 326, 18. 327, 31. 459, 26. II, 84, 31. 101, 12. 193, 25. 26. 229, 20. 384, 5. 450, 6. 14. 481, 31. III, 2, 4. 19. 42, 5. 285, 18. 20. 24. 31. 286, 1. 8. 14. 20. 28. 297, 26. 338, 32. 340, 30. 341. 4. 342, 18. 20. 24. 361, 5. 363, 8. IV, 133, 19. 261, 12. V, 19, 4. Aristoteles Argivus IV, 144, 27. 31. V, 176, 27. dialecticus (Sicyonius) V, 138, 11.
 Aristoxenus, musicus et scr. I, 116, 22. 23. II, 15, 20. 193, 24. III, 282, 10.
 Aristratus, tyrannus Sicyonis V, 146, 30. 32. 147, 9. 11. 13.
 Aristus V, 52, 31.
 Arius philosophus IV, 418, 24. 32. 419, 2. 8. 11. 25.
 Armenia, Armenii I, 271, 20. II, 421, 31. 473, 21. 507, 6. 512, 20. 31. 513, 7. 518, 21. 521, 25. 29. 525, 19. 528, 22. 529, 10. 530, 12. 533, 32. 535, 9. 536, 25. 537, 4. 13. 540, 13. 541, 20. 544, 15. (Armenia ἡ μικρὰ II, 518, 23.) III, 61, 6. 18. 23. 31. 64, 4. 9. 65, 16. 20. 76, 8. 80, 9. 120, 29. 121, 15. 137, 5. 217, 8. 218, 23. 223, 5. 9. 224, 18. 30. 226, 15 (ἡ μικρὰ). 229, 18. 235, 3. 20. 413, 5. IV, 247, 24. 338, 28. 339, 1. 377, 3. 379, 19. 21. 380, 4. 9. 384, 6. 391, 29. 396, 2. 9. 10. 28. 32. 397, 23. 402, 5. bellum Armenium III, 221, 4.
 Armilustrum I, 63, 22.
 Arnaces I, 235, 24. II, 171, 27.
 Arpates, Tiribazi f. V, 135, 29.
 Arpinum (ἐν Ἀρπυίοις) IV, 245, 15. Arpinas ager II, 331, 7.
 Arrhenides, Calliclis pater IV, 231, 32.
 Arrhidacus, Philippi f. III, 288, 22. 26. 363, 29.
 Arrius v. Quintus Arrius.
 Arruntius, Lucius IV, 406, 24.

- Arsaces II, 422, 3. III, 60, 12. 18. 73, 22. 269, 26. IV, 425, 32.
 Arsacidae III, 81, 9.
 Arsames V, 135, 6. 9. 13. 26. 32.
 Arsanias fluv. II, 537, 16.
 Arsicas (Artoxerxes) V, 105, 32. 106, 13. 22.
 Arsis fluvius III, 194, 7.
 Artabaces, Armeniae rex III, 61, 18. cf. Artavasdes.
 Artabanus I, 245, 24. 246, 6. 11. 14.
 Artabazus II, 184, 14. III, 117, 22. 124, 1. 302, 27. IV, 428, 10. 13.
 Artagereses, Cadusiorum dux V, 112, 32. 113, 11. 13. 19. 114, 8. 117, 15. 119, 12.
 Artasyras V, 115, 19. 23. 24. 30. 118, 4.
 Artavasdes, Armeniae rex III, 64, 5. 8. 65, 12. 21. 81, 11. 16. IV, 379, 22. 380, 31. 392, 14. (22.) cf. Artabaces.
 Artaxas, Armeniae rex II, 537, 4. 8.
 Artaxata, urbs Armeniae II, 536, 31. 537, 17.
 Artayctus I, 233, 2.
 Artemidorus, Graecus II, 513, 26. Cnidius III, 427, 3. 16.
 Artemis v. Diana.
 Artemisia I, 234, 14.
 Artemisium I, 225, 20. 227, 2. 6. 22. 228, 9. 376, 7.
 Artemisius mensis III, 294, 30.
 Artemius Colophonius III, 337, 24.
 Artemon Periphoretus I, 327, 10. 15. 17.
 Arthmiadas I, 83, 19.
 Arthmius Zelites I, 225, 2.
 Artorius v. Marcus Artorius.
 Artoxerxes I. Longimanus I, 416, 8. V, 105, 22. 23.
 Artoxerxis II. Mnemonis vita V, 105—136. adde: II, 114, 6.
 Arverni III, 389, 17. 390, 19.
 Aruns, Porsenae f. I, 208, 27. 209, 24. — Aruns Gallos in Italiam evocat I, 266, 6. 11. — Aruns, Tarquinii f. I, 198, 1.
 Arybas, Arymbas, rex Epiri II, 285, 11. III, 279, 29.
 Ἀσβολώμενοι II, 472, 7.
 Ascalis, Iphthae f. III, 95, 32. 96, 3. 7. 8. 11.
 Ascanius I, 34, 22.
 Asclepiades grammaticus I, 154, 24. — Hipparchi f. IV, 20, 26. 32.
 Asculum II, 310, 29. 311, 26. III, 191, 5. 6.
 Asdrubal II, 25, 27. 260, 4.
 Asia I, 81, 29. etc. II, 24, 2. etc. III, 46, 28. etc. IV, 17, 30. etc. V, 68, 30. etc. Asiatici oratores IV, 241, 25. Asiaticae urbes III, 113, 15.
 Asia, Themistoclis filia I, 251, 26.
 Asiaticus, libertus V, 204, 1.
 Asinarium festum III, 36, 28.
 Asinarus amnis III, 35, 29.
 Asinius IV, 353, 27. 354, 1. Asinius Pollio III, 265, 9. 396, 21. 409, 23. 415, 2. IV, 87, 2. 11.
 Asopiae ager I, 162, 26.
 Asopis II, 525, 12.
 Asopus amnis II, 173, 29. 178, 14.
 Aspasia Atheniensis I, 323, 14. 27. 324, 3. 9. 14. 20. 29. 325, 7. 330, 30. 331, 4. 332, 10. 25. — Phocensis, Cyri pellex I, 324, 32. V, 131, 8. 132, 5. 12. 133, 19.
 Aspendus I, 403, 32.
 Aspetus (Achilles) II, 285, 5.
 Ἀσφάλιος Neptunus I, 33, 22.
 Aspis II, 325, 28. 326, 13. IV, 142, 5. 145, 24.
 Assia II, 440, 6.
 Assus amnis II, 439, 6. 440, 3.
 Assyrii II, 528, 28. III, 66, 3.
 Astéria Salamina II, 475, 17.
 Asteropus IV, 134, 25.
 Astura, χωρίον παράλιον τοῦ Κι- κέρωνος IV, 285, 13. 27. 286, 2.
 Astyochochus I, 401, 21. 25. 32. 402, 4.
 Astyphilus Posidoniates II, 493, 8.

Asylum, Asylaenus deus I, 43, 25.
 Ateius, trib. pl. III, 58, 3. 12. 16.
 26. cf. Marcus Ateius.
 Athamani II, 274, 16. III, 258, 8.
 Athanis scr. II, 24, 16. 37, 19.
 Athenae, Athenienses I, 1, 19. 2,
 12. 3. 6. 11. 32. etc. II, 28. etc.
 III, 1, 19. 4, 16. etc. IV, 1, 5.
 4, 20. etc. V, 4, 28. 9, 18. etc.
 Athenaeum et Athene v. Minerva.
 Athenodorus, Sandonis f., scr. I, 208,
 15.
 Athenodorus Cordylion IV, 44, 16.
 49, 10.
 Athenodorus histrio III, 312, 17.
 20. 23.
 Athenodorus Imbrius IV, 17, 26.
 Athenophanes Atheniensis III, 320,
 22.
 Athesis v. Atison.
 Athos mons III, 359, 13. 16.
 Atison fluvius (Athesis) II, 353, 15.
 354, 11.
 Atillii II, 228, 8. — Marcus Atilius
 I, 143, 23. — Atilius Vergilio V,
 209, 31.
 Atillius, M. Bruti amicus V, 87, 6.
 11.
 Atlanticae insulae III, 95, 10. Atlan-
 ticum mare II, 21, 8. III, 95, 7.
 113, 6. 228, 26. 387, 15. Atlan-
 ticus sermo I, 181, 30. 189, 3.
 15. 22. Atlantides IV, 114, 26.
 Atossa V, 127, 26. 128, 8. 130, 29.
 131, 31. 132, 21. 135, 4.
 Atrous in tragoedia IV, 242, 27.
 Atridae II, 478, 31.
 Atropatene IV, 380, 9. cf. II, 537,
 32.
 Attalia, urbs Pamphyliae III, 268,
 26.
 Attalus, Cleopatrae avunculus III,
 287, 27. 29. 289, 12. 342, 10.
 Attalus, rex Pergami II, 263, 28.
 29. Attalus Philometor I, 271,
 21. IV, 178, 6. 310, 30. Attali
 colossus IV, 401, 15.

Atteius v. Ateius.
 Attes I, 121, 21.
 Attia, Caesaris Aug. mater IV, 283,
 6. 373, 15.
 Attica I, 11, 15. 18, 3. etc. II, 94,
 15. etc. IV, 14, 29. etc. V, 157,
 21. etc. — Attica choenix IV, 388,
 2. mulier III, 323, 20. navis I,
 163, 14. III, 32, 13. theatra I,
 12, 25. Atticae drachmae II, 418,
 9. Attici IV, 209, 11. 212, 10.
 Attici medimni II, 201, 15. III,
 416, 29. poetae I, 301, 6. Atti-
 cum bellum II, 34, 32. 384, 14.
 Atticus, epistolae Bruti ad eum IV,
 283, 20. V, 78, 13.
 Atticus, Iulius V, 209, 11.
 Attilia, Sorani filia, Catonis min.
 uxor IV, 42, 15. 43, 11. 15. 58,
 11.
 Attis I, 121, 21. Atties duo, alter
 Syrus alter Arcas III, 88, 9.
 Attius Tullus, Volscorum rex IV,
 238, 16.
 Attius Varus IV, 90, 14. 30. 91,
 12.
 Aventinus mons I, 44, 3. 59, 24.
 63, 22. 138, 8. IV, 199, 19.
 Aufidius III, 114, 25. 27. 116, 22.
 Aufidius amnis I, 358, 6.
 Augures II, 40, 25. 122, 20. IV,
 167, 24. 273, 24. 350, 13.
 Augustus I, 142, 27. 143, 22. vide
 Caesar Octavianus.
 Augustus mensis I, 51, 30. 142, 27.
 II, 357, 29.
 Aulis II, 104, 10. 412, 7. III, 147,
 30.
 Aulus Gabinius IV, 68, 11. Aulus
 Pompeius, trib. pl. II, 347, 16.
 19.
 Aura (*Ἄβρα*) IV, 265, 30.
 Aurelia, Caesaris mater III, 372, 8.
 373, 4. 11. IV, 265, 27.
 Aurelius v. Caius, Onatius et Quintus.
 Autoclidis *ἑξηγητικὰ* III, 31, 31.
 Autoleon, Paeonum rex II, 293, 27.

Autolyceus athleta II, 399, 1. 6. Au-
 tolyceus, Sinopes conditor II, 524,
 28. 525, 2. 4.
 Automatia v. Fortuna.
 Auxiliaris legio Othonis V, 224, 9.
 Auximum, urbs Piceni III, 193, 8.
 Axiochus I, 323, 20.
 Axius flumen IV, 262, 32. 263, 1.
 (3.) Axii pons IV, 333, 25.
 Axones Solonis I, 180, 17. 25.
 Babyce I, 84, 25, 32. 85, 2. II,
 100, 14.
 Babylon II, 529, 13. III, 59, 26.
 86, 26. 119, 8. III, 356, 7. 359,
 22. 25. 30. 360, 4. V, 110, 31.
 111, 2. 26. 124, 5. 6. Babylonia
 III, 320, 7. 321, 22. IV, 299, 4.
 9. 388, 17. Babylonii III, 343,
 25. Babylonica vestis II, 199, 23.
 Bacchae IV, 366, 5.
 Bacchiadae II, 383, 14.
 Bacchides eunuchus II, 517, 18. 31.
 518, 5. 11.
 Bacchus I, 16, 13. 17, 14. 19. 30.
 189, 11. 257, 4. II, 99, 2. 146,
 3. 412, 22. 413, 30. 450, 22.
 472, 20. 473, 20. 493, 15. 534,
 17. III, 4, 2. 292, 14. 372, 15.
 IV, 295, 18. 303, 25. 366, 8.
 368, 26. 401, 13. (14.) Bacchus
 Euius v. Euius. Omestes I, 233,
 7. II, 104, 6. 171, 11. Bacchi
 mysteria III, 48, 11. 280, 18.
 festum (*Διονύσια*) III, 312, 25.
 cf. Liberalia. Bacchi statua V,
 401, 11. templa II, 161, 6. III,
 3, 32. — *οἱ περὶ τὸν Διόνυσον*
τεχνῆται IV, 136, 20. 397, 25.
 398, 4. V, 70, 30. 185, 2.
 Bacchylides I, 122, 26.
 Bactra III, 86, 17. IV, 379, 28.
 Bactri III, 57, 30. Bactrianus equi-
 tatus III, 317, 5.
 Baebius v. Marcus.
 Baetica III, 99, 10.

Baetis fluvius II, 206, 4. III, 95, 6.
 99, 10.
 Bagoas eunuchus III, 325, 22. alius
 III, 354, 16.
 Baiae II, 365, 28.
 Balbus II, 455, 14. v. Cornelius et
 Posthumius.
 Balinus III, 334, 28.
 Balissus III, 66, 32.
 Balta nymphea I, 165, 29.
 Bambyce IV, 379, 12.
 Bandius, Lucius II, 131, 9. 15. 21.
 23. 24. 29. 132, 6.
 Bantia, urbs Apuliae II, 153, 20.
 Barbius V, 207, 11.
 Barca, Catonis minoris amicus IV,
 71, 26. 29.
 Barcas Poenus I, 360, 30. cf. Amil-
 car Barcas.
 Bardyaei II, 377, 29. 379, 30.
 Bardyllis Illyrius II, 293, 28.
 Bargylidae II, 270, 18.
 Barsine, Artabazi filia, Alexandri et
 Memnonis ux. III, 117, 22. 302,
 24. Eumenis III, 117, 25.
 Basilica II, 216, 17. v. etiam Porcia
 basilica.
 Basillus v. Lucius.
 Basternae II, 47, 10. 49, 15.
 Bataces, sacerdos Idacae matris II,
 347, 10. 14.
 Batalus IV, 212, 4. 5. 8. (poeta,
 tibicen et Demosthenis cognomen.)
 Batavi V, 224, 21.
 Bathycles I, 158, 19.
 Batiatus Lentulus III, 47, 26.
 Bato Sinopensis, scr. IV, 119, 32.
 Batton Eudaemon I, 428, 11.
 Belaeus II, 373, 13.
 Belbina urbs IV, 129, 6. 15.
 Belgae III, 242, 2. 384, 11.
 Belitaras Persa V, 123, 6.
 Bellerophonates I, 449, 26.
 Bellinus III, 212, 19.
 Bellona (*Ἐννώ*) II, 429, 2. 452,
 11. eius templum II, 427, 3. 457,
 4. IV, 250, 17.

- Beluris scriba V, 127, 1.
 Belus III, 298, 23.
 Beneventum II, 316, 8.
 Berenice, Mithridatis uxor II, 288, 11, 17, 290, 7. Chia II, 517, 21, 518, 6, 10.
 Berenicis, oppidum Epiri II, 290, 10.
 Beroea II, 295, 22, 296, 1, 9. urbs Macedoniae III, 255, 29, IV, 336, 2.
 Berytus IV, 393, 3.
 Bessus III, 328, 17, 329, 26.
 Bestia, Luc. Calpurnius II, 337, 3. trib. pl. IV, 260, 6.
 Betriacum opp. V, 220, 22, 24, 222, 32, 223, 2, 225, 26, 226, 6.
 Bica I, 239, 31.
 Bias I, 158, 8, 14, 15, 16.
 Bibliotheca Alexandrina III, 412, 17. Luculli II, 549, 25. Pergamensis IV, 399, 21.
 Bibulus, M. Calpurnius III, 238, 1, 2, 23, 26, 239, 7, 246, 12, IV, 58, 27, 59, 5, 7, 66, 5, 19, 81, 31, 88, 17, 350, 19. Porciae f. V, 62, 9, 72, 21. cf. Calpurnius et Publicius.
 Bion I, 22, 29.
 Bircenna II, 293, 28, 294, 1.
 Bisaltis Thracibus coloniam mittit Pericles I, 310, 25.
 Bisanthe, urbs Thraciae I, 414, 23.
 Bithynia, Bithyni I, 23, 3, 121, 21, 407, 8, 10, 416, 4, 6, II, 204, 5, 279, 14, 26, 431, 10, 447, 10, 469, 31, 503, 14, 504, 16, 508, 28, 510, 26, 511, 21, 540, 13, III, 112, 24, 113, 9, 218, 16, 365, 1, 413, 4, V, 68, 30, 76, 23.
 Bithys, Demetrii dux V, 167, 2.
 Bito I, 183, 30.
 Blossius philosophus, Cumanus IV, 172, 4, 182, 1, 184, 22.
 Bocchoris iudicium V, 318, 14, 19.
 Bocchus, Numidarum rex II, 337, 28, 338, 6, 18, 364, 14, 419, 20, 22, 31, 420, 11, 421, 13, 422, 25. Libyrum rex IV, 401, 27.
 Boëdromia I, 24, 11.
 Boëdromion mensis I, 24, 10, 270, 22, 26, 271, 16, II, 184, 32, III, 315, 21, IV, 6, 19, 25, 24, 234, 16, 316, 27, 317, 3.
 Boeorix, Cimbrorum rex II, 355, 29.
 Boeotarchae II, 95, 10, 102, 32, 103, 3, 105, 28, 29, 31, 106, 8, III, 148, 15, 169, 6, 178, 28, IV, 225, 6. Boeotarchia II, 107, 10, 27, 119, 30.
 Boeotia, Boeoti I, 93, 21, 225, 18, 228, 8, 270, 16, 271, 3, 319, 2, 23, 333, 25, 375, 7, 376, 8, 387, 17, 25, 399, 20, 409, 7, 22, II, 88, 10, 11, 96, 6, 97, 5, 11, 102, 27, 144, 17, 169, 22, 172, 7, 185, 1, 186, 21, 187, 4, 246, 3, 263, 16, 264, 2, 375, 4, 406, 7, 412, 23, 26, 413, 19, 415, 4, 416, 4, 431, 27, 32, 437, 2, 6, 13, 444, 10, 23, 447, 4, 450, 27, 468, 16, 469, 24, 470, 24, 505, 11, III, 12, 28, 13, 9, 28, 31, 148, 14, 17, 150, 13, 160, 9, 21, 162, 8, 166, 6, 167, 14, 168, 22, 171, 6, 173, 2, 5, IV, 9, 5, 14, 7, 21, 24, 22, 16, 229, 12, 313, 25, 330, 23, 26, 30, 331, 8, 11, 20, V, 149, 6, 182, 16. Boeoticum bellum II, 412, 4, III, 275, 4.
 Boii I, 55, 15.
 Bola I, 445, 5.
 Bollae I, 445, 11.
 Bona dea (*Γυναικεία*) III, 372, 11, IV, 256, 10.
 Bononia IV, 284, 32.
 Bosperus I, 24, 3, II, 431, 13, 525, 26, 555, 20, III, 221, 9, 30, 225, 18, 228, 13, 229, 2.
 Bottiaei I, 12, 11, 20, 21.
 Brachylles II, 263, 18.

- Brasidas I, 108, 29, 32, 109, 3, II, 383, 6, 8, 401, 11, III, 11, 13.
 Brauron I, 164, 1.
 Brennus, Gallorum rex I, 267, 14, 32, 268, 11, 273, 31, 274, 23, 281, 4, 11, 282, 1, 8, 13.
 Briareus (Archimedes) II, 138, 23.
 Briges V, 92, 30.
 Britannia, Britanni III, 86, 14, 242, 3, 379, 20, 387, 13.
 Britomartus, Gallorum rex I, 53, 20. Britomatus II, 126, 13, 129, 7.
 Brixillum V, 217, 24, 222, 14, 230, 9.
 Brundisium, Brundasini II, 75, 29, 211, 1, 451, 5, III, 58, 28, 215, 16, 26, 254, 18, 24, 255, 2, 15, 257, 4, 399, 7, 401, 4, 17, 28, 402, 24, IV, 49, 4, 270, 12, 277, 7, 10, 279, 11, 352, 15, 377, 9, 402, 23.
 Brutii I, 365, 25, 30, 366, 6, 14, 15, 17, 22, 32, 367, 2, 10, 12, II, 16, 31, 19, 26, 20, 7, 30, 29, III, 45, 25, IV, 86, 8.
 Bruttium Sura II, 431, 24, 432, 3.
 Brutus, Lucius Iunius I, 190, 22, 27, 32, 191, 2, 15, 192, 5, 9, 24, 25, 193, 23, 194, 27, 29, 195, 32, 196, 8, 198, 2, 199, 15, 19, 21, 205, 30, III, 423, 14.
 Brutus, Iunius, primus trib. pl. I, 423, 30, 429, 28.
 Brutii, Marci, vita V, 51—101. comp. c. Dione ib. 101—105.
 Brudde: III, 203, 18, 20, 25, 204, 1, 2, 4, 409, 31, 416, 13, 419, 3, 423, 21, 424, 2, 5, 12, 13, 16, 25, 426, 11, 427, 5, 428, 1, 26, 29, 429, 8, 16, 30, 430, 2, 6, 431, 2, 5, 30, 432, 12, 13, 20, IV, 70, 18, 106, 6, 9, 12, 185, 9, 280, 9, 14, 22, 281, 3, 283, 19, 24, 285, 15, 292, 12, 356, 21, 357, 17, 27, 358, 9, 11, 19, 32, 364, 6, 10, 13, 21, 23, 25, 27, 29, 30, 409, 26, 27, 426, 10, 20, V, I, 7, 2, 8.
 Brutus ὁ Ἐραρός, Decimus Iunius Br. Albians IV, 356, 5, V, 61, 14, 68, 31, 76, 13.
 Brutus, Bruti filius, Pompeii partes sequitur III, 256, 9.
 Brutus, Carbonis dux III, 193, 23, 27.
 Brutus praetor, contra Syllam missus II, 428, 15.
 Brutus, liber Empyli de Caesaris caede V, 53, 5.
 Brutus v. Decimus, Iunius, Marcus.
 Bubulcus I, 201, 22.
 Bucatius mensis II, 107, 10.
 Bucephalas equus III, 284, 6, 296, 6, 318, 3, 330, 15, 348, 12.
 Bucephalia urbs III, 348, 19.
 Busiris I, 9, 4.
 Butas poeta I, 61, 16. Butas libertus IV, 103, 20, 26, 31, 104, 3, 6.
 Buteo v. Fabius Buteo.
 Butes, dux Persicus II, 478, 12.
 Buthrotum, urbs Epiri V, 74, 26.
 Byllis, urbs Illyriae V, 74, 28.
 Byzantium, Byzantini I, 319, 1, 408, 25, 409, 3, 6, 13, 19, 20, 22, II, 189, 10, 477, 12, 28, 481, 4, III, 287, 7, IV, 13, 8, 15, 23, 25, 69, 5, 70, 17, 20, 223, 20, 262, 10, 272, 22.
 Cabiri, urbs et arx II, 512, 20, 513, 11, 29, 517, 8, 555, 6.
 Cabiri dii II, 156, 11.
 Καδδύχος I, 92, 1.
 Cadmia, arx Thebarum I, 26, 17, II, 87, 8, 21, 95, 1, 13, 97, 24, 100, 22, III, 167, 17, 168, 10, 290, 27, IV, 24, 3.
 Cadmia, Neoptolemi soror II, 289, 23.
 Cadmilus v. praef. ad I, 126, 15.
 Cadmus II, 440, 19.
 Cadusii V, 112, 32, 128, 19, 129, 2, 5, 18.

- Caeci cognomen I, 428, 30.
 Caecias ventus III, 104, 24. 105, 7. 14.
 Caecilia, Metelli filia, Syllae uxor II, 425, 9. — Caecilia, Luculli mater II, 495, 21.
 Caecilius Metellus II, 331, 29. 332, 8. 9. 11. 334, 21. 25. 26. 335, 18. 20. 29. 32. 336, 3. 5. 8. 20. 337, 16. 23. 26. 338, 22. 360, 5. 13. 17. 361, 5. 8. 13. 27. 362, 6. 9. 15. (16.) 363, 12. 16. III, 189, 20. 195, 1. 4. 5. 8.
 Caecilus (Qu. Caec. Niger) IV, 244, 27.
 Caecilus orator IV, 210, 28. 274, 16. 289, 14.
 Caenon (*Καινόν*) arx III, 227, 23.
 Caepio I, 271, 19. II, 346, 4. 349, 2. 531, 26. III, 89, 18. 238, 15. 17. — Catonis minoris frater IV, 36, 13. 37, 21. 39, 20. 23. 42, 23. 45, 5. 21, 49, 5. cf. Servilius Caepio.
 Caesaris, C. Iulii, vita III, 364—432. adde: I, 142, 25. 298, 28. II, 77, 18. 334, 9. 11. 550, 29. III, 41, 29. 46, 25. 27. 31. etc. in vita Crassi: 197, 5. 11. 204, 3. 213, 26. 236, 17. 237, 11. 24. 29. 238, 3. 13. 14. 19. 239, 1. 5. 21. 240, 18. 242, 1. 19. 23. 26. etc. 279, 6. IV, 56, 20. 57, 3. 26. 28. 31. 58, 1. 3. 6. 59, 26. 60, 32. 61, 15. 23. 65, 5. 6—106. 257, 16—283. 350, 6—361, 9. 367, 29. 375, 3. 395, 31. 402, 31. 425, 18. 426, 8. V, 51, 30. 52, 9. 53, 5. 54, 7. 8. 12. 18. 55, 1. 13. 14. 16. 18. etc. in Bruti vita. 222, 5. 225, 13.
 Caesar Augustus Octavianus I, 54, 19. II, 156, 6. 21. 22. 24. 26. 158, 5. III, 356, 12. 429, 26. 432, 16. 17. IV, 105, 32. 282, 5—292, 10. 359, 18—377, 30. 393, 26—424, 26. V, 71, 6. 17.

21. 28. 31. 75, 18. 76, 8. 85, 23—90, 14. 94, 13. 32. 95, 8. 31. 97, 26. 100, 19. 20. 22. 25. 28. 105, 1. 3. 9. 188, 15. cf. Octavianus.
 Caesar, Caius (Caligula) I, 60, 3. cf. Caius.
 Caesar, Sextus Iul. II, 421, 21. 22. Caesar cf. Lucius.
 Caesares I, 375, 25. Caesarum *ἑστία* V, 187, 10. cf. Palatium.
 Caesario, Caesaris ex Cleopatra f. III, 412, 31. IV, 395, 30. 419, 20.
 Caii Sempronii Gracchi vita IV, 186—203. comp. eius et Tiber. Gr. cum Agide et Cleomene ib. 204—208. adde: IV, 108, 22. et in Tiberii vita passim, cf. praesertim p. 166.
 Caius, nomen Romae vulgatum I, 71, 17. C. Acilius II, 221, 24. C. Annius III, 94, 10. 15. 23. 24. C. Antonius, triumviri avunculus, Ciceronis in cons. coll. IV, 248, 18. 24. 249, 10. 17. 253, 21. 260, 1. 261, 23. 279, 27. (cf. Antonius.) C. Antonius praetor, triumviri frater IV, 359, 15. 364, 26. V, 73, 31. 74, 22. 32. 75, 5. 76, 13. C. Aurelius III, 210, 13. (cf. Onatius.) C. Fabricius II, 306, 10. 308, 22. 27. 309, 1. 13. 24. 27. 310, 1. 6. 10. 19. C. Caesar, Tiberii successor in imperio V, 193, 13. 14. 17. 216, 29. C. Cannicius III, 51, 30. C. Cornelius III, 410, 9. C. Crassianus s. Crassinius III, 263, 20. 32. 408, 4. 5. C. Fabricius II, 231, 29. C. Fannius IV, 192, 29. 31. 193, 3. 195, 30. 196, 11. 19. C. Flaminius I, 342, 23. 343, 6. 21. 25. 344, 3. Caius, Germanici f. IV, 424, 28. C. Herennius II, 333, 14. 21. C. Laelius (Sapiens) IV, 171, 30. C. Ligarius V, 60, 16.

21. C. Lusius II, 342, 30. 343, 11. C. (Hostilius) Mancinus IV, 168, 25. 169, 7. 170, 32. C. Marcellus II, 156, 23. IV, 373, 17. C. Marcius II, 125, 6. v. Coriolanus. C. Marius II, 281, 24. 27. cf. Marius. C. Memmius II, 544, 28. 31. v. Memmius. C. Metellus II, 457, 30. 458, 4. 6. C. Minucius I, 192, 9. C. Mummius II, 429, 14. C. Octavius III, 429, 24. C. Oppius v. Oppius. C. Paecianus III, 80, 13. C. Piso ser. II, 381, 7. C. Popilius III, 367, 22. C. Sulpicius IV, 255, 23. C. Trebonius IV, 76, 13. 30. 77, 1. C. Vergilius IV, 270, 9. C. Veturius IV, 189, 13. C. Villius IV, 184, 20. Caius aliquis cum Mithridate educatus III, 232, 18.
 Calanus III, 287, 5. 352, 10. 20. 23. 355, 32.
 Calauria II, 32, 5. 8. III, 212, 10. IV, 26, 20. 235, 6. 237, 9.
 Calendae I, 46, 5. 120, 21. 142, 12. 198, 31. IV, 239, 6.
 Calenus (Qu. Fufius) III, 406, 11. V, 58, 16.
 Callaeschrus I, 411, 4.
 Callaici III, 375, 5.
 Calliades III, 7, 29.
 Callias I, 324, 11. 382, 19. 30. 383, 2. II, 166, 23. 27. 32. 191, 12. 20. 24. 29. 192, 1. 4. 232, 6. 475, 11. 14. 487, 2. IV, 213, 14.
 Callibius harmosta II, 398, 32. 399, 6. 7.
 Callicles, Arrhenidae f. IV, 8, 19. 231, 31.
 Callicrates I, 313, 11. 19. II, 181, 28. III, 23, 18. 21. 182, 8.
 Callieratidas I, 115, 11. II, 83, 20. 24. 387, 11. 20. 23. 388, 2. 13. 16. 28. 389, 14. V, 126, 12.
 Callidromus mons II, 209, 11.
 Callimachus Atheniensis II, 228, 32.

- Amisenus II, 518, 27. 539, 7. II. poeta IV, 411, 16.
 Callimedon Carabus IV, 25, 14. 31, 4. 33, 16. 26. 233, 10.
 Callinicus, cognomen I, 428, 8. II, 330, 12.
 Calliphon Atheniensis exsul II, 436, 4.
 Callippides histrio I, 410, 7. III, 165, 8. 15.
 Callippus Ath., Syrac. tyr. II, 11, 29. 81, 6. 11. III, 20, 3. V, 14, 1. 25, 6. 47, 11. 48, 3. 6. 23. 49, 5. 12. 50, 6. 16. 32.
 Callisthenes philos. et ser., Olynthius I, 271, 2. II, 99, 19. 193, 22. 463, 16. 485, 11. 486, 25. III, 180, 28. 310, 13. 318, 9. 319, 15. 338, 31. 339, 1. 18. 21. 29. 340, 12. 27. 30. 31. 341, 4. 17. 23. 27. 342, 9. 13. Callisthenes orator IV, 229, 24. Callisthenes, Luculli libertus II, 551, 21.
 Callistratus, Mithridatis consiliarius II, 517, 4. orator IV, 212, 19. 30. 220, 15.
 Callistus, C. Caesaris libertus V, 193, 16.
 Calpurnia, Pisonis filia, Caesaris uxor III, 238, 19. 377, 6. 425, 22. 29. 426, 5. 22. 32. IV, 359, 2.
 Calpurnius Bibulus III, 376, 14. 377, 13. Calpurnius Lanarius III, 94, 13. cf. Piso.
 Calpus, Numae f., et Calpurnia gens I, 145, 12. 15.
 Calvinus v. Domitius et Lucius.
 Calvisius, Caesaris Octaviani amicus IV, 399, 18. 400, 4. Calvisius Sabinus V, 195, 21. cf. Domitius.
 Calydonia V, 149, 5.
 Camarinaei V, 24, 1.
 Cambyses III, 309, 22.
 Camerium, Camerini I, 62, 2. 5. 64, 28. 32. II, 359, 26.
 Camilli vita I, 252—298. adde: I, 71, 22. 130, 23. 134, 13. 343, 8. V, 212, 21. Camillus quid I,

- 126, 14. 15. Camilli nomen II, 329, 32.
 Campania, Campani I, 347, 23. 373, 29. II, 151, 26. 451, 27. III, 65, 32. IV, 67, 20. 243, 17. 263, 17. V, 24, 4.
 Camulatus V, 96, 26.
 Camurius V, 210, 19.
 Canathra quid III, 162, 30. 31.
 Canethus I, 22, 13.
 Canidius (Caninius) III, 241, 5. IV, 69, 11. 70, 18. 71, 6. 12. 16. 20. 377, 2. 385, 19. 397, 1. 10. 403, 28. 405, 11. 408, 6. 409, 5. 411, 20. V, 53, 26. 31.
 Caninius Rebilus cons. III, 419, 23.
 Canis sepulcrum (Κυνός σήμα) I, 230, 4. II, 200, 29.
 Cannae I, 352, 10. 358, 6. II, 130, 5. 9. 25. 134, 7. 148, 5.
 Cannicius v. Caius.
 Canobus, urbs Aegypti IV, 161, 4. 372, 14. 427, 9. Canobicum Nili ostium I, 181, 27. III, 308, 28.
 Cantharus portus IV, 26, 9.
 Canuleia, virgo Vestalis I, 130, 25.
 Canus V, 199, 21. 22. 25.
 Canusium II, 130, 6. 11. 150, 1.
 Canutius histrio V, 70, 32.
 Capaneus apud Euripidem II, 85, 8.
 Capenates I, 254, 21. 257, 7. 267, 20.
 Caphesias V, 140, 18. 141, 17.
 Caphis Phocensis II, 432, 31. 32. 433, 6. 437, 13.
 Caphisias tibicen II, 293, 6.
 Caphyae, urbs Arcadiae IV, 129, 28. V, 179, 23.
 Capitae (εἰς Καπίτας) IV, 286, 9.
 Capito v. Fonteius Capito.
 Capitolinus aedilis, Marcelli collega II, 122, 26. 123, 8. cf. Manlius et Quintus.
 Capitolium I, 54, 9. 55, 8. 10. 23. 66, 14. 125, 20. 134, 12. 203, 17. 204, 3. 10. 205, 6. 18. 264, 20. 272, 9. 11. 274, 23. 275, 8.

16. 277, 10. 16. 22. 278, 2. 26. 280, 24. 283, 1. 284, 8. 290, 7. 29. 291, 6. 9. 297, 27. 360, 26. 367. 24. II, 70, 15. 146, 21. 341, 27. 363, 1. 364, 15. 422, 27. 430, 23. 452, 13. III, 368, 31. 369, 11. 423, 8. 429, 19. IV, 73, 22. 179, 25. 181, 24. 182, 9. 183, 17. 184, 26. 189, 16. 197, 26. 198, 18. 269, 25. 272, 12. 282, 21. 358, 7. 360, 6. V, 51, 20. 67, 20. 28. 68, 10. 20. 213, 6. 216, 26.
 Cappadocia, Cappadoces II, 363, 16. 366, 18. 421, 25. 31. 429, 1. 431, 10. 447, 10. 469, 31. 502, 17. 513, 6. 522, 6. 528, 28. 542, 24. III, 61, 6. 112, 24. 113, 9. 119, 14. 120, 15. 121, 14. 16. 123, 9. 127, 14. 128, 30. 131, 22. 132, 5. 137, 6. 218, 22. 235, 3. 298, 10. 413, 5. IV, 105, 19. 273, 29. 291, 1. 24. 297, 4. 401, 28. Cappadox (Archelaus) II, 446, 29. 447, 24.
 Caprae palus I, 68, 13. 118, 11. 287, 23.
 Caprarii I, 179, 2. 201, 22.
 Capratinae Nonae I, 71, 14. 72, 19. 118, 9. 287, 13. 20.
 Capua I, 361, 8. 373, 29. II, 452, 6. III, 47, 26. 48, 15. IV, 193, 5.
 Carabus v. Callimedon.
 Caranus III, 279, 24.
 Carbilius v. Spurius.
 Carbo II, 346, 3. 446, 6. 453, 15. 454, 26. 455, 22. III, 93, 3. 94, 6. 110, 29. 192, 17. 193, 1. 10. 14. 21. 194, 7. 196, 16. 27. V, 78, 3.
 Cardiani III, 117, 3. 119, 22. 30.
 Cardianus Eumenes III, 89, 3. 116, 31.
 Caria, Cares I, 7, 23. 219, 8. 10. 213, 28. II, 183, 29. III, 151, 1. 30. 288, 20. 28. 289, 5. 303, 30. IV, 274, 20. 338, 17. V, 113,

32. 114, 3. 117, 32. 118, 6. 15. 146, 15. 17. Carica lingua II, 183, 30.
 Carinna, dux Carbonis III, 193, 23.
 Carmania III, 353, 28.
 Carmenta, Carmentalia I, 60, 16. 20. 23. Carmentalis porta I, 278, 1.
 Carneades Academicus II, 220, 32. 221, 7. 222, 3. 550, 7. IV, 241, 5.
 Carneus mensis III, 36, 30.
 Carnutes III, 389, 17.
 Carrae, urbs Mesopotamiae III, 71, 9. 74, 21. 75, 13. 15. 76, 23. incolae III, 75, 19. 76, 10.
 Carthago I, 321, 15. 369, 30. 371, 29. 372, 6. 391, 18. 26. II, 141, 23. 225, 18. 226, 17. 20. 258, 2. 279, 12. 25. 300, 31. 373, 29. 374, 10. 546, 18. III, 198, 7. 419, 14. IV, 194, 21. 195, 15. 197, 13. 206, 7. V, 5, 30. 45, 22. Carthago Armeniorum II, 538, 30. Carthago nova III, 94, 16.
 Carthaginenses I, 270, 31. 271, 11. 346, 18. 355, 16. 358, 9. 25. 359, 1. 369, 23. 370, 18. 371, 14. 374, 17. 30. II, 2, 30. 3, 10. 15. 7, 22. 29. 9, 7. 18. 25. 31. 10, 15. 11, 3. 18. 20. 12, 12. 16, 28. 18, 7. 16. 19. 23. 29. 21, 5. 26. 23, 17. 24. 27. 25, 1. 14. 18. 26, 11. 27. 19. 28. 28, 4. 17. 29, 3. 13. 22. 25. 30, 21. 23. 31, 2. 6. 11. 33. 31. 35, 1. 62, 1. 80, 9. 18. 122, 6. 8. 123, 10. 131, 10. 133, 17. 134, 1. 135, 2. 140, 14. 150, 8. 151, 19. 159, 31. 225, 21. 226, 4. 26. 227, 3. 233, 3. 312, 15. 313, 30. 314, 24. 315, 2. 6. 341, 4. III, 16, 20. 88, 13. 198, 14. 201, 10. V, 4, 32. 12, 5. 14. 22, 17.
 Carvilius v. Spurius.
 Caryatides saltantes V, 121, 31.
 Carystus, urbs Euboeae V, 73, 6.
 Casca III, 428, 10. 15. V, 64, 10.

12. 14. 16. 66, 18. 21. 25. cf. Publius.
 Caspium mare II, 529, 13. III, 84, 23. 223, 14. 224, 23. 31. 226, 13. 330, 12. 420, 4. IV, 425, 26.
 Cassander II, 286, 28. 287, 7. 290, 14. III, 131, 5. 360, 25. 32. 361, 2. 8. IV, 28, 18. 24. 30. 31. 29, 14. 220, 18. 237, 32. 299, 21. 300, 4. 301, 5. 308, 27. 313, 17. 20. 27. 322, 28. 323, 14. 326, 25. 328, 18.
 Cassandra, Priami filia IV, 114, 27.
 Cassandria, urbs Thraciae IV, 337, 4.
 Cassilinum I, 347, 24.
 Cassinas ager I, 347, 21.
 Cassius, praetor in Gallia III, 49, 31. Cassius, C., Crassi quaestor III, 63, 2. 65, 22. 66, 30. 74, 8. 75, 22. 26. 28. 32. 76, 7. 22. 204, 3. 419, 4. 423, 32. 424, 1. 13. 19. 25. 426, 11. 427, 25. 431, 3. 18. IV, 280, 14. 22. 356, 21. 357, 17. 358, 8. 11. 364, 6. 10. 17. 19. 367, 20. 426, 9. V, 52, 1. 56, 7. et saepe in Bruti vita. Cassius Sabaco II, 333, 5. 7. Cassius Scaeva III, 379, 12. vide Quintus.
 Castor et Pollux v. Dioscuri.
 Καστόρειον μέλος I, 105, 27.
 Castulo, Celtiberorum urbs III, 90, 5.
 Castus, dux Crassi III, 51, 31.
 Καταβάτης Demetrius IV, 302, 25.
 Catana, urbs Siciliae I, 394, 22. II, 13, 15. 18, 27. 31. 19, 14. 30, 31. 33, 28. 34, 8. 156, 9. III, 20, 21. 21, 1. 4. 12. 16. 22, 8. V, 50, 20. Catanaei III, 20, 29.
 Cataonia IV, 340, 10.
 Catilina, L. Sergius II, 546, 17. III, 54, 22. 31. III, 370, 10. 11. 26. IV, 56, 5. 7. 12. 60, 6. 253, 9. 16. 24. 254, 11. 19. 255, 8. 10. 12. 258, 1. 259, 29. 261, 2.

- 266, 6. 268, 2. 291, 10. 346, 27. V, 55, 10. cf. Lucius.
- Cato, M. Porcii abavus II, 194, 26.
- Cato, M. Porcius, censor, Priscus I, 424, 23. II, 43, 1. 82, 12. IV, 36, 10. (12.) 40, 15. 42, 30.
- Catonis, M. Porcii, Minoris, Uticensis vita IV, 36—106. adde: II, 227; 17. 545, 29. 546, 1. 548, 6. 10. 12. 13. 550, 20. 28. 31. 551, 15. III, 47, 5. 55, 14. 56, 24. 30. 57, 9. 12. 83, 30. 85, 11. 86, 21. 23. 229, 30. 230, 12. 234, 9. 14. 15. 27. 236, 28. 237, 23. 238, 1. 24. 239, 9. 20. 243, 8. 12. 16. 20. 22. 246, 1. 4. 10. 16. 27. 29. 247, 2. 248, 1. 3. 30. 252, 7. 253, 5. 9. 11. 13. 256, 23. 259, 6. 268, 30. 371, 1. 3. 22. 375, 25. 31. 376, 8. 377, 9. 14. 20. 25. 27. 385, 31. 386, 1. 19. 392, 28. 404, 28. 405, 4. 413, 32. 416, 3. 7. 9. 17. 22. 24. 423, 24. IV, 3, 5. 12. 24. 25. 4, 9. 258, 14. 260, 21. 27. 272, 17. 273, 10. 275, 23. 276, 31. 277, 5. 289, 18. 20. 23. 351, 4. V, 52, 23. 53, 22. 24. 32. 54, 3. 55, 12. 15. 18. 56, 23. 61, 5. 62, 6. 22. 31. 78, 20. 82, 16. 88, 5. 225, 13.
- Cato, ἀνεπίδος Catonis Utic. IV, 41, 31.
- Catonis II, 217, 7. 9. nomen II, 329, 32. vide etiam Marcus.
- Cato maior Ciceronis III, 366, 15. IV, 277, 18. 21.
- Catulus I, 204, 30. Marii collega in consulatu II, 420, 23. 29. 461, 15. Qu. Lutatius Cat. III, 202, 21. 203, 9. 204, 23. 213, 32. 214, 7. 219, 2. 221, 3. V, 188. 12. — IV, 238, 30. cf. Lutatius.
- Caucasus II, 512, 17. III, 224, 19. 226, 6. 420, 4. IV, 299, 7. 377, 425, 26.
- Caulonia, oppidum Italiae I, 366, 22. V, 23, 18.
- Caunus, urbs Cariae III, 38, 16. IV, 341, 26. Caunii V, 115, 7. 116, 6. 117, 17.
- Causia III, 122, 20. 127, 5.
- Cecina V, 217, 10. 219, 2. 12. 17. 24. 220, 2. 21. 222, 21. 223, 18. 225, 23. 29. 226, 3. 10. 230, 29.
- Cecropium forum II, 475, 8.
- Cecrops I, 76, 24.
- Cedicius v. Marcus.
- Celaenae III, 126, 18. IV, 298, 28.
- Celer, Remi percussor I, 45, 2. 5. Celer dictus Qu. Metellus I, 45, 10. cf. Metellus. Celeres qui dicti Romanis I, 45, 7. 66, 28. 126, 3.
- Celsus v. Clodius et Marcius.
- Celtae I, 55, 7. 12. 15. 62, 18. 71, 21. 265, 22. 268, 32. 269, 30. 274, 19. 275, 30. 278, 32. 280, 14. 281, 22. 30. 282, 13. 290, 6. 295, 4. 28. 296, 13. 297, 3. 361, 21. II, 126, 26. 128, 10. 12. 17. 157, 19. 159, 2. 339, 11. III, 86, 13. 193, 29. 382, 23. 384, 12. 420, 7. IV, 85, 9. 379, 25. 384, 23. Celticus II, 123, 13. 17. 339, 20. 359, 7. III, 89, 28. 194, 32. 195, 6. 241, 32. 377, 19. 378, 12. 381, 26. 384, 3. 12. 386, 7. 393, 25. 396, 1. 398, 18.
- Celtiberi II, 205, 27. 331, 10. III, 90, 6.
- Celtorii I, 265, 30.
- Celtoscythae II, 339, 28.
- Cenchrae II, 107, 1. IV, 72, 19. 313, 25. V, 156, 32. 162, 1. 5. 177, 13.
- Ceninenses I, 52, 12. 53, 29.
- Censorinus, Marcius I, 418, 28. — II, 422, 20. III, 69, 16. 17. 71, 18. cf. Lucius.
- Centauri I, 27, 13. IV, 107, 8.

- os insula II, 35, 3. 162, 30. III, 2, 23. IV, 209, 10.
- phalo, Arati amicus V, 184, 4.
- phalus Corinthius II, 25, 12.
- phisodorus II, 94, 5. 8.
- phisodorus plastes IV, 18, 6.
- phisus fl. I, 9, 14. II, 438, 26. 439, 7. 440, 11. 444, 32. III, 177, 6. 287, 15. IV, 225, 21.
- ramicus II, 399, 24. 435, 6. 29. 476, 6. IV, 32, 13. 303, 14. 304, 2.
- raunii montes IV, 27, 4.
- erberus I, 28, 24. III, 1, 25.
- ercina insula II, 374, 29. V, 22, 3.
- ercyon Arcas I, 8, 30. 25, 32.
- eres I, 62, 26. 110, 20. 162, 5. 397, 10. III, 123, 14. 17. 23. IV, 303, 25. Ceres Eleusinia II, 174, 9. 17. 32. Cereris festum I, 362, 5. templum II, 65, 13.
- eressus I, 270, 20.
- ermalus locus I, 37, 5.
- thegus II, 373, 26. 502, 2. (Publius.) 14. 28. 31. 32. 503, 4. 5. III, 370, 15. IV, 56, 11. 252, 30. 253, 3. 254, 29. 255, 26. 30. 259, 2. 31. 268, 15. cf. Cornelius.
- abrias I, 270, 26. III, 184, 3. 13. 16. 19. IV, 5, 27. 31. 6, 5. 3. 15. 18. 21. 28. 7, 5. Ctesippi pater IV, 222, 18.
- aero, Chaeroncae conditor II, 440, 18. Megalopolitanus III, 280, 31.
- aerondas, archon Athenis IV, 230, 16.
- aeronea I, 25, 8. 271, 7. II, 101, 16. 415, 6. 431, 23. 28. 439, 3. 27. 440, 12. 19. 23. 446, 4. 47, 2. 20. 470, 27. 471, 4. 17. 499, 19. 509, 13. III, 160, 21. 387, 13. 291, 27. IV, 15, 21. 25, 20. 227, 11. 21. (230, 16.) 149, 8. Chaeronenses II, 439, 4. 16. 440, 27. 441, 13. 472, 10.
- Chalaestra, opp. Macedoniae III, 334, 24. 335, 12.
- Χαλκασπίδες II, 439, 9. 442, 32.
- Chalcedon I, 407, 5. 13. 408, 17. 19. II, 504, 32. 506, 13.
- Chalcidenses I, 115, 11. 323, 5. II, 274, 32. 275, 5. 10. 14. III, 7, 29. IV, 216, 16.
- Χαλκίοτιος Minerva I, 83, 22. IV, 117, 10. 120, 28.
- Chalcis I, 24, 19. 32, 1. II, 252, 5. 268, 5. 270, 23. 275, 8. 443, 14. 444, 8. IV, 335, 1.
- Chalcedon I, 24, 19. 32, 1.
- Chalcus, furis cognomen IV, 218, 30.
- Chaldaei II, 376, 28. 377, 6. 422, 14. 463, 27. 512, 6. 518, 23. 527, 13. III, 359, 25. V, 207, 1.
- Chaones II, 307, 24. 321, 8.
- Characitani III, 104, 4.
- Chares Atheniensis II, 84, 1. IV, 4, 32. 7, 11. 13, 9. 16, 31. 290, 23. V, 149, 14. Chares Mitylenaeus, scr. III, 300, 32. 307, 4. 331, 19. (ὁ εἰσαγγελεύς.) 341, 12. 342, 23. 356, 21.
- Chares, fluvius in Argolide V, 161, 2.
- Charicles III, 5, 21. IV, 20, 7. 13. 18. 20. 21. 24. 31, 5. 33, 26.
- Chariclo, femina I, 8, 22.
- Charidemus III, 88, 17. IV, 15, 2. 31. orator IV, 229, 24.
- Charilaus, rex Lacedaemoniorum I, 80, 25. 83, 21. 27. 102, 26.
- Charillus IV, 135, 9. 207, 19. 21.
- Charimenes vates, Argivus V, 158, 16. 22. 24.
- Charinus I, 330, 23.
- Charmium IV, 401, 2. 422, 29.
- Charmus I, 155, 16.
- Charon Lampsacenus I, 245, 16. Thebanus II, 88, 27. 89, 17. 21. 22. 90, 23. 91, 4. 8. 12. 23. 30. 92, 6. 8. 18. 93, 10. 95, 11. 107, 21. 29. 108, 1. 3. 10. 19.
- Charonitae v. Orcini.

Charopus Machata II, 261, 7.
 Charybdis V, 15, 26.
 Chelidoniae insulae II, 484, 26. 486, 24. 30.
 Chersonesus I, 310, 23. 320, 3. 9. II, 386, 26. 391, 9. 392, 6. 487, 19. 24. 500, 18. 525, 7. III, 116, 32. IV, 13, 7. 322, 10. Chersonesitae II, 394, 10. III, 139, 7. 141, 11.
 Chersonesus Syriae, urbs IV, 343, 8. 344, 23.
 Chileus Arcas I, 225, 8.
 Chilo, Catonis servus II, 218, 5.
 Chilonis, Leotychildae filia II, 319, 2. 321, 1. 25. 27. Leonidae filia IV, 121, 4. 122, 5.
 Chiron I, 302, 4.
 Chius, Chii I, 399, 19. 22. 413, 16. II, 189, 2. 480, 27. 485, 4. 498, 32. IV, 6, 2. Chiorum urbs I, 385, 6. Chium vinum IV, 310, 7.
 Chlidon Thebanus II, 90, 4. 10.
 Choeacensis I, 47, 5.
 Choerilus poeta II, 401, 30.
 Choes, festum Ath. IV, 410, 30.
 Cholargensis curia I, 300, 27. III, 15, 32. Cholargensis Xenocles I, 313, 17.
 Chrysa I, 24, 15.
 Chrysantes in Cyropaedia II, 159, 11.
 Chrysermus IV, 160, 13. 31.
 Chrysippus philosophus V, 136, 12.
 Chrysis scortum IV, 314, 14.
 Chrysogonus I, 410, 6. L. Cornelius Chr., Syllae libertus IV, 240, 11. 18.
 Chthonia Ceres III, 212, 8.
 Ciceronis, M. Tullii, vita IV, 238—288. comp. c. Demosthene ib. 288—292. adde: II, 48, 14. 214. 16. 278, 3. 546, 16. 548, 30. 549, 2. 550, 11. 551, 14. III, 41, 30. 54, 26. 29. 32. 55, 3. 13. 237, 5. 9. 239, 20. 240, 7. 19. 24. 252, 2. 255, 11. 256, 13.

366, 6. 15. 367, 13. 370, 9. 19. 25. 371, 6. 9. 12. 378, 7. 8. 395, 9. 416, 12. 16. 418, 22. 419, 6. 25. 421, 12. IV, 3, 8. 41, 20. 53, 11. 13. 55, 20. 56, 3. 10. (17.) 57, 13. 66, 5. 67, 3. 13. 68, 8. 20. 69, 8. 73, 19. 74, 5. 84, 11. 89, 23. 24. 27. 29. 187, 14. 210, 23. 29. 32. 346, 26. 28. 31. 347, 1. 351, 13. 354, 1. 9. 360, 2. 16. 362, 8. 18. 363, 1. 364, 28. 428, 6. 9. V, 60, 29. 68, 16. 71, 3. 16. 19. 25. 75, 7. 76, 10. 13. 17. Ciceronis epistolae III, 233, 15. Cato maior v. Cato.
 Cicero, M. Tullius, oratoris f. V, 72, 32. 74, 30.
 Cicero, Qu. Tullius III, 388, 14. 20. cf. Quintus.
 Cilicia, Cilices I, 250, 22. II, 390, 25. 493, 25. 502, 12. 15. 503, 4. 522, 6. 524, 21. 31. 525, 1. 17. 528, 26. 540, 12. III, 50, 25. 29. 94, 22. 95, 31. 120, 28. 122, 28. 211, 14. 215, 7. 216, 18. 217, 6. 18. 218, 22. 224, 1. 235, 5. 252, 2. 268, 28. 297, 7. 298, 30. 300, 15. 328, 2. 334, 1. 365, 11. 395, 9. 11. IV, 273, 27. 32. 274, 17. 19. 291, 1. 322, 25. 323, 13. 21. 339, 32. 341, 1. 367, 18. 26. 378, 16. 396, 4. 401, 27. (ἡ ἄνω.) V, 54, 15.
 Cilles, Ptolemaei dux IV, 298, 13. 25.
 Cimber Tullius III, 428, 3. 7. cf. Tullius Cimber.
 Cimbri I, 271, 18. II, 339, 4. 18. 340, 13. 344, 25. 28. 353, 11. 355, 11. 17. 29. 356, 2. 19. 357, 23. 372, 16. 379, 23. 531, 27. III, 89, 17. 90, 3. 381, 30. 383, 3. (389, 28.) V, 227, 31. Cimbricae victoriae II, 546, 11. III, 369, 2.
 Cimmerii II, 339, 29. 340, 12.

Cimmerius bosporus I, 24, 3.
 Cimonis vita II, 470—495. comp. c. Lucullo ib. 552—556. adde: I, 32, 29. 33, 3. 223, 28. 239, 25. 243, 16. 250, 22. 32. 303, 9. 304, 29. 305, 3. 307, 20. 308, 6. 16. 22. 25. 309, 1. 2. 3. 6. 14. 27. 310, 1. 3. 317, 11. 328, 18. 329, 5. 6. 12. 373, 6. 375, 1. II, 85, 32. 173, 21. 188, 13. 17. 22. 192, 7. 14. 200, 24. 270, 6. IV, 221, 5. 10. Cimonis avus II, 474, 17. Cimoniam monumenta II, 495, 8.
 Cineas Thessalus II, 299, 32. 300, 8. 16. 21. 25. 27. 301, 3. 10. 16. 19. 302, 24. 306, 21. 26. 308, 6. 11. 23. 309, 7. 310, 21. 312, 25. IV, 12, 17.
 Cingonius Varro V, 198, 1. 19.
 Cinnana, L. Cornelius II, 375, 6. 8. 21. 25. 376, 3. 377, 12. 13. 19. 378, 7. 380, 2. 446, 6. III, 42, 15. 44, 12. 91, 18. 24. 30. 32. 92, 8. 16. 19. 23. 93, 1. 190, 10. 12. 191, 7. 192, 4. 8. 16. 364, 11. 430, 32. IV, 254, 15. V, 68, 7. 9. (70, 8.) 73, 24. 78, 3. cf. Lucius.
 Cinnana, C. Helvius, poeta III, 430, 21. V, 69, 31. 70, 8. 17.
 Cinctaeum I, 444, 27. II, 368, 19. III, 420, 13. IV, 285, 29.
 Cinctae I, 34, 24.
 Cinctaei Romanorum II, 72, 4. Circus Flaminius II, 152, 12. 545, 8. Circus maximus I, 59, 20.
 Cinctaeon II, 331, 6.
 Cinctae, Cirrhaei I, 116, 21. 122, 9. 164, 20.
 Cinctaeus III, 327, 22.
 Cinctae fons II, 413, 28.
 Cinctae, insigne regum asiat. I, 248, 16. 19. III, 223, 27.
 Cinctaeron II, 174, 13. 31. 175, 3. 176, 30. 413, 8. IV, 229, 18.
 PLUT. VII. V.

Citium II, 494, 15. Citiei II, 495, 8. eorum rex III, 317, 27.
 Cius, urbs Asiae IV, 17, 30.
 Clarium fanum III, 212, 7.
 Clarinus amnis I, 182, 3.
 Clastidium, vicus Gallicus II, 126, 20.
 Claudia IV, 168, 3.
 Claudiorum gens I, 212, 14.
 Claudius, nomen Romanum I, 428, 30. cf. Appius.
 Claudius Caesar V, 195, 28. 205, 15. Claudius, Drusi filius, imperator IV, 424, 27. 31. 32. Claudius Marcellus I, 53, 20. 21. 362, 29. (31. 367, 28.) 363, 12. 14. 20. 24. 366, 25. 367, 25. II, 350, 30. 351, 22. cf. Marcellus.
 Clazomenae I, 405, 12. III, 17, 32.
 Cleaenetus, Cleomedontis f. IV, 314, 29.
 Cleander II, 233, 31.
 Cleandridas I, 322, 11. 18. Gylippi pater III, 37, 2.
 Cleanthes Stoicus I, 381, 3. Cleanthes medicus, Catonis libertus IV, 103, 19.
 Clearchus Macedo IV, 224, 23. Lacedaemonius V, 109, 32. 111, 27. 29. 112, 1. 17. 24. 25. 117, 12. 121, 23. 26. 32. 122, 1. 3. 6. 11. 18. 21. 23. 28.
 Clementiae templum III, 418, 32.
 Cleobis I, 183, 29.
 Cleocritus Corinthius II, 170, 27. 185, 18.
 Cleodaeus, Hylli f. II, 285, 3.
 Cleomantis Laco, vates III, 336, 19.
 Cleombrotus, rex Spartaee II, 95, 16. 102, 24. 105, 7. 13. 468, 22. III, 168. 21. 171, 4. 173, 15. 32. IV, 121, 3. 6. 9. 17. 122, 6. 9. 16. 18. 125, 28. Cleombrotus iunior, Leonidae gener IV, 110, 2. 117, 8. 11. 14. 120, 28.
 Cleomedes Astypalensis I, 69, 23. 28. 70, 8.

- Cleomedon IV, 314, 29. 315, 2.
 Cleomenes Spartanus I, 164, 16.
 Cleomenes demagogus Ath. II, 397, 26.
 Cleomenis vita IV, 126 — 164. adde: II, 237, 18. 25. 28. 238, 1. 5. 9. 21. IV, 109, 4. 110, 3. 4. 8. V, 168, 26. 30. 169, 4. 10. 16. 170, 5. 19. 20. 27. 171, 5. 12. 16. 29. 172, 1. 4. 8. 10. 16. 19. 22. 173, 3. 28. 174, 14. 175, 1. 15. 176, 25. 177, 1. 2. 178, 29.
 Cleon Atheniensis I, 334, 11. 21. 336, 20. III, 3, 2. 4. 23. 6, 4. 9, 6. 11. 10, 21. 11, 7. 13. 84, 8. 29. 85, 16. IV, 166, 19. 303, 6. Cleon Halicarnassensis II, 410, 11. 16. III, 163, 23. Cleon, Sicyonis tyrannus V, 137, 11.
 Cleonae, Cleonaei II, 4, 17. 491, 13. IV, 26, 21. 143, 4. 235, 2. V, 161, 20. 21. 30. 162, 3. 8.
 Cleonice Byzantina II, 477, 13. 30.
 Cleonymus Spartanus II, 318, 28. 30. 319, 4. 6. 13. 32. 320, 9. 321, 3. Sphodriae f. III, 169, 25. 30. 170, 4. 7. 12. 21. 174, 2.
 Cleonides, Ptolemaei dux IV, 306, 1.
 Cleonymus, Cleomenis f. IV, 110, 7. 13. Spartanus IV, 330, 24. 30.
 Cleopater V, 173, 22.
 Cleopatra, Philippi uxor III, 287, 27. 31. 289, 12. 22. 307, 29. 355, 2. 4. Alexandri M. soror III, 120, 5. 126, 15. Mithridatis filia II, 524, 5. 8. Aegypti regina III, 411, 3. 7. 24. 412, 1. 30. IV, 355, 17. 367, 13. et saepissime in Antonii vita. Cleopatra, Antonii ex Cleopatra filia IV, 318, 26. 424, 8.
 Cleophanes Ath. IV, 12, 19.
 Cleophrantus I, 251, 15.
 Cleoptolemus II, 275, 4.
 Cleora, Agesilai uxor III, 163, 7.
 Clepsydra, fons Athen. IV, 376, 3.
 Clidemus ser. I, 15, 13. 24, 12. 229, 16. II, 184, 18.
 Climax III, 297, 20.
 Clinias, Alcibiadis pater I, 170, 19. 376, 7. 384, 29. Arati pater V, 137, 13. 17. 24. 143, 7.
 Clisthenes I, 300, 29. II, 162, 14. 488, 29.
 Clitarchus ser. I, 245, 19. III, 331, 17.
 Clitomachus Academicus IV, 240, 1. 241, 8.
 Clitoria, Cimonis uxor II, 489, 12.
 Clitorii I, 79, 12.
 Clitus III, 292, 11. 295, 28. (ὁ μέλας.) 336, 7. 11. 14. 21. 23. 25. 337, 2. 6. 8. 20. 26. 338, 9. 15. 30. IV, 32, 10. 15. 22. 33, 14. Bruti servus V, 99, 22. 23.
 Clodia, Luculli uxor II, 545, 28. 31.
 Clodii sorores IV, 266, 15. 18. 29. (Quadrantula.) Caesaris Octavianii uxor IV, 362, 31.
 Clodius (Appius Clodius Glaber ap. Florum) III, 48, 18. 21. Clodius Celsus Antiochiensis V, 196, 31. Clodius Macer V, 190, 23. 27, 196, 27. (198, 26. Μακρόν.) Publius Clodius demagogus III, 236, 31. 239, 18. 240, 9. 12. 20. 23. 30. IV, 53, 8. 12. 65, 19. 67, 13. 68, 7. 20. 30. 69, 3. 73, 20. 21. 22. 24. 25. 28. 74, 1. 79, 22. 265, 16. 17. 24. 266, 1. 4. 14. 21. 22. 26. 28. 267, 2. 11. 17. 21. 268, 3. 12. 19. 30. 269, 3. 16. 22. 31. 271, 4. 15. 23. 26. 32. 272, 11. 14. 18. 26. 347, 11. 15. 355, 13. 361, 19. V, 69, 21. Clodius ser. I, 117, 12. Clodius V, 95, 29. cf. Appius et Publius.
 Clodones III, 280, 19.
 Cloelia I, 209, 10. 29. 32. 210, 4. Syllae uxor II, 425, 15. 18.
 Cloeliae fossae I, 446, 13.

- Joelius, dux Carbonis III, 193, 23. cf. praef.
 Lunia, urbs Iberiae V, 191, 14.
 Lusium, Clusini I, 133, 30. 134, 2. 205, 31. 267, 5. 13. 15. 28. 268, 1. 4. 14.
 Lucretius Rufus, Marcus V, 214, 18.
 Lymene I, 30, 31.
 Lacion amnis I, 84, 25. 32. 85, 2. II, 100, 15.
 Lneius Cornelius II, 126, 3. 128, 14. Cn. Fulvius II, 148, 18. 27. Cn. Octavius II, 65, 6. 30. Cn. Pompeius, Pompeii M. f. III, 254, 21. 267, 6. IV, 367, 29.
 Cnidus, Cnidii I, 404, 14. II, 484, 27. 498, 31. III, 160, 24. 410, 23. V, 125, 23.
 Cnoossus I, 16, 2.
 Coalemus (Cimon) II, 474, 18.
 Cocceius V, 228, 14.
 Coeles I, 206, 24. 27. 32.
 Codrus I, 154, 30.
 Coelesyria IV, 378, 15. 395, 29.
 Coelius. M. Coel. Caldus, v. praef. ad III, 193, 23. — IV, 405, 8.
 Coenus III, 347, 18.
 Coli I, 157, 28. 158, 6. II, 498, 30.
 Colchi, Colchis I, 26, 11. II, 513, 5. III, 223, 7. 235, 4. η άνω III, 218, 23. Colchica terra III, 225, 14.
 Colias I, 162, 3. 8.
 Collatinus v. Tarquinius.
 Colina porta I, 131, 19. 274, 4. II, 455, 7.
 Colonis vicus II, 253, 22.
 Colophonii II, 35, 26. 499, 1.
 Colyttus IV, 218, 29.
 Comias I, 189, 26. 28.
 Cominius I, 424, 10. 14. 426, 6. 9. 427, 29. cf. Pontius.
 Comitium I, 45, 15. 58, 24. 147, 11.
 Commagene, Syriae provincia III, 235, 24. IV, 376, 14. 401, 29.
 Concordiae (Ὁμοῦλας) aedes I, 297, 29. 298, 5. IV, 202, 18. 255, 24.
 Connidas, Thesei paedagogus I, 3, 31.
 Conon I, 170, 19. 415, 29. II, 393, 4. 14. 23. 423, 9. III, 160, 25. 166, 29. V, 125, 6. 7. 18. 23.
 Conopion IV, 35, 5.
 Consa oppidum II, 258, 24.
 Considius III, 377, 30. 378, 1.
 Consta v. Publius Consta.
 Consualia festum I, 51, 31.
 Consus deus I, 49, 19.
 Copillus, Tectosagum dux II, 420, 19.
 Coponius III, 74, 22. 28.
 Coracesium, promontor. Ciliciae III, 216, 18.
 Corcyne, Ariadnae nutrix I, 17, 17.
 Corcyra, Corcyraei I, 328, 32. II, 75, 30. 293, 30. 295, 9. 12. IV, 72, 21, 89, 22. 224, 3. Corcyraeae naves II, 8, 17.
 Corduba III, 380, 20.
 Cordylion v. Athenodorus.
 Κορη I, 28, 23. v. Proserpina.
 Corea, τὰ Κορεῖα, festum Proserpinae V, 49, 15.
 Corfinium III, 398, 22.
 Corfinius, Caesaris amicus III, 406, 9. 413, 27.
 Corinthus, Corinthii I, 9, 23. 22, 16. 93, 12. 157, 24. 224, 14. 242, 24. 26. 328, 32. 329, 19. 28. 387, 25. 392, 28. II, 3, 1. 13. 19. 4, 18. 29. 5, 21. 7, 19. 25. 26. 8, 1. 10. 9, 17. 21. 10, 8. 15. 11, 1. 10. 12, 3. 8. 13, 20. 22. 14, 5. 16. 25. 15, 2. 9. 14. 16, 4. 26. 17, 3. 29. 18, 20. 19, 22. 29. 20, 3. 7. 21, 1. 12. 22, 3. 9. 16. 23, 14. 25. 29. 24, 4. 5. 11. 12. 25, 5. 11. 27. 26, 23. 27, 10. 30, 11. 19. 33, 5. 6. 10. 36, 13. 38, 8. 185, 19. 21. 208, 7. 257, 12. 268, 5. 27. 271, 30. 31. 32. 323, 11. 329,

27. 383, 14. 408, 9. 491, 9. III, 8, 10. 11. 12, 28. 24, 31. 25, 29. 27, 21. 85, 4. 158, 6. 159, 26. 160, 14. 164, 19. 21. 24. 165, 24. 166, 8. 12. 14. 289, 7. 292, 23. 303, 15. 419, 15. IV, 110, 9. 119, 23. 141, 31. 143, 5. 12. 15. 23. 144, 5. 145, 10. 19. 224, 2. 306, 3. 13. 315, 22. 335, 1. 343, 21. 345, 7. 18. 408, 15. 20. V, 1, 2. 4. 46, 21. 23. 30. 143, 12. 13. 148, 17. 149, 30. 150, 15. 151, 11. 156, 8. 13. 27. 158, 19. 27. 161, 31. 162, 4. 167, 5. 8. 173, 2. 7. 19. 26. 174, 14. 175, 14. 176, 14. 26. 177, 20. Corinthiae naves II, 8, 17. Corinthia terra III, 8, 10.
- Coriolani, C. Marci, vita I, 418 — 457. comp. c. Alcibiade ib. 457—461.
- Corioli I, 424, 9. Coriolani I, 424, 17.
- Cornelia, Cinnae filia III, 364, 11. 368, 11.
- Cornelia, Marii coniux II, 366, 1.
- Cornelia, Scipionis Afr. filia, mater Gracchorum IV, 165, 12. 19. 24. 25. 168, 11. 172, 9. 190, 4. 5. 7. 10. 13. 197, 23. 203, 9.
- Cornelia, Scipionis Metelli filia, Pompeii uxor III, 247, 4. 15. 258, 14. 267, 6. 8. 24. 32. 268, 1. 271, 22. 272, 9. 274, 1.
- Cornelius Balbus III, 422, 16.
- Cornelius Cethegus II, 129, 6.
- Cornelius Cossus I, 53, 18. 21. II, 129, 6.
- Cornelius Dolabella IV, 421, 14.
- Cornelius Laco V, 196, 9. 16. 209, 1. 8. 211, 6. 212, 24.
- Cornelius Lentulus I, 360, 6. 12. 17. Corn. Lent. Sura IV, 253, 25. 30. 254, 5. 20. 255, 5. 256, 1. 258, 26. 259, 1. 31. 261, 2. 268, 15. 346, 26. 30.
- Cornelius Merula II, 375, 7. 380, 20.
- Cornelius Nepos II, 156, 5. 158, 6. cf. Nepos.
- Cornelius [Phagita sec. Sueton.], Syllae libertus III, 364, 31.
- Cornelius, Publius, consul I, 147, 2.
- Cornelius Scipio v. Scipio.
- Cornelius, nomen II, 330, 7. v. etiam Caius et Cneius.
- Cornificius v. Lucius.
- Cornua (Κέραια) I, 232, 27.
- Cornutus II, 378, 16. 21.
- Coroebus I, 313, 13.
- Coronea I, 319, 31. 376, 9. II, 415, 22. III, 158, 6. 160, 32.
- Corrhagus (legebatur Corrhagus), Stratonices pater IV, 294, 30. Demetrii Pol. ex Eurydice fil. IV, 345, 25.
- Corsica III, 215, 11. 258, 20.
- Corvinus v. Messala et Valerius.
- Corynetes I, 6, 30. 73, 18.
- Cos I, 404, 15.
- Cosconius III, 413, 22.
- Cosis, regis Albanorum frater III, 225, 29.
- Cossa v. Consa.
- Cossus v. Cornelius et Licinius. Cossinius III, 49, 7. 13.
- Cothurnus, Theramenis cognomen III, 2, 25.
- Cotta, Luc. Aurelius, consul II, 332, 1. 7. — praetor in Hispania III, 99, 8. — L. Aurunculeius Cotta, Caesaris legatus III, 388, 13. v. etiam Lucius et Marcus.
- Cotylon v. Varius.
- Craneum (Κρανεῖον), lucus prope Corinthum III, 292, 24.
- Crannon, urbs Thessaliae I, 271, 5. IV, 23, 18. 234, 15. ἡ περὶ Κραννῶνα μάχη IV, 302, 8.
- Crassianus, Crassinius v. Caius.
- Crassi, M. Licinii, vita III, 39—82. comp. c. Nicia ib. 82—87. adde: I, 370, 16. 22. II, 544, 13.

22. 546, 21. 548, 11. 550, 20. 29. 454, 22. 455, 28. 456, 24. III, 1, 1. 208, 5. 11. 209, 6. 16. 210, 13. 20. 26. 221, 3. 233, 20. 237, 15. 242, 18. 21. 32. 243, 26. 30. 245, 5. 269, 27. 374, 12. 15. 375, 32. 376, 12. 23. 385, 21. 25. 386, 4. 391, 30. IV, 53, 24. 74, 8. 23. 75, 10. 76, 7. 103, 27. (Pontifex Max. 172, 31.) 245, 32. 246, 9. 14. 251, 31. 252, 2. 5. 6. 262, 18. 23. 28. 31. 263, 4. 5. 12. 267, 29. 272, 6. 376, 9. 379, 17. 389, 13. IV, 91, 28. 206, 9. P. Lic. Crassus filius IV, 200, 9. cf. Publius.
- Craterus scr. II, 192, 22. 193, 1. collector ψηφισμάτων II, 486, 31. Macedo III, 121, 11. 22. 122, 1. 5. 9. 18. 22. 28. 123, 6. 32. 124, 6. 12. 18. 125, 19. 32. 129, 22. 326, 24. 327, 13. 15. 18. 328, 3. 332, 32. 333, 4. 12. 334, 11. 342, 10. IV, 17, 29. 23, 16. 24, 6. 234, 18. 305, 17.
- Crates philosophus IV, 338, 11.
- Cratesiclea, Cleomenis mater IV, 131, 6. 147, 7. 162, 31. 163, 19.
- Cratesipolis, Alexandri uxor, Polyperchontis filia IV, 301, 7.
- Cratinus, poeta com. I, 180, 20. 301, 9. 12. 313, 20. 27. 324, 18. II, 482, 8.
- Cratippus, philosophus Peripateticus III, 268, 12. 15. IV, 261, 27. 262, 1. V, 72, 26.
- Crangis, Philopoemenis pater II, 234, 2.
- Cremona V, 219, 18. 21. 220, 23.
- Creon, Menoecii pater II, 103, 32. in Sophoclis Antig. IV, 236, 2.
- Creophylus I, 82, 4.
- Creta, Cretenses I, 11, 13. 25. 12, 2. 13. 14. 14, 23. 15, 6. 31. 16, 1. 7. 17, 23. 33, 13. 81, 13. 29. 90, 27. 116, 22. 24. 31. 165, 25. II, 53, 22. 54, 14. 62, 28. 31. 63, 6. 9. 142, 28. 240, 2. 246, 23. 31. 247, 23. 282, 19. 283, 17. 320, 5. 12. 323, 13. 325, 32. 404, 7. (ἀσὶ ψευσταί.) 497, 16. III, 180, 29. 217, 13. 16. IV, 131, 20. 145, 28. V, 68, 29. 162, 16. 180, 19. 182, 16. Creticum mare V, 182, 24. Cretica civitatis forma V, 46, 27. vitae ratio I, 81, 30. Cretici mores II, 247, 25. τοξόται IV, 200, 29. στυράνες II, 413, 32. Creticum telum II, 322, 31. Creticae πέλται II, 72, 20. naves I, 14, 29. Creticum tributum I, 73, 31.
- Crimesus, fl. Siciliae II, 26, 10. 27, 15. 29, 10.
- Crispinus II, 154, 22. 155, 5. 14. V, 202, 21. 214, 28. 31. 215, 5.
- Critias, Callaeschri f. I, 411, 4. tyrannus 417, 4. scr. I, 88, 22. II, 491, 2.
- Critolaidas I, 164, 15.
- Critolaus, philos. Perip. I, 305, 22.
- Criton II, 162, 13.
- Crobylus, puer Corinth. III, 303, 14. demagogus Ath. IV, 223, 31.
- Croesus I, 158, 18. 182, 22. 30. 183, 4. 10. 17. 23. 184, 5. 20. 22. 27. 185, 3. 15. 17. 214, 22.
- Crommyonia sus I, 7, 26. 8, 3.
- Cronius mensis I, 9, 19.
- Croton I, 69, 28. Crotoniatae III, 319, 32.
- Crustumerium I, 53, 31.
- Cryptia Lacedaemoniorum I, 111, 12. 112, 19.
- Ctesias historicus V, 106, 1. 110, 17. 112, 31. 113, 17. 114, 6. 17. 115, 17. 116, 28. 31. 117, 2. 5. 9. 16. 121, 26. 122, 2. 123, 5. 14. 125, 17. 19. 21.
- Ctesibius scr. IV, 213, 13.
- Ctesiphon IV, 230, 15.
- Ctesippus, Chabriae f. IV, 6, 30. 222, 18.
- Ctesium, portus II, 479, 23.

Culleo III, 240, 16. v. Terentius Culeo.
 Cumani III, 423, 20. Cumanus (*Κυμαῖος*) IV, 172, 6. 182, 1. 184, 22. cf. Blossius.
 Cunaxa, vicus Babyloniae V, 111, 25.
 Cures, opp. Sabin. I, 120, 15.
 Cures novus I, 165, 30.
 Curio II, 436, 17. 20. Scribonius Curio, trib. pl. III, 250, 17. 19. 25. 251, 2. 8. 371, 8. 393, 17. 394, 20. 395, 16. IV, 48, 12. 13. 16. 347, 2. 9. 350, 7.
 Curius aedilis IV, 81, 4. Curii II, 228, 8. v. Manius.
 Curtius Sabinus I, 56, 5.
 Curtius lacus I, 56, 11. V, 210, 14.
 Cussaeorum gens III, 359, 4.
 Cyanaeae insulae II, 486, 24.
 Cybernesia I, 14, 10.
 Cybisthus I, 160, 18.
 Cychreus I, 8, 17. 19. 162, 29.
 Cyclades II, 431, 19. IV, 321, 12.
 Cyclops I, 206, 30. II, 204, 23. V, 186, 32.
 Cydnus fl. III, 298, 32. IV, 368, 10.
 Cygnus latro I, 9, 5.
 Cyinda, arx Ciliciae IV, 323, 2.
 Cyllarabis, gymnasium II, 326, 3.
 Cyllarabium IV, 141, 11. Cyllarabis IV, 151, 15.
 Cylonium scelus I, 164, 30. 166, 19. Cylon I, 164, 31. 165, 8.
 Cyme I, 244, 14.
 Cynaegiri II, 228, 32.
 Cynisca III, 163, 12.
 Cynosarges, gymnasium Herculis I, 219, 11. 15.
 Cynoscephalae I, 25, 15. II, 116, 18. 265, 11.
 Cypris I, 182, 19. II, 35, 23.
 Cyprogenia V, 133, 18. cf. Venus.
 Cyprus. Cyprii I, 181, 32. 250, 21. 309, 27. 326, 7. II, 270, 6. 393, 15. 485, 15. 492, 30. 494, 3. 498, 15. 23. 551, 15. III, 239,

21. 270, 4. 273, 15. 305, 28. 312, 12. 385, 32. IV, 68, 25. 69, 4. 12. 70, 14. 17. 20. 71, 9. 73, 30. 79, 24. 27. 272, 22. 297, 19. 305, 31. 306, 6. 16. 307, 26. 308, 12. 309, 11. 312, 8. 324, 28. 326, 16. 378, 16. 395, 29. V, 53, 23. 28. 125, 7.
 Cypselus, Periandri pater V, 138, 18.
Κύρβεις I, 180, 20. 23. 25.
 Cyrene, Cyrenaei II, 234, 17. 497, 16. 23. 26. IV, 90, 11. 155, 14. 160, 4. 305, 10. 345, 23. 402, 11.
 Cynrus fluvius III, 224, 28. 225, 21.
 Cynrus v. Corsica.
 Cyrrhastica, Syriae provincia IV, 341, 3. 376, 6.
 Cyropaedia II, 159, 11.
 Cyrus I, 16, 27. 184, 28. 31. 185, 1. 15. IV, 351, 24. V, 105, 30. 106, 32. Cyri thronus III, 314, 26. sepulcrum III, 355, 22. (28.)
 Cyrus minor, Darii f. I, 324, 30. 325, 2. 413, 26. II, 385, 16. 21. 27. 31. 386, 1. 387, 21. 388, 12. 15. 389, 4. 390, 15. 401, 13. 468, 23. V, 105, 28. 29. 106, 7. 15. 22. 25. 107, 6. 9. 14. 108, 1. 109, 20. 110, 1. 24. 30. 111, 4. 11. 26. 31. 112, 7. 16. 18. 19. 23. 24. 30. 113, (1.) 10. 12. 14. 15. 20. 24. 28. 30. 114, 7. 10. 11. 12. 13. 18. 25. 29. 31. 32. 115, 6. 10. 14. 15. 24. 29. 117, 16. 21. 29. 30. 32. 118, 1. 4. 11. 119, 12. 120, 19. 121, 21. 124, 8. 9. 11. 131, 2. 9. 12. 16. 19. 24.
 Cythera ins. III, 8, 5. 85, 14. 177, 13. IV, 155, 13.
 Cytheris (Volumnia) IV, 354, 19.
 Cyzicus, Cyziceni I, 399, 20. 21. 405, 15. 29. 406, 12. II, 506, 12. 28. 507, 24. 30. 508, 5. 15. 20. 509, 27. 540, 3. V, 76, 23.

Dactyli Idaei I, 138, 15.
 Daedalus I, 15, 18. 22. 25. 30.
 Daesius mensis III, 294, 28. 362, 4. 6. V, 184, 27.
 Dalmachus Plataeensis I, 217, 16. II, 394, 28. 395, 8.
 Dalmatici exercitus V, 216, 9.
 Damagoras II, 500, 5. 8.
 Damascus III, 301, 12. 25. 305, 18. 333, 32.
 Damastes Procrustes I, 8, 31.
 Damastes scr. I, 271, 2.
 Damippus Spartanus II, 140, 15.
 Damochares IV, 122, 26. 123, 14. 124, 6.
 Damoclidus Thebanus II, 89, 12. 93, 9.
 Democrates heros II, 174, 7. Lacedaemonius IV, 129, 22.
 Damon I, 301, 22. 25. 29. II, 162, 1. III, 7, 15. Macedo III, 303, 17. Damon Peripoltas II, 470, 32. 471, 9. 20. 28. 472, 7. 12.
 Damonides I, 307, 28.
 Damophantus Eleus II, 240, 27. 30.
 Damoteles IV, 153, 22. 25.
 Damyrius fluv. II, 32, 11.
 Danai II, 479, 1.
 Danaus II, 326, 20. 23.
 Dandamis III, 287, 5. 352, 14. 18.
 Dandarii II, 514, 22. 23. 515, 4.
 Daochus Thessalus IV, 224, 23.
 Daphne IV, 114, 30.
 Dardani II, 47, 6.
 Dardanus I, 272, 30. *ὁ ὑπασπιστὴς* Bruti V, 99, 6. 24.
 Dardanus, urbs Troadis II, 448, 21.
 Darius I, 222, 20. II, 165, 20. III, 158, 2. 14. 294, 20. 296, 30. 298, 12. 15. 26. 299, 12. 300, 4. 6. 10. 15. 19. 32. 301, 6. 13. 17. 30. 302, 3. 4. 5. 18. 20. 303, 23. 308, 9. 312, 30. 313, 5. 8. 14. 29. 314, 1. 18. 30. 315, 3. 9. 14. 23. 316, 13. 16. 317, 1. 318, 21. 32. 322, 20. 323, 14.

15. 325, 18. 21. 328, 16. 329, 14. 30. 334, 1. 342, 32. 356, 24. IV, 16, 27. Darius II. Nothus V, 105, 26. 106, 23. 27. Darius, Artoserxis II. f. V, 130, 26. 131, 4. 8. 26. 132, 6. 133, 17. 134, 11. 16. 19. 26. Darici nummi II, 483, 18.
 Dascylitis palus II, 507, 19.
 Dassaretis II, 260, 23.
 Datis II, 165, 20.
 Decelea I, 398, 5. 412, 5. II, 390, 31.
 December mensis I, 142, 3. 25.
 Dechas, supplicii locus IV, 124, 4.
 Decimus Brutus III, 426, 8. (vs. 9. Albinus dictus) 27. 427, 31.
 Deianira (Aspasia) I, 324, 17.
 Deidamia, Pirithoi uxor I, 27, 10. Aeacidis filia, Pyrrhi soror II, 285, 16. 287, 32. 291, 20. IV, 315, 26. 321, 9. 15. 323, 16. 23. 345, 24.
 Deimachus, Autolycei pater II, 525, 5.
 Deioneus I, 7, 20.
 Deiotarus rex III, 58, 32. 266, 25. IV, 46, 5. 48, 19. 49, 3. 403, 25.
 Delium I, 382, 13. II, 415, 29. 416, 3. 446, 21. III, 7, 31.
 Dellius, scr. hist. IV, 367, 21. 29. 400, 22.
 Delphi I, 4, 5. 6. 12, 15. 14, 18. 21, 2. 23, 18. 70, 6. 83, 5. 84, 20. 113, 5. 10. 130, 1. 5. 157, 23. 158, 16. 162, 23. 164, 19. 21. 28. 167, 6. 180, 29. 256, 12. 260, 27. 321, 25. 28. 362, 12. II, 8, 11. 31, 15. 67, 24. 75, 31. 129, 30. 174, 3. 186, 3. 8. 234, 29. 244, 30. 271, 18. 383, 5. 401, 9. 411, 13. 415, 7. 432, 27. 32. 456, 4. 491, 26. III, 17, 25. 30. 162, 16. 280, 31. 293, 4. 326, 24. 361, 11. IV, 8, 6. 116. 31. 242, 11. 304, 29. 332, 6. V, 184, 12.

- Delphinium I, 10, 5. 14, 13. 17. II, 275, 18.
 Delus mons II, 98, 23. Delus, Delii I, 17, 23. 26. 30. 18, 1. 311, 8. II, 191, 5. III, 4, 7. 19. 25. 28.
 Demades orator I, 172, 5. IV, 1, 5. 12. 15, 8. 19. 7. 20, 27. 23, 25. 27, 27. 31. 28, 14. 19. 152, 7. 216, 5. 7. 217, 11. 17. 218, 27. 220, 11. 230, 2. 7. 234, 21. 237, 23. V, 186, 30.
 Demaenetus II, 36, 24. 29.
 Demaratus V, 106, 21. Spartanus I, 103, 1. (248, 15. 19. 21.) Corinthius III, 157, 32. 288, 10. 18. 323, 10. 342, 28. Rhodius IV, 17, 26. Tarquinii pater I, 53, 24. 203, 22.
 Demaretus Corinthius II, 22, 2. 25, 14. 27, 27.
 Demarista, Timol. mater II, 4, 1.
 Demeas, Demadis f. IV, 28, 4.
 Demeter v. Ceres.
 Demetria, festum IV, 303, 31.
 Demetrias, urbs II, 268, 5. IV, 315, 30. 345, 18. V, 73, 25. dies IV, 303, 29. tribus IV, 302, 26.
 Demetrium mensis IV, 303, 29.
 Demetrii Poliorcetae vita IV, 293 —345. comp. c. Antonio ib. 425 —428. adde: II, 45, 9. 11. 287, 30. 288, 3. 4. 7. 290, 16. 17. 291, 10. 14. 22. 27. 32. 294, 14. 19. 26. 295, 3. 5. 13. 19. 23. 296, 3. 14. 24. 32. 297, 19. 27. 32. III, 139, 27. IV, 220, 19. V, 150, 9. 166, 31. 167, 3. 17.
 Demetrius, Antigoni Gonatae pater II, 317, 19. 329, 5.
 Demetrius ὁ Ἀεπτός, Dem. Pol. f. IV, 345, 22.
 Demetrius libertus III, 189, 23. 229, 27. 230, 11. 15. 23. IV, 47, 8. 9.
 Demetrius, Cassii famulus V, 93, 1.
 Demetrius Magnes, scr. IV, 222, 21. 234, 2. (29.)
 Demetrius Peripateticus IV, 100, 3. 102, 26. 103, 12.
 Demetrius Phalereus I, 19, 10. 106, 25. 178, 25. II, 160, 29. 161, 22. 162, 6. 9. 167, 1. 193, 23. 31. 194, 5. IV, 33, 25. 216, 29. 31. 217, 31. 218, 18. 221, 12. 234, 32. 300, 3. 24. 29. 302, 10.
 Demetrius Pharius V, 182, 5. 9.
 Demetrius Phido dictus III, 341, 20.
 Demetrius, Philippi f. II, 46, 11. 20. 267, 16.
 Demetrius praeco II, 39, 5.
 Demo scortum IV, 314, 14. 318, 7.
 Demochares, Demosthenis necessarius, scr. IV, 236, 26. Demochares ὁ Ἀευκροσός IV, 315. 12. 14.
 Demochares Soliensis IV, 317, 25.
 Democles IV, 314, 17. 20.
 Democrates I, 378, 14.
 Democritus II, 1, 12.
 Demoleon II, 525, 6.
 Demon scr. I, 14, 30. 20, 5. orator IV, 229, 24. ὁ Παιωνιεύς IV, 233, 29.
 Demonax II, 507, 11.
 Demophilus Athen. IV, 35, 21.
 Demophon, Thesei f. I, 25, 23. 31, 1. 182, 3.
 Demopolis I, 252, 1.
 Demosthenes, Alcisthenis f. III, 7, 30. 8, 27. 10, 5. 26, 21. 27, 11. 15. 26. 28, 6. 25. 27. 29, 29. 30, 17. 35, 15. 17. 37, 18.
 Demosthenes, Demosthenis pater IV, 211, 17.
 Demosthenis, oratoris, vita IV, 209—238. comp. c. Cicerone ib. 288—292. adde: I, 25, 12. 376, 13. II, 197, 8. (198, 32. Cato.) 300, 1. III, 290, 15. IV, 5, 11. 20. 7, 10. 9, 12. 14, 28. 15, 23. 31. 23, 24. 24, 31. 26, 20. 242, 23. 261, 16. 21. eius vita citatur IV, 26, 21. (ἐν ἄλλοις.)
 Demonstratus orator I, 392, 18. III, 17, 6. cf. praef. ad III, 158, 23.

- Densus v. Sempronius.
 Dercetaeus IV, 417, 13.
 Dercyllidas I, 95, 14. V, 124, 20.
 Dercyllus IV, 29, 26.
 Deucalion, Minois f. I, 15, 21. 16, 4. Deucalion et Pyrrha II, 284, 29.
 Dexithea I, 34, 31.
 Dexous II, 305, 13.
 Diacrii I, 166, 23. 185, 23.
 Diadematus v. Metellus.
 Diagoras II, 119, 22. 24.
 Diamperes, porta Argis II, 325, 21.
 Diana I, 227, 17. II, 140, 24. III, 98, 14. Diana Anitis V, 132, 7.
 Aristobule I, 241, 8. 15. Ephesia III, 281, 12. 16. Euclia II, 186, 15. 18. Orientalis I, 227, 9. Orthia I, 28, 9. 100, 23. Persica II, 526, 26. Priapina II, 511, 17.
 Dianae ἀνατροφή IV, 26, 3. templa III, 177, 30. IV, 201, 3. V, 165, 12.
 Dicaearchia, urbs Campaniae, Puteoli II, 464, 3.
 Dicaearchus scr. I, 17, 30. 29, 22. III, 163, 3.
 Δίκη dea III, 339, 12.
 Dicomas, Getarum rex IV, 403, 31.
 Didius (Tullius) praetor III, 90, 4. 418, 3.
 Didymaeum templum III, 212, 7.
 Didymus grammaticus I, 154, 23.
 Dieutychidas I, 79, 6.
 Dinarchus Corinthius II, 22, 2. 25, 13. IV, 31, 8. 11. 20. 237, 31.
 Dindymene, mater deum I, 249, 28.
 Dinias V, 138, 11. scr. V, 162, 16.
 Dino scr. I, 245, 19. III, 322, 13. V, 106, 1. 110, 16. 113, 17. 19. 116, 29. 123, 3. 6. 18. 126, 4.
 Dinocrates Messenius II, 253, 18. 30. 254, 24. 255, 3. 5. 24. 256, 18. 276, 14.
 Dinomacha, mater Alcibiadis I, 376, 6.
 Dionis vita V, 1—51. comp. c. Marco Bruto ib. 101—105. adde: II, 2, 5. 7. 14, 8. (15.) 22, 20. 33, 23. 24. (26.) 81, 1. 11. 161, 15. III, 20, 3. 31, 20.
 Diocles archon I, 8, 28. Peperethius I, 36, 7. 43, 1. Syrus V, 151, 12. 28. 32. 152, 26. 27. 31. 153, 2. 3. 7. Themistoclis f. I, 251, 18.
 Diocles I, 395, 4. 8.
 Diodorus Periegetes I, 33, 16. 252, 3. II, 489, 15. Diodorus, Sophocis f. III, 96, 22. 27.
 Diogenes Sinopensis I, 116, 1. 352, 25. II, 16, 5. 8. 9. III, 292, 22. 293, 3. 352, 9. 15. Stoicus II, 221, 1. Archelai privignus II, 445, 21. dux Macedon. Athenis V, 167, 5. 9. 22.
 Diogito Thebanus II, 120, 6.
 Diomedes Ath. I, 34, 25. 385, 10. 16. 20. Cleopatrae scriba IV, 416, 13.
 Dionassa I, 79, 6.
 Dionysia, festum IV, 303, 30. 304, 6.
 Dionysius I., Syrac. tyrannus I, 175, 20. II, 6, 31. 7, 2. 15, 32. 116, 5. 119, 1. 224, 25. 384, 15. V, 2, 21. 26. 30. 3, 7. 9. 4, 4. 23. 31. 5, 4. 10. 12. 18. 6. 24. 7. 32. 10, 4. 8. (17. 32.) 18, 6. 46, 19. 187, 17. Dionysii regiae aedes II, 38, 29.
 Dionysius II., Syrac. tyr. II, 2, 6. 14. 7, 23. 9, 4. 11, 22. 13, 17. 32. 14, 16. 15, 1. 26. 16, 2. 5. 7. 21. 24. 33, 23. 80, 16. 81, 10. III, 31, 21. V, 5, 15. 25. 32. 6. 4. 7. 25. 9, 16. 18. 29. 10, 24. 11, 12. 21. 28. 12, 4. 6. 9. 24. 13, 6. 14, 22. 15, 1. 17. 23. 32. 16, 4. 9. 21. 23. 26. 31. 17, 1. 13. 14. 24. 18, 20. 32. 19, 18. 20, 20. 28. 22, 29. 23, 10. 12. 19. 31. 25, 23. 26, 6. 11. 18. 21. 27. 28, 6. 16. 29, 11. 30, 6. 30. 32. 31, 23. 33, 4. 13. 35, 26. 38, 11. 39, 1. 42, 29. 44, 23. 48, 26. 102, 15. 26. 103, 12. 23. 27. 29. 104, 3. 4.

- Dionysius Chalcus, poeta III, 6, 24.
 Dionysius Colophonius, pictor II, 35, 25.
 Dionysius Corinthius II, 25, 12.
 Dionysius Halicarnasseus I, 53, 23, 458, 19. II, 305, 25. 28. 311, 25.
 Dionysius Magnes IV, 241, 25.
 Dionysius Messenius III, 360, 13.
 Dionysius Syrus V, 153, 2. 20. 22.
 Dionysodorus Troezenius V, 136, 16.
 Dionysus v. Bacchus.
 Diophanes, Achaeorum dux II, 250, 26. 29. 251, 2. 275, 32. 284, 4. rhetor IV, 172, 3. 5. 184, 19.
 Diophantus Amphitropensis II, 192, 28.
 Diopithes I, 332, 14. II, 406, 32. 407, 9. III, 144, 28. IV, 7, 11. 290, 23.
 Dioscorides I, 90, 21. III, 182, 2.
 Dioscuri I, 28, 4. 29, 30. 135, 29. 420, 30. 421, 2. II, 63, 14. 64, 12. 394, 3. 401, 10. 427, 28. III, 189, 21. 336, 26. IV, 61, 13. 166, 7. eorum templ. IV, 62, 13.
 Dioscureum II, 460, 12.
 Diphilus poeta III, 1, 16. sacerdos τῶν Σωτήρων IV, 338, 4.
 Diphridas, ephorus Spart. III, 160, 8.
 Dipylos Athenis I, 330, 28. II, 435, 28.
 Dirades I, 401, 15.
 Dircae fons IV, 337, 32.
 Dium, urbs Maced. IV, 327, 4.
 Docimus III, 126, 19.
 Dodona II, 284, 29. Dodonaeus Iupiter v. Iupiter. Dodonides II, 410, 20. IV, 26, 2.
 Dolabella II, 453, 26. 455, 20. 466, 30. III, 366, 19. 21. 413, 26. 424, 21. IV, 281, 7. 12. 353, 23. 30. 354, 2. 5. 355, 3. 356, 10. V, 53, 11. 57, 30. 73, 24. 206, 6. 217, 11. cf. Cornelius.
 Dolia Vestalium I, 273, 3. Doliola (Πιθόλων) I, 273, 9.
 Dolopes I, 32, 29. II, 274, 15. 479, 19. 31.
 Domitianus I, 142, 29. 205, 7. 19. 24. II, 64, 20. 32.
 Domitius III, 56, 14. 22. 24. 31. 57, 6. 83, 30. 196, 16. 197, 30. 198, 21. 25. 199, 10. 12. 259, 15. 260, 4. 261, 18. 277, 19. 398, 21. 399, 3. 405, 28. 407, 16. IV, 276, 7. 383, 17. 397, 7. 403, 17. 22. 424, 24. 30. cf. Aenobarbus et Lucius. — Domitius Calvisius III, 99, 11. 407, 8. 413, 1.
 Doris, Dores I, 90, 20. 228, 5. 318, 31. II, 409, 21. III, 176, 14. IV, 125, 21. V, 144, 1. Dorica aristocratia V, 137, 8. vivendi ratio IV, 140, 19. Doricus II, 387, 15.
 Doris, Dionysii I. tyr. uxor V, 2, 28.
 Dorylaeus, Mithridatis legatus II, 444, 7. 16. 516, 13.
 Doston v. Antigonus.
 Draco I, 171, 31. 172, 6. 174, 2. 180, 22.
 Dracontides I, 332, 18.
 Dromichaetes Thrax IV, 331, 6. 344, 28.
 Dromoclides Sphettius IV, 304, 28. orator IV, 325, 22.
 Drusus, Octaviani privignus IV, 37, 17. 166, 29. 424, 25. cf. Livius.
 Dryas nympa III, 372, 14.
 Duodecim dii III, 17, 23.
 Duris Samius, scr. I, 327, 28. 328, 4. 410, 4. II, 401, 21. III, 116, 31. 144, 11. 293, 25. 331, 22. IV, 4, 22. 16, 27. 225, 28. 229, 21.
 Durus equus (Δουρεῖος) III, 88, 16.
 Dyme, Dymaei III, 217, 10. IV, 138, 28. 30. V, 145, 17. 179, 14.
 Dyrhachium II, 451, 5. III, 254, 20. 267, 10. 379, 12. 399, 9. IV, 87, 6. 88, 20. 89, 9. 16. 270, 12. 15. 276, 31.
 Ebraei IV, 369, 24.
 Ecbatana II, 114, 5. III, 157, 18.

- 320, 9. 358, 19. IV, 221, 15. V, 132, 8.
 Ecdelus Arcas V, 139, 9. 10. 141, 23. 26. 142, 3.
 Ecdemus Megalopolitanus II, 234, 10.
 Echecrates II, 98, 21.
 Echecratides sophista IV, 17, 25.
 Echedemia I, 29, 24.
 Echemus I, 29, 22.
 Ecnomum, arx Siciliae V, 23, 8.
 Eephanes, Mandroclidae pater IV, 112, 10.
 Eeprepes IV, 116, 6.
 Edessa II, 294, 18. 298, 3. IV, 334, 21.
 Edonides III, 280, 20.
 Edylus mons II, 439, 6. 440, 4. 6.
 Egeria Numae I, 121, 17. 134, 21. 138, 32.
 Eion urbs II, 478, 5. 22. 479, 17.
 Eioves I, 99, 19. 20. 22. 100, 24. 101, 5.
 Elaea, fons II, 98, 26. urbs Asiae II, 500, 32. IV, 17, 31.
 Elatea IV, 31, 11. 224, 14. Elatici campi II, 437, 24.
 Elatus ephorus I, 86, 2.
 Electra II, 398, 20.
 Elea regio II, 35, 3. in Italia, Velia II, 78, 26. V, 72, 3. cf. Velia.
 Elei I, 103, 5. 6. 115, 19. 388, 28. II, 106, 25. 240, 27. III, 14, 14. IV, 128, 32. 130, 12. 139, 4.
 Elephenor I, 31, 32. 32, 17.
 Eleus, Cimonis f. I, 329, 14. II, 489, 12.
 Eleus Chersonesi II, 391, 9.
 Eleusis I, 8, 26. 30. 26, 25. 234, 16. 313, 12. 397, 18. II, 96, 29. 174, 23. III, 169, 14. IV, 20, 16. 25, 25. 35, 6. 324, 18.
 Eleutheræ I, 26, 24.
 Eleutheria festum II, 186, 28.
 Elimia II, 47, 4.
 Elis I, 116, 21. II, 106, 2.
 Elpinice, Cimonis soror I, 309, 2. 6. 10. 11. 328, 14. 19. II, 474, 9. 30. 475, 2. 9. 15. 488, 8. 11. 489, 5.
 Elymaei III, 226, 16.
 Elysii campi III, 95, 26.
 Emathia, provincia Maced. II, 266, 23.
 Emathion I, 34, 25.
 Empedocles IV, 297, 11.
 Empylus, orator et scr. V, 53, 1.
 Enarsphorus, Hippocoontis f. I, 28, 5.
 Endeis, Aeaci coniux I, 8, 21.
 Endymion I, 121, 21.
 Enguim, oppidum Siciliae II, 142, 26. 143, 30.
 Enna, Siciliae urbs II, 142, 22.
 Enyalus I, 71, 4. 163, 17. v. Mars.
 Enyo v. Bellona.
 Epaminondas Thebanus I, 93, 1. 372, 14. 421, 25. 461, 12. II, 35, 17. 30. 84, 27. 85, 4. 12. 24. 86, 3. 22. 87, 15. 88, 30. 94, 21. 95, 4. 103, 1. 105, 4. 11. 23. 28. 106, 10. 107, 15. 26. 108, 11. 31. 109, 2. 26. 111, 9. 112, 14. 22. 113, 14. 144, 16. 157, 14. 158, 31. 161, 10. 16. 203, 30. 231, 28. 235, 18. 248, 3. 5. 468, 23. III, 163, 4. 172, 21. 173, 2. 6. 21. 175, 6. 176, 9. 177, 21. 25. 180, 10. 23. 181, 7. 31. 182, 5. 9. IV, 3, 28. 226, 11. V, 152, 10. eius vita a Plut. conscripta citatur III, 173, 21.
 Epaphroditus (Sylla) II, 460, 29. 31. — Caesaris Octaviani libertus IV, 418, 20.
 Eperatus, Achaeorum dux V, 180, 7.
 Ephesus, Ephesii I, 383, 15. 385, 5. 406, 23. 25. 414, 2. II, 144, 17. 280, 29. 385, 3. 386, 29. 450, 3. 524, 14. 527, 19. III, 148, 23. 151, 9. 281, 17. IV, 47, 21. 321, 4. 366, 5. 397, 3. 399, 24. Ephesiorum portus II, 386, 17.
 Ephetae I, 174, 3. 8. 17.
 Ephialtes I, 305, 25. 308, 5. 309, 16. 22. 317, 11. II, 483, 8. 11.

- 486, 29. 488, 21. 490, 31. III, 327, 21. IV, 221, 10. 229, 23.
 Ephori Spart. I, 111, 31. 114, 3. 238, 3. 406, 16. II, 173, 10. V, 170, 28.
 Ephorus, scr. hist. I, 245, 18. 271, 2. 327, 9. 30. 410, 11. II, 5, 11. 99, 18. 400, 4. 405, 4. 410, 19. 416, 18. 485, 10. 21. V, 31, 30. 32, 26.
 Epicharmus poeta I, 128, 12. 205, 21.
 Epicles citharoedus I, 223, 24.
 Epicrates Acharnensis I, 243, 15. — *κνεροφόρος* II, 115, 2.
 Epicurus philos. II, 309, 7. 552, 30. III, 427, 27. IV, 325, 9. V, 84, 21. 86, 24. — Atheniensis IV, 35, 21.
 Epicydes I, 224, 23. 29.
 Epicydidas Spartanus III, 157, 22.
 Epidamnus V, 73, 32. 74, 5.
 Epidauria I, 6, 29.
 Epidaurus, Epidaurii I, 336, 9. II, 432, 25. III, 212, 9. IV, 143, 23. 144, 31. V, 157, 20. 176, 31.
 Epigethes V, 165, 10.
 Epigonus, Colophoniorum tyrannus II, 499, 2.
 Epilycus Ath. I, 336, 30.
 Epimenides Phaestius I, 165, 25. 166, 15.
 Epipolae II, 22, 2. III, 22, 19. 28, 28. V, 24, 3. 26, 4.
 Epirus, Epirotae I, 28, 21. 242, 27. II, 69, 2. 260, 6. 261, 7. 262, 7. 284, 28. 285, 4. 287, 9. 288, 22. 289, 1. 290, 1. 9. 291, 27. 292, 10. 294, 11. 298, 10. 17. 299, 23. 30. 306, 11. 310, 28. 317, 15. 329, 15. III, 288, 9. 355, 3. 401, 22. IV, 326, 30. 332, 18. 403, 2. V, 183, 1.
 Epitadeus, ephorus Spart. IV, 111, 14.
 Epitimus Pharsalius I, 337, 7.
 Epitragia, Veneris cognomen I, 14, 22.
 Epixyes Persa I, 249, 6.
 Equus *Λουπεῖος* (Troianus) III, 88, 16.
 Erasistratus I, 385, 23. — Phaeacis f. III, 158, 23. cf. praef. — medicus IV, 329, 5. 19. 27. 28. 330, 5. 6.
 Eratosthenes scr. I, 78, 15. 246, 15. III, 281, 5. 315, 13. IV, 216, 28. 29. 236, 21.
 Erechtheus I, 2, 18. 15, 27. 28, 31. 76, 24. Erechthidae I, 10, 13.
 Eretria, Eretrienses I, 231, 6. 246, 16. IV, 12, 24.
Ἐργάδεις, tribus Ath. I, 179, 1.
 Erginus Syrus V, 151, 17. 27. 152, 5. 29. 31. 153, 1. 6. 10. 15. 20. 154, 7. 155, 26. 166, 13. 19.
 Ergoteles Aetolus I, 244, 16.
 Erianthus Thebanus II, 398, 14.
 Ericius II, 439, 20. 441, 13.
 Eridanus fl. II, 354, 30. V, 68, 31. cf. Padus.
 [Erigyius] III, 289, 9. cf. Phrygius.
 Eros v. Amor.
 Eros, Antonii servus IV, 416, 2. 7.
 Erycinus ager II, 373, 20.
 Eryx, Siciliae opp. II, 313, 6.
 Esquilinus collis II, 429, 15.
 Eteocles Lacedaemonius II, 402, 30.
 Etesiae IV, 286, 11. V, 19, 31.
 Etymocles III, 170, 15. 18.
 Euagoras II, 393, 15.
 Eualeus Lacedaemonius II, 324, 8. 20. 25.
 Euander Arcas I, 47, 32. 60, 18. 61, 1. Cretensis II, 62, 26. Euandri tumulus II, 253, 29.
 Euangelus, Periclis famulus I, 317, 31. scr. II, 237, 3.
 Euanthes Samius I, 164, 26.
 Euboea, Euboeenses I, 4, 20. 31, 32. 163, 2. 168, 12. 226, 7. 227, 5. 305, 29. 319, 5. 322, 2. 7. 323, 3. 373, 28. II, 268, 28. 431, 21. 447, 25. IV, 11, 11. 223, 17. 224, 2. V, 146, 8.
 Eubulus orator IV, 7, 9.

- Euchidas Plataeensis II, 186, 6. 16.
 Euclia Diana II, 186, 15. 17.
 Euclides Corinthius II, 13, 22. 161, 27. Cleomenis frater II, 238, 20. IV, 136, 8. 153, 18. 154, 1. 4. 207, 12. Spartanus V, 108, 22.
 Euctus II, 62, 22.
 Eudaemon, cognomen I, 428, 10.
 Eudamidas, Agidis pater IV, 109, 19. Archidami senioris f. IV, 109, 23. Archidami iun. f. IV, 109, 26. 27.
 Eudamus, elephantorum praefectus III, 136, 26.
 Eudemus Pergamenus IV, 178, 7. 13. 17. Cyprius V, 19, 4.
 Eudoxus Cyzicenus II, 135, 30.
 Euergetes, cognomen I, 428, 9.
 Euius Bacchus II, 146, 4.
 Euius tibicen III, 117, 29.
 Eulaeus II, 62, 22.
 Eumeli f. Xenagoras II, 54, 5.
 Eumenis vita III, 116—140. comp. c. Sertorio ib. 140—142. adde: II, 203, 22. 281, 19. III, 89, 3. Eumenis colossus IV, 401, 15.
 Eumenidum templum I, 24, 20.
 Eumolpus II, 434, 32. Eumolpidae I, 397, 17. 411, 19. 412, 18.
 Euneos Ath. I, 23, 7.
 Eunomus, Lycurgi pater I, 78, 31. 79, 1. 4. Thriasius IV, 214, 11.
 Eunus II, 463, 20.
 Euphemides I, 224, 24.
 Euphorion I, 154, 25.
 Euphranor V, 140, 7.
 Euphrantides vates I, 233, 3. II, 171, 11.
 Euphrates II, 422, 2. 521, 21. 526, 12. 26. 32. 527, 3. 544, 10. III, 59, 8. 221, 24. 26. 223, 7. 12. 224, 14. 269, 32. 312, 32. 314, 29. 354, 23. 359, 23. 360, 5. IV, 299, 9. 372, 22. 402, 5.
 Euphronius IV, 412, 26.
 Eupolemus, Hicetae f. II, 32, 32.
 Eupolia, Agesilai filia III, 163, 7.
 Melesippidae f., Archidami uxor III, 142, 27.
 Eupolis poeta I, 301, 17. 324, 23. 385, 30. II, 489, 1. III, 5, 26.
 Euripides poeta I, 3, 2. 11, 29. 26, 18. 26. 116, 15. 18. 151, 15. 177, 20. 361, 11. 376, 23. 384, 26. 28. II, 85, 8. 113, 7. 145, 1. 159, 19. [294, 6.] 300, 5. 398, 17. 421, 4. 474, 27. III, 23, 1. 38, 6. 12. 20. 81, 21. 86, 28. 286, 26. 338, 12. 340, 14. IV, 86, 19. 209, 2. 214, 27. 305, 22. 337, 30. 427, 2. [V, 98, 29.]
 Europa I, 235, 9. 20. 265, 28. 318, 23. II, 171, 21. 297, 9. III, 235, 31.
 Eurotas I, 92, 9. 97, 14. 99, 4. II, 100, 14. 106, 12. 114, 3. 158, 30. III, 162, 24. 177, 7. 18. 181, 1.
 Eurybiades Spartanus I, 225, 21. 25. 226, 1. 10. 230, 13. 18. 24. 231, 5. 236, 12. II, 170, 1. 24.
 Eurycles Syracusanus III, 36, 26. Spartanus, Lacharis f. IV, 407, 17. 21. 24.
 Euryclides Athen. V, 171, 12.
 Euryclidas Spartanus IV, 132, 27. 32.
 Eurydice, Miltiadis *ἀπογόνος*, Opheltae vidua, Demetrii uxor IV, 305, 9. Philae soror IV, 338, 18. 21. 345, 26.
 Eurylochus Aegaeus III, 327, 24. 29.
 Eurymedon fluv. II, 270, 6. 485, 13.
 Eurymedon, Atheniensium dux III, 26, 22. 32, 17.
 Eurypon I, 79, 3. 23.
 Eurypontidae I, 79, 22. II, 409, 25. 416, 23. III, 275, 11. IV, 109, 18.
 Euryptolemus I, 305, 12. 410, 16. Megaclis f. II, 475, 21. 489, 17.
 Eurysaces, Aiakis f. I, 163, 31. 376, 4.
 Eurytus I, 7, 20.
 Euterpe, Themistoclis mater I, 219, 8.
 Euthippus Anaphlystius II, 492, 4.

- Euthydemus, Atheniensium dux III, 26, 25, 27, 13.
 Euthymus Leucadius II, 31, 12. Hicetae dux II, 32, 32, 33, 3.
 Enthynous Thespiensis III, 180, 28.
 Eutyclus IV, 405, 22.
 Euxinus pontus I, 22, 21. II, 366, 18, 380, 23, 500, 21. IV, 296, 25.
 Exathres, Darii frater III, 330, 1.
 Execestides, pater Solonis I, 154, 27.
 Fabia, Terentiae, Ciceronis uxoris, soror IV, 53, 10.
 Fabiorum gens I, 267, 8, 268, 5, 270, 7. III, 378, 18.
 Fabius propraetor IV, 191, 16, 18.
 Fabius, Luculli legatus, a Mithridate victus II, 541, 25.
 Fabius Ambustus I, 133, 31, 134, 6, 256, 14, 268, 5, 21, 30, 32.
 Fabius Buteo dictator I, 352, 14.
 Fabius Fabulus V, 210, 21.
 Fabii Maximi, Qu., vita I, 340—372. comp. c. Pericle ib. 372—375. adde: II, 42, 29, 130, 15, 25, 27, 144, 23, 148, 10, 149, 31, 196, 27, 198, 4, 8, 21.
 Fabius Maximus, Qu., filius I, 368, 21, 369, 17.
 Fabius Maximus Aemilianus, Qu. II, 42, 13, 53, 14, 75, 1.
 Fabius Pictor I, 36, 7, 42, 32.
 Fabius pontifex maximus I, 273, 27.
 Fabius Rullus, Qu., Maximus dictus III, 201, 3.
 Fabius Valens V, 194, 19, 205, 24, 219, 8. cf. Valens.
 Fabricii II, 228, 8.
 Fabricius, C. V, 212, 21. v. Caius.
 Fabulus v. Fabius.
 Falerii I, 254, 21, 261, 28, 262, 12, 263, 19, 22, 342, 19.
 Falernum vinum IV, 400, 26.
 Falisci I, 257, 6, 261, 21, 27, 262, 2, 10, 263, 1, 20, 267, 20, IV, 189, 11.
 Fama (*Φήμη* καὶ *Κληθόνος* νεώς) I, 283, 10.
 Fannia, Marii custos II, 371, 18, 20, 24, 28, 372, 2, 11.
 Fannius v. Caius.
 Fannius ser. IV, 168, 19.
 Faunus I, 61, 30, 138, 11. III, 372, 14.
 Favonius, M. III, 253, 4, 259, 17, 266, 24, 28, 277, 19, 385, 32, 397, 21, 405, 4, IV, 67, 18, 80, 14, 22, 32, 81, 5, 7, V, 61, 4, 7. cf. Marcus.
 Fausta, Syllae filia II, 461, 1.
 Faustulus I, 36, 29, 37, 29, 39, 3, 41, 1, 19, 42, 3, 45, 3, 4.
 Faustus, Syllae f. II, 461, 1, III, 232, 19, 238, 18, 274, 21, 377, 5, IV, 265, 10, V, 58, 28, 32, 59, 3.
 Februarius mensis I, 60, 29, 141, 15, 22, 25, 142, 6, 143, 2, 282, 28. Februariæ Calendae V, 207, 20.
 Februata dies I, 60, 31.
 Felix Sylla cognominatus (*Ἐντυχῆς*) II, 460, 27.
 Fenestella ser. II, 454, 15, III, 44, 8.
 Ferentina porta I, 64, 27.
 Feretrius Iupiter I, 53, 9. cf. Iupiter.
 Ferae Latinae v. Latinae.
 Fetiales I, 133, 11, 13, 18, 134, 8, 268, 22, 25.
 Fidenae, Fidenates I, 53, 31, 64, 3, 65, 14, 20, 22, 24, 212, 20, 213, 17, 20, 267, 19.
 Fidentia II, 452, 17.
 Fides, eius fanum I, 139, 9, 10.
 Fimbria II, 281, 21, 434, 1, 448, 16, 449, 18, 20, 22, 25, 499, 4, 8, 21, 27, 32, 503, 21, 23, 540, 32, III, 112, 28. Fimbriani milites II, 503, 19, 540, 29, 542, 7, 17.
 Firmiani II, 209, 22, 30.
 Flaccus, L. Valer., consul II, 434, 1, 444, 1, 448, 17, 503, 21, 541, 1. cf. Valerius.
 Flaccus poeta, Horatius II, 547, 23.

- Flaccus Hordeonius V, 194, 24, 201, 30, 202, 2, 205, 2, 11, 31.
 Flaccus v. Flavius.
 Flamen Quirinalis I, 126, 7. Flamines I, 126, 8, II, 125, 25.
 Flamininus v. Titus et Lucius Quintius.
 Flaminius, Caius, consul II, 124, 10, 21. mag. equitum II, 125, 27, 32. cf. Caius.
 Flaminius circus II, 545, 8. cf. Circus.
 Flavius, chiliarchus Rom. sub Marcello II, 151, 12. tribunus plebis III, 423, 10. Flavius Flaccus IV, 182, 19. Flavius Gallus IV, 385, 2, 13, 16, 31. Flavius, Bruti praefectus fabrorum V, 98, 32, 99, 2. Flavius Sabinus, Vespasiani frater V, 217, 19, 22, 23.
 Flora seortum III, 189, 7, 11, 244, 15.
 Florus v. Mestrius Florus.
 Fodii olim dicti Fabii I, 341, 5.
 Fonteius Capito IV, 378, 13, V, 198, 26.
 Fortuna (*Τύχη*) dea II, 423, 11, 17. eius templum II, 36, 8, V, 69, 13.
 Fortunatae insulae III, 95, 12.
 Fossae Cloeliae I, 446, 13.
 Fregellae, Fregellani II, 154, 25, 155, 3, 8, 160, 2, IV, 188, 27.
 Fufidius II, 458, 6, III, 99, 10.
 Fulcinia, Marii mater II, 331, 5.
 Fulvia IV, 253, 1. Clodii vidua, Antonii uxor IV, 355, 12, 17, 27, 362, 30, 369, 30, 370, 27, 372, 18, 25, 29, 32, 373, 5, 19, 374, 5, 378, 4, 395, 17, 398, 16, 411, 32, 419, 13, 424, 9.
 Fulvia basilica III, 393, 21.
 Fulvius I, 373, 30. trib. pleb. II, 258, 30. *ἀνὴρ ὑπατικός* IV, 175, 14, 186, 1, 194, 25, 26, 32, 195, 6, 26, 197, 16, 28, 198, 31, 199, 7, 9, 15, 200, 11, 25, 28, 31, 201, 32, 202, 6, 13, 26. cf. Cneius et Quintus.
 Furia (*Ἐριννὸς τροχική*) V, 48, 13.
Γοιωνή V, 213, 24. *Ἐριννύων* ἑρὸν ἄλλος IV, 201, 22.
 Furii I, 253, 14. Furius Camillus v. Camillus. Lucius F. I, 291, 25.
 Furius consul II, 124, 10, III, 49, 5.
 Furnius orator IV, 399, 28.
 Gabeni III, 135, 10.
 Gabii I, 39, 8.
 Gabinia via I, 282, 16.
 Gabinus II, 439, 15, 17, 19, 441, 2, Aul. Gab., trib. pl. III, 213, 8, 215, 23, 239, 5, IV, 267, 26, 269, 14, 347, 23, 32, 348, 4, 8, 352, 16, 18. cf. Aulus.
 Gaditanum fretum III, 95, 5.
Γαίηχος Neptunus I, 33, 22.
 Gaesatae II, 123, 16, 126, 7, 12, 19, 128, 15.
 Gaesylus Spartanus V, 43, 24, (29.) 44, 2, 4.
 Galata mons IV, 31, 17.
 Galatia, Galatae v. Gallia, Galli.
 Galba, Syllae legatus II, 441, 6.
 Galbae, Servii Sulpicii, vita V, 186—212. adde: III, 413, 22, V, 213, 12, 18, 21, 217, 22, 218, 23. et cf. Servius.
 Galepsus, urbs Macedoniae II, 63, 2.
 Gallia, Galli I, 53, 20, 134, 5, 156, 16, 265, 19, 22, 266, 21, 267, 1, 4, 10, 14, 29, 268, 7, 271, 31, 274, 29, 275, 15, 278, 11, 25, 281, 8, 342, 27, II, 43, 22, 32, 47, 9, 14, 50, 23, 122, 6, 123, 15, 19, 24, 124, 4, 6, 126, 4, 127, 14, 18, 129, 8, 214, 18, 277, 29, 312, 18, 317, 17, 24, 318, 6, 10, 16, 17, 321, 8, 13, 323, 31, 325, 23, 326, 1, 3, 330, 15, 339, 15, 340, 22, 354, 29, 363, 17, 372, 16, 378, 22, 501, 21, 511, 22, 23, 532, 9, 540, 13, 543, 19, III, 47, 27, 49, 19, 32, 55, 23, 56, 1, 58, 2, 31, 59, 3, 21, 70, 16, 25, 89, 18, 90,

28. 110, 5. 203, 17. 20. 218, 22. 219, 31. 220, 19. 224, 1. 239, 2. 21. 243, 29. 249, 27. 252, 3. 256, 9. 10. 258, 20. 260, 10. 378, 11. 30. 381, 29. 382, 27. 383, 32. 384, 15. 385, 13. 387, 11. 21. 388, 9. 31. 389, 4. 19. 25. 390, 14. 28. 393, 10. 396, 14. IV, 46, 4. 48, 19. 27. 68, 3. 80, 4. 83, 10. 199, 17. 248, 7. 249, 16. 255, 7. 267, 32. 350, 7. 362, 5. 401, 32. 402, 9. V, 56, 24. 68, 31. 105, 3. 13. 189, 5. 15. 190, 10. 16. 24. 191, 7. 194, 8. 201, 12. 204, 26. 220, 28. cf. Celtæ. Gallia Narbonensis III, 99, 18. Gallica arma IV, 205, 27. V, 171, 8. 219, 4. Gallica bella I, 297, 7. II, 123, 11. 27. 470, 31. V, 194, 12. Gallicæ divitiæ Caesaris III, 393, 15. Gallica pocola et tentoria III, 391, 15. Gallica urbs Mediolanum II, 128, 11. Gallus, Cornelius IV, 418, 2. 7. — Othonis dux V, 217, 27. 225, 22. — Syllæ legatus v. Galba. cf. Annii et Flavius. Gandaritæ III, 349, 2. Ganges, fl. Indiae III, 348, 27. 349, 9. Gannicus v. praef. ad III, 51, 31. Gargettus I, 10, 17. 32, 1. Gaugamela, Assyriae vicus III, 315, 16. Gaza, urbs Syriae III, 307, 22. IV, 297, 26. Gedeontes I, 179, 2. Gedrosia III, 353, 24. 354, 14. Gegania, virgo Vestalis I, 130, 25. v. etiam Getania. Gelæ, III, 226, 8. Gelas, urbs Siciliae II, 34, 32. 480, 25. Gelanor II, 326, 27. Gellianus V, 194, 1. 196, 7. Gellius, L., consul III, 49, 26. IV, 42, 21. 30. censor III, 209, 28. v. Lucius et Marcus. Gelo, Siciliae tyrannus I, 432, 26. II, 289, 6. 10. 17. 19. V, 3, 4. 7. 9. Gelonis statua II, 24, 24. Geloi V, 23, 8. Geminius II, 368, 12. 371, 7. — III, 189, 12. 14. 15. 19. 203, 30. — IV, 400, 6. 8. 17. 18. Genthius, Illyr. rex II, 47, 11. 50, 24. 28. 31. Genucius, trib. pleb. IV, 189, 12. Geradas Spartanus I, 97, 8. 13. Geraestus urbs III, 147, 30. Gerandas Spartanus II, 108, 14. Gerania IV, 144, 8. V, 164, 20. Gergithus, urbs Asiae IV, 17, 30. Germania, Germani II, 64, 21. 339, 16. 19. III, 49, 26. 86, 13. 20. 260, 10. 382, 20. 22. 383, 11. 19. 386, 8. 26. 387, 8. 12. 420, 6. IV, 84, 23. 85, 9. V, 188, 18. 198, 27. 201, 31. 205, 14. 206, 4. 222, 29. 224, 22. 230, 25. Germanica bella III, 263, 3. Germanicae legiones V, 190, 25. 196, 28. 204, 23. Germanicus, Drusi f. IV, 424, 27. 28. ita dictus Vitellius V, 205, 30. cf. Nero. Germanus locus I, 37, 5. Gesco I, 358, 15. 18. 19. 20. II, 31, 4. 33, 31. Getæ IV, 403, 32. Getania I, 152, 16. cf. Gegania. Gigantes II, 104, 16. Gigis ancilla V, 123, 3. 26. 124, 3. Glabrio, M'. Acilius III, 218, 16. cf. Manius. Glaucia, C. Servilius II, 360, 9. 465, 25. Glaucias, rex Illyr. II, 286, 25. 32. 287, 2. 4. 26. Glaucippus, Hyperidis f. IV, 4, 13. Glaucus, Bellerophontis nepos V, 1, 3. Glaucus medicus III, 358, 24. IV, 400, 23. Gl., Polymedis f. IV, 12, 17. Glycon I, 332, 7.

Gnathaenium V, 185, 31. — II, 46, 18. Gobryas II, 485, 12. Gomphi, opp. Thessal. III, 405, 15. Gonatas v. Antigonus. Gongylus Corinthius III, 24, 31. 25, 2. 29. Gordium, urbs Phrygiae III, 297, 29. Gordius II, 421, 32. Gordyæi montes III, 315, 31. Gordyena, Gordyeni II, 521, 26. 528, 28. 529, 11. 535, 1. 10. 536, 5. 541, 22. III, 226, 18. Gorgias Leontinus II, 482, 16. Eumenis legatus III, 124, 23. orator IV, 262, 2. 6. Gorgidas II, 94, 21. 95, 4. 96, 12. 100, 20. 102, 6. Gorgo, Leonidae uxor I, 94, 30. Gorgoleon, Spart. dux II, 99, 21. Gorgonis caput in scuto Minervæ I, 229, 19. Gorgus II, 35, 3. Gorpiaeus mensis I, 17, 8. Gortynii II, 246, 23. 247, 4. 24. 320, 5. Gracchus v. Caius et Tiberius. Gracinus III, 114, 29. Graeci v. Hellenes. Graeci senes II, 204, 15. Graecum mare II, 509, 17. III, 140, 24. 157, 17. Graeculus (Γραικός), Ciceronis epith. IV, 242, 17. Granicus amnis I, 270, 30. II, 509, 23. III, 294, 22. 295, 1. Granus, Marii privignus II, 367, 31. 369, 30. 373, 17. Granus Petronius quaestor III, 380, 1. Gr. practor II, 464, 6. Gratiae (Χάριτες) II, 330, 29. IV, 368, 18. Grypus, cognomen I, 428, 9. II, 330, 12. Guras, Tigranis frater II, 539, 6. 10. Gyas, Syracusani agri pars (τὸ καλούμενον Γύασα) V, 33, 9. Gylippus Spartanus I, 115, 10. 322, PLUT. VIT. V. 20. 398, 2. II, 81, 3. 399, 13. 23. 27. III, 24, 7. 18. 25, 1. 3. et saepe in Niciae vita. IV, 126, 19. V, 43, 26. Gylon, Demosthenis avus IV, 211, 21. Gymnosophistæ I, 82, 20. III, 351, 4. Gynaecia dea IV, 256, 11. Γυναικονόμοι I, 177, 8. Gyrisoeni III, 90, 9. Gythium II, 248, 20. IV, 154, 25. Hades v. Pluto. Haemon fl. I, 25, 11. IV, 225, 23. Haemus mons III, 280, 21. Hagno Atheniensis I, 332, 22. Theramenis pater II, 397, 25. III, 2, 22. — III, 303, 14. Teius III, 326, 2. 341, 28. Hagnonides sycophanta IV, 27, 6. 31, 2. 12. 24. 33, 7. Hagnothemis III, 363, 10. Hagnusa I, 10, 19. 24. Halæ IV, 411, 9. Halæi v. Alæi. Haliartus, urbs Boeotiae II, 413, 13. 15. 20. 414, 1. 6. 21. 415, 21. 25. 30. 416, 6. 468, 16. Halicarnassus I, 219, 10. III, 296, 27. IV, 299, 17. Halimusius (Thucydides) II, 474, 10. Halonesus, Demosthenis de eo oratio IV, 217, 7. Hannibal v. Annibal. Hanno v. Anno. Harmonia, Martis et Veneris filia II, 102, 1. 5. Harpalus II, 53, 22. III, 286, 24. 289, 8. 321, 26. 327, 20. IV, 19, 21. 30. 20, 11. 17. (22.) 230, 26. 231, 3. 6. 10. 13. 17. 28. 291, 17. Harpax, Vitellii legio IV, 224, 8. Harpyiae II, 504, 20. Hebraei v. Ebraei. Hecale I, 11, 1. 4. Hecalesium sacrum I, 11, 3. Hecaline I, 11, 5.

- Hecalus Iupiter I, 11, 4.
 Hecataeus rhetor I, 102, 29. Car-
 diae tyrannus III, 119, 22. 26.
 29. 120, 1. Eretriensis, scr. III,
 331, 21.
 Hecatombaeon mensis I, 9, 19. 20,
 31. 33, 15. 270, 17. III, 173, 30.
 281, 11.
 Hecatombaeum I, 21, 29. IV, 138,
 28. V, 172, 9.
 Hecatompodon II, 200, 17. V, 39, 29.
 Hector I, 31, 7. III, 218, 3. V, 72,
 8. 12. 14. 17. 138, 20.
 Hecuba I, 77, 20. II, 113, 12.
 Hedylius mons v. Edylus.
 Hegemon Atheniensis IV, 31, 32.
 32, 4. 33, 25.
 Hegesias Magnesius, scr. III, 281, 13.
 Hegesipyra, Cimonia mater, Thressa
 II, 473, 31.
 Hegestratus archon I, 189, 27.
 Helena I, 26, 5. 27, 31. 28, 2. 6.
 14. 30, 5. 29. 76, 21. 157, 31.
 IV, 351, 14. V, 202, 17.
 Helenus, Pyrrhi f. II, 293, 32. 327,
 1. 329, 8. 14.
 Helepolis dicta Lamia IV, 317, 24.
 Heliata IV, 14, 23.
 Helicon mons II, 416, 6. III, 161, 31.
 Helicon artifex III, 317, 31.
 Helicon Cyzicenus V, 16, 15.
 Helicus IV, 148, 12.
 Heliopolis I, 181, 28.
 Helius, Neronis famulus V, 200, 15.
 Hellanicus historicus I, 13, 15. 22,
 19. 25. 24, 3. 27, 31. 395, 21.
 Hellanicus Syracusanus V, 37, 2. 12.
 Hellas, Hellenes I, 5, 29, etc. 8, 16.
 etc. II, 3, 1. 7. etc. III, 11, 12.
 22. etc. IV, 1, 18. etc. 6, 8. etc.
 V, 1, 5. etc. 4, 22. etc.
 Hellespontus I, 235, 8. 27. 319, 1.
 403, 19. 404, 16. 406, 13. 407,
 21. II, 171, 21. 172, 1. 391, 3.
 404, 2. 409, 10. 447, 16. 509,
 29. III, 150, 5. 159, 1. 294, 9.
 32. IV, 13, 6. 22. 32.

- Helotae I, 107, 19. 111, 21. 32. 112,
 8. 16. 149, 3. 150, 7. 177, 20.
 II, 179, 18. 490, 22. 491, 19.
 IV, 293, 25.
 Helvetii III, 381, 27. 382, 3.
 Helvia, Ciceronis mater IV, 238, 12.
 Helvidius v. Priscus.
 Heniocha I, 22, 13.
 Hephaestion II, 119, 3. III, 117, 15.
 28. 29. 118, 3. 5. 21. 23. 30.
 311, 31. 325, 14. 327, 11. 332,
 31. 333, 4. 9. 335, 23. 341, 19.
 26. 358, 23. 359, 2. 6. 361, 24.
 Hephaestus v. Vulcanus.
 Hephaeus mons Campaniae II, 451, 28.
 Heptachalcus Athenis II, 435, 9.
 Hera v. Iuno.
 Heraclea, urbes II, 274, 17. 303,
 17. 477, 29. 511, 10. IV, 313, 22.
 Heracles v. Hercules.
 Heracleum (Thessaliae) II, 53, 24.
 (Patris) IV, 401, 10.
 Heraclidae I, 19, 6. 78, 23. 24. 26.
 II, 330, 7. 383, 22. 406, 18. 407,
 12. 409, 22. 410, 2. III, 145, 9.
 279, 24. IV, 116, 22. 205, 27.
 349, 8. V, 171, 13.
 Heraclides Alexandrinus III, 308, 15.
 Heraclides, Dionis socius V, 10, 21.
 29, 3. 4. 21. 26. 31. 33, 18. 34,
 13. 39, 19. 41, 5. 12. 15. 24.
 28. 42, 5. 14. 18. 23. 26. 43,
 4. 9. 16. 21. 44, 3. 5. 46, 15.
 32. 47, 10. 19. 48, 31.
 Heraclides δ Κρυπτός, scr. V, 128, 5.
 Heraclides Ponticus I, 154, 31. 178,
 2. 188, 29. 189, 24. 245, 19.
 274, 10. 16. 327, 13. 336, 21.
 Heraclides, puer Syracusanus III, 32,
 12.
 Heraclitus I, 70, 22. 270, 11. 455, 28.
 Heraea, Arcadiae urbs II, 406, 24.
 IV, 132, 18.
 Heraea festum II, 401, 29. IV, 315, 24.
 Heraeum promontorium III, 165, 25.
 166, 6. IV, 144, 21. V, 153, 30.
 155, 6. 157, 7.

- Hercules I, 5, 21. 24. 6, 4. 11. 7,
 2. 9, 2. 22, 6. 22. 26. 25, 20.
 26, 15. 22. 23. 27, 22. 27. 30,
 16. 18. 31, 12. 14. 22. 34, 21.
 38, 2. 44, 12. 78, 26. 79, 7. 114,
 15. 171, 6. 219, 12. 341, 1. II,
 56, 17. 58, 9. 99, 2. 101, 10.
 104, 1. 145, 2. 151, 1. 186, 18.
 275, 16. 309, 13. 313, 10. 384,
 7. 389, 20. 410, 4. 5. 412, 22.
 461, 22. 473, 20. 474, 27. 525,
 5. III, 1, 24. 32, 31. 33, 4. 40,
 4. 53, 28. 88, 15. 96, 19. 24.
 188, 8. 305, 32. IV, 86, 21. 22.
 137, 21. 140, 16. 155, 26. 349,
 7. 9. 378, 32. 401, 13. 427, 5.
 V, 148, 7. eius sacra I, 31, 23.
 templum I, 232, 25. III, 32, 30.
 IV, 225, 24. colossus I, 367, 23.
 poculum III, 361, 30. Herculis
 columnae II, 21, 8. 43, 25. III,
 16, 21. 213, 12. 354, 25. IV,
 402, 10.
 Hercules, Alexandri M. f. III, 117, 23.
 Arcynia sylva II, 340, 4.
 Heras Megarensis I, 16, 17. 29,
 32. 164, 7.
 Herenniorum domus II, 333, 18.
 Caius Herennius III, 205, 22. cf.
 Caius. — Herennius centurio, Ci-
 ceronis percussor IV, 286, 29.
 287, 8. 14.
 Herippidas II, 95, 19. Spartanus III,
 153, 23. 25.
 Hermae I, 10, 7. 392, 26. 394, 27.
 395, 13. 24. 25. 396, 15. II, 478,
 19. III, 1, 21. 17, 19.
 Hermaeus aruspex II, 516, 15.
 Hermagoras sophista III, 232, 32.
 Herminus I, 206, 25.
 Hermsi locus I, 8, 32.
 Hermonia (ap. Sophocl.) I, 151, 25.
 Hermonia oppidum I, 223, 25. III,
 212, 8. Hermonenses IV, 143,
 23. V, 167, 26. Hermonica pur-
 pura III, 322, 6.
 Hermyppus I, 83, 17. 106, 29. 155,
 20. 160, 7. 164, 26. 332, 11.
 334, 14. III, 340, 29. IV, 213,
 11. 218, 19. 234, 27. 236, 11.
 Hermium IV, 20, 16.
 Hermo I, 402, 17. 20. Hermocratis
 pater III, 1, 23.
 Hermocrates, Hermonis f. III, 1, 22.
 21, 21. 34, 2. 37, 4. 20. Syra-
 cusanus V, 2, 22.
 Hermolaus III, 341, 32. 342, 5. 8.
 Hermotimus, Aspasiae iun. pater I,
 325, 1.
 Hermus I, 23, 25. 26.
 Hero, Callisthenis mater, Aristotelis
 consobrina III, 342, 20.
 Herodes Athen., Ciceronis amicus
 IV, 261, 32. Herodes Iudaeus IV,
 401, 31. 411, 21. 412, 31. 413,
 1. 2.
 Herodorus scr. I, 22, 25. 26, 9. 27,
 18. 44, 11.
 Herodotus Bithynus I, 121, 21.
 Herodotus scr. I, 226, 10. 236, 6.
 239, 29. II, 179, 9. 184, 22.
 228, 29.
 Herophytus Samius II, 461, 10.
 Herostratus, Bruti socius V, 72, 30.
 Hersilia, Romuli uxor I, 50, 10. 13.
 56, 14. 58, 18. 76, 29.
 Hesiodus I, 2, 29. 12, 26. 16, 16.
 122, 15. 156, 11. 270, 12. II,
 230, 11. V, 200, 6.
 Hestia v. Vesta.
 Hestiaea I, 227, 6. 323, 6.
 Hesychia III, 18, 2.
 Hetruria, Hetrusci v. Tyrrhenia, Tyr-
 rheni.
 Hexapyra Syracusis II, 140, 28.
 141, 3.
 Hicetes, Leontinorum tyrannus II,
 2, 24. 3, 8. 7, 20. 8, 2. 9, 3.
 15. 23. 25. 28. 11, 16. 21. 12,
 11. 15. 22. 13, 18. 14, 2. 17, 1.
 18, 5. 19. 31. 19, 14. 21, 9. 16.
 27. 22, 4. 24, 32. 30, 31. 32,
 6. 11. 31. 33, 2. 17. 23. V, 51, 2.
 Hidrieus Car III, 156, 16.

Hiempsal, rex Numid. II, 373, 27. 374, 13. III, 199, 13.
 Hierae oppidum II, 31, 11.
 Hierapolis III, 59, 32. urbs Syriae IV, 379, 12.
 Hiero, Syracusarum rex I, 243, 20. 22. 26. II, 130, 1. 135, 25. 136, 13. 18. in Niciae domo educatus III, 6, 22. 27.
 Hieronymus, Syrac. tyr. II, 134, 3.
 Hieronymus Cardianus III, 131, 9. IV, 331, 1. Rhodius II, 193, 24. III, 156, 25. scr. II, 305, 27. 29. 311, 23. 320, 28. Crassi iun. comes III, 71, 9.
 Himera fluvius II, 24, 27.
 Himerai III, 197, 16.
 Himeraeus, Demetrii Phal. frater IV, 234, 32.
 Ἰππάρχου κελώντες I, 172, 18.
 Hipparchus, Aristocratis pater I, 82, 21. 116, 30. Cholargensis III, 15, 31. Asclepiadis pater IV, 20, 26. Theophili f., Antonii liberius IV, 408, 17. 413, 19.
 Hippareta, Alcibiadis uxor I, 382, 29. 31. 383, 5.
 Hipparinus, Dionis f. V, 2, 29. 28, 8.
 Hippias Eleus I, 118, 3. sophista I, 106, 9. mimus IV, 354, 14.
 Hippias quidam II, 285, 27.
 Hippicum spatium I, 179, 7. 8.
 Hippitas IV, 161, 20. 26. 162, 14.
 Hippo, Messenes tyrannus II, 34, 9. 11. 37, 20. demagogus Syracusanus V, 33, 19.
 Hippobotae I, 323, 5.
 Hippoclus, Pelopidae pater II, 84, 26.
 Hippocoon I, 28, 5.
 Hippocrates, ἄριστος Lacedaemonius I, 407, 15. 19. dux Athen. III, 7, 31. mathematicus I, 156, 18. medicus II, 222, 21. Pisistrati pater I, 187, 3. Syracusanorum praetor II, 135, 2. 7. 15. 140, 11.
 Hippodamia I, 6, 18.
 Hippodromius mensis I, 270, 16.
 Hippolyta I, 24, 25.
 Hippolytus I, 3, 2. Sicyonius I, 122, 8. 12. Thesei f. I, 25, 22.
 Hippomachus ὁ ἀλείπτης V, 1, 15.
 Hippomedon, Agesilai f. IV, 112, 18. 120, 25.
 Hipponicus I, 170, 19. 324, 10. 382, 19. 25. 30.
 Hipponium, Lucaniae urbs IV, 270, 4.
 Hipposthenidas II, 89, 24.
 Hirtius II, 77, 17. IV, 281, 9. 13. 283, 30. 360, 20.
 Hispania I, 369, 22. 371, 3. II, 41, 24. 205, 24. Hispanicum bellum II, 501, 25. cf. Iberia.
 Hissorion v. Issorium.
 Homerus I, 4, 9. 12, 27. 16, 18. 21, 25. 30, 30. 78, 20. 21. 82, 2. 163, 25. 181, 5. 187, 4. 363, 2. 381, 24. 25. 27. 28. 439, 23. 449, 5. 17. II, 35, 28. 67, 29. 74, 29. 83, 8. 100, 28. 122, 2. 230, 14. 234, 6. 236, 32. 243, 6. 313, 19. 340, 10. 479, 1. III, 88, 20. 95, 27. 146, 31. 308, 17. 309, 1. IV, 133, 30. [159, 8. 10.] 185, 31 sq. 334, 8. 367, 26. V, [72, 14. 15. 18. 73, 14.] 82, 26. 202, 17.
 Homoloichus Chaeronensis II, 440, 27. 443, 24.
 Honoratus v. Antonius.
 Honoris templum II, 152, 26.
 Hoplias fluvius (Isomantus) II, 415, 24.
 Hoplitae, tribus Atheniensis I, 179, 1.
 Hoplites amnis II, 415, 10. 12. 15. 19. 21.
 Horatius Cocles I, 206, 24. 26. Marcus Horatius v. Marcus.
 Ὁρκαμόσιον I, 25, 5.
 Hordeonius v. Flaccus.
 Hortensius, Lucius, Syllae legatus II, 437, 10. 13. 20. 441, 6. 442, 21. 29. 443, 4. Quintus, orator II, 462, 10. 496, 18. IV, 245, 1. 273, 11. cf. Quintus. — Quintus H.,

Caesaris cohorti praefectus III, 396, 2. IV, 364, 28. 29. praetor V, 73, 28. 76, 12. 15.
 Hostilius, avus Hostilii regis I, 50, 14. 56, 14. rex I, 56, 15. 145, 27. — A. Host. Mancinus II, 47, 3.
 Hostius v. Ostius.
 Hyacinthia sacra II, 173, 11.
 Hyacinthus I, 122, 6.
 Hybla, urbs Siciliae III, 20, 20.
 Hybrea IV, 366, 17.
 Hyccara, oppidum Siciliae I, 418, 9. III, 20, 22.
 Hydaspes fluvius III, 346, 17. 29. 348, 19.
 Hydrus II, 486, 16.
 Hyllus II, 285, 3.
 Hymenaeus I, 50, 32.
 Hypates Thebanus II, 93, 9. 94, 10.
 Hyperbates, Achaeorum dux IV, 138, 25.
 Hyperbolus Ἰεγεβοίδης I, 386, 5. 19. 22. 25. II, 168, 22. 23. 28. III, 15, 5. 18. 24. 31. 16, 7. 84, 8.
 Hyperborei I, 274, 13. 18.
 Hyperides orator IV, 7, 10. 10, 13. 15, 31. 21, 13. 23, 24. 24, 32. 26, 20. 220, 2. 221, 4. 234, 30. 235, 3.
 Hypsaesus, Plautius III, 248, 6. IV, 81, 14.
 Hypsechidas I, 164, 15.
 Hysicratia, Mithridatis pellex III, 222, 25. 27.
 Hysion heros II, 174, 7.
 Hyrcania, Hyrcani III, 63, 29. 86, 27. 225, 11. 226, 7. 13. 228, 27. 330, 4. 332, 4. 420, 3. Hyrcanium mare II, 544, 11. III, 330, 12.
 Hrodes, rex Parthiae III, 60, 25. 64, 3. 24. 65, 13. 16. 79, 8. 80, 9. 81, 10. 16. 82, 11. 13. IV, 375, 28. 379, 5.
 Hysiae urbs II, 174, 30.
 Iacchus I, 234, 18. 271, 17. 412, 9. IV, 25, 25. Iacchi templum (τὸ Ἰακχίδιον) II, 194, 2.
 Ialysus I, 240, 13. IV, 312, 32.
 Ianiculus I, 146, 14. II, 376, 13.
 Ianuarius mensis I, 141, 21. 24. 142, 6. 143, 6. III, 401, 1. Ianuariae Calendae II, 341, 7. 380, 12. V, 205, 1.
 Ianus I, 143, 7. 10. Iani templum I, 143, 16. 153, 28.
 Iaconia I, 164, 13.
 Iapygia promontorium I, 12, 19. II, 301, 32. V, 21, 20. 31, 23.
 Iarbas (Iarphas) rex III, 199, 12.
 Iason Argonauta I, 15, 16. 26, 11. II, 473, 21. — Iason, Thebae pater II, 111, 24. 112, 1. — Iason Trallianus III, 81, 20. 26. 82, 8.
 Iberia, Iberes I, 82, 18. 349, 16. II, 29, 26. 43, 22. 79, 15. 133, 24. 159, 31. 201, 9. 206, 8. 26. 28. 260, 3. 329, 26. 333, 31. 334, 1. 342, 19. 501, 23. 27. 505, 20. 529, 14. 537, 23. 541, 13. III, 42, 23. 46, 31. 51, 26. 53, 10. 57, 15. 16. 90, 5. 26. 93, 13. 23. 94, 21. 95, 6. 8. 97, 29. 99, 12. 100, 32. 101, 15. 102, 10. 15. 17. 109, 18. 111, 5. 19. 112, 13. 113, 24. 114, 5. 17. 115, 30. 141, 10. 200, 25. 201, 10. 204, 10. 32. 206, 31. 208, 15. 217, 15. 224, 21. 225, 6. 10. 227, 19. 228, 25. 235, 4. 24. 243, 28. 254, 17. 255, 9. 20. 257, 1. 258, 20. 259, 20. 368, 7. 374, 10. 27. 375, 3. 385, 22. 392, 31. 400, 9. 405, 7. 417, 17. IV, 65, 22. 76, 14. 94, 7. 169, 13. 191, 16. 275, 21. 351, 28. 352, 11. 355, 22. 356, 1. 357, 21. 377, 3. 379, 25. 402, 10. V, 188, 23. 190, 20. 194, 1. 205, 19. 214, 18. Ibericum bellum II, 229, 2. Iberici milites III, 99, 23.

- montes III, 224, 28. mores III, 102, 4. Ibericae urbes II, 232, 18. cf. Hispania.
- Iberus fl. III, 102, 31.
- Ibycus I, 151, 15.
- Icelus libertus V, 191, 19. Marcianus Icelus dictus V, 192, 4. 203, 32.
- Icetes, Leontinorum tyr., v. Hicetes.
- Ichnae opp. III, 71, 11.
- Ictinus I, 313, 12.
- Ida mons III, 126, 8.
- Idaei Dactyli I, 138, 14.
- Idaeus scriba v. Adaeus.
- Idas I, 28, 2.
- Idomeneus scr. I, 309, 15. 336, 20. II, 162, 4. 165, 1. 173, 20. IV, 4, 12. 222, 23. 229, 21.
- Idus Martiae III, 425, 8. 12. etc.
- Iulia I, 421, 2. Septembres I, 204, 7.
- Ignatius, Crassi legatus III, 74, 20.
- Ilia, Romuli mater I, 36, 20. 42, 7. — Syllae uxor II, 425, 14.
- Ilias Homeri III, 286, 19. 308, 13.
- Ilicium I, 139, 1.
- Ilium I, 31, 2. 32, 17. 271, 1. II, 508, 12. (incolae v. 17.) 510, 3. III, 88, 15. (incolae v. 18.) 294, 10. V, 1, 2.
- Illyria, Illyrii, Illyricum II, 47, 11. 50, 24. 71, 4. 238, 14. 18. 23. 26. 286, 25. 293, 28. III, 239, 3. 252, 4. 281, 23. 288, 9. 290, 15. 377, 19. 395, 7. IV, 68, 3. 135, 21. 152, 23. 153, 15. 20. 397, 24. 402, 6. 7. Illyrica arma IV, 205, 26. V, 171, 7. Illyricus ensis II, 328, 24. III. legio V, 209, 4. mulier IV, 345, 23.
- India, Indi I, 82, 19. II, 50, 13. III, 57, 30. 117, 13. 263, 3. 6. 292, 12. 333, 6. 342, 26. 343, 7. 345, 18. 346, 5. 348, 24. 349, 6. 29. 353, 11. 16. 356, 12. 13. IV, 299, 6. 323, 24. 379, 28. 419, 22. V, 104, 9. Indica lingua III, 352, 22. Indicium mare III, 84, 24. 86, 14.
- Ino I, 257, 5.
- Insteius v. Marcus.
- Insubres II, 123, 13. 124, 12. 126, 8.
- Insula inter duos Tiberis pontes I, 197, 19. — Insula, Syracusarum pars II, 9, 6. — Insulae fortunatae III, 95, 12.
- Intercalaris mensis I, 141, 16.
- Interregnum I, 119, 24. Interrex I, 125, 16.
- Iolas, Antipatri f., pincernarum Alexandri princeps III, 360, 24. 363, 7.
- Iolans, Herculis amasius II, 101, 10. 13.
- Iolcus IV, 345, 20.
- Ion, Persei amasius II, 65, 23.
- Ion poeta, Chius I, 16, 22. 178, 31. 303, 6. 11. 328, 24. 458, 22. II, 476, 14. 480, 26. 491, 5. IV, 210, 27.
- Ionia, Iones I, 22, 3. 5. 227, 31. 228, 3. 245, 14. 318, 31. 323, 21. 328, 26. 398, 21. 399, 24. 31. 403, 18. 408, 30. 413, 17. II, 192, 30. 32. 408, 30. 484, 21. 488, 1. IV, 18, 19. 230, 25. 372, 23. V, 81, 9. 131, 10. Ionica luxuria I, 81, 31. scorta I, 414, 21. III, 81, 9. Ionium mare II, 75, 29. 301, 26. 444, 2. III, 401, 2. IV, 352, 15. 373, 8. 402, 6. 403, 2.
- Ionides II, 517, 20.
- Iopa, Iphiclis filia I, 26, 2.
- Iophon, Pisistrati f. II, 224, 11.
- Ios urbs III, 88, 20.
- Ioxus, Thesei nepos, Ioxides I, 7, 22. 23. 24.
- Iphicles I, 26, 2.
- Iphicrates Atheniensis II, 83, 15. III, 165, 32. V, 128, 18. 186, 10.
- Iphitus I, 5, 25. 78, 9. 106, 30. 107, 4.
- Iphthes, Ascalis pater III, 96, 1.
- Ipsus II, 288, 3. IV, 324, 2.

- Ira, Cleopatrae tonstrix IV, 401, 2. 422, 28.
- Iresione I, 19, 3.
- Isaeus orator IV, 213, 6. 9.
- Isauricus, P. Servilius III, 369, 27. 400, 22. cf. Servilius.
- Ischnae v. Ichnae.
- Isias Corinthius II, 22, 1.
- Isidas, Phoebidae f. III, 181, 14.
- Isidorus, Mithridatis dux II, 510, 6.
- Isis et Isis nova (Cleopatra) IV, 396, 13. Isidis templum IV, 414, 4.
- Ismeni aqua IV, 337, 32.
- Ismenias tibicen I, 299, 23. Ismenias Thebanus II, 87, 2. 12. 110, 2. 113, 21. IV, 294, 8. V, 126, 28. 30.
- Ismenius Apollo I, 158, 12. II, 415, 28.
- Isocrates orator I, 385, 18. II, 222, 10. IV, 213, 6. 8. 15. 290, 8.
- Isodice, Euryptolemi filia II, 475, 20. 489, 16.
- Isomantus fl. II, 415, 24.
- Issorium III, 177, 30. 178, 9.
- Issus III, 305, 17. 317, 23.
- Ister fl. II, 47, 9. 207, 22. III, 290, 11. 322, 14.
- Ister scr. I, 31, 4. III, 331, 18.
- Isthmia I, 22, 7. 11. 17. 178, 22. II, 26, 24. 25. 268, 18. 272, 1. III, 164, 22. 29.
- Isthmus I, 7, 6. 21, 32. 228, 11. 12. 230, 16. 231, 21. 236, 8. 240, 18. III, 212, 9. 292, 18. 420, 10. IV, 144, 8. 315, 30. 322, 7. 330, 22. V, 149, 21. 26. 176, 31.
- Italia, Itali I, 12, 18. etc. II, 8, 23. etc. 53, 19. etc. III, 6, 26. etc. 24, 10. etc. IV, 38, 3. etc. 190, 25. etc. V, 3, 23. etc. 218, 32. etc.
- Italia, Themistoclis filia I, 251, 22.
- Italus I, 34, 20.
- Ithoma II, 106, 32. 491, 19.
- Ithomata, Messeniorum arx V, 181, 31. 182, 12.
- Itonia Minerva v. Minerva.
- Iuba rex et ei. f., scr. historicus I, 50, 7. 51, 8. 54, 32. 126, 13. 135, 25. II, 158, 6. 439, 19. III, 96, 25. 269, 19. 414, 2. 415, 11. 20. 416, 32. 417, 1. IV, 90, 14. 31. 91, 9. 20. 93, 1. 95, 2. 96, 6. 12. 20. 97, 3. 421, 8.
- Iubius, Pompeii amicus III, 257, 6.
- Iudaea, Iudaei III, 229, 12. 235, 6. 22. IV, 244, 28. 347, 27. 378, 16. V, 196, 29. 216, 13. 227, 28. *Ἰουδαίειν* IV, 244, 27.
- Ingurtha, Numidarum rex II, 334, 22. 335, 25. 336, 22. 337, 19. 29. 338, 10. 12. 18. 339, 3. 341, 9. 364, 16. 419, 17. 24. 27. 420, 3. 12. 422, 28. IV, 202, 29.
- Iulia, Antonii triumv. mater, *τοῦ Καίσαρος οἶκον* IV, 346, 23. — Caesaris filia, Pompeii ux. III, 238, 14. 240, 17. 263, 14. 377, 2. 388, 3. 417, 9. IV, 66, 1. — Marii ux., *ἧς ἦν ἀδελφίδους Καίσαρος* II, 334, 8. III, 364, 15. 367, 24.
- Iulis, oppidum Cei IV, 209, 9.
- Iulius Atticus v. Atticus. — Iulius Caesar v. Caesar. — Iulius censor I, 265, 8. — Iulius Proculus I, 69, 2. 11. — Iulius Salinator III, 94, 9. 11. 13.
- Iulius mensis I, 67, 24. 142, 26. 287, 2. 421, 2. Nouae Iuliae II, 452, 15.
- Iuncus (var. lect. Iunius) III, 365, 28.
- Iunia, M. Bruti soror, Cassii ux. V, 57, 6.
- Iunius Brutus V, 51, 19. 52, 11. 16. 19. 59, 10. 11. 12. cf. Brutus. — Iunius Silanus IV, 255, 25. — Iunius Vindex V, 189, 4. 7. 13. 24. 190, 7. 191, 3. 6. 194, 6. 201, 12. 32. 204, 28. 212, 15. — Marcus Iunius v. Marcus.
- Iunius mensis I, 142, 19.
- Iuno I, 142, 19. III, 60, 5. 281, 10. IV, 107, 8. V, 128, 11. Iuno Aspasia I, 324, 18. 20. Cithaeronia II,

- 174, 5. 182, 17. Quiritis I, 71, 7. — Iunonis festum v. Heraea. statua I, 258, 14. 300, 1. templa (Ἡραῖον) I, 184, 1. 257, 16. 279, 20. II, 182, 16. III, 212, 11. IV, 151, 22.
 Iunonia urbs, Carthago IV, 195, 16.
 Iupiter I, 12, 27. 22, 7. 52, 21. 30, 55, 21. 56, 27. 126, 6. 14, 138, 7. 25, 30. 157, 11. 248, 21. 257, 32. 301, 12. 441, 6. II, 174, 5. 215, 4. 220, 12. 271, 20. 275, 26. III, 54, 2. [165, 19. 22. 23.] 210, 17. 264, 30. 311, 4. 26. [318, 10.] 339, 12. 352, 13. IV, 34, 26. 114, 26. 234, 8. 261, 14. 282, 22. 304, 1. 320, 4. 334, 10. 11. V, 21, 8. 181, 32. 209, 19. — Iupiter Ἰουλιος II, 288, 32.
 Capitolinus I, 202, 24. 203, 21. 450, 11. Dodonaeus I, 247, 4.
 Feretrius I, 53, 9. II, 127, 12. 30. 129, 2. 9 sqq. 21. Hecalus I, 11, 4. 8. Inferus II, 187, 19. Liberator (Ἐλευθεριος) II, 184, 31. 185, 4. 32. Olympius II, 440, 2. 443, 30. III, 19, 27. Πολιεύς I, 420, 23. IV, 334, 15. Πολιοῦχος ib. v. 16. Soter II, 174, 21. V, 184, 31. Stator I, 56, 32. IV, 253, 5. Syllanius I, 84, 21. Σένιος καὶ Φίλιος V, 185, 18. cf. Ammon. Iovis templa II, 152, 32. IV, 93, 13. eius statua a Phidia facta I, 300, 1. II, 67, 29.
 Ixionis fabula IV, 107, 7.
 Labeo III, 256, 8. (v. l. Labienus.) — Bruti socius V, 61, 11. 13. 18. 98, 32. 99, 1.
 Labienus, P. III, 260, 16. 382, 2. 398, 16. IV, 90, 12. 276, 25. eius fil. IV, 369, 32. 372, 21. 375, 27.
 Labyrinthus I, 11, 26. 12, 2. 6. 14, 26. 16, 3. 17, 27.
 Laccopluti II, 166, 30.
 Lacedaemon, Lacedaemonii I, 29, 20. 30, 28. etc. II, 11, 30. etc. III, 8, 6. etc. 13, 14. etc. IV, 19, 4. etc. 110, 29. etc. V, 14, 21. etc. 43, 25. etc.
 Lacedaemonius, Cimonis f. I, 329, 5. 8. 13. II, 489, 11.
 Lacetani II, 206, 32.
 Lachares IV, 324, 4. 30. 407, 21. 22.
 Lachartus Corinthius II, 491, 9. 13. 17.
 Laciadae I, 397, 9. II, 474, 11. 481, 32.
 Lacinium III, 212, 12.
 Laco v. Cornelius Laco.
 Laconica, Lacones I, 76, 25. 87, 2. 17. etc. II, 81, 2. 106, 3. 107, 12. 236, 14. 251, 3. III, 8, 5. 24. 14, 16. 166, 31. 173, 4. 7. 176, 8. 12. 177, 11. 178, 24. 180, 14. IV, 129, 7. 135, 20. 142, 25. 27. 145, 18. 147, 27. 151, 7. 152, 1. 156, 5. 326, 2.
 Laconica βακτηρία III, 25, 12. brevilloquencia I, 102, 2. II, 409, 1. V, 53, 8. civitas IV, 19, 9. machaera I, 101, 30. poemata I, 104, 22. Laconicus legislator II, 146, 9. modus III, 37, 10. poeta I, 105, 5. Laconismus I, 308, 18. 24. 329, 9. Lacaenae II, 321, 25.
 Lacratidas Athen. I, 336, 21. ephorus Spart. II, 416, 27.
 Lacritus orator IV, 234, 28.
 Lacus Curtius I, 56, 11.
 Laelius IV, 42, 16. 292, 10. 361, 19. cf. Caius.
 Laena v. Popilius.
 Laertes IV, 278, 22.
 Laevinus, P. Valerius, consul II, 303, 6. 14. 305, 14. 306, 9. 11. 308, 10.
 Lagobritarum obsidio III, 100, 23.
 Lais Corinthia meretrix I, 418, 8. III, 20, 23.
 Lais, Oedipi pater II, 101, 26.

- Lamachus, Athen. dux I, 321, 4. 376, 14. 392, 12. 394, 20. 396, 26. III, 16, 28. 17, 3. etc. in Niciae vita saepe.
 Lamachus Myrinaeus, orator IV, 216, 12.
 Lamia, Demetrii scortum IV, 307, 6. 310, 1. 3. 314, 14. 316, 18. 317, 15. 20. 24. [26.] 318, 4. 6. 8. 11. 14. 23. 26. 426, 28.
 Lamia oppidum III, 119, 24. IV, 21, 25. 24, 13. 233, 9.
 Lamiacum bellum II, 285, 14. IV, 301, 8.
 Lampido, Archidami ux. III, 142, 26.
 Lampo vates I, 303, 27. 304, 5.
 Lamponius Lucanus II, 454, 31. 469, 16.
 Lamprias, Plutarchi avus IV, 370, 9. [371, 16.]
 Lampsacus, Lampsaceni I, 249, 2. 415, 3. II, 391, 4. 10. 13. 393, 25.
 Lanarius v. Calpurnius.
 Lanassa, Cleodaei filia II, 285, 2. 293, 28. 32. 295, 11. 15.
 Langon, opp. Elidis IV, 139, 3.
 Laodice, Priami filia I, 31, 1. II, 475, 2.
 Laomedon Troianus II, 480, 27. III, 2, 1. eius equi III, 88, 15. Orcho- menius IV, 213, 26.
 Laphystius Syrac. II, 36, 24. 25.
 Lapithae I, 26, 10. 27, 12. 15. 20.
 Larcus v. Titus.
 Larissa II, 109, 4. 447, 18. III, 159, 18. 22. 265, 29. IV, 327, 24. 379, 12. V, 55, 28.
 Larissus fl. II, 240, 16.
 Larymna, urbs Boeotiae II, 450, 28.
 Lathyrus v. Ptolemaeus.
 Latini I, 34, 26. 37, 20. 27. 42, 26. etc. II, 64, 9. etc. 266, 21. IV, 193, 6. 194, 3. 4. 238, 22. etc. Feriae latinae I, 298, 8.
 Latinus I, 35, 5. cf. Titus.
 Latomiae Syrac. V, 32, 8.
 Latona I, 240, 9. V, 73, 14. Lato- nae filius II, 271, 27.
 Lattamyas Thessalus I, 270, 21.
 Laverna II, 424, 7.
 Lavinia I, 35, 7.
 Lavinium I, 63, 18. 445, 23.
 Lavinius v. praef. ad II, 303, 6.
 Laurentia, Laurentialia I, 37, 30. 32. 38, 1. 10. 20. 25. 39, 1. 41, 2.
 Laurentum I, 63, 8. 24. 64, 20.
 Laureotica metalla I, 222, 13. cf. III, 5, 10.
 Lauron urbs III, 106, 7. 205, 18. Lauronitae III, 106, 15.
 Lebadia II, 413, 12. 438, 21. 439, 22.
 Lecanius V, 210, 20.
 Lechacum, Corinthi portus IV, 144, 16. V, 157, 8.
 Lectus, Troadis locus II, 500, 1.
 Leges, gens ad Caucasum III, 226, 8.
 Lemnus I, 325, 13. II, 194, 9. 510, 5.
 Lentulus II, 270, 18. III, 251, 23. 32. 252, 6. IV, 56, 10. 59, 25. consul III, 49, 28. IV, 351, 4. censor III, 209, 28. L. Corn. Len- tulus III, 370, 15. 393, 7. 395, 1. 15. 397, 20. Lentulus Spinther III, 429, 25. IV, 271, 18. 276, 16. Ciceronis gener IV, 279, 32. Lentulus uterque III, 266, 24. cf. Batiatus, Cornelius et Lucius.
 Leo v. Valerius Leo.
 Leobotes, Alcmaeonis f. I, 241, 27.
 Leochares artifex III, 326, 27.
 Leocrates I, 317, 11. 373, 7. II, 185, 13.
 Leon Byzantius, philos. III, 30, 12. IV, 13, 25.
 Leon, Antalcidae pater V, 125, 28.
 Leonidas Spart. I, 81, 3. 94, 30. 102, 23. 227, 23. II, 104, 3. IV, 127, 21. V, 126, 11. — Cleony- mi f. III, 187, 31. IV, 109, 18. 27. 110, 13. 18. 113, 23. 26. 115, 15. 25. 116, 16. 21. 24. 117, 2. 9. 10. 17. 118, 3. 6.

- 119, 14. 120, 22. 30. 121, 5. 122, 8. 19. 123, 2. 18. 125, 19. 126, 4. 14. 23. 127, 30. 129, 1. — Alexandri nutricius III, 283, 27. 304, 3. 307, 30. 32.
Leonnatus III, 119, 17. 21. 120, 2. 8. 13. 302, 2. 326, 3. IV, 23, 12. 13. — Macedo II, 304, 14. 23. 28.
Leontidas Thebanus II, 87, 4. 25. 29. 93, 9. 25. 31. 94, 10. III, 168, 11. 19.
Leontini II, 2, 25. 17, 22. 25, 2. 32, 30. 33, 8. 135, 4. 5. 8. 13. II, 312, 14. III, 16, 10. 19, 23. 20, 30. V, 24, 4. 35, 5. 15. 20. 36, 25. 37, 3. 7.
Leontis tribus I, 219, 3. II, 166, 7. 9.
Leontocephalon urbs I, 249, 9.
Leos Hagnusius I, 10, 19. cf. v. 26.
Leosthenes Athen. II, 6, 25. 285, 15. IV, 7, 11. 21, 4. 10. 18. 23. 22, 3. 24, 13. 233, 8. 290, 23.
Leotychidas Spart. I, 93, 12. 240, 7. 399, 5. 16. 17. II, 319, 3. 406, 16. 18. 23. 27. 30. 407, 8. 555, 32. III, 144, 13. 24. 145, 7. 11. 13. 16. 274, 17. 275, 10.
Lepida Catoni nubit IV, 42, 5.
Lepidus, M. Aemilius III, 202, 16. 22. 31, 203, 4. 16. 21. 204, 5. 10. 221, 2. 274, 21. IV, 284, 23. 29. 285, 6. 351, 31. 355, 5. 358, 9. 361, 8. 14. 16. 22. 23. 26. 29. 362, 21. 22. 363, 18. 364, 7. 396, 21. 26. V, 68, 23. 76, 8. cf. Marcus et Marcus Aemilius.
Leptines, Apolloniae tyr. II, 16, 14. 25, 3. — Dionysii mai. frater V, 8, 7. 10, 5. 9. — Callippi interfecto V, 50, 28.
Lerna IV, 139, 16. V, 172, 12. Lernaea hydra II, 308, 17.
Lesbos, Lesbii I, 318, 32. 385, 7. 399, 19. 21. II, 189, 2. III, 7, 18. 258, 14.

- Lesche, locus Spartae I, 107, 31. 108, 6.
Leucadii II, 8, 18. IV, 224, 3. Leucadius Euthymus II, 31, 12.
Leucaria I, 34, 20.
Leucas I, 242, 26. II, 15, 8. III, 212, 11.
Leucaspides IV, 147, 31.
Λευκή κόμη IV, 393, 3.
Leucon heros II, 174, 7.
Leucothea I, 256, 32.
Leuctra, Leuctron I, 115, 23. 270, 19. 421, 26. II, 98, 3. 103, 7. 9. 17. 20. 22. 108, 3. 113, 29. 157, 25. 158, 2. 32. 461, 11. 468, 22. III, 158, 5. 173, 31. 174, 17. 187, 23. 275, 15. 276, 19. IV, 125, 28. V, 126, 17. 21. 29. — τῆς Μεγαλοπολιτιδος χωρίον IV, 131, 11.
Leuctridum historia II, 103, 10.
Leucus, fl. Macedoniae II, 55, 11. 61, 1.
Liberalia fest. III, 417, 31.
Libertatis templum IV, 271, 6.
Libethra, opp. Macedoniae III, 293, 14.
Libitina dea I, 132, 30.
Libo IV, 352, 21.
Liburnides naves IV, 407, 14.
Libya, Libyes I, 82, 18. 351, 16. 369, 30. 371, 6. 29. 372, 2. 391, 18. 26. II, 21, 19. 23, 17. 29, 26. 43, 21. (158, 10.) 198, 11. 260, 4. 279, 25. 280, 25. 281, 28. 300, 30. 312, 24. 314, 5. 334, 22. 335, 14. 337, 3. 16. 341, 6. 368, 9. 373, 18. 29. 374, 3. 375, 11. 376, 20. 404, 29. 410, 25. 27. 28. 417, 26. 419, 16. 454, 27. 497, 11. III, 16, 18. 21. 44, 18. 91, 29. 94, 18. 95, 12. 32. 96, 13. 97, 28. 98, 32. 107, 31. 116, 21. 187, 17. 196, 16. 197, 30. 32. 199, 18. 22. 200, 22. 201, 30. 228, 24. 235, 30. 241, 23. 243, 27. 268, 31.

- 269, 18. 354, 24. 379, 32. 392, 32. 414, 1. 14. (28.) 416, 25. IV, 76, 15. 89, 32. 90, 3. 15. 26. 91, 18. 92, 15. 93, 12. 156, 29. 168, 13. 188, 4. 194, 23. 195, 15. 263, 23. 355, 8. 373, 9. 395, 29. 401, 27. 402, 9. 408, 9. 409, 21. 30. 410, 3. 413, 31. V, 5, 32. 22, 3. 15. 56, 8. 23. 68, 29. 188, 18. 190, 24. 196, 27. 198, 26. 225, 15. Libycus ἀβλήτης II, 508, 2. Lib. Caesaris triumphus III, 416, 81. Libycum bellum II, 123, 18. Lib. mare II, 301, 31. 314, 2. III, 215, 10. Libycae gentes III, 96, 22. Lib. bestiae II, 421, 15.
Libys, Lysandri pater IV, 112, 10.
Libyssa, Bithyviae vicus II, 279, 24. 27.
Lichas Spartanus II, 482, 23.
Licina, Crassi filia, C. Gracchi uxor IV, 185, 8. 200, 4. 202, 11.
Licina Vestalis III, 39, 20. 21. 27.
Licinius v. Publius. Licinius Cossus I, 256, 14. — Lic., C. Gracchi amicus IV, 201, 5. — Lic. Macer IV, 246, 8. — Lic. Murana, Luc. IV, 273, 9. — Lic. οὐκίτης IV, 167, 5. — Lic. Philonicus v. Philonicus. — Lic. Stolo I, 293, 26. 294, 25. 28.
Licymnii sepulchrum II, 328, 19.
Ligarius v. Caius et Quintus.
Ligures I, 342, 7. II, 43, 16. 31. 57, 1. 71, 4. 79, 15. Ligustini II, 43, 16.
Ligydes II, 344, 28. 349, 12. 15. 22. 23.
Lilybaeum II, 25, 19.
Limnaeus III, 350, 15.
Limnus Macedo, Chalaestra oriundus III, 334, 24. 335, 3. 7. 12.
Lindus II, 156, 11.
Lingonum terra (τὰ Λιγγονικά) III, 390, 12.
Liparenses I, 261, 10.
Liris fl. II, 370, 10.
Lissus, urbs Dalmatiae IV, 353, 5.
Litnus I, 62, 15. 285, 20.
Livia, Caesaris Augusti ux. IV, 421, 7. 424, 11. 26. V, 188, 15. 16. 197, 23.
Livius scr. I, 258, 19. II, 98, 10. 99, 9. 132, 27. 148, 23. 156, 6. 158, 5. 214, 17. 277, 28. 280, 9. 425, 12. 533, 17. 538, 8. III, 410, 10. 12. 20. 425, 28. cf. Titus.
Livius v. Marcus. — Livius Drusus IV, 36, 15. 193, 10. 19. 29. 194, 1. 6. 12. 15. 23. 195, 26. — Liv. Posthumius, Latinorum dux I, 71, 25.
Locris, Locri I, 319, 3. II, 186, 21. 268, 27. V, 2, 28. 3, 11. 149, 5. Locri Epizephyrii II, 153, 23.
Lollius v. Marcus.
Lothronus fl. I, 347, 24.
Lous mensis III, 281, 11.
Luca urbs III, 55, 32. 242, 15. 385, 20.
Lucana palus III, 51, 19.
Lucania, Lucani I, 34, 5. 148, 28. 364, 30. 365, 9. II, 299, 26. 303, 7. 306, 4. 316, 6. 9. 455, 23. III, 50, 24. 52, 18. IV, 54, 2. 269, 28. 270, 5. V, 72, 3.
Luceres, tribus I, 58, 31.
Lucilius, trib. pleb. III, 245, 31. — M. Bruti amicus IV, 409, 25. V, 97, 20. 98, 4. 10. 18.
Lucinus v. Sextus Lucinus.
Lucius v. Afranius, Domitius, Valerius Flaccus. — Lucius Albinus I, 273, 13. 21. L. Analius III, 84, 2. L. Anicius II, 51, 4. L. Antonius, trib. pl., Marci Ant. frater IV, 359, 15. 372, 18. L. Apuleius I, 264, 4. cf. L. Saturninus. L. Bandius v. Bandius. L. Basilus II, 429, 13. 17. L. Brutus v. Brutus. L. Caesar IV, 100, 9. 21. 285, 6. 362, 20. 363, 8. 12. L.

Calvinus III, 261, 17. L., Camilli f. I, 288, 32. L. Catilina II, 459, 12. IV, 247, 27. 248, 16. 24. 27. 249, 12. 250, 21. 26. 32. 251, 7. 8. 24. 252, 7. 10. 29. L. Censorinus IV, 365, 22. L. Cinna II, 430, 21. 434, 1. L. Cornificius V, 75, 31. L. Cotta IV, 264, 30. L. Domitius III, 243, 8. 14. 18. 246, 7. IV, 74, 18. 26. 29. 31. 75, 2. 8. (Ahenobarbi f.) 424, 30. L. Furius, trib. mil. I, 291, 25. 31. 292, 6. 293, 3. L. Gellius IV, 263, 19. 22. L. Lentulus III, 273, 14. L. Lucretius I, 284, 24. 27. 285, 1. L. Lucullus (cf. Lucullus) II, 224, 19. 366, 2. 424, 2. 431, 29. 452, 28. 471, 23. 472, 16. 17. 20. 473, 12. 18. L. Manlius II, 209, 4. III, 99, 18. L. Mummius II, 329, 27. L. Murena IV, 55, 7. 12. 21. 27. 62, 10. L. Octavius III, 217, 26. 218, 8. L. Opimius IV, 195, 28. 197, 12. 25. 198, 5. 13. 27. 200, 18. 26. 201, 30. 202, 2. 18. L. Ostius I, 63, 3. L. Paulus II, 40, 3. L. Pella V, 83, 7. L. Philippus, orator III, 189, 5. 6. 204, 26. 29. L. Quintius II, 213, 25. 30. 214, 8. 18. 21. 25. 228, 19. 260, 2. 502, 5. 540, 17. L. Rufus IV, 183, 32. L. Saturninus II, 343, 26. 30. 360, 9. 26. 28. 361, 15. 30. 362, 5. 18. 26. 366, 29. cf. L. Apuleius. L., Scipionis Afr. frater II, 211, 16. 215, 6. 282, 1. L. Sextius consul I, 298, 12. L. Terentius III, 190, 10. 16. 19. L., Titi Flaminii frater II, 277, 13. 18. 22. 28. 31. 278, 6. 16. 17. 30. L., Vitellii frater V, 217, 15. Lucretia, Numae uxor I, 145, 22. Lucretiae casus I, 190, 21. 191, 2. 202, 14. Lucretius, Lucretiae pater I, 202, 14. 19. 212, 31. 213, 6. — Lucius Lucretius v. Lucius. Titus Lucretius I, 206, 7. 25. — Lucretius Ofella II, 456, 19. 460, 6. 466, 31. Luculli, L., vita II, 495—552. comp. c. Cimone ib. 552—556. adde: I, 271, 20. II, 281, 23. III, 57, 28. 72, 29. 86, 16. 190, 5. 6. 207, 4. 218, 14. 24. 25. 219, 20. 26. 220, 2. 5. 9. 10. 17. 19. 24. 27. 30. 221, 8. 223, 16. 32. 228, 10. 229, 8. 236, 19. 238, 23. 239, 1. 12. 277, 32. IV, 44, 28. 53, 25. 58, 8. 63, 17. 23. 29. 65, 12. 15. 66, 4. 87, 28. 266, 24. 26. 269, 20. — Marcus Lucullus III, 51, 25. 61, 7. 366, 24. 373, 25. — Lucullus uterque III, 85, 29. 378, 20. — Lucullia II, 524, 16. — cf. Lucius et Marcus. Lucumo I, 266, 10. 20. Luna dea II, 429, 2. Lunae defectus III, 30, 27. 31, 21. Lupa quid I, 37, 26. Lupercalia I, 60, 27. 143, 5. III, 422, 21. IV, 356, 26. cf. Lycaea. Luperci I, 61, 4. 16. 32. 62, 8. Lusitania, Lusitani III, 97, 2. 27. 98, 32. 99, 1. 114, 6. 141, 10. 375, 6. IV, 185, 10. V, 203, 12. 205, 19. Lusius v. Caius. Lutatius Catulus II, 344, 4. 26. 353, 8. 11. 354, 3. 16. 27. 356, 7. 9. 14. 17. 357, 8. 18. 358, 5. 27. 29. 32. 359, 2. 12. 14. 379, 22. III, 54, 17. 20. 56, 13. 369, 16. 27. 31. 370, 9. 371, 2. IV, 49, 31. 50, 6. 9. 16. 258, 13. 267, 8. Lycaea festum I, 60, 32. Arcadicum III, 422, 23. Romanum v. Lupercalia. Lycaeam, mons Arcadiae IV, 130, 13. *περὶ τὸ Ἀύλαιον* V, 169, 3. Lycaonia, Lycaones II, 525, 16. III, 128, 30. 218, 21. IV, 401, 32.

Lyceum Argis II, 325, 17. Athenis II, 432, 23. IV, 35, 26. Lycia, Lycii III, 297, 1. 322, 22. V, 79, 6. 27. 80, 19. 81, 8. Lycium I, 24, 22. Lyco histrio, Scarpensis III, 312, 27. — Syracusanus V, 49, 31. Lycomedes, Scyriorum rex I, 32, 5. 9. II, 480, 2. — Atheniensis I, 234, 25. — Lycomidae, gens attica I, 219, 18. Lycophon, Thebae frater II, 120, 19. — Corinthiorum dux III, 8, 12. Lycortas, Achaeorum dux II, 256, 4. 15. 21. Lycurgi vita I, 78—117. comp. c. Numa ib. 148—154. adde: I, 1, 12. 122, 21. 28. 171, 4. 177, 18. 398, 31. II, 162, 17. 229, 28. 251, 25. 28. (383, 17.) 400, 20. III, 171, 14. 179, 16. [145, 26. 164, 15.] IV, 19, 13. 111, 9. 112, 8. 115, 3. 21. 22. 27. 116, 4. 123, 30. 134, 11. 135, 6. 10. 12. 140, 20. 142, 19. 30. [137, 2.] 205, 19. 207, 17. 22. Lycurgus Athen. I, 185, 22. — orator II, 271, 2. 5. III, 83, 10. IV, 7, 10. 9. 22. 15. 31. 229, 23. Lycurgus Byzantius I, 408, 27. Lycus, opp. Illyriae II, 260, 23. Lycus, fl. Phrygiae et Ponti II, 34, 1. 513, 15. IV, 339, 3. Lydia, Lydi I, 5, 25. 27. 34, 27. 184, 8. 250, 7. II, 50, 7. 182, 7. 12. 183, 29. 31. 383, 6. 388, 11. 481, 19. III, 126, 14. 151, 27. IV, 338, 18. 372, 23. V, 106, 25. Lydius currus III, 1, 13. Lydiades, tyr. Megalopolit. IV, 131, 16. 21. 25. 28. V, 163, 9. 29. 32. 164, 8. 168, 4. 10. 31. 169, 28. 170, 10. Lygdamis II, 339, 32. Lynceus I, 28, 2. Samius, scr. IV, 317, 23. Lyra, sidus III, 421, 14. Lysandri vita II, 383—417. comp. c. Sylla ib. 465—470. adde: I, 114, 9. 115, 11. [322, 24.] 413, 24. 414, 4. 10. 415, 3. 28. 32. 416, 18. 417, 9. 14. 418, 12. II, 269, 32. III, 37, 14. [17.] 143, 12. 144, 21. 145, 5. 147, 10. 24. 26. 148, 24. 29. 149, 7. 12. 16. 22. 31. 150, 1. 15. 163, 19. 24. 28. 274, 23. 25. 275, 13. IV, 116, 20. 117, 2. 15. 18. 118, 20. 119, 14. 123, 28. Lysandria, festum II, 401, 29. poemata II, 402, 3. Lysander Alopecensis I, 251, 14. 19. Lysander, Libyis f. IV, 112, 10. 12. 114, 2. 18. Lysandridas IV, 149, 1. 4. 9. 11. 27. Lysanoridas Spartanus II, 95, 20. Lysiades v. Lydiades. Lysias orator II, 202, 8. Lysicles I, 324, 1. Lysidice, Pelopis filia I, 6, 17. Lysimachus, Aristidis pater I, 221, 18. 232, 9. II, 160, 23. 161, 25. 191, 16. 476, 24. Aristidis f. II, 193, 17. 21. nepos II, 194, 1. — Lysimachus rex II, 290, 24. 30. 291, 2. 295, 20. 23. 296, 31. 297, 3. 28. 298, 1. 322, 11. III, 331, 28. 29. IV, 304, 17. 20. 308, 25. 311, 16. 316, 11. 14. 17. 317, 30. 322, 11. 14. 21. 326, 14. 335, 23. 30. 336, 1. 8. 337, 1. 338, 17. 25. 27. 340, 23. 343, 30. 344, 29. 427, 16. — Lysimachus Acarnan, Alexandri paedagogus III, 284, 1. 306, 17. 21. 341, 28. Lysippus, Achaeorum dux II, 246, 12. — sculptor III, 281, 29. 296, 14. 326, 27. Macaria, Herculis filia II, 103, 32. Macedonia, Macedones I, 4, 24. 116, 16. 271, 16. II, 44, 30. 45, 3. 13. 21. 46, 28. 49, 13. 23. 50,

15. 54, 17. 56, 6. 57, 17. 27.
30. 58, 7. 59, 26. 60, 8. 63, 15.
18. 29. 67, 30. 68, 31. 71, 5.
75, 32. 79, 15. 80, 9. 10. 109,
13. 14. 110, 6. 178, 20. 179, 3.
207, 32. 212, 6. 239, 21. 241,
17. 242, 8. 249, 21. 259, 5. 9.
24. 261, 21. 263, 1. 13. 17. 264,
21. 23. 265, 25. 266, 4. 267, 4.
268, 25. 270, 32. 274, 14, 23.
282, 22. 283, 28. 285, 29. 290,
13. 19. 291, 15. 21. 292, 13. 16.
294, 15. 25. 30. 295, 6. 21. 296,
4. 6. 8. 13. 21. 30. 297, 2. 30.
298, 6. 7. 8. 11. 18. 301, 4. 307,
25. 31. 312, 19. 317, 18. 30.
318, 24. 322, 23. 431, 16. 25.
433, 16. 436, 27. 447, 16. 448,
13. 451, 3. 472, 13. 487, 29.
III, 117, 19. 118, 7. 119, 16.
24. 120, 5. 121, 1. 8. 21. 122,
19. 123, 32. 124, 6. 125, 30.
126, 1. 4. 127, 1. 7. 128, 1. 19.
129, 20. 131, 5. 11. 19. 30. 132,
1. 32. 133, 5. 19. 134, 1. (26.)
138, 14. 18. 139, 8. 140, 23.
141, 11. 158, 4. 159, 13. 225,
10. 256, 17. 281, 11. 285, 8. et
saepius in Alexandri vita. 366,
25. 404, 6. IV, 1, 6. 11, 12. 15.
17, 29. 22, 29. 23, 12. 25, 18.
28, 16. 21. 31, 27. 43, 8. 139,
24. 140, 7. 14. 141, 25. 144, 10.
150, 21. 151, 30. 152, 22. 24.
153, 5. 30. 155, 1. 28. 216, 18.
221, 14. 222, 32. 223, 3. 20. 21.
227, 1. 233, 16. 20. 236, 4. 28.
237, 24. 29. 249, 15. 267, 26.
285, 15. 292, 1. 4. 9. 305, 18.
313, 23. 326, 27. 32. 328, 8.
15. 16. 17. 330, 20. 332, 11. 26.
27. 333, 8. 27. 334, 20. 335, 24.
30. 32. 336, 3. 12. 24. 337, 1.
338, 7. 345, 28. (29.) 352, 17.
364, 6. 27. 396, 11. 403, 31.
408, 7. 426, 15. 427, 15. 428,
21. V, 54, 19. 72, 29. 73, 29.
76, 11. 77, 3. 149, 13. 166, 11.
167, 1. 10. 13. 28. 171, 6. 15.
175, 17. 21. 176, 4. 177, 26.
178, 10. 13. 179, 1. 8. 11. 29.
185, 24. 186, 16. 31. Macedonica
arma II, 72, 15. 273, 13. IV, 147,
30. dialectus IV, 369, 27. *ᾠροῦρά*
V, 177, 23. *praeccepta* IV, 140,
24. Macedonicae *πράξεις* II, 77,
13. urbes III, 403, 31. Macedo-
nicum bellum II, 48, 4. regnum
II, 267, 12. Macedonicus tripus
IV, 235, 19.
Macedonicus, Metelli cognomentum
II, 329, 29.
Macer v. Clodius et Licinius.
Machaeriones III, 182, 3.
Machanidas, tyr. Laced. II, 243, 17.
24. 244, 9. 11. 25. 246, 9.
Machares, Mithridatis f. II, 525, 25
Macrini nomen II, 330, 10.
Maecenas IV, 290, 25. 377, 15.
Maedica Thraciae II, 49, 19. 448,
12. Maedi III, 287, 9.
Maemacterion mensis II, 187, 3.
Maecotis lacus II, 339, 22. 32. 431,
14. 514, 24. III, 225, 18. 330,
7. IV, 397, 23.
Magaeus, Pharnabazi frater I, 417,
15. 24.
Magas, Ptolemaei Philop. frater IV,
157, 30. 158, 7.
Magna Mater II, 347, 10.
Magnesia, Magnetes I, 249, 1. 28.
250, 16. 26. 251, 7. 25. 27. 252,
16. II, 115, 18. 120, 9. 268, 28.
270, 23. 274, 15. IV, 366, 14.
Mago, Carthaginensium dux II, 18
10. 31. 19, 14. 20, 20. 21, 15
25. 23, 18.
Maia, Mercurii mater I, 142, 18.
Maius mensis I, 120, 21. 142, 18.
Malaca, urbs Hispaniae III, 44, 15.
338, 7. 345, 28. (29.) 352, 17.
364, 6. 27. 396, 11. 403, 31.
408, 7. 426, 15. 427, 15. 428,
21. V, 54, 19. 72, 29. 73, 29.

- Maleus sinus I, 319, 6.
Malli Oxydracae III, 342, 26. 349,
29. 354, 29.
Mamercorum gens I, 145, 16. Ma-
mercus, Pythagorae vel Numae re-
gis f. I, 128, 16. 145, 12. 16.
II, 39, 30. 32. Mamercus, Cata-
nae tyrannus II, 13, 14. 30, 30.
31, 31. 33, 27. 34, 4. 15. 37, 20.
Mamertini II, 313, 24. 314, 24. 315,
8. III, 196, 22.
Mamurius v. Velurius.
Mancinus v. Caius.
Mandyrium, opp. Italiae IV, 109, 22.
Mandrochidas Spartanus II, 319, 27.
Ephanis f. IV, 112, 10. 13. 114,
19. 117, 18.
Mania dicta Demo IV, 318, 7.
Manilius II, 214, 32. — C. Mani-
lius, trib. pl. III, 218, 14. IV,
246, 26. 27. 247, 4. 10.
Manius II, 500, 29. M'. Acilius II,
207, 23. 208, 4. 210, 10. 27.
252, 28. 31. 257, 18. 274, 3. 12.
16. 27. 32. 275, 10. M'. Anto-
nius v. praef. ad III, 114, 20.
M'. Aquilius II, 343, 24. 433, 14.
M'. Curius II, 196, 12. 203, 30.
231, 29. 316, 7. 19. 23. cf. Man-
lius. M'. Glabrio II, 460, 5.
Manlius v. Lucius, Marcus, Spurius,
Titus. — Manlii nomen II, 330,
7. *ἀνὴρ ὑπατιῶς* IV, 175, 13.
coniurationis Catilinae particeps
IV, 250, 30. 252, 16. 29. 253,
18. Sertorii dux III, 114, 20. 28.
32. 116, 22. Titus Manlius I, 143,
24. Torquatus I, 351, 32. — trib.
pl. II, 258, 30. Manlius et Cae-
pio II, 349, 1.
Mantina, Mantinei I, 388, 28. 32.
393, 22. 458, 16. II, 86, 13.
233, 31. 243, 20. 245, 2. III,
14, 14. 176, 4. 179, 28. 180, 21.
25. 181, 30. IV, 130, 18. 132,
20. 138, 17. 147, 26. 315, 21.
325, 32. V, 159, 5. 160, 10. 172,
7. 177, 8. 178, 7. 24. 26. Man-
tineus Salius I, 135, 9.
Marathon I, 26, 32. 29, 25. 32, 21.
270, 22. II, 165, 22. 166, 16.
167, 6. 179, 31. 180, 4. 228, 22.
28. 232, 16. 476, 18. V, 149, 16.
Marathonia pugna I, 222, 1. 8.
Victoria II, 270, 4. Marathonius
taurus I, 10, 29. 21, 27.
Marathus Arcas I, 29, 23.
Marcellinus III, 56, 14. 242, 28.
243, 2. 4.
Marcellus, nomen Romae vulgatum
I, 71, 17. II, 329, 32. cf. Caius,
Claudius, Marcus.
Marcelli, M. Claudii, vita II, 121
—156. comp. c. Pelopida ib. 157
—160. adde: II, 84, 15. 258, 19.
277, 2. III, [53. 15.] 250, 31.
251, 13. 19. 393, 6. 11. 15. —
IV, 52, 3. 6. 10. Caesaris Aug.
affinis IV, 282, 10. consul IV,
350, 15. Fulviae maritus IV, 424,
12. Marcelli ex Fulvia f. IV, 424,
14. 16.
Marcia, Catonis Uticensis uxor IV,
58, 14. 59, 15. 19. 21. 71, 25.
32. 72, 3. 73, 15. 18. 86, 11. 25.
Marcianus v. Icelus.
Marcus v. Ancus, Censorinus, Co-
riolanus, Publius, Quintus. —
Marciorum familia I, 418, 23.
Marcus I, 123, 15. 124, 17. 129,
18. 145, 23. 24. 28. IV, 276, 18.
Marcus Philippus II, 78, 21. Mar-
cius Rex IV, 252, 30. 266, 28.
Marcus (*Μάρκιον ὄρος*) I, 286, 2.
287, 31.
Marcus Aemilius I, 298, 12. M.
Aemilius Lepidus II, 78, 18. M.
Agrippa V, 75, 31. M. Antonius
orator, triumviri avus II, 378, 23.
379, 1. 5. 10. 13. 19. triumv. III,
250, 18. 251, 2. 28. 261, 16.
cf. Antonius, M. Appius IV, 264,
19. M. Aquinius IV, 264, 28. M.
Artorius V, 89, 14. M. Ateius II,

- 435, 14. M. Attilius I, 143, 23. M. Baebius I, 147, 3. M. Brutus III, 273, 30. cf. Brutus.
- Marci Catonis censoris vita II, 194—227. comp. c. Aristide ib. 227—233. adde: II, 277, 10. 12. 28. 278, 1. 4. 5. 11. 13. 18. 21. cf. Cato.
- Marcus, Catonis f., V, 97, 13. Aemilii γαμβρός II, 60, 15. M. Porcii Catonis pater II, 194, 25. M. Cato Salonianus II, 227, 16. M. Cedicius I, 265, 12. 18. 283, 13. M. Cotta II, 501, 17. 19. 503, 12. 504, 25. 505, 2. 6. M. Crassus v. Crassus. M. Favonius V, 82, 16. 19. 83, 1. M. Gellius IV, 265, 6. M. Horatius I, 202, 20. 203, 32. 204, 2. 10. 17. 21. 27. M. Insteius IV, 405, 9. M. Iunius dictator I, 352, 11. M. Lepidus II, 461, 11. 16. 19. 464, 18. III, 425, 14. 429, 14. M. Livius I, 368, 10. M. Lollius IV, 50, 14. 19. M. Lucullus II, 452, 16. 28. 496, 25. 544, 28. M. Manlius I, 279, 31. 280, 9. 290, 16. 20. 23. 26. 28. (Capitolinus dictus 290, 8.) 291, 9. M. Marcellus, M. Claudii Marcelli pater II, 121, 24. M. Marcellus IV, 251, 31. M. Marius II, 459, 16. M. Marius, Sertorii legatus III, 113, 14. M. Minucius quaestor I, 202, 10. 344, 18. 346, 27. 32. 350, 1. 24. 351, 6. 9. 21. 23. 31. 352, 7. 21. 353, 6. 13. 354, 1. 5. 16. 32. 355, 3. 14. 24. 356, 15. M. Octavius IV, 99, 12. 174, 3. 17. 24. 28. 175, 23. 29. 176, 2. 5. 9. 14. 16. 21. 29. 30. 177, 1. 179, 13. 189, 30. 190, 4. 405, 9. M. Otho IV, 250, 8. 11. 19. cf. Otho. M. Papirius I, 274, 32. 275, 2. M. Rubrius IV, 96, 15. 28. M. Servilius II, 70, 31. M. Silanus IV, 400, 22. M. Teius v. M. Ateius. M. Valerius I, 204, 13. 21. 210, 16. 19. 422, 13.
- Mardi II, 537, 23. Mardus IV, 383, 23. 384, 4. 9. 389, 17. 390, 4. 391, 3.
- Mardio eunuchus IV, 401, 1.
- Mardonius I, 223, 11. 236, 2. II, 167, 4. 172, 1. 31. 173, 4. 176, 28. 178, 6. 10. 23. 180, 7. 13. 32. 181, 11. 183, 26. 29. IV, 109, 30.
- Margianum ferrum III, 67, 31.
- Margitas, Alexandri cogn. IV, 229, 10.
- Marica nympa II, 373, 4.
- Maricas, Eupolidis comoedia III, 5, 26.
- Marii, C., vita II, 329—382. adde: II, 419, 15. 28. 420, 4. 5. 6. 14. 21. 24. 30. 32. 422, 24. 29. 423, 3. 425, 3. 20. 28. 427, 10. 23. 25. 31. 428, 3. 4. 8. 13. 22. 429, 29. 430, 2. 5. 8. 433, 31. 453, 22. 469, 11. 14. 501, 7. 546, 11. III, 41, 11. 42, 15. 26. 89, 27. 32. 91, 16. 19. 22. 29. 92, 2. 5. 10. 12. 16. 19. 23. 25. 93, 1. 277, 32. 364, 15. 16. 367, 24. 27. 32. 368, 30. 369, 12. 14. 378, 19. 383, 4. IV, 346, 7. V, 78, 3. 222, 5. Mariana factio III, 368, 26. Mariani III, 369, 9. muli Mariani II, 342, 5. 16. cf. Caius.
- Marius, C., iun., Marii f. II, (373, 25.) 374, 15. 19. 382, 21. (24.) 452, 2. 453, 23. 454, 4. 12. 16. 455, 1. 22. 456, 17. 457, 13. 459, 4. 460, 7. III, 93, 2. 94, 6. 194, 26. 197, 31. 200, 13. 364, 17.
- Marius Celsus V, 209, 5. 8. 211, 15. 213, 6. 9. 217, 26. 219, 29. 220, 13. 221, 8. 222, 10. 225, 9. 22. 28. 30. 32. 226, 5.
- Marius, M., a Sertorio ablegatus II, 505, 19. 510, 20. cf. Marcus.

- Marphadates Cappadox IV, 105, 20. 26.
- Marrucini II, 59, 14.
- Mars I, 4, 17. 35, 7. 37, 19. 21. 71. 8. 103, 23. 126, 6. 142, 10. 143, 8. 150, 2. 342, 22. II, 102, 1. 129, 22. 184, 29. 266, 21. 443, 18. III, 157, 11. IV, 7, 17. (Ἐννάλιος θεός). 334, 8. (tyrannus). 427, 2. cf. Enyalios. Mars i. q. bellum II, 478, 23. Martis orchestra Boeotia II, 144, 17. (20.) Martis Enyalii templum I, 163, 17. 285, 14. Martialis triumphus II, 145, 23. Martis f. dictus Marius iun. II, 382, 24. Mars Macedo i. e. Alexander IV, 237, 7.
- Marsi I, 364, 11. II, 420, 20. III, 44, 25. Marsicum bellum II, 496, 22. 24. 31. III, 90, 28. IV, 240, 6.
- Marsyas ser. IV, 224, 22. — Syracusanus V, 8, 13.
- Martha, mulier Syra II, 346, 12.
- Martiales i. q. Mamertini II, 313, 27.
- Martialis i. q. Marcellus II, 121, 26.
- Martialis γιλιόρχων V, 208, 22.
- Martianus gladiator V, 193, 19.
- Martius campus I, 196, 31. II, 465, 4. 551, 28. III, 244, 29. 388, 4. IV, 283, 2.
- Martius mensis I, 135, 13. 141, 20. 142, 4. 7. 9. 143, 7. 198, 31. III, 425, 8. 12. V, 59, 30. 63, 18. Calendae Martiae II, 436, 10.
- Martius Idus V, 63, 18. 83, 15. 88, 12.
- Marullus, trib. pl. III, 423, 11. 18.
- Masabates eunuchus V, 120, 19. 121, 9.
- Masinissa II, 225, 22. 31.
- Masistius Persa II, 177, 19. 25. 178, 3.
- Maso (Papirius) II, 42, 9.
- Masnanassa v. Masinissa.
- Masilia I, 156, 16. III, 379, 8.
- Μασσαλιῆται II, 352, 3.
- PLUT. VIT. V.
- Mater deum I, 249, 10. 32. cf. Dindymene.
- Mater Matuta I, 256, 30.
- Matres deae II, 142, 27. 143, 7. 20.
- Matronalia I, 60, 14.
- Matuta v. Mater Matuta.
- Mauricus (Mauriscus v. l.), senator Romanus V, 193, 9.
- Mauritania, Mauri III, 94, 18. 96, 1. 6. 101, 1. 116, 21. Maurusii equites II, 375, 11.
- Maximus i. e. Fabius III, 277, 32. 419, 21.
- Mazaesus III, 317, 7. 325, 18.
- Medea I, 9, 22. Medeae venenum III, 321, 10. Medea Euripidis III, 289, 18.
- Media, Medi I, 32, 21. 24. 130, 6. 224, 20. 227, 16. 239, 15. 240, 32. 328, 17. II, 64, 8. 171, 25. 173, 3. 390, 20. 473, 21. 476, 2. 27. 478, 21. 493, 13. 14. 507, 7. 512, 23. 513, 7. 529, 11. 531, 21. 555, 8. III, 86, 26. 137, 5. 139, 16. 167, 11. 225, 9. 226, 16. 235, 4. 335, 26. 358, 19. IV, 338, 29. 339, 1. 369, 20. 376, 10. 380, 7. 18. 382, 9. 388, 25. 391, 29. 392, 16. 393, 13. 15. 23. 394, 20. 32. 396, 2. 8. 29. 402, 1. V, 111, 1. 126, 14. Medica virgo III, 337, 18.
- Medicus mos III, 68, 3. Medicum aurum I, 225, 5. Medica vestimenta II, 438, 6. III, 330, 28. 31. IV, 396, 5. Medicae ἐπιδρομαί II, 470, 30. Medicum bellum II, 98, 20. 161, 29. 175, 18. III, 320, 2. Medicae victoriae II, 435, 1. Medica praeda III, 17, 27. Medismus I, 323, 26.
- Mediolanum II, 128, 11. 16. III, 381, 13. V, 105, 2.
- Mediterraneum mare (ἡ ἐντὸς θαλάσσης) III, 354, 25.
- Medius, Antigoni amicus IV, 309,

14. Medius, Larissa in Thessalia oriundus III, 361, 28. 362, 9.
 Megabacchus III, 69, 16. 71, 19.
 Megabates, Spithridatis f. III, 153, 13. 154, 6. 11. 21.
 Megabyzus III, 328, 4.
 Megacles I, 164, 32. 165, 4. 10. 185, 22. 187, 27. 376, 6. II, 303, 22. 305, 4. 12. 475, 21. 489, 17. Dionis frater V, 25, 6. 15.
 Megalaeus aulicus V, 180, 3.
 Megalophanes Megalopolitanus II, 234, 10.
 Megalopolis, Megalopolitani II, 103, 21. 234, 1. 10. 237, 28. 239, 24. 246, 27. 247, 13. 16. 250, 9. 251, 16. 21. 253, 24. 256, 14. 257, 3. 319, 16. IV, 109, 24. 110, 11. 129, 8. 131, 10. 28. 136, 17. 147, 32. 148, 5. 10. 15. 21. 149, 3. 14. 19. 23. 150, 10. 151, 17. 154, 17. 162, 17. V, 139, 10. 169, 14. 16. 171, 30.
 Megara, Megarenses I, 8, 6. 11. 27. 25, 7. 161, 13. 162, 8. 9. 18. 163, 3. 7. 11. 19. 21. 164, 4. 6. 8. 10. 165, 19. 217, 16. 329, 21. 330, 3. 5. 15. 19. 22. 24. 29. 331, 1. 3. 409, 7. II, 95, 16. 140, 9. 142, 22. (Sicil.) 176, 31. 177, 8. 13. 234, 30. 246, 4. 285, 28. (Maced.) 406, 4. 491, 13. III, 8, 8. 172, 3. 406, 11. IV, 14, 6. 9. 12. 35, 7. 224, 3. 301, 5. 17. 19. 321, 15. 330, 22. 365, 16. V, 58, 16. 18. 157, 18. Megaris I, 21, 31. 29, 31. 232, 27. 320, 14. 330, 27. 335, 3. IV, 35, 7. 119, 1. 301, 9. V, 164, 12.
 Megellus II, 35, 2.
 Megistonus, Cleomenis vitricus IV, 132, 2. 135, 24. 143, 16. 145, 5. 9. 13. V, 170, 19. 174, 18.
 Melanippus, Thesei f. I, 7, 20. 22.
 Melanopus, demagogus Athen. IV, 220, 14.
 Melantas V, 123, 6. 19.
 Melanthius poeta II, 474, 1. 475, 6. 18. choragus IV, 18, 14.
 Melanthus pictor V, 146, 22. 32.
 Melas fl. II, 98, 16. 24. 444, 26.
 Meleager I, 26, 12.
 Melesippidas, Agesilai avus III, 142, 27.
 Melesias v. Thucydides
 Meliboea, opp. Thessaliae II, 113, 2.
 Melicertes I, 22, 9.
 Meli I, 390, 20. 23. II, 397, 8. III, 85, 14.
 Melissa philosophus I, 220, 15. 17. Ithagenis f. I, 326, 10. 18. 30.
 Melita I, 164, 1. 241, 11. IV, 18, 3.
 Melitea, urbs Thessaliae II, 444, 5.
 Mellaria, urbs Hispaniae III, 99, 9. *Μελλισοειρες* I, 99, 21.
 Melo Thebanus II, 89, 12. 90, 1. 93, 10. 94, 14. 95, 10. 107, 21. III, 169, 6.
 Memmius III, 109, 9. 198, 3. IV, 41, 18. 63, 20. 25. 28. cf. Memmius.
 Memnon, Darii dux III, 298, 11. 302, 25.
 Memphis II, 498, 7.
 Menander, dux Atticus I, 414, 32. III, 26, 25. 27, 13. Mithridatis legatus II, 515, 27. Antigonis dux III, 128, 5. 10. 15. 17. Alexandri M. socius III, 343, 19. poeta com. III, 297, 14.
 Menas pirata IV, 374, 2. 22. 27.
 Mende III, 86, 30. urbs Aegypti III, 185, 10. Mendesius III, 185, 22.
 Meneclidas orator II, 107, 20. 108, 9. 20. 22.
 Menecrates scr. I, 23, 2. medicus III, 165, 18. 22. pirata IV, 374, 2.
 Menedemus II, 515, 12. 18.
 Menelai portus III, 187, 18.
 Menelaus, Ptolemaei I. frater IV, 306, 6. 21. 307, 13. — Menelaus apud Sophoclem IV, 337, 12.
 Menemachus, Mithridatis legatus II, 515, 32.

- Menenii Agrippae oratio de concordia I, 423, 11.
 Menestheus I, 14, 7. 28, 30. 30. 10. 32, 10. 16. 18. II, 478, 31. dux Atheniensis IV, 7, 11.
 Menexenus Platonis I, 324, 3.
 Meninx insula II, 373, 24.
 Menippus Atheniensis I, 314, 25. Car, Ciceronis praeceptor IV, 241, 26.
 Meno Atheniensis I, 331, 19. 332, 7. Menonis filia Theano I, 397, 21.
 Meno Thessalus II, 285, 12. IV, 23. 15. V, 122, 13.
 Menoeceus, Creontis f. II, 103, 32.
 Menoetius II, 186, 19.
 Mentor, Alexandri satelles III, 117, 32.
 Menyllus, praesidii Macedonici dux IV, 25, 19. 26, 13. 27, 16. 20. 28, 32.
 Mercedonius mensis III, 421, 2.
 Mercedinus, mensis intercalaris I, 141, 16.
 Mercurius I, 126, 15. 142, 19. 395, 6. Mercurius Inferus II, 187, 19. Mercurii statuæ v. Hermae.
 Meriones II, 142, 29.
 Merope, Daedali mater I, 15, 26.
 Merula v. Cornelius.
 Mesopotamia I, 522, 5. 535, 29. III, 59, 9. 60, 27. 61, 30. 75, 30. 235, 5. IV, 299, 8. 369, 32. 376, 10.
 Messala II, 462, 9. III, 246, 7. Messalae I, 214, 29. Messala Corvinus V, 87, 15. 20. 25. 88, 22. 89, 9. 90, 12. 92, 31. 93, 23. 100, 18. 24.
 Messana, Messanenses II, 20, 16. 31, 9. 34, 8. 13. 313, 24. III, 196, 23. IV, 87, 3. V, 42, 27. 50, 22.
 Messapii II, 299, 26. 302, 18. IV, 109, 22.
 Messene, Messenii I, 65, 31. 86, 8. 112, 16. 396, 29. II, 106, 30. 31. 107, 11. 114, 21. 115, 13. 237, 28. 246, 9. 13. 21. 253, 21. 29. 32. 255, 21. 27. 256, 16. 257, 9. 276, 17. 283, 3. 284, 3. 490, 26. 491, 19. III, 180, 9. 182, 11. 15. 23. 276, 6. 360, 14. IV, 125, 28. 130, 23. 134, 14. 136, 20. 148, 31. 149, 19. 27. 207, 14. 324, 13. V, 179, 15. 21. 180, 12. 20. 181, 8. 182, 8. 183, 6.
 Mestrius Florus, Plutarchi amicus V, 226, 20.
 Μεταγειννιῶν mensis I, 204, 9. 271, 3. 8. III, 36, 31. IV, 234, 15.
 Metagenes Xypetius I, 313, 15.
 Metapontum I, 363, 29.
 Metella, Syllae uxor II, 425, 17. 19. 22. 24. 434, 12. 446, 10. 460, 4. 32. 461, 27. 463, 30. 32. 464, 12. III, 195, 29. 31. IV, 38, 21.
 Metelli II, 485, 25. III, 378, 18. Metellorum οἰκία IV, 60, 13. — cf. Caecilius, Caius, Quintus, Scipio.
 Metellus ὁ ἀρχιερεὺς III, 369, 25. Celer I, 428, 16. IV, 266, 29.
 Dalmatici f. III, 206, 25. 217, 13. 14. 19. 23. 25. 32. 218, 7. 221, 3. Diadematus I, 428, 14. Macedonicus II, 329, 29. Nepos IV, 54, 5. 10. 18. 55, 2. 263, 25. 264, 9. 13. Numidicus II, 495, 20. IV, 66, 30. (ὁ παλαιός.) Pius II, 224, 19. 376, 19. 25. 27. 423, 31. 425, 9. 454, 23. 503, 9. III, 44, 19. 21. 85, 3. 29. 88, 32. 99, 14. 15. 21. 100, 18. 101, 6. 14. 102, 20. 104, 16. 105, 23. 25. 107, 12. 14. 16. 108, 10. 109, 12. 110, 14. 111, 12. 115, 32. 204, 14. 23. 205, 7. 9. 28. 30. 206, 13. 19. 21. Quintus I, 45, 7. 461, 12. Scipio, Corneliae pater, Nasicae f. III, 247, 4. 26. 29. trib. pl. III, 254, 11. 15. 276, 29. 399, 22. 31. 400, 2. 6. IV, 60, 3. 10. 15. 23. 28. 61, 15. 23. 32. 62, 2. 5. 14. 21. 27. 31. 63, 10. 12. 260, 6.
 19*

- Methydrium, urbs Arcadiae IV, 129, 29.
 Metilius, trib. pl. I, 349, 31. 351, 8. 28.
 Metoecia sacra I, 20, 30.
 Meton astrologus I, 391, 27. 30. 392, 2. III, 18, 5. Tarentinus II, 299, 3. 21.
 Metrobius histrio, Syllae amasius II, 419, 6. 462, 32. scriba II, 482, 10.
 Metrodorus Scepsius II, 523, 12. 17. 23. 24. 29. — saliator IV, 365, 30.
 Metus (*Φόβος*) templ. IV, 133, 5. 13. 15. 134, 4.
 Micio Atheniensis IV, 22, 28. 23. 10. V, 174, 13.
 Micipsa rex IV, 188, 4.
 Midas I, 205, 26. II, 280, 8. III, 297, 30. 372, 12.
 Midias Atheniensis, exsul II, 436, 4.
 Midias, contra quem Demosthenes orationem habuit I, 384, 13. IV, 219, 13. 22.
 Mieza, opp. Macedoniae III, 285, 23.
 Milesia I, 166, 13. — Milesia s. Milesiaca Aristidis III, 80, 24. 31. 81, 8.
 Miletus, Milesii I, 157, 29. 158, 6. 7. 12. 14. 159, 15. 166, 15. 323, 13. 325, 7. 328, 1. II, 387, 29. 389, 23. 402, 20. III, 296, 27. 365, 21. IV, 338, 19. Milesia Aspasia I, 323, 19. Milesia scorta III, 81, 8. Milesium pallium I, 398, 12. Milesiorum portus III, 365, 23.
 Milo, Persei dux II, 54, 17. 24. T. Annius Milo IV, 81, 14. cf. Annus.
 Miltas Thessalus, vates V, 19, 6. 20, 17. 22.
 Miltiades I, 6, 10. 222, 2. 7. 223, 3. II, 165, 25. 27. 29. 166, 2. 180, 5. 193, 6. 228, 27. 473, 21. 474, 11. 475, 29. 479, 7. 12. IV, 305, 9.

- Milto, pellex Cyri (Aspasia) I, 325, 1.
 Mimallones III, 280, 19.
 Mimnermus I, 215, 5.
 Mina a Solone aucta I, 169, 30.
 Mindarus Spartanus I, 404, 15. 405, 15. 406, 8. 9. 17.
 Minerva I, 229, 3. 238, 20. 378, 5. 449, 9. II, 429, 2. 508, 13. III, 18, 1. 123, 14. 16. 23. 294, 10. IV, 218, 28. 29. 304, 1. 314, 1. 9. V, 106, 30. Chalcioccos I, 83, 22. IV, 117, 10. 120, 28. *Tysia* I, 314, 15. Itonia II, 318, 7. 9. III, 162, 7. Optiletis I, 90, 19.
 Polias IV, 232, 28. Syllania I, 84, 22. Minervae *ἄγαλα* IV, 269, 24. 26. templa II, 156, 12. IV, 129, 6.
 Minoa ins. III, 8, 8. 85, 13. opp. Siciliae V, 22, 16.
 Minos I, 11, 15. 19. 12, 4. 13. 24. 30. 13, 17. 14, 31. 15, 1. 6. 9. 18. 24. 21, 28. 122, 20. II, 222, 11. Minoes duo I, 17, 13.
 Minotaurus I, 11, 26. 28. 13, 21. 26. 14, 27.
 Minturnae, opp. Italiae II, 369, 24. 371, 14. 372, 14.
 Minucius v. Caius et Marcus. adde: I, 374, 3. 32. Minucius dictator II, 125, 26.
 Minucius Thermus IV, 61, 9. 19. 62, 1.
 Misenum promontorium II, 365, 30. IV, 203, 13. 374, 6.
 Mithras, Persarum deus III, 212, 14. 314, 1. V, 108, 15.
 Mithridates, Ariobarzani f., regni Pontici fundator IV, 296, 16. 25. 297, 4. — Commagenes rex IV, 401, 29. — Parthus IV, 389, 1. 390, 14. — Persa V, 114, 26. 117, 29. 118, 5. 22. 29. 31. 119, 3. 17. 18. 24. 120, 16. — Pontic rex, Romanorum hostis II, 281, 21. 263, 24. 28. 365, 25. 366, 20. 375, 3. 380, 23. 421, 27. et

- saepe in Syllae vita. 499, 3. et saepius in Luculli vita. III, 57, 29. 91, 17. 111, 32. 112, 2. 9. 13. 25. 113, 3. 9. 11. 15. 207, 8. 218, 16. 24. 220, 29. 221, 11. 20. 27. 222, 23. 32. 224, 20. 225, 8. 17. 226, 20. 28. 227, 24. 228, 13. 29. 229, 5. 231, 5. 29. 232, 3. 9. 19. 235, 22. 413, 2.
 Mithridaticum bellum I, 130, 6. II, 365, 22. 380, 7. 381, 16. 425, 27. 427, 25. 446, 16. 497, 5. 501, 19. 503, 7. III, 207, 6. 211, 5. — Mithridates Ponticus Galbae tempore V, 197, 3. 198, 19.
 Mithrobarzanes, Tigranis dux II, 527, 24. 528, 6. 7.
 Mithropaustes Persa I, 248, 18.
 Mitylene, Mitylenaei I, 168, 12. II, 500, 27. 501, 3. III, 232, 24. 267, 5. 268, 8. Mitylenaeus *φυγάς* IV, 172, 6.
 Mnasius V, 141, 24. 142, 3.
 Mnemon, nomen II, 330, 11.
 Mnesicles architectus I, 314, 6.
 Mnesiphilus Phrearius I, 220, 19.
 Mnesiptolema, Themistoclis filia I, 249, 13. 28. 251, 20.
 Mnestra II, 475, 18.
 Moerocles orator IV, 221, 4. 229, 23.
 Molon, Apollonii pater III, 366, 5. IV, 241, 27.
 Molossi I, 28, 22. 242, 30. 243, 8. II, 284, 26. 30. 285, 18. 287, 27. 295, 8. 307, 25. 323, 32. 324, 17. IV, 315, 26. Molossus Aidoneus I, 31, 11. Pyrrhus II, 318, 9. — Molottis II, 288, 32.
 Molossus Atheniensis IV, 13, 3.
 Molpadia Amazon I, 24, 28.
 Molus amnis II, 440, 16. 443, 22.
 Monea Parthus IV, 379, 7. 14. 389, 1. 6.
 Moneta dea I, 59, 18. 291, 13.
 Monima Milesia, Mithridatis uxor II, 517, 21. III, 227, 31.
 Mons sacer I, 423, 1.
 Morius amnis v. Molus.
 Mortis (*Θανάτου*) templum IV, 133, 14.
 Moschius mons III, 224, 22.
 Mothone V, 145, 28.
 Mucia, Pompeii uxor III, 233, 10.
 Mucianus V, 216, 12.
 Mucius I, 207, 18. 208, 14. IV, 240, 2. Marii uxoris pater II, 367, 28. 368, 1. *ὁ νομικὸς* II, 463, 17. *ὁ νομοδελύτης* IV, 172, 32. — trib. pl. IV, 177, 13. 182, 15.
 Mummius II, 257, 16. 519, 19. III, 50, 8. 14. 85, 3. cf. Caius et Lucius.
 Manatius IV, 43, 11. 14. 17. 58, 18. 61, 21. 64, 11. 15. 20. 70, 31. 71, 4. 30. 262, 13. 16. Munalius Planus IV, 82, 29. 32. 86, 9. 361, 32.
 Munda urbs III, 417, 22.
 Mundus, fossae nomen I, 45, 21.
 Munychia I, 166, 8. II, 436, 30. IV, 25, 2. 29, 2. 30. 19. 234, 17. 300, 4. 301, 4. 31. 325, 26. V, 167, 23.
 Munychion mensis I, 14, 16. II, 398, 5. IV, 34, 25. 303, 28. 316, 32. 317, 2.
 Munytus I, 31, 1.
 Murcus V, 211, 1.
 Murena cons. (L. Licinius) II, 440, 9. 441, 6. 22. 442, 31. 443, 3. 10. 513, 10. 520, 3. 8. 528, 13. 18. 530, 17. IV, 251, 25. 289, 19. cf. Licinius et Lucius.
 Murus longus I, 313, 17. 416, 1.
 Musae I, 105, 1. 6. 122, 15. 127, 22. 23. 134, 22. 26. etc. II, 549, 29. IV, 7, 18. etc. Numae Musa I, 148, 32.
 Musaeus poeta II, 369, 18.
 Museum I, 24, 1. 16. Athen. IV, 325, 28. prope Thurium II, 440, 31.
 Mutina III, 203, 19. IV, 360, 22.

- Mycale promontor. I, 270, 23. 300, 28. II, 64, 8.
 Mycenae V, 162, 15. Mycenaei III, 96, 24.
 Mygdonia regio II, 539, 1.
 Mylae, urbs Siciliae II, 37, 21.
 Mylasa, urbs Asiae IV, 17, 31.
 Myro, Mithridatis legatus II, 515, 32.
 Myro Phlyensis I, 165, 16.
 Myronides I, 317, 11. 324, 26. 373, 6. II, 173, 22. 185, 14.
 Myrsilus, scr. hist. V, 138, 21.
 Myrtilus pocillator II, 289, 8. 10. 14.
 Myrto, uxor Herculis II, 186, 19. uxor Socratis II, 193, 27.
 Mysia V, 216, 10. 220, 32. 221, 11. 227, 26. Mysi I, 4, 12.
 Mythus dictus Demetrius IV, 317, 26.
 Myus I, 249, 2.
 Nabataei III, 260, 7. IV, 298, 31. 378, 17.
 Nabis, Lacedaemoniorum tyrannus II, 246, 8. 18. 25. 248, 1. 25. 249, 10. 22. 23. 32. 255, 2. 272, 6. 284, 2.
 Narbo, urbs Galliae V, 195, 3.
 Narnia opp. II, 258, 24.
 Narthacium III, 160, 4.
 Nasica v. Publius et Scipio.
 Naucrates Lycius, demagogus V, 79, 7.
 Naupactus II, 274, 17.
 Nauplia II, 325, 2.
 Nausicrates orator II, 495, 9.
 Nausithous I, 14, 4. 8.
 Naxus, Naxii I, 16, 12. 17, 12. 14. 16. 244, 1. 270, 25. 310, 24. III, 4, 30. 22, 5. urbs Siciliae IV, 6, 9.
 Neatces pictor V, 147, 5. 11.
 Neander II, 285, 27.
 Neanthus Cyzicenus scr. I, 219, 9. 249, 3.
 Neapolis, Syracusarum pars II, 141, 2. 547, 6. 553, 6. Neapolis II, 131, 3. III, 249, 6. IV, 245, 15. πόλις τῆς Ἀργοναυτικῆς V, 43, 6. 70, 31. Neapolitani II, 131, 4. III, 249, 8.
 Nearchus Tarentinus II, 196, 29. Cretensis III, 118, 5. 139, 27. Macedo III, 289, 9. 353, 12. 354, 21. 355, 7. 359, 22. 360, 3. 361, 27. 362, 12.
 Nectanabis III, 184, 9. 25. 185, 1. 11. 13. 23. 186, 26. 29.
 Neleus Scepheus II, 450, 15.
 Nemea I, 320, 19. V, 141, 11.
 Nemea meretrix I, 390, 25.
 Nemei ludi II, 26, 26. 244, 32. 270, 25. IV, 142, 1. V, 160, 20. 161, 21.
 Nemesis II, 253, 13.
 Neo Boeotus II, 62, 28. Corinthus II, 19, 2.
 Neochorus II, 415, 25.
 Neocles, Themistoclis pater I, 219, 2. II, 162, 19. Themistoclis filius I, 251, 17. cf. 252, 1.
 Neocomum (Noviocomum), incolae III, 393, 9.
 Neoptolemus II, 287, 28. — Achilles f. II, 284, 31. III, 279, 25. cf. Pyrrhus. — Alcetae f. II, 285, 19. 288, 24. 26. 289, 6. 13. 20. 26. 30. 32. 290, 3. 6. — ὁ ἀρχιγυπασπιστὸς III, 117, 16. 120, 30. 121, 18. 23. 28. 31. 122, 15. 30. 123, 8. 124, 9. 13. 14. 26. 125, 4. 6. 21. — Mithridatis dux II, 366, 20. 500, 3. 7. 17.
 Nepos, Cornelius II, 551, 17. IV, 185, 8. cf. Cornelius et v. Metellus.
 Nepos, Iberiae proconsul III, 385, 21.
 Neptunus ἀσφάλτος I, 33, 22. γαιήοχος I, 33, 22. equestris I, 49, 21. adde: I, 4, 28. 29. 22, 8. 33, 17. 18. 238, 21. III, 145, 10. IV, 120, 29. eius templa III, 212, 10. IV, 147, 8. 235, 6. 236, 3.
 Nereides IV, 368, 18.
 Nero imperator II, 271, 32. 272, 2.

- V, 186, 27. 187, 19. 22. 31. 32. 188, 23. 32. 189, 5. 10. 22. 23. 26. 190, 2. 8. 19. 22. 191, 10. 23. 193, 4. 5. 11. 23. 25. 194, 3. 15. 195, 9. 15. 197, 15. 21. 25. 198, 24. 199, 4. 20. 26. 200, [14.] 24. 201, 18. 202, 21. 27. 31. 203, 4. 11. 206, 9. 207, 3. 212, 12. 26. 213, 17. 20. 214, [16.] 17. [20.] 217, 21. 230, 15.
 Nero Germanicus IV, 424, 32.
 Nervii III, 384, 21. 385, 3.
 Neseaeus equus (Νησαῖος ἵππος) II, 295, 31.
 Nestor II, 100, 28. 212, 2. V, 82, 26.
 Nicaea, Bithyniae urbs I, 23, 3.
 Nicaea, Alexandri Corinth. ux. V, 150, 7. 19.
 Nicagoras I, 229, 12. Messenius IV, 159, 12. 20. 25. 30. 160, 1. 5.
 Nicanor III, 138, 13. IV, 28, 32. 29, 6. 8. 25. 31. 30, 8. 11. 19. 24. 32.
 Nicarchus, Plutarchi πρόπαππος IV, 409, 13.
 Nicator v. Seleucus.
 Niceratus, Niciae pater I, 385, 24. III, 2, 21. 5, 23. Niceratus Heracleota poeta II, 402, 2. 3.
 Niciae vita III, 1—39. comp. c. Crasso ib. 82—87. adde: I, 376, 13. 385, 24. 386, 19. 21. 31. 387, 3. 6. 20. 28. 388, 13. 23. 391, 16. 392, 7. 11. 16. 394, 20. 396, 24. II, 85, 32. 168, 24. 269, 32. III, 156, 17. Niciaea pax I, 387, 7. III, 12, 22.
 Nicias, civis Engyii II, 142, 32. 143, 5. 12. 32. 144, 3.
 Nicias, ὁ οἰκόνομος τῶν βασιλικῶν Ptolemaei IV, 73, 12.
 Nico, Crateri servus III, 328, 3.
 Nico, elephantis nomen II, 327, 18. asini IV, 405, 22.
 Nicocles, tyr. Sicyon. II, 234, 16. IV, 16, 4. 33, 25. 34, 13. 16.
 V, 138, 16. 23. 30. 140, 24. 141, 4. 143, 14. 23.
 Nicocreon, rex Salaminus III, 312, 14. 17.
 Nicodemus Thebanus, caecus et claudus II, 85, 20. — Messenius IV, 220, 17.
 Nicogenes I, 244, 20. 24. 245, 3. 247, 3.
 Nicolaus philosophus V, 101, 3. 12.
 Nicomacha, Themistoclis filia I, 251, 23.
 Nicomachus pictor II, 35, 27. — Carrensis III, 71, 9. — alius III, 334, 25.
 Nicomedes Atheniensis I, 251, 23. — rex Bithyniae II, 447, 10. 449, 9. III, 365, 1.
 Nicomedia II, 510, 29.
 Niconidas Thessalus II, 508, 7.
 Nicopolis scortum II, 419, 9.
 Nicopolis urbs IV, 403, 1.
 Nicostrata I, 60, 21.
 Niger, Antonii amicus IV, 394, 6.
 Nigidius v. Publius.
 Nigri nomen I, 428, 29.
 Nilus I, 181, 27. II, 444, 29. III, 322, 14.
 Niphates III, 315, 30.
 Nisaea I, 165, 20. III, 8, 10. IV, 14, 13.
 Nisibis, urbs Mesopotamiae II, 539, 4. 544, 19. 555, 7.
 Nola, Nolani II, 131, 3. 5. 132, 10. 133, 9. 428, 4. 24.
 Nomades v. Numidae.
 Nomades Thraces III, 48, 4. (65, 27.)
 Nonacris, opp. Arcadiae III, 363, 13.
 Nonae Capratinae I, 118, 9.
 Nonius II, 360, 27. 430, 14.
 Nonnius IV, 276, 22.
 Nora castellum III, 128, 29. 129, 28. 131, 22.
 Norbanus (C. Iunius) II, 452, 2. 6. III, 93, 4. V, 85, 19.
 Noricum II, 344, 26.

- November mensis I, 142, 25. II, 124, 5.
 Numa Pompilius. eius vita I, 117—147. comp. c. Lyeurgo ib. 148—154. adde: I, 1, 13, 56, 15. [60, 8.] 62, 13, 268, 25, 272, 14, 21, 284, 5, 418, 25, 442, 11, 457, 4. II, 39, 32, 129, 19. III, 421, 2. [5.] IV, 3, 31.
 Numantia, Numantini II, 62, 2, 331, 11, 342, 7, 546, 18. IV, 168, 26, 169, 2, 14, 21, 26, 29, 170, 4, 28, 171, 1, 8, 172, 20, 177, 10, 185, 30, 199, 31, 206, 8.
 Numerius II, 367, 30. III, 255, 14, 16.
 Numidia, Numidae I, 354, 19, 355, 7, 371, 10. II, 29, 27, 133, 24, 155, 28, 156, 1, 159, 31, 225, 22, 31, 226, 8, 373, 27, 374, 14, 419, 19, 20. III, 199, 14, 414, 26, 415, 20, 417, 3, V, 223, 15.
 Numistro, opp. Lucaniae II, 148, 29.
 Numitor I, 36, 11, 15, 16, 39, 5, 30, 40, 2, 7, 10, 11, 18, 41, 14, 24, 42, 12, 13, 16, 67, 1.
 Nursia, Sabinorum urbs III, 89, 10.
 Nussa v. Nursia.
 Nymphaea v. Stymphaea.
 Nymphaeum II, 451, 6.
 Nymphidia V, 193, 20, 22, 197, 22.
 Nymphidius Sabinus V, 187, 21, 192, 6, 20, 193, 12, 18, 195, 9, 196, 6, 197, 2, 9, 20, 30, 198, 16, 207, 8, 212, 20.
 Nympholepti II, 174, 16.
 Nysius Neapolitanus V, 35, 26, 36, 1, 38, 26, 40, 28.
 Nysa arx III, 345, 2.
 Nysaeus, Syracusarum tyr. II, 2, 16.
 Nyssa, Mithridatis soror II, 517, 14.
 Oarses (Artoxerxes) V, 106, 1.
 Oceanus, τὴν οἰκουμένην πανταχόθεν περιών III, 228, 23. —
 indicus III, 353, 5. — occidentalis III, 387, 14. V, 203, 13. — III, 420, 9.
 Ochus, Artoxerxis II. f. III, 355, 20, V, 130, 26, 131, 2, 133, 8, 9, 17, 135, 4, 7, 11, 28, 136, 5.
 Octavia, Caesaris Octaviani soror I, 208, 16. IV, 373, 13, 23, 28, 375, 23, 377, 10, 31, 378, 4, 393, 25, 394, 9, 23, 395, 7, 397, 9, 398, 6, 8, 13, 20, 400, 9, 412, 30, 421, 7, 424, 6, 18, 23.
 Octavianus, postea Caesar dictus IV, 356, 6. cf. Caesar Augustus et Octavius.
 Octavius II, 433, 32. IV, 263, 22, Crassi legatus III, 74, 7, 76, 31, 77, 5, 9, 10, 78, 16, 22, 79, 16, 21, 23. — consul III, 91, 18, 21, 23, 28. — Caius Octavius, Caesaris Augusti pater IV, 283, 6. cf. Caius. — Cneius Oct. II, 375, 6, 20, 376, 14, 21, 22, 28, 377, 9, 380, 19. cf. Cneius. — Lucius Oct. II, 502, 12. cf. Lucius. — Octavius dictus Caesar ὁ νεός V, 78, 21. — cf. Marcus.
 October mensis I, 66, 10, 142, 25, 31, Nonae Octobres II, 531, 29.
 Odeum I, 313, 23, 314, 4.
 Odysseus v. Ulysses.
 Oea (Ὀῖθρον) I, 307, 28.
 Oechalia I, 7, 20.
 Oedipus (trag. Soph. Oed. Col.) IV, 339, 6. Oedipi fons II, 443, 26.
 Oenanthes leno IV, 157, 28.
 Oenarus I, 16, 13.
 Oeneadae I, 320, 24. III, 336, 3, 4.
 Oeneis tribus II, 491, 29.
 Oenopion, Thesei f. I, 16, 21, 23.
 Oenus I, 85, 1.
 Oetaei I, 319, 5.
 Ofella v. Lucretius.
 Olbiani III, 96, 24.
 Olbius I, 244, 24.
 Oligyrtum IV, 151, 26.
 Olizon, urbs Thessaliae I, 227, 8.

- Oloerus mons II, 59, 19.
 Olorus, Cimonis avus, rex Thraciae II, 473, 32. — Thucydidis pater II, 474, 3.
 Olthacus II, 514, 23, 515, 14.
 Olympeum Athenis I, 189, 21.
 Olympia I, 78, 12, 223, 28, 243, 26, II, 67, 28, 119, 23, 175, 15, 432, 25, IV, 80, 26, 116, 32, 216, 15, 303, 3, templum Olympiae I, 24, 29. — ludi Olympici I, 22, 7, 103, 5, 106, 6, 117, 25, 118, 2, 127, 14, 178, 23, 236, 16, 384, 24, 385, 12, II, 200, 24, III, 156, 10, 163, 13, 281, 24, 282, 25, 28, V, 218, 20. Olympicae victoriae II, 119, 25, IV, 209, 1. Olympicae indutiae I, 78, 10, 106, 27. — Olympias prima I, 78, 17.
 Olympias, Philippi uxor, Alexandri M. mater III, 131, 15, 18, 132, 2, 279, 26, 280, 10, 23, 281, 5, 283, 28, 287, 24, 288, 9, 289, 14, 23, 307, 29, 325, 9, 13, 355, 2, 3, 363, 6, 364, 3, IV, 312, 26.
 Olympieum prope Syracusas III, 21, 28.
 Olympiodorus Ath. II, 177, 16.
 Olympionicae II, 193, 23.
 Olympius (Pericles) I, 306, 9, 340, 1.
 Olympus, medicus Cleopatrae IV, 420, 6, 7.
 Olympus mons II, 51, 10, 29, 53, 30, 54, 1, 55, 20, 119, 25.
 Olympus, urbs Lyciae III, 212, 13.
 Olynthii IV, 216, 14.
 Omises Persa V, 108, 15.
 Omphale I, 5, 26, IV, 427, 5. Omphale nova (Aspasia) I, 324, 17.
 Omatius Aurelius III, 53, 32. cf. praef. ad h. l.
 Omesicritus III, 293, 26. ἀρχιουβερνήτης III, 353, 12. scr. III, 286, 23, 331, 18, 27, 347, 3, 348, 15, 352, 8, 9.
 Onii montes IV, 144, 9.
 Onomarchus II, 31, 15. III, 139, 31, 140, 1, 6.
 Onomastus, Othonis libertus V, 207, 14, 30.
 Opheltas rex II, 470, 25, IV, 305, 10.
 Opima spolia II, 129, 4—27.
 Opimius v. Lucius.
 Oplacus Ferentanus II, 304, 31.
 Oppius, Caius, scr. III, 197, 4, 11, 381, 7, 24.
 Optilitis Minerva I, 90, 19.
 Opuntii II, 262, 24.
 Orchalides tumulus II, 416, 2, 4.
 Orchomenus, Orchomenii II, 98, 7, 11, 99, 8, 100, 1, 157, 16, 413, 11, 472, 9, 444, 21, 24, 27, 445, 15, 446, 5, 447, 3, 450, 26, 499, 19, 509, 13, III, 161, 2, 8, IV, 129, 11, 132, 19, 147, 26, 151, 27, V, 170, 18, 177, 21.
 Orcini (Charonitae) IV, 359, 11.
 Orcynia in Cappadocia III, 127, 14.
 Orestes consul IV, 187, 3, 188, 9.
 Oresteum, opp. Arcadiae II, 173, 16.
 Oreus s. Oreum, opp. Euboeae II, 46, 31.
 Orexartes fl. III, 331, 12.
 Oricum, urbs Illyriae II, 69, 21, III, 257, 6, 401, 3.
 Oritae, gens Asiae III, 353, 13.
 Orneus, Erechthei f. I, 28, 31.
 Ornis, locus prope Corinthum V, 153, 1.
 Ornytus I, 7, 22.
 Oroandes Cretensis II, 65, 9, 19.
 Orobazus Parthus II, 422, 2, 8, 10, 13.
 Oroesus v. Oryssus.
 Oromasdes (Oromazes), Persarum deus III, 313, 25, V, 135, 2.
 Orontes Persa V, 132, 18, 138, 19.
 Oropus, Oropii II, 221, 3, IV, 212, 20.
 Orpheus II, 552, 21. Orphei statua III, 293, 14. Orphica mysteria III, 280, 18, 372, 20.

- Orphidius V, 224, 18.
 Orsodates Persa III, 343, 22.
 Orthagoras Corinthius II, 5, 12.
 Orthia Diana I, 100, 23.
 Orthopagus, mons Boeotiae II, 440, 15.
 Oryssus Cretensis II, 324, 9.
 Osca, urbs Hispaniae III, 101, 26, 114, 16.
 Oschophoria festum I, 19, 17.
 Ostones, Artoxerxis II, frater V, 105, 29, 109, 9, 127, 9.
 Ostia II, 367, 29, 376, 8, V, 214, 29, ἡ Ἐστυαὴ ἡδὼν III, 420, 20.
 Ostius, L. I, 63, 3.
 Ostracismus I, 241, 17, 21, 304, 25, 308, 12, 315, 20, 317, 13, etc. descriptus II, 168, 32 sqq. cf. III, 15, 30—32.
 Otacilius, Marcelli frater II, 122, 16.
 Othonis vita V, 213—230. adde: V, 202, 15, 23, 24, 27, 203, 5, 8, 10, 204, 7, 9, 14, 20, 206, 7, 24, 207, 14, 26, 208, 1, 209, 10, 22, 210, 29, 211, 4, 6, 12, 18, 25, 212, 5, cf. Marcus.
 Otrya, Phrygiae locus II, 505, 29.
 Oviculae cognomen I, 341, 14.
 Oxathres V, 105, 29, 109, 9.
 Oxus, fl. Asiae III, 344, 1, 7.
 Oxyartes III, 344, 24, 25, 355, 11.
 Paccianus, Syllae legatus III, 96, 8, 10, cf. Caius et Vibius.
 Paccius II, 206, 21.
 Paches, Athen. dux II, 193, 7, III, 7, 17.
 Pachynus, promont. Siciliae V, 21, 22, 29.
 Paciacus (Paccianus) Vibius v. Vibius et Paccianus.
 Pacis ara II, 487, 11.
 Pacorus, Hyrodis f. III, 81, 12, 82, 14, IV, 376, 4, 7.
 Padus I, 55, 16, II, 126, 11, 13, III, 49, 32, 90, 28, 203, 28, 383, 32, 385, 14, 389, 3, V, 217, 25, 222, 20, cf. Eridanus.
 Paeon II, 275, 28, ἡ Παίων II, 401, 28.
 Paeania, Demosthenes Παλαιεύς IV, 226, 23, Demo item IV, 233, 29.
 Paedaretus Spartanus I, 108, 23.
 Paeon Amathusius, scr. I, 16, 26.
 Paeones II, 57, 16, 293, 27, III, 231, 8, 324, 15.
 Pagae v. Pegae.
 Pagasae, portus Thessaliae I, 239, 2.
 Palaescepsis, urbs Mysiae I, 249, 3.
 Palaestina II, 512, 24, III, 235, 5.
 Palatium I, 56, 21, 59, 21, 62, 17, 210, 3, 23, 285, 15, III, 113, 5, IV, 196, 6, 245, 29, 253, 8, 258, 25, V, 187, 11, 188, 17, 207, 21, 208, 28.
 Palilia v. Parilia.
 Palladium I, 24, 21, 272, 28, in Acropoli III, 3, 29, Delphis III, 17, 25.
 Pallantidae I, 3, 23, 10, 9, 20.
 Pallantium I, 34, 10, IV, 130, 1, V, 168, 30.
 Pallas Atheniensis I, 10, 22, cf. Pallantidae.
 Pallenaei I, 10, 23.
 Pammenes Thebanus II, 100, 26, 109, 25.
 Pamphilus pictor V, 146, 21.
 Pamphylia II, 484, 22, 24, III, 268, 27, 297, 8, V, 53, 29.
 Pan I, 122, 13, 138, 12, II, 174, 5.
 Panes IV, 366, 6.
 Panaetus arx I, 387, 17, III, 13, 9, IV, 313, 26.
 Panaetius I, 232, 20, philosophus Stoicus II, 161, 21, 31, 193, 30, 475, 25, IV, 220, 25.
 Panathenaea I, 20, 29, 314, 1, IV, 18, 24.
 Pandosia, opp. Italiae II, 303, 16.
 Panellenes II, 482, 12.
 Panemus mensis I, 271, 4, II, 185, 2.
 Pannonia V, 220, 32.

- Pannonici exercitus V, 216, 9.
 Panopaei II, 415, 5, 438, 20.
 Panopeus I, 16, 15, 26, 3.
 Pansa consul II, 77, 17, IV, 281, 9, 283, 30, 360, 20.
 Pantaleon Aetolus V, 166, 5.
 Pantachus, Demetrii dux II, 291, 23, 28, 30, 292, 5, 9, IV, 332, 15, 19.
 Panteus Spartanus IV, 148, 13, 17, 162, 17, 22, 163, 10, 12, 28.
 Panthoedes Spartanus II, 97, 26.
 Paphlagonia, Paphlagonēs II, 447, 9, 30, 32, 540, 13, III, 119, 14, 123, 10, 153, 8, 9, 28, 235, 4, 298, 10, IV, 401, 28.
 Paphus (ἡ ἐν Πάφῳ θεός, Venus) IV, 69, 15.
 Papiria II, 42, 9, 26.
 Papirius v. Marcus.
 Pappus scr. IV, 236, 10.
 Paraetionum IV, 409, 22.
 Parali I, 166, 25, 185, 22.
 Paralus, Periclis f. I, 324, 12, 337, 23. — Paralus navis II, 393, 23.
 Parapotamii II, 439, 4.
 Parauaea II, 290, 17.
 Parilia I, 60, 26.
 Paris Troianus I, 31, 6, II, 468, 32, IV, 427, 10, 12, cf. Alexander.
 Pariscas eunuchus V, 115, 22.
 Parmenides I, 302, 6.
 Parmenio, Philippi dux, pater Philotae III, 281, 24, 289, 3, 294, 31, 299, 10, 302, 28, 303, 18, 313, 2, 5, 315, 29, 316, 25, 317, 5, 9, 14, 20, 319, 9, 12, 325, 22, 333, 18, 29, 334, 21, 335, 26, 336, 23.
 Parmenses II, 358, 31.
 Parnassus II, 437, 15.
 Parrhasius pictor I, 4, 2.
 Parthenon I, 313, 11, IV, 313, 32, 317, 7, 427, 27.
 Parthi II, 422, (2.) 6, 10, 512, 22, 522, 4, 535, 23, 26, 31, 536, 20, 544, 12, 19, 23, III, 40, 7, 57, 27, 59, 4, 26, 60, 17, 61, 6, 27, 63, 1, 64, 16, 23, 24, 67, 19, 68, 5, 18, 28, 69, 12, 71, 21, 26, 74, 24, 75, 3, 76, 4, 13, 77, 15, 18, 79, 32, 81, 7, 24, 87, 14, 139, 16, 226, 17, 228, 18, 229, 18, 243, 26, 245, 5, 247, 7, 263, 5, 267, 28, 269, 15, 23, 391, 31, 420, 3, 421, 22, IV, 273, 26, (32.) 311, 4, 350, 19, 372, 22, 25, et saepe in vita Antonii, V, 57, 11, 71, 10, 91, 30, Parthia III, 61, 24, 330, 21, IV, 396, 30.
 Parthica lingua IV, 389, 3.
 Parthicum bellum III, 57, 32, 86, 11, 249, 2, 263, 2, IV, 367, 17, 377, 30, V, 73, 27.
 Parthicus exercitus IV, 369, 31, αὐτοκράτωρ IV, 370, 1, Parthica infortunia III, 1, 2.
 Parthyaci IV, 369, 24, V, 104, 9.
 Parysatis, Darii II, uxor, mater Artoxerxis II, et Cyri minoris V, 105, 27, 106, 20, 110, 7, 10, 14, 118, 18, 27, 119, 22, 120, 18, 21, 122, 5, 14, 17, 29, 123, 15, 18, 26, 124, 3, 127, 18, 30.
 Pasacas, Cyri min. equus V, 112, 31.
 Pasargadae, urbs Persiae V, 106, 28.
 Paseas, Abantidae pater V, 137, 16, 138, 15.
 Pasicrates Solensis III, 312, 15, 17.
 Pasiphaë I, 15, 4, IV, 114, 24, 29, 132, 8.
 Pasiphon scr. III, 5, 5.
 Pasitigris fl. III, 133, 28.
 Passaron urbs II, 288, 31.
 Pataecus scr. I, 160, 8.
 Patavium III, 410, 8.
 Patara (ἡ Παταρέων πόλις) V, 80, 26, Patarenses V, 53, 15, 17, 19.
 Patrae I, 389, 15, IV, 301, 7, 401, 9, Patrenses I, 389, 16, II, 208, 7, V, 179, 14.
 Patro I, 47, 31.
 Patrobius, Neronis famulus V, 200, 15, 211, 32.

- Patrocles (Procles) I, 79, 2. 7. V, 339, 25.
 Patroclus, Menoetii f. I, 31, 6. II, 186, 19. III, 331, 3.
 Patronis locus II, 437, 21.
 Pauli Aemilii vita II, 39—79. comp. c. Timoleonte ib. 80—82. adde: I, 357, 14. 22. 29. 358, 3. 359, 21. 30. 360, 13. II, 212, 6. 218, 32. 219, 7. 10. 223, 9. 433, 14. III, 250, 15. 393, 18. IV, 285, 6. 362, 21. 22. V, 185, 32. 186, 16. Pauli basilica V, 209, 27.
 Paulinus V, 220, 3. 13. 28. 221, 8. 223, 8. 225, 3. cf. Suetonius.
 Paupertas v. *Πενία*.
 Pausanias, dux Laced. I, 240, 6. 241, 25. 29. 242, 4. 9. II, 173, 25. 32. 177, 4. 6. 178, 31. 179, 5. 9. 17. 180, 12. 181, 1. 4. 6. 16. 182, 6. 9. 14. 21. 183, 8. 185, 26. 188, 14. 23. 32. 189, 11. 228, 30. 396, 26. 405, 20. IV, 109, 29. 30. 227, 31. rex II, 413, 7. 8. 13. 23. 414, 19. 23. 30. 476, 29. 32. 477, 9. 12. 14. 17. 22. 555, 31. — Pausanias, Plistonactis f., Pausaniae eius nepos, qui Mardonium vic. IV, 109, 31. Seleuci dux IV, 343, 5. Pausanias medicus III, 327, 18. Pausanias Macedo III, 289, 11. 17.
 Pax v. Pacis ara.
 Peculium I, 201, 19.
 Pedalion locus II, 525, 8.
 Pediaei I, 166, 24. 185, 21.
 Pedum, urbs Latinorum I, 445, 5.
 Pegae urbs et portus I, 320, 14. V, 175, 19. 176, 23.
 Pelagon I, 226, 8.
 Pelasgi I, 33, 30.
 Pelasgius II, 284, 28.
 Peleus I, 8, 18. 21. Philippus ita dictus III, 284, 4.
 Pelias, Acasti pater II, 463, 14.

- Peligni II, 50, 2. 4. 14.
 Pella II, 62, 7. 21. III, 120, 6. IV, 334, 20. 335, 1.
 Pella v. Lucius.
 Pellenae, urbs Arcadiae IV, 114, 5. 141, 27. V, 164, 21. 172, 24. 186, 2. incolae V, 164, 30. 165, 20.
 Pelopidae II, 330, 8. Theseus I, 2, 19.
 Pelopidas, eius vita II, 82—121. comp. c. Marcello ib. 157—160. adde: II, 35, 16. 161, 16. III, 169, 6. V, 126, 28. 149, 18.
 Peloponnesus I, 2, 21. 5, 32. etc. II, 3, 11. etc. III, 20, 24. etc. IV, 27, 5. etc. V, 12, 31. etc.
 Peloponnesii II, 243, 19. III, 8, 28. IV, 128, 27. 151, 31. 158, 9. V, 36, 25. 37, 7. 22. Peloponnesiacus II, 474, 24. bellum Peloponnesiacum I, 328, 31. 431, 14. II, 161, 23. 29. 384, 24. 415, 28. IV, 152, 11. 410, 21.
 Pelops I, 2, 20. 6, 18. Pelops Byzantius IV, 262, 5. 8.
 Pelusium III, 270, 8. IV, 348, 9. 16. 21. 413, 31. V, 81, 13.
 Penelope, Lysimachi pellex IV, 316, 21.
 Peneus fl. II, 260, 18.
Πενία I, 239, 32.
 Pentacosimedimni I, 172, 16. II, 161, 2.
 Pentapyla (Syracensis) V, 25, 23.
 Pentelium, urbs Arcadiae IV, 141, 29. V, 172, 26. Pentelicum marmor I, 205, 13.
 Pentheus in Euripidis Bacchis III, 81, 26.
 Percote, urbs Troadis I, 249, 3.
 Perdiccas III, 84, 17. 117, 14. 15. 119, 20. 120, 13. 16. 21. 25. 121, 12. 14. 122, 9. 125, 32. 126, 2. 293, 32. 294, 4. 327, 12. 363, 28. IV, 237, 28.
 Pergamia, urbs Cretae I, 116, 24.
 Pergamus II, 431, 2. 11. 448, 4.

- 499, 3. III, 365, 26. 32. IV, 44, 18. 185, 25. 399, 21. Pergameni II, 431, 4. V, 53, 10.
 Periander sapiens I, 157, 24. 165, 27. Cypseli f., Corinthi tyr. V, 138, 18.
 Periboea, Aiakis mater I, 26, 1.
 Periclis vita I, 298—340. comp. c. Fabio Max. ib. 372—375. adde: I, 98, 9. 220, 16. 229, 32. 376, 10. 378, 16. 381, 15. 29. 387, 5. 391, 6. II, 85, 32. 162, 1. 190, 10. 13. 192, 7. 193, 6. 203, 30. 486, 28. 488, 9. 25. 489, 14. 492, 17. III, 2, 25. 29. 31. 3, 19. 7, 15. 8, 1. 12, 18. 31, 13. 83, 8. 255, 12. IV, 7, 13. 214, 12. 216, 21. 221, 6. 226, 12. 277, 19.
 Periclidus Spartanus II, 490, 28.
 Perigune I, 7, 10.
 Perinthus, Perinthii III, 357, 7. IV, 13, 7. 223, 21.
 Peripateticus IV, 101, 14. cf. Demetrius.
 Periphemus heros I, 162, 29.
 Periphetes (Corynetes) I, 6, 29.
 Periphoretus (Artemon) I, 327, 13. 15. 23.
 Peripoltas vates II, 470, 24. cf. Damon Peripoltas.
Περικουλιανισμός I, 62, 4.
 Peritas, canis Alexandri M. et urbs III, 348, 20.
 Perithoedes I, 386, 5. III, 15, 6.
 Perpenna III, 102, 16. 22. 26. 29. 113, 27. 114, 19. 29. 115, 1. 8. 22. 116, 1. 17. 19. 196, 13. 20. 205, 22. 207, 11. 16. 21. 25. 30.
 Perrhaebia II, 53, 7. 268, 29.
 Persae I, 184, 31. 222, 21. 245, 4. 246, 8. 24. 31. 247, 8. 249, 6. 250, 17. 270, 22. 324, 31. 400, 12. II, 114, 5. 173, 1. 18. 177, 31. 178, 9. 179, 11. 180, 10. 182, 32. 183, 25. 184, 30. 264, 24. 407, 17. 478, 5. 8. 481, 11. 486, 6. 487, 18. 23. 495, 2. 554, 5. 555, 13. 30. III, 147, 9. 150, 6. 156, 11. 167, 13. 222, 28. 225, 9. 283, 4. 10. 292, 19. 297, 5. 302, 8. 305, 19. 27. 313, 16. 22. 32. 314, 13. 14. 20. 25. 319, 24. 322, 19. 22. 25. 323, 25. 31. 326, 12. 337, 19. 355, 17. 19. 21. 28. 357, 31. IV, 226, 29. 379, 10. V, 105, 22. 31. 106, 29. 107, 8. 109, 11. 110, 26. 113, 1. 3. 114, 4. 26. 116, 21. 123, 10. 31. 124, 13. 126, 6. 11. 128, 3. 131, 6. 133, 6. 134, 31. 135, 9. Persides mulieres III, 117, 25. 303, 1. Persis terra III, 86, 27. 134, 4. 322, 18. V, 111, 2. Persica lingua I, 248, 4. *περσις* V, 114, 23. Persici mores II, 385, 5. nummi III, 158, 27. V, 125, 3. Persicae divitiae II, 50, 15. res I, 248, 25. Persica luxuria I, 398; 24. III, 122, 25. vestimenta III, 315, 13. 330, 30. *ζώνη* III, 337, 30. arma II, 484, 22. Persicum bellum II, 161, 23. III, 85, 9. V, 80, 25. Persica *περιήλυσις* II, 208, 29. praeda Alexandri III, 296, 21. — Persae Timothei poetae II, 245, 13.
 Persaeus, philosophus Stoicus V, 151, 6. 156, 32. 157, 6.
 Parsephone v. Proserpina.
 Perseus, Iovis ex Danae f. II, 473, 20.
 Perseus, rex Macedoniae II, 44, 21. 32. 46, 13. 48, 5. 49, 10. 26. 50, 18. 30. 54, 12. 26. 55, 4. 58, 19. 31. 62, 7. 63, 25. 28. 65, 8. 9. 15. 24. 67, 25. 69, 3. 73, 16. 25. 30. 74, 4. 76, 22. 27. 80, 15. 212, 6. 218, 31. IV, 345, 27. V, 185, 29.
 Perseus, canis Tertiae II, 48, 10.
 Persis, Persides v. in Persae.

- Pessinus, urbs Galatiae II, 347, 10.
IV, 48, 25.
Petelia, opp. Italiae II, 153, 24.
Petelinus lucus I, 291, 5. III, 52, 9.
Peteus, Menesthei pater I, 28, 30.
Peticius, nauclerus Rom. III, 266,
8, 17.
Petilius praetor I, 147, 8.
Petillius, trib. pl. II, 211, 13.
Petinus, Neronis famulus V, 200, 15.
Petra locus II, 53, 8. urbs Arabiae
III, 230, 31. 231, 4. 14. IV, 410, 9.
Petrachus prope Chaeroneam II, 440,
31.
Petronius legatus III, 78, 16. 79,
18. 24. Petronius Turpilianus V,
198, 25. 28. 200, 21. — cf. Gra-
nius Petronius.
Peucestes III, 132, 29. 134, 4. 135,
23. 137, 22. 327, 6. 14. 328, 3.
350, 14. 16.
Pexodorus v. Pixodorus.
Phaea, sus Crommyonia I, 7, 26.
8, 1.
Phaeax I, 14, 5. 8. Erasistrati pa-
ter 385, 23. 26. 386, 1. 21. III,
16, 7. 158, 23.
Phaedimus, Eumenis socius III, 136,
27.
Phaedon I, 32, 24.
Phaedra, Thesei uxor I, 25, 18. 22.
Phaenareta, Samonis uxor II, 289, 25.
Φαινομηρίδες I, 151, 14.
Phaestius I, 165, 25.
Phaethon II, 284, 27.
Phalerus I, 14, 9. 18, 9. 231, 16.
Φαληροῦ II, 160, 30. 193, 12.
Phalinus Zacynthius V, 117, 3. 8.
Phanias Eresius scr. I, 189, 25. 28.
Lesbius I, 167, 17. 219, 7. 226,
23. 233, 16. 246, 15. 249, 3.
Phanippus, archon Ath. II, 167, 6.
Phanodemus scr. I, 232, 24. II,
485, 20. 494, 21.
Pharax Spartanus II, 11, 29. 81, 6.
10. V, 42, 30. 43, 6.
Pharmacusa insula III, 365, 3.
Pharmuthi mensis I, 47, 9.
Pharnabazus I, 399, 21. 404, 29.
405, 15. 406, 8. 10. 12. 29. 407,
3. 14. 18. 408, 18. 20. 21. 23.
416, 13. 417, 14. 418, 12. II,
403, 5. 404, 3. 8. 15. 17. 409,
13. III, 124, 1. 150, 6. 153, 6.
11. 18. 154, 25. 30. 155, 3. 9.
19. 26. 28. 160, 25. 166, 29. 32.
V, 125, 6. 23. 128, 17. 132, 17.
Pharnaces, Mithridatis f. III, 231,
29. 30. 232, 8. 21. 413, 2. 3.
Pharnapates, Parthorum dux IV, 375,
27.
Pharsalus, urbs Thessaliae II, 110,
23. 25. 111, 1. 116, 11. III, 414,
1. 423, 27. IV, 89, 17. 90, 24.
276, 29. 277, 31. 353, 14. 402,
30. V, 55, 24. 225, 14. Pharsali
III, 160, 1. Pharsalicus campus
III, 260, 15. 263, 17. 277, 28.
405, 21.
Pharus insula III, 308, 26. 27.
412, 19. IV, 372, 13. (*Φαρούταις*
βασιλεύσιν.) 410, 14.
Pharyx in Phocide IV, 31, 26.
Phaselis II, 485, 1. (5. 7.) III, 297,
21. (23.)
Phasis fl. II, 540, 14. 555, 8. III,
225, 15.
Phayllus III, 320, 1.
Phegaeensis Theodorus I, 397, 15.
Pheneus, urbs Arcadiae IV, 141, 29.
V, 172, 26.
Pherae, Pheraei II, 108, 27. 111,
10. 13. 121, 16. IV, 138, 23.
Pheraeus V, 187, 7.
Pheraeoia I, 26, 2.
Pheracles II, 410, 21.
Pheracles v. Amarsyadas.
Pherocydes I, 14, 28. 22, 25. II,
104, 1. 463, 15. IV, 116, 3.
Pherendates Persa II, 485, 11.
Pherenicus Thebanus II, 87, 14.
89, 6.
Pheristus Eleus II, 35, 2.
Phernacia, urbs Ponti II, 517, 16.

- Phersephone, Persephone v. Proser-
pina.
Phidias plastes I, 300, 1. 313, 9.
314, 17. 23. 331, 14. 19. 21. 25.
28. 332, 4. 29. II, 67, 29.
Phiditia unde dicta I, 90, 28.
Phido v. Demetrius Phido.
Phila, Demetrii uxor IV, 305, 16.
26. 312, 21. 318, 4. 322, 17.
323, 5. 14. 328, 21. 337, 5. 338,
19. 345, 21. 425, 29.
Philadelpi nomen I, 428, 9.
Philadelphus, Paphlagoniae rex IV,
401, 28.
Philaenus I, 163, 30. 164, 2.
Philagrus IV, 264, 16.
Philadae, tribus Attica I, 164, 2.
Philargyros, Catonis libertus IV, 72,
19.
Philarus fl. II, 415, 22.
Philetas poeta I, 300, 2.
Phildas scriba v. Phillidas.
Philides I, 223, 19.
Philinna scortum III, 363, 31.
Philippi II, 448, 14. III, 431, 19.
432, 12. 15. IV, 105, 31. 106,
13. 409, 26. V, 73, 16. 76, 15.
84, 16. 85, 13. 28. 100, 26.
Philippicae orationes Ciceronis IV,
261, 24. 279, 28. 287, 18. 19.
20. 351, 13. Demosthenis IV, 219,
10. 220, 29.
Philippides comicus IV, 304, 10. 17.
23. 317, 5.
Philippus, Amyntae f., Macedoniae
rex, Alexandri M. pater I, 271,
7. 299, 25. II, 15, 29. 50, 8. 12.
71, 6. 101, 18. 109, 19. 23. 31.
III, 88, 24. 26. 117, 2. 6. 8.
137, 13. 139, 9. 279, 26. 280,
1. 6. 11. 30. 281, 21. 282, 24.
283, 5. 11. 14. 284, 4. 7. 11. 12.
16. 285, 3. etc. in vita Alexandri.
IV, 9, 16. 11. 11. 13, 6. 32. 14,
17. 21. 15, 7. 10. 14. 19. 16,
14. 26, 23. 155, 25. 216, 13.
217, 10. 219, 26. 31. 221, 14.
31. 223, 2. et saepe in Demo-
sthenis vita. 290, 31. 302, 16.
312, 24. 316, 1. 333, 28. 427,
15. V, 146, 30. Philippi tempora
IV, 125, 27. V, 156, 28.
Philippus, Cassandri f., Macedoniae
rex IV, 326, 26.
Philippus, Demetrii f., Macedoniae
rex II, 44, 29. 45, 4. 12. 15. 19.
46, 17. 207, 32. 213, 28. 241,
18. 245, 31. 247, 32. 249, 21.
259, 5. 9. 13. 27. 260, 8. 26.
30. 261, 8. 262, 11. 22. 263, 8.
12. 264, 4. 10. 13. 16. 25. 29.
265, 18. 266, 8. 23. 25. 28. 267,
6. 9. 26. 268, 9. 25. 270, 20.
273, 20. 22. 274, 13. 21. 276
9. 282, 20. 26. 283, 6. 288, 18.
III, 132, 4. V, 149, 29. 179, 2.
30. 180, 10. 22. 28. 181, 9. 19.
22. 24. 26. 182, 15. 16. 27. 183,
1. 13. 185, 12. 18.
Philippus Thebanus II, 87, 5. 88,
29. 92, 6. 93, 11. 19.
Philippus Acarnan, medicus III, 299,
4. 12. 17. 23. 300, 1.
Philippus Theangelensis (v. l. *ὁ*
ἐλεαγγελεύς) scr. III, 331, 20.
Philippus Chalcidensis, scr. III, 331,
22.
Philippus, Alexandri satrapa III,
348, 11.
Philippus, Pompeii libertus III, 271,
24. 272, 13. 30. 273, 16.
Philippus, Antigoni f., Demetrii Pol.
frater IV, 294, 31. 295, 5. 296,
8. 314, 3.
Philippus, L. Marcius IV, 58, 14.
59, 18. 19. 73, 15. cf. Marcius.
Philippus, vitricus Octaviani Au-
gusti IV, 282, 9.
Philistus scr. II, 16, 13. 118, 32.
III, 1, 9. 2, 3. 8. 5, 5. 25, 26.
37, 20. 286, 25. V, 9, 30. 10, 1.
8. 10. 11, 14. 12, 9. 15, 29. 21,
19. 31, 23. 29. 32, 3. 18. 27.
33, 2. 4.

- Phillidas scriba II, 88, 28. 90, 25. 91, 2. 92, 15. 93, 3. 20.
 Philo Atheniensis, eius armamentarium II, 436, 24.
 Philo, philos. acad. II, 550, 7. 11. IV, 239, 31. 241, 8.
 Philo Thebanus, scr. III, 331, 20.
 Philoboetotus collis II, 437, 25.
 Philochorus scr. I, 11, 12. 12, 1. 14, 3. 15, 1. 26, 20. 31, 23. III, 31, 27.
 Philocles, Atheniensium dux II, 391, 14. 395, 21. 469, 9.
 Philocles scr. I, 154, 24.
 Philocrates, C. Graechi servus IV, 201, 18. 23.
 Philocrates orator IV, 223, 8.
 Philoctetes I, 175, 28. 227, 8.
 Philocyprus, rex Cypri I, 182, 1. 10. 14.
 Philologus, Qu. Ciceronis libertus IV, 287, 4. 28. 288, 2.
 Philombrotus, archon Athen. I, 167, 23.
 Philomedes v. Philomelus.
 Philomelus Lamptrensis IV, 30, 16.
 Philomelus Phocensis II, 31, 15.
 Philometor Attalus v. Attalus.
 Philonicus, Scipionis Afr. inn. amicus II, 78, 3. Philonicus Thessalus III, 284, 6.
 Philopoemenis vita II, 233—257. comp. c. T. Quintio Flaminio ib. 282—284. adde: II, 275, 32. IV, 149, 23. 27. [29.] V, 157, 13.
 Philostephanus scr. I, 106, 21.
 Philostratus philosophus IV, 91, 7. 419, 3. 12.
 Philotas, Parmenionis f. III, 289, 3. 290, 22. 315, 9. 326, 5. 333, 18. 334, 5. 13. 16. 334, 20. 28. 30. 335, 1. 4. 10. 18. 22. 24. 25. 336, 7.
 Philotas Amphissensis IV, 370, 10. 24. 371, 3. 16.
 Philotis serva I, 72, 3. 7. 9. 12. 286, 16. 25.
 Philoxenus, Alexandri dux III, 303, 5. 9. 11.
 Philoxenus, Ptolemaei f. II, 110, 19.
 Philoxenus poeta III, 286, 27.
 Phlius, Phliasii III, 168, 26. IV, 143, 4. 151, 25. V, 168, 22. 172, 27.
 Phlogidas, ephorus Spart. II, 400, 4.
 Phlogius II, 525, 6.
 Phlyae I, 219, 18. Φλυγαίον I, 234, 27. Phlyensis Myro I, 165, 16.
 Φόβος deus I, 24, 9. III, 315, 28.
 Phocaea I, 325, 1. II, 386, 13.
 Phocionis vita IV, 1—36. adde: II, 6, 25. III, 324, 27. IV, 108, 6. 7. 217, 21. 23. 221, 7. 18. V, 152, 10.
 Phocis, Phocenses I, 228, 5. 6. 319, 3. 321, 25. 27. II, 268, 27. 398, 17. 412, 11. 413, 10. 415, 8. 437, 18. 472, 6. 491, 26. III, 160, 20. 173, 15. 291, 2. IV, 31, 16. 224, 15. V, 182, 17. Phocensis Aspasia V, 131, 10. Phocicum bellum IV, 219, 9. 224, 8. 27.
 Phocus I, 168, 16. Phocionis f. IV, 18, 23. 19, 1. 27, 19. 20. 34, 12. 19. 97, 24. III, 167, 16. 20. 22. 168, 8. 12, 14. 32, 181, 14. 274, 32.
 Phoebis Spartanus IV, 132, 30.
 Phoebus I, 85, 23. IV, 265, 5.
 Phoenicia, Phoenices I, 328, 17. II, 9, 22. 11, 6. 33, 31. 50, 7. (133, 11. 143, 5. 313, 5. Carth.) 390, 25. 440, 22. 521, 23. III, 184, 7. 221, 9. 224, 1. 235, 5. 297, 7. 305, 30. 312, 8. IV, 97, 5. 372, 25. 378, 15. 396, 3. 404, 27. Phoeniciae naves I, 326, 5. 401, 5. 403, 28. II, 485, 15. 486, 15. 493, 25.
 Phoenix, Achillis praceptor II, 234, 7. III, 284, 3. 306, 18.

- Phoenix Tenedius III, 124, 2.
 Phoenix Thebanus III, 290, 19.
 Phoenix fons II, 98, 26.
 Phorbas I, 34, 31. 122, 6.
 Phormio I, 376, 14. IV, 222, 8. 9. 291, 15.
 Phraata, urbs Mediae IV, 380, 17. 382, 4. 392, 10.
 Phraates Parthus, Hyrodis f. III, 82, 15. 19. 224, 12. IV, 379, 5. 15. 380, 22. 382, 18. 30. 383, 30.
 Phraortes Parthus IV, 393, 14.
 Phrygians I, 251, 23.
 Phrearii I, 219, 3. cf. 220, 20. 224, 5.
 Phrixus Spartanus III, 178, 29.
 Phrygia, Phryges I, 121, 20. 249, 7. (η άνω.) 416, 14. 417, 17. II, 279, 13. 481, 19. 504, 27. 505, 29. III, 119, 21. 126, 18. 151, 3. 152, 24. 153, 17. 218, 21. 297, 29. 372, 12. IV, 26, 26. 297, 18. 338, 28.
 Phrygius Macedonia expulsus v. Eri-gyus.
 Phrynichus, Atheniensium dux I, 401, 15. 27. 28. 30. 402, 3. 5. 6. 12. 15. 16. 19.
 Phrynichus comicus I, 224, 6. 395, 5. III, 6, 6.
 Phrynis musicus IV, 116, 6.
 Phthia, Admeti uxor I, 243, 9. — Menonis Thessali f., Pyrrhi mater II, 285, 13. 15.
 Phiotae I, 319, 6. II, 115, 17. 120, 9. 268, 28.
 Phlacia, Atticae locus V, 167, 2.
 Phladium meretrix IV, 303, 8.
 Phlarchus scr. I, 251, 31. 271, 2. I, 320, 28. IV, 114, 29. 130, 1. 153, 13. 155, 7. 233, 19. V, 172, 1.
 Phle, arx Atticae II, 405, 13. 412, 30. IV, 313, 26.
 Phlius Spartanus II, 321, 30.
 Phisco, cognomen I, 428, 8.
 Phylidae I, 9, 14. 20, 8.
 PLUT. VIT. V.
 Picenus ager II, 124, 12. III, 50, 7. 192, 23. incolae III, 192, 32.
 Picinae II, 429, 7.
 Pictor, Fabii Max. propinquus I, 362, 13.
 Picus daemon I, 138, 11.
 Pierion poeta III, 336, 28.
 Pigres III, 123, 9.
 Pinarii I, 145, 15.
 Pinarius I, 152, 15.
 Pinarus fl. III, 300, 23.
 Pindarus poeta I, 25, 23. 70, 16. 104, 26. 31. 122, 13. 227, 1. II, 144, 19. 154, 22. 361, 10. III, 1. 15. IV, 334, 8. V, 136, 23. οί από Πινδάρον γεγονότες III, 291, 5.
 Pindarus, Cassii libertus IV, 364, 19. V, 91, 28—92, 1.
 Pinus, filius Numae I, 145, 12. 14.
 Piraeus I, 229, 18. 238, 13. 23. 24. 252, 5. 306, 31. 403, 7. II, 96, 22. 397, 11. 19. 398, 30. 432, 8. 436, 23. 450, 4. 469, 4. III, 38, 24. 169, 3. 13. IV, 29, 25. 30, 13. 15. 20. 209, 11. 214, 10. 233, 31. 300, 6. 325, 26. 334, 32. V, 77, 2. 166, 11. 14. 24. 167, 5. 23.
 Piraica porta I, 24, 19. II, 435, 20.
 Piraticum bellum II, 545, 23.
 Pirithous I, 16, 19. 26, 29. 31. 27. 4. 10. 28, 20. 26. 28. 31, 12. 16.
 Pisa I, 299, 32.
 Pisander I, 402, 23. — heros II, 174, 7. — Spartanus III, 152, 32. 153, 4. 160, 24.
 Pisaura, opp. ad mare Adriat. IV, 401, 4.
 Pisanaction porticus II, 474, 32.
 Pisidae I, 249, 8. 20. III, 297, 28.
 Pisis Thespiensis IV, 330, 26. 331, 2.
 Pisistratidae I, 300, 30. novi I, 316, 29.
 Pisistratus I, 16, 16. 154, 31. 155, 3. 16. 161, 31. 162, 4. 164, 3. 185, 23. 186, 2. 30. 187, 7. 9.

17. 24. 188, 19. 31. 32. 189,
24. 27. 217, 9. 304, 20. II, 224, 9.
Piso cons. III, 215, 14. 22. 234, 8.
238, 20. 239, 4. 251, 3. 370, 9.
377, 7. 400, 20. (Caesaris socer.)
IV, 64, 4. 68, 10. 253, 28. 267,
26. 269, 5. 15. 280, 1. Piso
Frugi Licinianus V, 206, 9. 21.
29. 209, 2. 210, 31. 211, 31. —
scr. I, 146, 2. cf. Caius.
Pissuthnes Persa I, 325, 17. 22.
Pitane, urbs Mysiae II, 499, 4.
Pitho (Πειθώ) I, 239, 31.
Pittacus tyrannus I, 168, 13.
Pittheus, Thesei avus I, 2, 24. 31.
3. 2. 3. 8. 12. 14. 30, 4. 28. 6.
1. 16. 17. 15, 29. 22, 14. 30, 31.
Pityocampes I, 7, 6.
Pityusa insula III, 94, 23.
Pius v. Metellus Pius.
Pixodarus, Cariae satrapa III, 288,
20. 29. 31.
Placentia V, 218, 17. 219, 17. 19.
Placentini V, 219, 20.
Planus (T. Munatius) III, 247, 32.
248, 5. cf. Munatius. Lucius Plan-
cus, Antonii amicus IV, 399, 2.
— L. Mun. Pl. V, 68, 15.
Plataeae, Plataeenses I, 236, 3. 270,
23. II, 64, 8. 97, 23. 108, 2.
162, 5. 167, 3. 4. 173, 25. 174,
12. 20. 26. 175, 8. 9. 12. 15.
16. 176, 12. 180, 24. 181, 9.
182, 18. 185, 3. 4. 22. 28. 186,
6. 10. 14. 26. 30. 32. 187, 12.
25. 189, 16. 228, 23. 29. 232,
16. 270, 5. 413, 14. 414, 20.
468, 18. 486, 13. III, 291, 3.
319, 30. IV, 109, 29.
Plato comicus I, 252, 10. 302, 1.
386, 24. III, 15, 26. IV, 410, 22.
Plato philosophus I, 73, 13. 83, 30.
85, 32. 95, 6. 98, 8. 111, 14.
112, 25. 115, 32. 126, 20. 132,
21. 144, 21. 156, 18. 181, 31.
189, 5. 13. 21. 222, 31. 251, 15.
305, 26. 306, 4. 316, 15. 324,
4. 376, 19. 379, 18. 432, 7. 459,
31. II, 6. 30. 15, 17. 18. 21. 25,
16, 4. 101, 15. 136, 6. 161, 12.
192, 5. 196, 32. 202, 3. 248, 8.
330, 27. 381, 27. 384, 7. 402,
5. 497, 18. 552, 20. 554, 27.
III, 2, 4. 31, 15. IV, 3, 8. 4,
16. 101, 31. 205, 9. 212, 17.
213, 12. 239, 18. 261, 13. 291,
10. 294, 18. 323, 28. 371, 18.
378, 11. V, 1, 8. 9. 3, 20. 24.
26. 27. 4, 6. 9. 21. 28. 7, 12. 8,
17. 9, 15. 17. 23. 32. 10, 22.
30. 11, 14. 20. 13, 6. 12. 15.
23. 26. 31. 14, 5. 9. 12. 15, 5.
8. 13. 15. 18. 20. 23. 24. 29.
16, 5. 6. 9. 15. 21. 23. 28. 17,
3. 8. 12. 14. 20. 29. 18, 19. 24.
45, 28. 31. 46, 9. 26. 47. 12.
52, 27. 103, 21. 104, 29. 186, 20.
Plemmyrium oppidum III, 26, 30.
27, 2.
Plesianaetion porticus v. praef. ad
II, 474, 32. cf. Pisianaetion.
Plistarchus, Cassandri frater IV, 322,
26. 28. 323, 15.
Plistinus, Faustuli frater I, 45, 3.
Plistonax, Pausaniae f. I, 103, 10.
322, 5. 10. IV, 109, 30. 31.
Plotius Liciniam accusat III, 39, 21.
Plutarchi liber περί Ηρακλέους I, 26,
23. de quaestionibus I, 51, 28.
περί ημερών I, 270, 28. περί
αιτιών Ρωμαίων I, 271, 28.
Plutarchus Eretriensis IV, 11, 13.
12, 1. 6. 24.
Pluto I, 211, 7.
Plynteria Minervae I, 411, 26.
Pnyx I, 24, 1. 15. 238, 27.
Ποικίλη στοά II, 475, 1.
Polemo Macedo III, 126, 19. — rex
Ponti IV, 380, 27. 401, 30. —
ὁ πρεσβυτητής V, 147, 1.
Polias v. Minerva.
Pollichus Syracusanus III, 32, 14. 15.
Pollio, praefectus praetorio V, 230,
16. — cf. Asinius.

- Pollis Spartanus V, 4, 22. 23. 27
Polus Aegineta IV, 234, 26.
Polyaenus II, 244, 22.
Polyalces I, 330, 10.
Polyarchus I, 238, 16.
Polybius scr., ducis Achaeorum f.
II, 53, 16. 54, 19. 58, 8. 99,
20. 158, 3. 204, 11. 18. 22.
206, 3. 251, 13. 256, 29. 257,
15. IV, 150, 20. 153, 7. 168, 8.
V, 54, 32. 171, 27. 172, 2.
Polyeetus, Neronis famulus V, 200,
15. — scr. III, 331, 18. — sta-
tuarius I, 300, 2.
Polycrates Samius I, 326, 25. II,
390, 10. — Polycrates, cui Arati
vitam dedicavit Plutarchus V, 136,
11. eius f. V, 137, 3.
Polyratidas I, 108, 26.
Polyrita, Aristidis neptis II, 193, 21.
Polyeritus Mendaeus, scr. V, 125,
14. 16.
Polydectes I, 79, 4. 32.
Polydorus, rex Spartaee I, 85, 14.
87, 7.
Polyeuctus, Themistoclis f. I, 251, 15.
Polyeuctus Sphettius IV, 5, 10. 9,
14. 217, 18. 221, 4. 229, 23.
Polygnotus pictor II, 474, 31. 475,
3. — Polygnoti turris V, 140, 16.
141, 10.
Polyidus heros II, 174, 8.
Polymachus Πελλαῖος III, 355, 25.
Polymedes IV, 12, 17.
Polyperchon IV, 301, 6. V, 50, 28.
Polyphron II, 113, 4.
Polysperchon II, 293, 6. III, 131, 6.
132, 4. IV, 28, 29. 29, 12. 19.
30, 23. 31, 7. 9. 15. 18. 30. 32,
1. 2. 5.
Polystratu, Alexandri miles III, 329,
17. 23.
Polytion Atheniensis I, 393, 11.
397, 14.
Polyxenus Syracusanus, Dionysii so-
roris maritus V, 17, 32. 18, 9.
Polyzelia villa III, 35, 16.
Polyzelus Rhodius, scr. I, 170, 30.
Pomaxathres Parthus III, 79, 26. 82, 5.
Pometium (Πομεντινον, cf. praef.)
III, 420, 16.
Pomoerium I, 45, 29.
Pompaedius Silo IV, 37, 16. 23.
28. 38, 1.
Pompeia, Caesaris uxor III, 368, 10.
372, 6. 27. 373, 1. 7. 29. IV,
265, 19. 25. 29. 266, 3.
Pompeii urbs IV, 245, 15.
Pompeius, nomen II, 330, 6.
Pompeius, Aulus, v. Aulus.
Pompeius, Cn., Magnus. eius
vita III, 188—274. comp. c. Age-
silao ib. 274—278. adde: I, 142,
26. 271, 21. II, 454, 22. 455, 2.
460, 1. 6. 461, 11. 13. 20. 464,
19. 496, 16. 501, 13. 23. 503,
9. 541, 22. 543, 5. 15. 22. 25.
30. 544, 3. 545, 22. 546, 3. 22.
547, 14. 32. 548, 5. 31. 32. 549,
20. 550, 21. 24. 28. 551, 3. 6.
555, 19. 22. 24. III, 41, 29. 45,
3. 4. 46, 1. et saepe in Crassi
vita. 88, 32. 99, 19. 102, 23.
105, 27. 106, 1. 9. 12. 18. 24.
25. 107, 2. 11. 13. 15. 20. 22.
28. 29. 108, 5. 109, 9. 110, 5.
10. 111, 13. 115, 32. 116, 4. 7.
11. 20. 142, 2. 279, 6. 368, 11.
374, 14. 375, 32. 376, 5. 13.
24. 27. 377, 1. 3. 4. 16. 378,
20. 384, 8. 385, 20. 25. 386, 3.
387, 29. 30. 389, 2. 391, 30. et
saepe in vita Caesaris. [409, 15.]
IV, 38, 22. 44, 28. 47, 9. 10.
19. 24. 32. 52, 26. 54, 10. 60,
4. 8. 20. 30. 63, 5. 10. 17. 19.
21. 31. 32. 64, 7. 9. 21. 24.
28. 65, 1. 6. 9. 13. 16. 32. 66,
7. 68, 12. 69, 20. 74, 8. 23. 29.
75, 10. 27. 76, 7. 77, 9. 13. 19.
20. 79, 20. 23. 25. 28. 31. 80,
13. 81, 19. 21. 26. 32. 82, 4.
7. 12. 18. 25. 83, 13. 85, 16.
28. 86, 1. 3. 5. 26. 87, 5. 8.

16. 20. 23. 88. 3. 5. 7. 15. 20.
89. 1. [2.] 8. 19. 31. 90. 6. 13.
15. 92. 6. 95. 24. 28. 178. 16.
245. 32. 246. 2. 28. 247. 11. 13.
23. 249. 5. 250. 24. 254. 23. 25.
260. 18. 264. 14. 267. 30. 268.
12. 269. 3. 7. 271. 11. 12. 24.
272. 30. 273. 15. 274. 32. 275.
2. 8. 22. 24. 31. 276. 1. 20. 23.
26. 30. 278. 28. 31. 282. 19.
290. 24. 350. 5. 16. 20. 26. 27.
30. 351. 26. 28. 29. 30. 353.
18. 355. 5. 363. 22. 374. 17.
402. 32. V. 54. 6. 9. 11. 13. 18.
20. 23. 25. 32. 56. 3. 5. 59. 1.
60. 16. 63. 15. 20. 25. 66. 7.
73. 22. 77. 26. 81. 13. 23. 27.
87. 20. 103. 4. 24. 222. 5. cf.
Cneius. Pompeiani milites II, 541,
9. 551, 1.
Pompeius, Cn., Strabo, Pompeii
Magni pater III, 188, 11.
Pompeius, Qu., Rufus v. Quintus.
Pompeius, Sextus, Pompeii Magni
f. IV, 89, 25. 94, 8. 277, 6. cf.
Sextus.
Pompilia, Numae filia I, 145, 10. 20.
23. 29.
Pompilius v. Numa.
Pompo, Numae f. I, 145, 11. 14.
Pomponia gens I, 145, 14.
Pomponia, Qu. Ciceronis uxor IV,
287, 28.
Pomponius, Numae pater I, 120, 17.
— praetor I, 343, 32. — a Mithri-
date captus II, 513, 17. — C.
Gracchi amicus IV, 201, 5.
Pontifices I, 128, 28. 31. 129, 19.
132, 25. Pontifex maximus I,
129, 19. 131, 16.
Pontius Cominius I, 277, 19. 278,
14. 26.
Pontius Glaucus, Ciceronis poema II,
239, 23.
Pontius Silvii II, 452, 10. Pontius
Telesinus v. Telesinus.
Pontus II, 192, 19. 411, 4. 431,
13. 446, 23. 449, 11. 505, 13.
524, 19. 536, 4. 11. 540, 13.
541, 20. 542, 27. III, 112, 6.
224, 22. 225, 16. 231, 17. 235,
3. 413, 3. 9. 420, 5. IV, 65, 13.
247, 23. 401, 30. Pontici reges
I, 92, 6. IV, 297, 7. Pontica He-
raclaea II, 511, 18. Ponticus tu-
bicen II, 508, 3. Ponticus piscis
IV, 372, 11. τὰ Ποντικά II, 525,
29. Ponticum bellum III, 221, 4.
Pontica praeda II, 363, 27. Pon-
ticus Caesaris triumphus III, 416,
31.
Pontus Euxinus I, 320, 29. IV, 296,
25. cf. Euxinus. — Pontus II,
510, 32. III, 330, 5. Ponticum
mare III, 119, 15. 221, 29.
Popedius Silo v. Publius Silo.
Popilius, Ciceronis percussor IV,
286, 29. Popilius Laena IV, 189,
32. 190, 1. V, 64, 18. 65, 18.
29. 66, 1. — cf. Caius Popilius.
Poplicola, P. Valerius, eius vita
I, 190—214. comp. c. Solone ib.
214—218. adde: I, 53, 27. 450,
12. 14. et confer Publius Valerius.
Poplicola, Antonii dux in pugna
Actiaca IV, 405, 8. 406, 22.
Populifugia I, 71, 13.
Poppaea Sabina V, 202, 20. 23. 31.
203, 3. 10. cf. Sporus.
Porcia, Catonis Utic. soror IV, 36,
13. 74, 13. — eiusdem filia IV,
58, 27. M. Brutii uxor V, 62, 5.
12. 63, 6. 64, 25. 72, 4. 10. 16.
21. 101, 2. 10.
Porcia basilica II, 216, 19. IV, 40, 14.
Porcius I, 201, 22. M. Catonis no-
men II, 195, 9. v. Cato.
Porsena I, 205, 31. 206, 9. 14.
207, 12. 15. 21. 28. 30. 208, 3.
10. 19. 25. 26. 209, 3. 14. 17.
26. 210, 5. 11. 217, 29.
Porus rex III, 346, 15. 18. 347,
13. 24. 348, 3. 12. 23.
Ποσειδών mensis III, 401, 1.

- Poseidon v. Neptunus.
Posidonius philosophus, scr. I, 363,
11. II, 58, 17. 31. 59, 19. 61, 5.
121, 26. 130, 25. 144, 4. 156,
13. 329, 30. 330, 5. 381, 5. III,
232, 31. IV, 241, 28. V, 52, 14.
Posthuma, Syllae filia II, 464, 14.
Posthumus Albinus II, 208, 15. Po-
sthumus Balbus I, 212, 28. 213,
4. Livius Posthumus I, 71, 25.
Mucius Scaevola Posth. I, 208,
16. Posth. Tubertus I, 210, 17.
253, 17. Posthumus vates II, 428,
17. cf. Spurius.
Posthumus, cognomen I, 428, 26.
Potamon Lesbios, scr. III, 348, 22.
Potamus, Atticae locus II, 194, 11.
Pothinus eunuchus III, 270, 12. 15.
273, 25. III, 411, 5. 21. 412, 9.
10. IV, 401, 1.
Potidaea I, 329, 27. 382, 3. III,
281, 22.
Potitus v. Valerius.
Praecia, infamis Romae mulier II,
502, 22. 32. 503, 5.
Praeneste II, 382, 26. 454, 12. 32.
459, 5. Praenestini I, 291, 27.
Praesii, gens Indiae III, 349, 2. 17.
Pranichus poeta III, 336, 27.
Praxagoras III, 249, 7.
Praxierygiae I, 411, 27.
Priamus IV, 114, 27.
Priene I, 158, 13. 325, 8. IV, 398, 4.
Prima, Romuli filia I, 50, 16.
Principia in castris Romanorum V,
195, 25.
Priscus, M. Catonis nomen II, 195,
3. Priscus Helvidius V, 212, 4.
Procles v. Patrocles.
Proconnesus I, 405, 20.
Procrustes I, 8, 32. 73, 18.
Proculeius (Προκλήτιος) IV, 417, 6.
11. 23. 27. 418, 4. 11. 14.
Proculus, cognomen I, 428, 25. cf.
Julius. adde: I, 118, 25. 123, 5.
7. V, 220, 11. 24. 223, 2. 225, 3.
Prolyta, Agesilai filia III, 163, 7.
Promachus III, 356, 18.
Promathion scr. I, 36, 19.
Prometheus Aeschyli III, 188, 7.
Prophantus, Cliniae frater V, 137,
23.
Propontis II, 503, 14.
Propylaea I, 314, 5.
Proserpina (Κόρη) I, 28, 23. 132,
31. 397, 10. II, 8, 6. 27. 174,
9. 32. 195, 9. III, 1, 25. eius fe-
stum apud Cyzicenos (ἡ τῶν Φερε-
φατῶν ἑορτή) II, 507, 26.
Protagoras I, 337, 9. III, 31, 12.
Proteas III, 325, 2.
Prothous Lacedaemonius III, 173, 22.
Prothytes Thebanus III, 290, 20.
Protogenes Caunius, pictor IV, 312,
31. 313, 6.
Protus (Protis) I, 156, 16. — ὁ υψι-
βερνήτης V, 21, 23.
Proxenus Macedo III, 343, 32.
Prusias, Bithyniae rex II, 279, 15.
19. 20. 29.
Prytanes I, 174, 17. 332, 20. Pry-
taneum I, 174, 8. 180, 19. IV,
237, 3.
Prytanis, Lycurgi pater I, 78, 32,
79, 3.
Psammon philosophus III, 311, 5.
Psenophis I, 181, 28.
Psittacus insula III, 353, 6.
Psyche, Marphadatis uxor IV, 105,
27.
Psylli, gens Libyae IV, 90, 19.
Psyttalia insula II, 171, 2. 6. 17.
Ptoeodorus Megarensis V, 14, 25.
27.
Ptolemaeus II, 497, 32. 498, 13. —
Alorites, Macedo II, 109, 13. 110,
7. 12. 13. — Ptolemaeus ab An-
tigono avunculo obses datus Eu-
meni III, 129, 11. — Pt., Pyrrhi
f. ex Antigona II, 290, 8. 293,
31. 321, 8. 16. 324, 4. 6. — Pt.
Ceraunus, Macedoniae rex II, 312,
17. — Pt., Lagi f. II, 247, 7.
288, 9. 10. 13. 18. 290, 7. 26.

27. 32. III, 117, 24. 121, 14. 289, 9. 323, 19. (scr. III, 331, 19.) IV, 113, 3. 297, 18. 19. 29. 298, 2. 8. 13. 27. 299, 17. 21. (300, 8.) 305, 30. 306, 2. 6. 7. 19. 29. 308, 12. 22. 309, 12. 25. 312, 23. 313, 16. 316, 11. 322, 21. 323, 18. 20. 324, 27. 30. 326, 16. 328, 26. 335, 22. 29. 338, 19. 426, 22. 427, 17. — Pt. Euergetes II, 241, 18. IV, 143, 32. 146, 24. 147, 17. 20. 23. 155, 27. 32. 156, 3. 31. 157, 6. 18. — Pt. Philopator IV, 157, 30. 158, 13. 160, 6. 161, 4. 163, 8. 335, 7. — Ptolemaeus Lathyrus I, 428, 12. IV, 165, 29. — Pt., Lathyrus f., Auletae frater, rex Cypri IV, 68, 26. 69, 4. 13. 70, 14. V, 53, 23. — Pt. Auletes III, 241, 4. 11. 13. IV, 69, 17. 24. 348, 1. 6. 20. — Pt. Dionysius, Auletae f. III, 269, 21. 270, 7. 10. 272, 8. — Pt., Cleopatrae f. IV, 396, 3. 6. (Philadelphus.) V, 139, 6. 145, 25. 148, 16. 32. 157, 26. 174, 21. — Pt. eunuchus II, 516, 21. — Pt., Chrysermi f. IV, 160, 13. 24. 27. — Pt. vates V, 207, 2. — Pt. ὁ φηλάστων τὴν πόλιν (Alexandriam) IV, 161, 32. Ptolemais, Ptolemaei ex Eurydice filia IV, 323, 19. 338, 20. 345, 24. Ptoon II, 98, 28. Publicius Bibulus II, 152, 1. 12. Publius III, 232, 17. P. Antonius III, 366, 23. 26. P. Casca V, 93, 27. 94, 1. P. Clodius II, 540, 22. 541, 2. III, 372, 3. 28. 373, 2. 7. 14. 20. 22. 27. 31. 374, 4. 378, 5. 9. cf. Clodius. P. Consta IV, 264, 5. P. Cornelius cons. I, 147, 2. P. Crassus IV, 185, 7. 9. cf. Crassus et P. Licinius. P., M. Crassi f. III, 55, 2. 66, 30. 69, 5. 8. 70, 7. 29. 71, 8. 13. 23. 26. 72, 1. 4. 12. 247, 5. 267, 28. IV, 272, 8. 273, 25. P. Licinius (Crassus) II, 46, 27. P. Marcius I, 418, 26. P. Nasica IV, 177, 20. 183, 7. 13. 184, 25. 185, 14. 21. 25. P. Nigidius IV, 257, 10. P. Satureius IV, 183, 30. P. Scipio Nasica II, 226, 18. P. Sestius IV, 263, 32. 264, 5. P. Silicius V, 76, 5. P. Silo II, 365, 8. P. Valerius I, 190, 6. P. Varinus III, 49, 4. P. Veturius I, 202, 10. P. (Villius Tappulus) II, 259, 23. 260, 7. 11. 270, 20. P. Volumnius philosophus (scr.) V, 96, 5. 28. 99, 5. 8. 25. 28. Pyanepsion mensis I, 18, 26. 33, 12. IV, 234, 17. 236, 30. Pydna I, 243, 31. II, 54, 29. 62, 7. 63, 25. III, 334, 3. Pylades citharoedus II, 245, 12. Pylae (Thermopylae, q. v.) III, 160, 20. 290, 14. Pylagorae I, 239, 19. Pylus Herculem adoptat I, 30, 18. Pylus I, 387, 2. 431, 13. III, 8, 27. 9, 17. 11, 31. 14, 10. 15. 84, 17. Pyramia, τὰ Πυράμια τῆς Θυραΐδος II, 326, 21. Pyrenaei montes I, 265, 29. III, 94, 8. 14. 102, 23. 105, 27. Pyrilampes I, 314, 26. Pyrrha II, 284, 29. Pyrrhidae II, 285, 1. Pyrrhi vita II, 284—329. adde: II, 196, 17. 262, 28. 280, 14. 281, 3. III, 112, 9. IV, 142, 15. 315, 26. 322, 10. 326, 30. 31. 331, 13. 332, 17. 334, 21. 335, 23. 27. 31. 336, 2. 9. 12. 14. 32. 338, 7. V, 227, 31. Pyrrhus, Neoptolemi nomen II, 285, 1. — Neoptolemi f. II, 285, 3. Pythagoras philosophus I, 117, 19. 21. 23. 24. 30. 127, 7. 11. 18. 26. 28. 128, 7. 11. 14. 16. 24.

- 146, 29. II, 39, 30. 32. III, 352, 15. Pythagorei I, 132, 16. 136, 14. 28. 146, 22. II, 196, 30. V, 9, 20. 15, 14. Pythagoras vates III, 359, 31. 360, 2. Pytheas, orator Athen. IV, 19, 18. 215, 26. 29. 226, 18. 233, 10. 18. 21. 289, 8. Pythia I, 3, 4. 23, 18. 32, 25. 70, 7. 83, 7. 122, 10. 158, 4. 164, 12. II, 410, 19. III, 322, 24. IV, 225, 15. 226, 10. 242, 12. V, 184, 13. Pythici ludi II, 402, 10. III, 162, 16. IV, 332, 4. V, 218, 20. Pythicae victoriae II, 119, 26. Pythius Apollo II, 129, 29. 185, 32. IV, 205, 20. cf. Apollo. eius templum, Pythium II, 53, 8. 29. IV, 365, 20. Pytho, Πυθώδες I, 85, 23. Πυθώδες II, 186, 16. Πυθοί IV, 303, 3. Pytho, Alexandri dux III, 362, 30. Pytho Byzantius, orator IV, 216, 10. Pytho tubicen II, 293, 5. Pythocles IV, 33, 25. Polycratis f. V, 137, 3. Pythocles I, 301, 24. Pythodorus I, 244, 16. — ὁ δαδούχος IV, 316, 30. Pytholaus, Thebae frater II, 120, 19. Python draco II, 98, 30. Pythonica meretrix IV, 20, 10. Pythopolis, urbs Bithyniae I, 23, 21. Pythopolitae ib. vs. 26. Quadrantula Clodii soror appellata IV, 266, 30. Quinda III, 132, 6. IV, 323, 2. Quintilis mensis I, 67, 25. 142, 5. 8. 24. 25. 282, 27. 287, 2. Nonae Quintiles II, 452, 15. Quintio, Catonis libertus II, 220, 17. Quintius v. Lucius. Quintius Capitolinus I, 290, 19. Quintius, T., Flamininus. eius vita II, 257—282. comp. c. Philopoemene ib. 282—284. Quintus Aemilius cons. II, 310, 10. Qu. Antyllus IV, 197, 27. 32. 198, 10. 20. 207, 7. Qu. Arrius IV, 252, 15. Qu. Aurelius II, 458, 29. Qu. Cassius (Longinus) IV, 351, 7. 20. Qu. Cicero IV, 257, 9. 271, 20. 285, 19. 25. 287, 3. 28. Qu., Crassi legatus III, 52, 10. Qu. Fabius Ambustus I, 268, 5. Qu. Fulvius II, 149, 12. 27. Qu. Hortensius IV, 58, 22. 59, 8. 17. 86, 12. 17. Qu. Ligarius IV, 277, 22. Qu. Marcius I, 418, 27. Qu. Metellus I, 45, 7. IV, 178, 19. 252, 24. Qu. Pompeius II, 425, 7. 427, 30. 32. ei. fil. II, 427, 29. Qu. Sertorius II, 329, 26. Qu. Sulpicius II, 125, 23. Qu. Titus II, 439, 26. Qu. Valerius III, 197, 5. 8. Quirinalis collis I, 71, 12. 136, 10. Quirinalis flamen I, 126, 7. Quirinus (Romulus) I, 69, 17. 21. 71, 4. 10. 118, 27. 119, 19. II, 129, 22. ei. templum I, 273, 8. Quirites I, 58, 22. 71, 5. 120, 16. Quiritis Iuno I, 71, 6. Ramnenses I, 58, 30. Ratumena porta I, 203, 18. Ravenna in Gallia II, 330, 15. Rebilus v. Caninius. Regia Romae I, 57, 3. 71, 7. 136, 6. Remonium I, 44, 4. Remoria I, 45, 11. Remus I, 61, 24. cf. Romus. Rex I, 145, 17. cf. Marcius Rex. Rhadamanthus I, 12, 31. II, 414, 1. 4. Rhamnus IV, 22, 30. 324, 18. Rhamnus, Antonii libertus IV, 390, 32. Rhea, Romuli mater I, 36, 20. Rhea, Sertorii mater III, 89, 12. Rhegium I, 366, 21. 394, 19. II, 9, 11. 20. 11, 3. 19, 27. 20, 8. V, 50, 26. ἡ Πηγιὴ V, 23, 18.

- Rhegini II, 10, 2. 7. 21. 11, 5.
 Rheginorum peninsula III, 50, 32.
 Rhenea insula III, 4, 14, 19.
 Rhenus III, 383, 24. 28. 386, 9.
 28. V, 224, 23.
 Rhetra, rhetrae I, 84, 21. 85, 15.
 92, 16. 29. 93, 16. 26. III, 171,
 15.
 Rhodanus I, 156, 17. II, 344, 9.
 15. III, 89, 21. 381, 2.
 Rhodogune, Artoxerxis filia V, 132,
 18.
 Rhodon IV, 419, 23.
 Rhodus, Rhodii I, 318, 32. II, 362,
 15. 498, 29. 30. III, 232, 29.
 317, 31. 366, 5. IV, 69, 16. 88,
 3. 230, 25. 241, 24. 27. 274, 22.
 276, 12. 311, 20. 25. 312, 17.
 19. 30. 313, 2. 12. 15. V, 53,
 25. 79, 2. 81, 3. Rhodiae naves
 II, 497, 13. 500, 4.
 Rhoetium, Arcadiae vicus IV, 148,
 11.
 Ροῦβοειδῆς, τὸ, Megaris I, 25, 8.
 Rhopoperperethra Demosthenes dictus
 IV, 217, 2.
 Rhossus, urbs Syriae IV, 323, 5.
 Rhus, locus Megaris I, 25, 8.
 Rhymitalces Thrax I, 54, 19.
 Rhyndacus fl. II, 509, 3.
 Rhyntaces avis V, 123, 13.
 Rignarium I, 44, 4.
 Riphaei montes I, 265, 27.
 Risus (Γέλωτος) templum IV, 133,
 14. simulacrum I, 108, 14.
 Roesaces Persa II, 483, 14. III, 295,
 18. 19. 29.
 Roma, Romani I, 1, 21. 2, 11. etc.
 37, 30. etc. II, 39, 27. etc. 40,
 26. etc. III, 39, 19. etc. 40, 17.
 22. etc. IV, 36, 11. etc. 37, 15.
 etc. V, 1, 5. etc. 54, 5. etc.
 Roma, mulier I, 34, 7. 13. 20. 35, 4.
 Romanus, Ulyssis ex Circe f. I,
 34, 23.
 Romis, Latinorum tyrannus I, 34, 26.
 Romuli vita I, 33—73. comp. c.

- Theseo ib. 73—77. adde: I, 1,
 14. 2, 6. 118, 8. 10. 15. 24. 25,
 119, 4. 9. 120, 20. 121, 2. 123,
 7. 21. 25. 124, 4. 28. 126, 3. 6.
 139, 18. 23. 140, 28. 141, 4. 21,
 142, 10. 151, 31. 195, 18. 283,
 30. 284, 5. 285, 18. 287, 17. 22.
 II, 129, 5. III, 213, 30. IV, 3, 9.
 cf. Quirinus.
 Romus, Emathionis f. I, 34, 24.
 Romus (Remus), Romuli frater I,
 35, 1. 39, 10. 40, 7. 11. 18. 41,
 20. 42, 15. 28. 44, 3. 7. 8. 9.
 29. 45, 11. 76, 3.
 Roscii duo fratres III, 78, 32.
 Roscius histrio II, 462, 31. — trib.
 pl. III, 214, 8. — IV, 240, 14.
 18. — comoedus IV, 242, 24.
 Roxane, Alexandri M. uxor II, 288,
 1. III, 332, 24. 363, 22. — Ro-
 xane, Mithridatis soror II, 517, 19.
 Roxanes Persa, chiliarchus I, 247,
 19.
 Rubicon fl. III, 252, 18. 384, 2.
 396, 15.
 Rubrius, M., praetor IV, 43, 9. cf.
 Marcus. — trib. pl. IV, 194, 20.
 Rubrum mare III, 228, 22. 28. IV,
 348, 13. 410, 2.
 Rufi cognomen I, 428, 29. cf. Clu-
 vius, Lucius, Verginius.
 Rufinus, P. Cornel. II, 417, 17.
 Rullus I, 341, 10.
 Rumilia dea I, 37, 14.
 Ruminalis I, 37, 8.
 Rustius (Roscius) III, 80, 26. 81, 7.
 Rutilius, Metelli legatus II, 337, 22.
 — P. Rnt. Rufus, scr. II, 360,
 13. III, 228, 1. 4. 6.
 Sabaco v. Cassius Sabaco.
 Sabba, rex Indiae III, 351, 5. 18.
 Sabini I, 49, 7. 14. 50, 3. 51, 13.
 32. 52, 10. 53, 30. 54, 6. 13. 17.
 26. 55, 3. 6. 25. 56, 4. 12. 20.
 57, 2. 8. 14. 58, 20. 27. 60, 7.
 63, 30. 71, 31. 73, 28. 75, 17.

- 117, 31. 119, 5. 7. 120, 5. 8. 11.
 15. 17. 121, 6. 125, 3. 140, 27.
 190, 9. 203, 22. 210, 15. 211,
 2. 11. 22. 212, 4. 15. 30. 213,
 8. 16. 422, 12. 450, 30. II, 194,
 23. III, 89, 10. 191, 22. 364, 27.
 Sabinus, Ciceronis amicus IV, 262,
 14. — cf. Calvisius, Flavius et
 Nymphidius.
 Sacer mons I, 423, 1.
 Saculo scurra V, 93, 18.
 Sadalas, Thraciae rex IV, 401, 29.
 Sagra, fl. Italiae II, 64, 6.
 Sais I, 181, 29. 189, 4.
 Salamis I, 14, 4. 161, 13. 16. 26.
 162, 6. 163, 2. 3. 27. 164, 13.
 165, 21. 189, 30. 217, 20. 32.
 228, 32. 230, 3. 235, 5. 270, 27.
 II, 104, 6. 170, 1. 171, 2. 173,
 5. 180, 4. 200, 27. 228, 29. 232,
 16. 270, 4. 390, 29. 398, 5. 476,
 4. 486, 13. III, 320, 4. IV, 30,
 14. 306, 20. 307, 13. (326, 17.
 urbs Cypri.) V, 157, 22. 167,
 23. Salamina navis I, 305, 22.
 396, 17. Salaminus Cychreus I,
 8, 18.
 Salamis, Solonis poema I, 161, 28.
 Salii I, 133, 11. 134, 15. 135, 7.
 136, 1.
 Salinae III, 49, 9.
 Salinator v. Iulius Salinator.
 Salius, Pelignorum dux, v. Salvius.
 Salius Samothrax vel Mantinensis I,
 135, 9.
 Sallutio v. Scipio Sallutio.
 Saloninus scriba, Catonis censoris
 socer II, 223, 18. 25. — Saloni-
 nus, Catonis cens. f. II, 224, 14.
 227, 14. 15.
 Salvenius, Syllae miles II, 439, 31.
 Salvius, Pelignorum dux II, 59, 2.
 — Salvius III, 271, 3. 272, 15.
 Salustius scr. II, 467, 15. 509, 10.
 540, 1.
 Salutis aedes II, 216, 21.
 Samaena, navigii genus I, 326, 22.

- Sambuca, machina muralis II, 137,
 22.
 Samia, Demosthenis uxor IV, 222, 20.
 Samnium, Samnites II, 196, 21. 299,
 27. 306, 4. 308, 4. 309, 14. 310,
 24. 311, 29. 314, 26. 315, 31.
 316, 1. 455, 23. IV, 170, 20.
 Samnitum urbes II, 148, 15.
 Samonis uxor Phaenareta II, 289, 25.
 Samos, Samii I, 220, 18. 307, 5.
 323, 12. 15. 325, 6. 9. 12. 17.
 20. 32. 326, 3. 6. 11. 14. 19.
 25. 28. 327, 16. 24. 27. 32. 328,
 8. 24. 29. 373, 27. 400, 32. 401,
 9. 28. 402, 22. 403, 6. 404, 14.
 414, 9. II, 84, 4. 189, 2. 191, 6.
 386, 13. 25. 387, 28. 31. 396,
 31. 401, 29. 498, 32. III, 212,
 12. 311, 15. IV, 397, 21. 26. V,
 53, 13.
 Samosata, urbs Syriae IV, 376, 15.
 Samothracia I, 272, 30. II, 63, 13.
 65, 7. 156, 10. 510, 29. III, 279,
 26. Samothracium templum III,
 212, 7. Samothrax Salius I, 135, 8.
 Sandauca, Xerxis soror I, 233, 1.
 II, 171, 9.
 Sapha, Mesopotamiae locus II, 524, 9.
 Sappho IV, 329, 14.
 Sarapis III, 360, 17. Sarapium III,
 362, 31.
 Sardes, urbs Lydiae II, 182, 30.
 184, 22. 248, 18. 249, 30. 405,
 8. II, 165, 21. 385, 16. 387, 23.
 390, 15. III, 126, 13. 151, 32.
 153, 28. 296, 24. IV, 17, 28. 227,
 2. 338, 24. V, 82, 4.
 Sardinia, Sardi I, 66, 16. 17. II,
 201, 18. III, 204, 6. 215, 10.
 241, 22. 258, 19. 385, 21. IV,
 187, 3. 20. 26. 188, 6. 206, 11.
 374, 9. 25. V, 83, 8. Sardoni-
 us risus IV, 197, 9.
 Sarmenus, Caesaris Octav. deliciae
 IV, 400, 26. 27.
 Sarpedon, Catonis min. paedagogus
 IV, 37, 13. 38, 30. 39, 10.

- Satibarzanes eunuchus V, 116, 4.
 Satiphernes V, 114, 11.
 Satrapeni v. Atropateni.
 Satria, opp. Latii I, 292, 19.
 Satureius v. Publius.
 Saturnalia I, 149, 7. II, 309, 30.
 442, 14. III, 224, 26. IV, 254, 28.
 Saturninus, trib. pl. II, 465, 25. cf.
 Lucius.
 Saturnus I, 149, 11. 301, 10. II,
 483, 2. Saturni templum I, 202,
 7. IV, 174, 30. Saturni aevum II,
 190, 5.
 Satyri I, 138, 11. IV, 366, 6.
 Satyrus Corinthius II, 5, 11. Satyrus
 histrio IV, 214, 19. 26. 29.
 Scaeva v. Cassius Scaeva.
 Scaevola I, 208, 2. 14. cf. Mucius.
 Scambonides I, 397, 9.
 Scandia III, 86, 30.
 Σκαπτή ἄλη, Thraciae locus II,
 474, 6.
 Scaurus II, 460, 3. III, 195, 32.
 Scauri IV, 238, 29.
 Scodasus II, 103, 26. eius filiae II,
 103, 10.
 Scellius, Antonii comes IV, 407, 8.
 Scenitae Arabes II, 522, 8.
 Sciathus ins. I, 226, 3.
 Scillustis ins. III, 353, 6.
 Scionaei II, 397, 8.
 Scipiones III, 88, 13. 378, 18. P.
 Cornelius Scipio, Camilli mag. eq.
 I, 256, 27. — P. Corn. Sc. I,
 369, 22. 370, 6. 15. 16. 20. 26.
 29. 371, 6. 16. 17. 30. 372, 4.
 374, 17. Sc. Africanus I, 67, 29.
 68, 3. II, 277, 10. 280, 23. 32.
 281, 4. 5. 292, 32. (eius vita a
 Plutarcho conscripta II, 293, 1.)
 senior II, 40, 9. 42, 31. 53, 11.
 77, 24. 30. 78, 4. 79, 27. 198,
 7. 17. 22. 26. 204, 11. 206, 26.
 207, 2. 9. 211, 13. 212, 3. 215,
 8. 224, 21. 225, 25. 228, 18.
 229, 9. 233, 2. 509, 12. III, 72,
 30. 201, 9. IV, 165, 11. 168, 7.
 9. 172, 11. 203, 19. iunior II,
 42, 12. 32. 61, 27. 62, 1. 74,
 32. 79, 26. 158, 5. 212, 5. 219,
 11. 223, 9. 225, 19. 227, 12.
 260, 3. 331, 10. 14. 20. 22. 341,
 3. 6. 546, 17. III, 379, 32. IV,
 165, 32. 168, 13. 170, 29. 171,
 7. 30. 177, 10. 182, 3. 185, 26.
 (eius vita IV, 186, 7.) 194, 22.
 195, 2. 7. V, 56, 24. Scipio Na-
 sica II, 53, 11. 17. 21. 54, 11.
 20. 55, 14. 20. 57, 7. 61, 6. 65,
 28. 125, 5. cf. Publius. L. Cor-
 nelius Sc. (cf. Lucius), Syllae
 adversarius III, 93, 4. 9. 11. Asia-
 ticus, cons. II, 453, 1. 4. 11. 12.
 Sc. Metellus III, 254, 21. 258,
 26. 260, 4. 261, 16. 269, 28.
 274, 29. 278, 14. 394, 25. 395,
 1. 404, 5. 8. 405, 29. 407, 17.
 413, 32. 414, (13.) 15. 415, 10.
 416, 32. IV, 42, 6. 7. 9. 13. 17.
 81. 14. 90, 13. 29. 91, 2. 4. 10.
 12. 16. 18. 19. 25. 92, 7. 10.
 18. 20. 27. 93, 1. 95, 2. 6. 96,
 6. 251, 31. V, 212, 21. 225, 13.
 contra Pompeium III, 194, 4. 5.
 6. 26. Scipio Sallutio III, 414, 19.
 Sciradium promontorium I, 163, 16.
 Sciraphidas, ephorus Spart. II, 400, 4.
 Sciro praedo I, 8, 6. 14. 19. 22.
 28. 22, 11. 13. 14. 29, 29. 73,
 18.
 Scirophorion mensis III, 173, 29.
 Scirus I, 14, 3. 7. 9.
 Scopades II, 482, 20.
 Scopas Thessalus II, 215, 28.
 Scotusa, urbs Thessaliae II, 45, 23.
 113, 2. 264, 18. III, 260, 31.
 407, 1.
 Scotussaea I, 25, 14.
 Scribonia V, 206, 9.
 Scrofa, Crassi quaestor III, 52, 10.
 Seylla V, 15, 25.
 Seyros ins., Seyrii I, 32, 3. 5. II,
 479, 18. 480, 1. 6.

- Scythala Laconica I, 114, 18. II, 403,
 11—32.
 Scythia Spartanus III, 159, 19.
 Scythes, Pompeii minister III, 271,
 25.
 Scythia, Scythae II, 339, 31. III, 63,
 29. 68, (5.) 29. 231, 8. 263, 3.
 5. 331, 13. 25. 420, 5. IV, 310,
 14. Scythia Pontica II, 339, 23.
 Scythicae mulieres III, 235, 23.
 Scythici χιτώνες II, 438, 7. Scy-
 thicum gelu I, 1, 5.
 Secundus, orator V, 221, 25.
 Seguntini III, 109, 5.
 Σεισάχθεια I, 169, 21. 27. 171, 24.
 Seismatias II, 490, 15.
 Selasia, Sellasia, urbs Lacon. II,
 238, 10. IV, 114, 6. 148, 9. 152,
 30. 156, 6. V, 178, 30.
 Selene v. Luna.
 Seleucia ad Tigrim fl. II, 524, 2.
 III, 59, 26. 60, 21. 24. 63, 6.
 64, 25. 80, 10. Seleucensis navis
 III, 270, 4.
 Seleucus II, 207, 26. 512, 24. III,
 328, 2. 349, 4. III, 362, 31. IV, 110,
 20. 113, 4. 117, 3. 299, 3. 11.
 15. 308, 25. 316, 10. 320, 12.
 18. 322, 16. 23. 30. 323, 6. 8.
 12. 19. 21. 324, 3. 328, 27. 28.
 31. 329, 13. 23. 28. 32. 330, 4.
 8. 335, 22. 338, 21. 339, 14. 18.
 22. 25. 32. 340, 2. 9. 15. 21.
 341, 4. 13. 15. 342, 5. 9. 11. 17.
 24. 343, 1. 7. 10. 15. 26. 31.
 344, 26. — IV, 413, 32. Cleopa-
 trae ἐπίτροπος IV, 420, 31. Se-
 leucidae φιάλαι II, 73, 14.
 Sellinus, urbs Siciliae I, 103, 24.
 Sellasia v. Selasia.
 Selybria I, 407, 21. 31. 408, 4.
 11. 15.
 Sempronius v. Tiberius. — Sempro-
 nius Densus V, 210, 5.
 Seneca philosophus V, 203, 11.
 Senecio v. Sossius.
 Sannonones I, 265, 30.
 Sentius II, 431, 25. 32.
 September mensis I, 142, 24. 31.
 204, 8.
 Septempagium I, 66, 6.
 Septimius III, 271, 2. 13. 272, 2.
 14. — V, 198, 11.
 Septimuleius IV, 201, 30. 202, 1. 4.
 Sequani II, 355, 16. III, 383, 30. 390, 13.
 Serapion iuuenis III, 324, 29. 31.
 Serapis v. Sarapis.
 Serbonidis paludes IV, 348, 11.
 Sergius mimus IV, 354, 18.
 Seriphus I, 237, 9. 12.
 Serranus, Atiliae pater IV, 42, 15.
 Sertorii, Qu., vita III, 87—116.
 comp. c. Eumene ib. 140—142.
 adde: II, 380, 2. 501, 28. 503,
 9. 505, 20. 510, 20. III, 53, 10.
 200, 26. 204, 11. 18. 205, 3. 4.
 18. 23. 27. 206, 1. 13. 16. 207,
 8. 10. 25. 28. 208, 15. 221, 2.
 cf. Quintus.
 Serveius II, 430, 15.
 Servilia gens III, 423, 23.
 Serviliae, Catonis min. sorores, altera
 Luculli uxor, altera M. Bruti ma-
 ter II, 545, 29. IV, 36, 14. 55,
 6. 57, 32. 58, 7. 63, 24. 87, 27.
 88, 4. V, 52, 2. 22. 55, 6. 7. 19.
 23. 101, 2.
 Servilius III, 202, 3. 225, 15. Ser-
 vilius Ahala V, 52, 3. Servilius
 augur II, 495, 25. 498, 2. Servi-
 lius Caepio III, 377, 2. 4. Servi-
 lius Glaucia II, 428, 15. 454, 23.
 Servilius Isauricus III, 400, 29.
 — cf. Marcus.
 Servius, rex Rom. I, 130, 26. —
 Servius Galba II, 70, 2. 13. 71,
 24. 211, 32. 228, 18. Serviorum
 domus V, 188, 11. cf. Galba.
 Sessorium V, 212, 3.
 Sestius V, 54, 16.
 Sestus, Sestii I, 415, 9. 15. II, 391,
 10. 392, 10. 11. 396, 32. 397,
 1. 4. 481, 4.
 Setia, urbs Volscorum III, 420, 16.

- Senthas, Arati servus V, 139, 27.
 Sextiae aquae II, 348, 7.
 Sextilis mensis I, 51, 30. 65, 2.
 142, 5. 24. 27. II, 357, 30.
 Sextilius praetor II, 373, 30. 374,
 2. 527, 32. 528, 5. 15. 16. III,
 212, 19.
 Sextius Sylla Carthaginensis I, 51,
 2. — cf. Lucius, Publius et Ti-
 dius.
 Sextus Aelius II, 259, 3. Sextus
 Lucinus II, 380, 13.
 Sextus Pompeius, Cnei f. IV, 90, 4.
 373, 32. 374, 7. 9. 13. 16. 22.
 26. 378, 3. 396, 18. cf. Pompeius.
 — Sextus, Pompeii ἀδελφιδούς
 IV, 38, 23. 25.
 Sibylla I, 21, 8. Sibyllina oracula
 IV, 225, 16. Sibyllini libri I, 211,
 6. 345, 11. II, 124, 3. III, 421,
 21. IV, 254, 13. σιβυλλιστὰι Καλ-
 δαῖοι II, 376, 28.
 Sibyrtius Athen. I, 378, 19. Aracho-
 siae praefectus III, 140, 21.
 Sicambri III, 386, 26.
 Sicilia, Saeculi I, 15, 20. 115, 10.
 243, 19. 270, 31. 321, 13. 322,
 20. 366, 24. 371, 3. 391, 6. 16.
 21. 393, 21. 394, 21. 399, 18.
 410, 26. II, 2, 5. 10. 31. 32. etc.
 III, 16, 11. etc. 22, 6. etc. IV,
 87, 1. etc. 244, 15. etc. V, 3,
 20. etc. 18, 32. etc. Siculum
 mare II, 301, 31. IV, 402, 9. Si-
 cula infortunia III, 1, 2. Sicula
 vestis III, 317, 22. Siculum στῆλας
 III, 1, 17.
 Sicinius, Cneius III, 47, 18. Sicinius
 Vellutus I, 423, 30. 429, 27. 435,
 19. 436, 5. 11.
 Sicinus I, 231, 26. 27. 232, 14.
 Sicyon, Sicyonii I, 122, 9. 320, 19.
 II, 221, 3. 234, 16. IV, 140, 20.
 141, 31. 143, 12. 144, 4. 22. 145,
 2. 306, 2. 13. 315, 22. 27. 29.
 373, 1. V, 137, 7. 139, 9. 17.
 19. 140, 15. 143, 16. 146, 23.
 148, 18. 20. 149, 11. 151, 14.
 156, 7. 157, 5. 172, 23. 173, 2.
 6. 24. 174, 3. 26. 184, 8. 15. 20.
 186, 2. Sicyonius Hippolytus I,
 122, 8.
 Sidon IV, 323, 23. 393, 3.
 Sighiuria, Italiae opp. I, 206, 9.
 Signium, Italiae opp. II, 453, 18.
 Silanio sculptor I, 4, 2.
 Silanus, Dec. Iun. IV, 55, 5. 251,
 25. 257, 14. 258, 9. cf. Iunius et
 Marcus.
 Silenus II, 411, 8. 21. 29.
 Silicius v. Publius.
 Sillaces Parthus III, 64, 1. 81, 22.
 25.
 Silo v. Pompaedius et Publius.
 Silvia I, 36, 20. cf. Ehea.
 Silvium, Italiae opp. II, 452, 10.
 Simaetha meretrix I, 331, 1.
 Simmias Athen. I, 336, 21. — Phi-
 lopoemenis comes II, 244, 22.
 Simonides poeta I, 8, 13. 13, 30.
 14, 3. 78, 31. 219, 21. 224, 10.
 14. 234, 30. II, 36, 22. III, 142,
 32. V, 1, 1. 178, 17.
 Simylus poeta I, 55, 6—18.
 Sinnaca, Mesopotamiae regio III, 76,
 28. 77, 7.
 Sinnis Pityocampes I, 7, 6. 10. 22,
 14. 25, 31. 73, 18.
 Sinope, Sinopenses I, 321, 4. 6. 7.
 II, 524, 20. 22. 525, 3. 9. 555,
 6. III, 232, 14.
 Sinope, Asopidis filia II, 525, 11.
 Sinoria (στὴς χωρίον Σίνωρα) III,
 222, 31.
 Sinuessa, Campaniae opp. II, 151,
 27. V, 214, 6.
 Sippius IV, 39, 27.
 Siris fl. II, 303, 18.
 Sisenna, Luc., scr. II, 496, 19.
 Sisimithres III, 344, 22. 24. 28.
 Smyrna, urbs Asiae III, 88, 20. V,
 77, 1. 78, 25.
 Sochares Decelensis II, 479, 9.
 Socles v. Sosicles.

- Socrates I, 313, 18. 323, 29. 376,
 12. 378, 26. 379, 7. 14. 20. 380,
 28. 381, 1. 18. 382, 3. 6. 8. 10.
 15. 391, 26. II, 162, 10. 193,
 27. 31. 202. 3. 217, 27. 222, 6.
 381, 31. 384, 7. III, 18, 11. 31,
 14. 352, 15. IV, 35, 31. 80, 15.
 Socrates, liber Demetrii Phalerei
 II, 160, 29.
 Sol deus V, 134, 30.
 Soli, urbs Ciliciae III, 217, 7. IV,
 311, 18. urbs Cypri I, 182, 12.
 incolae vs. 15.
 Solonis vita I, 154—189. comp.
 c. Poplicola ib. 214—218. adde:
 I, 190, 4. 199, 12. 220, 25. IV,
 7, 13. 142, 19. eius leges IV,
 379, 2.
 Solon Plataeensis IV, 31, 8.
 Solonium, Marii praedium II, 367, 27.
 Soloon Atheniensis I, 23, 7. 13. 22.
 Sonchis I, 181, 29.
 Sophanes II, 228, 31.
 Sophax, Herculis f. III, 96, 20. 21. 27.
 Sopheue, regio Armeniae II, 527,
 6. III, 224, 1. 3. incolae II, 535,
 1. 4.
 Sophocles poeta I, 122, 16. 151, 22.
 307, 1. 3. II, 35, 22. 480, 14.
 22. III, 20, 14. 271, 27. 285, 15.
 286, 26. IV, 1, 19. 107, 13. 214,
 28. 337, 12. (octo versus.) V,
 133, 12. Sophocleia urbs i. e.
 Thebae IV, 366, 3.
 Sophrosyne, Dionysii sen. filia V,
 5, 14.
 Sorex mimus II, 462, 32.
 Sornatius, Luculli legatus II, 515,
 26. 525, 29. 536, 4. 541, 26.
 Sosibius scr. I, 108, 14. — Ptole-
 maei aulicus IV, 158, 5. 30. 159,
 31. 160, 5.
 Sosicles (Socles) Pediaeus I, 234, 9.
 Sosigenes, Demetrii amicus IV, 341,
 30.
 Sosis Syracusanus V, 30, 11. 30.
 31, 2. 6. 10. 15. 19.
 Sosistratus Syracusanus II, 314, 14.
 19.
 Soso, Prophanti uxor V, 137, 24.
 Sossius, C., Antonii legatus IV, 377,
 1. Sossius Senecio I, 1, 1. IV,
 209, 3. 238, 5. V, 1, 1.
 Soter, cognomen I, 428, 8. Deme-
 trii IV, 305, 1. 2.
 Soteria, festum Sicyoniorum V, 184,
 28.
 Sotion scr. III, 348, 22.
 Sous, unus maiorum Lycurgi I, 79,
 3. 9. 11.
 Spanus Lusitanus III, 98, 2.
 Sparamizes eunuchus V, 118, 32.
 119, 2.
 Sparta, Spartani I, 28, 8. etc. 164,
 14. etc. II, 82, 28. 83, 23. etc.
 III, 8, 30. 14, 4. etc. IV, 109,
 16. 135, 19. etc. V, 14, 22. 126,
 18. etc.
 Spartacus III, 48, 4. 10. 49, 8. 27.
 28. 50, 7. 23. 51, 9. 17. 23.
 52, 8. 13. 26. 84, 32. 221, 2.
 Spartacium bellum III, 47, 24.
 IV, 42, 21.
 Sparto Boeotus III, 162, 8. — Rho-
 dius IV, 17, 26.
 Spendon, poeta Spart. I, 112, 9.
 Sperchius I, 31, 7.
 Speusippus philosophus V, 14, 3.
 7. 18, 20. 24. 19, 1. 32, 1.
 Sphaeria insula I, 387, 21. III, 8,
 29.
 Sphaerus Borysthenites, philos. et
 scr. I, 84, 11. IV, 127, 15. 18.
 136, 2.
 Sphetta I, 10, 16.
 Sphines gymnosophista III, 352, 21.
 Sphinx eburnea IV, 245, 4. 6.
 Sphodrias Spartanus II, 96, 14. 27.
 III, 168, 28. 169, 8. 20. 25. 29.
 170, 14. 23. 30. 174, 2. 274, 30.
 Sphragitides nymphae II, 174, 6.
 12. 184, 19.

- Spiculus gladiator V, 193, 4.
 Spinther III, 241, 2. 13. 260, 4.
 405, 29. cf. Lentulus.
 Spithridates Persa II, 409, 12. III,
 150, 5. 153, 10. 22. 27. 31. 295,
 18. 21. 27. 337, 9.
 Sporus eunuchus V, 193, 25. Pop-
 paea dictus ib. vs. 28.
 Spurina, Othonis legatus V, 217,
 27. 218, 9. 16. 26. 30. 219, 20.
 Spurius Carvilius I, 77, 10. 152,
 13. — Sp. Manlius V, 52, 4. —
 Sp. Posthumius IV, 172, 12. —
 Sp. Vettius interrex I, 125, 16.
 Stagira, urbs Macedoniae III, 285,
 19.
 Staphylus, Thesei f. I, 16, 21. 17, 15.
 Stasicrates architectus III, 359, 10.
 Statianus, Antonii legatus IV, 380,
 16. 25.
 Statilius IV, 99, 31. 100, 28. 30.
 106, 9. V, 99, 12. 16. 18. Sta-
 tilius Epicureus V, 61, 3. 8.
 Statira, Darii uxor III, 313, 23. 314,
 3. — Darii filia, Alexandri M.
 uxor III, 356, 24. 363, 24. —
 Artoxerxis uxor V, 109, 11. 110,
 10. 14. 120, 27. 121, 19. 122,
 13. 14. 29. 123, 17. 20. — Mi-
 thridatis soror II, 517, 19. 518, 14.
 Stator Jupiter I, 56, 32.
 Statyllius v. Statilius.
 Stena (*ἐν τοῖς Στενοῖς*) V, 85, 19.
 Stephanus puer III, 320, 28. 29.
 — Demosthenis oratio πρὸς Στέ-
 φανον IV, 222, 8.
 Stertinius II, 270, 19.
 Stesilaus Ceus I, 221, 21. II, 162, 30.
 Stesimbrotus Thasius, ser. I, 220,
 14. 223, 4. 243, 17. 307, 4.
 314, 32. 326, 7. 337, 13. II, 474,
 19. 28. 488, 7. 489, 13. 31.
 Sthenis statuarius II, 525, 2. —
 Sthenis demagogus III, 197, 18. 21.
 Stilbides vates III, 31, 26.
 Stilpo philosophus IV, 301, 21. 24.
 28.
 Stiris in Phocide II, 472, 6.
 Stoa IV, 40, 1. Stoica philosophia
 IV, 44, 17. 127, 26. 241, 9.
 289, 20. Stoici IV, 55, 22. 101,
 12. 262, 28.
 Stolo v. Licinius.
 Strabo, Pompeii pater III, 188, 12.
 190, 32.
 Strabo philosophus et ser. II, 450,
 20. 533, 14. III, 424, 31.
 Strato, M. Bruti familiaris V, 100,
 10. 14. 18.
 Stratocles demagogus IV, 302, 30.
 303, 5. 20. 24. 304, 11. 315, 11.
 14. 316, 31. 317, 5.
 Stratonice, Antigoni uxor, Demetrii
 Pol. mater IV, 294, 29. — De-
 metrii ex Phila filia IV, 322, 18.
 323, 12. 328, 30. 329, 13. 31.
 330, 11. 18. 343, 17. 344, 2.
 345, 22. — Mithridatis pellex III,
 226, 24. 227, 14. 18.
 Stratonicus I, 115, 17.
 Stroebus III, 340, 30.
 Strymon fl. II, 478, 6. 9. 22.
 Stymphaea II, 290, 19.
 Suero amnis III, 107, 10. 13. 205, 28.
 Suetonius Paulinus V, 217, 26.
 Suevi III, 242, 2. 387, 8.
 Suilli I, 201, 21.
 Sulpicius, trib. mil. I, 281, 4. 14.
 — trib. pl. II, 259, 23. 365, 23.
 366, 28. 367, 9. 13. 427, 10.
 428, 1. 13. 430, 3. 9. — Sulpi-
 cius interrex III, 246, 26. IV, 83,
 19. — Sulpicius Galba, ser. I, 55,
 1. cf. Caius, Galba et Quintus.
 Sunium V, 167, 24.
 Sura v. Cornelius Lentulus S.
 Surena Parthus III, 63, 32. 64, 5.
 11. 13. 67, 15. 68, 1. 75, 13.
 22. 29. 76, 1. 3. 77, 18. 27. 78,
 1. 28. 79, 1. 8. 80, 2. 8. 26. 30.
 82, 11. 12.
 Sus Crommyonia I, 7, 26. 8, 3.
 Susa, urbs Persiae II, 114, 5. III,
 86, 27. 157, 19. 298, 15. 322, 3.

29. 325, 23. 356, 23. IV, 221,
 15. V, 111, 2.
 Susamithres I, 417, 16.
 Sutrium, Sutriini I, 285, 32. 289, 4.
 15. 28.
 Sybaris, Themistoclis filia I, 251, 22.
 Sybaris opp. I, 310, 26. Sybaritae
 II, 82, 27. 30. — Sybaris Par-
 thica III, 80, 32.
 Syphanta unde dictus I, 179, 31.
 Syllae, L. Cornelii, vita II, 417
 —465. comp. c. Lysandro ib. 465
 —470. adde: I, 204, 29. 30. 205,
 3. [428, 29.] II, 281, 21. [330,
 11.] 337, 25. [28.] 338, 6. 8. 11.
 12. 15. 16. 23. 356, 10. 357,
 13. 21. 364, 11. 17. 18. 20. 29.
 365, 27. 367, 2. 7. 16. 17. 21.
 24. 375, 3. 22. 380, 6. 21. 382,
 26. 496, 3. 497, 1. 8. 499, 18.
 500, 18. 22. 24. 501, 7. 10. 16.
 502, 6. 503, 23. 519, 16. 521, 3. 525,
 13. 544, 29. 551, 29. III, 40, 12. 44,
 21. 23. 27. 45, 2. 8. 17. 18. 21.
 26. 27. 82, 32. 88, 32. 91, 14.
 16. 18. 93, 4. 9. 94, 5. 10. 96,
 7. 106, 2. 17. 110, 29. 112, 2.
 18. 29. 113, 31. 192, 18. 28.
 193, 18. 194, 12. 19. 26. 195, 22.
 31. 196, 2. 7. 197, 14. 29. 199,
 26. 31. 200, 10. 24. 201, 8. 16.
 19. 22. 202, 14. 20. 27. 203, 3.
 7. 208, 20. 27. 219, 9. 274, 13.
 19. 24. 364, 12. 14. 19. 22. 29.
 366, 3. 367, 28. 368, 26. 378,
 19. 400, 24. IV, 38, 17. 22. 24.
 27. 32. 51, 7. 17. 19. 240, 5.
 10. 12. 16. 19. 25. 241, 14. 247,
 17. 30. 248, 30. 32. 250, 26.
 31. 253, 31. 254, 1. 16. 265, 10.
 346, 7. V, 58, 28. 222, 4.
 Sylla, Sextius, Carthaginensis v.
 Sextius.
 Syllanius, Syllania v. Jupiter et Mi-
 nerva.
 Sylvia v. Silvia.
 Symbolon mons V, 85, 20.
 Synalus, dux Carthaginensis V, 22,
 18. (23.) 26. 23, 4. 26, 7.
 Syracusae, Syracusani I, 391, 9. 17.
 392, 29. 396, 31. 398, 1. 432,
 25. II, 2, 4. 7. 15. 21. 28. etc.
 9, 4. etc. III, 1, 24. 19, 6. etc.
 IV, 87, 1. 15. etc. V, 2, 24. 3,
 24. etc.
 Syria, Syri II, 44, 27. 252, 7. 276,
 29. 298, 1. 346, 12. 512, 23.
 521, 18. 525, 10. III, 57, 15. 16.
 27. 59, 20. 28. 76, 26. 224, 9.
 228, 21. 229, 10. 235, 4. 243,
 26. 254, 21. 300, 16. 307, 22.
 412, 32. IV, 46, 26. 76, 15. 249,
 5. 263, 5. 264, 15. 267, 27.
 274, 1. 281, 8. 297, 20. 298,
 14. 27. 306, 17. 322, 25. 323,
 25. 340, 12. 18. 347, 23. 350,
 19. 369, 24. 370, 2. 372, 22.
 376, 5. 25. 377, 1. 378, 10. 14.
 394, 20. 396, 4. 397, 23. 413,
 30. 421, 18. V, 76, 25. 77, 2.
 146, 14. 151, 12. 157, 9. 166,
 19. 196, 29. 216, 13. 227, 27.
 Syria lingua IV, 389, 4.
 Syrmus, Triballorum rex III, 290, 11.
 Syrtis magna V, 22, 9.
 Syrus, Apollinis f. II, 525, 11.
 Syssitorum Spartaee institutio I, 88,
 31. 90, 27. 91, 7. 9. 15. 24. 92,
 13. 99, 27. 102, 30. 109, 32.
 112, 3.
 Tachos Aegyptius III, 182, 25. 183,
 10. 32. 184, 4. 10. 15. 17. 24.
 32. 185, 9.
 Tacita, Musa I, 127, 24.
 Taenarns, promont. IV, 27, 5. 147,
 5. 163, 16. 407, 31. 408, 8. Tae-
 narium templum III, 212, 9.
 Tagonius fl. III, 104, 5.
 Talasius, vox nuptialis I, 50, 26. 30.
 31. 51, 2. 5. 19. III, 191, 21. 27.
 28. 31. 192, 1.
 Talaura, urbs Ponti II, 518, 20.
 Tamynae, opp. Euboeae IV, 11, 21.

- Tanagra, urbs Boeotiae I, 308, 14. 309, 26. II, 97, 25. 491, 27. 492, 14.
 Tanais fl. III, 331, 13.
 Tanusius scr. III, 386, 19.
 Taphosiris IV, 427, 9.
 Tarchetius, Albanorum rex I, 35, 8. 13. 16. 19. 25. 27. 36, 2.
 Tarcondemus, rex Ciliciae superioris IV, 401, 27.
 Tarentum, Tarentini I, 365, 21. 23. 26. 29. 366, 14. 28. 30. 367, 8. 16. 22. 23. 24. 368, 11. 13. 16. 373, 27. II, 144, 24. 28. 149, 31. 196, 28. 211, 2. 243, 26. 258, 21. 298, 26. 299, 11. 17. 27. 301, 19. 22. 302, 23. 26. 306, 7. 31. 308. 4. 310, 24. 312, 27. 314, 26. 315. 29. 30. 451, 25. IV, 131, 20. 193, 4. 277, 9. 377, 10. 23. 402, 22.
 Tarpeia I, 54, 10. 12. 25. 55, 1. 7. 10. 19. 22. 23. Tarpeia Vestalis I, 130, 26.
 Tarpeius dux I, 54, 9. 31.
 Tarpeius collis I, 55, 20. 125, 21.
 Tarquinia Vestalis I, 197, 23.
 Tarquinii II, 64, 9. V, 51, 22. 52, 11.
 Tarquinius Collatinus I, 191, 2. 192, 3. 23. 193, 24. 194, 28. 195, 23. 32. 196, 14.
 Tarquinius, Demarati f. I, 53, 24. 203, 22.
 Tarquinius Priscus I, 55, 20.
 Tarquinius Superbus I, 152, 16. 190, 17. usque ad 209, 17. 420, 7. IV, 180, 2.
 Tarrutius I, 38, 19. 46, 21. 31.
 Tarsus II, 381, 32. IV, 339, 13.
 Tatia, Numa uxore I, 121, 3. 6. 145, 9. 20.
 Tatiensis tribus I, 58, 31.
 Tatus, Sabinorum dux I, 54, 6. 16. 25. 55, 2. 26. 58, 22. 30. 59, 18. 63, 6. 12. 17. 21. 25. 64, 21. 119, 8. 121, 2. 123, 8. 23. 124, 28. 140, 27.
 Taureas I, 390, 19.
 Taurion, Philippi, ultimi regis Maced., dux et amicus V, 183, 24.
 Tauromenium, urbs Siciliae II, 10, 23. 11, 7. 23. 12, 17.
 Taurus, Caesariano peditatui praefectus IV, 405, 12.
 Taurus Marathonius I, 21, 27.
 Taurus, Minois dux I, 12, 8. 14, 30. 15, 2. 10.
 Taurus mons II, 44, 26. 527, 10. 528, 11. 530, 7. 536, 22. 539, 1. 555, 4. III, 216, 16. IV, 339, 17. 340, 3.
 Taxiles, Indorum rex III, 345, 18. 352, 20. Taxiles s. Taxilles, Mithridatis dux II, 436, 26. 442, 31. 529, 7. 19. 531, 5. 7. 14.
 Taygetus II, 490, 7.
 Taygetus mons I, 97, 13. 16. 24. II, 114, 3. IV, 114, 6.
 Techon, Arati servus V, 139, 27. 142, 4. 152, 26. 153, 4. 7. 14. 17.
 Tectosages II, 420, 18.
 Tegea, Tegeatae I, 28. 11. II, 175, 20. 24. 179, 21. 184, 22. 416, 10. III, 180, 25. IV, 109, 32. 118, 3. 6. 120, 22. 129, 10. 138, 21. 141, 4. 146, 9. 20. 147, 25. 151, 6.
 Tegyrae II, 98, 3. 15. 99. 7. 102, 11. 157, 25. 158. 2. III, 172, 17. Tegyraeus Apollo v. Apollo.
 Telamon I, 8, 18. 21.
 Telamon, portus Tyrreniae II, 375, 14.
 Teleclides Corinthius II, 7, 13.
 Teleclides poeta I, 301, 13. 317, 1. III, 5, 19.
 Telemachus Corinthius I, 35, 5. II, 13, 22.
 Telephus, Herculis f. I, 34, 21.
 Teles I, 334, 18.
 Telesides V, 37, 1.
 Telesinus Samnis II, 454, 29. 469, 16.
 Telesippa meretrix III, 327, 26. 31.

- Telestes poeta III, 286, 27.
 Teletias, Agesilai frater III, 164, 18. 21.
 Tellus Ath. I, 183, 19. 20. 28. 214, 23. 31.
 Telluris aedes II, 429, 30. V, 68, 15.
 Temenitides portae Syrac. V, 25, 13.
 Tempe I, 225, 14. II, 260, 13. III, 265, 30. 32.
 Tenedus II, 500, 2. Tenedia navis v. Tenia.
 Tenia navis I, 232, 20.
 Tenteritae, gens Germanica III, 386, 10.
 Teratius I, 35, 27.
 Terentia, Ciceronis uxor IV, 53, 11. 245, 16. 256, 32. 257, 4. 266, 13. 19. 268, 5. 279, 7. 17. 20. — Clodii soror, Marci Regis uxor IV, 266, 28.
 Terentius Culeo II, 277, 6. — Terentius miles V, 210, 20. — Terentius Varro I, 357, 1. 14. 19. 22. 358, 4. 359, 29. 360, 16. — cf. Lucius.
 Termerium malum I, 9, 7.
 Termerus I, 9, 6. 9.
 Termini templum I, 139, 9. 12.
 Terpander poeta I, 104, 25. 112, 9. IV, 116, 2.
 Terracina, Italiae opp. II, 368, 13. 14. 371, 7. III, 420, 13.
 Tertia, Aemilii Pauli filia II, 48, 7. 219, 11.
 Tethys fatidica I, 35, 12.
 Tetrapolis I, 10, 30.
 Teucer I, 395, 4. 9.
 Teutamus, Argyraspidum dux III, 132, 9. 23. 136, 22. 138, 2.
 Teutones II, 339, 3. 344, 27. 29. 347, 23. 351, 4. 354, 31. 355, 6. 11. 15. III, 89, 17. 90, 4. 381, 30.
 Thais meretrix III, 323, 19.
 Thalaea I, 152, 15.
 Thalamae, opp. Lacon. IV, 114, 25.
 Thales Cretensis I, 81, 19. IV, 116, 3. — Thales Milesius I, 156, 17. 157, 20. 158, 6. 8. 11. 15. 22. 159, 15. 17. 160, 3. 15.
 Thallus, Cineae f. IV, 12, 17.
 Thapsacum III, 354, 26.
 Thapsus III, 22, 18. — urbs III, 415, 13. IV, 92, 31.
 Thargelia I, 323, 21. 22.
 Thargeion mensis I, 270, 29. 31. 271, 1. 411, 27. II, 27, 4. IV 300, 6.
 Tharrhyphas, Epiri rex II, 285, 8. 10.
 Thasus, Thasii II, 487, 25. 28. V, 85, 18. 92, 14. Thasium marmor IV, 45, 11. Thasium vinum IV, 310, 7.
 Theagenes Thebanus III, 291, 25.
 Theano sacerdos I, 397, 21.
 Thearidas Spartanus IV, 149, 2. 26.
 Thearides, Dionysii sen. frater V, 5, 15. 16.
 Theatrum Marcelli II, 156, 27. Theatrum Pompeii III, 230, 26. cf. 232, 27. 243, 31. 427, 22.
 Thebae, Thebani I, 26, 19. 93, 21. 24. 112, 7. 115, 23. 158, 11. 239, 16. 271, 14. 372, 14. 378, 3. II, 84, 27. 85, 11. 86, 16. 32. 87, 11. 24. 88, 8. 12. 22. 24. 25. 95, 17. 18. 96, 7. 10. 18. 25. 97, 2. 4. 12. 15. 99, 7. 22. 28. 100, 1. 101, 26. 102, 23. 26. 106, 16. 26. 107, 23. 108, 6. 9. 17. 21. 29. 109, 21. 22. 25. 110, 17. 20. 30. 111, 7. 112, 11. 113, 19. 22. 114, 21. 115, 7. 20. 21. 116, 8. 12. 117, 26. 118, 17. 24. 28. 120, 2. 11. 12. 157, 16. 29. 158, 1. 180, 7. 183, 20. 184, 5. 263, 16. 24. 29. 412, 6. 7. 13. 21. 27. 31. 32. 413, 1. 16. 26. 414, 6. 11. 14. 22. 31. 415, 27. 443, 26. 28. III, 148, 19. 158, 30. 161, 3. 8. 12. 25.

30. 162, 11. 165, 27. 31. 167, 14. 168, 8. 17. 27. 169, 1. 171, 5. 7. 9. 11. 19. 172, 4. 18. 25. 173, 9. 16. 25. 174, 4. 6. 176, 23. 177, 20. 178, 24. 180, 17. 22. 23. 274, 32. 276, 6. 278, 2. 8. 287, 14. 290, 12. 18. 21. 26. 291, 3. 32. 292, 9. 14. 17. IV, 15. 24. 30. 16. 8. 9. 24. 16. 216, 13. 16. 224, 4. 10. 19. 22. 25. 225, 7. 226, 11. 229, 4. 14. 300, 32. 330, 25. 28. 331, 11. 17. 31. 332, 3. 337, 29. 338, 3. V, 14. 24.
- Thebe, Iasonis filia, Alexandri Pheraei uxor II, 111, 24. 116, 2. 120, 14. 26.
- Themis dea III, 339, 13.
- Themiscyra II, 511, 31.
- Themistoclis vita I, 219—252. adde: I, 6, 9. 304, 28. 416, 8. 458, 30. II, 85, 31. 104, 5. 162, 19. 163, 4. 16. 21. 23. 27. 164, 1. 29. 166, 8. 168, 7. 169, 30. 170, 6. 8. 19. 28. 30. 171, 10. 18. 28. 187, 32. 188, 4. 8. 11. 190, 20. 23. 26. 192, 7. 10. 23. 193, 5. 202, 28. 203, 30. 228, 15. 28. 229, 12. 232, 32. 280, 8. 397, 27. 30. 475, 30. 476, 2. 21. 26. 479, 7. 480, 30. 483, 6. 484, 28. 489, 18. 493, 28. 31. 555, 31. III, 85, 8. 255, 11. 277, 25. IV, 3, 29. 292, 5. 379, 9.
- Theocritus, vates Thebanus II, 104, 28.
- Theodectes Phaselites III, 297, 22.
- Theodorus atheista IV, 35, 25. — Theodorus paedagogus IV, 419, 14. 23. — Theodorus Phegaeensis I, 393, 11. 397, 15. — Theodorus pontifex I, 411, 21. — Theodorus Tarentinus III, 303, 6. 12.
- Theodotes Syracusanus V, 10, 20. 39, 20. 41, 5.
- Theodotus aruspex II, 291, 6. — Theodotus Chius, sophista III, 270, 15. 24. 273, 27. 410, 26. V, 81, 18. 27. 31.
- Theogito Megarensis II, 185, 15.
- Theomnestus, philos. Acad. V, 72, 26.
- Theophanes Lesbicus, scr. III, 228, 1. 3. 232, 25. 241, 15. 17. 269, 19. 271, 8. IV, 276, 11.
- Theophilus artifex III, 317, 25. — Theophilus Corinthius, Hipparchi pater IV, 408, 15. 17.
- Theophrastus scr. I, 89, 9. 158, 13. 188, 31. 243, 24. 244, 11. 322, 29. 336, 21. 339, 3. 384, 14. II, 191, 1. 395, 28. 402, 32. 450, 6. 14. 16. III, 12, 28. 16, 6. 100, 21. 144, 1. 183, 29. 282, 13. IV, 71, 14. 107, 31. 217, 14. 223, 30. 261, 15. — Theophrastus, Antigoni Gonatae dux V, 156, 31.
- Theopompus Cnidius, mythogr. III, 410, 23. — poeta com. II, 396, 15. — scr. hist. I, 238, 2. 244, 10. 250, 15. 410, 11. II, 5, 11. 400, 3. 416, 16. III, 152, 30. 176, 19. 178, 28. 179, 4. IV, 211, 18. 220, 4. 221, 23. 224, 28. 225, 10. 227, 14. 232, 2. V, 21, 11. — Spartanus I, 85, 15. 86, 2. 103, 7. 114, 28. II, 99, 21. rex IV, 125, 28. — Thebanus II, 89, 12.
- Theoris sacerdos IV, 222, 1.
- Theorus I, 376, 29.
- Theramenes I, 376, 15. 409, 11. Hagnonis f. II, 397, 24. III, 2, 22. IV, 277, 20.
- Thericlea vasa II, 73, 14. 242, 26.
- Thermodon fl. I, 25, 11. II, 511, 31. 226, 2. 9. IV, 225, 17. 20. 23. 28. 31. 226, 3.
- Thermopylae I, 227, 22. II, 208, 24. 220, 3. 262, 21. 270, 5. 274,

11. IV, 313, 21. 24. 331, 14. cf. Pylae.
- Thermus v. Minucius Th.
- Thersippus Atheniensis I, 188, 30.
- Therycion Spartanus IV, 132, 29. 155, 15. 156, 9. 25.
- Thesaurus, carcer Messen. II, 255, 8.
- Thesea, ae, locus Delphis I, 4, 7.
- Thesea, orum, sacra I, 3, 32. 25, 6. 31, 22.
- Theseis, poema I, 25, 17.
- Theseis, tonsurae genus I, 4, 10.
- Theseum I, 25, 4.
- Theseus. eius vita I, 1—33. comp. c. Romulo ib. 73—77. adde: II, 434, 32. 479, 32. 480, 4. Thesei f. Demophon I, 182, 3.
- Thesmophoria festum II, 87, 11. IV, 236, 31.
- Θεσμοφόροι (Ceres et Proserpina). τὸ τῶν Θ. τέμενος V, 49, 9.
- Thesmothetae I, 180, 27.
- Thespieae II, 96, 17. 32. 97, 23. 414, 20. III, 168, 29. 169, 18. IV, 331, 4.
- Thespis, poeta trag. I, 186, 17. 22, 25.
- Thesproti, gens Epiri II, 284, 26.
- Thessalia, Thessali I, 25, 13. 31, 6. 34, 37. 225, 15. 17. 239, 15. 270, 21. 319, 6. 398, 22. II, 44, 29. 47, 4. 108, 28. 32. 109, 4. 7. 12. 32. 110, 4. 25. 112, 12. 16. 115, 16. 27. 116, 14. 24. 117, 21. 30. 118, 16. 20. 24. 119, 31. 120, 8. 169, 22. 172, 7. 262, 12. 20. 264, 13. 266, 20. 268, 28. 291, 16. 297, 29. 431, 22. 437, 11. 444, 4. 447, 16. 451, 3. 470, 24. 479, 22. 488, 2. 525, 5. III, 159, 17. 23. 258, 8. 27. 277, 26. 290, 17. 305, 20. 318, 6. 328, 18. 410, 21. IV, 23, 11. 89, 8. 317, 18. 327, 24. 330, 20. 331, 13. 16. V, 73, 22. 187, 8. Thessalicus equitatus II, 305, 24. Thessalicae urbes III, 403, 32. 405, 15.
- Thessalonica, Cassandri uxor II, 290, 15. IV, 326, 29.
- Thessalonica urbs IV, 45, 3. V, 94, 9.
- Thessalus, Cimonis f. I, 329, 13. 393, 15. 397, 8. II, 489, 16. — Pisistrati f. II, 224, 12. — histrio tragicus III, 288, 28. 289, 7. 312, 18. 23.
- Theste, Dionysii sen. soror, V, 18, 1. 11.
- Thetes I, 172, 21.
- Thetidum, Thessaliae opp. II, 116, 15.
- Thimbro, dux Spartanus V, 124, 20.
- Thoas I, 23, 7.
- Thoenon Syracusanus II, 314, 14. 20.
- Thonis meretrix IV, 318, 16. 18.
- Thoranius, Metelli legatus III, 99, 13.
- Thorax Larissaeus IV, 320, 29. — Spartanus II, 391, 4. 403, 9.
- Thoth mensis I, 47, 7.
- Thracia, Thraces, Thressae I, 12, 20. 219, 5. 7. 310, 25. 319, 1. 320, 9. 398, 22. 408, 12. 414, 23. 29. 415, 24. 416, 7. II, 53, 22. 54, 21. 56, 32. 57, 9. 14. 207, 21. 270, 19. 295, 21. 399, 10. 404, 26. 431, 15. 436, 27. 474, 5. 6. 478, 4. 9. 487, 19. 23. 506, 20. 532, 9. III, 7, 28. 8, 7. 47, 27. 48, 4. 49, 19. 51, 25. 84, 17. 124, 21. 159, 2. 280, 21. 291, 10. 18. 21. IV, 26, 18. 44, 31. 235, 7. 236, 15. 331, 7. 335, 30. 401, 30. 403, 30. Thracia γέφυρα II, 72, 21. Thracius mons Athos III, 359, 13.
- Thraseas scr. IV, 58, 18. 71, 8.
- Thraso I, 414, 13.

- Thrasylus I, 376, 14. II, 88, 21. 95, 23. 412, 30. 414, 21. V, 149, 18. — Thr. ὁ Στρατιῶτης I, 403, 25. — Thr., Thrasonis f. I, 414, 13.
- Thrasydacus, Philippi legatus IV, 224, 24.
- Thrasyllus Atheniensis I, 406, 24. 26. 32.
- Θρασύβουλος, Bacchi cognomen II, 146, 4.
- Thriasia porta I, 330, 28. Thriasius campus I, 234, 17. II, 89, 7. III, 169, 12. V, 166, 28.
- Thucydides Alopecensis I 309, 32. 315, 9. 19. 317, 12. — Melesii fil. I, 306, 17. 19. III, 2, 21. 26. Periclis adversarius I, 303, 30. 304, 5. 375, 1. II, 15, 23. — scr. hist. I, 110, 30. 111, 24. 243, 30. 245, 16. 21. 307, 11. 316, 20. 27. 327, 30. 328, 28. 333, 8. 342, 2. 381, 8. 384, 26. 386, 7. 395, 3. 458, 13. II, 190, 11. 197, 7. 474, 2. 10. III, 1, 5. 8. 2. 8. 25, 25. 27, 22. 37, 20. 179, 29. IV, 213, 20. 221, 5.
- Thudippus, Phocionis amicus IV, 33, 25. 34, 7.
- Thurii II, 310, 27. 396, 32. 397, 26. II, 16, 27. (31.) 19, 22. III, 6, 26.
- Thurion II, 440, 14. 28. 32. 441, 15. 21. 23.
- Thurius Archias IV, 234, 24. Apollo Thurius II, 440, 16.
- Thuro, Chaeronis mater II, 440, 17.
- Thyatira II, 449, 20.
- Thyestes in tragoedia IV, 242, 27.
- Thymaetadae I, 15, 28.
- Thymbris fl. v. Tiberis.
- Thyraea III, 8, 25.
- Thyreatis II, 326, 21.
- Thyrsus, Caesaris Octaviani libertus IV, 413, 10.
- Tibareni II, 512, 5. 513, 5. 518, 23.
- Tiberis fl. I, 34, 4. 269, 27. 341, 1. II, 69, 23. III, 420, 11. V, 217, 2.
- Tiberius, L. Bruti f., v. Valerius.
- Tiberius Gracchus, eius vita IV, 165 — 186. comp. ei. et Caii Gracchi cum Agide et Cleomene ib. 204—208. — in vita Caii Gr. passim. adde: IV, 108, 22.
- Tiberius Gracchus, pater Gracchorum IV, 165, 8. et in sqq. 168, 6. 169, 12.
- Tiberius imperator V, 193, 14. Tiberiana domus V, 208, 3.
- Tiberius Sempronius (Gracchus) II, 125, 3. 14. — Tib. Sempronius consul II, 207, 21.
- Tidius Sextius III, 256, 16.
- Tifata, Campaniae mons II, 451, 28.
- Tigellinus V, 187, 22. 192, 14. 196, 17. 200, 19. 28. 30. 201, 3. 6. 202, 9. 207, 8. 212, 20. 213, 28.
- Tigenna s. Tingis III, 96, 11. Tigennitae ib. 18. v. praef.
- Tigranes I, 271, 20. II, 452, 29. 507, 7. 512, 21. 29. 513, 3. 518, 22. 25. 521, 13. 22. 522, 21. 523, 4. 15. 19. 21. 24. 30. 32. 524, 5. 18. 525, 16. 527, 14. 19. 528, 9. 14. 18. 21. 529, 2. 22. 530, 13. 23. 29. 531, 5. 17. 533, 1. 8. 25. 32. 534, 4. 17. 535, 6. 12. 28. 29. 536, 21. 27. 31. 537, 2. 14. 24. 29. 539, 6. 540, 14. 541, 11. 19. 542, 4. 6. 24. 543, 6. 544, 12. 21. 555, 16. 21. 556, 2. III, 57, 29. 72, 30. 217, 8. 218, 17. 25. 223, 5. 15. 24. 224, 4. 15. 226, 19. 235, 20. 21. 260, 6. 276, 11. Tigra-nes iunior III, 223, 10. 31. 235, 20. 239, 24.
- Tigranocerta II, 528, 10. 24. 530, 8. 534, 9. 544, 19. 555, 6.
- Tigris fl. II, 524, 2. 527, 12. 555, 5.
- Tigurini III, 381, 27. 382, 1.

- Tillius Cimber III, 428, 3. 7. V, 66, 12. 16. 68, 30.
- Tilphossium, mons Baeotiae II, 444, 18.
- Timaea, Agidis regis uxor I, 399, 2. II, 406, 20. III, 144, 8. 10. 14.
- Timaeus, scr. hist. I, 78, 17. 116, 22. 396, 1. 9. II, 5, 12. 10, 26. 35, 22. 81, 3. III, 1, 8. 25, 16. 37, 11. 19. V, 5, 21. 12, 10. 28, 9. 32, 17.
- Timagenes or. et scr. III, 241, 13. IV, 412, 27.
- Timagoras Atheniensis II, 114, 25. V, 126, 32. 127, 9. 13.
- Timandra meretrix I, 417, 18. 418, 5.
- Timanthes pictor V, 146, 3. 166, 1.
- Timesilaus I, 321, 5.
- Timesitheus I, 261, 16.
- Timoclea Thebana III, 291, 11.
- Timoclidus Sicyonius V, 137, 12. 15.
- Timocrates, contra quem Demosthenes IV, 222, 13. — Dionysii iun. amicus V, 17, 30. 23, 9. 24, 3. 6. 31. — Rhodius V, 124, 26. 30.
- Timocreon Rhodius, poeta lyricus I, 240, 1. 10. 24. 29. 32.
- Timodemus, Timoleontis pater II, 3, 27. 4, 1.
- Timolaus II, 250, 8.
- Timoleontis vita II, 1—39. comp. c. Aemilio Paulo ib. 80—82. adde: I, 270, 32. V, 51, 10. 12.
- Timoleonteum gymnasium II, 39, 16.
- Timon misanthropus I, 390, 30. IV, 410, 16. 20. 32. 411, 17. 19.
- Timon Phliasius scr. I, 127, 16. 302, 8. IV, 14, 9. (ἐν τοῖς Σπύλοις.)
- Timonassa, Pisistrati uxor II, 224, 11.
- Timoneum IV, 411, 27.
- Timonides Leucadius V, 19, 6. 31, 31. 27, 21. 28, 10.
- Timophanes, Timoleontis frater II, 4, 6. 19. 25. 31.
- Timotheus II, 35, 15. IV, 116, 8. 222, 5. — Cononis f. II, 83, 32. 423, 9. 17. — Macedo III, 303, 17. — poeta II, 245, 13. III, 157, 10.
- Timoxenus, Achaeorum dux IV, 145, 2. V, 170, 23. 179, 17.
- Tinge, Antaei uxor III, 96, 19.
- Tinnius v. Titinius.
- Tireos eunuchus III, 313, 14. 314, 8.
- Tiribazus III, 167, 2. V, 108, 26. 29. 31. 110, 32. 113, 22. 128, 30. 129, 12. 13. 14. 16. 17. 19. 132, 15. 18. 19. 21. 23. 31. 133, 18. 20. 134, 7. 9. 135, 29.
- Tiro, Ciceronis libertus IV, 279, 20. 288, 1.
- Tisamenus Eleus II, 174, 1.
- Tisander I, 336, 30.
- Tisias I, 385, 20.
- Tisiphonus, Thebae frater II, 120, 19.
- Tissaphernes I, 398, 23. 400, 3. 12. 22. 401, 4. 10. 25. 402, 26. 403, 32. 405, 2. 5. 12. 459, 16. II, 385, 17. 22. III, 150, 22. 32. 151, 28. 152, 1. 13. 23. V, 107, 5. 108, 2. 110, 6. 121, 24. 124, 23. 127, 16.
- Titanes (Τιτανία πόδι) V, 117, 2.
- Tithora urbs II, 437, 15.
- Tithraustes II, 485, 10. III, 152, 15. 22.
- Titianus, Othonis frater V, 220, 11. 13. 25. 225, 21. 226, 7.
- Titinius, Fanniae maritus II, 371, 20. — V, 91, 16. 24. 92, 4.
- Titius, M., Antonii amicus IV, 399, 1. — Titius quaestor IV, 385, 11. 15. cf. Quintus.

Titurinus, Caesaris legatus III, 388, 13.
 Titus Annius IV, 178, 25. 31. 179, 4. — Titus Crotoniata IV, 255, 12. 21. 32. — Titus Flamininus II, 45, 24. 208, 5. 213, 28. 216, 11. 235, 10. 247, 32. 249, 17. 22. 251, 3. 252, 31. 253, 2. 257, 18. 433, 14. cf. Quintus Flamininus. — T. Lartius I, 424, 15. 425, 14. 426, 31. 427, 5. — Titus Latinus I, 441, 3. 442, 4. — Titus (Livius) ser. II, 425, 12. — Titus, L. Bruti f. I, 194, 30. — Titus Lucretius I, 206, 7. 19. 25. (vid. praef.) — Titus Manlius cons. I, 143, 24. — Titus Vinius V, 189, 20. 191, 32. 194, 28. 195, 13. 17. 19. 196. 10. 16. 200, 3. 8. 12. 20. 26. 201, 4. 14. 203, 24. 32. 204, 7. 17. 18. 206, 31. 208, 32. 209, 8. 9. 211, 3. 29. 212, 24.
 Tityus II, 98, 30.
 Tolerini I, 445, 4.
 Tolmides I, 317, 12. 319, 20. 31. 320, 16. 373, 7. 375, 7. III, 162, 9.
 Tolumnius Etruscus I, 53, 19. II, 129, 6.
 Torquatus, nomen II, 330, 11. — II, 455, 20. cf. Manlius.
 Toryna, locus Epiri IV, 403, 3.
 Trachin I, 27, 22.
 Tragia insula I, 325, 27.
 Tragiscus Cretensis V, 162, 17.
 Tralles, Thraciae populus III, 150, 6. 410, 4.
 Trapezus III, 119, 15.
 Trasimenus lacus I, 343, 14.
 Trebatius IV, 275, 12.
 Trebellius IV, 353, 28.
 Trebia I, 342, 11. 343, 28.
 Trebonianus V, 198, 26.
 Trebonius II, 343, 1. 3. 8. 15. III, 243, 24. IV, 357, 20. V, 66, 8. 68, 29. cf. Caius.
 Triarius, Luculli legatus II, 541, 26. 27. 542, 1. III, 229, 5.
 Triballi III, 290, 12. 16.
 Triginta tyranni I, 238, 29.
 Triopius II, 484, 27.
 Tripylus V, 174, 18.
 Tritaeenses IV, 140, 21. V, 145, 17.
 Tritymallus Messenius IV, 143, 28.
 Troades Euripidis II, 113, 7. Polygnoti pictura II, 475, 1.
 Troas regio II, 448, 21. 500, 1. 509, 30.
 Troezen, Troezenii I, 2, 25. 3, 8. 4, 29. 15, 29. 25, 31. 31, 8. 33, 14. 73, 10. 76, 20. 25. 229, 8. IV, 143, 23. 232, 23. V, 157, 20.
 Troglodytae IV, 369, 23.
 Troia, Troiani I, 30, 29. 30. 34, 1. 25. 36, 13. 77, 19. 157, 32. 272, 31. III, 1, 27. Troianae mulieres I, 35, 5. Troianus campus II, 478, 32. Troianum bellum IV, 351, 14. Troianum Palladium v. Palladium. — Troia ludus IV, 38, 18.
 Troias, Aeacidiae mater II, 285, 12. eiusd. filia ib. 16.
 Trophonius II, 183, 29. 439, 22. 29.
 Tubero Stoicus II, 547, 10. cf. Aelius.
 Tubertus v. Posthumius.
 Tuder, Tudertum, opp. Umbriae II, 347, 3. III, 45, 15.
 Tuditanus ser. II, 273, 15.
 Tullia, Ciceronis filia IV, 280, 6.
 Tullius v. Cicero. — Tullius Cimber v. Tillius.
 Tullus (L. Volcatius T.) III, 252, 30. 253, 2. — Tullus Amfidius I, 439, 10. 17. 26. 31. 440, 3. 25. 442, 28. 443, 9. 16. 23. 444, 21. 22. 447, 16. 455, 32. 456, 4. 15. 457, 9. — Tullus, Ciceronis amicus IV, 266, 16. — Tullus

Hostilius rex I, 145, 30. 147, 20. 418, 25. cf. Hostilius. — vide Attius Tullus.
 Turpilianus v. Petronius.
 Turpilius II, 335, 19. 26.
 Tusculum, Tusculani, Tusculanum I, 292, 31. 293, 8. II, 194, 21. 547, 11. 551, 32. III, 259, 19. 405, 6. IV, 278, 21. 285, 12.
 Tutola ancilla I, 72, 4. 286, 15. 24.
 Tutia III, 107, 11. cf. praef. ad h. l.
 Tyche I, 454, 21. cf. Fortuna.
 Tyche, pars Syracusarum II, 141, 2.
 Tychon, Alexandri Pher. hasta II, 113, 6.
 Tydeus, Atheniensium dux I, 414, 32. 415, 16. II, 392, 15.
 Tyndaridae I, 29, 11. 19. 23. 30, 11. II, 271, 21. cf. Dioscuri.
 Tyndarus, Helenae pater I, 28, 4.
 Tynnondas I, 168, 12.
 Typhones II, 104, 15.
 Typhonis exhalationes, Aegypti locus IV, 348, 12.
 Tyrannio grammaticus II, 450, 8. 520, 2.
 Tyrrhenia, Tyrrheni I, 34, 3. 26. 35, 12. 45, 5. 12. 65, 12. 66, 16. 17. 197, 29. 198, 21. 23. 202, 23. 27. 29. 207, 13. 16. 22. 208, 29. 210, 2. 7. 253, 32. 257, 18. 266, 24. 267, 1. 270, 8. 285, 32. 288, 8. 289, 6. 292, 19. 24. 321, 15. 342, 12. 343, 15. 370, 21. II, 152, 24. 154, 25. 155, 3. 339, 12. 375, 15. 426, 14. 32. III, 215, 17. IV, 172, 20. 248, 6. 251, 27. 252, 16. Tyrrhenus Tolumnius I, 53, 19. — Tyrrhenae urbes I, 266, 27. 267, 4. IV, 250, 28. Tyrrhena bona I, 264, 5. Tyrrhenum bellum I, 254, 23. Tyrrhenum mare I, 266, 28. II, 43, 20. III, 215, 10. IV, 402, 8.
 Tyrtaeus poeta I, 85, 21. IV, 127, 23.
 Tyrus, Tyrii III, 305, 30. 306, 1. 13. 307, 20. IV, 323, 23.
 Vaccaei III, 110, 5.
 Vaga urbs II, 335, 22.
 Vagises Parthus III, 60, 22.
 Valens V, 198, 27. 217, 10. 220, 17. 223, 22. 225, 24. cf. Fabius Valens.
 Valentia III, 205, 24.
 Valeria gens I, 214, 30.
 Valeria, Poplicolae filia I, 209, 2. 20. 210, 4. — Poplicolae soror I, 450, 14. 16. 451, 6. — Messalae filia, Hortensii oratoris soror, Syllae uxor II, 462, 11. 464, 13.
 Valerius Antias ser. I, 50, 6. 146, 31. II, 277, 26.
 Valerius Corvinus II, 360, 20.
 Valerius Flaccus II, 197, 16. 31. 198, 2. 205, 22. 213, 12. 20. 24. 360, 18.
 Valerius Leo III, 381, 14.
 Valerius, L. Bruti f. I, 194, 31. cf. Tiberius.
 Valerius Maximus ser. II, 156, 5. V, 101, 4.
 Valerius, Poplicolae frater, Maximus dictus III, 201, 2.
 Valerius Potitus I, 256, 14.
 Valerius (Volesus), Poplicolae avus I, 190, 7.
 Valerius cf. Marcus et Quintus.
 Varguntinus, Crassi legatus III, 75, 8.
 Varinus v. Publius.
 Varius Cotylon, Antonii socius IV, 362, 5.
 Varro philosophus I, 46, 19. 24. 53, 12.
 Varro, Pompeii legatus III, 400, 10.
 Varro v. Cingonius et Terentius.
 Varus Alphenus V, 224, 21. — cf. Attius Varus.

Vatinius III, 243, 22. IV, 75, 32. 246, 18. 263, 9. 11. 13. V, 74, 1.
 Ubii v. praef. ad III, 387, 10.
 Veii, Velentes I, 65, 13. 66, 11. 17. 67, 20. 202, 28. 203, 5. 19. 253, 31. 255, 17. 257, 8. 260, 5. 267, 19. 270, 2. 276, 31. 278, 22. 283, 22.
 Velabrum I, 38, 26. velatura ib. 29.
 Velesus I, 123, 6. 8.
 Velia I, 199, 25. 214, 8. cf. Elea.
 Velitrae, urbs Volscorum I, 297, 9. 429, 10. 16.
 Vellutus v. Sicinius.
 Ventidius (Publ.) IV, 374, 32. 375, 25. 376, 5. 12. 18. 20. 26. Ventidii, duo fratres III, 193, 9.
 Vento v. Perpenna Vento.
 Venus I, 132, 32. 142, 12. 14. II, 102, 1. 145, 30. 443, 18. III, 60, 5. 260, 24. IV, 368, 15. 26. Epitragia I, 14, 22. *Κυπρογενής* I, 189, 11. Paphia IV, 69, 15. victrix III, 260, 21. — Veneris templam II, 509, 31. — Veneris f. dictus Marius inn. II, 382, 25. — Venus in lusu talorum IV, 41, 11.
 Venusia, urbs Apuliae I, 359, 30. II, 153, 21.
 Verania, Pisonis uxor V, 211, 31.
 Vercellae, opp. Italiae II, 356, 4.
 Vercingetorix, Gallorum dux III, 389, 19. 391, 22.
 Verenia Vestalis I, 130, 25.
 Vergilia, Coriolani uxor I, 450, 25. 451, 19.
 Vergilio v. Atilius Vergilio.
 Vergilius v. Caius Vergilius.
 Verginius Rufus V, 190, 24. 30. 191, 3. 8. 11. 194, 4. 11. 16. 18. 29. 30. 201, 30. 204, 26. 213, 17. 230, 20.

Verres IV, 244, 13. 17. 25. 28. 29. 32. 245, 2. 7.
 Verrucosi cognomen I, 341, 13.
 Vespasianus I, 205, 1. 5. V, 216, 12. 32. 217, 20. 23.
 Vesta I, 35, 20. 36, 18. 132, 15. 17. Vestae ignis I, 272, 12. 284, 10. Vestae templum I, 57, 3. 132, 13. 136, 6. V, 211, 2.
 Vestales virgines I, 36, 22. 62, 12. 129, 25. 26. 134, 30. 197, 23. 272, 27. 362, 13. II, 218, 19. III, 39, 20. IV, 256, 13. 364, 2. 399, 7.
 Vettius II, 551, 2. IV, 186, 29. cf. Spurius.
 Veturius V, 207, 11. — cf. Caius Veturius. — Veturius Mamurius I, 135, 3. 31. 136, 2. — P. Veturius I, 202, 10.
 Vetus praetor III, 368, 7.
 Vibius, Ciceronis amicus IV, 270, 6.
 Vibius Paeiacus III, 42, 28. 30. 31. 43, 24. 44, 4. 7.
 Vibo oppidum IV, 270, 5.
 Vicani I, 445, 5.
 Vicapota I, 200, 12.
 Victoria (*Νίκη*) I, 65, 7. II, 431, 3. (*στεφανοφόρος*) 443, 18. IV, 320, 4. V, 86, 18. 147, 8. 216, 27.
 Victoriae III, 110, 25. 368, 30.
 Victoriae signa II, 364, 15. Victoriae templum III, 410, 5.
 Vicus publicus v. Vicapota.
 Villius v. Caius et Publius.
 Vindex v. Iulius Vindex.
 Vindicius I, 193, 10. 20. 32. 194, 23. 195, 25. 196, 5. 22. 28.
 Vindicta unde dicta I, 196, 27.
 Vindius (*Ονήδιος*) III, 193, 2. 5.
 Vinus v. Titus.
 Vipsania porticus V, 209, 4.
 Virginus, trib. pl. II, 430, 29.
 Virtutis templum II, 152, 27.
 Vitellii I, 192, 22. 24. 27. Vitellius I, 204, 31. — V, 205, 13. 22. 26. (Germanicus dictus ib. 30.)

206, 1. 3. 211, 14. 32. 216, 6. 14. 217, 10. 15. 17. 218, 18. 219, 1. 220, 28. 222, 7. 223, 26. 224, 8. 13. 226, 15. 228, 15. 230, 5. 17.
Ὀβλαμὸς I, 106, 21. 23.
 Uliades Samius II, 189, 9.
 Ulixes v. Ulysses.
 Ulysses I, 34, 23. 187, 4. 395, 22. 439, 22. II, 142, 30. 204, 22. 404, 21. III, 146, 32.
 Umbria III, 45, 15.
 Umbricius (*Ομβρίκιος*) V, 207, 22. 28.
 Voconius, Luculli legatus II, 510, 27. 29. IV, 265, 2.
 Volsci I, 253, 17. 267, 20. 285, 31. 287, 29. 288, 4. 289, 3. 291, 27. 424, 8—460, 24. IV, 238, 17.
 Volumnia, Coriolani mater I, 421, 31. 450, 21. 24. 451, 7. 452, 5. 453, 10. 12.
 Volumnius mimus V, 93, 18. — cf. Publius.
 Vopiscus, cognomen I, 428, 28.
Ὀυρσον ἄλσος I, 197, 32.
 Usipetes III, 386, 9.
 Utica (*Ἰτύκη*), Uticenses II, 336, 13. III, 198, 7. 199, 25. 416, 4. IV, 91, 20. 32. 94, 2. 95, 4. 7. 27. 96, 7. 10. 13. 18. 97, 5. 10. 98, 10. 99, 19. 24. 101, 8. 104, 24. 105, 4.
 Vulcani aedes I, 65, 6. 68, 7. 10. 207, 10.
 Vulturum fl. I, 347, 25.
 Xanthippides archon II, 167, 4.
 Xanthippus, Periclis pater I, 229, 32. 240, 6. 300, 28. 376, 10. II, 173, 22. 200, 27. — Periclis ex Aspasia f. I, 324, 12. 336, 28. 337, 3. 12. 16.
 Xanthus, Xanthii V, 53, 15. 20. 79, 16. 21. 80, 7. 21. Xanthiorum urbs in Lycia III, 297, 2.
 Xenagoras, Eumeli f. II, 54, 6. 9.
 Xenarchus ser. III, 1, 18.
 Xenares, Cleomenis amicus IV, 128, 7. 11. 16. 20.
 Xenocles Adramyttenus IV, 241, 25. Cholargensis I, 313, 16. Sicyonius V, 139, 20. 21. 26. 31. Spartanus III, 159, 19.
 Xenocrates philosophus II, 271, 1. 330, 25. 27. 552, 29. III, 287, 4. IV, 4, 17. 24, 16. 18. 21. 24. 25, 4. 27, 12.
 Xenodochnus Cardianus III, 337, 23.
 Xenophantus tibicen IV, 345, 11.
 Xenophilus, Aristidis cuiusd. pater II, 161, 26. — praedo V, 140, 13.
 Xenophon, Euripidis f. III, 7, 29. — Xenophon, phil. et ser. I, 78, 22. 410, 11. II, 144, 17. 399, 2. III, 145, 20. 150, 28. 161, 4. 162, 30. 163, 2. 15. 174, 10. 180, 29. 276, 1. IV, 388, 16. V, 107, 29. 111, 20. 113, 15. 116, 29. 117, 4.
 Xerxes I, 222, 26. 223, 9. 227, 24. 228, 4. 231, 29. 232, 3. 23. 233, 20. 234, 5. 235, 3. 236, 2. 239, 2. 245, 17. 20. II, 169, 22. 171, 32. 232, 17. 437, 18. III, 159, 7. 323, 26. V, 105, 24. 106, 21.
 Xerxis statua III, 322, 31. — Xerxes in toga i. e. Lucullus II, 547, 10.
 Xathus tibicen IV, 365, 29.
 Xypetius Metagenes I, 313, 15.
 Zacynthus, Zacynthii II, 276, 7. III, 31, 21. V, 19, 11. 20, 3. 49, 23. 31.
 Zaleucus I, 122, 20.
 Zarbienus, Gordyena rex II, 521, 26. 535, 4. II, 17.
 Zaretra, arx Euboeae IV, 12, 24.
 Zela, urbs Ponti I, 225, 2. III, 413, 8.

- Zeno Eleates I, 116, 1. 302, 5. 11.
303, 14. IV, 5, 7. — ὁ Κιτιεὺς
IV, 127, 19. — Ζήνωνος δόγματα
V, 157, 3. — Zeno Cretensis V,
125, 14. 15.
- Zenodotia, urbs Mesopotamiae III,
59, 13.
- Zenodotus Troezenius, scr. I, 50,
20.
- Zevyīrai I, 172, 18. II, 228, 5.
- Zeugma, urbs ad Euphratem III, 62,
1. 74, 25.
- Zeus v. Iupiter.
- Zeuxidamus II, 490, 3. III, 142,
24.
- Zeuxis I, 312, 29.
- Zoilus opifex IV, 312, 10.
- Zopyrus, miles Antigoni II, 328, 20,
24. 26. — Alcibiadis paedagogus
I, 98, 8. 376, 18.
- Zoroastres I, 122, 20.
- Zosime, Tigranis uxor III, 235,
21.